

MAGAS SZINTŰ KERETMEGÁLLAPODÁS
EGYRÉSZRŐL AZ EURÓPAI UNIÓ
ÉS TAGÁLLAMAI, ÉS MÁSRÉSZRŐL
A CHILEI KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT

PREAMBULUM

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG,

A CSEH KÖZTÁRSASÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,

ÍRORSZÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,

A LETT KÖZTÁRSASÁG,

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,

MAGYARORSZÁG,

A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,

A HOLLAND KIRÁLYSÁG,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,

ROMÁNIA,

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,

A FINN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÉD KIRÁLYSÁG,

az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés szerződő felei
(a továbbiakban: a tagállamok),

valamint

AZ EURÓPAI UNIÓ

egyrésről,

valamint

A CHILEI KÖZTÁRSASÁG, a továbbiakban: Chile,

másrészről,

a továbbiakban együttesen: a Felek,

FIGYELEMBE VÉVE azokat az erős kulturális, politikai, gazdasági és együttműködési kötelekeket, amelyek egyesítik őket,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, a jogállamiság és a jó kormányzás, valamint a fenntartható fejlődés megvalósítása és az éghajlatváltozás elleni küzdelem iránt, amelyek partnerségük és együttműködésük alapját képezik,

KÖZÖS ÁLLÁSPONTOT KÉPVISELVE azzal kapcsolatban, hogy a nemzetközi békét és biztonságot veszélyeztető tényezők közül az egyik legfenyegetőbb a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik állami és nem állami szereplők körében való elterjedése,

SZEM ELŐTT TARTVA, hogy az egyrésről az Európai Közösség és annak tagállamai, valamint másrészről a Chilei Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló, 2002. november 18-án Brüsszelben aláírt társulási megállapodás (a továbbiakban: a társulási megállapodás) jelentős mértékben hozzájárult e kapcsolatok megerősítéséhez,

HANGSÚLYOZVA kapcsolatuk átfogó jellegét és annak fontosságát, hogy biztosítsák a további előmozdításának koherens keretét,

FIGYELEMBE VÉVE azon elkötelezettségüket, hogy az új politikai és gazdasági realitásokhoz igazodva, valamint a partnerségük terén elért eredményekkel lépést tartva korszerűsítsék meglévő társulási megállapodásukat,

ELISMERVE a nemzetközi jogon alapuló, erős és hatékony multilaterális rendszer fontosságát a béke megőrzése, a konfliktusok megelőzése, a nemzetközi biztonság megerősítése és a közös kihívások kezelése szempontjából,

MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a közös érdekű kétoldalú, regionális és globális kérdésekben folytatott együttműködés megerősítése, valamint az iránt, hogy minden rendelkezésre álló eszközt felhasználjanak az aktív és kölcsönös nemzetközi együttműködés kialakítását célzó tevékenységek előmozdítására,

ÜDVÖZÖLVE az ENSZ harmadik, Sendaiban megrendezett világkonferenciáján 2015. március 18-án elfogadott, a 2015-2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keret elfogadását, az Addisz-Abeában 2015. július 13-16-án elfogadott addisz-abebai cselekvési program elfogadását, az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése (a továbbiakban: az ENSZ Közgyűlése) által 2015. szeptember 25-én elfogadott 70/1. sz. határozat elfogadását, amely tartalmazza a „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend” című záródokumentumot és a 17 fenntartható fejlődési célt (a továbbiakban: a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend), az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött és Párizsban 2015. december 12-én aláírt Párizsi Megállapodás (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás) elfogadását, az ENSZ Quitóban tartott, lakásügyi és fenntartható városfejlesztési konferenciáján (Habitat III) 2016. október 20-án elfogadott új városfejlesztési menetrendjének (a továbbiakban: Új városfejlesztési menetrend) elfogadását, valamint az Isztambulban 2016. május 23-án és 24-én tartott humanitárius csúcstalálkozón elfogadott kötelezettségvállalások elfogadását, és felszólítva azok végrehajtására,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióinak előmozdítása iránt, valamint a nemzetközi kereskedelem oly módon történő fejlesztése iránt, amely hozzájárul a fenntartható fejlődéshez az említett három, egymással szorosan összefüggő és egymást kölcsönösen erősítő dimenzióban, továbbá a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend célkitűzései elérésének előmozdítása iránt,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket kereskedelmi kapcsolataik kiterjesztése és diverzifikálása iránt, összhangban a Kereskedelmi Világszervezet létrehozó, Marrákesben 1994. április 15-én kelt Marrákesi Egyezményel, valamint az e megállapodás III. részében meghatározott konkrét célkitűzésekkel és rendelkezésekkel,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy megerősítsék gazdasági kapcsolataikat, különösen kereskedelmi és beruházási kapcsolataikat, a piacra jutás erősítése és javítása, valamint a gazdasági növekedéshez való hozzájárulás révén, szem előtt tartva ugyanakkor annak szükségét, hogy fel kell hívni a figyelmet a környezeti károk, a nem fenntartható termelési és fogyasztási minták gazdasági és társadalmi hatásaira, valamint ezekkel kapcsolatban az emberek jóllétére gyakorolt hatásokra,

MEGGYŐZŐDVE arról, hogy ez a megállapodás olyan környezetet teremt, amely elősegíti a közöttük fennálló fenntartható gazdasági kapcsolatok növekedését, különösen a kereskedelmi és a beruházási ágazatokban, amelyek elengedhetetlenek a gazdasági és társadalmi fejlődés, a technológiai innováció és a modernizáció megvalósításához,

ELISMERVE, hogy e megállapodás rendelkezései védik a beruházásokat és a beruházókat, és céljuk, hogy kölcsönösen előnyös üzleti tevékenységet ösztönözzenek anélkül, hogy csorbítanak a Felek azzal kapcsolatos jogát, hogy közérdekből szabályokat hozzanak saját területükön,

FELISMERVE az innováció és a kereskedelem közötti szoros kapcsolatot, valamint az innováció jelentőségét a gazdasági növekedés és a társadalmi fejlődés szempontjából, továbbá megerősítve szándékukat magasabb szintű együttműködés előmozdítására az innováció, a kutatás, a tudomány, a technológia, a közlekedés terén és más kapcsolódó területeken, továbbá előmozdítva a magán és a közszféra részvételét,

MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a jogérvényesülés, a szabadság és a biztonság terén folytatandó megerősített együttműködés iránt,

FELISMERVE az oktatás, a környezetvédelmi kérdések, a kultúra, a kutatás és innováció, a foglalkoztatás és a szociális ügyek, az egészségügy, valamint más közös érdekű területeken folytatott megerősített együttműködés kölcsönös előnyeit,

KIFEJEZVE eltökéltségüket kapcsolatuk új együttműködési megállapodások révén történő további erősítése iránt, valamint az iránt, hogy ezen együttműködést harmadik országok javára a nemzetközi együttműködésről szóló, a Felek által 2015-ben aláírt egyetértési megállapodásban foglaltak szerint, valamint Chilének az Európai Unió regionális programjaiban való folyamatos részvételével valósítják meg,

EMLÉKEZTETVE az Európai Unió és Chile által aláírt különböző megállapodások fontosságára, amelyek elősegítették a politikai párbeszédet és együttműködést a Felek közötti kapcsolatok ágazati területein, valamint fokozták a kereskedelmet és a beruházásokat,

MEGÁLLAPÍTVA, hogy amennyiben a Felek úgy döntenének, hogy e megállapodás keretében a szabadságon, a biztonságon és a jogérvényesülésen alapuló térségben olyan egyedi megállapodásokat kötnek, amelyeket az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) harmadik része V. címének megfelelően köthet meg az Európai Unió, e jövőbeli egyedi megállapodások rendelkezései Írországra nézve nem lesznek kötelezőek, kivéve, ha az Európai Unió és Írország – korábbi kétoldalú kapcsolataik tekintetében – értesíti Chilét, hogy ezek a jövőbeli egyedi megállapodások Írországot az Európai Unió részeként kötelezik Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jogérvényesülésen alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez (a továbbiakban: EUSZ) és az EUMSZ-hoz csatolt 21. jegyzőkönyvnek megfelelően. Hasonlóképpen, az Európai Unió későbbi belső intézkedései, amelyeket e megállapodás végrehajtása érdekében az EUMSZ harmadik részének V. címe alapján fogad el, nem kötelezőek Írországra nézve, kivéve, ha Írország bejelenti, hogy a 21. jegyzőkönyvnek megfelelően részt kíván venni ezen intézkedésekben vagy azokat elfogadja. Megjegyezve továbbá, hogy az ilyen jövőbeni egyedi megállapodások vagy az Európai Unió ilyen későbbi belső intézkedései a Dánia helyzetéről szóló, az EUSZ-hoz és az EUMSZ-hoz csatolt 22. jegyzőkönyv hatálya alá esnek,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS ELVEK ÉS CÉLKITŰZÉSEK

1. FEJEZET

CÉLKITŰZÉSEK, ÁLTALÁNOS ELVEK ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1.1. CIKK

A megállapodás célkitűzései

E megállapodás célkitűzései a következők:

- (a) a Felek közötti társulás megszilárdítása a megerősített partnerség, a szorosabb politikai párbeszéd és a fokozott együttműködés alapján a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekben, beleértve az innovációt valamennyi érintett területen;
- (b) a Felek közötti fokozott kereskedelem és beruházások előmozdítása a kereskedelmi kapcsolataik kiterjesztésével és diverzifikálásával, ami várhatóan hozzájárul a nagyobb mértékű gazdasági növekedéshez és az életminőség javításához; valamint

- (c) a Felek meglévő együttműködési kapcsolatainak megerősítése, egyebek közt a fenntartható fejlődést támogató nemzetközi együttműködés tekintetében, valamint a közös munka előmozdítása a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend végrehajtásához való hozzájárulás érdekében.

1.2. CIKK

Általános elvek

1. A Felek megerősítik, hogy határozottan támogatják az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elveket.
2. Az ENSZ-közgyűlés által 1948. december 10-én elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és más vonatkozó nemzetközi emberi jogi okmányokban – amelyeknek a Felek részes felei – meghatározott demokratikus elvek, emberi jogok és alapvető szabadságok, valamint a jogállamiság és a felelősségteljes kormányzás elvének tiszteletben tartása képezi az alapját a Felek belső és nemzetközi szakpolitikáinak, továbbá lényeges eleme e megállapodásnak.
3. A Felek egyetértenek abban, hogy a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik állami és nem állami szereplők körében való elterjedése jelentős fenyegetést jelent a nemzetközi békére és biztonságra.
4. A Felek újól meg erősítik elkötelezettségüket a fenntartható fejlődés valamennyi dimenziójának további előmozdítása iránt, hozzájárulva a nemzetközileg elfogadott fenntartható fejlődési célok eléréséhez, köztük a globális környezeti kihívások kezelése érdekében folytatott együttműködéshez.

5. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők társadalmi szerepe megerősítésének általános érvényesítése iránt.

6. A Felek újólag megerősítik, hogy támogatják az őslakos népek jogairól 2007. szeptember 13-án elfogadott ENSZ-nyilatkozatot, valamint megerősítik a kulturális sokszínűség tiszteletben tartására és az őslakos népek jogainak védelmére vonatkozó kötelezettségvállalásaikat.

7. A Felek ezt a megállapodást közös értékeik, ideértve a párbeszéd, a kölcsönös tisztelet, az egyenlő partnerség, a multilateralizmus, a konszenzus, valamint a nemzetközi jog tiszteletben tartásának elve alapján hajtják végre.

1.3. CIKK

Fogalommeghatározások

E megállapodás alkalmazásában:

- (a) „társulási megállapodás”: az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, valamint másrészt a Chilei Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló, 2002. november 18-án Brüsszelben aláírt megállapodás;
- (b) „ideiglenes kereskedelmi megállapodás”: az Európai Unió és a Chilei Köztársaság között megkötendő ideiglenes kereskedelmi megállapodás, amelyet 2023. december 13-én írtak alá Brüsszelben;

- (c) „harmadik ország”: az e megállapodásnak a 41.2. cikkben meghatározott területi hatályán kívül eső ország vagy terület; valamint
- (d) „bécsi egyezmény”: az 1969. május 23-án Bécsben kelt, a szerződések jogáról szóló bécsi egyezmény.

II. RÉSZ

POLITIKAI PÁRBESZÉD ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS

2. FEJEZET

POLITIKAI PÁRBESZÉD, KÜLPOLITIKA, NEMZETKÖZI BÉKE ÉS BIZTONSÁG, KORMÁNYZÁS ÉS EMBERI JOGOK

2.1. CIKK

Politikai párbeszéd

1. A Felek megerősített partnerségük megszilárdítása érdekében minden szinten megerősítik politikai párbeszédüket és együttműködésüket, kétoldalú, regionális, nemzetközi és többoldalú kérdésekről folytatott eszmecsere és konzultációk révén.

2. A politikai párbeszéd a következőkre irányul:
 - (a) a Felek kétoldalú kapcsolatai fejlesztésének előmozdítása és partnerségük megerősítése;
 - (b) a regionális és globális kihívásokkal és kérdésekkel kapcsolatos együttműködés megerősítése;
 - (c) a Felek intézményi képességeinek megerősítése, egyebek között az állam modernizálása, a decentralizáció és az intézményközi együttműködés előmozdítása révén.

3. A Felek közötti politikai párbeszédre kölcsönös megállapodás alapján a következő formákban kerülhet sor:
 - (a) csúcstalálkozó szintű konzultációk, találkozók és látogatások;
 - (b) miniszteri szintű konzultációk, találkozók és látogatások;
 - (c) a vezető tisztviselők rendszeres találkozóit, beleértve a magas szintű politikai párbeszédet;
 - (d) ágazati párbeszédet, többek között a közös érdeklődésre számot tartó kérdésekről szóló küldetések és szakértők cseréje révén;
 - (e) delegációcserék és egyéb kapcsolattartás a Chilei Nemzeti Kongresszus és az Európai Parlament között.

2.2. CIKK

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelem

1. A Felek úgy vélik, hogy a nemzetközi stabilitást és biztonságot veszélyeztető tényezők közül az egyik legfenyegetőbb a tömegpusztító fegyverek (a továbbiakban: WMD) és hordozóeszközök állami és nem állami szereplők körében való elterjedése. Ezért a Felek megállapodnak abban, hogy a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló nemzetközi szerződések és megállapodások alapján fennálló, valamint egyéb vonatkozó nemzetközi kötelezettségeik teljes mértékű teljesítése és nemzeti végrehajtása révén együttműködnek és közreműködnek a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedése elleni küzdelemben. A Felek megállapodnak abban, hogy e bekezdés a megállapodás alapvető elemét képezi.

2. A Felek továbbá megállapodnak abban, hogy együttműködnek és közreműködnek a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedése elleni küzdelemben a következők révén:

- (a) lépéseket tesznek minden egyéb vonatkozó nemzetközi jogi eszköz aláírására, megerősítésére vagy az ahhoz történő csatlakozásra, az esettől függően;
- (b) hatékony nemzeti exportellenőrzési rendszer létrehozása, a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos áruk exportjának és tranzitjának ellenőrzése, beleértve a kettős felhasználású technológiák esetében a végfelhasználás ellenőrzését, valamint hatékony szankciókat az exportellenőrzés megsértése esetére.

2.3. CIKK

Emberi jogok, jogállamiság és felelősségteljes kormányzás

1. A Felek az emberi jogokkal kapcsolatos rendszeres, érdemi és széles körű párbeszédet alakítanak ki.
2. A Felek együttműködnek az emberi jogok előmozdítása és védelme, többek között a nemzetközi emberi jogi eszközök megerősítése és végrehajtása, valamint a demokratikus elvek és a jogállamiság megerősítése, a nemek közötti egyenlőség előmozdítása és a megkülönböztetés minden formája és minden alapja elleni küzdelem terén.
3. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:
 - (a) az emberi jogokkal kapcsolatos cselekvési tervek kidolgozásának és végrehajtásának támogatása;
 - (b) az emberi jogok előmozdítása, többek között az oktatás és a média révén;
 - (c) az emberi jogokkal, a jogállamisággal és a felelősségteljes kormányzással foglalkozó nemzeti és regionális intézmények megerősítése;
 - (d) az emberi jogi egyezmények alapján létrehozott ENSZ-testületekkel és az Emberi Jogi Tanács különleges eljárásaival való együttműködés megerősítése az emberi jogok nemzetközi jogának általános elveivel összhangban;

- (e) az ENSZ, valamint az érintett regionális és multilaterális fórumok emberi jogokkal kapcsolatos intézményein belüli koordináció és együttműködés megerősítése;
- (f) a demokratikus elvek és gyakorlatok alkalmazására vonatkozó nemzeti, regionális és decentralizált kapacitások megerősítése, beleértve a nemzetközi demokratikus normákkal összhangban lévő választási folyamatok előmozdítását;
- (g) a felelősségteljes, független és átlátható kormányzás megerősítése helyi, nemzeti, regionális és globális szinten, az intézmények elszámoltathatóságának és átláthatóságának előmozdítása, valamint a polgárok részvételének és a civil társadalom bevonásának támogatása;
- (h) együttműködés és koordináció, adott esetben harmadik országokban is, a demokratikus elvek, az emberi jogok és a jogállamiság – amely magában foglalja a független igazságszolgáltatási rendszer meglétét, a törvény előtti egyenlőséget, az emberek hatékony jogi állami támogatáshoz való hozzáférését, valamint a tisztességes eljáráshoz, a tisztességes eljáráshoz és az igazságszolgáltatáshoz való jogot – megerősítése érdekében;
- (i) a nemzetközi emberi jogi szerződések egyetemességének előmozdítása, valamint harmadik felek arra való ösztönzése, hogy teljesítsék kötelezettségeiket ezen a területen;
- (j) az emberi jogi jogsértésekkel és visszaélésekkel kapcsolatos elszámoltathatóság biztosítása, valamint az ilyen jogsértések és visszaélések áldozatai számára a jogorvoslathoz való hozzáférés biztosítása.

2.4. CIKK

A nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és a lányok társadalmi szerepének megerősítése

1. A Felek előmozdítják a nemek közötti egyenlőséget, valamennyi nő és lány emberi jogainak teljes körű gyakorlását és társadalmi szerepének megerősítését. Elismerik, hogy a nemek közötti egyenlőséget, valamint a nők és lányok társadalmi szerepének megerősítését önálló célként, valamint a demokrácia, a fenntartható és inkluzív fejlődés, a béke és a biztonság hajtóerejeként kell tekinteni. A Felek megosztják egymással bevált módszereiket, és megvizsgálják a kezdeményezéseik – például szakpolitikáik és programjaik – közötti további együttműködési formákat és lehetséges szinergiákat, összhangban a nemzetközi normákkal és kötelezettségvállalásokkal, így az ENSZ Közgyűlése által 1979. december 18-án elfogadott, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményrel (CEDAW), az ENSZ nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöbölésével foglalkozó bizottságának általános ajánlásaival, az 1995. szeptember 15-én Pekingben tartott 4. Nőügyi Világkonferencián elfogadott Pekingi Nyilatkozattal és cselekvési Platformmal, az 1994. szeptember 5. és 13. között Kairóban tartott nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjával és ezek felülvizsgálati konferenciáinak eredményeivel, a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel és az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325 határozatával (a továbbiakban: az 1325 (2000) sz. ENSZ BT-határozat, valamint a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló későbbi határozataival, továbbá a nemek közötti egyenlőséggel és a nők és lányok emberi jogaival foglalkozó egyéb nemzetközi megállapodásokkal, amelyeknek részes felei.

2. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:

- (a) együttműködés valamennyi fenntartható fejlődési cél, különösen az 5. cél és annak alcéljai elérése érdekében;

- (b) a nők és lányok valamennyi emberi jogának előmozdítása, védelme és érvényesítése; a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak, hátrányos megkülönböztetés és zaklatás minden formájának megelőzése, leküzdése és büntetőeljárás alá vonása mind a köz-, mind a magánszférában, valamint a nők és lányok emberi jogainak aktív előmozdítása a vonatkozó nemzetközi kereteknek megfelelően;
- (c) a nemi dimenzió általános, szisztematikus érvényesítésének aktív előmozdítása; a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség, a szociális párbeszéd, a védelem és befogadás, a tisztességes munkára szóló menetrend és a foglalkoztatáspolitikai előmozdítása terén folytatott párbeszéd és együttműködés megerősítése;
- (d) az 1325 (2000) sz. ENSZ BT-határozatra vonatkozó nemzeti cselekvési terv kidolgozásának és végrehajtásának, valamint az Egyesült Nemzetek nőkre, a békére és a biztonságra vonatkozó, az 1325 (2000) sz. ENSZ BT-határozatból és az azt követő határozatokból álló menetrend végrehajtásának támogatása;
- (e) a nők politikai részvételének és vezető szerepének, a minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek, gazdasági szerepvállalásuknak és vezető szerepüknek, továbbá fokozott részvételüknek előmozdítása az élet minden területén, beleértve a politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális szférát is;
- (f) a nemzeti és regionális intézmények megerősítése egyedi intézkedésekkel a nők és lányok elleni erőszakkal kapcsolatos kérdések kezelése érdekében, ideértve a szexuális és a nemi alapú erőszak és zaklatás minden formájának megelőzését és az azzal szembeni védelmet, a kivizsgálásra és elszámoltathatóságra szolgáló mechanizmusok, az áldozatok gondozása és támogatása, továbbá a nők és lányok biztonsága és védelme feltételeinek előmozdítása révén;

- (g) a nők és lányok emberi jogainak hatékony előmozdítása, tiszteletben tartása és védelme, a velük szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés és erőszak minden formája – beleértve a női emberijog-védők elleni erőszakot – elleni fellépés, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés biztosítása és a büntetlenség felszámolásához szükséges lépések megtétele;
- (h) az Egyesült Nemzetek érintett szerveivel és más nemzetközi szervezetekkel való együttműködés megerősítése;
- (i) a nemek közötti összehasonlító elemzés aktív előmozdítása és a nemek dimenziójának szisztematikus beépítése a békével és a biztonsággal összefüggő valamennyi kérdésbe, biztosítva egyúttal a nők vezető szerepét és érdemi részvételét a békefolyamatokban, a közvetítési erőfeszítésekben, a konfliktusmegoldásban és a békeépítésben, valamint a polgári és katonai missziókban és műveletekben.

2.5. CIKK

Nemzetközi biztonság és a kibertér

A Felek megerősítik együttműködésüket és az eszmecserét a kiberbiztonság területén, valamint az információs és kommunikációs technológiáknak (a továbbiakban: IKT) a nemzetközi béke és biztonság összefüggésében történő használata tekintetében, beleértve a normák, az államok felelősségteljes magatartására vonatkozó elvek, a kibertérre vonatkozó hatályos nemzetközi jog betartása, a bizalomépítő intézkedések kidolgozása és a kapacitásépítés terén.

2.6. CIKK

Terrorizmus elleni küzdelem

1. A Felek megerősítik a terrorizmus elleni küzdelem jelentőségét, és együttműködnek a terrorcselekmények megelőzésében és visszaszorításában, a nemzetközi joggal és vonatkozó jogszabályaikkal, valamint a jogállamisággal összhangban. Ez az együttműködés különösen a következők révén valósul meg:

- (a) az ENSZ Biztonsági Tanácsának és az ENSZ Közgyűlésének valamennyi vonatkozó határozata, nemzetközi egyezmények és jogi eszközök teljes körű végrehajtása keretében;
- (b) az ENSZ terrorizmus elleni, az ENSZ közgyűlése által 2006. szeptember 8-án elfogadott globális stratégiájának hatékony végrehajtása érdekében az ENSZ-tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével;
- (c) az erőszakos szélsőségeshez vezető radikalizálódás megelőzése és a terrorizmus elleni küzdelem kapcsán bevált módszerek cseréjével;
- (d) a terroristacsoportokról és a támogató hálózataikról folytatott információcserével, a nemzeti és nemzetközi jog alapján, valamint lehetőség szerint a terrorizmus elleni küzdelem terén folytatott bűnüldözési együttműködésre irányuló regionális kezdeményezések támogatása, az emberi jogok, a magánélethez való jog és a jogállamiság teljes körű tiszteletben tartása mellett.

2.7. CIKK

A polgárok biztonsága

1. A Felek együttműködnek a polgárok biztonsága terén. Elismerik, hogy a polgárok biztonsága túlmutat a nemzeti és regionális határokon, és szélesebb körű párbeszédet és együttműködést igényel mind regionális, mind biregionális dimenzióban.

A Felek elismerik a szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem fontosságát a polgárok biztonságának fokozása szempontjából. Vállalják, hogy támogatják a kétoldalú regionális párbeszégeket és a polgárok biztonságával kapcsolatos együttműködést.

2. A Felek megoszthatják egymással tényeken alapuló tapasztalataikat és bevált módszereiket az erőszak és a bűnözés megelőzésével kapcsolatos szakpolitikák kialakításával és végrehajtásával, valamint az erőszak, a bűnözés és a biztonság hiányának mérésére és értékelésére szolgáló rendszerekkel kapcsolatban.

A Felek megoszthatják egymással tényeken alapuló bevált módszereiket a bűncselekmények áldozatainak védelme kapcsán a polgárok biztonságával összefüggésben.

3. A megelőzés tekintetében a Felek előmozdíthatják az erőszak megelőzésére irányuló közpolitikákat, különösen a fiatalok és a nemek közötti egyenlőség tekintetében.

4. A Felek megoszthatják egymással tapasztalataikat és bevált módszereiket olyan területeken, mint a békére és az erőszakmentességre, a jogszabályok betartására, a rehabilitációra, a társadalomba való visszailleszkedésre és a helyreállító igazságszolgáltatásra ösztönző kultúra előmozdítása. A Feleknek a büntetés-végrehajtási rendszereikre irányadó jogszabályainak tükröznie kell a nemzetközi standardokat és normákat.

2.8. CIKK

Kézi- és könnyűfegyverek és egyéb hagyományos fegyverek

1. A Felek elismerik, hogy a kézi- és könnyűfegyverek és egyéb hagyományos fegyverek – és az azokhoz szükséges lőszer – tiltott gyártása, szállítása és forgalmazása, valamint túlzott felhalmozása, helytelen kezelése, ellenőrizetlen elterjedése, valamint nem megfelelően védett készletei továbbra is komoly fenyegetést jelentenek a békére és a nemzetközi biztonságra.
2. A Felek egyetértenek abban, hogy végrehajtják a kézi- és könnyűfegyverek, valamint egyéb hagyományos fegyverek – és az azokhoz szükséges lőszer – tiltott kereskedelmének kezelésére vonatkozóan a hatályos nemzetközi megállapodások, az ENSZ tűzfegyverek, részeik, alkotóelemeik és a lőszer tiltott gyártásáról és kereskedelméről szóló, 2001. május 31-én az 55/255. sz. ENSZ-határozattal elfogadott jegyzőkönyve, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatai értelmében fennálló kötelezettségeiket, továbbá az e területen alkalmazandó egyéb nemzetközi jogi eszközök, például a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló, 2001. július 20-án elfogadott ENSZ cselekvési program keretében tett kötelezettségvállalásaikat.
3. A Felek elismerik a hagyományos fegyverek meglévő nemzetközi normákkal és szabályozásokkal összhangban történő átadására vonatkozó nemzeti ellenőrzési rendszerek jelentőségét. A Felek elismerik annak jelentőségét, hogy az ilyen ellenőrzésekre felelősségteljes módon kerüljön sor, hozzájárulva a nemzetközi és a regionális békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz, az emberi szenvedés enyhítéséhez, valamint a hagyományos fegyverek illetéktelen kezekbe jutásának megakadályozásához.

4. A Felek e tekintetben vállalják, hogy maradéktalanul végrehajtják a New Yorkban 2013. április 2-án elfogadott Fegyverkereskedelmi Szerződést és együttműködnek egymással a Szerződés keretében, többek között a Fegyverkereskedelmi Szerződés egyetemessé tételének az előmozdításában és annak elősegítésében is, hogy a Szerződést az összes ENSZ-tagállam teljeskörűen végrehajtsa.

5. A Felek ezért vállalják, hogy együttműködnek egymással és biztosítják azon tevékenységeik koordinációját, egymást kiegészítő jellegét és szinergiáját, amelyek a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmének szabályozására vagy a szabályozás javítására, valamint a tiltott fegyverkereskedelem megelőzésére, leküzdésére és felszámolására irányulnak.

2.9. CIKK

Nemzetközi Büntetőbíróság

1. A Felek elismerik, hogy a nemzetközi közösség egészét érintő legsúlyosabb bűncselekmények nem maradhatnak büntetlenül, és nemzeti szintű intézkedések meghozatalával és a nemzetközi együttműködés fokozásával – többek között a Nemzetközi Büntetőbírósággal (a továbbiakban: NBB) – törekednek annak biztosítására, hogy e bűncselekményeket hatékonyan kivizsgálják, és büntetőeljárást indítsanak.

2. A Felek előmozdítják a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának (a továbbiakban: Statútum) egyetemes megerősítését vagy az ahhoz való csatlakozást, és elősegítik a Statútumnak az NBB részes felei általi hatékony nemzeti végrehajtását. A Felek adott esetben megosztják egymással a jogszabályaik elfogadásával kapcsolatos bevált gyakorlatokat, és intézkedéseket hoznak a Statútum integritásának megőrzése érdekében.

2.10. CIKK

Együtműködés a nemzetközi válságkezelés terén

1. A Felek újlag megerősítik elkötelezettségüket a béke és a nemzetközi biztonság előmozdítása terén való együttműködés iránt, beleértve a nemzetközi béke és biztonság területén a nemek közötti egyenlőségre összpontosító szempont kialakítására irányuló együttműködést is.
2. A Felek összehangolják válságkezelési tevékenységeiket, beleértve a válságkezelési műveletekben való együttműködést is.
3. A Felek törekednek az Európai Unió és a Chilei Köztársaság közötti, a Chilei Köztársaságnak az Európai Unió válságkezelési műveleteiben való részvétele kereteinek meghatározásáról szóló, 2014. január 30-án Brüsszelben aláírt megállapodás végrehajtására.

3. FEJEZET

JOGÉRVÉNYESÜLÉS, SZABADSÁG ÉS BIZTONSÁG

3.1. CIKK

Igazságügyi együttműködés

1. A Felek megerősítik a vonatkozó nemzetközi megállapodások alapján a kölcsönös jogsegély és a kiadatás terén folytatott együttműködést. A Felek megerősítik a meglévő mechanizmusokat, és adott esetben fontolóra veszik új mechanizmusok kidolgozását az e területre irányuló nemzetközi együttműködés megkönnyítése érdekében. Az együttműködés magában foglalja adott esetben a vonatkozó nemzetközi jogi eszközökhöz való csatlakozást és azok végrehajtását, valamint egyéb releváns nemzetközi jogi együttműködési hálózatokkal folytatott szorosabb együttműködést.
2. A Felek fejlesztik igazságügyi együttműködésüket polgári és kereskedelmi ügyekben, különösen a polgári igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos többoldalú egyezményekre vonatkozó tárgyalásokat, illetve az ilyen egyezmények megerősítését és végrehajtását illetően, ideértve a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia egyezményeit a nemzetközi jogi együttműködés és jogviták, valamint a gyermekek védelme terén.
3. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy adott esetben előmozdítsák a dokumentumok továbbítására szolgáló elektronikus eszközök használatát és a személyes adatok magas szintű védelmét a nemzetközi igazságügyi együttműködés céljából.

3.2. CIKK

Globális kábítószer-probléma

1. A Felek együttműködnek a kábítószerrel kapcsolatos kérdések integrált, kiegyensúlyozott és tényeken alapuló megközelítésének biztosítása érdekében, az alábbi céllal:
 - (a) a kereslet csökkentésére irányuló kezdeményezések és kapcsolódó intézkedések végrehajtása, beleértve a megelőzést és a kezelést, a társadalmi visszailleszkedést, valamint az egészséggel kapcsolatos egyéb kérdéseket;
 - (b) az ellenőrzött anyagok kizárólag orvosi és tudományos célból történő elérhetőségének és az azokhoz kizárólag ilyen célból való hozzáférésnek biztosítása, az eltérítésük megelőzésével;
 - (c) a kínálat csökkentésére irányuló kezdeményezések és kapcsolódó intézkedések végrehajtása, például a hatékony bűnüldözés és a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekre való reagálás, a pénzmosás elleni küzdelem, a tiltott kábítószer-kereskedelem, beleértve az internet segítségével folytatott kábítószer-kereskedelmet is, valamint az igazságügyi együttműködés előmozdítása;
 - (d) összpontosítás a több területet érintő kérdésekre, mint például kábítószeres és emberi jogok, fiatalok, gyermekek, nemek, nők és közösségek, többek között olyan együttműködési és együttműködési intézkedések révén, amelyek elősegítik az oktatást és a visszailleszkedést célzó programok és intézkedések kidolgozását, lehetővé téve a kábítószeres és pszichotrop anyagok iránti kereslet csökkentését;

- (e) információk és bevált módszerek cseréje a változó realitások, tendenciák és fennálló körülmények, újonnan felmerülő és tartós kihívások és fenyegetések kapcsán, beleértve az új pszichoaktív anyagokat is; ez magában foglalhatja a kábítószer-kereslet csökkentését és az anyagok, például a lefoglalt kábítószer-prekursorok kriminalisztikai elemzését;
- (f) a nemzetközi együttműködés megerősítése, beleértve a kábítószer-kereslet csökkentését, pszichotrop anyagok és új pszichoaktív anyagok tiltott előállítására használt vegyi prekursorok, alapvető vegyi anyagok és az azokat tartalmazó termékek vagy készítmények eltérítésének kezelését;
- (g) az alternatív fejlesztés, valamint a fejlesztésorientált és kiegyensúlyozott drogellenőrzési politika terén folytatott regionális, régióközi és nemzetközi együttműködés megerősítése.

2. A Felek együttműködnek e célkitűzések elérése érdekében, többek között lehetőség szerint arra ösztönözve azokat a harmadik országokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy erősítsék meg és hajtsák végre azokat a meglévő nemzetközi kábítószer-ellenőrzési egyezményeket és jegyzőkönyveket, amelyeknek részes felei. A Felek az alkalmazandó törvényeikre és rendeleteikre, az Egyesült Nemzetek vonatkozó kábítószer-ellenőrzési egyezményeivel összhangban közösen elfogadott elvekre, valamint az ENSZ-közgyűlés globális kábítószer-problémával foglalkozó 2016. évi rendkívüli ülészakának „Közös kötelezettségvállalásunk a globális kábítószer-probléma hatékony kezelésére és leküzdésére” című – a globális kábítószer-ellenes politikával kapcsolatos legújabb nemzetközi konszenzust jelentő – záródokumentumában foglalt ajánlásokra alapozzák intézkedéseiket annak érdekében, hogy értékeljék a globális kábítószer-probléma közös kezelésére és leküzdésére tett kötelezettségvállalások végrehajtását.

3.3. CIKK

Nemzetközi migráció és menekültügy

1. A Felek saját törvényeik, rendeleteik és hatásköreik keretében együttműködnek és véleményt cserélnek a migráció – beleértve a legális és irreguláris migrációt –, az emberkereskedelem és az illegális bevándorlók csempészése, a migráció és a fejlesztés, a menekültügy és a nemzetközi védelem, a visszaküldés, visszafogadás, integráció, valamint a vízumok és a határigazgatás területén.
2. A Felek együttműködnek – többek között akár technikai együttműködés révén is – a szakpolitikákkal, rendelkezésekkel, intézményekkel és a civil társadalommal kapcsolatos információk és bevált módszerek cseréje, valamint a migrációval kapcsolatos adatok és statisztikák megosztása terén.
3. A Felek együttműködnek az irreguláris migráció megelőzése és a migránsok csempészése elleni küzdelem érdekében. E célból:
 - (a) Chile – az érintett tagállam kérésére, és amennyiben azt külön megállapodás nem szabályozza, további formások nélkül – visszafogadja valamennyi olyan állampolgárát, aki illegálisan tartózkodik valamelyik tagállam területén;
 - (b) minden tagállam – Chile kérésére, és amennyiben azt külön megállapodás nem szabályozza, további formások nélkül – visszafogadja valamennyi olyan állampolgárát, aki illegálisan tartózkodik Chile területén;

- (c) a tagállamok és Chile megfelelő úti okmányokat bocsátanak állampolgáraik rendelkezésére az a) és b) pontban említett célokból, vagy elfogadják az európai uniós úti okmányok visszaküldésre történő felhasználását;
- (d) a Felek kölcsönösen megegyeznek, hogy tárgyalásokat folytatnak egy olyan egyedi megállapodásról, amely meghatározza a visszafogadására vonatkozó kötelezettségeket, beleértve az állampolgárságra vonatkozó bizonyítási formákat; az említett megállapodás harmadik országok állampolgárainak visszafogadására vonatkozó kötelezettséget is tartalmazhat, a Felek alkalmazandó jogával összhangban.
4. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy – a nemzeti hatáskörök tiszteletben tartása mellett – minden tekintetben fokozzák a migrációval kapcsolatos nemzetközi együttműködést, többek között az Egyesült Nemzetek keretében, különösen az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése terén.

3.4. CIKK

Konzuli védelem

Bármely, Chilében képvisellel rendelkező tagállam diplomáciai és konzuli hatóságai – az említett képvisellel rendelkező tagállam saját állampolgárai esetében alkalmazottakkal azonos feltételek mellett – védelmet nyújtanak bármely olyan tagállam állampolgárának, amely nem rendelkezik állandó képvisellel Chilében, ha tényleges konzuli védelmet tudnak nyújtani egy konkrét esetben.

3.5. CIKK

Pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása

A Felek együttműködnek a pénzügyi intézményeik és a kijelölt nem pénzügyi vállalkozások és szakmák terrorizmus finanszírozására és bűncselekményekből származó bevételek tisztára mosására való felhasználásának megelőzése és az ez ellen folytatott küzdelem céljából. E célból saját jogi keretükön belül információcserét és együttműködést folytatnak a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) ajánlásainak hatékony és teljes körű végrehajtása érdekében. Ez az együttműködés magában foglalhatja többek között a bűncselekményből származó vagyoni eszközök vagy pénzeszközök behajtását, lefoglalását, elkobzását, felkutatását, azonosítását és visszaszolgáltatását.

3.6. CIKK

Bűnüldözés, a korrupció és a transznacionális bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem

1. A Felek együttműködnek és véleménycserét folytatnak a transznacionális szervezett, gazdasági és pénzügyi bűnözés, a kábítószer-kereskedelem és a tiltott kábítószeres, az emberkereskedelem és a kizsákmányolás egyéb kapcsolódó formái, a korrupció, a hamisítás, a csempészet és az illegális ügyletek elleni küzdelem terén, az e területen fennálló kölcsönös nemzetközi kötelezettségeiknek való megfelelés révén, beleértve a kölcsönös jogsegélyt és a bűncselekményekből származó vagyoni eszközök és pénzeszközök visszaszerzésére irányuló hatékony együttműködést.

2. A Felek megosztják egymással tényeken alapuló tapasztalataikat és bevált módszereiket a korrupció és a transznacionális szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos szakpolitikák kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban.
3. A Felek a jogérvényesítéssel kapcsolatos párbeszédet és együttműködést alakítanak ki, többek között az Europollal folytatott folyamatos stratégiai együttműködés révén, valamint stratégiai igazságügyi együttműködést, többek között az Eurojuston keresztül.
4. A Felek törekednek a nemzetközi fórumokon való együttműködésre annak érdekében, hogy adott esetben előmozdítsák az 55/25. sz. ENSZ-határozattal 2000. november 15-én elfogadott, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezményhez és annak jegyzőkönyveihez való csatlakozást és azok végrehajtását.
5. A Felek előmozdítják az ENSZ 2003. október 31-én az 58/4. sz. ENSZ-határozattal elfogadott Korrupció elleni Egyezményének végrehajtását, és az ENSZ Korrupció elleni Egyezménye részes államainak 2009. november 9–13-i dohai konferenciája által létrehozott, az Egyesült Nemzetek Korrupció elleni Egyezménye végrehajtásának felülvizsgálatára szolgáló mechanizmust (a továbbiakban: felülvizsgálati mechanizmus), többek között az átláthatóság elvének, valamint a civil társadalom felülvizsgálati mechanizmusban való részvételének tiszteletben tartásával.
6. A Felek elismerik a korrupció elleni küzdelem fontosságát a nemzetközi kereskedelem és beruházások terén, és e célból az e megállapodáshoz csatolt, a korrupció megelőzéséről és a korrupció elleni küzdelemről szóló jegyzőkönyvben részletesebb rendelkezésekről állapodnak meg.

7. A korrupció elleni küzdelem tekintetében a Felek különösen a következőkben állapodnak meg:

- (a) a releváns információk és bevált módszerek cseréje olyan kérdésekben, mint a feddhetetlenség, a nyilvános átláthatóság és a korrupció elleni küzdelem;
- (b) az információk és a bevált módszerek cseréje, beleértve a figyelemfelkeltő kampányokat és a korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos oktatási módszereket.

3.7. CIKK

Kiberbűnözés

1. A Felek elismerik, hogy a kiberbűnözés globális reagálást igénylő globális probléma.
2. A Felek megerősítik a kiberbűnözés megelőzése és az ellene folytatott küzdelem terén folytatott együttműködésüket. E célból saját jogszabályaikkal és nemzetközi kötelezettségvállalásaikkal – például az Európa Tanács számítástechnikai bűnözésről szóló, 2001. november 23-án Budapesten kelt egyezményével (a továbbiakban: budapesti egyezmény) – összhangban, az emberi jogokat teljes mértékben tiszteletben tartó módon és felelősségi körükön belül megosztják egymással az információkat és a bevált módszereket.
3. A Felek információt cserélnek a vizsgálók és a számítógéppel kapcsolatos bűncselekményekre és a digitális kriminalisztikai tudományra szakosodott más szakemberek vagy ügyészek oktatásáról és képzéséről, és közös képzési tevékenységeket folytathatnak egymás vagy harmadik felek javára.

4. A Felek törekednek arra, hogy adott esetben együttműködjenek annak érdekében, hogy segítséget és támogatást nyújtsanak más államoknak megfelelő, a budapesti egyezményrel összeegyeztethető jogszabályok, politikák, gyakorlatok, oktatás és képzés kidolgozásában, valamint annak nemzetközi normaként való elismerésében a kiberbűnözés megelőzése és az ellene folytatott küzdelem terén.

3.8. CIKK

A személyes adatok védelme

1. A Felek elismerik a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogok védelmének fontosságát. A Felek együttműködnek az említett alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében, többek között a bűnüldözés területén, valamint a terrorizmus és más súlyos nemzetközi bűncselekmények megelőzése és az ellenük való küzdelem során.

2. A Felek együttműködnek a személyes adatok magas szintű védelmének előmozdítása érdekében. A két- és többoldalú együttműködés magában foglalhatja a kapacitásépítést, a technikai segítségnyújtást, az információk és a szakértelem cseréjét, valamint a nemzetközi testületekben a szabályozási partnereken keresztül történő együttműködést a Felek kölcsönös megállapodása szerint.

4. FEJEZET

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

4.1. CIKK

Fenntartható fejlődés

1. A Felek inkluzív és kiegyensúlyozott módon előmozdítják a fenntartható fejlődést annak mindhárom, nevezetesen társadalmi, gazdasági és környezeti, dimenziójában, párbeszéd, közös fellépés, a bevált gyakorlatok megosztása, minden szintre kiterjedő felelősségteljes kormányzás, koherens, saját nemzeti fenntartható fejlesztési stratégiák és a pénzügyi források mozgósítása révén, a meglévő és jövőbeli eszközök lehető legjobb felhasználásával.
2. A Felek az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak eléréséhez kapcsolódó kihívások kezelése során elsőbbséget biztosítanak az egyes Felek szükségleteinek és nemzeti felelősségvállalásának, figyelembe veszik a regionális és helyi körülményeket, valamint szinergiákat és partnerségeket építenek ki az említett területen érdekelt felekkel, beleértve a civil társadalmat, a helyi önkormányzatokat, a magánszektor, a nonprofit szervezeteket és a tudományos köröket. Miközben elismerik, hogy a kormányok központi szerepet játszanak a fejlődés előmozdításában, a Felek együttműködnek annak érdekében is, hogy ösztönözzék a magánszektor, különösen a kis- és középvállalkozásokat arra, hogy gyakorlataikban figyelembe vegyék a fenntartható fejlődést.

3. A Felek elismerik a végrehajtási eszközök – többek között a finanszírozás, a technológiatranszfer, a technikai együttműködés és a kapacitásépítés – fontosságát a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend több érdekelt, többek között kormányok, a civil társadalom, a magánszektor és más szereplők révén történő megvalósítása és nyomon követése szempontjából. E tekintetben kötelezettséget vállalnak arra, hogy folytatják a nemzetközi együttműködés megerősítésére irányuló törekvéseket, többek között a fenntartható fejlődés elérését célzó innovatív eszközök használatának előmozdítása révén.
4. A Felek együttműködnek a fogyasztási és termelési minták fenntarthatóságának javítása érdekében, és törekednek olyan intézkedések meghozatalára, amelyek a gazdasági növekedés és a környezetkárosodás szétválasztására irányulnak, többek között a körforgásos gazdaság, a közpolitikák és az üzleti stratégiák révén.
5. A Felek törekednek a természeti erőforrások felelősségteljes, fenntartható és hatékony felhasználásának előmozdítására.
6. A Felek törekednek arra, hogy felhívják a figyelmet a környezeti károk gazdasági és társadalmi költségeire és azok emberi jólétre gyakorolt hatására, többek között tudományosan megalapozott bizonyítékok felhasználásával.
7. A Felek rendszeres strukturált szakpolitikai párbeszédet folytatnak a fenntartható fejlődésről és a fenntartható fejlődési célok megvalósításáról annak érdekében, hogy javítsák a közös érdekű kérdésekkel kapcsolatos szakpolitikai koordinációt, valamint e koordináció minőségét és hatékonyságát.
8. A Felek együttműködnek a nemek közötti egyenlőség szempontjainak a szakpolitikákban és eszközökben való általános érvényesítése érdekében.

9. A fejlesztési együttműködést az olyan vonatkozó, nemzetközileg elfogadott elvekkel és szakpolitikákkal összhangban kell megvalósítani, amelyeket mindkét Fél elfogad.

4.2. CIKK

Nemzetközi együttműködés

1. A Felek elismerik a nemzetközi együttműködés kölcsönösen előnyös jellegét és értékét a fenntartható fejlődési folyamatok előmozdításában.
2. A Felek ösztönzik a harmadik országokkal folytatott háromoldalú együttműködést a közös érdekű ügyekben, a kedvezményezettek stratégiáinak és prioritásainak teljes körű tiszteletben tartása mellett. Előmozdítják a regionális integráció megerősítését Latin-Amerikában és a Karib-térségben, és elismerik az inkluzív kétoldalú regionális együttműködés stratégiai jelentőségét.

4.3. CIKK

Környezetvédelem

1. A Felek egyetértenek abban, hogy a környezetet védeni kell, valamint meg kell őrizni, helyre kell állítani és fenntarthatóan kell kezelni a természeti erőforrásokat.

2. A Felek különösen olyan kérdésekben működnek együtt, mint a hozzáférési jogok a környezetvédelmi ügyekben, a biológiai sokféleség és a védett területek, a föld és a talaj, a víz, a levegőminőség, a környezeti nyomon követés, a környezeti hatásvizsgálat, a hulladékgazdálkodás, a kiterjesztett gyártói felelősség, az újrafeldolgozás és a vegyianyag-gazdálkodás, a szállítási hatásvizsgálat és szervezés.

3. A Felek elismerik a globális környezetvédelmi irányítás fontosságát, beleértve azon többoldalú környezetvédelmi megállapodások végrehajtását, amelyeknek részes felei, valamint adott esetben az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Közgyűlése és más vonatkozó fórumok határozatainak végrehajtását a közös érdekű környezeti kihívások kezelése céljából. A Felek ismételten megerősítik kötelezettségvállalásukat azon multilaterális környezetvédelmi megállapodások végrehajtása iránt, amelyeknek részes felei.

4. A Felek megerősítik együttműködésüket a környezet és az emberi egészség védelme terén, valamint szükség szerint a környezetvédelmi megfontolásoknak az együttműködés valamennyi területén való általános érvényesítése kapcsán, különösen a következők tekintetében:

- (a) a jó környezetvédelmi irányítás előmozdítása a kölcsönösen elfogadott kiemelt területeken;
- (b) az információ, a műszaki szakértelem és a bevált módszerek megosztásának ösztönzése olyan területeken, mint:
 - (i) a zöld és körforgásos gazdaság és az elérhető legjobb technológia;

- (ii) a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható használatának célkitűzése, beleértve az ökoszisztémák és szolgáltatásaik feltérképezését és értékelését, azok értékmegállapítását és e célkitűzések más releváns szakpolitikai területeken való általános érvényesítését;
- (iii) az erdők védelme és fenntartható kezelése;
- (iv) a vadon élő állatok és növények, többek között a faanyagok és más biológiai erőforrások jogellenes kereskedelme elleni küzdelem;
- (v) a vegyi anyagok és a hulladékok megfelelő kezelése;
- (vi) a vízkészletekkel, a talajjal és a földhasználattal kapcsolatos politika;
- (vii) légszennyezés és a rövid élettartamú szennyező anyagok csökkentése;
- (viii) a part menti és tengeri környezet megőrzése és kezelése;
- (ix) a környezetkárosodás társadalmi és gazdasági hatásai;
- (x) a gazdasági tevékenységek környezeti hatása és a vállalkozások környezetbarátabbá tételéből fakadó lehetőségek;
- (xi) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférés, a részvétel és az igazságszolgáltatás;
- (xii) közös tudományos kutatások környezetvédelmi ügyekben.

4.4. CIKK

Éghajlatváltozás

1. A Felek elismerik, hogy az éghajlatváltozás sürgető veszélye közös fellépést tesz szükségessé az alacsony kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlesztés tekintetében.
2. A Felek elismerik az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzetközi szabályok és megállapodások, különösen az Egyesült Nemzetek 1992. május 9-én New Yorkban kelt Éghajlatváltozási keretegyezménye (a továbbiakban: UNFCCC), a Párizsi Megállapodás és az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményéhez csatolt, 1997. december 11-én Kiotóban kelt Kiotói Jegyzőkönyv fontosságát.
3. A Felek együttműködnek az UNFCCC keretében folytatott együttműködésük megerősítése, valamint a Párizsi Megállapodás és az említett megállapodás alapján nemzetileg meghatározott hozzájárulásaik végrehajtása érdekében.
4. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:
 - (a) együttműködés a 2020 előtt vállalt kötelezettségvállalások és intézkedések végrehajtása érdekében a Felek közötti kölcsönös bizalom kiépítése érdekében;
 - (b) a Felek nemzeti vitáik és szakpolitikai elemzéseik által ösztönzött további fellépésének elősegítése;
 - (c) az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátással járó gazdaságfejlesztés támogatása a Párizsi Megállapodással összhangban;

- (d) az UNFCCC keretében folytatott valamennyi konstruktív párbeszéd és tevékenység támogatása, különös tekintettel azokra, amelyeket a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése felé tett közös előrehaladás értékelése céljából hoztak létre, mint például a globális értékelés;
- (e) szakpolitikai párbeszéd és együttműködés kialakítása a Párizsi Megállapodás által létrehozott nagy fokú átláthatóságot biztosító keretrendszer végrehajtása során a kölcsönösen elfogadott kiemelt területeken, beleértve a nemzeti kapacitások növelését a magasabb szintű átláthatóság elérése érdekében;
- (f) a kétoldalú párbeszéd és a kölcsönös érdekű együttműködés előmozdítása olyan többoldalú folyamatok szükség szerinti támogatása céljából, amelyek jelentős hatást gyakorolhatnak a nemzetközi tengeri közlekedésből és a légi közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, különösen a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet és a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet keretében;
- (g) olyan nemzeti klímapolitikák és -programok előmozdítása, amelyek támogatják a Párizsi Megállapodásnak a mérséklésre, az alkalmazkodásra és a pénzügyi források áramlásának összehangolására irányuló célkitűzéseit, többek között a Feleknek az említett megállapodás alapján nemzetileg meghatározott hozzájárulásaiban foglalt célok és intézkedések révén;
- (h) az arra irányuló intézkedések támogatása, hogy a pénzügyi források áramlása összhangban álljon az üvegházhatású gázok alacsonyabb szintű kibocsátásával és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlődéssel, különös tekintettel az éghajlatváltozás elleni küzdelem inkluzív finanszírozására, amelyek a legszegényebbeket és az éghajlatváltozás káros hatásainak különösen kiszolgáltatott csoportokat, például a nőket és lányokat célozzák meg;

- (i) párbeszéd előmozdítása az alkalmazkodási politikák és intézkedések megerősítéséről, többek között az alkalmazkodás finanszírozásával, az eredmények értékelésével és a reziliencia növelésével kapcsolatos kérdésekben;
- (j) az éghajlatváltozás elleni fellépés területén szinergiák előmozdítása a közigazgatás, a civil társadalmi szervezetek és a magánvállalkozások között minden szinten, valamint a magánszektor részvételének ösztönzése az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátás és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaság kialakítása érdekében;
- (k) az éghajlat-politikai fellépést támogató gazdaságpolitikai eszközök, például adott esetben a szén-dioxid-árzás, a piaci alapú eszközök és a szén-dioxid-adók előmozdítása;
- (l) a kereskedelmileg életképes, alacsony kibocsátású és egyéb éghajlatbarát technológiák kifejlesztésének és alkalmazásának fokozása;
- (m) a fosszilis tüzelőanyagok nem hatékony, pazarló fogyasztást ösztönző támogatásának racionalizálására és fokozatos megszüntetésére irányuló globális erőfeszítések előmozdítása, teljes mértékben figyelembe véve a fejlődő országok sajátos szükségleteit és körülményeit, valamint minimalizálva a fejlődésükre gyakorolt esetleges kedvezőtlen hatásokat a szegények és az érintett közösségek védelmét biztosító módon;
- (n) az éghajlat-politika esetlegesen felmerülő egyéb területeiről folytatott kétoldalú párbeszéd fokozása, valamint a Párizsi Megállapodás és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend horizontális megközelítései figyelembevételének ösztönzése.

4.5. CIKK

Fenntartható energia

1. A Felek elismerik az energiaágazat jelentőségét a gazdasági jólét, valamint a nemzetközi béke és stabilitás szempontjából, és hangsúlyozzák, hogy az energiaágazat átalakítása kulcsfontosságú szerepet játszik a Párizsi Megállapodásban és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben meghatározott célok elérése terén. Egyetértenek abban, hogy javítani és diverzifikálni kell az energiaellátást, elő kell mozdítani az innovációt és növelni kell az energiahatékonyságot a biztonságos, fenntartható, környezetvédelmi szempontból megfelelő és megfizethető energiához való hozzáférés biztosítása érdekében. A Felek elismerik, hogy az energetikai átmenet nem megoldható költségek nélkül a régiókban, és támogatni fogják az igazságos átmenetet. A Felek együttműködnek az említett célok elérése érdekében.
2. A Felek fenntartják az energiaüggyel kapcsolatos információcserét, és kétoldalú, regionális és többoldalú együttműködést folytatnak a nyitott és versenyképes piacok támogatása, a bevált gyakorlatok megosztása, a tudományos alapú, átlátható szabályozás előmozdítása, valamint az energiaügyi kérdésekben folytatott együttműködés területeinek megvitatása érdekében.
3. A Felek közötti, e cikk szerinti együttműködést a szinergiák biztosítása érdekében a 15.14. cikk kellő figyelembevételével kell végrehajtani.

4.6. CIKK

Óceánpolitikai irányítás

1. A Felek elismerik az óceánokkal és tengerekkel való fenntartható gazdálkodás jelentőségét, beleértve a tengeri környezet védelmét és megőrzését, az óceánok és az éghajlat közötti ok-okozati összefüggést, a halászat, az akvakultúra és az egyéb tengeri tevékenységek megőrzését, fenntartható használatát és az azokat érintő felelős gazdálkodást, valamint hozzájárulásukat a gazdasági, társadalmi és környezeti lehetőségek jelen és jövő nemzedékek számára történő biztosításához.
2. E célból a nemzetközi joggal, különösen az Egyesült Nemzetek 1982. december 10-én Montego Bay-ben kelt Tengerjogi Egyezménye szerinti kötelezettségeikkel összhangban a Felek vállalják, hogy:
 - (a) előmozdítják, hogy az ehhez megfelelő helyzetben lévő államok aláírják, megerősítik, jóváhagyják vagy elfogadják a 2023. június 19-én New Yorkban elfogadott, az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményének hatálya alá tartozó, a nemzeti joghatóságon kívül eső területeken a tengeri biológiai sokféleség megőrzését és fenntartható hasznosítását célzó megállapodást;
 - (b) együttműködnek a 14. fenntartható fejlődési cél és más kapcsolódó fenntartható fejlődési célok elérése érdekében, többek között az érintett regionális és multilaterális testületek és folyamatok keretében;
 - (c) hozzájárulnak a nemzetközi óceánpolitikai irányítás megerősítéséhez, többek között a szabályozási és végrehajtási hiányosságok felszámolása révén;

- (d) az óceánpolitikai irányítás megerősítése és a hatékony végrehajtás előmozdítása érdekében elősegítik az illetékes nemzetközi szervezetek, okmányok és testületek keretein belüli és azok közötti jobb együttműködést és konzultációt;
- (e) a halállományok megóvása és a túlhalászás megelőzése érdekében nyomonkövetési, ellenőrzési és megfigyelési intézkedéseket szorgalmaznak és fogadnak el hatékony módon, például megfigyelői rendszereket, hajómegfigyelési rendszereket, az átrakás ellenőrzését, tengeren folytatott vizsgálatokat, a kikötő szerint illetékes állam által végzett ellenőrzést és az ezekkel összefüggő szankciókat saját jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban;
- (f) intézkedéseket tartanak fenn és fogadnak el, továbbá együttműködnek a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemben, adott esetben például a vizeiken folytatott ilyen halászattal kapcsolatos tevékenységekre és az ilyen halászatból származó termékek kereskedelmi forgalomból és halgazdálkodásból való kizárása érdekében elfogadott politikák és intézkedések végrehajtására vonatkozó információ cseréjével;
- (g) a felelősségteljes kormányzás elérésének céljával együttműködnek az olyan regionális halászati gazdálkodási szervezetekkel és azokon belül, amelyeknek a Felek tagjai, megfigyelői vagy együttműködő nem részes felei;
- (h) csökkentik az óceánokra nehezedő nyomást a – többek között szárazföldi forrásokból, műanyagokból és mikroműanyagokból származó – tengerszennyezés és tengeri hulladék elleni küzdelem révén;
- (i) a part menti és tengeri területek és erőforrások védelme és helyreállítása érdekében együttműködnek az ökoszisztémák és a területalapú állományvédelmi intézkedések és gazdálkodási eszközök – beleértve a védett tengeri területeket is – kidolgozásában az egyes Felek nemzeti jogával és a nemzetközi joggal összhangban, valamint az elérhető legjobb tudományos információk alapján;

- (j) ösztönzik az óceánok biztonságának és védelmének megerősítését a parti őrségek által ellátott feladatokkal és a tengerfelügyelettel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje révén, többek között az érintett hatóságok közötti megerősített együttműködés révén;
- (k) a tengeri tevékenységek fenntartható kezelése és fejlesztése érdekében előmozdítják az olyan területalapú eszközöket, mint az ökoszisztéma-alapú tengeri területrendezés és a tengerparti övezetek integrált kezelése;
- (l) együttműködnek az óceánokkal kapcsolatos kutatás és adatgyűjtés megerősítése érdekében;
- (m) támogatják a tengerkutatást és a halászati gazdálkodásra és a tengeri erőforrások kiaknázására irányuló egyéb tevékenységekre vonatkozó, tudományosan megalapozott döntéseket;
- (n) együttműködnek az éghajlatváltozás által az óceánokra, a partvonalakra és az ökoszisztémákra gyakorolt kedvezőtlen hatások minimalizálása érdekében, többek között az üvegházhatású gázok – különösen a szén-dioxid – kibocsátásának mérséklése, és a hatékony alkalmazkodási intézkedések elérése, valamint a vonatkozó nemzetközi megállapodások és nemzetközi fellépések végrehajtásának támogatása révén;
- (o) előmozdítják a fenntartható és felelős akvakultúra fejlesztését, többek között az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete által 1995. október 31-én Rómában elfogadott, a felelősségteljes halászatra vonatkozó magatartási kódexben foglalt célkitűzések és elvek végrehajtása tekintetében;
- (p) megosztják egymással a Felek érdeklődésére számot tartó egyes tengeri gazdasági tevékenységek fenntartható fejlesztésével kapcsolatos bevált gyakorlatokat.

4.7. CIKK

A katasztrófakockázatok csökkentése

1. A Felek elismerik annak szükségét, hogy kezelni kell mind a nemzeti, mind a globális természeti és ember okozta katasztrófák kockázatait.
2. A Felek együttműködnek a megelőzési, mérséklési, felkészültségi, reagálási és helyreállítási intézkedések javítása céljából annak érdekében, hogy csökkentsék a katasztrófakockázatokat, előmozdítsák a megelőzés kultúráját, valamint növeljék társadalmaik ökoszisztémáik és infrastruktúrájuk rezilienciáját, valamint adott esetben kétoldalú, regionális és többoldalú politikai szinten dolgoznak a globális katasztrófakockázat-csökkentés javítása érdekében.
3. A Felek vállalják, hogy előmozdítják az ENSZ 2015. március 18-án Sendaiban (Japán) tartott harmadik világkonferenciáján elfogadott, a 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keret végrehajtásával és nyomon követésével kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjét regionális és globális együttműködési platformokon keresztül, különös tekintettel a kockázatértékelésre, a katasztrófakockázat-csökkentési tervek végrehajtására minden szinten, és a katasztrófákra vonatkozó statisztikák és a katasztrófák okozta veszteségekkel kapcsolatos adatok gyűjtésére és felhasználására, beleértve a katasztrófák gazdasági értékelését is.

4.8. CIKK

A várospolitikai fejlesztése

1. A Felek elismerik a fenntartható városfejlesztés előmozdítására irányuló szakpolitikák mint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és az Új városfejlesztési menetrend célkitűzéseinek végrehajtásához hatékonyan hozzájáruló eszközök fontosságát.
2. A Felek előmozdítják az együttműködést és a partnerséget, bevonva a fenntartható városfejlesztés valamennyi kulcsfontosságú szereplőjét, különösen a városi kihívások integrált és átfogó módon történő kezelésének módjait illetően.
3. A Felek lehetőség szerint konkrét lehetőségeket dolgoznak ki a városi kihívásokra adott fenntartható megoldásokkal kapcsolatos, városok közötti együttműködés tekintetében, hogy a tapasztalatok, gyakorlatok cseréjével, valamint az egymástól való tanulással javítsák a kapacitásépítést.

4.9. CIKK

Együttműködés a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés terén¹

1. A Felek együttműködnek a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés terén a közös céllal, hogy erősítsék az élelmiszer-termelés rezilienciáját és fenntarthatóságát, a fenntartható mezőgazdaságot és a természeti erőforrásokkal való gazdálkodást, például a víz- és éghajlat-politikai fellépést, a körforgásos élelmiszerrendszereket, beleértve az élelmiszer-veszteség és -pazarlás megelőzését és csökkentését, a termelői szervezetek előmozdítását, a földrajzi jelzéseket, a kutatást és innovációt, a vidékfejlesztési politikákat és a mezőgazdasági piaci kilátásokat.
2. A Felek elismerik a nemzetközi fórumokon a globális élelmezésbiztonság és táplálkozás, valamint a fenntartható mezőgazdaság fokozása érdekében tett erőfeszítéseket, és kötelezettséget vállalnak arra, hogy aktívan együttműködnek e fórumokon annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az éhezés és az alultápláltság valamennyi formájának 2030-ig történő felszámolásához.
3. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend megvalósításához az agrár-élelmiszeripari ágazatban, különös tekintettel az 1., 2., 12., 15. és 17. fenntartható fejlődési célra és más releváns fenntartható fejlődési célokra.

¹ Amennyiben az e cikk hatálya alá tartozó kérdések a 14. fejezet hatálya alá is tartoznak, az e cikkben említett együttműködést a 14. fejezet szerint folytatják.

4. A Felek a 17. fenntartható fejlesztési célban említett partnerségek tapasztalataira és erőforrás-stratégiáira építve ösztönzik és előmozdítják a közszférán belüli, a köz- és a magánszféra, valamint a civil társadalom közötti hatékony partnerségeket. E célból a Felek törekednek arra, hogy fokozzák a mezőgazdasággal és a vidékfejlesztéssel kapcsolatos kétoldalú együttműködést és koordinációt hosszú távú fenntarthatósági célkitűzéseik elve alapján, amelyet az Európai Unió zöld megállapodása, „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiája és biodiverzitási stratégiája, valamint a chilei agrár-élelmiszeripari fenntarthatósági kezdeményezések fogalmazzak meg.

5. FEJEZET

GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS PARTNERSÉG

5.1. CIKK

Vállalkozások és ipar

1. A Felek együttműködnek a kis- és középvállalkozások (kkv-k) fejlődéséhez és versenyképességének javításához szükséges kedvező környezet, valamint adott esetben az iparpolitika terén folytatott együttműködés előmozdítása érdekében. Az ilyen együttműködés a következőkre terjed ki:

- (a) a gazdasági szereplők közötti kapcsolatok előmozdítása, közös beruházások támogatása, valamint közös vállalkozások és információs hálózatok létrehozása a meglévő horizontális programok révén;

- (b) a kis- és középvállalkozások versenyképességének javításához szükséges keretfeltételek megteremtésére, valamint a kkv-k létrehozásához kapcsolódó eljárásokra vonatkozó információk és tapasztalatok cseréje;
 - (c) a Felek kkv-i tevékenységeinek megkönnyítése;
 - (d) a vállalati társadalmi felelősségvállalás és elszámoltathatóság ösztönzése, valamint a felelős üzleti gyakorlatok előmozdítása, a fenntartható fogyasztást és termelést is ideértve.
2. A Felek együttműködnek a magánszektor által létrehozott vonatkozó együttműködési tevékenységek elősegítése érdekében.

5.2. CIKK

Nyersanyagok

1. A Felek elismerik, hogy az átlátható, piaci alapú megközelítés a legjobb módja a nyersanyagok szektorba történő beruházások számára kedvező környezet megteremtésének.
2. A Felek a közös érdekek alapján előmozdítják a nyersanyagokkal kapcsolatos kérdésekben folytatott együttműködést a vonatkozó regionális vagy többoldalú keretek között vagy a bármely Fél kérésére folytatott kétoldalú párbeszéd révén. Az említett együttműködés célja, hogy előmozdítsa az átláthatóságot a nyersanyagok globális piacain, és hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez.

3. A Felek közötti, e cikk szerinti együttműködést a szinergiák biztosítása érdekében a 15.14. cikk kellő figyelembevételével kell végrehajtani.

5.3. CIKK

Felelős üzleti magatartás, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelőssége

1. A Felek támogatják az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó nemzeti cselekvési tervek kidolgozását és végrehajtását, biztosítva, hogy az említett tervekben megemlítsék és ösztönözzék az emberi jogok tekintetében kellő gondosságot biztosító hatékony rendelkezéseket.
2. Figyelembe véve, hogy az államoknak kötelessége saját területükön megvédeni az emberi jogokat az üzleti tevékenység összefüggéseiben, a Felek előmozdítják a felelős üzleti magatartást, összhangban az általuk elfogadott vagy támogatott nemzetközi normákkal az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásai, az OECD felelős üzleti magatartáshoz szükséges kellő gondosságra vonatkozó általános útmutatása, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú nyilatkozata, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend alapján.

5.4. CIKK

Foglalkoztatás és szociális kérdések

1. A Felek a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel összhangban elismerik, hogy a szegénység valamennyi formájának és dimenziójának felszámolása, beleértve a mélyszegénységet is, a világ előtt álló legnagyobb kihívás, és a fenntartható fejlődés elengedhetetlen feltétele. E tekintetben megállapodnak abban, hogy a tényeken alapuló szakpolitikák támogatása érdekében információcserét folytatnak a szegénység mérésére szolgáló módszerekről.
2. A Felek elismerik, hogy a foglalkoztatás és szociális politikák középpontjában az életszínvonal javításának, a minőségi munkahelyek létrehozásának és a mindenkit, így nőket és férfiakat egyaránt megillető szociális védelemnek és tisztességes munkának az előmozdítása kell, hogy álljon.
3. A Felek tiszteletben tartják, előmozdítják és érvényesítik az ILO munka világra vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló, 1998. június 18-án Genfben elfogadott nyilatkozatában és annak követő eljárásában, a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló, 2008. június 10-én elfogadott ILO-nyilatkozatban és a megfelelő alapvető ILO-egyezményekben meghatározott alapvető, a munka világra vonatkozó elveket és jogokat.
4. A Felek megerősítik az együttműködést a foglalkoztatás és a szociális ügyek területén, többek között a szociális partnerek között, és előmozdítják a foglalkoztatással, a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal, a munkaügyi ellenőrzésekkel, a be nem jelentett munkavégzéssel, a szociális párbeszéddel, valamint a szociális és munkavállalói védelemmel kapcsolatos bevált módszerek cseréjét, beleértve az informális gazdaság hatásainak értékelését, valamint a szakmai pályamódosítások kezelését.

5. A Felek megállapodnak abban, hogy rendszeres párbeszédet alakítanak ki az említett közös érdekű területeken folyó munka előrehaladásának, valamint az e kérdésekre vonatkozó politikáik kialakításának és hatékonyságának nyomon követése és felülvizsgálata érdekében.

5.5. CIKK

Időskorúak és fogyatékossgal élő személyek

1. A Felek elkötelezik magukat amellet, hogy a kiszolgáltatott csoportok, valamint azok – különösen az idősek és a fogyatékossgal élő személyek – jólétéért, méltóságáért és hatékony társadalmi befogadásáért munkálkodnak, akik másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalása akadályokba ütközik.
2. A Felek elismerik annak jelentőségét, hogy előmozdítsák az öregedés pozitív szemléletét és az akadálymentességet egész életem át minden szinten. A Felek elismerik továbbá annak fontosságát, hogy teljesítsék a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2006. december 13-án elfogadott ENSZ-egyezmény szerinti akadálymentesítési kötelezettségeket.
3. A Felek megállapodnak, hogy együttműködnek az alábbiak érdekében:
 - (a) olyan intézkedések előmozdítása és kidolgozása, amelyek támogatják vagy növelik az idősek és a fogyatékossgal élő személyek munkaerőpiaci lehetőségeit és társadalmi befogadását;

- (b) az inkluzív oktatás és az élethosszig tartó tanulás biztosítása a fogyatékossgal élő személyek, különösen a gyermekek és a fiatalok, valamint az idősek számára;
- (c) a szellemi és értelmi fogyatékossgal élő, illetve a mentális egészségügyi problémákkal küzdő személyek befogadására, valamint a rehabilitációjukra és rehabilitációjukra összpontosító célzott intézkedések előmozdítása;
- (d) a támogató-segítő eszközökkel és technológiákkal kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítása és megosztása, beleértve azokat is, amelyeket a gondozás során az önálló életvitel elősegítése érdekében használnak, és amelyek mind az idősek, mind a fogyatékossgal élő személyek számára alkalmazhatók, többek között eltartotti helyzetben is;
- (e) a termékek és szolgáltatások hozzáférhetőségének összehangolt javítása annak érdekében, hogy egyenlő alapon és hátrányos megkülönböztetés nélkül biztosítsa a hozzáférést a fogyatékossgal élő személyek és az idősek számára.

5.6. CIKK

Ifjúság

1. A Felek elismerik a fiatalok jelentőségét a növekedés és a jólét hajtóerejeként. E tekintetben a Felek hangsúlyozzák a munkahelyteremtés és a tisztességes munkalehetőségek fontosságát a fiatalok számára, valamint olyan projektek kidolgozásának jelentőségét, amelyek célja a fiatalok polgári szerepvállalásának növelése.

2. A Felek együttműködnek a következők érdekében:
 - (a) a fiatalok civil társadalomban való aktív részvételének elősegítése;
 - (b) a cserék ösztönzése az ifjúságpolitika és a fiatalok és fiatal munkavállalók iskolarendszeren kívüli oktatása területén;
 - (c) a fenntartható és inkluzív fejlődés előmozdítása a fiatalokat célzó, az emberi jogokkal és a megkülönböztetésmentességgel kapcsolatos figyelemfelkeltő kampányok támogatása céljából folytatott párbeszéd révén.
3. Ennek keretében közös munkát végeznek az oktatási intézményekben tapasztalható megfélemlítés és erőszak elleni küzdelem érdekében.

5.7. CIKK

Kultúra

1. A Felek együttműködnek a megfelelő nemzetközi fórumokon, különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetének Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) keretében, hogy megvalósítsák közös célkitűzéseiket és ösztönözzék a kulturális sokszínűséget, többek között a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, 2005. október 20-án Párizsban elfogadott UNESCO-egyezmény végrehajtásával.

2. A Felek előmozdítják a szorosabb párbeszédet és együttműködést a kulturális és kreatív ágazatokban, többek között a kialakulóban lévő és az új technológiák, valamint az audiovizuális média tekintetében, a Chile és a tagállamok közötti, hatályban lévő kétoldalú megállapodásokra is figyelemmel, többek között az egyes Felek kultúráinak kölcsönös megértése és megismerése, valamint az e területen folytatott cserék fokozása érdekében.
3. A Felek törekednek arra, hogy a rendelkezésre álló együttműködési eszközök és keretek felhasználásával megfelelő intézkedéseket tegyenek a kulturális csereprogramok előmozdítására, és közös kezdeményezéseket hajtsanak végre számos kulturális területen, beleértve a közös gyártást a média, film és televíziós területén.
4. A Felek ösztönzik országaik között a civil társadalmi szervezetek és az egyének közötti interkulturális párbeszédet.

5.8. CIKK

Kutatás és innováció

1. A Felek a közös érdekek és kölcsönös előnyök alapján, továbbá belső szabályaikkal és rendelkezéseikkel összhangban együttműködnek a tudományos kutatás, technológiafejlesztés és innováció területén. Az említett együttműködés célja a társadalmi és gazdasági fejlődés előmozdítása, a globális társadalmi kihívások kezelése, a tudományos kiválóság elérése, a regionális versenyképesség javítása, valamint a Felek közötti kapcsolatok megerősítése, ami hosszú távú partnerséghez vezet. A Felek ösztönzik a szakpolitikai párbeszédet, és egymást kiegészítő módon alkalmazzák különböző eszközeiket, például az Európai Közösség és a Chilei Köztársaság között Brüsszelben 2002. szeptember 23-án létrejött tudományos és technológiai együttműködésről szóló megállapodást.

2. A Felek az alábbiakra törekednek:

- (a) a kutatók, tudósok, szakértők, diákok és vállalkozók mobilitása, valamint az anyagok és felszerelések határokon átnyúló mozgására vonatkozó feltételek javítása;
- (b) az egymás tudományos, technológiai és innovációs programjaihoz, kutatási infrastruktúrájához és létesítményeihez, valamint publikációihoz és tudományos adataihoz való kölcsönös hozzáférés elősegítése;
- (c) a jogalkotást megelőző kutatás és szabványosítás terén folytatott együttműködés fokozása;
- (d) a szellemi tulajdon-jogok kutatási és innovációs projektekben való tisztességes és méltányos kezelésére vonatkozó közös elvek előmozdítása;
- (e) az innovációról szóló, különösen a kkv-kat célzó szakpolitikai párbeszéd ösztönzése új áruk és szolgáltatások létrehozása, valamint a technológiai innováció és a vállalkozói készség ösztönzése céljából;
- (f) azon közös alkalmazott kutatási és fejlesztési üzleti projektek számának növelése, amelyek célja innovatív megoldások létrehozása a közös problémákra és kihívásokra;
- (g) a Felek régióiban működő kutatási és innovációs intézmények, például egyetemek, kutatóközpontok és vállalatok, hálózatainak és kapcsolatainak előmozdítása piacközei tevékenységek fejlesztése érdekében;

- (h) a régiók társadalmi fejlődésének és különösen a polgárok életminőségének javítására irányuló szociális és közcélú innovációs programok támogatása;
 - (i) a politikai döntéshozók, az innovációs ügynökségek és más érdekelt felek közötti együttműködés és a – többek között a globális kihívásokra vonatkozó – bevált módszerek, szakpolitikák és stratégiák cseréjének előmozdítása.
3. A Felek előmozdítják a kormányzati szervezetek, az állami és magán kutatóközpontok, a felsőoktatási intézmények, az innovációs ügynökségek és hálózatok, valamint más érdekelt felek, köztük a kkv-k közreműködésével végrehajtandó alábbi tevékenységeket:
- (a) a tudományos, technológiai, innovációs és kapacitásépítési programokkal kapcsolatos tudatosság növelésére irányuló közös kezdeményezések, valamint az egymás programjaiban való részvétel lehetősége;
 - (b) közös találkozók és munkaértekezletek, amelyek célja az információk és a bevált gyakorlatok cseréje, valamint a közös kutatás területeinek meghatározása;
 - (c) közös és társfinanszírozással megvalósított kutatási és innovációs fellépések, beleértve a tematikus hálózatokat is, közös érdekű területeken;
 - (d) a tudományos és innovációs együttműködés kölcsönösen elismert értékelése, valamint a kapcsolódó eredmények terjesztése.

5.9. CIKK

Sarkvidéki együttműködés

A Felek elismerik a két- és többoldalú párbeszéd és együttműködés fontosságát a sarkvidékekkel kapcsolatos kérdésekben. Ez az együttműködés szakértői párbeszéden és a bevált módszerek cseréjén keresztül valósul meg, többek között az Antarktisz Tengeri Élővilágának Védelmével Foglalkozó Bizottság keretében.

5.10. CIKK

Digitális politika

1. A Felek elismerik, hogy az infokommunikációs technológia (IKT) elősegíti a gazdasági, oktatási és társadalmi fejlődést. A Felek véleményt cserélnek az e területre vonatkozó szakpolitikáikról.
2. A Felek együttműködnek az IKT-ra vonatkozó szakpolitikák tekintetében. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:
 - (a) eszmecsere az Európai Unió digitális egységes piaci stratégiájának különböző vonatkozásairól, különös tekintettel az elektronikus hírközlési szakpolitikákra és szabályozásra, beleértve a széles sávú szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a magánélet és a személyes adatok védelmét, az adatáramlásokat, az adatlokalizálási követelményeket, az e-közigazgatást, a nyílt kormányzást, a nyílt hozzáférésű adatokat, az internetbiztonságot, az e-egészségügyet és a szabályozó hatóságok függetlenségét;

- (b) eszmecsere a hálózatsemlegességről mint a szabad és nyílt internet előmozdításának alapelvéről, valamint az online szolgáltatások és alkalmazások valamennyi polgár érdekében történő létrehozásáról és az azokhoz való hozzáférésről;
- (c) az IKT előmozdítása a társadalmi, kulturális és gazdasági fejlődés, a társadalmi és digitális befogadás, valamint a kulturális sokszínűség eszközeként, továbbá az iskolai összeköttetések ösztönzésének és a kutatási és tudományos hálózatok fejlesztésének alapvető eszközeként;
- (d) a kutatási hálózatok, a számítástechnikai és tudományos adatinfrastruktúrák és szolgáltatások összekapcsolásának és interoperabilitásának fejlesztése, és e fejlődés előmozdítása regionális kereteiken belül;
- (e) együttműködés az e-kormányzás és a bizalmi szolgáltatások, például az elektronikus aláírás és az elektronikus személyazonosság területén, különös tekintettel az IKT-nak a közigazgatás modernizálása, a magas színvonalú közszolgáltatások előmozdítása és az állami források átlátható kezelésének javítása érdekében történő használatára vonatkozó szakpolitikai elvek, információk és bevált módszerek cseréjére;
- (f) információcsere a szabványokról, megfelelőségértékelésről és típusjóváhagyásról, többek között a kereskedelem megkönnyítése érdekében;
- (g) a szakértők cseréjének és képzésének támogatása, különösen a fiatal szakemberek és a nők esetében;
- (h) a digitális készségek előmozdítása.

5.11. CIKK

Oktatás és felsőoktatás

1. A Felek együttműködnek az oktatás területén azzal a céllal, hogy támogassák az emberi tőke fejlesztését, különösen a felsőoktatás szintjén.
2. A felsőoktatási rendszerek minőségének és korszerűsítésének támogatása érdekében a Felek:
 - (a) meglévő vagy új programok révén előmozdítják a hallgatók, a tudományos dolgozók és az adminisztratív személyzet mobilitását;
 - (b) növelik a felsőoktatási intézmények kapacitásait;
 - (c) javítják a képzések és a külföldi tanulmányi időszakok elismerésére szolgáló mechanizmusokat, az egyes Felek jogszabályaival összhangban.

5.12. CIKK

Polgári műholdas navigáció, Föld-megfigyelés és egyéb űrkutatási tevékenységek

1. A Felek elismerik, hogy az űrkutatási tevékenységek pozitív hatást gyakorolnak a gazdasági, társadalmi és a fenntartható környezeti fejlődésre, valamint az ipari versenyképességre.

2. A Felek a nemzetközi egyezményekkel és vonatkozó jogszabályaikkal összhangban együttműködnek a polgári űrkutatási tevékenységek területén közös érdekű kérdésekben, mint például:

- (a) űrkutatás, beleértve a műholdas navigációt és a Föld-megfigyelést a Horizont Európa programban való részvétel révén;
- (b) együttműködés a globális navigációs műholdrendszereken alapuló alkalmazások és szolgáltatások terén, beleértve különösen a tudományos kutatást, az ipari együttműködést, a kereskedelem- és piacfejlesztést, az alkalmazási szabványokat, a tanúsítást és a szabályozási intézkedéseket;
- (c) műholdas kiegészítő rendszerek fejlesztése, különösen a légi közlekedés vagy a kiegészítő rendszerek számára, a műholdas navigációs rendszerek infrastruktúrájának kölcsönös védelme, együttműködés az interoperabilitás, a kompatibilitás és a spektrumhasználat terén;
- (d) Föld-megfigyelés és földtudomány, beleértve a többoldalú fórumokon és különösen a Föld-megfigyelési Csoportban (GEO) és a Földmegfigyelő Műholdak Bizottságában (CEOS) folytatott együttműködést a társadalmi kihívások kezelése, valamint a Föld-megfigyeléssel kapcsolatos üzleti és innovációs partnerségek elősegítése érdekében az uniós űrprogram Kopernikusz komponensének keretében, a közös érdekű területek azonosítása révén;
- (e) műholdas távközlés.

5.13. CIKK

Turizmus

1. A Felek együttműködnek a turizmus területén azzal a céllal, hogy javítsák az információcserét és azonosítsák a bevált módszereket a turizmus kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődésének biztosítása, valamint a munkahelyteremtés, a gazdasági fejlődés és az életminőség javításának támogatása érdekében.

2. A Felek különösen az alábbiakra összpontosítanak:
 - (a) a természeti és kulturális örökségben rejlő lehetőségek védelme és maximalizálása;

 - (b) a helyi közösségek integritásának és érdekeinek tiszteletben tartása;

 - (c) a Felek régiói és a szomszédos országok régiói és települései közötti együttműködés előmozdítása;

 - (d) a kreatív iparágakkal és az innovációval kapcsolatos információcsere és együttműködés előmozdítása a turisztikai ágazatban.

5.14. CIKK

Statisztika

1. A Felek együttműködnek a statisztika területén.
2. Az ilyen együttműködés a következőkre terjedhet ki:
 - (a) a statisztikai módszerek harmonizálásának előmozdítása az adatok összehasonlíthatóságának javítása érdekében;
 - (b) hivatalos statisztikák előállítása és terjesztése, valamint mutatók kidolgozása;
 - (c) az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréje a statisztikai ügyekért és eljárásokért felelős hivatalos chilei intézmények és az Európai Unióban működő partnerintézményeik között.

5.15. CIKK

Közlekedés

1. A Felek együttműködnek a közlekedéspolitika vonatkozó területein, beleértve az integrált közlekedéspolitikát is, annak érdekében, hogy hatékony, fenntartható, biztonságos, védett és környezetbarát rendszert fejlesszenek ki és támogassanak mind az utasközlekedés, mind az áruszállítás tekintetében.

2. Ezen együttműködés célja a következők előmozdítása:
- (a) információcsere a Felek saját közlekedéspolitikájáról, szabványairól és bevált gyakorlatairól, valamint más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó témákról;
 - (b) a hálózatok összekapcsolása és együttműködési képessége;
 - (c) multimodális szállítási rendszerre vonatkozó megközelítés;
 - (d) beruházásbarát környezet;
 - (e) a közlekedési rendszerek biztonsága és védelme;
 - (f) a környezettel kapcsolatos közlekedési kérdések;
 - (g) alacsony szén-dioxid-kibocsátású vagy szén-dioxid-mentes közlekedési megoldások, kutatás és innováció, intelligens és digitális megoldások;
 - (h) a szakértői párbeszéd és a nemzetközi közlekedési fórumokon való együttműködés;
 - (i) fenntartható közlekedési megoldások, többek között a városi mobilitással kapcsolatban; valamint
 - (j) a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése, a szállítási és logisztikai műveletek hatékonyságának növelése és optimalizálása a digitalizáció és a jelentéstételi követelmények egyszerűsítése révén valamennyi szállítási mód esetében.

6. FEJEZET

EGYÉB TERÜLETEK

6.1. CIKK

Makrogazdasági politikák

A Felek együttműködnek és előmozdítják a makrogazdasági politikákkal és tendenciákkal kapcsolatos információk és vélemények cseréjét.

6.2. CIKK

Adóügyi kérdések

A Felek elismerik a jó adóügyi kormányzás alapelveit, többek között az átláthatósággal kapcsolatos globális előírásokat, az információcserét, valamint az adóalap-erózió és nyereségátcsoportosítás (BEPS) elleni küzdelemre irányuló minimális előírásokat és a káros adózási gyakorlatok felszámolását, és elkötelezik magukat ezen elvek érvényesítése mellett. A Felek előmozdítják az egyenlő versenyfeltételeket, és az adókikerülés és adókijátszás megelőzése érdekében törekednek az adózás területén folytatott nemzetközi együttműködés javítására.

6.3. CIKK

Fogyasztóvédelmi politika

A Felek elismerik a magas szintű fogyasztóvédelem biztosításának fontosságát, és e célból törekednek a fogyasztóvédelmi politika területén való együttműködésre. A Felek megállapodnak abban, hogy az ilyen jellegű együttműködés lehetőleg magában foglalhatja a következőket:

- (a) információcsere a vonatkozó fogyasztóvédelmi keretrendszereikről, többek között a fogyasztóvédelmi jogszabályokról, a fogyasztási cikkek biztonságáról, a fogyasztói jogorvoslatról és a fogyasztóvédelmi jogszabályok érvényesítéséről;
- (b) a független fogyasztói szövetségek létrehozásának és a fogyasztói képviseletek közötti kapcsolatoknak a támogatása.

6.4. CIKK

Népegészségügy

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek népegészségügyi kérdésekben, különösen a fertőző betegségek megelőzése és felügyelete, a magas patogenitású betegségek kitörése elleni küzdelemre való felkészültség, az Egészségügyi Világközgyűlés által 2005. május 23-án elfogadott Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtása, valamint az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem tekintetében.

6.5. CIKK

Együttműködés a sport és a testmozgás terén

A Felek együttműködnek a sport és a testmozgás területén annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az aktív és egészséges életmód kialakításához, többek közt az egészségfejlesztő testmozgás előmozdításával valamennyi korcsoportban, a sport társadalmi szerepének és oktatási értékeinek előmozdításával, valamint a sportot fenyegető veszélyek, például a tiltott teljesítményfokozó szerek használata, a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása, a rasszizmus és az erőszak elleni küzdelemmel.

7. FEJEZET

AZ ÁLLAM- ÉS KÖZIGAZGATÁS KORSZERŰSÍTÉSE, DECENTRALIZÁCIÓ, REGIONÁLIS POLITIKA ÉS INTÉZMÉNYKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

7.1. CIKK

Állami korszerűsítés

Politikai párbeszédük és együttműködésük keretében a Felek törekednek arra, hogy megosszák egymással az állam és a közigazgatás korszerűsítésével és decentralizációjával kapcsolatos kérdésekben szerzett tapasztalataikat, a Feleknek a globális szervezeti hatékonyság terén bevált gyakorlataiból, valamint a meglévő jogszabályokból és intézményi keretkből tanulságokat levonva a jó kormányzás megvalósítása érdekében, beleértve a következőket:

- (a) a legfőbb ellenőrző intézmények autonómiájának és szerepének elismerése a felelősségteljes kormányzás előmozdításában a hatékonyság, az elszámoltathatóság, az eredményesség és az átláthatóság biztosítása révén valamennyi szinten;
- (b) az átláthatóság és elszámoltathatóság fokozása a polgárok felé a közpolitikákban és a döntéshozatalban, valamint a civil társadalom szerepének erősítése e téren;
- (c) az integritás és a feddhetetlenség kultúrájának előmozdítása a közszolgáltatásban a társadalom egészére kiterjedően, a magánszektoralal és a civil társadalommal együttműködésben;

- (d) az innováció előmozdítása, támogatása és ösztönzése az állami szektorban, megoldásokat kínálva a szektor különböző szintjein és munkaterületein felmerülő problémákra és kihívásokra annak érdekében, hogy ezáltal közértéket teremtsenek az innovációs ökoszisztémában és a társadalomban.

7.2. CIKK

Regionális politika és decentralizáció

1. A Felek elismerik a kiegyensúlyozott és fenntartható regionális és területfejlesztést előmozdítani szándékozó politikák fontosságát. A Felek elismerik a régiók jelentőségét és a szubnacionális kormányzatokkal való együttműködés fontosságát, valamint, hogy ezek fontos ismeretekkel szolgálhatnak a közpolitikákra vonatkozóan, Chile jövőbeli decentralizációjának követelményeivel összhangban.
2. A különböző szintű irányítási rendszerek fejlesztése érdekében a Felek lehetőség szerint együttműködnek a területi és regionális fejlesztési kihívásokra adott fenntartható megoldásokkal, a társadalmi, gazdasági és területi kohézió előmozdítását célzó politikákkal, ideértve a határokon átnyúló együttműködést, a regionális politika kialakításával és végrehajtásával, területfejlesztési stratégiák kidolgozásával, valamint a partnerségi kérdésekkel, a tervezési és értékelési eljárásokkal és módszerekkel, a regionális innovációval és az intelligens szakosodási politikákkal kapcsolatos kapacitások építése céljából, a tapasztalatok és a gyakorlatok cseréje, valamint az egymástól tanulás révén.
3. A Felek vállalják, hogy megerősítik és lehetőség szerint bővítik az Európai Unió régiói és Chile régiói közötti együttműködés dinamikáját és lehetőségeit közös, többek között a regionális és területfejlesztés erősítését célzó programok és projektek kialakítása és végrehajtása révén.

4. A Felek törekednek a decentralizáció és a regionális politika végrehajtása közötti összefüggésekkel kapcsolatos tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjére.

7.3. CIKK

Intézményközi együttműködés

1. A Felek vállalják, hogy az e megállapodás hatálya alá tartozó területeken ösztönzik és elősegítik az érintett intézmények közötti szorosabb párbeszédet és együttműködést. E célból a Felek ösztönzik a chilei kormányintézmények és állami szektor, valamint Chile más érintett intézményei és ezeknek az Európai Unióban működő partnerei közötti kapcsolatokat a lehető legszélesebb körű ágazati együttműködés kialakítása érdekében, egyebek közt a következő területeken:

- (a) a korrupció megelőzése és küzdelem a korrupció ellen;
- (b) szervezeti képzés és támogatás;
- (c) technikai segítségnyújtás a közpolitikák kialakításáért, végrehajtásáért és értékeléséért, valamint e politikákkal kapcsolatos tájékoztatásért felelős chilei intézményeknek, beleértve az uniós intézmények személyzetének találkozóit a chilei partnerekkel;

- (d) rendszeres információcsere a szükségesnek ítélt mértékben, többek között az infokommunikációs technológiák használata és az információs hálózatok fejlesztése révén, a személyes adatok védelmének biztosítása mellett minden olyan területen, ahol adatcserére van szükség;
- (e) a polgároknak nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos állami eljárások digitalizálásával kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréje;
- (f) szaktudás átadása;
- (g) előzetes tanulmányok és arányos pénzügyi hozzájárulást tartalmazó projektek közös végrehajtása;
- (h) cselekvési tervek kidolgozása, beleértve a kapcsolattartási pontokat, az ütemterveket és az értékelési mechanizmusokat;
- (i) hozzájárulás képességek, kompetenciák és készségek létrehozásához a közcélú innováció területén.

2. A Felek közös megegyezéssel további cselekvési területekkel egészíthetik ki az (1) bekezdésben említetteket.

III. RÉSZ

KERESKEDELEM ÉS KERESKEDELEMMEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

8. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ÉS INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

8.1. CIKK

Szabadkereskedelmi térség létrehozása

A Felek az 1994. évi GATT XXIV. cikkének és a GATS V. cikkének megfelelően szabadkereskedelmi térséget hoznak létre.

8.2. CIKK

Célkitűzések

A megállapodás e részének célkitűzései a következők:

- (a) a Felek közötti árukereskedelem bővítése és diverzifikálása a vámok és a nem vámjellegű kereskedelmi akadályok csökkentése vagy eltörlése révén, az 1994. évi GATT XXIV. cikkével összhangban;
- (b) az árukereskedelmi eljárások egyszerűsítése, különösen a vámalakításokra és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére, a szabványokra, műszaki előírásokra és megfelelésértékelési eljárásokra, valamint az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó rendelkezések révén, megőrizve ugyanakkor az egyes Felek azon jogát, hogy szabályokat alkossanak a közpolitikai célkitűzések elérése érdekében;
- (c) a szolgáltatások kereskedelmének liberalizációja a GATS V. cikkének megfelelően;
- (d) a beruházások növekedését elősegítő gazdasági környezet kialakítása, a letelepedés feltételeinek javítása a megkülönböztetésmentesség elve alapján, megőrizve ugyanakkor az egyes Felek jogát arra, hogy a jogszerű politikai célkitűzések megvalósításához szükséges intézkedéseket fogadjanak el és hajtsanak végre;
- (e) a Felek közötti kereskedelem és beruházás megkönnyítése, többek között a folyó fizetések és a tőkemozgások szabad átutalása révén;

- (f) kedvező beruházási környezet kialakítása a beruházók számára méltányos bánásmódot biztosító, átlátható, stabil és kiszámítható szabályok valamint egy, a beruházók és az állam közötti viták eredményes, méltányos és kiszámítható rendezésére szolgáló bírósági rendszer létrehozása révén.
- (g) a Felek közbeszerzési piacainak tényleges és kölcsönös megnyitása;
- (h) az innováció és a kreativitás előmozdítása a szellemi tulajdonjogok megfelelő és hatékony védelmének biztosítása révén, összhangban a Felek között hatályban lévő nemzetközi jogi kötelezettségekkel;
- (i) a torzulásoktól mentes versenyt elősegítő feltételek előmozdítása, különös tekintettel a Felek közötti kereskedelemre és beruházásokra;
- (j) a nemzetközi kereskedelem fejlesztése olyan módon, hogy az hozzájáruljon a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziójához; és
- (k) az e megállapodás e részének értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos viták rendezésére szolgáló hatékony, méltányos és kiszámítható vitarendezési mechanizmus létrehozása.

8.3. CIKK

Általánosan alkalmazandó fogalom meghatározások

A megállapodás e részének, a megállapodás 9., 10-A–10-E., 13-A–13-H., 15-A., 15-B., 16-A., 16-B., 16-C., 17-A–17-I., 19-A., 19-B., 19-C., 21-A., 21-B., 25., 28-A., 28-B., 29., 32-A., 32-B., 32-C., 38-A. és 38-B. mellékletének, valamint a megállapodás jegyzőkönyveinek alkalmazásában:

- (a) „mezőgazdasági megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található mezőgazdasági megállapodás;
- (b) „dömpingellenes megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény VI. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás;
- (c) „vám”: bármely olyan vám vagy díj, amelyet egy áru behozatalára vagy azzal kapcsolatban vetnek ki, de nem foglalja magában a következők egyikét sem:
 - (i) az e megállapodás 9.4. cikkének megfelelően kivetett belső adóval megegyező díjak;
 - (ii) az 1994. évi GATT-tal, a dömpingellenes megállapodással, a mezőgazdasági megállapodással, az SCM-megállapodással és a védintézkedésekről szóló megállapodással összhangban alkalmazott dömpingellenes vám, különleges védintézkedés, kiegyenlítő vám vagy védővám; és
 - (iii) a behozatalra vagy az azzal kapcsolatban kivetett olyan díj vagy egyéb teher, amelynek összege a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozódik;

- (d) „CPC”: ideiglenes központi termékosztályozás (Statistical Papers, M sorozat, 77. sz., Nemzetközi Gazdasági és Szociális Ügyek Főosztálya, az ENSZ Statisztikai Bizottsága, New York, 1991);
- (e) „nap”: naptári nap, beleértve a hétvégéket és munkaszüneti napokat is;
- (f) „meglévő”: e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő;
- (g) „GATS”: a WTO-egyezmény 1B. mellékletében található, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény;
- (h) „1994. évi GATT”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény;
- (i) „valamely Fél áruja”: az 1994. évi GATT értelmében vett belföldi áru, amely magában foglalja a szóban forgó Fél származó áruit;
- (j) „harmonizált rendszer” vagy „HR”: a Harmonizált Áruleíró- és Kódrendszer, ideértve az annak értelmezésére vonatkozó általános szabályokat, az áruosztályokhoz tartozó megjegyzéseket, az árucsoportokhoz tartozó megjegyzéseket és az alszámos megjegyzéseket, melyeket a Vámigazgatások Világszervezete dolgozott ki;
- (k) „vámtarifaszám”: a harmonizált rendszer szerinti tarifális besorolási szám első négy számjegye;

- (l) „jogi személy”: olyan jogalany, amelyet a hatályos jog szerint megfelelő formában hoztak létre vagy más módon szerveztek meg, függetlenül attól, hogy nyereségérdekelt-e vagy sem, illetve magán- vagy köztulajdonban áll-e, ideértve a társasági és tröszti formát, valamint a társas vállalkozást, közös vállalkozást, az egyéni vállalkozást és a társulást;
- (m) „intézkedés”: intézkedés, amely lehet törvény, rendelet, szabály, eljárás, határozat, közigazgatási rendelkezés, előírás, gyakorlat vagy bármely más forma;
- (n) „valamely Fél intézkedése”: a következők által elfogadott vagy fenntartott bármely intézkedés:¹
- (i) bármely szinten működő kormányok és hatóságok;
 - (ii) a bármely szinten működő kormányok vagy hatóságok által átruházott jogosítványok alapján működő nem kormányzati testületek²; vagy

¹ Az egyértelműség érdekében: „intézkedésnek” minősül az is, ha valamely Fél elmulasztja az e megállapodás szerinti kötelezettségei teljesítéséhez szükséges fellépést.

² Az egyértelműség érdekében valamely Fél e megállapodás szerinti kötelezettségei minden olyan esetben alkalmazandók az állami tulajdonú vállalkozásra vagy más személyre, amikor az az adott Fél által ráruházott szabályozó vagy közigazgatási hatáskört – például a kisajátításra, az engedélyek kibocsátására, a kereskedelmi ügyletek jóváhagyására, illetve kvóták, díjak vagy egyéb díjak kiszabására vonatkozó hatáskört – gyakorol.

- (iii) bármely olyan szervezet, amely az intézkedés tekintetében ténylegesen valamely Fél utasítására, illetve annak irányítása vagy ellenőrzése alatt jár el¹;
- (o) „természetes személy”:
 - (i) az Uniós Fél esetében valamely tagállam állampolgárai annak joga értelmében²; és
 - (ii) Chile esetében chilei állampolgár, Chile saját jogszabályai szerint;
- (p) „származó áru”: a 10. fejezetben meghatározott származási szabályok szerint származónak minősülő áru;
- (q) „személy”: természetes vagy jogi személy;

¹ Az egyértelműség érdekében, ha valamelyik Fél azt állítja, hogy egy szervezet a iii. alpontban említettek szerint jár el, a bizonyítási terhet ez a Fél viseli, és legalább megbízható bizonyító jeleket kell bemutatnia.

² A 17–27. fejezet alkalmazásában a „természetes személy” fogalmába beletartoznak azok a természetes személyek is, akik a Lett Köztársaság területén állandó lakóhellyel rendelkeznek, akik nem állampolgárai a Lett Köztársaságnak vagy bármely más államnak, de a Lett Köztársaság joga szerint jogosultak nem állampolgárok számára kiállított útlevelet kapni.

- (r) „személyes adat”: bármely olyan információ, amely azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozik;
- (s) „biztosítéki egyezmény”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, a védintézkedésekről szóló megállapodás;
- (t) „állat- és növényegészségügyi intézkedések”: az SPS-megállapodás A. mellékletének (1) bekezdésében említett intézkedés;
- (u) „SCM-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás;
- (v) „SPS-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló megállapodás;
- (w) „TBT-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1. mellékletében található, a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodás;
- (x) „TRIPS-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1C. mellékletében található, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás; és
- (y) „WTO-egyezmény”: a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó, 1994. április 15-én Marrákesben kelt Marrákesi Egyezmény.

8.4. CIKK

Kapcsolat a WTO-egyezménnyel és e megállapodás jelen részének hatálya alá tartozó más meglévő megállapodásokkal

1. A Felek megerősítik a WTO-egyezmény és más olyan meglévő megállapodások által keletkeztetett, egymás vonatkozásában meglévő jogaikat és kötelezettségeiket, amelyek e megállapodás e részének hatálya alá esnek és amelyeknek a Felek részes felei.
2. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy bármelyik Fél számára előírná, hogy a WTO-egyezmény szerinti kötelezettségeivel össze nem egyeztethető módon járjon el.
3. E megállapodás és bármely más, a WTO-egyezménytől eltérő, mindkét Fél részvételével működő és e megállapodás e részének hatálya alá eső meglévő nemzetközi megállapodás közötti esetleges összeegyeztethetlenség esetén a Felek haladéktalanul konzultálnak egymással annak érdekében, hogy kölcsönösen kielégítő megoldást találjanak.

B. SZAKASZ

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

8.5. CIKK

A kereskedelmi formában ülésező vegyes tanács különleges feladatai

1. A 40.1. cikk szerint létrehozott vegyes tanács az e megállapodás e részéhez kapcsolódó kérdések kezelése¹ során:

- (a) határozatokat fogadhat el az alábbiak módosításáról:
 - (i) a 9-1. és 9-2. függelékben foglalt vámjegyzékek a vámok lebontásának felgyorsítása érdekében;
 - (ii) a 10. fejezet, valamint a 10-A–10-E. mellékletek;
 - (iii) a 13-F. és a 13-G. melléklet, valamint a 13-E-1. függelék;
 - (iv) a 16-A., a 16-D. és a 16-E. melléklet, valamint a 16-B. melléklet (1) bekezdése;

¹ Az egyértelműség érdekében: Chile a kereskedelmi formában ülésező vegyes tanács által elfogadott határozatokat ún. „*acuerdos de ejecución*” (elnöki megállapodások) révén hajtja végre, összhangban a chilei joggal.

- (v) a 21-B. melléklet;
 - (vi) a 29. melléklet;
 - (vii) a „támogatás” fogalmának a 31.2. cikk (1) bekezdésében foglalt meghatározása, amennyiben az szolgáltatást nyújtó vállalkozásokhoz kapcsolódik, abból a célból, hogy a kérdéssel kapcsolatban a WTO-ban vagy más, ahhoz kapcsolódó többoldalú fórumokon zajló jövőbeli eszmecsere eredményei beépüljenek a fogalommeghatározásba;
 - (viii) a 32-A. melléklet a Felek területén alkalmazandó jogra való hivatkozások tekintetében;
 - (ix) a 32-B. melléklet azon kritériumok tekintetében, amelyeket bele kell foglalni a kifogásolási eljárásba;
 - (x) a 32-C. melléklet a földrajzi árujelzők tekintetében;
 - (xi) a 38-A. és a 38-B. melléklet; és
 - (xii) bármilyen egyéb rendelkezés, függelék vagy melléklet, amelynek módosításáról e megállapodás e része rendelkezik;
- (b) a Felekre és az e megállapodás e része alapján létrehozott valamennyi szervre, valamint a 33. és a 38. fejezetben említett testületekre nézve kötelező erejű határozatokat fogadhat el az e megállapodás e részében foglalt rendelkezések értelmezésével kapcsolatban;

- (c) az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekért felelős további albizottságokat és egyéb szerveket hozhat létre a 40.3. cikk (3) bekezdése értelmében; és
 - (d) amennyiben helyénvalónak tartja, meghatározhatja a 8.8. cikk és az e cikk c) pontja alapján létrehozott albizottságok és egyéb szervek eljárási szabályzatát.
2. A kereskedelmi formában ülésező vegyes tanács üléseinek napirendjét az e megállapodás e részéért felelős koordinátorok állítják össze a 8.7. cikk (2) bekezdésének megfelelően.

8.6. CIKK

A kereskedelmi formában ülésező vegyes bizottság különleges feladatai

1. A 40.2. cikk szerint létrehozott vegyes bizottság az e megállapodás e részéhez kapcsolódó kérdések kezelése¹ során:
- (a) támogatja a vegyes tanácsot a kereskedelemmel és a beruházásokkal kapcsolatos ügyekkel összefüggő feladatainak ellátásában;

¹ Az egyértelműség érdekében: Chile a kereskedelmi formában ülésező vegyes bizottság által elfogadott határozatokat ún. „*acuerdos de ejecución*” (elnöki megállapodások) révén hajtja végre, összhangban a chilei joggal.

- (b) felelősséget vállal e megállapodás e részének megfelelő végrehajtásáért és alkalmazásáért; e tekintetben – a 38. fejezetben meghatározott jogok sérelme nélkül – bármelyik Fél a megállapodás e részének alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos bármilyen kérdést előterjeszhet a vegyes bizottságban megvitatás céljából;
- (c) szükség szerint felügyeli e megállapodás e része rendelkezéseinek további kidolgozását, és értékeli azok alkalmazásának eredményeit;
- (d) megfelelő problémamegelőző és problémamegoldási módszerek kialakítására törekszik az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó területeken egyébként esetlegesen felmerülő problémák kiküszöbölése érdekében;
- (e) felügyeli a 8.8. cikk értelmében létrehozott valamennyi albizottság, valamint a 40.3. cikk (3) bekezdése értelmében létrehozott, az e megállapodás e részéhez kapcsolódó feladatokat ellátó albizottságok munkáját; és
- (f) megvizsgálja azokat az esetleges hatásokat, amelyeket egy új tagállamnak az Európai Unióhoz való csatlakozása fejt ki e megállapodás e részére.

2. A kereskedelmi formában üléselő vegyes bizottság:

- (a) az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekért felelős további albizottságokat és egyéb szervezetet hozhat létre a 40.3. cikk (3) bekezdése értelmében;

- (b) határozatokat fogadhat el e megállapodás e részének a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti módosítására, valamint a 8.5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett értelmezések kiadására vonatkozóan a vegyes tanács ülései közötti időszakban, amikor a vegyes tanács nem tud ülésezni, vagy e megállapodás egyéb rendelkezéseinek megfelelően; és
- (c) amennyiben helyénvalónak tartja, meghatározhatja a 8.8. cikk és az e cikk a) pontja alapján létrehozott albizottságok és egyéb szervek eljárási szabályzatát.
3. A kereskedelmi formában ülésező vegyes bizottság üléseinek napirendjét az e megállapodás e részéért felelős koordinátorok állítják össze a 8.7. cikk (2) bekezdésének megfelelően.

8.7. CIKK

Az e megállapodás e részéért felelős koordinátorok

1. E megállapodás hatálybalépésének napjától számítva 60 napon belül minden Fél kinevez egy, e megállapodás e részéért felelős koordinátort, és értesíti a másik Felet az említett koordinátor elérhetőségéről.
2. A koordinátorok közösen meghatározzák a napirendet, és megteszik a szükséges előkészületeket a vegyes tanács, a vegyes bizottság, valamint a 8.8. cikk értelmében létrehozott valamennyi albizottság és a 40.3. cikk (3) bekezdése értelmében létrehozott, az e megállapodás e részéhez kapcsolódó feladatokat ellátó albizottságok üléseihez. A koordinátorok nyomon követik a kereskedelmi formában ülésező vegyes tanács és vegyes bizottság határozatait, valamint adott esetben az albizottságoknak a 17.39. cikk és a 25.20. cikk szerinti ügyekben hozott határozatait.

8.8. CIKK

Az e megállapodás e részével foglalkozó albizottságok és egyéb testületek

1. A Felek a következő albizottságokat hozzák létre:
 - (a) a kereskedelem és beruházás területével foglalkozó korrupcióellenes albizottság;
 - (b) a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság;
 - (c) a pénzügyi szolgáltatások albizottsága;
 - (d) a szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság;
 - (e) a közbeszerzéssel foglalkozó albizottság;
 - (f) az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság;
 - (g) a szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság;
 - (h) a fenntartható élelmiszerrendszerekkel foglalkozó albizottság;
 - (i) a kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó albizottság;

(j) árukereskedelmi albizottság; és

(k) a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság.

2. Az e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekért felelős albizottságok és egyéb szervek üléseinek napirendjét az e megállapodás e részéért felelős koordinátorok határozzák meg a 8.7. cikk (2) bekezdése értelmében.

9. FEJEZET

ÁRUKERESKEDELEM

9.1. CIKK

Célkitűzés

A Felek e megállapodás e részével összhangban fokozatosan és kölcsönösen liberalizálják az árukereskedelmet.

9.2. CIKK

Hatály

E megállapodás e részének eltérő rendelkezése hiányában ez a fejezet a Felek közötti árukereskedelemre alkalmazandó.

9.3. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet és a 9. melléklet alkalmazásában:

- (a) „engedélyezési eljárásokról szóló megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodás;
- (b) „konzuli intézkedések”: az importáló Fél konzuljától az exportáló Fél területén vagy egy harmadik ország területén az áruimporttal összefüggésben konzuli számla, kereskedelmi számlára vonatkozó konzuli engedély, származási bizonyítvány, nyilatkozatok, szállítmányozói kiviteli árnyilatkozatok vagy egyéb vámügyi okiratok beszerzésére irányuló eljárás;
- (c) „vámérték-megállapítási megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az 1994. évi GATT VII. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás;

- (d) „exportengedélyezési eljárás”: olyan közigazgatási eljárás, amely az exportáló Fél területéről történő kivitel előzetes feltételeként kérelem vagy egyéb (a vámkezeléshez általában szükségéstől eltérő) dokumentáció benyújtását írja elő a megfelelő közigazgatási szervhez vagy szervekhez;
- (e) „importengedélyezési eljárás”: olyan közigazgatási eljárás, amely az importáló Fél területére történő behozatal előzetes feltételeként kérelem vagy egyéb (a vámkezeléshez általában szükségéstől eltérő) dokumentáció benyújtását írja elő a megfelelő közigazgatási szervhez vagy szervekhez;
- (f) „átalakított ár áru”: a harmonizált rendszer 84–90. árucsoportjába vagy a 94.02 vámtarifaszám alá besorolt áru – kivéve a 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 és 87.03 HR-vámtarifaszámok vagy a 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 és 8517.11 alszámok alá besorolt árukat –, amely:
- (i) teljes egészében vagy részben használt árukból nyert alkotórészekből áll;
 - (ii) az új állapotú helyettesítő áruhoz hasonló teljesítménnyel és munkafeltételekkel rendelkezik; és
 - (iii) az új állapotú helyettesítő áruéval megegyező garanciával rendelkezik;

- (g) „javítás”: egy árun végzett minden olyan feldolgozási művelet, amelynek célja működési vagy anyaghibák orvoslása, valamint kiterjed az áru eredeti funkciójának helyreállítására vagy a használatára vonatkozó műszaki előírásoknak való megfelelés biztosítására, amely nélkül az árut nem lehetne a szokásos módon, rendeltetésszerűen használni. Az áru javítása magában foglalja a helyreállítást és a karbantartást, de nem terjed ki olyan műveletre vagy folyamatra, amely:
- (i) megsemmisíti egy áru alapvető jellemzőit vagy új, illetve kereskedelmi szempontból eltérő árut hoz létre;
 - (ii) egy félkész árut késztermékké alakít; vagy
 - (iii) amelyet azért alkalmaznak, hogy az áru műszaki teljesítményét javítsák vagy fokozzák;
- (h) „szakaszolási kategória”: a vámok eltörlésére rendelkezésre álló, nullától hét évig terjedő időkeret, amelyet követően az áru vámmentes, kivéve, ha a 9. melléklet másként rendelkezik.

9.4. CIKK

A belső adózással és szabályozással kapcsolatos nemzeti elbánás

A Felek nemzeti elbánásban részesítik a másik Fél áruit, összhangban az 1994. évi GATT III. cikkével, és a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel. E célból az 1994. évi GATT III. cikkét, ideértve annak megjegyzéseit és kiegészítő rendelkezéseit is, belefoglalják e megállapodásba, és az értelemszerűen e megállapodás részét képezi.

9.5. CIKK

A vámok csökkentése vagy eltörlése

1. E megállapodás eltérő rendelkezése hiányában mindegyik Fél a 9. mellékletben foglalt menetrendjének megfelelően csökkenti vagy eltörli azokat a vámokat, amelyeket a másik Fél származó áruira vonatkozóan vetett ki.
2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a vámok alapértéke az egyes árukra a 9. mellékletben foglalt menetrendekben meghatározott alapérték.

3. Ha valamely Fél csökkenti az általa alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtételt, a csökkentett vámtételekre az adott Fél 9. mellékletben található menetrendjét kell alkalmazni. Ha valamelyik Fél az alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtételt egy adott tarifacsoporttal kapcsolatban az alapérték alá csökkenti, az adott Fél kiszámítja azt az alkalmazandó kedvezményes vámtételt, amely az alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtétel csökkenését eredményezi, fenntartva az adott tarifacsoportra vonatkozó relatív preferenciakülönbözetet mindaddig, amíg az alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtétel alacsonyabb az alapértéknél. Az adott tarifacsoportokra vonatkozó relatív preferenciakülönbözet minden egyes szakaszolási időszakban megfelel az adott Félre nézve a 9. mellékletben szereplő menetrendben meghatározott alapérték és az adott tarifacsoportra az említett menetrenddel összhangban alkalmazott vámtétel közötti különbségnek, elosztva az említett alapértékkal, százalékban kifejezve.

4. Az egyik Fél kérésére a Felek konzultációt folytatnak egymással a 9. mellékletben megadott menetrendekben meghatározott vámok csökkentésének vagy eltörlésének felgyorsításáról. E konzultációra tekintettel a vegyes tanács határozatot fogadhat el a 9. mellékletnek a vámcsökkentés vagy -eltörlés felgyorsítása érdekében történő módosításáról.

9.6. CIKK

Moratórium

1. E megállapodás e részének eltérő rendelkezése hiányában egyik Fél sem emelheti a 9. mellékletben alapmértékként meghatározott vámtételt, és nem vezethet be új vámot a másik Fél származó áruja tekintetében.

2. Az egyértelműség érdekében, egyoldalú csökkentést követően valamely Fél megemelheti a vámot a 9. mellékletben az adott szakaszolási időszakra vonatkozóan meghatározott szintre.

9.7. CIKK

Kiviteli vámok, adók vagy más díjak

1. A Felek nem vezethetnek be vagy tarthatnak fenn semmilyen vámot, adót vagy egyéb díjat, amelyet egy árunak a másik Fél részére történő kivitelére vagy azzal kapcsolatban vetnek ki, vagy a másik Fél területére exportált árura kivetett olyan belső adót vagy egyéb díjat, amely meghaladja azt az adót vagy díjat, amelyet hazai fogyasztásra szánt hasonló árura vetnének ki.
2. E cikk egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy az áru kivitelére a 9.8. cikk alapján megengedett díjat vagy terhet állapítsanak meg.

9.8. CIKK

Díjak és alaki követelmények

1. A valamely Fél által a másik Fél árujának behozatalára vagy kivitelére, illetve azzal kapcsolatban kivetett díjak és egyéb terhek összege a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozódik, és azok nem képezhetik a belföldi áruk közvetett védelmét, sem pedig a kivitel vagy a behozatal adóügyi célból való megadóztatását.

2. A Felek nem vethetnek ki *ad valorem* díjakat vagy egyéb terheket behozatalra vagy kivitelre, vagy azzal kapcsolatban.
3. A Felek csak meghatározott szolgáltatások nyújtása esetén vethetnek ki díjakat vagy téríttethetik meg a költségeket, ideértve a következőket:
 - (a) vámisztviselők jelenléte kérésre a hivatalos munkaidőn kívül vagy a vámhivatali helyiségektől vagy területektől eltérő helyen;
 - (b) az árukra vonatkozó elemzések vagy szakértői jelentések, valamint az áruk kérelmezőhöz való visszaküldésének postai díjai, különösen a kötelező érvényű felvilágosítással vagy a vámjogszabályok alkalmazására vonatkozó tájékoztatással kapcsolatos határozatok tekintetében;
 - (c) az áruk vizsgálata vagy azokból történő mintavétel ellenőrzési célokra, vagy az áruk megsemmisítése, amikor a vámisztviselők alkalmazásán kívüli költségek is keletkeznek; vagy
 - (d) kivételes ellenőrzési intézkedések, amikor az ilyen intézkedések az áru jellege vagy valamely lehetséges kockázat miatt szükségesek.
4. A Felek haladéktalanul közlést tesznek az importtal vagy az exporttal kapcsolatban általuk kivetett díjakat és terheket oly módon, hogy a kormányok, a kereskedők és más érdekelt felek tájékozódhassanak azokról.

5. Egyik Fél sem ír elő konzuli intézkedéseket – a kapcsolódó díjakat és terheket is beleértve – a másik Fél valamely árujának importjával összefüggésben.

9.9. CIKK

Javított áruk

1. Egyik Fél sem vethet ki vámot olyan árura – függetlenül annak származásától –, amely azt követően lép be újra a Fél vámterületére, hogy az árut javítás céljából ideiglenesen kivitték a vámterületéről a másik Fél vámterületére.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a vámraktárba, vámszabad területre vagy hasonló státusban importált olyan árura, amelyet ezt követően exportálnak javítás céljából, és nem importálják újra vámraktárba, vámszabad területre vagy hasonló státuszban.

3. Egyik Fél sem vethet ki vámot olyan árura – annak származásától függetlenül –, amelyet a másik Fél vámterületéről javítás céljából ideiglenesen hoznak be a vámterületére.¹

¹ E bekezdés alkalmazásában az Unió Fél esetében az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben (EU HL L 269., 2013.10.10., 1. o.) meghatározott aktív feldolgozási eljárást alkalmazzák.

9.10. CIKK

Átalakított áruk

1. E megállapodás e részének eltérő rendelkezése hiányában egyik Fél sem részesítheti a másik Fél átalakított áruit kedvezőtlenebb elbánásban annál, mint amilyenben az új állapotú hasonló árukat részesíti.
2. Az egyértelműség érdekében a 9.11. cikk az átalakított árukra vonatkozó behozatali és kiviteli tilalmakra vagy korlátozásokra vonatkozik. Amennyiben valamely Fél behozatali vagy kiviteli tilalmakat vagy korlátozásokat fogad el vagy tart fenn a használt árukra vonatkozóan, ezeket az intézkedéseket nem alkalmazza az átalakított áruk tekintetében.
3. Valamely Fél megkövetelheti, hogy az átalakított árukat a területén történő forgalmazás vagy értékesítés céljából ekként azonosítsák, és hogy azok megfeleljenek az új állapotú hasonló árukra vonatkozó valamennyi alkalmazandó műszaki előírásnak.

9.11. CIKK

Import- és exportkorlátozások

Az 1994. évi GATT XI. cikkét, valamint a hozzá fűzött megjegyzéseket és kiegészítő rendelkezéseket belefoglalják e megállapodás e részébe, és azok értelemszerűen e megállapodás részét képezik. Ennek megfelelően egyik Fél sem fogad el és tart fenn tilalmat vagy korlátozást a másik Fél bármely árujának behozatala vagy bármely árunak a másik Fél területére irányuló kivitele vagy exportra történő értékesítése esetén, kivéve az 1994. évi GATT XI. cikkével és a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel összhangban.

9.12. CIKK

Származási ország megjelölése

Amennyiben Chile a származási ország kötelező megjelölésére vonatkozó követelményeket alkalmaz az Unió Fél áruira nézve, a vegyes bizottság határozhat úgy, hogy a „Made in EU” jelöléssel ellátott vagy a helyi nyelven hasonló jelöléssel ellátott áruk a Chilébe történő behozatalkor megfelelnek ezeknek a követelményeknek. Ez a cikk nem érinti a Felek azon jogát hogy meghatározzák azokat a terméktípusokat, amelyek tekintetében a származási ország megjelölésére vonatkozó követelmények kötelezőek. A 10. fejezet nem alkalmazandó erre a cikkre.

9.13. CIKK

Importengedélyezési eljárások

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy a Felek közötti árukereskedelemre alkalmazandó valamennyi importengedélyezési eljárás alkalmazása semleges legyen, és azokat tisztességes, méltányos, megkülönböztetésmentes és átlátható módon folytassák le.
2. Valamely Fél csak akkor fogad el vagy tart fenn importengedélyezési eljárásokat a másik Fél területéről a saját területére történő behozatal feltételeként, ha egy adott közigazgatási cél egyéb megfelelő eljárások útján észszerűen nem érhető el.
3. Egyik Fél sem vezethet be vagy tarthat fenn nem automatikus importengedélyezési eljárást a másik Fél területéről a saját területére történő behozatal feltételeként, kivéve, ha az az e megállapodás e részével összhangban álló intézkedés végrehajtásához szükséges. Az ilyen nem automatikus importengedélyezési eljárást bevezető Fél egyértelműen megjelöli a másik Fél számára a szóban forgó engedélyezési eljárás révén végrehajtott intézkedést.
4. A Felek az importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodás 1., 2. és 3. cikkével összhangban fogadják el és bonyolítják le az importengedélyezési eljárásokat. Ebből a célból a szóban forgó megállapodás 1., 2. és 3. cikkét belefoglalják e megállapodásba, és azok értelemszerűen e megállapodás részét képezik.

5. Az a Fél, amely új importengedélyezési eljárásokat vezet be vagy meglévő importengedélyezési eljárásokat módosít, az új importengedélyezési eljárások közzétételét vagy a meglévő importengedélyezési eljárások módosítását követő 60 napon belül értesíti a másik Felet. Az értesítésnek tartalmaznia kell az e cikk (3) bekezdésében és az importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodás 5. cikkének (2) bekezdésében előírt adatokat. Egy Fél akkor felel meg ennek a rendelkezésnek, ha az importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodás 4. cikkével összhangban a szóban forgó új importengedélyezési eljárásról vagy valamely meglévő importengedélyezési eljárás módosításáról – beleértve az említett megállapodás 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott információkat is – értesítette az importengedélyezési bizottságot.

6. Az egyik Fél kérésére a másik Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsát minden lényeges információt, beleértve az importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodás 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott információkat is, az általa elfogadni kívánt, elfogadott vagy fenntartott importengedélyezési eljárással, valamint a meglévő importengedélyezési eljárások bármely módosításával kapcsolatban.

9.14. CIKK

Exportengedélyezési eljárások

1. Az egyes Felek oly módon teszik közzé új exportengedélyezési eljárásaikat, illetve a meglévő exportengedélyezési eljárásaik módosításait, hogy a kormányoknak, kereskedőknek és más érdekelt feleknek lehetőségük legyen megismerni azokat. Az ilyen közzétételre lehetőség szerint legkésőbb az eljárás vagy a módosítás hatálybalépése előtt 30 nappal, de legkésőbb az eljárás vagy a módosítás hatálybalépésének napján sor kerül.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy az exportengedélyezési eljárások közzététele tartalmazza a következő információkat:

- (a) a Fél exportengedélyezési eljárásainak szövege, vagy ezen eljárások Fél általi bármely módosítása;
- (b) az egyes exportengedélyezési eljárások hatálya alá tartozó áruk;
- (c) minden egyes exportengedélyezési eljárás esetében az exportengedély igénylésére vonatkozó eljárás és minden olyan kritérium leírása, amelyet a kérelmezőnek az exportengedély igényléséhez teljesítenie kell, mint például a tevékenységére vonatkozó engedély birtoklása, beruházás létrehozása vagy fenntartása vagy meghatározott formában való működés valamely Fél területén;
- (d) az(ok) a kapcsolattartó pont(ok), ahol az érdekelt személyek további információkat kaphatnak az exportengedély megszerzéséhez szükséges feltételekről;
- (e) az(ok) a közigazgatási szerv(ek), amely(ek)hez be kell nyújtani a kérelmet vagy más vonatkozó dokumentációt;
- (f) azon intézkedés(ek) leírása, amely(ek) végrehajtására az exportengedélyezési eljárás irányul;
- (g) az az időszak, amely alatt az adott exportengedélyezési eljárás hatályban marad, kivéve, ha az eljárás egy új közzététel keretében történő visszavonásig vagy felülvizsgálatig hatályban marad;

- (h) amennyiben az egyik Fél exportengedélyezési eljárást szándékozik alkalmazni egy exportkvóta igazgatására, meg kell adni a kvóta teljes mennyiségét és – adott esetben – a kvóta értékét, valamint a kvóta nyitó- és zárónapját; és
- (i) minden olyan mentesség vagy kivétel, amely felváltja az exportengedély megszerzésére vonatkozó követelményt, továbbá az említett mentességek vagy kivételek kérelmezésével vagy felhasználásának módjával, és azok megadásának kritériumaival kapcsolatos információk.

3. E megállapodás hatálybalépésének napját követő 30 napon belül az egyes Felek értesítik a másik Felet meglévő exportengedélyezési eljárásokról. Az a Fél, amely új exportengedélyezési eljárásokat fogad el vagy meglévő exportengedélyezési eljárásokat módosít, az új exportengedélyezési eljárások közzétételét vagy a meglévő exportengedélyezési eljárások módosítását követő 60 napon belül értesíti a másik Felet. Az értesítésben hivatkozni kell azokra a forrásra vagy forrásokra, ahol a (2) bekezdésben előírt információkat közzéteszik, és adott esetben meg kell adni a vonatkozó kormányzati honlap vagy honlapok címét is.

4. Az egyértelműség érdekében e cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, miszerint a Feleket exportengedély kiadására kötelezi, illetve megakadályozza a Feleket abban, hogy végrehajtsák az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának határozataiból, valamint a multilaterális nonproliférációs rendszerekből és exportellenőrzési megállapodásokból eredő kötelezettségeiket vagy kötelezettségvállalásaikat.

9.15. CIKK

Vámérték-megállapítás

Az egyes Felek az 1994. évi GATT VII. cikkével és a vámérték-megállapítási megállapodással összhangban határozzák meg a másik Fél által a területükre behozott áruk vámértékét. E célból az 1994. évi GATT VII. cikkét, ideértve annak megjegyzéseit és kiegészítő rendelkezéseit is, valamint a vámérték-megállapítási megállapodás 1–17. cikkét és annak értelmezését, belefoglalják e megállapodásba, és azok értelemszerűen e megállapodás részét képezik.

9.16. CIKK

Kedvezménykihasználtság

1. E megállapodás e része működésének nyomon követése és a kedvezménykihasználtsági arány kiszámítása céljából a Felek a 9. mellékletben foglalt menetrendekkel összhangban évente behozatali statisztikát cserélnek abban az időszakban, amely az e megállapodás hatálybalépését követő egy év után kezdődik és a vámlebontás befejezése után 10 évvel szűnik meg. Amennyiben a vegyes bizottság másként nem határoz, ez az időszak automatikusan meghosszabbodik öt évvel. A vegyes bizottság dönthet az időszak további meghosszabbításáról.

2. Az (1) bekezdésben említett behozatali statisztikák cseréje arra a legutóbbi évre vonatkozó adatokra terjed ki, amelyre vonatkozóan ilyen adatok rendelkezésre állnak, beleértve az értéket és adott esetben a mennyiséget is, a tarifacsoportok szintjén az e megállapodás e része alapján preferenciális elbánásban részesülő, valamint a preferenciális elbánásban nem részesülő áruk behozatala tekintetében.

9.17. CIKK

A preferenciális elbánásra vonatkozó egyedi intézkedések

1. A Felek együttműködnek az e fejezet alapján biztosított preferenciális elbánással kapcsolatos vámügyi jogszabályok megsértésének megelőzésében, felderítésében és leküzdésében a 10. fejezet és az e megállapodáshoz csatolt, a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyv szerinti kötelezettségeiknek megfelelően.

2. Valamely Fél a (3) bekezdésben megállapított eljárással összhangban ideiglenesen felfüggesztheti az érintett árukra vonatkozó preferenciális elbánást, ha objektív, meggyőző és ellenőrizhető információk alapján megállapította, hogy a másik Fél az e fejezet alapján biztosított preferenciális elbánás megszerzése érdekében széles körben rendszeresen megsértette a vámjogszabályokat, és az előbbi Fél a következőket állapította meg:

(a) a származási szabályok megsértésének azonosítása vagy megelőzése során a másik Fél intézkedései rendszeresen elmaradnak vagy elégtelenek az áruk származó státuszának igazolása és az e megállapodáshoz csatolt, a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyv szerinti egyéb követelmények teljesítése tekintetében;

- (b) a másik Fél rendszeresen megtagadja, hogy a Fél kérésére a származási igazolás utólagos ellenőrzését elvégezze, vagy az ilyen ellenőrzés eredményeit megfelelő időben közölje, vagy az ilyen ellenőrzést vagy közlést indokolatlan késedelemmel végzi el; vagy
 - (c) az e megállapodáshoz csatolt, a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyv szerinti, a preferenciális elbánással kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítését a másik Fél rendszeresen megtagadja vagy elmulasztja.
3. A (2) bekezdésben említett megállapítást tevő Fél indokolatlan késedelem nélkül értesíti a vegyes bizottságot, és a vegyes bizottság keretében konzultációkat kezd a másik Féllel annak érdekében, hogy mindkét Fél számára elfogadható megoldást találjanak.

Amennyiben a Felek az értesítés időpontjától számított három hónapon belül nem tudnak kölcsönösen elfogadható megoldásban megállapodni, a megállapítást tevő Fél dönthet úgy, hogy ideiglenesen felfüggeszti az érintett termékekre vonatkozó preferenciális elbánást. Az említett Fél haladéktalanul értesíti a vegyes bizottságot az ideiglenes felfüggesztésről.

Az ideiglenes felfüggesztések csak az érintett Fél pénzügyi érdekeinek védelméhez szükséges időtartamra alkalmazandók, és nem haladhatják meg a hat hónapot. Ha azonban az eredeti felfüggesztés alapjául szolgáló feltételek a hat hónapos időszak lejártakor is fennállnak, az érintett dönthet az ideiglenes felfüggesztés meghosszabbításáról. Minden ideiglenes felfüggesztésről rendszeres konzultációt kell folytatni a vegyes bizottságban.

4. Az egyes Felek belső eljárásaiknak megfelelően tájékoztatást tesznek közzé az importőrök számára a (3) bekezdésben említett ideiglenes felfüggesztésekkel kapcsolatos valamennyi értesítésről vagy határozatról.

9.18. CIKK

Árukereskedelmi albizottság

A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott árukereskedelmi albizottság:

- (a) figyelemmel kíséri e fejezet és a 9. melléklet végrehajtását és igazgatását;
- (b) előmozdítja a Felek közötti árukereskedelmet, többek között a piacra jutással kapcsolatos tarifális elbánásnak a 9.5. cikk (4) bekezdése szerinti javításáról és adott esetben más kérdésekről folytatott konzultációk révén;
- (c) fórumot biztosít az e fejezettel kapcsolatos kérdések megvitatására és megoldására;
- (d) haladéktalanul kezeli a Felek közötti árukereskedelem útjában álló akadályokat, különösen a nem tarifális intézkedések alkalmazásával kapcsolatosan, és az ilyen kérdéseket adott esetben a vegyes bizottság elé utalja megfontolás céljából;
- (e) javasolja a Feleknek e fejezet módosítását vagy kiegészítését;

- (f) koordinálja a kedvezmények kihasználására vonatkozó adatcserét vagy bármely más, a Felek közötti árukereskedelemre vonatkozó információcserét;
- (g) felülvizsgálja a harmonizált rendszer jövőbeli módosításait annak biztosítása érdekében, hogy az egyes Felekre e megállapodás e része alapján vonatkozó kötelezettségek ne változzanak, valamint konzultál a kapcsolódó konfliktusok rendezéséről;
- (h) betölti a 15.17. cikkben meghatározott funkciókat.

10. FEJEZET

SZÁRMAZÁSI SZABÁLYOK ÉS SZÁRMAZÁSI ELJÁRÁSOK

A. SZAKASZ

SZÁRMAZÁSI SZABÁLYOK

10.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet és a 10-A–10-H melléklet alkalmazásában:

- (a) „besorolás”: egy terméknek vagy anyagnak a harmonizált rendszer egy adott árucsoportja, vámtarifaszáma vagy alszáma alá történő besorolása;
- (b) „szállítmány”: olyan termékek, amelyeket vagy egyidejűleg küldenek el egy exportórtól egy címzettnek, vagy az exportórtól a címzettig egyetlen fuvarokmány vagy – ilyen okmány hiányában – egyetlen számla fedezete mellett szállítanak;
- (c) „vámhatóság”:
 - (i) Chile esetében a Nemzeti Vámhivatal; és

- (ii) az Unió Fél esetében az Európai Bizottság vámügyekért felelős szolgálatai, valamint a tagállamok vámigazgatási szervei és bármely más, a vámjogszabályok alkalmazásáért és végrehajtásáért felelős hatóságai;
- (d) „exportőr”: az egyik Fél területén letelepedett személy, aki az e Fél jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben rögzített követelményeknek megfelelően exportálja vagy előállítja a származó terméket és származásmegjelölő nyilatkozatot állít ki;
- (e) „azonos termékek”: olyan termékek, amelyek minden tekintetben megfelelnek a termékleírásban leírt termékeknek; a több szállítmányra vonatkozó származásmegjelölő nyilatkozat kiállításához használt kereskedelmi okmányon szereplő termékleírásnak elég pontosnak kell lennie ahhoz, hogy egyértelműen azonosítani lehessen az adott terméket, valamint a nyilatkozat alapján később importálandó azonos termékeket is;
- (f) „importőr”: az a személy, aki a származó terméket importálja és ehhez preferenciális tarifális elbánást kér;
- (g) „anyag”: egy termék előállítása során felhasznált bármilyen anyag, ideértve minden hozzávalót, nyersanyagot, alkotóelemet vagy alkatrészt is;
- (h) „termék”: az előállítás eredménye, akkor is, ha egy másik termék előállítása során anyagként történő későbbi felhasználásra szánják; és
- (i) „előállítás”: bármiféle megmunkálás vagy feldolgozás, beleértve az összeszerelést is.

10.2. CIKK

Általános követelmények

1. Annak érdekében, hogy az egyik Fél e megállapodás e részével összhangban preferenciális tarifális elbánást alkalmazzon a másik Fél származó árujára, feltéve, hogy a szóban forgó termékek megfelelnek e fejezet minden más alkalmazandó követelményének, a következő termékeket kell a másik Fél származó árujának tekinteni:

- (a) a 10.4. cikk értelmében teljes egészében az adott Félnél létrejött vagy előállított termékek;
- (b) kizárólag azon Fél származó anyagaiból előállított termékek; és
- (c) az adott Fél területén nem származó anyagok felhasználásával előállított termékek, feltéve, hogy azok megfelelnek a 10-B. mellékletben foglalt követelményeknek.

2. Amennyiben egy termék az (1) bekezdéssel összhangban származó státuszt kapott, az annak előállításához felhasznált nem származó anyagok nem minősülnek nem származónak, amikor ezt a terméket egy másik termék előállításához használják.

3. A származó státusz megszerzésére vonatkozó feltételeknek a valamely Fél vagy az Unió területén megszakítás nélkül teljesülniük kell.

10.3. CIKK

Származási kumuláció

1. Az egyik Fél származó termékét a másik Fél származó termékének kell tekinteni, ha a másik Fél területén egy másik termék előállítása során anyagként használják fel, feltéve, hogy az elvégzett megmunkálás és feldolgozás meghaladja a 10.6. cikkben említett egy vagy több műveletet.
2. A harmonizált rendszer 3. árucsoportjába sorolt, a (4) bekezdés b) pontjában említett országokból származó és a harmonizált rendszer 1604.14 alszáma alá tartozó tonhalkonzerv-termékek előállítása során felhasznált anyagok valamely Fél származó termékének tekinthetők, feltéve, hogy teljesülnek a (3) bekezdés a)–e) pontjában foglalt feltételek, és az említett Fél értesítést küld a 10.31. cikkben említett albizottságnak vizsgálat céljára.
3. A vegyes bizottság a 10.31. cikkben említett albizottság ajánlását követően határozhat úgy, hogy az e cikk (4) bekezdésében említett harmadik országokból¹ származó bizonyos anyagok valamely Fél származó termékének tekinthetők, amennyiben azokat az adott Fél területén valamely termék előállítása során felhasználják, feltéve, hogy:
 - (a) mindkét Fél kötött olyan hatályos kereskedelmi megállapodást, amely az 1994. évi GATT XXIV. cikkének megfelelően szabadkereskedelmi térséget hoz létre az adott harmadik országgal;

¹ Megjegyzendő, hogy a „harmadik ország” fogalmát az 1.3. cikk c) pontja határozza meg.

- (b) az e bekezdésben említett anyagok származását a következők szerint alkalmazandó származási szabályokkal összhangban határozzák meg:
 - (i) az Unió Félnek az adott harmadik országgal szabadkereskedelmi térséget létrehozó kereskedelmi megállapodása, amennyiben az érintett anyagot valamely termék Chilében történő előállításához használják fel; és
 - (ii) Chile szabadkereskedelmi térséget létrehozó kereskedelmi megállapodása az adott harmadik országgal, amennyiben az érintett anyagot valamely terméknek az Unió Fél területén történő előállításához használják fel;
- (c) az említett Fél és az adott harmadik ország között megállapodás van hatályban a megfelelő igazgatási együttműködésről, amely biztosítja e fejezet teljes körű végrehajtását, beleértve az anyagok származására vonatkozó megfelelő dokumentáció használatára vonatkozó rendelkezéseket is, továbbá hogy az említett Fél értesíti a másik Felet erről a megállapodásról;
- (d) az anyagoknak az adott Fél területén végzett előállítása vagy feldolgozása meghaladja a 10.6. cikkben említett egy vagy több műveletet; és
- (e) a Felek megállapodást kötnek bármely egyéb alkalmazandó feltételről.

4. A (3) bekezdésben említett harmadik országok:

- (a) közép-amerikai országok: Costa Rica, Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua és Panama;
és
- (b) andoki országok: Kolumbia, Ecuador és Peru.

10.4. CIKK

Teljes egészében egyetlen országban vagy területen létrejött vagy előállított termék

1. Teljes egészében valamely Félnél létrejöttnek vagy előállítottnak minősülnek a következő termékek:
 - (a) az adott Fél területén termesztett vagy betakarított növényi termékek;
 - (b) az ott tenyésztett és nevelkedett élő állatok;
 - (c) az ott felnevelt élő állatokból létrejött termékek;
 - (d) az ott – de nem a szóban forgó Fél parti tengerének külső határain túl – végzett vadászat, csapdázás, halászat, befogás vagy begyűjtés útján létrejött termékek;
 - (e) az adott Fél területén tenyésztett és nevelkedett, majd levágott állatokból létrejött termékek;
 - (f) az ottani akvakultúrából származó termékek, amennyiben a vízi élőlények – beleértve a halakat, puhatestűeket, rákféléket, más vízi gerincteleneket és vízi növényeket – ott születtek vagy ott nevelték őket valamilyen szaporítóanyagból, tenyésztési vagy növekedési beavatkozások – rendszeres ivadéktelepítés, etetés, ragadozókkal szembeni védelem – útján halak ivartermékéből, zsenge és előnevelt ivadékokból vagy lárvából;

- (g) az (a)–(f) pont alá nem tartozó ásványi vagy egyéb természetes módon előforduló anyagok, amelyet ott termeltek ki vagy ott nyertek ki;
- (h) valamely Fél hajójával bármely parti tengeren kívüli tengeri területről származó tengeri halászati termékek és a tengerből nyert más termékek;
- (i) a szóban forgó Fél feldolgozóhajójának fedélzetén a kizárólag a h) pontban említett termékből előállított termék;
- (j) az egyik Fél vagy annak személye által a felségvizeiken kívül eső területek tengerfenekéből vagy altalajából kinyert termék, feltéve, hogy kizárólagos jogokkal rendelkeznek a kérdéses talaj vagy altalaj kiaknázására;
- (k) az ottani termelés során keletkező vagy az ott begyűjtött használt termékekből származó hulladék vagy törmelék, feltéve, hogy ezek a termékek kizárólag nyersanyagok visszanyerésére alkalmasak; és
- (l) az adott Fél területén kizárólag az a)–k) pontban említett termékekből előállított termékek.

2. Az (1) bekezdés h) és i) pontjában szereplő „valamely Fél hajója” és „valamely Fél feldolgozóhajója” kifejezés olyan hajót vagy feldolgozóhajót jelent, amely(et):

- (a) valamely tagállamban vagy Chilében vettek nyilvántartásba;
- (b) valamely tagállam vagy Chile lobogója alatt hajózik; és

- (c) megfelel az alábbi feltételek egyikének:
- (i) több mint 50 %-ban valamelyik tagállam vagy Chile természetes személyeinek a tulajdonában van; vagy
 - (ii) olyan jogi személyek tulajdonában van, amelyek:
 - (A) központi irodája és üzleti tevékenységének fő helye valamely tagállamban vagy Chilében található; és
 - (B) több mint 50 %-ban ezen Felek egyike személyeinek tulajdonában van.

10.5. CIKK

Tűrészhatárok

1. Amennyiben egy termék előállításához felhasznált nem származó anyag nem tesz eleget a 10-B. mellékletben foglalt követelményeknek, a termék a Fél származó termékének minősül, feltéve, hogy:

- (a) a harmonizált rendszer 50–63. árucsoportjába besorolt termékek kivételével valamennyi termék¹ esetében a nem származó anyagok összértéke nem haladja meg a termék gyártelepi árának 10 %-át;

¹ A harmonizált rendszer 1–24. árucsoportja, a 10-A. melléklet 9. megjegyzésével összhangban.

(b) a harmonizált rendszer 50–63. árucsoportjába sorolt termékekre a 10-A. melléklet 6–8. megjegyzése szerinti tűréshatár alkalmazandó.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha a termék előállítása során felhasznált nem származó anyagok értéke vagy tömege meghaladja a nem származó anyagok maximális értékének vagy tömegének a 10-B. mellékletben foglalt követelményekben meghatározott százalékos arányát.

3. Az (1) bekezdés nem alkalmazható a 10.4. cikk értelmében teljes egészében valamely Félnél létrejött vagy előállított termékekre. Amennyiben a 10-B. melléklet alapján a termék előállítása során felhasznált anyagoknak teljes egészében létrejötnök kell lenniük, e cikk (1) és (2) bekezdése alkalmazandó.

10.6. CIKK

Nem kielégítő megmunkálás vagy feldolgozás

1. A 10.2. cikk (1) bekezdésének c) pontjától eltérve egy termék nem tekinthető valamely Fél származó termékének, ha a termék valamely Fél területén való előállítása csak az alábbi, nem származó anyagokon végzett műveletek közül egyből vagy többől áll:

(a) tartósítási műveletek, mint például szárítás, fagyasztás, sós lében tartás vagy más hasonló művelet, amennyiben kizárólagos célja annak biztosítása, hogy a termék jó állapotban maradjon a szállítás és raktározás során;

- (b) a csomagok megosztása és összeállítása;
- (c) mosás, tisztítás, por, oxidáció, olaj, festék vagy más külső réteg eltávolítása;
- (d) textíliák és textiltermékek vasalása vagy simítása;
- (e) egyszerű festési és fényezési műveletek;
- (f) a rizs hántolása és részleges vagy teljes őrlése, a gabonafélék és a rizs fényezése vagy glazúrozása;
- (g) a cukor színezésére, ízesítésére vagy formázására szolgáló műveletek; szilárd halmazállapotú kristálycukor részleges vagy teljes őrlése;
- (h) gyümölcs, dióféle és zöldség hámozása, magozása, feltörése és kifejtése;
- (i) élezés, egyszerű köszörülés vagy egyszerű vágás;
- (j) szitálás, rostálás, válogatás, osztályozás, méret szerinti osztályozás vagy összepárosítás;
- (k) egyszerű palackba, konzervdobozba, üvegbe, zsákba, ládába, dobozba való helyezés, kartonra vagy táblára rögzítés és minden egyéb egyszerű csomagolási művelet;
- (l) jelzés, címke, logó és egyéb hasonló megkülönböztető jel elhelyezése a terméken vagy csomagolásán, vagy ilyen rányomtatása;

- (m) termékek egyszerű keverése, fajtájukra való tekintet nélkül; cukor keverése bármely más anyaggal;
- (n) árucikk alkatrészeinek egyszerű összeszerelése teljes árucikk létrehozása érdekében, vagy termék részekre szerelése;
- (o) a termékekhez való egyszerű vízhozzáadás, vagy a termékek egyszerű hígítása, víztelenítése vagy denaturálása; vagy
- (p) állatok levágása.

2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a művelet akkor egyszerű, ha elvégzéséhez sem speciális szaktudás, sem olyan speciális gép, felszerelés vagy berendezés nem szükséges, amelyet kifejezetten az adott művelet céljára gyártottak vagy állítottak üzembe.

10.7. CIKK

Minősítési egység

1. E fejezet alkalmazásában „minősítési egység”: az a termék, amelyet a termék harmonizált rendszer szerinti besorolásának megállapítása során alapegységnek tekintenek.

2. Ha egy szállítmány a harmonizált rendszer szerinti ugyanazon vámtarifaszám alá besorolt több azonos termékből áll, akkor e fejezet alkalmazása során minden egyes terméket figyelembe kell venni.

10.8. CIKK

Tartozékok, pótalkatrészek és szerszámok

1. Azokat a berendezéssel, géppel, készülékkel vagy járművel együtt szállított tartozékokat, pótalkatrészeket és szerszámokat, amelyek a normál felszerelés részét képezik, és annak árában benne foglaltatnak, vagy amelyek nem kerülnek külön számlázásra, egy terméknek kell tekinteni a szóban forgó berendezéssel, géppel, készülékkel vagy járművel.
2. Az (1) bekezdésben említett tartozékokat, pótalkatrészeket és szerszámokat figyelmen kívül kell hagyni a termék származásának meghatározásakor, kivéve a nem származó anyagok maximális értékének kiszámítása céljából, ha a termékre a 10-B. melléklet szerint a nem származó anyagok maximális értéke vonatkozik.

10.9. CIKK

Készletek

A harmonizált rendszer értelmezésére vonatkozó 3. általános szabály értelmében vett készletet valamely Fél származó termékének kell tekinteni, ha az azt alkotó valamennyi összetevő származó termék. Ha egy készlet származó és nem származó termékekből áll, a készletet teljes egészében valamely Fél származó termékének kell tekinteni, amennyiben a nem származó termékek értéke nem haladja meg a készlet gyártelepi árának 15 %-át.

10.10. CIKK

Semleges elemek

Annak eldöntéséhez, hogy egy termék valamely Fél származó termékének minősül-e, nem szükséges meghatározni az alábbi elemek származását, amelyeket a szóban forgó termék előállításánál esetlegesen felhasználtak:

- (a) üzemanyag, energia, katalizátor és oldószer;
- (b) a termék tesztelésére vagy vizsgálatára használt berendezések, készülékek és eszközök;

- (c) gép, szerszám, prés minta és öntőforma;
- (d) berendezések és épületek karbantartásához használt pótalkatrészek és anyagok;
- (e) gyártási folyamatban vagy berendezések és épületek üzemeltetéséhez használt kenőanyag, zsír, feldolgozási keverék és egyéb anyag;
- (f) kesztyű, szemüveg, lábbeli, ruházat, biztonsági felszerelések és készletek;
- (g) bármely más anyag, amelyet nem építettek be a termékbe, de amelynek felhasználása bizonyíthatóan része a termék előállításának.

10.11. CIKK

Csomagolás és csomagolóanyagok és konténerek

1. Ha a harmonizált rendszer értelmezésére vonatkozó 5. általános szabály értelmében a kiskereskedelmi értékesítésre használt csomagolóanyagok és konténerek a termékkel együtt kerültek besorolásra, e csomagolóanyagokat és konténereket figyelmen kívül kell hagyni a termék származásának meghatározásakor, kivéve a nem származó anyagok maximális értékének kiszámítása céljából, ha a termékre a 10-B. melléklettel összhangban a nem származó anyagok maximális értéke vonatkozik.

2. A szállítás során a termék védelme érdekében használt csomagolóanyagok és konténerek figyelmen kívül hagyandók annak meghatározásakor, hogy egy termék valamely Fél származó termékének minősül-e.

10.12. CIKK

Könyvelés szerinti elkülönítés felcserélhető anyagok esetén

1. A felcserélhető származó és nem származó anyagokat a tárolás során fizikailag el kell különíteni annak érdekében, hogy adott esetben megőrizhessék származó vagy nem származó státuszukat. Ezek az anyagok felhasználhatók egy termék előállítása során akkor is, tárolásukra nem fizikailag elkülönítetten kerül sor, feltéve, hogy a könyvelés szerinti elkülönítés módszere van használatban.
2. Az (1) bekezdésben említett könyvelés szerinti elkülönítés módszerét a Felek által általánosan elfogadott számviteli alapelvek szerinti készletgazdálkodási módszerrel összhangban kell alkalmazni. A könyvelés szerinti elkülönítés módszerének biztosítania kell, hogy az egyik Fél területéről származónak tekinthető termékek száma soha ne haladja meg a készletek fizikai elkülönítésének módszerével elérhető számot.
3. Az (1) bekezdés alkalmazásában „felcserélhető anyagok”: olyan anyagok, amelyek azonos jellegűek és kereskedelmi minőségűek, azonos műszaki és fizikai jellemzőkkel rendelkeznek, és a végtermékbe beépített állapotukban egymástól nem különböztethetők meg.

10.13. CIKK

Visszaküldött termékek

Ha valamely Fél tőle harmadik országba exportált származó áruját visszaszállítják e Fél területére, azt nem származónak kell tekinteni, kivéve, ha a Fél vámhatósága előtt kielégítően bizonyítható, hogy a visszaszállított termék:

- (a) azonos az exportált termékkel; és
- (b) ebben a harmadik országbeli tartózkodása vagy az exportja alatt semmilyen más olyan műveleten nem esett át, mint amely a jó állapotban való megőrzéshez szükséges.

10.14. CIKK

A változtatás tilalma

1. Az importáló Félnél háztartási használatra bejelentett származó termék az exportálást követően és a háztartási használatra való bejelentést megelőzően nem változtatható meg vagy alakítható át semmilyen módon és nem vethető alá műveleteknek, kivéve a jó állapotának megőrzésére irányuló műveleteket és az olyan jelölések, címkék, bélyegzők vagy bármely más dokumentáció hozzáadását, amely az importáló Fél konkrét hazai előírásainak való megfelelés érdekében szükséges.

2. A termék raktározására vagy kiállítására harmadik országban is sor kerülhet, feltéve, hogy a termék vámfelügyelet alatt marad az adott harmadik országban.
3. A B. szakasz sérelme nélkül a szállítmányok megbontása harmadik országban is történhet, ha azt az exportőr végzi vagy az exportőr felelőssége mellett végzik, és feltéve, hogy a szállítmányok vámfelügyelet alatt maradnak a harmadik országban.
4. Amennyiben kétség merül fel afelől, hogy teljesülnek-e az (1)–(3) bekezdés követelményei, az importáló Fél vámhatósága felkérheti az importőrt, hogy szolgáltatson bizonyítékot a megfelelésről. Ez a bizonyíték bármilyen formában benyújtható, ideértve a szerződésen alapuló fuvarokmányokat, így például a fuvarleveleket, a csomagok jelölésére és számozására vonatkozó tényszerű vagy konkrét bizonyítékot, vagy magával a termékkel kapcsolatos bármilyen bizonyítékot.

10.15. CIKK

Kiállítások

1. A harmadik országban rendezett kiállításra küldött, majd a kiállítást követően egy Félhez történő bevitel céljára értékesített származó termékek a behozatalkor részesülnek a megállapodás e része szerint előnyökből, feltéve, hogy a vámhatóságok kielégítő bizonyítékokat kapnak arra nézve, hogy:
 - (a) az említett termékeket egy exportőr valamely Fél területéről küldte a kiállítást rendező harmadik országba és ott kiállította azokat;

- (b) a termékeket ez az exportőr valamely Félhez tartozó személy részére értékesítette vagy más módon adta tovább;
- (c) a termékeket a kiállítás alatt vagy közvetlenül utána szállították el ugyanolyan állapotban, mint ahogy azt a kiállításra elküldték; és
- (d) a termékeket a kiállításra szállítást követően a kiállításon való bemutatáson kívül semmilyen más célra nem használták.

2. A B. szakaszban foglalt rendelkezéseknek megfelelően származásmegjelölő nyilatkozatot kell kiadni, és azt az importáló Fél vámeljárássainak megfelelően be kell nyújtani a vámhatóságainak. Ezen fel kell tüntetni a kiállítás nevét és címét.

3. Az (1) bekezdést kell alkalmazni minden olyan kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági vagy kézműves kiállításra, vásárra vagy hasonló nyilvános rendezvényre vagy bemutatóra, amelyet nem magáncélra szerveznek üzletben vagy üzlethelyiségben külföldi termék értékesítése céljából, és amelynek során a termék vámfelügyelet alatt marad.

4. Az importáló Fél vámhatóságai bizonyítékot kérhetnek arra vonatkozóan, hogy a termékek a kiállítás helye szerinti országban vámfelügyelet alatt maradtak, valamint további igazoló dokumentumokat kérhetnek a kiállításuk körülményeiről.

B. SZAKASZ

SZÁRMAZÁSI ELJÁRÁSOK

10.16. CIKK

Preferenciális tarifális elbánás kérelmezése

1. Az importáló Fél preferenciális tarifális elbánást biztosít a másik Fél származó termékének e fejezet értelmében, az importőr preferenciális tarifális elbánás iránti kérelme alapján. Az importőr felel a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem helyességéért és az e fejezetben előírt követelmények betartásáért.
2. A preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem a következők egyikén alapul:
 - (a) az exportőr által a 10.17. cikknek megfelelően kiállított származásmegjelölő nyilatkozat;
 - (b) az importőr tudomása, a 10.19. cikkben meghatározott feltételekre is figyelemmel.
3. A preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet és annak a (2) bekezdésében említett alapját az importáló Fél jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek megfelelően bele kell foglalni a vámárnyilatkozatba.

4. A (2) bekezdés a) pontjában említett származásmegjelölő nyilatkozat szerinti preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet benyújtó importőr megőrzi a nyilatkozatot, és kérésre annak egy példányát bemutatja az importáló Fél vámhatóságának.

10.17. CIKK

Származásmegjelölő nyilatkozat

1. A származásmegjelölő nyilatkozatot a termék exportőre állítja ki a termék származó státuszát igazoló információ alapján, adott esetben ideértve a termék előállításánál felhasznált anyagok származó státuszára vonatkozó információkat is.

2. A kiállított származásmegjelölő nyilatkozat helyességéért és az (1) bekezdés szerint megadott információk helyességéért az exportőr felel. Ha az exportőrnek oka van feltételezni, hogy a származásmegjelölő nyilatkozat helytelen információt tartalmaz vagy téves információn alapul, az exportőr haladéktalanul értesíti az importőrt minden olyan változásról, amely a termék származó státuszát érinti. Ebben az esetben az importőr helyesbíti a behozatali nyilatkozatot, és megfizeti a fizetendő vámot.

3. Az exportőr a 10-C. mellékletben szereplő szöveg egyik nyelvi változatának felhasználásával származásmegjelölő nyilatkozatot készít egy számlán vagy bármely más kereskedelmi okmányon, amely a harmonizált rendszer nomenklatúrája szerinti azonosítást lehetővé tevő részletességgel ismerteti a származó terméket. Az importáló Fél nem írja elő az importőr számára a származásmegjelölő nyilatkozat fordításának benyújtását.

4. A származásmegjelölő nyilatkozat a kiállításának dátumától kezdődően egy évig érvényes.
5. A származásmegjelölő nyilatkozat vonatkozhat:
 - (a) a Fél területére érkező egy vagy több termék egyetlen szállítmányára; vagy
 - (b) a Fél területére érkező azonos termékek több szállítmányára a származásmegjelölő nyilatkozaton feltüntetett, 12 hónapot nem meghaladó időszak alatt.
6. Az importáló Fél az importőr kérésére és az importáló Fél által esetlegesen előírt követelményeknek megfelelően lehetővé teszi egyetlen származásmegjelölő nyilatkozat használatát a harmonizált rendszer 2(a) általános szabályának értelmében összeszeretlennek vagy szétszereltnek minősülő, a harmonizált rendszer XV–XXI. áruosztálya alá tartozó termékekre vonatkozóan, ha azok behozatalára több részletben került sor.

10.18. CIKK

Kisebb eltérések és kisebb hibák

Az importáló Fél vámhatósága nem utasítja el a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet a származásmegjelölő nyilatkozat és a vámhatóságok részére benyújtott dokumentumok kisebb ellentmondásai, illetve a származásmegjelölő nyilatkozat kisebb hibái miatt.

10.19. CIKK

Az importőr tudomása

1. Az importáló Fél jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben feltételeket állapíthat meg annak meghatározására, hogy mely importőrök alapozhatják a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmüket saját tudomásukra.
2. Az (1) bekezdés ellenére az importőr tudomásának a termék származó státuszáról olyan információkon kell alapulnia, amelyek igazolják, hogy a termék ténylegesen származónak minősül, és megfelel az ebben a fejezetben a származó státusz megszerzéséhez meghatározott követelményeknek.

10.20. CIKK

A dokumentumok megőrzésére irányuló követelmények

1. A valamely Fél területére behozott termékre preferenciális tarifális elbánást kérelmező importőr köteles:
 - (a) ha a preferenciális elbánás iránti kérelem származásmegjelölő nyilatkozaton alapul, az exportőr által kiállított származásmegjelölő nyilatkozatot a termék preferenciális elbánásban való részesítése iránti kérelem időpontjától számított legalább három évig megőrizni; és

(b) ha a preferenciális elbánás iránti kérelem az importőr ismeretein alapul, a preferenciális elbánás iránti kérelem időpontjától számított legalább három évig megőrizni azokat az információkat, amelyek igazolják, hogy a termék megfelel az ebben a fejezetben meghatározott, a származó státusz megszerzésére vonatkozó követelményeknek.

2. A származásmegjelölő nyilatkozatot kiállító exportőr a származásmegjelölő nyilatkozat kiállításától számított legalább négy évig megőrzi a származásmegjelölő nyilatkozat példányait, és megőrzi minden más olyan dokumentumot, amely igazolja, hogy a termék megfelel az ebben a fejezetben meghatározott, a származó státusz megszerzésére vonatkozó követelményeknek.

3. Az e cikkkel összhangban vezetendő nyilvántartások az importáló vagy exportáló Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban elektronikus formában is megőrizhetők.

10.21. CIKK

A származásmegjelölő nyilatkozat alóli mentességek

1. Magánszemély által magánszemély részére csomagként küldött vagy utasok személyes poggyászána részét képező termékek származásmegjelölő nyilatkozat nélkül is származó termékeknek tekintendők, feltéve, hogy ezen termékeket nem kereskedelmi forgalomban hozzák be, azokat az e fejezetben előírt követelményeknek megfelelő termékként jelentették be, és hogy a bejelentés valóságtartalmához nem fér kétség.

2. Az alkalmi jellegű és kizárólag a címzett vagy az utas vagy családja személyes használatára szánt termékekből álló behozatal nem minősül kereskedelmi behozatalnak, amennyiben az áru jellegéből és mennyiségéből nyilvánvaló, hogy nem áll fenn kereskedelmi célzat, feltéve, hogy a behozatal nem képezi részét olyan sorozatos importoknak, amelyekről észszerűen feltételezhető, hogy a származásmegjelölő nyilatkozat követelményének megkerülése céljából importálták őket külön.

3. Az (1) bekezdésben említett termékek összértéke csomagok esetében nem haladhatja meg az 500 EUR-t vagy az azzal egyenértékű, a Fél pénznemében kifejezett összeget, illetve az utasok személyes poggyászában részét képező termékek esetében az 1 200 EUR-t vagy az azzal egyenértékű, a Fél pénznemében kifejezett összeget.

10.22. CIKK

Ellenőrzés

1. Az importáló Fél vámhatósága kockázatértékelési módszerek – többek között véletlenszerű kiválasztás – alapján ellenőrizheti, hogy a termék származó státusszal rendelkezik-e, vagy hogy az e fejezetben előírt egyéb követelmények teljesülnek-e. Ezen ellenőrzés céljából az importáló Fél vámhatósága információkérést küldhet annak az importőrnek, amely a 10.16. cikk alapján preferenciális elbánás iránti kérelmet nyújtott be.

2. Az importáló Fél vámhatósága, amely az (1) bekezdés szerinti kérést küldi, a termék származásával kapcsolatban legfeljebb az alábbi információkat kérheti:
- (a) ha a preferenciális elbánás iránti kérelem alapja származásmegjelölő nyilatkozat volt, a származásmegjelölő nyilatkozat; és
 - (b) a származási kritériumok teljesítésével kapcsolatos információk, azaz:
 - (i) ha a származási kritérium feltétele az, hogy az áru „teljes egészében egy adott helyen létrejött vagy előállított áru” legyen, akkor az alkalmazandó kategória (mint például betakarítás, bányászat, halászat) és a termelés helye;
 - (ii) ha a származási kritérium a tarifális besorolás változásán alapul, valamennyi nem származó anyag és azok tarifális besorolásának a jegyzéke (a származási kritériumoktól függően két-, négy- vagy hatszámjegyű formátumban);
 - (iii) ha a származási kritérium értékmódszeren alapult, a végtermék értéke, valamint az előállítás során felhasznált összes nem származó termék értéke;
 - (iv) ha a származási kritérium a tömegén alapul, a végtermék tömege, valamint a végtermékhez felhasznált releváns nem származó anyagok tömege; és
 - (v) ha a származási kritérium egy konkrét előállítási folyamaton alapult, e konkrét folyamat leírása.

3. A kért információ megadásakor az importőr bármilyen más információt is megadhat, amelyet az ellenőrzés céljából relevánsnak tart.

4. Ha a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem az exportőr által a 10.16. cikk (2) bekezdésének a) pontjával összhangban kiállított származásmegjelölő nyilatkozaton alapul, az importőr benyújtja a származásmegjelölő nyilatkozatot, de válaszolhat úgy az importáló Fél vámhatóságának, hogy az e cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett információk nem adhatók meg.

5. Ha a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem az importőrnek a 10.16. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett ismeretén alapul, az importáló Fél ellenőrzést végző vámhatósága az e cikk (1) bekezdése szerinti információkérést követően kiegészítő információk iránti kérést küldhet az importőrnek, ha úgy ítéli meg, hogy további információkra van szükség annak ellenőrzéséhez, hogy a termék származó státusszal rendelkezik-e, vagy hogy az e fejezetben előírt egyéb követelmények teljesülnek-e. Az importáló Fél vámhatósága adott esetben konkrét dokumentumokat és információkat kérhet az importőrtől.

6. Amennyiben az importáló Fél vámhatósága úgy dönt, hogy felfüggeszti az érintett termékre vonatkozó preferenciális tarifális elbánás megadását mindaddig, amíg meg nem kapja az ellenőrzés eredményeit, felajánlhatja az importőrnek a termék átengedésének lehetőségét. Az ilyen átengedés feltételeként az importáló Fél biztosítékot vagy más megfelelő óvintézkedéseket írhat elő. A preferenciális tarifális elbánás felfüggesztését a lehető leghamarabb meg kell szüntetni, miután az importáló Fél vámhatósága megállapította az érintett termékek származó státuszát, vagy e fejezetben előírt egyéb követelmények teljesülését.

10.23. CIKK

Igazgatási együttműködés

1. E fejezet megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében a Felek vámhatóságai között kereszttul együttműködnek egymással valamely termék származó státuszának, illetve az e fejezetben meghatározott egyéb követelmények teljesülésének ellenőrzése céljából.

2. Ha a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem a 10.16. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti származásmegjelölő nyilatkozaton alapul, az importáló Fél ellenőrzést végző vámhatósága – azt követően, hogy az importőrtől a 10.22. cikk (1) bekezdése szerint információkat kért – a preferenciális elbánás iránti kérelem időpontjától számított két éven belül információkérést küldhet az exportáló Fél vámhatóságának, ha úgy ítéli meg, hogy további információkra van szükség annak ellenőrzéséhez, hogy a termék származó státusszal rendelkezik-e, vagy hogy az e fejezetben előírt egyéb követelmények teljesülnek-e. Az importáló Fél vámhatósága adott esetben konkrét dokumentumokat és információkat kérhet az importáló Fél-től.

3. Az importáló Fél vámhatósága a (2) bekezdésben említett kérelemben feltünteteti a következő információkat:
 - (a) a származásmegjelölő nyilatkozat vagy annak másolata;

- (b) a megkereső vámhatóság megnevezése;
- (c) az ellenőrizendő exportőr neve;
- (d) az ellenőrzés tárgya és hatóköre; és
- (e) adott esetben bármilyen vonatkozó dokumentáció.

4. Az exportáló Fél vámhatósága – saját jogszabályainak és egyéb rendelkezéseinek megfelelően – az ellenőrzés elvégzéséhez dokumentumokat kérhet az exportortól és bizonyítékokat szerezhet be, vagy helyszíni látogatást tehet az exportőr létesítményeiben a nyilvántartások áttekintése vagy a termék előállításához használt létesítmények megfigyelése céljából.

5. A (2) bekezdésben említett kérelem nyomán az exportáló Fél vámhatósága az importáló Fél vámhatóságának rendelkezésére bocsátja a következő információkat:

- (a) a kért dokumentáció, amennyiben rendelkezésre áll;
- (b) a termék származó státuszára vonatkozó vélemény;
- (c) az ellenőrzés tárgyát képező termék meghatározása és a származási szabályok alkalmazása szempontjából releváns tarifális besorolás;

- (d) a termelési folyamat leírása és magyarázata, a termék származó státuszának alátámasztásához;
- (e) a termék származó státuszának a (4) bekezdés szerinti ellenőrzésének módjára vonatkozó információk; és
- (f) adott esetben igazoló dokumentumok.

6. Az exportáló Fél vámhatósága az exportőr hozzájárulása nélkül nem továbbítja az importáló Fél vámhatósága részére az (5) bekezdés a) vagy f) pontjában említett információkat.

7. A Felek vámhatóságainak lehetőleg elektronikus úton kell kicserélniük az összes kért információt, beleértve az alátámasztó dokumentumokat és az ellenőrzésre vonatkozó minden egyéb kapcsolódó információt.

8. A Felek az e megállapodás e részével összhangban kijelölt koordinátorokon keresztül megadják egymásnak vámhatóságaik kapcsolattartási adatait, illetve a szóban forgó adatok módosítása esetén a módosítástól számított 30 napon belül közlik egymással a módosítást.

10.24. CIKK

Kölcsönös jogsegély a csalás elleni küzdelem terén

E fejezet megsértésének gyanúja esetén a Felek kölcsönös segítségnyújtást biztosítanak egymás számára az e megállapodáshoz csatolt, a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyvvel összhangban.

10.25. CIKK

A preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem elutasítása

1. A (3)–(5) bekezdésben előírt követelményekre figyelemmel az importáló Fél vámhatósága elutasíthatja a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet, ha:

- (a) a 10.22. cikk (1) bekezdése szerinti információkérést követő három hónapon belül:
 - (i) az importőr nem adott választ;
 - (ii) azokban az esetekben, amikor a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem a 10.16. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti származásmegjelölő nyilatkozaton alapul, a származásmegjelölő nyilatkozatot nem nyújtották be; vagy

- (iii) azokban az esetekben, amikor a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem az importőrnek a 10.16. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett ismeretén alapul, az importőr által szolgáltatott információk nem elegendőek a termék származó státuszának igazolására;
- (b) a 10.22. cikk (5) bekezdése szerinti további információkérést követő három hónapon belül:
 - (i) az importőr nem adott választ; vagy
 - (ii) az importőr által szolgáltatott információk nem elegendőek annak igazolására, hogy a termék származó;
- (c) a 10.23. cikk (2) bekezdése szerinti információkérést követő tíz hónapon belül:
 - (i) az exportáló Fél vámhatósága nem adott választ; vagy
 - (ii) az exportáló Fél vámhatósága által szolgáltatott információk nem elegendőek a termék származó státuszának igazolására.

2. Az importáló Fél vámhatósága elutasíthatja a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet, ha a kérelmet benyújtó importőr nem felel meg az e fejezetben meghatározott, a termékek származó státuszára vonatkozó követelményeken kívüli egyéb követelményeknek.

3. Ha az importáló Fél vámhatósága elegendő indokkal rendelkezik a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem e cikk (1) bekezdése szerinti elutasításához, azokban az esetekben, amikor az exportáló Fél vámhatósága a 10.23. cikk (5) bekezdésének b) pontja szerint a termék származó státuszát megerősítő véleményt bocsátott ki, az importáló Fél vámhatósága az e vélemény kézhezvételétől számított két hónapon belül értesíti az exportáló Fél vámhatóságát azon szándékáról, hogy elutasítja a preferenciális tarifális elbánást iránti kérelmet.

4. A (3) bekezdésben hivatkozott értesítés megtétele esetén az egyik Fél kérésére konzultációt folytatnak az értesítés napjától számított három hónapon belül. A konzultációra biztosított időszak a Felek vámhatóságai közötti kölcsönös megállapodással eseti alapon meghosszabbítható. A konzultációra a 10.31. cikkben említett albizottság által meghatározott eljárásnak megfelelően kerülhet sor.

5. A konzultációs időszak lejártakor az importáló Fél vámhatósága csak akkor utasíthatja el a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet, ha nem tudja megerősíteni a termék származó státuszát, továbbá miután biztosította, hogy az importőr élhet a meghallgatáshoz való jogával.

10.26. CIKK

Bizalmas kezelés

1. A Felek saját jogszabályaiknak és egyéb rendelkezéseiknek megfelelően biztosítják a másik Félről e fejezet alapján kapott információk bizalmasságát, és védik az ilyen információkat a nyilvánosságra hozataltól.
2. Az importáló Fél hatóságai által kapott információkat csak a szóban forgó hatóságok használhatják, és csak az e fejezetben ismertetett célokra.
3. Mindegyik Fél gondoskodik arról, hogy az e fejezet szerint gyűjtött bizalmas információt ne használják a termékek származásának megállapításához és a vámügyekhez kapcsolódó határozatok és döntések igazgatásától és alkalmazásától eltérő célokra, hacsak a bizalmas információt közlő személy vagy Fél ezt nem engedélyezi.
4. A (3) bekezdéstől eltérve a Felek engedélyezhetik, hogy az e fejezet szerint gyűjtött információt felhasználják olyan közigazgatási, bírósági vagy kvázi-bírósági eljárásokban, amelyeket az e jegyzőkönyvet végrehajtó vámügyi jogszabályok és egyéb rendelkezések be nem tartása miatt indítottak. A Felek az ilyen felhasználásról előzetesen értesítik a szóban forgó információt szolgáltató személyt vagy Felet.

10.27. CIKK

Behozatalt követő preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmek és visszatérítések

1. Mindegyik Fél rendelkezik arról, hogy az importőr a behozatalt követően preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet nyújthat be, és kérheti a termék után fizetett vámtöbblet visszatérítését, ha:
 - (a) az importőr a behozatal időpontjában nem nyújtott be preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet;
 - (b) a kérelmet a behozatalt követő két éven belül nyújtják be; és
 - (c) az érintett termék jogosult volt a preferenciális tarifális elbánásra abban az időpontban, amikor a Fél területére importálták.
2. Az (1) bekezdés szerint benyújtott kérelem alapján nyújtandó preferenciális tarifális elbánás feltételeként az importáló Fél előírhatja, hogy az importőr:
 - (a) a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet az importáló Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban nyújtsa be;
 - (b) adott esetben bocsássa rendelkezésre a származásmegjelölő nyilatkozatot; és
 - (c) feleljen meg az e fejezetben meghatározott minden egyéb alkalmazandó követelménynek, ugyanolyan módon, mintha a preferenciális tarifális elbánás iránti kérelem benyújtására a behozatal időpontjában került volna sor.

10.28. CIKK

Igazgatási intézkedések és szankciók

1. A Felek adott esetben a vonatkozó jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban közigazgatási intézkedéseket és szankciókat alkalmaznak azzal a személlyel szemben, aki olyan dokumentumot állít ki vagy készített el, amely helytelen információkat tartalmaz egy adott termékre vonatkozó preferenciális tarifális elbánás megszerzése céljából, vagy amely nem felel meg az alábbiaknak:

- (a) 10.20. cikk
- (b) a 10.23. cikk (4) bekezdésében meghatározott követelményeknek azáltal, hogy nem szolgáltat bizonyítékot vagy a látogatást megtagadja; vagy
- (c) a 10.17. cikk (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek azáltal, hogy – amennyiben a preferenciális elbánás iránti eredeti kérelem téves információkon alapult – nem helyesbítette a vám-árnyilatkozatban szereplő preferenciális tarifális elbánás iránti kérelmet, és adott esetben nem fizette meg a vámot.

2. A Fél figyelembe veszi a WTO-megállapodás 1A. mellékletében található, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodás 6. cikkének 3.6. bekezdését azokban az esetekben, amikor az importőr az adott Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban önként nyilatkozik a preferenciális elbánás iránti kérelem helyesbítéséről, még azelőtt, hogy ellenőrzésre irányuló kérelmet kapna.

C. SZAKASZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10.29. CIKK

Ceuta és Melilla

1. E fejezet alkalmazásában, az Uniós Fél esetében a „Fél” kifejezés nem foglalja magában Ceutát és Melillát.
2. A Chiléből származó termékek esetében a Ceutába és Melillába történő behozatalkor e megállapodás e része értelmében minden tekintetben ugyanazt a vámjogi elbánást kell alkalmazni, amelyet az Európai Unió vámterületéről származó termékekre alkalmaznak a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozási okmánya 2. jegyzőkönyvében foglaltak szerint. Chile a Ceutáról és Melilláról származó, az e megállapodás hatálya alá tartozó termékek behozatala esetében ugyanazt a vámkezelést biztosítja, mint amely az Uniós Fél területéről származó és onnan behozott termékekre vonatkozik.
3. E fejezet értelmében a származási szabályok és származási eljárások értelemszerűen alkalmazandók a Chiléből Ceutába és Melillába exportált termékekre, valamint a Ceutából és Melillából Chilébe exportált termékekre.

4. Ceutát és Melillát egyetlen területnek kell tekinteni.
5. A 10.3. cikk a termékeknek az Unió Fél, Chile, valamint Ceuta és Melilla közötti importjára és exportjára vonatkozik.
6. Az exportőr a 10-C. mellékletben található származásmegjelölő nyilatkozat szövegének 3. rovatában az áru származásától függően a „Chile” és „Ceuta és Melilla” szavakat tünteti fel.
7. E cikk Ceutában és Melillában történő alkalmazásáért a Spanyol Királyság vámhatóságai felelősek.

10.30. CIKK

Módosítások

A vegyes tanács a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban határozatokat fogadhat el a fejezet és a 10-A–10-E. melléklet módosításáról.

10.31. CIKK

A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság

1. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott, a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság (a továbbiakban: albizottság) a Felek vámügyekért felelős képviselőiből áll.
2. Az albizottság felel e fejezet végrehajtásáért és hatékony alkalmazásáért.
3. E fejezet alkalmazásában az albizottság a következő feladatokat látja el:
 - (a) felülvizsgálatot végez és szükség esetén megfelelő ajánlásokat tesz a vegyes bizottságnak a következőkkel kapcsolatban:
 - (i) e fejezet végrehajtása és alkalmazása; és
 - (ii) e fejezet és a 10-A–10-E. melléklet valamely Fél által javasolt bármely módosítása;
 - (b) javaslatokat tesz a vegyes bizottságnak a magyarázó megjegyzések elfogadására vonatkozóan, e fejezet végrehajtásának megkönnyítése érdekében; és
 - (c) a Felek megállapodása szerinti bármely más, e fejezethez kapcsolódó kérdést mérlegel.

10.32. CIKK

Tranzit- vagy raktározott termékek

A Felek alkalmazhatják e megállapodást e részét azokra a termékekre, amelyek megfelelnek ennek a fejezetnek, és amelyek e megállapodás hatálybalépésének napján a Feleknél árutovábbítás alatt állnak, vagy átmeneti megőrzés alatt állnak vámraktárban vagy vámszabad területen az Unió Fél területén vagy Chilében, feltéve, hogy az importáló Fél vámhatóságainak benyújtják a származásmegjelölő nyilatkozatot.

10.33. CIKK

Magyarázó megjegyzések

E fejezet értelmezésére, alkalmazására és igazgatására vonatkozó magyarázó megjegyzéseket a 10-E. melléklet tartalmazza.

11. FEJEZET

A VÁMALAKISÁGOK ÉS A KERESKEDELMI ELJÁRÁSOK EGYSZERŰSÍTÉSE

11.1. CIKK

Célkitűzések

1. A Felek elismerik a vámalakiságok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésének jelentőségét a gyorsan fejlődő globális kereskedelmi környezetben.
2. A Felek elismerik, hogy a nemzetközi kereskedelmi és vámügyi eszközök és szabványok képezik a behozatali, kiviteli és árutovábbítási követelmények és eljárások alapját.
3. A Felek elismerik, hogy vámjogszabályaiknak és rendelkezéseiknek megkülönböztetésmentesnek kell lennie, és a vámeljárásoknak modern módszereken és hatékony ellenőrzéseken kell alapulniuk a csalás elleni küzdelem, a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme, valamint a jogszerű kereskedelem előmozdítása érdekében. Az egyes Feleknek rendszeresen felül kell vizsgálniuk vámügyi jogszabályaikat, rendelkezéseiket és eljárásaikat. A Felek elismerik továbbá, hogy vámeljárásaik nem járhatnak adminisztratív szempontból nagyobb teherrel vagy kereskedelmi korlátozással annál, mint ami a jogszerű célok eléréséhez szükséges, és hogy azokat kiszámítható, következetes és átlátható módon kell alkalmazni.

4. A Felek megállapodnak abban, hogy megerősítik együttműködésüket annak biztosítása érdekében, hogy a vámjogszabályok, szabályozás és eljárások, valamint a vonatkozó közigazgatási szervek igazgatási kapacitásai megfeleljenek a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére irányuló célkitűzéseknek, és biztosítsák a hatékony vámellenőrzést.

11.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában a „vámhatóság”:

- (a) Chile esetében a *Servicio Nacional de Aduanas* (Nemzeti Vámhivatal) vagy annak jogutódja; és
- (b) az Unió Fél esetében az Európai Bizottság vámügyekért felelős szolgálatai, valamint a tagállamok vámigazgatási szervei és bármely más, a vámjogszabályok és egyéb rendelkezések alkalmazásáért és végrehajtásáért felelős hatóságai.

11.3. CIKK

Vámügyi együttműködés

1. A Felek megfelelő hatóságai útján együttműködnek a vámügyek területén annak biztosítása érdekében, hogy a 11.1. cikkben meghatározott célkitűzések teljesüljenek.
2. A Felek együttműködést alakítanak ki, többek között a következők révén:
 - (a) a vámügyi jogszabályok és egyéb rendelkezéseikkel, azok végrehajtásával, valamint a vámeljárásokkal kapcsolatos információk cseréje, különösen a következő területeken:
 - (i) a vámeljárások egyszerűsítése és modernizálása;
 - (ii) a szellemi tulajdon-jogok vámhatóságok általi érvényesítése;
 - (iii) az árutovábbítás és az átrakodás megkönnyítése;
 - (iv) az üzleti világhoz fűződő kapcsolatok; és
 - (v) az ellátási lánc biztonsága és a kockázatkezelés;

- (b) együttműködés a nemzetközi kereskedelmi ellátási láncok biztosításának és elősegítésének vámügyi vonatkozásaiban, összhangban a Vámigazgatások Világszervezetének (a továbbiakban: WCO) 2005 júniusában elfogadott globális kereskedelembiztonsági és -könnyítő szabvány-keretrendszerével;
- (c) a behozatali, kiviteli és egyéb vámeljárásokkal kapcsolatos közös kezdeményezések kidolgozásának mérlegelése, beleértve a bevált gyakorlatok cseréjét és a technikai segítségnyújtást, valamint az üzleti világ számára nyújtott hatékony szolgáltatás biztosítását; ez az együttműködés magában foglalhatja a vámlaboratóriumokkal, a vámtisztviselők képzésével, valamint a vámellenőrzések és -eljárások új technológiáival kapcsolatos cseréket;
- (d) vámügyi együttműködésük megerősítése az olyan nemzetközi szervezetek keretében, mint például a WTO és a WCO;
- (e) adott és indokolt esetben az engedélyezett gazdálkodókkal kapcsolatos programok kölcsönös elismerésének megvalósítása, ideértve az egyenértékű kereskedelemkönnyítő intézkedéseket is;
- (f) információcsere a kockázatkezelési technikákról, a kockázati standardokról és a védelmi ellenőrzésekről annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb mértékben meghatározzák a kockázatkezelési technikákra és a kapcsolódó követelményekre és programokra vonatkozó minimumszabályokat;

- (g) törekvés a Felek behozatali, kiviteli és egyéb vámeljáráásokra vonatkozó adatszolgáltatási követelményeinek összehangolására a WCO vámadatmodelljével összhangban álló közös szabványok és adatelemek végrehajtása révén;
- (h) az egyablakos ügyintézési rendszereik kifejlesztésével és bevezetésével kapcsolatos tapasztalatok megosztása, és adott esetben közös adatkészletek kifejlesztése e rendszerek számára;
- (i) a szakpolitikai szakértők közötti párbeszéd fenntartása az előzetes állásfoglalások hasznosságának, hatékonyságának és alkalmazhatóságának a vámhatóságok és kereskedők körében történő előmozdítása érdekében; és
- (j) adott esetben a Felek vámhatóságai közötti strukturált és ismétlődő kommunikáció révén a vámügyi információk bizonyos kategóriáinak cseréje a kockázatkezelés és a vámellenőrzések hatékonyságának javítása, a bevételek beszedése vagy a biztonság és védelem szempontjából nagy kockázatnak kitett áruk megcélzása, és a jogszerű kereskedelem megkönnyítése érdekében. Az ilyen információcsere nem sérti a Felek között a vámügyekben történő kölcsönös igazgatásról szóló, e megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyv alapján esetlegesen lezajló információcserét.

3. A Felek közötti, e fejezet szerinti információcserére értelemszerűen a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló, e megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyv 12. cikkében meghatározott, a bizalmas kezelésre és a személyes adatok védelmére vonatkozó követelményekre, valamint a Felek jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben meghatározott, az információk bizalmas kezelésére és az adatvédelemre vonatkozó követelményekre is figyelemmel kerül sor.

11.4. CIKK

Kölcsönös adminisztratív segítségnyújtás

A Felek a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyvnek megfelelően kötelesek a vámügyekben kölcsönös adminisztratív segítségnyújtást biztosítani egymás számára.

11.5. CIKK

Vámjogszabályok, szabályozás és eljárások

1. Az egyes Felek kötelesek gondoskodni arról, hogy vámjogszabályaik szabályozásaik és eljárásaik:
 - (a) a vámügy és a kereskedelem területén alkalmazandó nemzetközi okmányokon és szabványokon alapulnak, beleértve a következőket: a harmonizált áruleíró és kódrendszerről szóló, 1983. június 14-én Brüsszelben megkötött nemzetközi egyezmény, a WCO globális kereskedelembiztonsági és -könnyítő szabvány-keretrendszere és adatmodellje, valamint adott esetben a vámeljárások egyszerűsítéséről és összehangolásáról szóló, 1973. május 18-án Kiotóban aláírt és a Vámigazgatások Világszervezetének Tanácsa által 1999 júniusában felülvizsgált egyezmény lényegi elemei;

- (b) a jogszerű kereskedelemnek a hatékony érvényesítés és a jogi előírásoknak való megfelelés révén történő védelmén és könnyítésén alapulnak; és
 - (c) arányosak és megkülönböztetésmentesek a gazdasági szereplőkre nehezedő szükségtelen terhek elkerülése érdekében, további könnyítéseket írnak elő a magas szintű megfeleléssel rendelkező gazdasági szereplők számára, beleértve az áruk átengedését megelőző vámellenőrzésekkel kapcsolatos kedvező elbánást, valamint a csalás és a jogellenes vagy kárt okozó tevékenységek elleni biztosítékokról való gondoskodást.
2. A munkamódszerek javításának, illetve a vámügyi műveletek hátrányos megkülönböztetéstől való mentességének, átláthatóságának, hatékonyságának, teljességének és számonkérhetőségének biztosítása érdekében az egyes Felek:
- (a) lehetőség szerint egyszerűsítik és felülvizsgálják az előírásokat és az alaki követelményeket az áruk gyors átengedése és vámkezelése érdekében;
 - (b) törekednek a vám- és egyéb ügynökségeik által igényelt adatok és dokumentáció további egyszerűsítésére és szabványosítására annak érdekében, hogy csökkentsék azok időtartamát és költségeit a kereskedők vagy a gazdasági szereplők, köztük a kis- és középvállalkozások számára; és
 - (c) az e területtel kapcsolatos, vonatkozó nemzetközi egyezményekben és okmányokban szereplő alapelveket tükröző intézkedések alkalmazása révén fenntartják a tisztességes eljárás legmagasabb szintjét.

11.6. CIKK

Az áruk átengedése

Az egyes Felek biztosítják, hogy vámhatóságaik, határőrizeti szerveik vagy más illetékes hatóságaik:

- (a) olyan határidőn belül biztosítják az áruk gyors átengedését, amely nem hosszabb annál, mint ami annak biztosításához szükséges, hogy megfeleljenek a vámjogszabályaiknak és egyéb rendelkezéseknek, valamint a kereskedelemmel összefüggő egyéb jogszabályoknak és rendelkezéseknek;
- (b) lehetővé teszik a dokumentumok, valamint minden egyéb szükséges információ előzetes elektronikus benyújtását és feldolgozását az áruk megérkezése előtt;
- (c) lehetővé teszik az áruk átengedését a vámok, adók, terhek és díjak végleges meghatározását megelőzően, biztosíték nyújtása mellett – amennyiben ezt jogszabályai és egyéb rendelkezései előírják – annak érdekében, hogy biztosítsák az áruk végső kifizetését; és
- (d) a szükséges vizsgálatok ütemezése és elvégzése során megfelelő elsőbbséget biztosítanak a romlandó áruknak.

11.7. CIKK

Egyszerűsített vám eljárások

A Felek olyan intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn, amelyek lehetővé teszik a jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben megállapított feltételeknek megfelelő szereplők számára azt, hogy a vám eljárások további egyszerűsítéséből előnyökre tegyenek szert. Az ilyen intézkedések közé tartozhatnak a csökkentett adatkészleteket vagy alátámasztó dokumentumokat tartalmazó vám-árnyilatkozatok, vagy a vámok és adók megállapítására és megfizetésére szolgáló időszakos vám-árnyilatkozatok, amelyek az importált áruk átengedését követő adott időszakon belül többszöri behozatalra vonatkoznak, vagy más olyan eljárások, amelyek bizonyos szállítmányok gyorsított átengedését írják elő.

11.8. CIKK

Engedélyezett gazdálkodók

1. Mindegyik Fél kereskedelmkönnyítő partnerségi programot hoz létre vagy tart fenn a meghatározott kritériumoknak megfelelő gazdasági szereplők (a továbbiakban: engedélyezett gazdálkodók) számára.

2. Azokat a kritériumokat, amelyek alapján a szereplőket engedélyezett gazdálkodóknak nyilvánítják, az egyes Felek jogszabályaiban, rendeleteiben vagy eljárásaiban meghatározott követelményeknek való megfelelés, illetve az azoknak való nem megfelelés kockázata szerint határozzák meg. E kritériumokat közzé kell tenni, és az alábbiakat tartalmazhatják:

- (a) vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismételt megsértésének hiánya, ideértve azt is, hogy a kérelmező gazdasági tevékenységeihez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva;
- (b) annak bizonyítása a kérelmező részéről, hogy műveleteit és az áruforgalmat szigorúan ellenőrzi a kereskedelmi és adott esetben szállítási nyilvántartások vezetésének rendszerén keresztül, ami lehetővé teszi a megfelelő vámellenőrzést;
- (c) fizetőképesség, amely akkor tekinthető igazoltnak, ha a kérelmező olyan jó pénzügyi helyzetben van, amely lehetővé teszi számára kötelezettségei teljesítését az érintett üzleti tevékenységtípus jellemzőinek kellő figyelembevételével;
- (d) a végzett tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó, igazolt kompetenciák vagy szakmai képesítések; és
- (e) megfelelő biztonsági és védelmi szabványok megléte.

3. A (2) bekezdésben említett kritériumok nem alakíthatók ki és nem alkalmazhatók úgy, hogy azonos feltételek fennállása esetén önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést tegyenek lehetővé vagy idézzenek elő a gazdasági szereplők között, és lehetővé kell tenniük a kis- és középvállalkozások részvételét.

4. Az (1) bekezdésben említett kereskedelemkönnyítő partnerségi program a következő előnyöket tartalmazza:

- (a) alacsony szintű dokumentálási és adatszolgáltatási követelmények, megfelelő esetben;
- (b) alacsonyabb szintű fizikai ellenőrzések és meggyorsított vizsgálatok, megfelelő esetben;
- (c) egyszerűsített átengedési eljárások és rövid átengedési idő, megfelelő esetben;
- (d) garanciák alkalmazása, beleértve adott esetben az összekeszéseket vagy a csökkentett garanciákat; és
- (e) az áruk ellenőrzése az engedélyezett gazdálkodó telephelyén vagy a vámhatóságok által engedélyezett más helyszínen.

5. Az (1) bekezdésben említett kereskedelemkönnyítő partnerségi program további előnyöket is tartalmazhat, mint például:

- (a) vámok, adók, díjak és terhek halasztott kifizetése;
- (b) egyetlen vám-árunyilatkozat adott időszakon belüli minden behozatalra és kivitelre vonatkozóan; vagy
- (c) külön kapcsolattartó pont rendelkezésre állása vámügyekben történő segítségnyújtás céljából.

11.9. CIKK

Az adatokkal és a dokumentációval kapcsolatos követelmények

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a behozatali, kiviteli és árutovábbítási alakiságok, valamint az adatokkal és a dokumentációval kapcsolatos követelmények:
 - (a) elfogadása és alkalmazása az áruk gyors átengedése céljából történik, feltéve, hogy az átengedés feltételei teljesülnek;
 - (b) oly módon kerülnek elfogadásra és alkalmazásra, hogy ezáltal csökkenjen a kereskedők és szereplők megfelelésre fordított ideje és költsége;
 - (c) a kereskedelem szempontjából legkevésbé korlátozó alternatívát jelentik, ha adott szakpolitikai célkitűzés vagy célkitűzések teljesítésére két vagy több alternatíva is rendelkezésre áll; és
 - (d) nem kerülnek fenntartásra (ideértve a részeit is), ha már nincs rájuk szükség.
2. A Felek közös vámeljáráásokat, valamint egységes vámdokumentumokat alkalmaznak az áruk átengedésére a területükön.

11.10. CIKK

Információs technológiák alkalmazása és elektronikus fizetés

1. A Felek az áruk átengedésére vonatkozó eljárásaik felgyorsítása érdekében élnek az információs technológiákkal, hogy megkönnyítsék a Felek közötti kereskedelmet.
2. Valamennyi Fél:
 - (a) elektronikusan közzéteszi azt a vám-árunyilatkozatot, amelyre az áruk behozatalakor, kivitelekor vagy továbbításakor szükség van;
 - (b) lehetővé teszi a vám-árunyilatkozat elektronikus formában történő benyújtását;
 - (c) kialakítja a vámügyi információknak a kereskedelmi közösséggel való elektronikus cseréjét biztosító eszközt;
 - (d) előmozdítja a gazdasági szereplők és a vámhatóságok, valamint az egyéb kapcsolódó ügynökségek közötti elektronikus adatcserét; és
 - (e) olyan elektronikus kockázatkezelési rendszereket használ az értékeléshez és a célkiválasztáshoz, amelyek lehetővé teszik vámhatóságai számára, hogy ellenőrzéseiket a magas kockázatú árukra összpontosítsák, és amelyek megkönnyítik az alacsony kockázatú áruk átengedését és szállítását.

3. Mindegyik Fél olyan eljárásokat fogad el vagy tart fenn, amelyek lehetővé teszik a vámhatóságok által a behozatal és a kivitel során beszedett vámok, adók, díjak és terhek elektronikus megfizetését.

11.11. CIKK

Kockázatkezelés

1. Mindegyik Fél vámellenőrzési kockázatkezelési rendszert fogad el vagy tart fenn.
2. A Felek úgy tervezik és alkalmazzák a kockázatkezelést, hogy elkerüljék az önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést és a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozását.
3. A Felek a vámellenőrzéseket és az egyéb releváns határellenőrzéseket a magas kockázatú szállítmányokra összpontosítják, és felgyorsítják az alacsony kockázatú szállítmányok átengedését. A kockázatkezelés részeként a Felek véletlenszerűen is kiválaszthatnak szállítmányokat ilyen típusú ellenőrzésre.
4. A Felek a kockázatkezelést megfelelő kiválasztási kritériumok szerinti kockázatértékelésre alapozzák.

11.12. CIKK

Vámkezelés utáni ellenőrzés

1. Az áruk átengedésének felgyorsítása érdekében a Felek vámkezelés utáni ellenőrzési rendszert fogadnak el és tartanak fenn annak érdekében, hogy biztosítsák a vámügyi és más kereskedelemmel kapcsolatos jogszabályoknak és egyéb rendelkezéseknek való megfelelést.
2. A Felek a vámkezelés utáni ellenőrzést kockázati alapon végzik el.
3. A Felek a vámkezelés utáni ellenőrzést átlátható módon végzik el. Ha ellenőrzésre kerül sor és ennek keretében egyértelmű eredmények születnek, az adott Fél haladéktalanul értesíti az eredményekről azt a személyt, akinek az adatait ellenőrzik, közölve az eredmények indoklását, valamint a szóban forgó személy jogait és kötelezettségeit.
4. A Felek tudomásul veszik, hogy a vámkezelést követő ellenőrzés során szerzett információkat fel lehet használni további közigazgatási vagy bírósági eljárásokban.
5. A Felek, amikor csak lehetséges, felhasználják a vámkezelés utáni ellenőrzés eredményét a kockázatkezelés során.

11.13. CIKK

Átláthatóság

1. A Felek elismerik a kereskedelmi képviselőkkel a vámügyi és kereskedelmi kérdésekre vonatkozó jogalkotási javaslatokkal és általános eljárásokkal kapcsolatban, kellő időben folytatott konzultációk fontosságát. E célból a Felek gondoskodnak a közigazgatási szervek és az üzleti világ közötti megfelelő konzultációkról.
2. A Felek biztosítják, hogy vám- és vámhoz kapcsolódó követelményeik és eljárásaik továbbra is megfeleljenek az üzleti világ szükségleteinek, megfeleljenek a bevált gyakorlatoknak, és továbbra is a lehető legkevésbé korlátozzák a kereskedelmet.
3. Az egyes Felek rendelkeznek róla, hogy szükség szerint rendszeres konzultációkra kerüljön sor a határellenőrzési hatóságok és a Fél területén letelepedett kereskedők és más érdekelt felek között.
4. A Felek haladéktalanul közzéteszik megkülönböztetésmentes és könnyen hozzáférhető módon – többek között online – és azok alkalmazását megelőzően a vámügyekkel és a kereskedelem könnyítésével kapcsolatos új jogszabályokat és egyéb rendelkezéseket, valamint e jogszabályok és rendelkezések módosításait és értelmezéseit. Ezek a jogszabályok és egyéb rendelkezések, valamint azok módosításai és értelmezései a következőkre vonatkoznak:
 - (a) behozatali, kiviteli és árutovábbítási eljárások, ideértve a kikötői, repülőtéri, és más belépési pontokon folytatott eljárásokat is, valamint a megkövetelt nyomtatványok és dokumentumok;

- (b) a behozatallal és kivittel kapcsolatban kivetett bármely alkalmazott vám- és adótétel;
- (c) kormányzati szervek által vagy számára a behozatallal, kivittel vagy továbbítással kapcsolatban kivetett díjak és illetékek;
- (d) a termékek vámkezelés céljából történő besorolására vagy értékmegállapítására vonatkozó szabályok;
- (e) a származási szabályokra vonatkozó általánosan alkalmazandó törvények, rendeletek és közigazgatási határozatok;
- (f) behozatali, kiviteli vagy továbbítási korlátozások vagy tilalmak;
- (g) a behozatalra, kivitelre vagy árutovábbításra vonatkozó alaki követelmények megsértése esetén alkalmazandó szankciók;
- (h) bármely országgal vagy országokkal kötött, behozatallal, kivittel vagy árutovábbítással kapcsolatos megállapodások vagy azok részei(i) a vámkontingensek kezelésére vonatkozó eljárások;
- (j) a kikötőkben és határátkelőhelyeken működő vámhivatalok nyitvatartási ideje és eljárásai;
- (k) kapcsolattartó pontok az információkérések tekintetében; és
- (l) az a)-k) albekezdéssel kapcsolatos egyéb közigazgatási jellegű közlemények.

5. Az egyes Felek biztosítják, hogy valamennyi új vagy módosított jogszabály, rendelkezés és eljárás, illetve díj és teher közzététele¹ és hatálybalépése között észszerű idő teljen el.

6. A Felek létrehoznak vagy fenntartanak egy vagy több tájékoztatási pontot, hogy megválaszolják a kormányoktól, a piaci szereplőktől és más érdekelt felektől érkező, a vámügyeket és egyéb kereskedelemmel kapcsolatos ügyeket érintő észszerű megkereséseket. A tájékoztatási pontok az egyes Felek által meghatározott észszerű határidőn belül választ adnak a tájékoztatáskérésekre, mely határidő függ a tájékoztatáskérés jellegétől és összetettségétől. Egyik Fél sem követelhet díjat a megkeresések megválaszolásáért vagy a szükséges formanyomtatványok és dokumentumok rendelkezésre bocsátásáért.

11.14. CIKK

Előzetes állásfoglalás

1. E cikk alkalmazásában az „előzetes állásfoglalás” a kérelmezőnek a kérelemben meghatározott áru behozatalát megelőzően kiadott írásbeli határozat, amely rögzíti a Fél által az áruval kapcsolatban a behozatal idején biztosítandó elbánást az alábbiak tekintetében:

- (a) az áru tarifális besorolása;
- (b) az áru származása; és
- (c) bármely egyéb olyan kérdés, amelyben a Felek megállapodhatnak.

¹ Az egyértelműség érdekében a közzététel a jogszabályok és egyéb rendelkezések nyilvánosságra hozatalát jelenti.

2. A Felek az előzetes állásfoglalásokat vámhatóságaikon keresztül adják ki. Az előzetes állásfoglalást észszerű időn belül kell kiadni a kérelmező számára, amennyiben az a kibocsátó Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban valamennyi szükséges információt tartalmazó, írásbeli kérelmet nyújtott be, ideértve az elektronikus formátumot is.
3. Az előzetes állásfoglalás a hatálybalépésétől számított legalább három évig érvényes, kivéve, ha az eredeti előzetes állásfoglalást alátámasztó jogszabályok, tények vagy körülmények megváltoztak.
4. Egy adott Fél megtagadhatja az előzetes állásfoglalás kiadását, ha az annak alapjául szolgáló tények és körülmények igazgatási vagy bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik, vagy ha a kérelem nem az előzetes állásfoglalás szándékolt alkalmazására vonatkozik. Amennyiben egy Fél megtagadja az előzetes állásfoglalás kiadását, köteles erről haladéktalanul írásban értesíteni a kérelmezőt, részletezve a releváns tényeket és döntésének alapját.
5. Mindegyik Fél közzéteszi legalább a következőket:
 - (a) az előzetes állásfoglalás iránti kérelemre vonatkozó követelmények, ideértve az abban közlendő információk és annak formátuma;
 - (b) az előzetes állásfoglalás kiadásának határideje; és
 - (c) az előzetes állásfoglalás érvényességi ideje.

6. Amennyiben egy Fél visszavon, módosít vagy érvénytelenít egy előzetes határozatot, írásbeli értesítést kell küldenie a kérelmezőnek, ismertetve a releváns tényeket és döntésének alapját.

Amennyiben egy Fél visszamenőleges hatállyal visszavonja, módosítja vagy érvényteleníti az előzetes állásfoglalást, ezt csak abban az esetben teheti meg, ha az állásfoglalás a kérelmező által szolgáltatott hiányos, téves, hamis vagy félrevezető információkon alapult.

7. A valamely Fél által kiadott előzetes állásfoglalás kötelező érvényű a kérelmező tekintetében. Az előzetes állásfoglalás a kérelmezőre nézve is kötelező.

8. A kérelmező írásbeli kérésére minden tag biztosítja az előzetes állásfoglalás, illetve az előzetes állásfoglalás visszavonásáról, módosításáról vagy érvénytelenítéséről szóló döntés felülvizsgálatát.

9. A Felek a jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben foglalt titoktartási követelményekre is figyelemmel előzetes állásfoglalásaik lényegi elemeit nyilvánosan hozzáférhetővé teszik, többek között online is.

11.15. CIKK

Árutovábbítás és átrakodás

1. Az egyes Feleknek biztosítják a területükön keresztül történő árutovábbítás és átrakodási műveletek elősegítését és hatékony ellenőrzését.

2. A kereskedelem megkönnyítése érdekében a Felek előmozdítják és végrehajtják a regionális tranzitmegállapodásokat.

3. Az egyes Felek az árutovábbítás megkönnyítése érdekében biztosítják az együttműködést és a koordinációt valamennyi érintett hatóságuk és ügynökségük között.

4. Az egyes Felek lehetővé teszik, hogy a behozatalra szánt árukat a területükön belül vámellenőrzés alatt átszállítsák a beléptető vámhivataltól a területükön lévő másik vámhivatalhoz, ahonnan az árukat átengedik vagy vámkezelik, ha valamennyi szabályozási előírás teljesül.

11.16. CIKK

Vámügynökök

1. A Felek nem vezetnek be a vámügynökök kötelező alkalmazását az áruk behozatalával, kivitelével és továbbításával kapcsolatos kötelezettségeik teljesítésére vonatkozó követelményként.
2. Az egyes Felek közzéteszik a vámügynökök alkalmazására vonatkozó intézkedéseiket.
3. A Felek átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos szabályokat alkalmaznak, amennyiben vámügynökök segítségét veszik igénybe.

11.17. CIKK

Előzetes áruvizsgálat

A Felek nem követelik meg a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a szállítás előtti ellenőrzésről szóló megállapodásban meghatározott szállítás előtti ellenőrzések alkalmazását, sem pedig a rendeltetési helyen magánvállalatok által a vámkezelés előtt végzett bármely más ellenőrzési tevékenység végrehajtását.

11.18. CIKK

Fellebbezés

1. A Felek biztosítják az árubehozatalt, az árukivitelt és a tranzitárukat érintő vámhatóságok által hozott igazgatási intézkedések, rendelkezések és határozatok elleni fellebbezési jogot lehetővé tevő, hatékony, gyors, megkülönböztetésmentes és könnyen hozzáférhető eljárásokat.
2. A fellebbezési eljárások magukban foglalhatják a felügyeleti hatóság által végzett közigazgatási felülvizsgálatot, valamint a Felek jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban közigazgatási szinten hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát.

3. Bármely személy, aki a vámhatóságtól vagy más illetékes hatóságtól egy határozat meghozatalát kérte, és kérelmére a határozatot nem kapta meg a vonatkozó határidőn belül, szintén jogosult a fellebbezési jog gyakorlására.

4. Az egyes Felek biztosítják, hogy vámhatóságaik vagy más illetékes hatóságaik közlik a közigazgatási határozatok indoklását a közigazgatási határozatok címzettjeivel, annak érdekében, hogy megkönnyítsék azt, hogy az adott személy szükség esetén a fellebbezési eljárást kezdeményezzen.

11.19. CIKK

Szankciók

1. A Felek biztosítják, hogy vámügyi jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik előírják, hogy a vámügyi jogszabályok, rendeletek vagy eljárási követelmények megszegésért kivetett büntetések arányosak és megkülönböztetésmentesek.

2. A Felek biztosítják, hogy a vámügyi jogszabályok, rendeletek vagy eljárási követelmények megszegéséért járó büntetések csak a törvénysértésért felelős személy(ek)et sújtsák.

3. A Felek biztosítják, hogy a kiszabott büntetés az adott eset tényállásán és körülményein alapul, és arányban áll a törvénysértés mértékével és súlyosságával. A büntetések megállapítása és behajtása során a Felek kerülnek az ösztönzőket vagy az összeférhetetlenséget.

4. A Feleket ösztönzik arra, hogy a büntetés megállapítása során potenciális enyhítő körülményként mérlegeljék, ha egy személy előzetesen felfedi egy vámügyi jogszabály, rendelet vagy eljárási követelmény megszegésének körülményeit a vámhatóságok részére.

5. Ha valamely Fél büntetés szab ki a vámügyi jogszabályai, rendeletei vagy eljárási követelményei megszegéséért, írásbeli magyarázatot nyújt azon személynek, akire a büntetést kiszabta, amelyben leírja a törvénysértés jellegét és az alkalmazandó jogszabályokat, rendeleteket vagy eljárásokat, amelyek alapján megállapította a törvénysértésért járó büntetés összegét vagy nagyságrendjét.

11.20. CIKK

A vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó
albizottság

1. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrejön egy, a vámüggyel, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság (a továbbiakban: albizottság).

2. Az albizottság biztosítja e fejezet megfelelő végrehajtását, a szellemi tulajdon-jogok illetékes hatóságok általi, a 32. fejezet C. szakaszának 2. alszakaszával összhangban zajló, határokon történő érvényesítését, továbbá a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyv és a Felek közötti megállapodás szerinti kiegészítő vámügyi rendelkezések végrehajtását, és megvizsgálja az alkalmazásukból eredő valamennyi kérdést.

3. Az albizottság feladatai közé a következők tartoznak:
- (a) figyelemmel kíséri a 9. fejezet és a 10. fejezet végrehajtását és igazgatását;
 - (b) fórumot biztosít a vámokat érintő valamennyi kérdéssel kapcsolatos konzultációra és azok megvitatására, beleértve különösen a vámeljárásokat, a vámérték-megállapítást, vámszabályozást, a vámnómenklatúrát, a vámügyi együttműködést, és a kölcsönös adminisztratív segítségnyújtást vámügyekben;
 - (c) fórumot biztosít, ahol megvitathatók a származási szabályokkal és az igazgatási együttműködéssel kapcsolatos kérdések, valamint a szellemi tulajdon-jogokat érintő, a határokon alkalmazott intézkedések, illetve konzultáció folyhat azokról; és
 - (d) fokozza a vámeljárások, a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtás, a származási szabályok és az igazgatási együttműködés fejlesztésével, alkalmazásával és végrehajtásával kapcsolatos együttműködést.
4. Az albizottság ajánlásokat tehet a (2) bekezdés hatálya alá tartozó kérdésekben. A vegyes tanács vagy a vegyes bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat fogadjon el a kockázatkezelési technikák, a kockázati szabványok, a védelmi ellenőrzések és a kereskedelemkönnyítő partnerségi programok kölcsönös elismeréséről, ideértve az olyan szempontokat is, mint például az adattovábbítás és a kölcsönösen elfogadott előnyök.

11.21. CIKK

Ideiglenes behozatal

1. E cikk alkalmazásában „ideiglenes behozatal”: az a vámeljárás, amelynek keretében bizonyos áruk, beleértve a szállítóeszközöket is, behozhatók egy vámterületre a behozatali vámok és adók megfizetése alóli feltételes mentesség mellett, továbbá gazdasági jellegű behozatali tilalmak vagy korlátozások alkalmazása nélkül. Az ilyen termékeket meghatározott célra hozzák be és meghatározott időn belül újrakivitelre szánják, úgy hogy közben változatlan állapotban maradnak, kivéve a termékek használatából következő szokásos értékcsökkenést.

2. Mindegyik Fél biztosítja az ideiglenes behozatalt, a behozatali vámok és adók alóli teljes feltételes mentesség mellett, továbbá behozatali tilalmak vagy gazdasági jellegű korlátozások alkalmazása nélkül¹, a jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírtak szerint, a következő áruk esetében:

- (a) kiállításokon, vásárokon, találkozókön vagy hasonló rendezvényeken való bemutatásra vagy felhasználásra szánt áruk, vagyis rendezvényen való bemutatásra vagy bemutatóra szánt áruk; külföldi termékek rendezvényen való bemutatásával kapcsolatos felhasználásra szánt áruk; továbbá nemzetközi találkozókön, konferenciákön vagy kongresszusokön való használatra szánt berendezések, beleértve a tolmácsberendezéseket, a hang- és képfelvevő készülékeket, valamint az oktatási, tudományos vagy kulturális jellegű filmeket is; és az ilyen eseményeken az ideiglenesen behozott árukból nyert áruk; valamennyi Fél megkövetelheti, hogy az esemény bekövetkezte előtt kormányzati engedélyt vagy biztosítékot vagy letétet bocsássonak ki;

¹ Az egyértelműség érdekében az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett és az Európai Unióból Chilébe behozott áruk ideiglenes behozatala után nem kell megfizetni a Pénzügyminisztérium 2005. június 4-i 30. sz. rendeletében (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*) foglalt chilei vámrendelet (*Ordenanza de Aduanas*) 107. cikkében megállapított díjat.

- (b) szakmai berendezések, vagyis a sajtó által, vagy a hang- vagy televíziós műsorszolgáltatáshoz használt berendezések, amelyek a sajtó vagy a műsorszolgáltató sugárzó vagy televíziós társaságok olyan képviselői számára szükségesek, akik egy másik ország területére látogatnak, hogy ott riportokat készítsenek vagy meghatározott műsorok anyagát közvetítsék vagy rögzítsék; cinematográfiai berendezések, melyek egy másik ország területére látogató személy számára szükségesek egy meghatározott film vagy filmek készítéséhez; bármely más olyan berendezés, amely egy meghatározott feladat ellátása érdekében egy másik ország területére utazó személy hivatásának, szakmájának vagy foglalkozásának gyakorlásához szükséges, amennyiben nem áruk ipari gyártására vagy csomagolására, vagy – a kéziszerszámok kivételével – természeti erőforrások kiaknázására, épületek építésére, javítására vagy karbantartására, vagy földmozgatásra és hasonló projektekre használják; a fent említett berendezések segédeszközei és tartozékai; valamint az ideiglenesen behozott szakmai berendezések javítása céljából behozott alkatrészek;
- (c) kereskedelmi művelethez kapcsolódóan behozott áruk, amelyek behozatala önmagában nem minősül kereskedelmi műveletnek, mint például: csomagolóanyagok, amelyeket áruval megtöltve hoznak be, üresen vagy áruval megtöltve történő újrakivitel érdekében, vagy üresen behozott csomagolóanyagok áruval megtöltve történő újrakivitel érdekében; árukkal töltött vagy üres konténerek, valamint az ideiglenesen behozott konténerek tartozékai és berendezései, amelyeket vagy külön-külön újrakivitelre szánt konténerrel vagy más konténerrel együtt importálnak, vagy külön-külön importálnak újrakivitelre szánt konténerrel és ideiglenesen behozott konténerek javítására szolgáló alkatrészekkel együtt; raklapok; minták; reklámfilmek;

- (d) kizárólag oktatási, tudományos vagy kulturális célból behozott áruk, például tudományos felszerelések, pedagógiai anyagok, tengerészeknek szánt jóléti anyagok, valamint bármely más, oktatási, tudományos vagy kulturális tevékenységekkel összefüggésben behozott áru; ideiglenes behozatali engedéllyel rendelkező tudományos berendezések és pedagógiai anyagok pótalkatrészei; valamint kifejezetten az ilyen berendezések karbantartására, ellenőrzésére, mérésére vagy javítására tervezett szerszámok;
- (e) személyes használati tárgyak, azaz minden olyan új vagy használt cikk, amelyre az utasnak – figyelembe véve az utazás minden körülményét – az utazás során személyes használat céljából szüksége lehet, kivéve a kereskedelmi célra behozott árukat; sportcélokra behozott áruk, például sporteszközök vagy egyéb olyan áruk, amelyeket az utazók azon a területen tartott sportversenyeken, bemutatókon vagy edzéseken használnak, amelyre az ideiglenes behozatalt biztosították;
- (f) idegenforgalmi reklámanyagok, azaz olyan áruk, amelyek behozatalának célja az utazóközönség ösztönzése külföldi országba történő utazásra, különösen az ott megrendezett kulturális, vallási, idegenforgalmi, sport- vagy szakmai összejöveteleken vagy rendezvényeken való részvételre (mindegyik Fél megkövetelheti, hogy az ilyen árukra biztosítékot vagy letétet biztosítsanak);
- (g) humanitárius célból behozott áruk, azaz orvosi, sebészeti és laboratóriumi felszerelések és segélyszállítmányok, mint például járművek és más szállítóeszközök, takarók, sátrak, előre gyártott házak vagy más alapvető fontosságú áruk, amelyeket segélyként továbbítanak a természeti katasztrófa vagy hasonló katasztrófa sújtotta személyek számára; és

(h) meghatározott célokra behozott állatok, például: szolgálati kutyák vagy lovak; felderítőkutyák; vakvezető kutyák; mentőkutyák; bemutatókon, kiállításokon, versenyeken vagy demonstráción való részvétel céljára behozott állatok; szórakoztatás céljából behozott állatok, például cirkuszi állatok, bemutatókörutak állatai (beleértve az utazók kedvtelésből tartott állatait); munkavégzés vagy szállítás céljából vagy orvosi célokból -, például kígyóméreg szállítása - behozott állatok.

3. Saját jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel¹ összhangban mindegyik Fél elfogadja a (2) bekezdésben említett áruk ideiglenes behozatalát, valamint – származásuktól függetlenül – az áruk ideiglenes behozataláról szóló, 1990. június 26-án Isztambulban aláírt egyezménynek megfelelően a másik Fél területén kiállított, a másik Fél által igazolt és a nemzetközi garanciavállalási lánc részét képező szervezet által garantált ATA-igazolványt, amelyet az illetékes hatóságok hitelesítenek, és amely az importáló Fél vámterületén érvényes.

¹ Az egyértelműség érdekében Chile esetében az ATA-igazolványokat a 2004. évi 103. sz. külügyminisztériumi rendelet (*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*) – amely az ideiglenes behozatalról szóló egyezményt és annak A., B1., B2. és B3. mellékletét hajtja végre, a megfelelően jelzett fenntartásokkal – és annak módosításai szerint fogadják el.

11.22. CIKK

Javított áruk

1. E cikk alkalmazásában a „javítás”: minden olyan, egy árun végzett feldolgozási művelet beletartozik, amelynek célja működési vagy anyaghibák orvoslása, valamint kiterjed az áru eredeti funkcióinak helyreállítására vagy a használatára vonatkozó műszaki előírásoknak való megfelelés biztosítására, amelyek nélkül az árut nem lehetne a szokásos módon, rendeltetésszerűen használni. A javítás magában foglalja a helyreállítást és a karbantartást, de nem terjed ki olyan műveletre vagy folyamatra:

- (a) amely megsemmisíti egy áru alapvető jellemzőit vagy új, illetve kereskedelmi szempontból eltérő árut hoz létre;
- (b) amely egy félkész árut késztermékké alakít; vagy
- (c) amelyet azért alkalmaznak, hogy az áru műszaki teljesítményét javítsák vagy fokozzák.

2. Egyik Fél sem vethet ki vámot olyan árura – függetlenül annak származásától –, amely azt követően lép be újra a Fél vámterületére, hogy az árut javítás céljából ideiglenesen kivitték a vámterületéről a másik Fél vámterületére.

3. A (2) bekezdés nem alkalmazandó a vámraktárba, vámszabad területre vagy hasonló státuszban importált olyan árura, amelyet ezt követően exportálnak javítás céljából, és nem importálják újra vámraktárba, vámszabad területre vagy hasonló státuszban.

4. Egyik Fél sem vethet ki vámot olyan árura – annak származásától függetlenül –, amelyet a másik Fél vámterületéről javítás céljából ideiglenesen hoznak be a vámterületére.

11.23. CIKK

Díjak és alaki követelmények

1. A valamely Fél által a másik Fél árujának behozatalára vagy kivitelére, illetve azzal kapcsolatban kivetett díjak és egyéb terhek összege a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozódik, és azok nem képezhetik a belföldi áruk közvetett védelmét, sem pedig a kivitel vagy a behozatal adóügyi célból való megadóztatását.

2. A Felek nem vethetnek ki *ad valorem* díjakat vagy egyéb terheket a másik Fél árujának behozatalára vagy kivitelére, vagy azzal kapcsolatban.

3. A Felek csak meghatározott szolgáltatások nyújtása esetén vethetnek ki díjakat vagy téríthetnek meg a költségeket, ideértve a következőket:

(a) vámtisztviselők jelenléte kérésre a hivatalos munkaidőn kívül vagy a vámhivatali helyiségektől vagy területektől eltérő helyen;

- (b) az árukra vonatkozó elemzések vagy szakértői jelentések, valamint az áruk kérelmezőhöz való visszaküldésének postai díjai, különösen a kötelező érvényű felvilágosítással vagy a vámjogszabályok alkalmazására vonatkozó tájékoztatással kapcsolatos határozatok tekintetében;
- (c) az áruk vizsgálata vagy azokból történő mintavétel ellenőrzési célokra, vagy az áruk megsemmisítése, amikor a vámtisztviselők alkalmazásán kívüli költségek is keletkeznek; vagy
- (d) kivételes ellenőrzési intézkedések, amikor ilyen intézkedések szükségesek az áru jellege vagy valamely lehetséges kockázat miatt.

4. A Felek haladéktalanul közzéteszik az importtal vagy az exporttal kapcsolatban általuk esetlegesen kivetett díjakat és terheket, oly módon, hogy a kormányok, a kereskedők és más érdekelt felek tájékozódhassanak azokról.

5. Egyik Fél sem ír elő konzuli intézkedéseket – a kapcsolódó díjakat és terheket is beleértve – a másik Fél valamely árujának importjával összefüggésben.

12. FEJEZET

PIACVÉDELMI ESZKÖZÖK

A. SZAKASZ

DÖMPINGELLENES ÉS KIEGYENLÍTŐ VÁMOK

12.1. CIKK

Általános rendelkezések

1. A Felek megerősítik a dömpingellenes megállapodás és az SCM-megállapodás alapján fennálló jogaikat és kötelezettségeiket.
2. E szakasz alkalmazásában a 10. fejezet szerinti preferenciális származási szabályok nem alkalmazandók.

12.2. CIKK

Átláthatóság

1. A dömpingellenes és szubvencióellenes vizsgálatokat és intézkedéseket a dömpingellenes megállapodásban, illetve az SCM-megállapodásban meghatározott vonatkozó WTO-követelményekkel teljes összhangban kell alkalmazni, és azoknak méltányos és átlátható rendszeren kell alapulniuk.
2. A Felek gondoskodnak arról, hogy az ideiglenes intézkedések elrendelését követően – amint lehetséges és minden esetben a végleges döntést megelőzően – teljeskörűen nyilvánosságra hozzanak minden alapvető tényt és szempontot, amelynek alapján elrendelik a végleges intézkedések alkalmazását. Ez a nyilvánosságra hozatal nem sérti a dömpingellenes megállapodás 6.5. cikkét, sem az SCM-megállapodás 12.4. cikkét. A Felek írásban nyilvánosságra hozzák ezeket az alapvető tényeket és szempontokat, és elegendő időt biztosítanak az érdekelt felek számára az azokkal kapcsolatos észrevételeik benyújtására.
3. A dömpingellenes és szubvencióellenes vizsgálat során minden érdekelt fél lehetőséget kap álláspontjának kifejtésére, feltéve, hogy ez nem késlelteti szükségtelenül a vizsgálat lefolytatását.

12.3. CIKK

A közérdek figyelembevétele

A Feleknek figyelembe kell venniük a belföldi ipar, az importőrök és azok képviseleti szervei, a felhasználói és fogyasztói képviseleti szervek helyzetét, amennyiben azok a vonatkozó határidőn belül biztosították a vizsgálatot végző hatóságok részére a vonatkozó információkat. A Felek dönthetnek úgy, hogy ezen információk alapján nem alkalmaznak dömpingellenes vagy kiegyenlítő intézkedéseket.

12.4. CIKK

Az alacsonyabb vám szabálya

Ha az egyik Fél dömpingellenes vámot vet ki a másik Fél áruira, az ilyen vám összege nem haladhatja meg a dömpingkülönbötet. Amikor csak lehetséges, a dömpingellenes vámnak alacsonyabbnak kell lennie az említett különözetnél, ha ez az alacsonyabb vám elegendő a belföldi gazdasági ágazatot ért kár megszüntetéséhez.

12.5. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 38. fejezet nem alkalmazandó erre a szakaszra.

B. SZAKASZ

GLOBALIS VÉDINTÉZKEDÉSEK

12.6. CIKK

Általános rendelkezések

A Felek megerősítik a GATT 1994 XIX. cikke, a védintézkedésekről szóló megállapodás és a mezőgazdasági megállapodás 5. cikke alapján fennálló jogait és kötelezettségeiket.

12.7. CIKK

Átláthatóság és végleges intézkedések bevezetése

1. A 12.6. cikktől eltérően a globális védintézkedési vizsgálatot kezdeményező vagy globális védintézkedéseket alkalmazni szándékozó Fél köteles a másik Fél kérésére, és amennyiben utóbbinak lényeges érdekéről van szó, írásbeli értesítést küldeni a globális védintézkedési vizsgálat megindítását eredményező összes releváns információról vagy a globális védintézkedések alkalmazásáról, ideértve adott esetben az ideiglenes megállapításokat is. A szóban forgó értesítés a védintézkedésekről szóló megállapodás 3. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül alkalmazandó.

2. Végleges globális védintézkedések bevezetésekor a Felek törekednek arra, hogy azokat oly módon vezessék be, hogy a lehető legkevésbé befolyásolják a kétoldalú kereskedelmet, feltéve, hogy az intézkedések által érintett Félnek a (4) bekezdésben meghatározott lényeges érdeke áll fenn.

3. A (2) bekezdés alkalmazásában, amennyiben egy Fél úgy véli, hogy teljesülnek a végleges globális védintézkedések alkalmazására vonatkozó követelmények, és szándékában áll ilyen intézkedéseket alkalmazni, akkor a szóban forgó Fél értesíti a másik Felet, és lehetőséget biztosít kétoldalú konzultációk folytatására, feltéve, hogy az intézkedések által érintett Félnek a (4) bekezdésben meghatározott lényeges érdeke áll fenn. Amennyiben az értesítést követő 15 napon belül nem születik kielégítő megoldás, az importáló Fél elfogadhatja a probléma megoldását szolgáló megfelelő globális védintézkedéseket.

4. E cikk alkalmazásában valamely Félnek akkor áll fenn lényeges érdeke, ha a legutóbbi hároméves időszakban az importált áru öt legnagyobb beszállítója közé tartozik, akár abszolút mennyiség, akár érték alapján számítva.

12.8. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 38. fejezet nem alkalmazandó erre a szakaszra.

C. SZAKASZ

KÉTOLDALÚ VÉDINTÉZKEDÉSEK

1. ALSZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

12.9. CIKK

Fogalommeghatározások

E szakasz alkalmazásában:

- (a) „belföldi gazdasági ágazat”: az importált árukkal kapcsolatban a valamely Fél területén működő hasonló vagy közvetlenül versenyző áruk gyártóinak összessége, vagy azok a gyártók, amelyeknek a hasonló vagy közvetlenül versenyző árukból származó együttes termelése a szóban forgó áruk teljes belföldi termelésének jelentős hányadát képezi;
- (b) „átmeneti időszak”:
 - (i) az e megállapodás hatálybalépésétől számított hétéves időszak; vagy

- (ii) minden olyan áru esetében, amelyre vonatkozóan a kétoldalú védintézkedést alkalmazó Félnek a 9. mellékletben szereplő menetrendje hétéves vámlebontási időszakot ír elő, az adott árura vonatkozó vámlebontási időszak plusz két év.

12.10. CIKK

Kétoldalú védintézkedés alkalmazása

1. A B. szakasztól eltérve, ha egy vámnak az e megállapodás e része szerinti csökkentése vagy eltörlése következtében az egyik Fél területéről származó árut a másik Fél területére abszolút értékben vagy a hazai termeléshez képest olyan megnövekedett mennyiségben és olyan feltételek mellett importálják, hogy az a hasonló vagy közvetlenül versenyző árukat előállító belföldi termelőknek súlyos kárt okoz, vagy ezzel fenyeget, akkor az importáló Fél megfelelő kétoldalú védintézkedéseket vezethet be, az ebben a szakaszban meghatározott feltételek mellett és az ebben a szakaszban előírt eljárásokkal összhangban.
2. Amennyiben az (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesülnek, az importáló Fél csak az alábbi kétoldalú védintézkedések egyikét vezetheti be:
 - (a) az érintett árura az e megállapodás e részében megszabott további vámcsökkentés felfüggesztése; vagy

- (b) az érintett áru vámtételének olyan szintre emelése, amely nem haladja meg a következők közül az alacsonyabbat:
 - (i) az árura alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtétel az intézkedés alkalmazásának időpontjában; vagy
 - (ii) az e megállapodás hatálybalépésének napját közvetlenül megelőző napon az árura alkalmazott legnagyobb kedvezményes vámtétel.

12.11. CIKK

A kétoldalú védintézkedésekre vonatkozó szabványok

1. Kétoldalú védintézkedés nem alkalmazható:
 - (a) kivéve a belföldi gazdasági ágazatot érő súlyos kárnak vagy az ilyen kár veszélyének megelőzéséhez vagy orvoslásához szükséges mértékben és ideig;

- (b) két évnél hosszabb ideig; az időszak további két évvel meghosszabbítható, ha az importáló Fél illetékes vizsgáló hatóságai az e szakaszban meghatározott eljárásokkal összhangban úgy határoznak, hogy az intézkedés továbbra is szükséges a belföldi gazdasági ágazatot érő súlyos kárnak vagy az ilyen kár veszélyének megelőzéséhez vagy orvoslásához, feltéve, hogy a kétoldalú védintézkedés alkalmazásának teljes időtartama – beleértve az első alkalmazás időtartamát és annak meghosszabbítását is – nem haladja meg a négy évet; vagy
- (c) a 12.9. cikk b) pontjában meghatározott átmeneti időszak lejárta után.

2. Ha valamely Fél megszünteti valamely kétoldalú védintézkedés alkalmazását, a vámtétel az a vámtétel lesz, amely a 9. mellékletben foglalt menetrenddel összhangban lett volna érvényes az érintett árura.

3. Az érintett ágazat alkalmazkodásának elősegítése érdekében amennyiben a kétoldalú védintézkedés várható időtartama meghaladja az egy évet, az intézkedést alkalmazó Fél az alkalmazás időszakában köteles rendszeres időközönként fokozatosan liberalizálni az intézkedést.

12.12. CIKK

Ideiglenes kétoldalú védintézkedések

1. Kritikus körülmények esetén, amikor a késelem nehezen orvosolható kárt okozna, a Fél ideiglenes kétoldalú védintézkedést alkalmazhat a 12.21. cikk (1) bekezdésében előírt követelményeknek való megfelelés nélkül, ha egyértelmű bizonyítékok alapján előzetesen megállapítja, hogy a másik Fél származó áruinak behozatala a vámok e megállapodás e része szerinti csökkentése vagy eltörlése következtében növekedett meg, és hogy ez a behozatal a belföldi gazdasági ágazatnak súlyos kárt okoz, vagy ezzel fenyeget.
2. Az ideiglenes kétoldalú védintézkedés időtartama nem haladhatja meg a 200 napot, és az intézkedést alkalmazó Fél ez alatt köteles megfelelni a 2. alszakaszban meghatározott vonatkozó eljárási szabályoknak. Az ideiglenes kétoldalú védintézkedést alkalmazó Fél haladéktalanul visszatéríti a vámtételnöveléseket, amennyiben a 2. alszakaszban leírt vizsgálat nem vezet a 12.10. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesülésének megállapításához. Az ideiglenes kétoldalú védintézkedés időtartama a 12.11. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett időszak részének minősül.
3. Az ideiglenes kétoldalú védintézkedést alkalmazó Fél tájékoztatja a másik Felet az ilyen ideiglenes intézkedések bevezetéséről, és a másik Fél kérésére haladéktalanul a vegyes bizottság elé terjeszti az ügyet vizsgálat céljából.

12.13. CIKK

Kompenzáció és az engedmények felfüggesztése

1. A kétoldalú védintézkedést alkalmazó Fél köteles konzultációt folytatni azzal a Féllel, melynek termékei a szóban forgó intézkedések hatálya alá tartoznak, annak érdekében, hogy megegyezzenek a megfelelő kereskedelmi liberalizációs kompenzációról olyan engedmények formájában, amelyek lényegileg egyenértékű kereskedelmi hatásokkal járnak. A kétoldalú védintézkedést alkalmazó Fél legkésőbb a kétoldalú védintézkedés alkalmazását követő 30 napon belül lehetőséget biztosít ilyen konzultációkra.
2. Ha az (1) bekezdés említett konzultációk eredményeként a konzultációk megkezdését követő 30 napon belül nem születik megállapodás a kereskedelmi liberalizációs kompenzációról, akkor az a Fél, amelynek az áru a kétoldalú védintézkedés hatálya alá esnek, felfüggesztheti a védintézkedést alkalmazó Fél kereskedelmére lényegileg egyenértékű hatást gyakorló koncessziók alkalmazását.
3. Az a Fél, amelynek áru a kétoldalú védintézkedés hatálya alá esnek, legalább 30 nappal az engedmények (2) bekezdés szerinti felfüggesztése előtt írásban értesíti a másik Felet.

4. Az (1) bekezdés szerinti kompenzációs kötelezettség és az engedmények (2) bekezdés szerinti felfüggesztésének joga:

- (a) nem gyakorolható a kétoldalú védintézkedés alkalmazásának első 24 hónapjában, feltéve, hogy a kétoldalú védintézkedést a behozatal abszolút növekedésének eredményeként alkalmazták; és
- (b) a kétoldalú védintézkedés megszűnésének napján szűnik meg.

12.14. CIKK

Két kétoldalú védintézkedés bevezetése közötti minimális idő
és a védintézkedések párhuzamos alkalmazásának tilalma

1. A Felek nem alkalmaznak az e szakaszban említett kétoldalú védintézkedést olyan áru behozatalára, amely korábban ilyen intézkedés hatálya alá esett, kivéve, ha eltelt annyi idő, amely megegyezik annak az időtartamnak a felével, amelynek során a védintézkedést a közvetlenül megelőző időtartamra alkalmazták. Az ugyanazon árura egynél többször alkalmazott kétoldalú védintézkedés a 12.11. cikk (1) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint nem hosszabbítható meg további két évvel.

2. A Felek nem alkalmaznak ugyanazon áru tekintetében, egyazon időszak alatt:

- (a) e megállapodás e része szerinti kétoldalú védintézkedést vagy ideiglenes kétoldalú védintézkedést; és

- (b) az 1994. évi GATT XIX. cikke, illetve a védintézkedésekről szóló megállapodás szerinti globális védintézkedést.

12.15. CIKK

Az Európai Unió legkülső régiói¹

1. Amennyiben bármely Chiléből származó terméket az Európai Unió egy vagy több legkülső régiójának területére olyan megnövekedett mennyiségben és olyan feltételek mellett importálnak közvetlenül, hogy az az érintett legkülső régió gazdasági helyzetének súlyos rosszabbodását okozza, vagy azzal fenyeget, az Unió Fél a megoldási alternatívák vizsgálatát követően kivételesen az érintett legkülső régió területére korlátozódó kétoldalú védintézkedéseket vezethet be.

¹ E megállapodás hatálybalépésének napján az Európai Unió legkülső régiói a következők: Guadeloupe, Francia Guyana, Martinique, Réunion, Mayotte, Saint-Martin, az Azori-szigetek, Madeira és a Kanári-szigetek. Ezt a cikket azokra az országokra vagy tengerentúli területekre is alkalmazni kell, amelyek jogállását az Európai Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikkének (6) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően hozott határozatával legkülső régióvá változtatja meg az említett határozat elfogadásának időpontjától kezdődően. Abban az esetben, ha az Európai Unió valamely legkülső régiója ezen eljárás szerint megváltoztatja jogállását, és megszűnik legkülső régió lenni, e cikk az Európai Tanács megfelelő határozatától kezdődően nem alkalmazandó a szóban forgó országra vagy tengerentúli területre. Az Unió Fél értesíti Chilét minden változásról, amely az Európai Unió legkülső régióinak minősülő területeket érinti.

2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a „súlyos rosszabbodás” jelentős zavarokat jelent valamely hasonló vagy közvetlenül versenyző árukat előállító gazdasági ágazatban. A súlyos rosszabbodást objektív tényezők alapján, a következők figyelembevételével kell meghatározni:

- (a) a behozatal volumenének növekedése abszolút értelemben, vagy a belföldi termeléshez vagy más forrásokból származó behozatalhoz viszonyítva; és
- (b) az (1) bekezdésben említett behozatalnak az érintett iparágra vagy az érintett gazdasági ágazatra, többek között az értékesítési volumenre, a termelésre, a pénzügyi helyzetre és foglalkoztatottságra gyakorolt hatása.

3. Az (1) bekezdés sérelme nélkül e szakasz kétoldalú védintézkedésekre vonatkozó egyéb rendelkezései az ezen cikk szerint elfogadott védintézkedésekre is alkalmazandók. E szakasz egyéb rendelkezéseiben a „súlyos kár” történő bármely hivatkozás „súlyos rosszabbodásként” értelmezendő, amennyiben azt a szóban forgó rendelkezés az Európai Unió legkülső régióival kapcsolatban alkalmazza.

2. ALSZAKASZ

A KÉTOLDALÚ VÉDINTÉZKEDÉSEKRE ALKALMAZANDÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

12.16. CIKK

Alkalmazandó jog

A kétoldalú védintézkedések alkalmazásakor mindkét Fél illetékes vizsgáló hatósága ezen alszakasz rendelkezéseinek megfelelően jár el. Az ezen alszakasz hatálya alá nem tartozó esetekben az illetékes vizsgáló hatóság az adott hatóság szerinti Fél joga szerint megállapított szabályokat alkalmazza.

12.17. CIKK

A védintézkedési eljárás megindítása

1. Valamely Fél illetékes vizsgáló hatósága a kétoldalú védintézkedéseket érintő eljárást (a továbbiakban: védintézkedési eljárás) indíthat a belföldi gazdasági ágazat által vagy annak nevében benyújtott írásbeli kérelem¹ alapján, vagy kivételes körülmények esetén saját kezdeményezésére.

¹ Az Uniós Fél esetében ezt a kérelmet egy vagy több tagállam is benyújthatja a belföldi gazdasági ágazat nevében.

2. A kérelem akkor tekinthető úgy, hogy a belföldi gazdasági ágazat által vagy annak nevében nyújtották be, ha élvezzi azoknak a belföldi gyártóknak a támogatását, amelyeknek össztermelése meghaladja a belföldi termelés 50 %-át a belföldi gazdasági ágazatnak a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékeket előállító azon részében, amely nyilatkozott a kérelem támogatásáról vagy ellenzéséről. Azonban az illetékes vizsgáló hatóság nem indítható vizsgálatot abban az esetben, ha a kérelmet nyíltan támogató belföldi gyártók a belföldi gazdasági ágazat által előállított hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek össztermelésének kevesebb mint 25 %-át képviselik.

3. A vizsgálatnak az illetékes vizsgáló hatóság általi megindítását követően az (1) bekezdésben említett írásbeli kérelmet az abban található bizalmas információk kivételével hozzáférhetővé kell tenni az érdekelt felek számára.

4. Védintézkedési eljárás megindításakor az illetékes vizsgáló hatóság értesítést tesz közzé a Fél hivatalos lapjában a védintézkedési eljárás megindításáról. Az értesítésben meg kell jelölni:

- (a) az írásbeli kérelmet benyújtó szervezetet (ha van ilyen);
- (b) a védintézkedési eljárás hatálya alá tartozó importált termékeket;
- (c) azt az alszámot és vámtarifa-számot, amely alá az importált árut besorolják;

- (d) az alkalmazandó javasolt intézkedés típusát;
- (e) a 12.20. cikk a) pontja szerinti közmeghallgatást, vagy azt a határidőt, amelyen belül az érdekelt felek a 12.20. cikk b) pontja szerint meghallgatás iránti kérelmet nyújthatnak be;
- (f) a helyet, ahol az írásbeli kérelem és az eljárás során benyújtott más, nem bizalmas dokumentumok megtekinthetők; és
- (g) azon hivatal nevét, címét és telefonszámát, amelyhez további információkért lehet fordulni.

5. Amennyiben a védintézkedési eljárás az (1) bekezdésnek megfelelően, írásbeli kérelem alapján indul, az illetékes vizsgáló hatóság a (4) bekezdés szerinti értesítést csak annak gondos mérlegelését követően teszi közzé, hogy az írásbeli kérelem megfelel-e a belső jogszabályaiban, továbbá az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott követelményeknek, valamint észszerű bizonyítékkal támasztja-e alá, hogy a másik Fél származó árujának behozatala megnövekedett a vám e megállapodás e része szerinti csökkentésének vagy eltörlésének eredményeként, és hogy az ilyen behozatal az állítólagos súlyos kárt okozza vagy azzal fenyeget.

12.18. CIKK

Vizsgálat

1. Valamely Fél csak azt követően alkalmaz kétoldalú védintézkedést, hogy az illetékes vizsgáló hatóság a védintézkedésekről szóló megállapodás 3. cikkének (1) bekezdésében és 4.2. cikke c) pontjában előírtakkal összhangban egy vizsgálatot elvégzett; e célból a védintézkedésekről szóló megállapodás 3. cikkének (1) bekezdését, valamint 4.2. cikke c) pontját belefoglalják e megállapodásba, és az értelemszerűen a megállapodás részét képezi.
2. Az (1) bekezdésben említett vizsgálat során a Félnek teljesítenie kell a védintézkedésekről szóló megállapodás 4.2 cikke a) pontjában foglalt előírásokat. E célból a védintézkedésekről szóló megállapodás 4.2. cikke a) pontját belefoglalják e megállapodásba, és az értelemszerűen a megállapodás részét képezi.

3. Ha valamelyik Fél e cikk (1) bekezdése és a védintézkedésekről szóló megállapodás 3. cikkének (1) bekezdése alapján értesítést tesz közzé arról, hogy kétoldalú védintézkedést alkalmaz vagy meghosszabbít, az értesítésnek tartalmaznia kell a következőket:

- (a) egy vám e megállapodás e része szerinti csökkentésének vagy eltörlésének következményeként a másik Fél származó árujának megnövekedett behozatala által okozott súlyos kárra vagy annak veszélyére vonatkozó bizonyíték; a vizsgálatnak objektív bizonyítékok alapján be kell mutatnia azt is, hogy ok-okozati kapcsolat áll fenn a szóban forgó áruk megnövekedett importja és a súlyos kár, illetve a fenyegető súlyos kár között; a megnövekedett behozatalon kívüli egyéb ismert tényezőket is meg kell vizsgálni annak biztosítása érdekében, hogy az ezen egyéb tényezők által okozott súlyos kárt vagy annak veszélyét ne a megnövekedett behozatalnak tulajdonítsák;
- (b) a kétoldalú védintézkedés hatálya alá tartozó származó áru pontos leírása, beleértve annak a HR szerinti vámtarifaszámát vagy alszámát amelyen a 9. melléklet alapul;
- (c) a kétoldalú védintézkedés pontos leírása;
- (d) a kétoldalú védintézkedés bevezetésének napja, a védintézkedés várható időtartama és adott esetben az intézkedés fokozatos liberalizálásának ütemterve a 12.11. cikk (3) bekezdésével összhangban; és

(e) a kétoldalú védintézkedés meghosszabbítása esetén bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az érintett belföldi gazdasági ágazat alkalmazkodik a helyzethez.

4. Azon Fél kérésére, amelynek áruja az e szakasz szerinti védintézkedési eljárás hatálya alá tartozik, az eljárást lefolytató Fél konzultál a megkereső Féllel az (1) bekezdés szerinti értesítés, illetve az illetékes vizsgáló hatóság által a védintézkedési eljárással kapcsolatban kiadott bármely nyilvános értesítés vagy jelentés felülvizsgálata céljából.

5. A Felek biztosítják, hogy illetékes vizsgáló hatóságaik a vizsgálatokat a jelen cikk szerint az azok megindításától számított 12 hónapon belül befejezzék.

12.19. CIKK

Bizalmas információk

1. Bármely olyan információt, amely természeténél fogva bizalmas vagy amelyet bizalmas alapon nyújtottak ennek nyomós indokát bemutatva, az illetékes vizsgáló hatóságnak bizalmasan kell kezelnie. Az ilyen információ nem fedhető fel az információt rendelkezésre bocsátó érdekelt fél engedélye nélkül.

2. A bizalmas információt szolgáltató érdekelt feleket fel lehet kérni nem bizalmas összefoglaló nyújtására, vagy, amennyiben e felek jelzik, hogy az ilyen információ nem összefoglalható, azonos okok ismertetésére, amelyek miatt nem készíthető összefoglaló. Az összefoglalónak megfelelő részletességűnek kell lennie ahhoz, hogy abból a bizalmas jelleggel rendelkezésre bocsátott információk tartalmának a lényege az elvárható mértékig megismerhető legyen. Mindazonáltal, ha az illetékes vizsgáló hatóság úgy találja, hogy a bizalmas kezelés iránti kérelem nem indokolt, és ha az érdekelt érintett fél nem kívánja az információ nyilvánosságra hozatalát vagy nem kíván felhatalmazást adni annak általánosított vagy összefoglalt formában való közzétételéhez, az illetékes vizsgáló hatóság figyelmen kívül hagyhatja ezeket az információkat, kivéve, ha megfelelő forrásokból származó információkra tekintettel a bizottság számára kielégítő bizonyosságot nyújtható az információ helytállóságáról.

12.20. CIKK

Meghallgatások

A védintézkedési eljárás során az illetékes vizsgáló hatóság:

- (a) észszerű értesítést követően közmeghallgatást tart annak érdekében, hogy valamennyi érdekelt fél és bármely reprezentatív fogyasztói szövetség személyesen vagy jogi képviselő útján megjelenhessen a feltételezett súlyos kárral vagy a súlyos kár veszélyével kapcsolatos bizonyítékok előterjesztése, a meghallgatás, valamint a megfelelő jogorvoslat érdekében; vagy

- (b) lehetőséget biztosít valamennyi érdekelt fél számára a meghallgatásra, feltéve, hogy a 12.17. cikk (4) bekezdésében említett értesítésben meghatározott határidőn belül írásbeli kérelmet nyújtottak be, amely igazolja, hogy a vizsgálat eredménye valószínűleg hatással lesz rájuk, és szóbeli meghallgatásukat különleges okok indokolják.

12.21. CIKK

Értesítések, a vegyes bizottság vizsgálata és közzététele

1. Ha valamelyik Fél úgy ítéli meg, hogy a 12.10. cikk (1) bekezdésében vagy a 12.15. cikk (1) bekezdésében meghatározott körülmények valamelyike fennáll, az ügyet vizsgálat céljából haladéktalanul a vegyes bizottság elé utalja. A vegyes bizottság ajánlást tehet a kialakult körülmények orvoslására. Ha a vegyes bizottság nem tesz a körülmények orvoslására irányuló ajánlást, vagy nem születik kielégítő megoldás 30 napon belül azután, hogy az ügyet a Fél a vegyes bizottsághoz utalta, az importáló Fél a körülmények jelen szakasz szerinti orvoslása céljából megfelelő kétoldalú védintézkedéseket fogadhat el.
2. Az (1) bekezdés alkalmazásában az importáló Fél az exportáló Fél rendelkezésére bocsát minden releváns információt, beleértve a hasonló és közvetlenül versenyző áruk belföldi gyártóit érő, a megnövekedett behozatal által okozott súlyos kárra vagy annak veszélyére vonatkozó bizonyítékokat, az érintett áru pontos leírását, valamint a javasolt kétoldalú védintézkedést, ezen intézkedés bevezetésének javasolt időpontját és várható időtartamát.

3. A kétoldalú védintézkedést elfogadó Fél közzéteszi hivatalos lapjában az összes vonatkozó tény- és jogkérdéssel kapcsolatos megállapításait és indokolással ellátott következtetéseit, beleértve az importált áru leírását és a 12.10. cikk (1) bekezdésével vagy a 12.15. cikk (1) bekezdésével összhangban az intézkedések elrendeléséhez vezető helyzetet, az adott helyzet és a megnövekedett behozatal közötti ok-okozati összefüggést, valamint az elrendelt intézkedések formáját, mértékét és időtartamát.

12.22. CIKK

Angol nyelvű dokumentumok elfogadása a védintézkedési eljárásokban

A védintézkedési eljárások során a dokumentumok benyújtásának megkönnyítése érdekében az eljárásért felelős Fél illetékes vizsgáló hatósága elfogadja az érdekelt felek által angol nyelven benyújtott dokumentumokat, feltéve, hogy ezek a felek később, az illetékes hatóság által meghatározott hosszabb határidőn belül benyújtják a dokumentumoknak a védintézkedési eljárás nyelvére lefordított változatát.

13. FEJEZET

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI INTÉZKEDÉSEK

13.1. CIKK

Célkitűzések

E fejezet célkitűzései a következők:

- (a) az emberek, az állatok és a növények egészségének védelme a Felek területén, valamint az egészségügyi és növényegészségügyi (SPS) intézkedések hatálya alá tartozó állatok, állati termékek, növények, növényi termékek és egyéb termékek Felek közötti kereskedelmének megkönnyítése a következők révén:
 - (i) az SPS-intézkedésekkel kapcsolatos átláthatóság, kommunikáció és együttműködés javítása a Felek között;
 - (ii) a kereskedelem elősegítésére irányuló mechanizmusok és eljárások kialakítása; és
 - (iii) az SPS-megállapodás végrehajtásának előmozdítása;

- (b) együttműködés többoldalú fórumokon, valamint az élelmiszer-biztonság, az állategészségügy és a növényvédelem területén;
- (c) együttműködés más egészségügyi vagy növényegészségügyi kérdésekben vagy más fórumokon.

13.2. CIKK

Többoldalú kötelezettségek

A Felek újólá megerősítik a WTO-megállapodás és az SPS-megállapodás szerinti jogaikat és kötelezettségeiket. Az említett jogok és kötelezettségek képezik az alapját a Felek e fejezet szerint gyakorolt tevékenységeinek.

13.3. CIKK

Hatály

E fejezetet a következőkre kell alkalmazni:

- (a) az SPS-megállapodás A. mellékletében meghatározott valamennyi egészségügyi és növényegészségügyi intézkedés, amennyiben azok érintik a Felek közötti kereskedelmet;

- (b) együttműködés az SPS-megállapodás keretében elismert többoldalú fórumokon;
- (c) együttműködés az élelmiszer-biztonság, az állategészségügy és a növényvédelem területén; és
- (d) együttműködés bármely más egészségügyi vagy növényegészségügyi kérdésben bármely más fórumon, a Felek megállapodása szerint.

13.4. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet és a 13-A–13-H melléklet alkalmazásában:

- (a) az SPS-megállapodás A. mellékletében szereplő fogalommeghatározások, valamint az Állategészségügyi Világszervezet keretében a Codex Alimentariusban és az 1997. november 17-én Rómában aláírt Nemzetközi Növényvédelmi Egyezményben szereplő fogalommeghatározások érvényesek; és
- (b) „védett övezet”: egy adott szabályozott károsító tekintetében valamely Fél területének hivatalosan meghatározott földrajzi része, ahol a szóban forgó károsító a kedvező feltételek és az adott Fél területének más részein való jelenléte ellenére sem telepedett meg.

13.5. CIKK

Illetékes hatóságok

1. A Felek illetékes hatóságai az e fejezetben említett, a 13-A. mellékletben meghatározott intézkedések végrehajtásáért felelős hatóságok.
2. A 13.12. cikknek megfelelően a Felek tájékoztatják egymást minden jelentős változásról, amely illetékes hatóságaik szerkezetében, szervezetében és hatásköri felosztásában bekövetkezik.

13.6. CIKK

Az állatbetegségekre, állati fertőzésekre vagy károsítókra vonatkozó helyzet elismerése

1. Az állatbetegségek és az állatokban előforduló fertőzések – beleértve a zoonózisokat is – tekintetében a státuszra a következők vonatkoznak:
 - (a) az importáló Fél a kereskedelem elősegítése céljából elismeri az exportáló Fél vagy az exportáló Fél által a 13-C. melléklet (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának megfelelően meghatározott régiói állategészségügyi státuszát, figyelembe véve a 13-B-1. függelékben meghatározott állatbetegségeket;

- (b) amennyiben valamely Fél úgy ítéli meg, hogy területe vagy bármely régiója különleges státusszal rendelkezik a 13-B-1. függelékben meghatározott állatbetegségektől eltérő konkrét állatbetegségek tekintetében, a 13-C. melléklet (3) bekezdésében meghatározott kritériumokkal összhangban kérheti e státusz elismerését; az importáló Fél az élő állatok és az állati termékek behozatalára vonatkozó garanciákat kérhet, amelyek megfelelnek a szóban forgó Fél megállapodás szerinti helyzetének;
- (c) a Felek elismerik, hogy a köztük folyó kereskedelem alapja a területeiknek vagy régióiknak, vagy egy ágazatuknak vagy alágazatuknak a 13-B-1. függelékben felsoroltaktól eltérő állatbetegségek, állati fertőzések elterjedtsége vagy előfordulása, vagy adott esetben az ezekhez kapcsolódó kockázatok tekintetében fennálló státusza, melyet az SPS-megállapodás keretében elismert nemzetközi szabványügyi szervezetek határoznak meg; az importáló Fél adott esetben az élő állatok és az állati termékek behozatala tekintetében kérhet garanciákat, amelyek megfelelnek a szóban forgó Fél meghatározott státuszának, a szabványügyi szervezetek ajánásaival összhangban; és
- (d) a 13.9. és a 13.15. cikk sérelme nélkül, és amennyiben az importáló Fél nem emel határozott kifogást és nem kér alátámasztó vagy kiegészítő információt, illetve konzultációt vagy ellenőrzést a 13.11. és a 13.14. cikk szerint, mindegyik Fél indokolatlan késedelem nélkül meghozza a szükséges jogalkotási és igazgatási intézkedéseket, hogy lehetővé tegye a kereskedelem működését e bekezdés a), b) és c) pontjának rendelkezései alapján.

2. A károsítók státusza tekintetében a következők alkalmazandók:
 - (a) a kereskedelem céljaira a Felek elismerik a 13-B-2. függelékben felsorolt károsítók tekintetében meghatározott státuszukat; és
 - (b) a 13.9. és a 13.15. cikk sérelme nélkül, és amennyiben az importáló Fél nem emel határozott kifogást és nem kér alátámasztó vagy kiegészítő információt, illetve konzultációt vagy ellenőrzést a 13.11. és a 13.14. cikk szerint, mindegyik Fél indokolatlan késedelem nélkül meghozza a szükséges jogalkotási és igazgatási intézkedéseket, hogy lehetővé tegye a kereskedelem működését e bekezdés a) pontjának rendelkezései alapján.

13.7. CIKK

Az állatbetegségekre, állati fertőzésekre vagy károsítókra vonatkozó
régiókba sorolási határozatok elismerése

1. A Felek elismerik a regionalizálás fogalmát, és azt alkalmazzák a közöttük zajló kereskedelemre.
2. A szárazföldi és víziállatok 13-B-1. függelékben felsorolt betegségeire, valamint a 13-B-2. függelékben felsorolt károsítókra vonatkozó regionalizációs határozatokat a 13-C. melléklettel összhangban kell elfogadni.

3. Az állatbetegségek tekintetében és a 13.14. cikkel összhangban a regionalizációról szóló határozat importáló Fél általi elismerését kérő exportáló Fél értesítést küld a regionalizációt létrehozó intézkedéseiről, azok teljes magyarázatával, továbbá a megállapításait és döntéseit alátámasztó adatokkal együtt.

4. A 13.15. cikk sérelme nélkül, és amennyiben az importáló Fél nem emel kifejezett kifogást, valamint a 13.11. és a 13.14. cikkel összhangban nem kér további információkat, konzultációkat vagy ellenőrzést a regionalizációról szóló határozat kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül, a Felek a határozatot elfogadottnak tekintik.

5. Az e cikk (4) bekezdésében említett konzultációra a 13.14. cikk (2) bekezdésének megfelelően kerül sor. Az importáló Fél a kiegészítő információt annak kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül értékeli. Az e cikk (4) bekezdésében említett ellenőrzést a 13.11. cikknek megfelelően és az ellenőrzés iránti kérelem kézhezvételétől számított 25 munkanapon belül hajtják végre.

6. A károsítók tekintetében mindegyik Fél biztosítja, hogy a növények, növényi termékek és más áruk kereskedelmében a károsítók tekintetében meghatározott és a másik Fél által elismert státuszt figyelembe vegyék. A regionalizációról szóló határozat másik Fél általi elismerését kérő exportáló Fél értesíti a másik Felet intézkedéseiről és határozatairól, az Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (a továbbiakban: FAO) a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó releváns nemzetközi szabványainak megfelelően – beleértve a károsítómentes terület kialakításának követelményeire vonatkozó 4. előírást és a károsítók tekintetében meghatározott státusz meghatározására vonatkozó 8. előírást –, valamint az egyéb olyan növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványoknak megfelelően, amelyeket a Felek megfelelőnek ítélnek. A 13.15. cikk sérelme nélkül, és amennyiben valamely Fél nem emel határozott kifogást és nem kér alátámasztó vagy kiegészítő információt, illetve konzultációt vagy ellenőrzést a 13.11. és a 13.14. cikk szerint a regionalizációról szóló határozat kézhezvételétől számított három hónapon belül, a Felek a határozatot elfogadottnak tekintik.

7. Az e cikk (4) bekezdésében említett konzultációra a 13.14. cikk (2) bekezdésének megfelelően kerül sor. Az importáló Fél az ilyen kiegészítő információt annak kézhezvételétől számított három hónapon belül értékeli. Az e cikk (4) bekezdésében említett ellenőrzést mindegyik Fél a 13.11. cikknek megfelelően és az ellenőrzésre irányuló kérelem kézhezvételétől számított 12 hónapon belül hajtja végre, figyelembe véve a károsító biológiáját, és az érintett terményt.

8. Az e cikk (2)–(7) bekezdésben említett eljárások véglegesítését követően és a 13.15. cikk sérelme nélkül a Felek indokolatlan késedelem nélkül meghozzák a szükséges jogalkotási és közigazgatási intézkedéseket, hogy lehetővé tegyék a kereskedelem működését azon az alapon.

13.8. CIKK

Egyenértékűség elismerése

1. A Felek az egyenértékűséget egy egyedi intézkedés, egy intézkedéscsoport vagy egy ágazatra vagy alágazatra alkalmazandó rendszer tekintetében ismerhetik el.
2. Az egyenértékűség elismerése céljából a Felek a (3) bekezdésben említett konzultációs eljárást követik. Ez az eljárás magában foglalja az egyenértékűségnek az exportáló Fél részéről történő objektív igazolását és ezen igazolásnak az importáló Fél általi objektív értékelését, azzal a céllal, hogy az utóbbi lehetőleg elismerje az egyenértékűséget.
3. A Felek az exportáló Fél egy vagy több ágazatot vagy alágazatot érintő egy vagy több intézkedés egyenértékűségének elismerése iránti kérelmének az importáló Fél általi kézhezvételétől számított három hónapon belül konzultációs eljárást kezdeményeznek, amely a 13-E. mellékletben meghatározott lépéseket foglalja magában. Az exportáló Fél többszöri kérelme esetén a Felek az importáló Fél kérésére megállapodnak a 13.16. cikkben említett albizottságon belül egy olyan ütemtervről, amellyel összhangban kezdeményezik az e bekezdésben említett eljárást.
4. Eltérő megállapodás hiányában az importáló Fél legkésőbb 180 nappal azt követően véglegesíti a 13-E. mellékletben meghatározott egyenértékűségi értékelést, hogy az exportáló Félől megkapta az egyenértékűségnek az említett mellékletben előírt igazolását. A szezonális termények esetében kivételesen indokolt az egyenértékűség értékelését egy későbbi időpontban véglegesíteni, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy a növényegészségügyi intézkedések a növénykultúra megfelelő növekedési időszakában ellenőrizhetők legyenek.

5. Az egyes Felek azon kiemelt ágazatait vagy alágazatait, amelyekre vonatkozóan az e cikk (3) bekezdésében említett konzultációs folyamat kezdeményezhető, adott esetben prioritási sorrendben a 13-E-1. függelékben kell meghatározni. A 13.16. cikkben említett albizottság javasolhatja a vegyes tanácsnak a jegyzék – többek között a prioritási sorrend – módosítását.
6. Az importáló Fél visszavonhatja vagy felfüggesztheti az egyenértékűség elismerését, amennyiben a Felek egyike módosít a szóban forgó egyenértékűséget érintő valamely intézkedést, feltéve, hogy a következő eljárásokat követik:
- (a) a 13.13. cikkel összhangban az exportáló Fél tájékoztatja az importáló Felet az exportáló Fél azon intézkedésének javasolt módosításáról, amelynek egyenértékűségét elismerték, valamint a javasolt módosításnak az egyenértékűségre gyakorolt valószínű hatásáról; a szóban forgó információ kézhezvételétől számított 30 munkanapon belül az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet arról, hogy a javasolt módosítás alapján továbbra is elismeri-e az egyenértékűséget; és
- (b) a 13.13. cikknek megfelelően az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet egyrészt azoknak az intézkedéseinek javasolt módosításáról, amelyeken az intézkedések egyenértékűségének elismerése alapult, másrészt pedig arról, hogy a javasolt módosítás valószínűsíthetően milyen hatást gyakorol az egyenértékűség elismerésére; amennyiben az importáló Fél a továbbiakban nem ismeri el az egyenértékűséget, a Felek a javasolt módosítás alapján közösen meghatározhatják az e cikk (3) bekezdésében említett eljárás újbóli kezdeményezésének feltételeit.

7. A 13.15. cikk sérelme nélkül az importáló Fél nem vonhatja vissza vagy nem függesztheti fel az egyenértékűség elismerését a valamely Fél által javasolt módosítás hatálybalépése előtt.

8. Az egyenértékűség elismerése, vagy annak visszavonása vagy felfüggesztése kizárólag az importáló Féltől függ, amely saját közigazgatási és jogszabályi keretei közt jár el, beleértve a növények, növényi termékek és más áruk tekintetében a megfelelő kapcsolattartást, összhangban a FAO növényegészségügyi intézkedések nemzetközi előírásai közül a 13. előírással („Iránymutatás a meg nem felelésről és a vészhelyzeti intézkedésekről szóló értesítéshez”), valamint adott esetben a növényegészségügyi intézkedések más nemzetközi előírásaival. Az importáló Fél írásban átadja az exportáló Félnak az e cikk szerinti megállapításainak és döntéseinek teljes magyarázatát és az azokhoz felhasznált alátámasztó adatokat. Az egyenértékűség el nem ismerése, vagy az egyenértékűség elismerésének visszavonása vagy felfüggesztése esetén az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet azokról a feltételekről, amelyek alapján a (3) bekezdésben említett eljárás újból kezdeményezhető.

13.9. CIKK

Átláthatóság és a kereskedelem feltételei

1. A Felek általános behozatali feltételeket alkalmaznak. A 13.7. cikkel összhangban hozott intézkedések sérelme nélkül az importáló Fél behozatali feltételei az exportáló Fél területére alkalmazandók. A 13.13. cikkel összhangban az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet egészségügyi és növényegészségügyi behozatali követelményeiről. Ez az információ adott esetben tartalmazza az importáló Fél által megkövetelt hivatalos bizonyítványok vagy igazolások mintáját.

2. Az e cikk (1) bekezdésében említett feltételek módosításairól vagy javasolt módosításairól szóló értesítés tekintetében az egyes Feleknek meg kell felelniük az SPS-megállapodás 7. cikkének és B. mellékletének, valamint a WTO állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottsága által ezt követően elfogadott határozatoknak. A 13.15. cikk sérelme nélkül az e cikk (1) bekezdésében említett módosított feltételek hatálybalépési időpontjának meghatározásakor az importáló Fél figyelembe veszi a Felek területe közötti szállítási időt.

3. Amennyiben az importáló Fél nem tesz eleget a (2) bekezdésben említett értesítési követelményeknek, a szóban forgó módosítás hatálybalépésétől számított 30 napig továbbra is elfogad minden olyan hivatalos bizonyítványt vagy tanúsítványt, amely garantálja az adott módosítást megelőzően alkalmazandó behozatali feltételeket.

4. Amikor Chile az (1) bekezdésben említett feltételekkel összhangban piacra jutást biztosít az Unió Fél egy vagy több ágazata vagy alágazata számára, Chile jóváhagy minden, a tagállamok által ezt követően az Európai Bizottság rendelkezésére álló átfogó információs csomag (az úgynevezett országprofil) alapján benyújtott kiviteli kérelmet, kivéve, ha Chile – korlátozott, különleges körülmények között és amennyiben szükségesnek ítéli – további információkat kér.

5. Az egyenértékűség 13.8. cikk szerinti elismerését követő 90 napon belül a Fél megteszi az egyenértékűség elismerésének végrehajtásához szükséges jogalkotási és közigazgatási intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegye a Felek közötti kereskedelmet azokban az ágazatokban és alágazatokban, amelyekben az importáló Fél egyenértékűnek ismeri el az exportáló Fél valamennyi egészségügyi és növényegészségügyi intézkedését. A szóban forgó SPS-intézkedések hatálya alá tartozó állatok, állati termékek, növények, növényi termékek és egyéb termékek esetében az importáló Fél által előírt hatósági bizonyítvány vagy hivatalos okmány mintája helyettesíthető a 13-H. mellékletben előírt bizonyítvánnyal.

6. Az (5) bekezdésben említett termékek esetében az olyan ágazatokban vagy alágazatokban, amelyekre nézve egy vagy néhány (de nem az összes) intézkedés egyenértékűségének elismerésére kerül sor, a Felek az (1) bekezdésben említett feltételeknek való megfelelés alapján folytatják az egymás közötti kereskedelmet. Az exportáló Fél kérésére a (7) bekezdést kell alkalmazni.

7. E fejezet alkalmazásában az importáló Fél nem köti a másik Fél termékeinek behozatalát behozatali engedélyhez.

8. A Felek közötti kereskedelmet érintő általános behozatali feltételek tekintetében a Felek az exportáló Fél kérésére a 13.14. cikknek megfelelően konzultációkat folytatnak annak érdekében, hogy alternatív vagy kiegészítő behozatali feltételeket állapítsanak meg az importáló Fél számára. A Felek ezeket az alternatív vagy kiegészítő importfeltételeket adott esetben alapozhatják az exportáló Félnek az importáló Fél által egyenértékűnek elismert intézkedéseire. Ha a Felek alternatív vagy kiegészítő behozatali feltételekről állapodnak meg, az importáló Fél az azok megállapításától számított 90 napon belül meghozza az ezen az alapon történő behozatal engedélyezéséhez szükséges jogalkotási vagy közigazgatási intézkedéseket.

9. Az állatok, állati termékek, állati eredetű termékek és állati melléktermékek behozatala tekintetében az importáló Fél az exportáló Fél megfelelő garanciákkal kísért kérésére előzetes vizsgálat nélkül és a 13-D. melléklettel összhangban jóváhagyja az exportáló Fél területén található létesítményeket. Amennyiben az exportáló Fél nem kér további információkat, az importáló Fél a megfelelő garanciákkal kísért jóváhagyási kérelem kézhezvételétől számított 30 munkanapon belül meghozza az ezen az alapon történő behozatal engedélyezéséhez szükséges jogalkotási vagy közigazgatási intézkedéseket.

10. A létesítmények előzetes jegyzékét a Fél a 13-D. melléklettel összhangban hagyja jóvá.

11. Az egyik Fél kérésére a másik Fél megadja az e cikk szerinti megállapításainak és döntéseinek teljes magyarázatát és az azokat alátámasztó adatokat.

13.10. CIKK

Tanúsítási eljárások

(1) A tanúsítási eljárások alkalmazásában a Felek betartják a 13-H. függelékben meghatározott elveket és kritériumokat.

2. A Felek a 13-H. mellékletben meghatározottak szerint állítják ki a 13.9. cikk (1), (5) és (6) bekezdésében említett bizonyítványokat vagy hivatalos okmányokat.

3. A 13.16. cikkben említett albizottság javasolhatja, hogy a vegyes bizottság vagy a vegyes tanács határozatot fogadjon el, amelyben megállapítja a tanúsítványok elektronikus úton történő kibocsátása, visszavonása vagy helyettesítése esetében követendő szabályokat.

13.11. CIKK

Ellenőrzés

1. E fejezet hatékony végrehajtása érdekében mindegyik Félnek joga van:
 - (a) a 13-F. mellékletben meghatározott iránymutatásokkal összhangban elvégezni a másik illetékes hatóságai által végrehajtott teljes ellenőrzési program egészének vagy egy részének ellenőrzését; az ellenőrzés költségeit az ellenőrzést végző Fél viseli;
 - (b) egy, a Felek által meghatározandó időponttól kezdődően, kérni a másik Félről annak teljes ellenőrzési programját vagy e program egy részét, valamint jelentést kérni a szóban forgó ellenőrzési program keretében elvégzett ellenőrzések eredményéről; és
 - (c) állati eredetű termékekkel kapcsolatos laboratóriumi vizsgálatok esetében kérni, hogy a másik Fél vegyen részt a kérelmező Fél referencialaboratóriuma által az egyedi vizsgálatokhoz szervezett időszakos összehasonlító vizsgálati programban; a személyi állománnyal kapcsolatos minden költséget a részt vevő Fél visel.

2. A Felek ellenőrzéseik eredményeit és következtetéseit megoszthatják harmadik országokkal, és nyilvánosságra hozhatják azokat.
3. A 13.16. cikkben említett albizottság javasolhatja, hogy a vegyes tanács módosítsa a 13-F. mellékletet, kellően figyelembe véve a nemzetközi szervezetek által végzett releváns munkát.
4. Az e cikkben említett ellenőrzések eredményei hozzájárulhatnak valamely Félnek vagy a Feleknek a 13.6–13.9. cikkben és a 13.12. cikkben említett intézkedéseihez.

13.12. CIKK

Importellenőrzés és díjak

1. Az importáló Fél által az exportáló Féltől származó szállítmányokon végzett behozatali ellenőrzések elvégzése során tiszteletben kell tartaniuk a 13-G. mellékletben meghatározott elveket. Az ellenőrzések eredményei hozzájárulhatnak a 13.11. cikkben említett ellenőrzési folyamathoz.
2. Az egyes Felek által alkalmazott fizikai importellenőrzések gyakoriságát a 13-G. melléklet határozza meg. A 13.16. cikkben említett albizottság javasolhatja, hogy a vegyes tanács módosítsa a 13-G. mellékletet.

3. Az egyik Fél a hatáskörén belül, továbbá belső jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban módosíthatja a 13-G. mellékletben meghatározott gyakoriságot a 13.8. és a 13.9. cikknek megfelelően végbement előrehaladás, illetve az e fejezetben előírt ellenőrzések, konzultációk vagy más intézkedések eredményeként.
4. A vizsgálati díjak nem haladhatják meg az illetékes hatóságnál a behozatali ellenőrzések elvégzésével kapcsolatban felmerült költségeket, és a hasonló hazai termékek ellenőrzéséért felszámított díjakhoz képest méltányosnak kell lenniük.
5. Az importáló Fél tájékoztatja az exportáló Felet valamennyi, a behozatali ellenőrzéseket és a vizsgálati díjakat érintő intézkedésekre vonatkozó módosításról, azok indoklásával együtt, továbbá az ellenőrzések közigazgatási eljárásában bekövetkező valamennyi jelentős változásról.
6. A 13.9. cikk (5) bekezdésében említett termékek esetében a Felek megállapodhatnak abban, hogy kölcsönösen csökkentik a behozatalkor végzett fizikai ellenőrzések gyakoriságát.
7. Az albizottság ajánlásokat tehet a vegyes tanácsnak az egyes Felek behozatali ellenőrzéseinek jóváhagyására vonatkozó feltételekre vonatkozóan, az ellenőrzések gyakoriságának csökkentése vagy helyettesítése céljából, egy meghatározott dátumtól kezdődően. Ezeket a feltételeket a vegyes tanács által hozott határozat útján kell felvenni a 13-G. mellékletbe. Ettől az időponttól kezdve a Felek jóváhagyhatják egymás importellenőrzéseit bizonyos termékek esetében, az ellenőrzések gyakoriságának csökkentése vagy helyettesítése céljából.

13.13. CIKK

Információcsere

1. A Felek rendszeresen kicserélik az e fejezet végrehajtására vonatkozó információkat annak érdekében, hogy szabványokat dolgozzanak ki, biztosítékot nyújtsanak, megteremtsék a kölcsönös bizalmat és bizonyítsák az ellenőrzött programok hatékonyságát. Ez az információcsere adott esetben tisztviselők cseréjét is magában foglalhatja.

2. A Felek más vonatkozó témákban is információt cserélhetnek, például a következőkről:

- (a) az e fejezet hatálya alá tartozó termékeket érintő jelentős események, a 13.8. és 13.9. cikkben előírt információcserét is beleértve;
- (b) a 13.11. cikkben előírt ellenőrzési eljárások eredményei;
- (c) visszautasított vagy nem megfelelő állat- vagy állattermék-szállítmányok esetében a 13.12. cikkben előírt importellenőrzések eredményei;
- (d) az e fejezetre vonatkozó, valamelyik fél felelősségére elkészített tudományos vélemények; és
- (e) az e fejezet hatályán belül zajló kereskedelemre vonatkozó sürgősségi riasztások.

3. A Felek kellő időben értékelés céljából tudományos tanulmányokat vagy adatokat nyújtanak be az érintett tudományos fórumnak, hogy alátámasszák az e fejezet hatálya alá tartozó üggyel kapcsolatos álláspontokat vagy állításokat. A szóban forgó értékelés eredményeit a Felek számára elérhetővé kell tenni.
4. Amennyiben az e cikkben említett információkat valamely Fél az SPS-megállapodás 7. cikkével és B. mellékletével összhangban a WTO-nak küldött értesítés útján vagy annak hivatalos, nyilvánosan hozzáférhető és díjmentes honlapján rendelkezésre bocsátotta, úgy kell tekinteni, hogy az e cikkben előírt információ rendelkezésre bocsátása megtörtént.
5. Az egyik Félre nézve ismert és közvetlen veszélyt jelentő károsítók esetében az adott Félhez intézett közvetlen kommunikációnak levélben vagy e-mailben kell zajlania. A Felek követik a FAO növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványának 17. előírásában („Károsítók bejelentése”) foglalt iránymutatásokat.
6. A Felek az e cikkben említett információkat e-mailben, faxon vagy levélben cserélik ki.

13.14. CIKK

Értesítés és konzultáció

1. Mindegyik Fél két munkanapon belül írásban értesíti a másik Felet minden súlyos vagy jelentős emberi, állati vagy növényi egészségügyi kockázat bekövetkeztéről, beleértve bármely élelmiszer-ellenőrzési vészhelyzetet, illetve olyan helyzeteket, amikor súlyos egészségügyi hatások jól meghatározható kockázata kapcsolódik az állati vagy növényi termékek fogyasztásához, és különösen a következőkről:
 - (a) a 13.7. cikkben említett, a regionalizációról szóló határozatokat érintő intézkedések;
 - (b) a 13-B. mellékletben felsorolt állatbetegségek vagy károsítók jelenléte vagy alakulása;
 - (c) járványtani szempontból fontos megállapítások vagy fontos kapcsolódó kockázatok a 13-B. függelékben nem szereplő, illetve új állatbetegségek vagy károsítók tekintetében; és
 - (d) az állatbetegségek vagy károsítók ellenőrzésére vagy kiirtására vagy a közegészség védelmére hozott vonatkozó intézkedéseik alapkövetelményein túlmutató kiegészítő intézkedések, valamint a járványmegelőzési politika minden változása, beleértve az oltási politikát.

2. Amennyiben az egyik Félnek komoly aggályai vannak az emberi, állati vagy növényi egészséget érintő kockázattal kapcsolatban, konzultációt kérhet a másik Félől a helyzettel kapcsolatban. A konzultációkra a lehető leghamarabb, de mindenképpen a kérés időpontjától számított 13 munkanapon belül sort kell keríteni. E konzultációk során mindegyik Fél törekszik arra, hogy minden szükséges információt átadjon, amellyel a kereskedelmi zavarokat elkerülhetik, és olyan, kölcsönösen elfogadható megoldást találhatnak, amely összhangban áll az emberi, állati vagy növényi egészség védelmével.

3. Bármely Fél kérheti, hogy az e cikk (2) bekezdésében említett konzultációkat videó- vagy audiokonferencia keretében tartsák meg. A kérelmező Fél gondoskodik a konzultációk jegyzőkönyvének elkészítéséről, amelyet a Felek jóváhagynak. A jóváhagyásra a 13.13. cikk (6) bekezdése alkalmazandó.

13.15. CIKK

Védzáradék

1. Amennyiben az exportáló Fél belföldi intézkedéseket hajt végre olyan okok ellenőrzésére, amelyek súlyos kockázatot jelentenek az emberek, állatok vagy növények egészségére nézve, a szóban forgó Fél – e cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül – egyenértékű intézkedéseket hoz, hogy megelőzze a kockázat áttérjedését az importáló Fél területére.

2. Az importáló Fél az emberek, állatok vagy növények egészségét fenyegető komoly kockázat miatt hozhat olyan átmeneti intézkedéseket, amelyek az emberek, állatok vagy növények egészségének védelméhez szükségesek. Az ilyen ideiglenes intézkedések alkalmazása során a Felek között úton lévő szállítmányok esetében az importáló Fél mérlegeli a legmegfelelőbb és legarányosabb megoldást a szükségtelen kereskedelmi zavarok elkerülése érdekében.

3. Az e cikkben említett intézkedéseket hozó Fél az ezen intézkedések végrehajtására vonatkozó döntésétől számított egy munkanapon belül értesíti a másik Felet. Bármelyik Fél kérésére és a 13.14. cikk (2) bekezdésének rendelkezései szerint a Felek az értesítést követő 13 munkanapon belül konzultációt tartanak a helyzettel kapcsolatban. A Felek bármely, a konzultációk során szerzett információt kellőképpen figyelembe vesznek, és törekednek a szükségtelen kereskedelmi zavarok elkerülésére, figyelembe véve – adott esetben – a 13.14. cikkének (2) bekezdésében előírt konzultációk eredményét.

13.16. CIKK

Egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság (SPS-albizottság)

1. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott, az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság (a továbbiakban: albizottság) a Felek egészségügyi és növényegészségügyi ügyekért felelős képviselőiből áll.

2. Az albizottság:

- (a) nyomon követi a végrehajtását, és mérlegeli az e fejezethez kapcsolódó kérdéseket, beleértve minden olyan ügyet, amely a fejezet végrehajtásával összefüggésben felmerülhet; és
- (b) ajánlásokat tesz a vegyes tanácsnak a mellékleteknek a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti módosítására vonatkozóan, különösen az e fejezetben előírt konzultációk és eljárások során elért eredmények fényében.

3. Az albizottság megállapodik az e fejezet célkitűzéseinek megvalósítása érdekében meghozandó intézkedésekről. Az albizottság meghatározza az említett intézkedések célkitűzéseit és mérföldköveit. Az albizottság értékeli ezen intézkedések eredményeit.

4. Az albizottság javasolhatja, hogy a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság a 40.3. cikk (3) bekezdése szerint adott esetben technikai munkacsoportokat hozzon létre a Felek szakértői szintű képviselőiből, amelyek feltárják és megvitatják az e fejezet alkalmazásából adódó műszaki és tudományos kérdéseket.

5. Az albizottság javasolhatja, hogy a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság fogadjon el határozatot ezen albizottság egyedi eljárási szabályzatáról, tekintettel az SPS-kérdések sajátosságaira.

13.17. CIKK

Együtműködés többoldalú fórumokon

1. A Felek előmozdítják az együtműködést az SPS-kérdések szempontjából releváns többoldalú fórumokon, különösen az SPS-megállapodás keretében elismert nemzetközi szabványalkotó szervezetekben.
2. A 13.16. cikk szerint létrehozott albizottság az e cikk (1) bekezdésében említett ügyekkel kapcsolatos információcsere és együtműködés megfelelő fóruma.

13.18. CIKK

Együtműködés az élelmiszer-biztonság, az állategészségügy és a növényvédelem területén

1. A Felek törekednek arra, hogy megkönnyítsék az élelmiszer-biztonság, az állategészségügy és a növényvédelem területén végzett tudományos értékelésért felelős testületeik között zajló tudományos együtműködést.
2. Az albizottság javasolhatja, hogy a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság a 40.3. cikk (3) bekezdésének megfelelően hozzon létre egy, az e cikk (1) bekezdésében említett, tudományos együtműködéssel foglalkozó technikai munkacsoportot (a továbbiakban: munkacsoport), amely az e cikk (1) bekezdésében említett tudományos testületeknek az egyes Felek által kinevezett szakértői szintű képviselőiből áll.

3. A munkacsoportot létrehozó vegyes tanács vagy a vegyes bizottság határozza meg a munkacsoport megbízatását, hatáskörét és munkaprogramját.
4. A munkacsoport információkat cserélhet, többek között a következőkről:
 - (a) tudományos adatok és műszaki információk; és
 - (b) adatgyűjtés.
5. A munkacsoport által végzett munka nem érinti az egyes Felek nemzeti vagy regionális ügynökségeinek függetlenségét.
6. A Felek biztosítják, hogy a (2) bekezdés szerint kinevezett képviselőket ne érintse az adott Fél jogszabályai szerinti összeférhetetlenség.

13.19. CIKK

Területi alkalmazás az Unió Fél esetében

1. A 41.2. cikktől eltérve ez a fejezet az Unió Fél tekintetében az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ I. mellékletében meghatározott tagállami területekre, valamint a növények, növényi termékek és egyéb áruk tekintetében az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet² 1. cikkének (3) bekezdésében meghatározottak szerint alkalmazandó.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (EU HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2031 rendelete (2016. október 26.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (EUHL L 317., 2016.11.23., 4. o.).

2. A Felek egyetértenek abban, hogy az Európai Unió területe tekintetében annak sajátosságait figyelembe kell venni, és az Európai Uniót egyetlen entitásként kell elismerni.

14. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A FENNTARTHATÓ ÉLELMISZERRENDSZEREK KAPCSÁN

14.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célja, hogy szoros együttműködést alakítson ki a Felek között az élelmiszerrendszerek fenntarthatóságára való átállásban érdekében. A Felek elismerik a fenntartható, inkluzív, egészséges és reziliens élelmiszerrendszerek kialakításához hozzájáruló szakpolitikák megerősítésének és programok meghatározásának fontosságát, valamint a kereskedelem szerepét az említett cél elérésében.

14.2. CIKK

Hatály

1. Ez a fejezet a Felek között az élelmiszerrendszereik fenntarthatóságának javítása érdekében folytatott együttműködésre vonatkozik.

2. Ez a fejezet az együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket állapít meg a fenntartható élelmiszerrendszerek egyes vonatkozása kapcsán, ideértve a következőket:
 - (a) az élelmiszerlánc fenntarthatósága, valamint az élelmiszer-vesztés és -pazarlás csökkentése;
 - (b) a csalás elleni küzdelem az élelmiszer-ellátási lánc mentén;
 - (c) állatjólét;
 - (d) az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem; és
 - (e) azon műtrágyák és vegyi növényvédő szerek használatának csökkentése, amelyek esetében a kockázatértékelés azt mutatta, hogy elfogadhatatlan kockázatot jelentenek az egészségre vagy a környezetre nézve.
3. Ez a fejezet a Felek többoldalú fórumokon folytatott együttműködésére is alkalmazandó.
4. Ez a fejezet az élelmiszerrendszerekkel vagy a fenntarthatósággal kapcsolatos egyéb fejezetek, különösen a 13., a 16. és a 33. fejezet alkalmazásának sérelme nélkül alkalmazandó.

14.3. CIKK

Fogalommeghatározások

1. E fejezet alkalmazásában:
 - (a) „élelmiszerlánc”: az elsődleges termeléstől a végső fogyasztó részére történő értékesítésig terjedő valamennyi lépés, beleértve a termelést, a feldolgozást, a gyártást, a szállítást, a behozatalt, a tárolást, a forgalmazást és a végső fogyasztó részére történő értékesítést;
 - (b) „elsődleges termelés”: az elsődleges termékek termelése, tenyésztése vagy termesztése, beleértve a betakarítást, a fejést és a gazdaságban tartott állatok levágás előtti tenyésztését, valamint a vadászatot, a halászatot és a vadon termő termékek betakarítását; és
 - (c) „fenntartható élelmiszerrendszer”: olyan élelmiszerrendszer, amely mindenki számára biztonságos, tápláló és elegendő élelmiszert biztosít anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek élelmezésbiztonságának és táplálkozásának megteremtéséhez szükséges gazdasági, társadalmi és környezeti alapokat; az ilyen fenntartható élelmiszerrendszer:
 - (i) nyereséges (gazdasági fenntarthatóság);
 - (ii) széles körű előnyökkel jár a társadalom számára (társadalmi fenntarthatóság); és
 - (iii) pozitív vagy semleges hatást gyakorol a természeti környezetre, többek között az éghajlatváltozásra (környezeti fenntarthatóság).

14.4. CIKK

Az élelmiszerlánc fenntarthatósága, valamint az élelmiszer-veszteség és -pazarlás csökkentése

1. A Felek elismerik a jelenlegi élelmiszerrendszerek és az éghajlatváltozás közötti összefüggést. A Felek együttműködnek az élelmiszerrendszerek káros környezeti és éghajlati hatásainak csökkentése, valamint rezilienciájuk megerősítése érdekében.
2. A Felek elismerik, hogy az élelmiszer-veszteség és -hulladék negatív hatással van az élelmiszerrendszerek társadalmi, gazdasági és környezeti dimenzióira.
3. A Felek együttműködnek olyan területeken, amelyek magukban foglalhatják a következőket:
 - (a) fenntartható élelmiszertermelés (beleértve a mezőgazdaságot), az állatjólét javítása, a biogazdálkodás előmozdítása, valamint az olyan antimikrobiális szerek, műtrágyák és vegyi növényvédő szerek használatának visszaszorítása, amelyek esetében a kockázatértékelés azt mutatja, hogy elfogadhatatlan kockázatot jelentenek az egészségre vagy a környezetre nézve;
 - (b) az élelmiszerlánc fenntarthatósága, beleértve az élelmiszertermelést, a feldolgozási módszereket és gyakorlatokat;
 - (c) egészséges és fenntartható étrendek, a fogyasztás szénlábnyomának csökkentése;
 - (d) az élelmiszerrendszerek üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentése, a szénelnyelők növelése és a biológiai sokféleség csökkenésének visszafordítása;

- (e) innováció és technológiák, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz és az azokkal szembeni rezilienciához;
 - (f) vészhelyzeti tervek kidolgozása az élelmiszerellátás biztonságának válság idején történő biztosítása érdekében; és
 - (g) az élelmiszerveszteség és -pazarlás csökkentése, összhangban a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben meghatározott 12. fenntartható fejlesztési cél 12.3 célértékével.
4. Az e cikk szerinti együttműködés magában foglalhatja az információk, a szakértelem és a tapasztalatok cseréjét, valamint a kutatási és innovációs együttműködést.

14.5. CIKK

Csalás elleni küzdelem az élelmiszer-ellátási lánc mentén

1. A Felek elismerik, hogy a csalás hatással lehet az élelmiszerlánc biztonságára, veszélyeztetheti az élelmiszerrendszerek fenntarthatóságát, és alááshatja a tisztességes kereskedelmi gyakorlatot, a fogyasztói bizalmat és az élelmiszerpiacok ellenálló képességét.

2. A Felek együttműködnek az élelmiszerláncban előforduló csalások felderítése és elkerülése érdekében a következők révén:

- (a) információ- és tapasztalatcsere az élelmiszerláncban előforduló csalások felderítésének és az ellenük való küzdelemnek a javítása érdekében; és
- (b) segítségnyújtás az olyan gyakorlatokra vonatkozó bizonyítékok összegyűjtéséhez, amelyek nem felelnek meg vagy vélhetően nem felelnek meg a vonatkozó szabályoknak, vagy amelyek kockázatot jelentenek az emberek, állatok vagy növények egészségére vagy a környezetre nézve, vagy félrevezetik a fogyasztókat.

14.6. CIKK

Állatjólét

1. A Felek elismerik, hogy az állatok érző lények, és hogy az állatok élelmiszer-termelési rendszerekben való felhasználása a jólétükért vállalt felelősséggel jár együtt. A Felek tiszteletben tartják a haszonállatokra és állati termékekre vonatkozó azon kereskedelmi feltételeket, amelyek célja az állatjólét védelme.

2. A Felek közös megegyezésre törekednek az Állategészségügyi Világszervezet (a továbbiakban: WOAH) nemzetközi állatjóléti előírásairól.

3. A Felek saját jogszabályaikkal összhangban együttműködnek a gazdaságban, szállítás közben, valamint az állatok levágása és leölése alkalmazandó állatjóléti előírások kidolgozásában és végrehajtásában.
4. A Felek a tudományosan megalapozott állatjóléti normák továbbfejlesztése érdekében megerősítik az állatjólét területén folytatott kutatási együttműködésüket.
5. A 14.8. cikkben említett albizottság az állatjólét területén egyéb kérdésekkel is foglalkozhat.
6. A Felek információt, szakértelmet és tapasztalatokat cserélnek az állatjólét területén.
7. A Felek törekednek a WOAH-hal folytatott együttműködésre és egyéb nemzetközi fórumokon is együttműködhetnek az állatjóléti szabványok és bevált módszerek továbbfejlesztésének és végrehajtásának területén.
8. A 40.3. cikk (3) bekezdése értelmében a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság technikai munkacsoportot hozhat létre, hogy támogassa a 14.8. cikkben említett albizottságot e cikk végrehajtásában.

14.7. CIKK

Az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem

1. A Felek elismerik, hogy az antimikrobiális rezisztencia komoly veszélyt jelent az emberek és az állatok egészségére, és hogy az antimikrobiális szerek használata – különösen az antimikrobiális szereknek az állatokon való helytelen használata és túlzott használata – hozzájárul az antimikrobiális rezisztencia általános kialakulásához, és súlyos közegészségügyi kockázatot jelent. A Felek elismerik, hogy a fenyegetés jellege transznacionális szemléletet tesz szükségessé.
2. A Felek fokozatosan megszüntetik az antimikrobiális szerek növekedésserkentőként való használatát.
3. A Felek az „Egy az egészség” koncepcióval összhangban:
 - (a) figyelembe veszik az érintett nemzetközi szervezetek által kidolgozott meglévő és jövőbeli iránymutatásokat, szabványokat, ajánlásokat és fellépéseket az antimikrobiális szerek állattenyésztésben és állatorvosi gyakorlatban való körültekintő és felelősségteljes alkalmazásának előmozdítását célzó kezdeményezések és nemzeti tervek kidolgozása során;
 - (b) olyan esetekben, amikor a Felek közösen így döntenek, előmozdítják az antimikrobiális szerek felelősségteljes és körültekintő alkalmazását, beleértve az antimikrobiális szerek állattenyésztésben való használatának csökkentését és az antimikrobiális szerek növekedésserkentőként való használatának fokozatos megszüntetését az állattenyésztésben; és

(c) támogatják az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemre vonatkozó nemzetközi cselekvési tervek kidolgozását és végrehajtását, amennyiben a Felek azt helyénvalónak tartják.

4. A 40.3. cikk (3) bekezdése értelmében a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság technikai munkacsoportot hozhat létre, hogy támogassa a 14.8. cikkben említett albizottságot e cikk végrehajtásában.

14.8. CIKK

A fenntartható élelmiszerrendszerekkel foglalkozó albizottság

1. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott, a fenntartható élelmiszerrendszerekkel foglalkozó albizottság (a továbbiakban: albizottság) a Felek fenntartható élelmiszerrendszerekért felelős képviselőiből áll.

2. Az albizottság nyomon követi e fejezet végrehajtását, és megvizsgál minden olyan ügyet, amely a fejezet végrehajtásával összefüggésben felmerül.

3. Az albizottság megállapodik az e fejezet célkitűzéseinek megvalósítása érdekében meghozandó intézkedésekről. Az albizottság meghatározza az említett intézkedésekre vonatkozó célkitűzéseket és mérföldköveket, és nyomon követi a Felek által a fenntartható élelmiszerrendszerek létrehozása terén elért előrehaladást. Az albizottság minden időszakban értékeli az említett intézkedések végrehajtásának eredményeit.

4. Az albizottság javasolhatja, hogy a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság a 40.3. cikk (3) bekezdése szerint technikai munkacsoportokat hozzon létre a Felek szakértői szintű képviselőiből, amelyek feltárják és megvitatják az e fejezet alkalmazásából adódó műszaki és tudományos kérdéseket.

5. Az albizottság ajánlást tesz a vegyes bizottságnak az albizottság és az e fejezetben említett technikai munkacsoportok üléseinek résztvevőit érintő esetleges összeférhetlenségek enyhítésére vonatkozó szabályok megállapítására. A vegyes bizottság határozatot fogad el e szabályok módosításáról.

14.9. CIKK

Együtműködés többoldalú fórumokon

1. A Felek adott esetben együtműködnek a többoldalú fórumokon az olyan fenntartható élelmiszerrendszerekre való globális átállás előmozdítása érdekében, amelyek hozzájárulnak a környezetvédelemre, a természetvédelemre és az éghajlatvédelemre vonatkozó, nemzetközileg elfogadott célkitűzések eléréséhez.

2. Az albizottság az e cikk (1) bekezdésében említett ügyekkel kapcsolatos információcsere és együtműködés megfelelő fóruma.

14.10. CIKK

További rendelkezések

1. Az albizottság tevékenységei nem érintik a Felek nemzeti vagy regionális ügynökségeinek függetlenségét.
2. E fejezet egyetlen rendelkezése sem érinti a Feleknek a bizalmas információk védelmére vonatkozó jogait vagy kötelezettségeit, az egyes Felek jogszabályaival összhangban. Ha egy Fél a jogszabályai szerint bizalmasnak minősülő információt nyújt be a másik Félhez e cikknek megfelelően, a másik Fél köteles az információt bizalmasan kezelni, kivéve, ha az információt benyújtó Fél beleegyezik az ettől eltérő kezelésbe.
3. Teljes mértékben tiszteletben tartva az egyes Felek szabályozási jogát, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy arra kötelezné a Feleket, hogy:
 - (a) behozatali követelményeiket módosítsák;
 - (b) a szabályozási intézkedések előkészítésére és elfogadására vonatkozó belső eljárásaiktól eltérjenek;
 - (c) olyan intézkedéseket hozzanak meg, amelyek aláásnák vagy akadályoznák a közpolitikai célkitűzéseinek megvalósítására irányuló szabályozási intézkedések időben történő elfogadását; vagy
 - (d) valamilyen konkrét szabályozási eredményt fogadjanak el.

15. FEJEZET

ENERGIA ÉS NYERSANYAGOK

15.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célja a párbeszéd és az együttműködés előmozdítása az energia- és nyersanyagágazatban a Felek kölcsönös előnyére, a fenntartható és tisztességes kereskedelem és beruházások előmozdítása, egyenlő versenyfeltételeket biztosítva ezekben az ágazatokban, valamint a kapcsolódó értékláncok versenyképességének megerősítése, beleértve az értékteremtést is, e megállapodással összhangban.

15.2. CIKK

Alapelvek

1. Mindegyik Fél fenntartja saját szuverén jogát annak meghatározására, hogy a területén és a kizárólagos gazdasági övezetében lévő területei elérhetőek-e energiahordozók és nyersanyagok feltárása és előállítása céljából.

2. E fejezettel összhangban a Felek újólag megerősítik azon jogukat, hogy saját területükön belül szabályozásokat alkalmazzanak annak érdekében, hogy jogszerű szakpolitikai célkitűzéseket érjenek el az energia és a nyersanyagok területén.

15.3. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet és a 15-A–15-B. melléklet alkalmazásában:

- (a) „engedély”: olyan hozzájárulás, licenc, koncesszió vagy hasonló közigazgatási vagy szerződéses okmány, amelynek révén az egyik Fél illetékes hatósága feljogosít egy jogalanyt arra, hogy a területén egy bizonyos gazdasági tevékenységet folytasson az engedélyben meghatározott követelményeknek megfelelően;
- (b) „kiegyenlítő szabályozás”: minden olyan tevékenység és folyamat, amelynek révén az rendszerüzemeltetők folyamatosan biztosítják, hogy a rendszerfrekvencia egy előre meghatározott stabilitási tartományon belül maradjon, és teljesüljenek az adott minőséghez tartozó tartalékképzési követelmények;
- (c) „energiahordozók”: olyan áruk, amelyekből energiát állítanak elő, és amelyek a 15-A. mellékletben foglalt felsorolásban a megfelelő HR-kód alatt szerepelnek;

- (d) „szénhidrogén”: az e címhez tartozó 15-A. melléklet felsorolásában a megfelelő HR-kód alatt szereplő áru;
- (e) „nyersanyagok”: ipari termékek gyártása során használt anyagok; beleértve az érceket, a koncentrátumokat, a salakokat, a hamut és a vegyi anyagokat; a megmunkálatlan, feldolgozott és finomított anyagokat; a fémhulladékot; a törmeléket és az újraolvasztott hulladékot; amelyek a 15-A. mellékletfelsorolásában a megfelelő HR-árucsoportok alatt vannak felsorolva;
- (f) „megújuló energia”: nap-, szél-, víz-, geotermikus, biológiai vagy óceáni forrásokból vagy egyéb megújuló környezeti forrásokból előállított energia;
- (g) „megújuló üzemanyagok”: bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, biomasszából előállított üzemanyagok és nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok, beleértve a megújuló szintetikus üzemanyagokat és a megújuló hidrogént is;
- (h) „szabványok”: a 16. fejezete értelmében vett szabványok;
- (i) „rendszerüzemeltető”:
 - (i) Az Unió Fél esetében: egy adott területen a villamosenergia-elosztó vagy -átviteli rendszer üzemeltetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért, valamint az ilyen rendszerek hosszú távú képességének biztosításáért felelős személy; és

- (ii) Chile esetében: az összekapcsolt elektromos rendszerek működésének koordinálásáért felelős független szerv, amely biztosítja az elektromos rendszer hatékony gazdasági teljesítményét, biztonságát és megbízhatóságát, valamint nyílt hozzáférést biztosít az átviteli rendszerhez; és
- (j) „műszaki előírások”: a 16. melléklet értelmében vett műszaki előírások.

15.4. CIKK

Import- és exportmonopóliumok

Egyik Fél sem jelölhet ki vagy tarthat fenn kijelölt import- vagy exportmonopóliumot. E cikk alkalmazásában az „import- vagy exportmonopólium” azt jelenti, hogy az egyik Fél kizárólagos jogot vagy felhatalmazást ad egy jogalanyra arra, hogy energiahordozókat vagy nyersanyagokat importáljon a másik Fél területéről vagy azokat oda exportálja¹.

¹ Az egyértelműség érdekében e cikk nem érinti a 17., 18. és 29. fejezetet, valamint a 17-A.-17-C. és 29. mellékletben található menetrendeket, valamint nem alkalmazandó olyan jogra, amely szellemi tulajdonjog megadásából ered.

15.5. CIKK

Exportárak¹

1. Az energiahordozók vagy nyersanyagok exportjára vonatkozóan a Felek semmiféle intézkedés – beleértve az engedélyeket vagy minimálár-követelményeket – útján nem szabhatnak meg a másik Fél számára magasabb árat, mint a belföldi piacra szánt ilyen áruk esetében.
2. E cikk (1) bekezdése ellenére Chile intézkedéseket vezethet be vagy tarthat fenn azzal a céllal, hogy előmozdítsa a hozzáadott értéket azáltal, hogy az ipari ágazatok számára kedvezményes áron szállít nyersanyagokat, hogy azok Chilében megjelenhessenek, feltéve, hogy ezek az intézkedések megfelelnek a 15-B. mellékletben meghatározott feltételeknek.

15.6. CIKK

Belföldön szabályozott árak

1. A Felek elismerik, hogy a versenyképes energiapiacok fontos szerepet játszanak az energiaellátás széles választékának biztosításában és a fogyasztók jólétének növelésében. A Felek azt is elismerik, hogy a szabályozási igények és megközelítések piaconként eltérőek lehetnek.
2. Az (1) bekezdésen túlmenően a Felek saját jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban biztosítják, hogy az energiahordozók szolgáltatása piaci elveken alapuljon.

¹ Az egyértelműség érdekében ez a cikk nem érinti a 29. mellékletet.

3. A Felek csak közszolgáltatási kötelezettség előírásával szabályozhatják az energiahordozók szolgáltatásáért felszámított árat.

4. Ha valamelyik Fél közszolgáltatási kötelezettséget ír elő, biztosítania kell, hogy e kötelezettség egyértelműen meghatározott, átlátható és megkülönböztetésmentes legyen, és ne lépje túl a közszolgáltatási kötelezettség célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket.

15.7. CIKK

Energiahordozók és nyersanyagok feltárásának és kitermelésének engedélyezése

1. A 20. fejezet sérelme nélkül, ha valamelyik Fél az energiahordozók és nyersanyagok feltárásához vagy kitermelését engedélyhez köti, az adott Fél biztosítja, hogy ezt az engedélyt nyilvános és megkülönböztetésmentes eljárás keretében adják meg¹.

2. A Fél közzé teszi többek között az engedély típusát, az érintett területet vagy területrészt, valamint az engedély megadásának javasolt időpontját vagy határidejét oly módon, hogy a potenciálisan érdekelt kérelmezők kérelmet nyújthassanak be.

3. A Felek eltérhetnek e cikk (2) bekezdésétől és a 20.3. cikktől a szénhidrogénekkal kapcsolatos alábbi esetek bármelyikében:

(a) a területre korábban eljárást írtak ki, amely nem vezetett engedély kiadásához;

¹ Az egyértelműség érdekében az e cikk, valamint a 17. és 18. fejezet, továbbá a 17-A., 17-B. és 17-C. melléklet közötti ellentmondás esetén az összeegyeztethetlenség mértékéig az említett fejezetek és mellékletek az élveznek elsőbbséget.

- (b) a terület állandó jelleggel rendelkezésre áll energiahordozók és nyersanyagok feltárására vagy kitermelésére; vagy
- (c) a kiállított engedélyről annak lejáratí napja előtt lemondtak.

4. Az egyes Felek az engedéllyel rendelkező jogalanyoktól pénzbeli vagy természetbeni hozzájárulást kérhetnek. A pénzbeli vagy természetbeni hozzájárulást úgy kell meghatározni, hogy az ne akadályozza a szóban forgó jogalany irányítását és döntéshozatali eljárását.

5. Az egyes Felek biztosítják, hogy a kérelmezőt a kérelme elutasítása esetén tájékoztassák az elutasítás indokairól annak érdekében, hogy szükség esetén fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárást vehessen igénybe. A fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárásokat előzetesen közzé kell tenni.

15.8. CIKK

A környezetre gyakorolt hatás értékelése

1. A Felek biztosítják, hogy az energiával vagy nyersanyagokkal kapcsolatos, a lakosságra, az emberi egészségre, a biológiai sokféleségre, a földterületre, a talajra, a vízre, a levegőre vagy az éghajlatra, a kulturális örökségre vagy a tájra jelentős hatást gyakorló projekt vagy tevékenység engedélyezése előtt elvégezzék a környezetre gyakorolt hatás értékelését¹. Az említett vizsgálat azonosítja és értékeli az ilyen jelentős hatásokat.

¹ Chile esetében „A környezetre gyakorolt hatás értékelése” a 19.300. sz. törvény 1. címe 2. cikkének i) pontjában vagy annak jogutódjában meghatározott és ugyanezen törvény 11. cikkében szabályozott környezeti hatás tanulmányozása.

2. A Felek biztosítják, hogy a vonatkozó információk a környezetre gyakorolt hatás értékelési folyamatának részeként a nyilvánosság rendelkezésére álljanak, és időt és lehetőséget biztosítanak a nyilvánosság számára a folyamatban való részvételre és az észrevételek benyújtására.
3. A Felek a projekt vagy tevékenység engedélyezése előtt közzéteszik és figyelembe veszik a környezetre gyakorolt hatás értékelésének megállapításait.

15.9. CIKK

Harmadik felek hozzáférése az energiaszállítási infrastruktúrához

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy a területükön található hálózatok üzemeltetői a Felek bármely jogalanya számára megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosítsanak a villamos energia szállítására szolgáló energetikai infrastruktúrához. Amennyire csak lehetséges, az energiaszállítási infrastruktúrához való hozzáférést az adott jogalany hozzáférés iránti kérelmének időpontjától számított észszerű időn belül kell biztosítani.
2. A Felek saját jogszabályaikkal és egyéb rendelkezésekkel összhangban lehetővé teszik jogalanyaik számára, hogy észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett – beleértve a villamosenergia-források típusai közötti megkülönböztetésmentességet – és a költségeket tükröző tarifák mellett hozzáférjenek a villamosenergia-szállítást szolgáló villamosenergia-szállítási infrastruktúrához, és azt használják. Az egyes Felek közzéteszik az energiaszállítási infrastruktúrához való hozzáférésre és annak használatára vonatkozó feltételeket.

3. Az (1) bekezdés ellenére a Felek jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben bevezethetnek vagy fenntarthatnak a harmadik felek hozzáférési jogától való, objektív kritériumokon alapuló eltérés konkrét eseteiről, feltéve, hogy az eltérések valamely jogszerű szakpolitikai célkitűzés eléréséhez szükségesek. Ezeket az eltéréseket alkalmazásuk megkezdése előtt közzé kell tenni.

4. A Felek elismerik, hogy az (1), (2) és (3) bekezdésben meghatározott szabályok a gázinfrastruktúrára nézve is relevánsak. Az a Fél, amely nem alkalmazza ezeket a szabályokat a gázinfrastruktúra tekintetében, erre törekszik, különösen a megújuló üzemanyagok szállítása tekintetében, elismerve ugyanakkor a piaci érettség és szervezés tekintetében fennálló különbségeket.

15.10. CIKK

A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia szolgáltatóinak hozzáférése az
infrastruktúrához

1. A 15.7., a 15.9. és a 15.11. cikk sérelme nélkül a Felek biztosítják, hogy a másik Fél megújulóenergia-szolgáltatói észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett hozzáférést kapjanak a területükön található megújulóenergia-termelő létesítmények villamosenergia-hálózatához, és azt használják.

2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a Felek saját jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban biztosítják, hogy a másik Félnek a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiát biztosító szolgáltatói tekintetében az átvitelt kínáló vállalkozások és a rendszerüzemeltetők:

- (a) lehetővé teszik az új megújulóvillamosenergia-termelő létesítmények és a villamosenergia-hálózat közötti kapcsolatot diszkriminatív feltételek előírása nélkül;
- (b) lehetővé teszik a villamosenergia-hálózat megbízható használatát;
- (c) kiegyensúlyozási szolgáltatást nyújtanak; és
- (d) biztosítják, hogy megfelelő hálózati és piaci operatív intézkedések álljanak rendelkezésre a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia korlátozásának minimalizálása érdekében.

3. A (2) bekezdés nem sérti a Felek azon törvényes jogát, hogy területükön belül olyan jogszerű szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében éljenek szabályozási jogukkal, mint amilyen például a villamosenergia-rendszer biztonságos működésének és stabilitásának objektív és megkülönböztetésmentes kritériumokon alapuló fenntartásának szükségessége.

15.11. CIKK

Független szerv

1. Valamennyi Fél fenntart vagy létrehoz egy funkcióját tekintve független testületet (testületeket), amely(ek):

- (a) meghatározza (meghatározzák) vagy jóváhagyja (jóváhagyják) a villamosenergia-hálózathoz való hozzáférésre és annak használatára vonatkozó feltételeket és tarifákat; és
- (b) észszerű időn belül rendezi (rendezik) a villamosenergia-hálózathoz való hozzáférés és használat megfelelő feltételeivel és díjszabásával kapcsolatos vitákat.

2. A szerv (szervek) az (1) bekezdésben meghatározott feladatai(k) ellátása és hatáskörei(k) gyakorlása során átláthatóan és pártatlanul jár (járnak) el a villamosenergia-hálózat felhasználóival, tulajdonosaival és rendszerüzemeltetőivel szemben.

15.12. CIKK

Együtműködés a szabványok terén

1. Az energiahordozók és a nyersanyagok kereskedelme előtt álló szükségtelen technikai akadályok megelőzése, azonosítása és felszámolása érdekében ezekre az árukra és anyagokra a 16. fejezetet kell alkalmazni.

2. A 16.4. és a 16.6. cikkel összhangban a Felek adott esetben előmozdítják az érintett szabályozó és szabványügyi szerveik közötti együttműködést olyan területeken, mint az energiahatékonyság, a fenntartható energia és a nyersanyagok, azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a kereskedelemhez, a beruházásokhoz és a fenntartható fejlődéshez, többek között az alábbiak révén:

- (a) szabványaik közelítése vagy, ha lehetséges, harmonizációja a kölcsönös érdekek és a viszonyosság alapján, valamint az érintett szabályozók és szabványügyi testületek által meghatározandó módozatoknak megfelelően;
- (b) közös elemzések, módszerek és megközelítések, ha lehetséges, a vonatkozó vizsgálatok és mérési szabványok kidolgozásának támogatása és megkönnyítése érdekében, az érintett szabványügyi szervezetekkel együttműködésben;
- (c) az energiahatékonyságra és, ha lehetséges, a megújuló energiára vonatkozó közös szabványok kidolgozása; és
- (d) a nyersanyagokra, a megújulóenergia-termelésre és az energiahatékonysági berendezésekre vonatkozó szabványok előmozdítása, beleértve adott esetben a termékek tervezését és címkézését is, a meglévő nemzetközi együttműködési kezdeményezések révén.

3. E fejezet végrehajtása céljából a Felek törekednek arra, hogy ösztönözzék a nyílt szabványok kidolgozását és használatát, valamint a hálózatok, rendszerek, eszközök, alkalmazások vagy alkatrészek interoperabilitását az energia- és nyersanyagágazatban.

15.13. CIKK

Kutatás-fejlesztés és innováció

A Felek elismerik, hogy a kutatás-fejlesztés és az innováció kulcsfontosságú elemei a hatékonyság, a fenntarthatóság és a versenyképesség továbbfejlesztésének az energia- és nyersanyagágazatban. A Felek megfelelő esetben együttműködnek többek között a következőkben:

- (a) a környezetbarát és költséghatékony technológiák, eljárások és gyakorlatok kutatásának, fejlesztésének, innovációjának és terjesztésének előmozdítása az energia és a nyersanyagok területén;
- (b) a Felek kölcsönös javát szolgáló hozzáadott érték előmozdítása, valamint az energia- és nyersanyagtermelési kapacitás növelése; és
- (c) a kapacitásépítés megerősítése kutatás-fejlesztési és innovációs kezdeményezések keretében.

15.14. CIKK

Együttműködés az energiaügy és a nyersanyagok terén

1. A Felek együttműködnek az energiaügy és a nyersanyagok területén, többek között a következők céljából:
 - (a) azon intézkedések csökkentése vagy megszüntetése, amelyek önmagukban vagy más intézkedésekkel együtt torzíthatják a kereskedelmet és a beruházásokat, beleértve az energia- vagy nyersanyagágazatot érintő műszaki, szabályozási vagy gazdasági jellegű intézkedéseket is;
 - (b) lehetőség szerint álláspontjuk megvitatása nemzetközi fórumokon, ahol releváns kereskedelmi és beruházási kérdéseket vitatnak meg, és előmozdítják az energiahatékonyság, a megújuló energia és a nyersanyagok területén a nemzetközi programokat; és
 - (c) a felelős üzleti magatartás előmozdítása a Felek által jóváhagyott vagy támogatott nemzetközi normákkal, például az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásaival és különösen annak a tudományról és a technológiáról szóló IX. fejezetével összhangban.

Tematikus együttműködés az energiaügy területén

2. A Felek elismerik, hogy fel kell gyorsítani a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrások alkalmazását, növelni kell az energiahatékonyságot és elő kell mozdítani az innovációt, és biztosítani kell a biztonságos, fenntartható és megfizethető energiához való hozzáférést. A Felek együttműködnek a kölcsönös érdeklődésre számot tartó valamennyi releváns kérdésben, többek között a következőkben:

- (a) megújuló energia, különösen a technológiákra, a villamosenergia-rendszerbe való integrációra és az ahhoz való hozzáférésre, a tárolásra és a rugalmasságra, valamint a megújuló hidrogén teljes ellátási láncára;
- (b) energiahatékonyság, beleértve a szabályozást, a bevált gyakorlatokat, valamint a hatékony és fenntartható fűtési és hűtési rendszereket;
- (c) az e-mobilitás és a töltőinfrastruktúra kiépítése; és
- (d) nyitott és versenyképes energiapiacok.

Tematikus együttműködés a nyersanyagok területén

3. A Felek elismerik a nyersanyagok felelősségteljes beszerzése és fenntartható előállítására iránti közös kötelezettségvállalásukat, valamint a nyersanyag-értékláncok integrációjának elősegítéséhez fűződő kölcsönös érdeküket. A Felek együttműködnek a kölcsönös érdeklődésre számot tartó valamennyi releváns kérdésben, többek között a következőkben:

- (a) felelősségteljes bányászati gyakorlatok és a nyersanyag-értékláncok fenntarthatósága, beleértve a nyersanyag-értékláncok hozzájárulását az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósításához;
- (b) nyersanyag-értékláncok, beleértve a hozzáadott érték létrehozását is; és
- (c) a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységekkel kapcsolatos együttműködés közös érdekű területeinek meghatározása a teljes nyersanyag-értéklánca kiterjedően, beleértve az élvonalbeli technológiákat, az intelligens bányászatot és a digitális bányákat is.

4. Az együttműködési tevékenységek kidolgozása során a Felek figyelembe veszik a rendelkezésre álló erőforrásokat. A tevékenységek személyes részvétellel vagy a Felek rendelkezésére álló bármely technológia segítségével végezhetők.

5. Az együttműködési tevékenységek kidolgozásában és végrehajtásában a Felek megállapodása szerint részt vehetnek nemzetközi szervezetek, globális fórumok és kutatóintézetek.

6. A Felek e cikk végrehajtása során adott esetben elősegítik a megfelelő koordinációt a 4.5. cikk és az 5.2. cikk végrehajtása tekintetében.

15.15. CIKK

Energetikai átállás és megújuló üzemanyagok

1. E fejezet végrehajtása céljából a Felek elismerik, hogy a megújuló üzemanyagok – többek között a megújuló hidrogén – és származékaik, valamint a megújuló szintetikus üzemanyagok jelentősen hozzájárulnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak az éghajlatváltozás kezelését szolgáló csökkentéséhez.
2. A 15.12. cikk (2) bekezdésével összhangban a Felek adott esetben együttműködnek a megújuló üzemanyagok tanúsítási rendszereinek konvergenciája vagy harmonizációja terén, például a teljes életciklusra számított kibocsátásokra és a biztonsági normákra vonatkozó rendszerek tekintetében.
3. A megújuló üzemanyagok tekintetében a Felek a következők céljából is együttműködnek:
 - (a) adott esetben azon intézkedések azonosítása, csökkentése és megszüntetése, amelyek torzíthatják a kétoldalú kereskedelmet, beleértve a műszaki, szabályozási és gazdasági jellegű intézkedéseket is;
 - (b) a kétoldalú kereskedelmet megkönnyítő kezdeményezések elősegítése a megújuló hidrogén előállításának előmozdítása érdekében; és

- (c) a megújuló üzemanyagok használatának előmozdítása, figyelembe véve az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez való hozzájárulásukat.

4. A Felek adott esetben ösztönzik a megújuló üzemanyagokra vonatkozó nemzetközi szabványok és szabályozási együttműködés kidolgozását és végrehajtását, valamint együttműködnek a megfelelő nemzetközi fórumokon olyan vonatkozó tanúsítási rendszerek kidolgozása céljából, amelyek megakadályozzák az indokolatlan kereskedelmi akadályok kialakulását.

15.16. CIKK

Kis és elszigetelt villamosenergia-rendszerekre vonatkozó kivételek

1. E fejezet végrehajtása érdekében a Felek elismerik, hogy jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik különleges szabályozást írhatnak elő a kis és elszigetelt villamosenergia-rendszerekre vonatkozóan.
2. Az (1) bekezdés értelmében a Felek fenntarthatnak, elfogadhatnak vagy végrehajthatnak olyan intézkedéseket a kis és elszigetelt villamosenergia-rendszerek tekintetében, amelyek eltérnek a 15.6., a 15.7., a 15.9., a 15.10. és a 15.11. cikktől, feltéve, hogy ezek az intézkedések nem minősülnek a Felek közötti kereskedelem vagy beruházások rejtett korlátozásának.

15.17. CIKK

Árukereskedelmi albizottság

1. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott árukereskedelmi albizottság (a továbbiakban: albizottság) felelős az e fejezet, valamint a 15-A. és a 15-B. melléklet végrehajtásáért. A 9.18. cikk a), c), d) és e) pontjában meghatározott funkciók értelemszerűen alkalmazandók erre a fejezetre.
2. A 15.12., a 15.13., a 15.14. és a 15.15. cikkel összhangban az albizottság ajánlhatja, hogy a Felek az energia és a nyersanyagok területén hozzanak létre egyéb együttműködési eszközöket, illetve könnyítsék meg azok alkalmazását.
3. Amennyiben a Felek kölcsönösen megállapodnak, az albizottság az e fejezet végrehajtásával foglalkozó üléseken ül össze. Az ilyen ülések előkészítése során a Felek adott esetben figyelembe vehetik az érintett érdekelt felek vagy szakértők észrevételeit.
4. Mindkét Fél kapcsolattartó pontot jelöl ki e fejezet végrehajtásának megkönnyítésére – biztosítva többek között valamely Fél képviselőinek megfelelő bevonását –, értesíti a másik Felet kapcsolattartási adatairól, és haladéktalanul értesíti a másik Felet ezen elérhetőségi adatok bármely változásáról. Chile esetében a kapcsolattartó pont a Külügyminisztérium nemzetközi gazdasági kapcsolatokért felelős helyettes titkárságának vagy annak jogutódjának a képviselője.

16. FEJEZET

A KERESKEDELEM TECHNIKAI AKADÁLYAI

16.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célkitűzése a Felek közötti árukereskedelem megkönnyítése a kereskedelem szükségtelen technikai akadályainak megelőzése, azonosítása és felszámolása, továbbá a nagyobb szabályozási együttműködés előmozdítása révén.

16.2. CIKK

Hatály

1. Ez a fejezet a TBT-megállapodás 1. mellékletében meghatározott olyan szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások előkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozik, amelyek érinthetik a Felek közötti árukereskedelmet.

2. Az (1) bekezdéstől eltérve, ez a fejezet nem alkalmazandó a következőkre:
- (a) a kormányzati szervek által e szervek termelési és fogyasztási szükségletei vonatkozásában készített beszerzési specifikációk, melyekre a 28. cikk vonatkozik; vagy
 - (b) a 13. fejezet hatálya alá tartozó egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések.

16.3. CIKK

A TBT-megállapodás egyes rendelkezéseinek a megállapodásba foglalása

A TBT-megállapodás 2–9. cikkét, valamint 1. és 3. mellékletét értelemszerűen belefoglalják e megállapodásba, és azok annak részét képezik.

16.4. CIKK

Nemzetközi szabványok

1. A 16-A. mellékletben felsorolt szervezetek által kidolgozott nemzetközi szabványokat a TBT-megállapodás 2. és 5. cikke, valamint 3. melléklete értelmében megfelelő nemzetközi szabványnak kell tekinteni, feltéve, hogy az említett szervezetek e szabványok kidolgozása során megfeleltek a kereskedelem technikai akadályával foglalkozó bizottságnak a TBT-megállapodás 2. és 5. cikkével, továbbá 3. mellékletével kapcsolatos nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások kidolgozására vonatkozó elvekről szóló határozatában¹ előírt elveknek és eljárásoknak.
2. Valamely Fél kérésére a vegyes tanács a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján határozatot fogadhat el a 16-A. melléklet módosításáról.

16.5. CIKK

Műszaki előírások

1. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy a tervezett műszaki előírások tekintetében saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban elvégezzék a szabályozás hatásvizsgálatát.

¹ G/TBT/9, 2000. november 13., 4. melléklet.

2. Az egyes Felek értékelik a műszakielőírás-javaslatok azon rendelkezésre álló szabályozási és nem szabályozási alternatíváit, amelyek teljesíthetik a Fél jogszerű célkitűzéseit, a TBT-megállapodás 2.2. cikkének megfelelően.
3. A Felek a vonatkozó nemzetközi szabványokat használják műszaki előírásaik alapjaként, kivéve, ha a műszaki előírást kidolgozó Fél bizonyítani tudja, hogy az említett nemzetközi szabványok nem lennének hatékonyak vagy nem lennének megfelelő eszközök a kitűzött jogszerű célkitűzések eléréséhez.
4. Ha az egyik Fél nem a nemzetközi szabványokat használja műszaki előírásai alapjául, a másik Fél kérésére köteles azonosítani a vonatkozó nemzetközi szabványoktól való bármely lényeges eltérést, kifejteni azokat az okokat, amelyek alapján úgy ítélte meg, hogy azon szabványok az elérni kívánt cél teljesítésének szempontjából hatástalanok vagy nem alkalmasak, és benyújtani az említett értékelés alapjául szolgáló tudományos vagy technikai bizonyítékokat.
5. A TBT-megállapodás 2.3. cikke szerinti kötelezettségeiken túlmenően a Felek saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban felülvizsgálják műszaki előírásaikat azzal a céllal, hogy fokozzák e műszaki előírások és a vonatkozó nemzetközi szabványok konvergenciáját. A Felek többek között figyelembe veszik a vonatkozó nemzetközi szabványokban foglalt új fejleményeket, valamint azt, hogy továbbra is fennállnak-e a vonatkozó nemzetközi szabványoktól való eltéréseit előidéző körülmények.

16.6. CIKK

Szabályozási együttműködés

1. A Felek elismerik, hogy a kereskedelmet gátló technikai akadályok felszámolásának vagy elkerülésének elősegítésére számos szabályozási együttműködési mechanizmus létezik.
2. Az e fejezet hatálya alá tartozó területeken bármely Fél javasolhat ágazatspecifikus szabályozási együttműködési tevékenységeket a másik Félnek. A 16.13. cikkben említett kapcsolattartó ponthoz továbbítandó javaslatoknak a következőkből kell állnia:
 - (a) a szabályozási megközelítésekre és gyakorlatokra vonatkozó információcsere; vagy
 - (b) kezdeményezés a műszaki előírásoknak és a megfelelőségértékelési eljárásoknak a vonatkozó nemzetközi szabványokkal való további összehangolására.

A másik Fél észszerű időn belül válaszol a javaslatra.

3. A 16.13. cikkben említett kapcsolattartó pontok tájékoztatják a vegyes bizottságot az e cikk alapján végzett együttműködési tevékenységekről.
4. A Felek törekednek arra, hogy a kereskedelem szükségtelen technikai akadályainak felszámolása érdekében kicseréljék egymás között a megfelelőségértékelési eredmények elfogadását megkönnyítő mechanizmusokat, és együttműködjenek egymással e mechanizmusok keretében.

5. A Felek ösztönzik a műszaki szabályozásért, a szabványosításért, a megfelelőségértékelésért, az akkreditációért és a metrológiáért felelős szervezeteik közötti együttműködést az e fejezet hatálya alá tartozó kérdések kapcsán, függetlenül attól, hogy kormányzati vagy nem kormányzati szervezetekről van-e szó.

6. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az kötelezné valamely Felet:

- (a) a szabályozási intézkedések előkészítésére és elfogadására vonatkozó eljárásaitól való eltérésre;
- (b) olyan intézkedések meghozatalára, amelyek aláásnák vagy akadályoznák a közpolitikai célkitűzéseinek megvalósítására irányuló szabályozási intézkedések időben történő elfogadását; vagy
- (c) konkrét szabályozási eredmény elérésére.

7. E cikk, valamint a 16-A–16.E. mellékletek szerinti együttműködésre vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az Unió Fél nevében az Európai Bizottság jár el.

16.7. CIKK

A nem élelmiszer jellegű termékek piacfelügyeletével, megfelelésével és biztonságával kapcsolatos együttműködés

1. A Felek elismerik a piacfelügyelet, a megfelelés és a nem élelmiszer jellegű termékek biztonsága terén folytatott együttműködés fontosságát a kereskedelem megkönnyítése, a fogyasztók és más felhasználók védelme, valamint a megosztott információkon alapuló kölcsönös bizalom kiépítése szempontjából.

2. E cikk alkalmazásában:
 - (a) „fogyasztási cikkek”: olyan áruk, amelyeket fogyasztók általi felhasználásra szánnak vagy valószínűsíthetően fogyasztók használnak, kivéve az élelmiszereket, az orvostechnikai eszközöket és a gyógyszereket; és
 - (b) „piacfelügyelet”: a közigazgatási szervek által valamely Fél eljárásai alapján – adott esetben a gazdasági szereplőkkel együttműködésben – végzett tevékenységek és hozott intézkedések, amelyek lehetővé teszik az adott Fél számára a termékek jogszabályokban és egyéb rendelkezésekben foglalt követelményeknek való megfelelésének nyomon követését vagy kezelését.
3. A piacfelügyelet független és pártatlan működésének biztosítása érdekében a Felek biztosítják a következőket:
 - (a) a piacfelügyeleti funkciók és a megfelelőségértékelési funkciók szétválasztása; és
 - (b) minden olyan érdek kiküszöbölése, amely befolyásolná a piacfelügyeleti hatóságok pártatlanságát a gazdasági szereplők ellenőrzésének vagy felügyeletének elvégzése során.
4. A Felek együttműködhetnek és információt cserélhetnek a nem élelmiszer jellegű termékek biztonsága és megfelelősége terén, különösen a következők tekintetében:
 - (a) piacfelügyeleti és végrehajtási tevékenységek és intézkedések;

- (b) kockázatértékelési módszerek és terméktesztelés;
- (c) összehangolt termékviSSzahívás vagy egyéb hasonló intézkedések;
- (d) tudományos, műszaki és szabályozási kérdések, amelyek célja a nem élelmiszer jellegű termékek biztonságának és a megfelelésnek a javítása;
- (e) olyan újonnan felmerülő kérdések, amelyeknek jelentős egészségügyi és biztonsági vonatkozásai vannak;
- (f) szabványosítással kapcsolatos tevékenységek; és
- (g) tisztviselők cseréje.

5. Az UnióS Fél a 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹ vagy annak utódjában említett fogyasztási cikkek tekintetében a Gyors Tájékoztatási Rendszeréből kiválasztott információkat bocsájthat Chile rendelkezésére, Chile pedig átadhatja az UnióS Félnek a fogyasztási cikkek biztonságosságára, valamint a fogyasztási cikkekkel kapcsolatban hozott megelőző, korlátozó és korrekciós intézkedésekre vonatkozó kiválasztott információkat. Erre az információcserére az alábbiak formájában kerülhet sor:

- (a) nem szisztematikus információcsere kellően indokolt és konkrét esetekben, a személyes adatok kivételével; és

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/95/EK irányelve (2001. december 3.) az általános termékbiztonságról (EUHL L 11., 2002.1.15., 4. o.).

(b) a vegyes tanács határozatával létrehozott, a 16-D. mellékletben rögzítendő megállapodáson alapuló rendszeres információcsere.

6. A vegyes tanács határozatot fogadhat el a 16-E. mellékletben meghatározandó, az e cikk (5) bekezdésének hatálya alá nem tartozó, nem megfelelő, nem élelmiszer jellegű termékekkel kapcsolatban hozott intézkedésekre vonatkozó információk – többek között elektronikus úton történő – rendszeres cseréjéről szóló megállapodás létrehozásáról.

7. A Felek a (4), (5) és (6) bekezdés alapján megszerzett információkat kizárólag a fogyasztók, az egészség, a biztonság vagy a környezet védelme céljából használják fel.

8. A Felek a (4), (5) és (6) bekezdés alapján megszerzett információkat bizalmasan kezelik.

9. Az (5) bekezdés b) pontjában és a (6) bekezdésben említett rendelkezések meghatározzák a termékkört, a megosztani kívánt információ típusát, az információcsere szabályait és módjait, valamint a titoktartási és a személyes adatok védelméről szóló szabályok alkalmazását.

10. A 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében a vegyes tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat fogadjon el a 16-D. és a 16-E. mellékletben foglalt rendelkezések meghatározása vagy módosítása céljából.

16.8. CIKK

Szabványok

1. A szabványok lehető legszélesebb körű harmonizációja érdekében valamennyi Fél arra ösztönzi a területén létrehozott szabványügyi testületeket és azokat a regionális szabványügyi testületeket, amelyeknek saját maga vagy a területén létrehozott szabványügyi testületek tagjai, hogy:

- (a) erőforrásaik határain belül vegyenek részt a nemzetközi szabványoknak az illetékes nemzetközi szabványügyi testületek általi kidolgozásában;
- (b) az általuk kidolgozott szabványok alapjául vegyék figyelembe a vonatkozó nemzetközi szabványokat, kivéve, ha ezek a nemzetközi szabványok hatástalanok vagy nem megfelelőek lennének, például a magas szintű védelem vagy alapvető éghajlati vagy földrajzi tényezők vagy alapvető műszaki problémák miatt;
- (c) kerüljék el a nemzetközi szabványügyi szervezetek munkájának megkettőzését vagy az azzal való átfedéseket;
- (d) szabályos időközönként vizsgálják felül azon hazai vagy regionális szabványokat, amelyek nem a vonatkozó nemzetközi szabványokon alapulnak, a vonatkozó nemzetközi szabványokkal való konvergenciájuk fokozása céljából;

- (e) a nemzetközi szabványosítási tevékenységekben működjenek együtt a másik Fél megfelelő szabványügyi testületeivel, többek között a nemzetközi vagy a regionális szintű szabványügyi testületekkel; és
 - (f) segítsék elő a maguk közötti, valamint a másik Fél szabványügyi testületeivel folytatott kétoldalú együttműködést.
2. A Feleknek a következők tekintetében kell biztosítaniuk az információcserét:
- (a) a szabványok alkalmazása a műszaki előírások alátámasztása érdekében; és
 - (b) az egyes Felek szabványosítási folyamatai, valamint az, hogy nemzeti szabványaik kidolgozása során milyen mértékben támaszkodnak a nemzetközi, regionális vagy régió alatti szintű szabványokra.
3. Ha a szabványokat valamely műszakiszabály-tervezetbe vagy megfelelőségértékelési eljárásba való beépítés vagy hivatkozás révén teszik kötelezővé, az e megállapodás 16.10. cikkében és a TBT-megállapodás 2. vagy 5. cikkében meghatározott átláthatósági kötelezettségeket kell alkalmazni.

16.9. CIKK

Megfelelőségértékelés

1. A műszaki előírások elkészítése, elfogadása és alkalmazása vonatkozásában a 16.5. cikkben szereplő rendelkezések értelemszerűen alkalmazandók a megfelelőségértékelési eljárásokra.
2. Ha valamelyik Fél megfelelőségértékelést ír elő kifejezett bizonyosságként egy termék valamely műszaki előírásnak való megfelelésére, akkor az adott Fél:
 - (a) a felmerülő kockázatokkal arányos megfelelőségértékelési eljárásokat választ ki;
 - (b) jogszabályaira és egyéb rendelkezéseire is figyelemmel a beszállítói megfelelőségi nyilatkozat használatát tekinti a műszaki szabálynak való megfelelés igazolására szolgáló egyik lehetséges módnak; és
 - (c) a másik Fél kérésére tájékoztatást ad arról, hogy milyen kritériumok alapján választotta ki az egyes termékekre vonatkozó megfelelőségértékelési eljárásokat.
3. Ha valamelyik Fél harmadik fél által elvégzett megfelelőségértékelést ír elő kifejezett bizonyosságként egy termék valamely műszaki előírásnak való megfelelésére, és az említett feladatot nem utalta a (4) bekezdésben meghatározott kormányzati szerv kizárólagos feladatkörébe, akkor az adott Fél:
 - (a) lehetőleg akkreditációs eljárást alkalmaz a megfelelőségértékelési szervezetek minősítésére;

- (b) preferenciálisan használja az akkreditálásra és a megfelelőségértékelésre vonatkozó nemzetközi szabványokat, valamint a Felek akkreditációs testületeit bevonó nemzetközi megállapodásokat, például a Nemzetközi Laboratóriumakkreditálási Együttműködés (a továbbiakban: ILAC) és a Nemzetközi Akkreditálási Fórum (a továbbiakban: IAF) mechanizmusain keresztül;
- (c) csatlakozik, vagy adott esetben ösztönzi megfelelőségértékelő testületeinek csatlakozását a megfelelőségértékelési eredmények harmonizálását vagy azok elfogadását megkönnyítő bármely működő nemzetközi megállapodáshoz vagy rendszerhez;
- (d) biztosítja, hogy amennyiben egy adott termék vagy termékcsoport tekintetében több megfelelőségértékelő szervezetet jelölnek ki, a gazdasági szereplők megválaszthassák, hogy melyik megfelelőségértékelő szervezet végezze el a megfelelőségértékelési eljárást;
- (e) biztosítja, hogy a megfelelőségértékelő szervezetek függetlenek legyenek a gyártóktól, importőröktől és általában a gazdasági szereplőktől, valamint hogy ne álljon fenn összeférhetlenség az akkreditáló testületek és a megfelelőségértékelő szervezetek között;
- (f) lehetővé teszi a megfelelőségértékelő szervezetek számára, hogy alvállalkozókat vegyenek igénybe a megfelelőségértékeléssel kapcsolatos vizsgálatok vagy ellenőrzések elvégzésére, beleértve a másik Fél területén található alvállalkozókat is; e pont semelyik része nem értelmezhető úgy, hogy megtiltana a Feleknek, hogy az alvállalkozók számára ugyanazokat a követelményeket írják elő, amelyeket a szerződés tárgyát képező megfelelőségértékelő szervezetnek teljesítenie kell ahhoz, hogy maga végezhesse el a kiszervezett vizsgálatokat vagy ellenőrzést; és

(g) hivatalos weboldalakon közzéteszi az ilyen megfelelőségértékelések elvégzésére kijelölt szervezetek jegyzékét, valamint minden ilyen szervezet kijelölésének hatályára vonatkozó információkat.

4. E cikk egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy egy Fél előírja, hogy egyes termékek esetében a megfelelőségértékelést a saját kijelölt kormányzati hatóságai végezzék. Ilyen esetekben a Fél:

- (a) biztosítja, hogy a megfelelőségértékelésért fizetendő díjak ne haladják meg a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségét, és a megfelelőségértékelés kérelmezőjének kérésére ismerteti, hogy az ilyen megfelelőségértékelésért általa felszámított díjak összege miként korlátozódik a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére; és
- (b) a megfelelőségértékelési díjakat nyilvánosan hozzáférhetővé teszi vagy kérésre rendelkezésre bocsátja.

5. E cikk (2), (3) és (4) bekezdésének ellenére azokban az esetekben, amikor az Unió Fél elfogadja a 16-B. mellékletben felsorolt területekre vonatkozó beszállítói megfelelőségi nyilatkozatot, Chile – saját jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban – hatékony és átlátható eljárást biztosít az Unió Fél területén található és az ILAC és az IAF kölcsönös elismerésére vonatkozó nemzetközi megállapodásokban tagsággal rendelkező akkreditáló testület által akkreditált megfelelőségértékelő szervezetek által kiadott tanúsítványok és vizsgálati jelentések elfogadására, annak biztosítékeként, hogy a termék megfelel a Chile műszaki előírásaiban meghatározott követelményeknek.

6. E cikk alkalmazásában „a beszállító megfelelőségi nyilatkozata” a gyártó által a gyártó kizárólagos felelősségére, a megfelelő típusú megfelelőségértékelési tevékenység eredményei alapján kiállított, külső fél által kibocsátott és a harmadik fél által végzett kötelező értékelést kizáró tanúsítvány, amely annak biztosítékaul szolgál, hogy a termék megfelel az ilyen megfelelőségértékelési eljárásokat meghatározó műszaki előírásoknak.

7. Bármelyik Fél kérésére a 16.14. cikkben említett albizottság felülvizsgálja a 16-B. melléklet (1) bekezdésében szereplő területek jegyzékét. Az albizottság javasolhatja, hogy a vegyes tanács módosítsa a 16-B. mellékletet a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint.

16.10. CIKK

Átláthatóság

1. Saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban és a 36. cikk sérelme nélkül, az árukereskedelemre esetlegesen jelentős hatást gyakorló főbb műszaki előírások kidolgozásakor a Felek biztosítják olyan átláthatósági eljárások meglétét, amelyek lehetővé teszik, hogy a Felek személyei nyilvános konzultációs eljárás keretében véleményt nyilvánítsanak, kivéve sürgős biztonsági, egészségügyi, környezetvédelmi vagy nemzetbiztonsági problémák vagy azok felmerülésének kockázata esetén.

2. A Felek biztosítják a másik Fél személyei számára az (1) bekezdésben említett konzultációs folyamatban a saját személyei számára biztosítottnál nem kedvezőtlenebb feltételek mellett történő részvétel lehetőségét, és e konzultációs folyamat eredményeit nyilvánosságra hozzák.

3. A javasolt műszaki előírásokról és megfelelésértékelési eljárásokról szóló értesítésnek a WTO Notifikációs Központja részére történő megküldését követően valamennyi Fél törekszik arra, hogy legalább 60 napos időszakot biztosítson a másik Fél számára az írásbeli észrevételre, kivéve, ha sürgős biztonsági, egészségügyi, környezetvédelmi és nemzetbiztonsági problémák jelentkeznek, vagy ezek bekövetkezése fenyeget. A Felek megfontolás tárgyává teszik a másik Félnek az észrevételezési időszak meghosszabbítására irányuló minden észszerű kérését.
4. Ha az értesítés szövege nem a WTO egyik hivatalos nyelvén készült, az értesítést küldő Fél részletes és átfogó leírást biztosít a javasolt műszaki előírások vagy megfelelésértékelési eljárás tartalmáról a WTO értesítési formátumában.
5. Ha valamelyik Félhez a (3) bekezdésben említett írásbeli észrevételek érkeznek, a szóban forgó Fél:
- (a) a másik Fél kérésére illetékes szabályozó hatóságának részvételével megvitatja az írásbeli észrevételeket, és ezt olyan időpontban teszi, amikor az észrevételek figyelembe vehetők; és
 - (b) legkésőbb az elfogadott műszaki előírás vagy a megfelelésértékelési eljárás közzétételének napján írásban válaszol az észrevételekre.
6. A Felek legkésőbb az elfogadott műszaki előírás vagy megfelelésértékelési eljárás közzétételének napján egy weboldalon közzéteszik a másik Féltől érkező, a (3) bekezdésben említett észrevételekre adott válaszaikat.

7. A Felek a másik Fél megkeresésére információt szolgáltatnak az általuk elfogadott vagy elfogadni kívánt műszaki előírás vagy megfelelőségértékelési eljárás céljairól, valamint jogalapjáról és indokáról.
8. A Felek biztosítják, hogy az általuk elfogadott műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások hivatalos honlapokon vagy online hivatalos közlönyökön keresztül díjmentesen hozzáférhetőek legyenek.
9. A Felek a WTO Notifikációs Központjának küldött eredeti értesítéshez fűzött kiegészítés útján tájékoztatást nyújtanak a műszaki előírások vagy megfelelőségértékelési eljárások elfogadásáról és hatálybalépéséről, valamint az elfogadott végleges szövegről.
10. A Felek a TBT-megállapodás 2.12. cikkében meghatározott feltételek mellett észszerű időtartamot biztosítanak a műszaki előírások közzététele és hatálybalépése között. E cikk alkalmazásában az „észszerű időtartam” legalább hat hónapot jelent, kivéve, ha ez az időszak a kitűzött jogszerű célok elérése szempontjából nem lenne eredményes.
11. A Felek megfontolás tárgyává teszik a másik Félnek a (3) bekezdésben meghatározott észrevételezési időszak vége előtt beérkezett, a műszaki előírás elfogadása és hatálybalépése közötti időszak meghosszabbítására irányuló észszerű kérelmét, kivéve ha a késedelem miatt csorbát szenvedne a kitűzött jogos célok megvalósulása.

16.11. CIKK

Jelölés és címkézés

1. A Felek megerősítik, hogy a jelölést vagy címkézést tartalmazó vagy kizárólag ezekkel foglalkozó műszaki előírásaik megfelelnek a TBT-megállapodás 2.2. cikkének.
2. A TBT-megállapodás 2.2. cikkében említett jogszerű célkitűzések eléréséhez szükséges mértéken túl a termékek kötelező jelölését vagy címkézését előíró Fél:
 - (a) kizárólag olyan információk benyújtását írja elő, amelyek relevánsak a termék fogyasztói vagy használói számára, vagy a termék kötelező műszaki előírásoknak való megfelelését jelölik;
 - (b) nem írja elő a termékek jelöléseinek vagy címkéinek előzetes jóváhagyását, nyilvántartásba vételét vagy tanúsítását, sem pedig a díjfizetést azon termékek forgalomba hozatalának előfeltételeként, amelyek egyébként megfelelnek a kötelező műszaki előírásoknak;
 - (c) ha a gazdasági szereplők számára egyedi azonosítószám használatát írja elő, akkor indokolatlan késedelem nélkül, megkülönböztetésmentesen kiadja az ilyen számot a másik Fél gazdasági szereplői részére;

- (d) amennyiben az nem megtévesztő, ellentmondásos vagy zavaró az árukat importáló Fél által előírt információkkal összefüggésben, engedélyezi a következőket:
- (i) az árukat importáló Fél nyelve mellett más nyelven is feltüntetett információk;
 - (ii) nemzetközileg elfogadott nomenklatúra, piktogramok, szimbólumok és grafikai ábrázolások; és
 - (iii) az árukat importáló Fél által kért információkon felüli további információk;
- (e) elfogadja, hogy a címkézésre – beleértve a kiegészítő címkézést vagy a címkézés helyesbítését is – a behozatali ország vámraktáraiban vagy más kijelölt területein kerüljön sor a származási országban történő címkézés alternatívájaként, kivéve, ha a címkézést közegészségügyi vagy biztonsági okokból arra feljogosított személyeknek kell elvégezniük; és
- (f) arra törekszik, hogy a termékhez fizikailag rögzített címkék helyett a nem állandó vagy leválasztható címkéket, vagy a vonatkozó információknak a kísérő dokumentációban való feltüntetését elfogadja.

16.12. CIKK

Technikai egyeztetések és konzultációk

1. Mindegyik Fél kérhet a másik Féltől az e fejezet hatálya alá tartozó bármely kérdésben információt. A megkeresett Fél köteles az információt észszerű időn belül megadni.

2. Amennyiben az egyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél által kidolgozott, műszaki előírásra vagy megfelelőségértékelési eljárásra irányuló tervezet vagy javaslat jelentős hatással lehet a Felek közötti kereskedelemre, kérheti, hogy folytassanak technikai egyeztetéseket az intézkedéssel kapcsolatos aggályaival kapcsolatban. A kérelmet írásban kell benyújtani, az alábbiak megjelölésével:
 - (a) az intézkedés;

 - (b) e fejezet azon rendelkezései, amelyekre a kérelmező Fél aggályai vonatkoznak; és

 - (c) a kérelem indokai, beleértve annak ismertetését, hogy a kérelmező Fél mit talál aggályosnak az intézkedéssel kapcsolatban.

3. A szóban forgó Fél a kérelmet a másik Félnak a 16.13. cikk értelmében kijelölt kapcsolattartó pontjához nyújtja be írásban.

4. Bármely Fél kérésére a Felek a kérelem dátumától számított 60 napon belül személyesen, illetve video- vagy telekonferencia útján összeülnek, hogy megvitassák a (2) bekezdésben említett kérelemben felvetett aggályokat. A Felek mindent megtesznek a vita kölcsönösen kielégítő és lehető leggyorsabb rendezése érdekében.
5. Ha a kérelmező Fél úgy ítéli meg, hogy az ügy sürgős, kérheti a másik Felet arra, hogy rövidebb időn belül üljenek össze. A másik Fél mérlegeli a kérést.
6. Az egyértelműség érdekében ez a cikk nem sérti a Felek 38. fejezetből fakadó jogait és kötelezettségeit.

16.13. CIKK

Kapcsolattartó pontok

1. Az e fejezet szerinti együttműködés és koordináció megkönnyítésére mindegyik Fél kapcsolattartó pontot jelöl ki, és értesíti a másik Felet kapcsolattartó elérhetőségeiről. A Felek az elérhetőségekkel kapcsolatos bármilyen változásról haladéktalanul értesítik a másik Felet.
2. A kapcsolattartó pontok együttműködnek annak érdekében, hogy megkönnyítsék e fejezet végrehajtását és a Felek közötti együttműködést a kereskedelem technikai akadályaival kapcsolatos valamennyi kérdésben. A kapcsolattartó pontok:
 - (a) megszervezik a 16.12. cikkben említett technikai egyeztetéseket és konzultációkat;

- (b) haladéktalanul kezelik a másik Fél által felvetett, a szabványok, műszaki előírások vagy megfelelőségértékelési eljárások kialakításával, elfogadásával, alkalmazásával vagy végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket;
 - (c) valamely Fél kérésére megbeszéléseket szerveznek az e fejezet alapján felmerülő bármely kérdésről; és
 - (d) információcserét folytatnak a fejlesztésekről a szabványokkal, műszaki előírásokkal és megfelelőségértékelési eljárásokkal kapcsolatos nem kormányzati, regionális és többoldalú fórumokon.
3. A kapcsolattartó pontok a feladataik ellátásához megfelelő bármely megegyezésük szerinti módszerrel kommunikálnak egymással.

16.14. CIKK

A kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó albizottság

A kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó albizottság, amelyet a 8.8. cikk (1) bekezdése alapján hoznak létre (a továbbiakban: albizottság):

- (a) figyelemmel kíséri e fejezet végrehajtását és igazgatását;

- (b) fokozza az együttműködést a szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások fejlesztése és javítása terén;
- (c) meghatározza az e fejezet szerinti jövőbeli munka szempontjából közös érdekű kiemelt területeket és mérlegeli az új kezdeményezésekre irányuló javaslatokat;
- (d) figyelemmel kíséri és megvitatja a TBT-megállapodással kapcsolatos fejleményeket; és
- (e) megtesz bármilyen más lépést, amelyről a Felek úgy vélik, hogy segíteni fogja őket e fejezet és a TBT-megállapodás végrehajtásában.

17. FEJEZET

BERUHÁZÁS

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

17.1. CIKK

Hatály

E fejezet nem alkalmazandó az egyik Fél által a másik Fél pénzügyi intézményeivel, a másik Fél beruházóival vagy az ilyen beruházóknak az említett Fél 25.2. cikkben meghatározott területén található pénzügyi intézményekbe történő beruházásaival kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre;

17.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet, valamint a 17-A., 17-B. és 17-C. melléklet alkalmazásában:

- (a) „az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységek”: nem üzleti alapon és nem egy vagy több gazdasági szereplővel versenyben végzett tevékenységek, beleértve a szolgáltatásnyújtást is;
- (b) „repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások”: olyan tevékenységek, amelyeket akkor végeznek a repülőgépen vagy annak egy részén, amikor azt kivonják a szolgálatból, és nem tartozik ide az úgynevezett forgalmi karbantartás;
- (c) „számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) összefüggő szolgáltatások”: a légitársaság menetrendjéről, igénybevételi lehetőségeiről, díjszabásáról és díjszabási szabályairól információkat tartalmazó számítógépes rendszeren keresztül nyújtott olyan szolgáltatások, amelyek segítségével a helyfoglalás, illetve a jegyváltás lebonyolítható;
- (d) „érintett beruházás”: olyan beruházás, amely valamely Fél egy vagy több beruházójának közvetlen vagy közvetett tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll a másik Fél területén, az alkalmazandó joggal összhangban, és amely e megállapodás hatálybalépésének időpontjában már létezik, vagy azt követően jön létre;

- (e) „határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás”: olyan szolgáltatásnyújtás, amely:
- (i) az egyik Fél területéről a másik Fél területére történik; vagy
 - (ii) az egyik Fél területén a másik Fél fogyasztójának történik;
- (f) „gazdasági tevékenységek”: ipari, kereskedelmi és szakmai jellegű vagy kézműipari tevékenységek, többek között a szolgáltatások, kivéve az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységeket;
- (g) „vállalkozás”: letelepedés útján létrehozott jogi személyiséggel rendelkező szervezet, fióktelep vagy képviseleti iroda;
- (h) „letelepedés”: egy vállalkozásnak az egyik Fél beruházója által a másik Fél területén való létrehozása, beleértve annak felvásárlását¹ is;
- (i) „szabadon átváltható valuta”: a nemzetközi devizapiacokon széles körben forgalmazott és a nemzetközi ügyletekben széles körben használt valutákra szabadon átváltható valuta;

¹ A „felvásárlás” kifejezés úgy értendő, hogy magában foglalja a jogi személyiséggel rendelkező szervezetben való tőkerészesedést is, tartós gazdasági kapcsolatok létrehozása vagy fenntartása céljából.

- (j) „földi kiszolgálási szolgáltatások”: egy repülőtéren a következő szolgáltatások nyújtása egyedi díjfizetés vagy szerződés alapján: a légitársaságok képviselője, adminisztráció és felügyelet; utaskezelés; poggyászkezelés; forgalmi előtéren előforduló feladatok; étkeztetés, kivéve az élelmiszer elkészítését; a légi áruk és postai küldemények kezelése; a légi járművek üzemanyaggal feltöltése, a légi járművek szervizelése és takarítása; földi szállítás; valamint járatüzemeltetés, a személyzet igazgatása és a repülés tervezése; a földi kiszolgálási szolgáltatások nem foglalják magukban a következőket: saját földi kiszolgálás; biztonság; forgalmi karbantartási tevékenység; légi jármű-javítás és -karbantartás; és az olyan alapvető központosított repülőtéri infrastruktúrák működtetése vagy igazgatása, mint például a jégmentesítő berendezések, az üzemanyag-elosztó rendszerek, a csomagkezelő rendszerek vagy a repülőtéren belüli fix közlekedési rendszerek;
- (k) „beruházás”: bármely olyan, egy beruházó tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló eszköz, amely rendelkezik egy beruházás jellemzőivel, ideértve bizonyos időtartamot, a tőke vagy más források lekötését, az elvárt nyereséget és a kockázatvállalást; egy beruházás többek között a következő formákat öltheti:
- (i) vállalkozás;
 - (ii) üzletrészek, részvények és a jegyzett tőkéből való részesedés egyéb formái;
 - (iii) vállalkozás kötvényei, hitelei és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírai;
 - (iv) tőzsdei határidős ügyletek, opciós ügyletek és más származékos termékek;

- (v) koncessziók, licencek, engedélyek, jogosítványok és hasonló, a belső jog alapján biztosított jogok¹;
- (vi) kulcsrakész kivitelezésekről szóló szerződések, valamint építési, üzemeltetési, gyártási, koncessziós vagy bevételmegosztásról rendelkező és egyéb szerződések, ideértve azokat is, amelyek esetében a beruházó tulajdonnal rendelkezik a Fél területén;
- (vii) szellemitulajdon-jogok;
- (viii) egyéb ingó és ingatlan, materiális és immateriális, vagyoni és kapcsolódó vagyoni jogok, például bérlet, jelzálog és zálogkölcson;

az egyértelműség érdekében:

- (i) a beruházott hozam beruházásnak minősül, és az eszközök beruházása vagy újraberuházása formájában bekövetkező bármilyen változás nem befolyásolja a beruházás minősítését, feltéve, hogy a beruházás vagy újraberuházás formája továbbra is megfelel a beruházás fogalommeghatározásának;
- (ii) a beruházás fogalmába nem tartozik bele a bírósági vagy közigazgatási eljárás során hozott végzés vagy ítélet;

¹ Az egyértelműség érdekében: az, hogy egy koncesszió, egy licenc, egy engedély vagy egy hasonló eszköz rendelkezik-e a beruházások jellemzőivel, többek között például olyan tényezőktől függ, hogy az ilyenek birtokosa milyen jellegű és mértékű jogokkal rendelkezik az adott Fél joga szerint.

- (l) „valamely Fél beruházója”: az egyik Fél természetes személye vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezete, aki vagy amely a h) ponttal összhangban a másik Fél területén vállalkozást kíván létesíteni, létesít vagy létesített;
- (m) „valamely Fél jogi személyiséggel rendelkező szervezete”¹:
- (i) az Unió Fél esetében:
- (A) az Európai Unió vagy legalább egy tagállama joga szerint létrehozott vagy szervezett jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amely jelentős üzleti tevékenységet² folytat az Európai Unió területén; és
- (B) az Európai Unióon kívül letelepedett és az Európai Unió valamely tagállamának természetes személyei által ellenőrzött hajózási társaságok, amelyek hajói az Európai Unió valamely tagállamában vannak bejegyezve és annak lobogója alatt közlekednek;

¹ Az egyértelműség érdekében az e fogalommeghatározásban említett hajózási társaságok csak a tengeri szállítási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos tevékenységeik tekintetében minősülnek a Felek jogi személyiséggel rendelkező szervezeteinek.

² Összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződésről a WTO részére küldött értesítésével (WT/REG39/1), az Unió Fél az EUMSZ 54. cikkében szabályozott, egy tagállam gazdaságával fenntartott „tényleges és folyamatos kapcsolat” fogalmát egyenértékűnek tartja a „lényeges üzleti tevékenység” fogalmával.

- (ii) Chile esetében:
 - (A) a chilei jogszabályok szerint létrehozott vagy megszervezett, Chile területén lényeges üzleti tevékenységet folytató jogi személyiséggel rendelkező szervezet; valamint
 - (B) a Chilén kívül letelepedett és Chile természetes személyei által ellenőrzött hajózási társaságok, amelyek hajói Chilében vannak bejegyezve és Chile lobogója alatt közlekednek;
- (n) „működés”: valamely vállalkozásnak az egyik Fél beruházója által a másik Fél területén való működtetése, igazgatása, fenntartása, használata, haszonélvezete és értékesítése vagy arról való egyéb rendelkezés;
- (o) „hozamok”: valamennyi, egy beruházás vagy újraberuházás által eredményezett, vagy abból származó összeg, ideértve a nyereségeket, osztalékokat, tőkenyereséget, jogdíjakat, kamatot, a szellemi tulajdon-jogokból származó kifizetéseket, a természetben történő kifizetéseket és minden egyéb jogszerű bevételt;
- (p) „légi közlekedési szolgáltatások értékesítése és marketingje”: az érintett légi fuvarozó számára fennálló lehetőségek arra, hogy szabadon értékesítse és forgalomba hozza légiközlekedési szolgáltatásait, ideértve a marketing minden vonatkozását, például a piackutatást, a reklámozást és a forgalmazást is; ezek a tevékenységek nem tartalmazzák a légiközlekedési szolgáltatások árképzését, sem az alkalmazandó feltételeket;
- (q) „szolgáltatás”: bármely ágazatba tartozó bármely szolgáltatás, az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások kivételével; és
- (r) „Fórum”: a 17.34. cikk szerint létrehozott első fokú igazságszolgáltatási fórum.

17.3. CIKK

Szabályozási jog

A Felek megerősítik azon jogukat, hogy saját területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan legitim szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint a népegészségügy, a szociális szolgáltatások, a közoktatás, a biztonság, a környezet – ideértve az éghajlatváltozást – és a közkerölcs védelme, a szociális vagy fogyasztóvédelem, a magánélet védelme és az adatvédelem, valamint a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme.

17.4. CIKK

Kapcsolat más fejezetekkel

1. E fejezet és a 25. fejezet közötti ellentmondás esetén az összeegyeztethetlenség erejéig az utóbbi élvez elsőbbséget.
2. Valamely Fél azon előírása, miszerint a másik Fél szolgáltatójának óvadékot vagy más pénzügyi biztosítékot kell nyújtania a területén a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás feltételeként, önmagában még nem teszi alkalmazandóvá ezt a fejezetet a kérdéses szolgáltatás határokon átnyúló nyújtása vonatkozásában. Ez a fejezet a valamely Fél által az óvadék vagy pénzügyi biztosíték vonatkozásában elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre alkalmazandó, ha az ilyen óvadék vagy pénzügyi biztosíték érintett beruházásnak minősül.

17.5. CIKK

Előnyök megtagadása

Az egyik Fél megtagadhatja a másik Fél beruházójától vagy egy érintett beruházástól az e fejezetből származó előnyöket, amennyiben a megtagadó Fél olyan intézkedéseket fogad el vagy tart fenn a nemzetközi béke és biztonság fenntartásával kapcsolatban, beleértve az emberi jogok védelmét is:

- (a) amelyek megtiltják az adott beruházóval vagy érintett beruházással folytatott ügyleteket; vagy
- (b) amelyeket megsértene vagy kizárja azzal, ha az e fejezetből származó előnyöket az adott beruházó vagy érintett beruházás számára biztosítaná, ideértve azt az esetet is, amikor az intézkedések tiltják az olyan személlyel való ügyleteket, aki ez utóbbiak bármelyikének tulajdonosa, vagy ez utóbbiak bármelyike felett ellenőrzést gyakorol.

17.6. CIKK

A szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság

A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott, szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság. A beruházásokkal kapcsolatos ügyek kezelése során az albizottság figyelemmel kíséri és biztosítja e fejezet, valamint a 17-A., 17-B. és 17-C. melléklet megfelelő végrehajtását.

B. SZAKASZ

A BERUHÁZÁSOK LIBERALIZÁLÁSA ÉS A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA

17.7. CIKK

Hatály

1. Ez a szakasz valamely Fél által a területén elfogadott vagy fenntartott olyan intézkedésekre alkalmazandó, amelyek hatással járnak a másik Fél beruházója vállalkozásának gazdasági tevékenységekkel kapcsolatos letelepedésére vagy az érintett beruházás ilyen beruházó általi működtetésére.

2. E szakasz nem alkalmazandó az alábbiakra:
 - (a) audiovizuális szolgáltatások;

 - (b) belföldi tengeri kabotázs¹; vagy

¹ A vonatkozó nemzeti jogszabály alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, a jelen fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs az utasok vagy áruk szállítása a Chile vagy valamely tagállam területén található kikötő vagy pont és Chile vagy ugyanezen tagállam területén található kikötő vagy pont között, beleértve a kontinentális talapzatot is az ENSZ tengerjogi egyezményében meghatározottak szerint, továbbá a Chile vagy valamely tagállam területén található azonos kikötőből vagy pontból induló és oda visszatérő forgalom.

- (c) belföldi és nemzetközi, menetrendszerű, illetve nem menetrendszerű légi szolgáltatások vagy a légi szolgáltatásokat támogató kapcsolódó szolgáltatások¹, valamint a forgalmi jogok gyakorlásához közvetlenül kapcsolódó szolgáltatások, a következők kivételével:
- (i) repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások, amelyek során repülőgépet vonnak ki a szolgálatból;
 - (ii) légi szállítási szolgáltatások értékesítése és marketingje;
 - (iii) számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) kapcsolatos szolgáltatások; valamint
 - (iv) földi kiszolgálás.
3. A 17.8., 17.9., 17.11., 17.12. és 17.13. cikk nem alkalmazandó a közbeszerzésekre.
4. A 17.8., 17.9., 17.11. és 17.13. cikk nem alkalmazandó az egyik Fél által nyújtott támogatásokra, beleértve a kormányzat által támogatott kölcsönöket, garanciákat és biztosításokat.

¹ Az egyértelműség érdekében a légi szolgáltatások vagy a légi szolgáltatásokat támogató kapcsolódó szolgáltatások a következő szolgáltatásokat foglalják magukban: légi közlekedés; az olyan légi járműveket használó szolgáltatások, amelyek elsődleges célja nem áruk vagy utasok szállítása, például a légi tűzoltás, a repülésoktatás, a városnéző repülés, a légi permetezés, a légi felmérés, a légi térképkészítés, a fényképezés, az ejtőernyős ugrás, a vontató vitorlázó repülés, a helikopteres függőteher-emelés fakitermeléshez és építkezéshez, valamint egyéb, levegőben végzett mezőgazdasági, ipari és felügyeleti szolgáltatások; légi járművek kölcsönzése személyzettel; valamint repülőtér-üzemeltetési szolgáltatások.

17.8. CIKK

Piacra jutás

Azokban az ágazatokban vagy alágazatokban, ahol piacra jutási kötelezettségvállalásokat tesznek, egyik Fél sem fogad el vagy tart fenn a másik Fél beruházója vagy érintett beruházásnak minősülő vállalkozás letelepedése vagy az érintett vállalkozás működése útján megvalósított piacra jutással kapcsolatban, sem a teljes területe, sem valamely területi alegysége vonatkozásában olyan intézkedést, amely:

- (a) korlátozza azon vállalkozások számát, amelyek egy konkrét gazdasági tevékenységet végezhetnek, függetlenül attól, hogy a korlátozás számbeli kvóta, monopólium, kizárólagos jogok vagy gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában valósul meg;
- (b) korlátozza az ügyletek vagy a tőke összértékét számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;
- (c) korlátozza a műveletek teljes számát vagy a kimenet kijelölt számbeli egységekben kifejezett mennyiségét kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján¹;
- (d) egy adott gazdasági tevékenységnek a másik Fél beruházója általi végzéséhez meghatározott típusú jogi személy vagy közös vállalkozás létrehozását korlátozza vagy írja elő; vagy

¹ Az a), b) és c) pont nem terjed ki a mezőgazdasági vagy halászati termékek termelésének korlátozása érdekében elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre.

- (e) számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján korlátozza az adott ágazatban vagy egy vállalkozásban foglalkoztatható olyan természetes személyek összlétszámát, akik egy adott gazdasági tevékenység ellátásához szükségesek, és ahhoz közvetlenül kapcsolódnak.

17.9. CIKK

Nemzeti elbánás

1. A letelepedés tekintetében a Felek a másik Fél beruházóit és az érintett beruházásnak minősülő vállalkozásokat olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját beruházóik és azok vállalkozásai számára hasonló helyzetben¹ biztosítanak.
2. A működés tekintetében a Felek a másik Fél beruházóit és az érintett beruházásokat olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját beruházóik és azok beruházásai számára hasonló helyzetben² biztosítanak.

¹ Az egyértelműség érdekében az, hogy „hasonló helyzetekben” biztosítják-e az ilyen elbánást, eseti, tényeken alapuló elemzést igényel, és a helyzetek összességétől függ.

² Az egyértelműség érdekében az, hogy „hasonló helyzetekben” biztosítják-e az ilyen elbánást, eseti, tényeken alapuló elemzést igényel, és a helyzetek összességétől függ.

3. Az egyik Fél által az (1) és (2) bekezdés alapján biztosított elbánás a következőket jelenti:
- (a) Chile valamely regionális vagy helyi önkormányzata tekintetében: nem kevésbé kedvező elbánás, mint az adott önkormányzat által a chilei beruházók és azok beruházásai számára hasonló helyzetekben a területén biztosított legkedvezőbb elbánás;
 - (b) az Európai Unió valamely tagállamának kormányzata vagy az Európai Unió valamely tagállamában működő kormányzat tekintetében: nem kevésbé kedvező elbánás, mint az adott kormányzat által az adott tagállam beruházói és azok beruházásai számára hasonló helyzetekben a területén biztosított legkedvezőbb elbánás¹.

17.10. CIKK

Közbeszerzés

1. A Felek biztosítják, hogy az érintett beruházásnak minősülő vállalkozásai számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amelyet hasonló helyzetekben saját vállalkozásainak biztosítanak a beszerző szerv által kormányzati célból vásárolt áruk vagy szolgáltatások tekintetében.

¹ Az egyértelműség érdekében az Európai Unió valamely tagállamának kormányzata vagy az Európai Unió valamely tagállamában működő kormányzat által biztosított elbánás magában foglalja – adott esetben – a regionális és helyi önkormányzatok által biztosított elbánást is.

2. Az e cikkben meghatározott nemzeti elbánásra vonatkozó kötelezettség alkalmazása továbbra is a 28.3. cikkben meghatározott biztonsági és általános kivételek hatálya alá tartozik.

17.11. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A letelepedés tekintetében a Felek a másik Fél beruházóit és az érintett beruházásnak minősülő vállalkozásokat olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet valamely harmadik ország beruházói és azok vállalkozásai számára hasonló helyzetben¹ biztosítanak.
2. A működés tekintetében a Felek a másik Fél beruházóit és az érintett beruházásokat olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet valamely harmadik ország beruházói és azok vállalkozásai számára hasonló helyzetben² biztosítanak.
3. Az (1) és (2) bekezdés nem értelmezhető úgy, hogy az arra kötelezi valamelyik Felet, hogy a másik Fél beruházóira vagy az érintett beruházásokra is kiterjessze az olyan elbánást, amely az előírások (beleértve a természetes személy vagy vállalkozás gazdasági tevékenység folytatására való felhatalmazására, engedélyezésére vagy tanúsítására vonatkozó előírásokat vagy kritériumokat), illetve prudenciális intézkedések elismerését előíró intézkedések alkalmazásából ered.

¹ Az egyértelműség érdekében az, hogy „hasonló helyzetekben” biztosítják-e az ilyen elbánást, eseti, tényeken alapuló elemzést igényel, és a helyzetek összességétől függ.

² Az egyértelműség érdekében az, hogy „hasonló helyzetekben” biztosítják-e az ilyen elbánást, eseti, tényeken alapuló elemzést igényel, és a helyzetek összességétől függ.

4. Az egyértelműség kedvéért az (1) és (2) bekezdésben szereplő „elbánás” nem foglalja magában az egyéb nemzetközi beruházási egyezményekben vagy kereskedelmi megállapodásokban előírt, beruházásokkal kapcsolatos vitarendezési eljárásokat vagy mechanizmusokat. Az egyéb nemzetközi beruházási egyezményekben vagy kereskedelmi megállapodásokban foglalt anyagi jogi rendelkezések önmagukban nem minősülnek az (1) és (2) bekezdésben említett „elbánásnak”, és így nem vezethetnek e cikk megsértéséhez az egyik Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedések hiányában. Az egyes Felek olyan intézkedései, amelyeket az ilyen anyagi jogi rendelkezések alapján alkalmaztak, az e cikk értelmében vett „elbánásnak” minősülhetnek, és így e cikk megsértését eredményezhetik.

17.12. CIKK

Teljesítőképeségi követelmények

1. A Felek nem írnak elő vagy nem érvényesítenek követelményeket, illetve nem érvényesítenek semmiféle kötelezettségvállalást vagy vállalást az egyik Fél vagy egy harmadik ország vállalkozásának letelepedésével vagy beruházásának működésével kapcsolatban az adott Fél területén, amelyek a következőkre vonatkoznának:

- (a) az áruk vagy szolgáltatások bizonyos szintjének vagy százalékos arányának exportálása;
- (b) belföldi tartalom bizonyos szintjének vagy arányának elérése;
- (c) a területén előállított áru vagy nyújtott szolgáltatás beszerzése, használata vagy előnyben részesítése, vagy a területén lévő természetes személyektől vagy vállalkozásoktól történő áru- vagy szolgáltatásbeszerzés;

- (d) az import mennyiségének vagy értékének az export mennyiségéhez vagy értékéhez, illetve a vállalkozáshoz kapcsolódó devizabeáramláshoz való kötése;
- (e) a vállalkozás által előállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások területükön való értékesítésének korlátozása oly módon, hogy az ilyenek értékesítését az exportjuk vagy devizanyereségük mennyiségéhez vagy értékéhez kötik;
- (f) adott technológiához, termelési folyamathoz vagy más védett ismerethez való hozzáférés biztosítása vagy ezek átadása a területén lévő természetes személynek vagy vállalkozásnak;
- (g) kizárólag az adott Fél területéről az általa előállított áruk vagy az általa nyújtott szolgáltatások szállítása egy konkrét regionális vagy világpiacra;
- (h) az adott beruházónak a világ egy meghatározott, a Fél területénél szélesebb földrajzi régiójában történő működését vagy teljes világszintű működését irányító székhely létrehozása a Fél területén;
- (i) saját állampolgárai egy bizonyos számának vagy százalékos arányának alkalmazása;
- (j) a kivitel vagy a kivitel céljából történő értékesítés korlátozása; vagy

(k) a követelmény bevezetésének vagy érvényesítésének időpontjában hatályos bármely hasznosítási szerződés tekintetében, vagy bármely kötelezettségvállalás vagy vállalás érvényesítése tekintetében, vagy a beruházó, valamint a területén lévő természetes személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet vagy bármely más szervezet között szabadon kötött jövőbeli hasznosítási szerződés¹ tekintetében, feltéve, hogy a követelmény előírása vagy érvényesítése, illetve a kötelezettségvállalás vagy vállalás végrehajtása oly módon történik, amely közvetlenül megsérti az adott hasznosítási szerződést valamely Fél nem igazságügyi kormányzati hatósági gyakorlata révén, a következők elfogadása céljából:

(i) valamely hasznosítás szerződési szerinti jogdíj adott mértéke vagy összege, amely egy bizonyos szint alatt van; vagy

(ii) a hasznosítási szerződés időtartamának adott időtartama.

2. Az egyértelműség érdekében az (1) bekezdés k) pontja nem alkalmazandó abban az esetben, ha a beruházó és az egyik Fél között hasznosítási szerződés jön létre.

3. A Felek nem kötik az egyik Fél vagy egy harmadik ország bármely vállalkozásának a területükön való létesítésével vagy működtetésével kapcsolatos előny megszerzését vagy megtartását a következő követelmények bármelyikének való megfeleléshez:

(a) hazai tartalmak bizonyos szintjének vagy százalékos arányának elérése;

¹ Az e pontban említett „hasznosítási szerződés” a technológia engedélyezésére, a termelési folyamatra vagy más védett tudásra vonatkozó szerződés.

- (b) a területükön előállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások vásárlása, használata vagy előnyben részesítése, vagy természetes személyektől vagy vállalkozásoktól származó áruk vagy szolgáltatások vásárlása a területükön;
- (c) az import mennyiségének vagy értékének az export mennyiségéhez vagy értékéhez, illetve a vállalkozáshoz kapcsolódó devizabeáramláshoz való kötése;
- (d) a vállalkozás által előállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások területükön való értékesítésének korlátozása oly módon, hogy az ilyenek értékesítését az exportjuk vagy devizanyereségük mennyiségéhez vagy értékéhez kötik; vagy
- (e) a kivitel vagy az értékesítés korlátozása.

4. A (3) bekezdés nem értelmezhető oly módon, hogy megakadályozza a Feleket abban, hogy az egyik Fél vagy egy harmadik ország beruházója vállalkozásának a területükön való létesítésével vagy működtetésével kapcsolatban kapott vagy továbbra is kapott előnyt a területükön folytatott helyi termelésre, szolgáltatásnyújtásra, alkalmazottak képzésére vagy alkalmazására, bizonyos létesítmények építésére vagy bővítésére, vagy kutatás-fejlesztés folytatására vonatkozó előírásoknak való megfeleléshez kössék.

5. Az (1) bekezdés f) és k) pontja nem alkalmazandó, ha:
- (a) valamely Fél engedélyezi a TRIPS-megállapodás 31. vagy 31a. cikke szerinti szellemi tulajdon-jog használatát, vagy olyan védett információ közzétételét előíró intézkedéseket, amelyek a TRIPS-megállapodás 39. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartoznak és azzal összhangban állnak; vagy
 - (b) a követelményt, illetve a kötelezettségvállalást vagy vállalást bíróság, közigazgatási bíróság vagy versenyhatóság írja elő vagy érvényesíti annak érdekében, hogy egy olyan gyakorlatot orvosoljon, amelyről bírósági vagy közigazgatási eljárás állapította meg, hogy a Fél versenyjogába ütközik.
6. Az (1) bekezdés a), b) és c) pontja, valamint a (3) bekezdés a) és b) pontja nem alkalmazandó az áruk és szolgáltatások exportösztönzési és külföldi segélyprogramokban való részvételével kapcsolatos minősítési követelményekre.
7. A (3) bekezdés a) és b) pontja nem alkalmazandó az importáló Fél által egy áru azon tartalmával kapcsolatban támasztott követelményekre, amelyek teljesülése a kedvezményes vám vagy kedvezményes kvóta alkalmazásához szükséges.

8. Az egyértelműség érdekében ez a cikk nem értelmezhető úgy, mint amely arra kötelezi a Feleket, hogy engedélyezzék egy adott szolgáltatás határokon átnyúló nyújtását, amennyiben az adott Fél az ilyen szolgáltatásnyújtásra vonatkozóan olyan korlátozásokat vagy tilalmakat fogad el vagy tart fenn, amelyek összhangban állnak a 17-A., 17-B. és 17-C. mellékletben felsorolt valamely ágazat, alágazat vagy tevékenység tekintetében meghatározott fenntartásokkal, feltételekkel vagy minősítésekkel.
9. Ez a cikk nem érinti a Feleknek a WTO-egyezmény alapján tett kötelezettségvállalásait.

17.13. CIKK

Felső vezetés és igazgatótanács

A Felek nem írhatják elő az adott Fél érintett beruházásnak minősülő vállalkozása számára, hogy az igazgatótanácsba vagy felsővezetői – például vállalatvezetői vagy menedzseri – pozíciókba bizonyos állampolgárságú természetes személyeket nevezzen ki.

17.14. CIKK

A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések

1. A 17.9., 17.11., 17.12. és 17.13. cikk nem alkalmazandó:
 - (a) olyan meglévő, nem megfelelő intézkedésre, amelyet a következők tartanak fenn:
 - (i) az Unió Fél esetében:
 - (A) az Európai Unió a 17-A-1. függelékben foglaltak szerint;
 - (B) valamely tagállam központi kormányzata a 17-A-1. függelékben foglaltak szerint;
 - (C) valamely tagállam regionális önkormányzata a 17-A-1. függelékben foglaltak szerint; vagy
 - (D) valamely helyi önkormányzat; valamint
 - (ii) Chile esetében:
 - (A) a központi kormányzat a 17-A-2. függelékben foglaltak szerint;

(B) valamely regionális önkormányzat a 17-A-2. függelékben foglaltak szerint; vagy

(C) valamely helyi önkormányzat;

(b) az e bekezdés a) pontjában említett nem megfelelő intézkedés folytatása vagy azonnali megújítása; vagy

(c) az e bekezdés a) pontjában említett nem megfelelő intézkedés módosítására, amennyiben a módosítás nem csökkenti az intézkedésnek a 17.9., 17.11., 17.12. vagy 17.13. cikknek való megfelelőségét a közvetlenül a módosítást megelőzően fennállt megfelelőséghez képest.

2. A 17.9., 17.11., 17.12. és 17.13. cikk nem alkalmazandó a valamely Fél által a 17-B. melléklet jegyzékében meghatározott ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében hozott intézkedésekre.

3. A Felek az e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően elfogadott és a 17-B. mellékletben meghatározott valamely fenntartás hatálya alá tartozó intézkedés alapján nem írhatják elő közvetlenül vagy közvetve a másik Fél beruházója számára, hogy állampolgársága miatt az intézkedés hatálybalépésének időpontjában meglévő érintett beruházását eladja vagy más módon elidegenítse.

4. A 17.8. cikk nem alkalmazandó valamely Fél olyan intézkedéseire, amelyek összhangban állnak a 17-C. mellékletben foglalt kötelezettségvállalásokkal.

5. A 17.9. és 17.11. cikk nem alkalmazandó a Feleknek a TRIPS-megállapodás 3. vagy 4. cikke alóli kivételnek, mentességnek vagy felmentésnek minősülő intézkedéseire, amint azt az említett megállapodás 3., 4. és 5. cikke előírja.

6. Az egyértelműség érdekében a 17.9. és 17.11. cikk nem értelmezhető úgy, mint amely megakadályozza a Feleket abban, hogy a másik Fél beruházóinak vagy érintett beruházásainak letelepedésével vagy működésével kapcsolatban tájékoztatási követelményeket írjanak elő, beleértve a statisztikai célúakat is, feltéve, hogy ez nem jelenti az adott Fél említett cikkek szerinti kötelezettségei megkerülésének eszközét.

C. SZAKASZ

BERUHÁZÁSVÉDELEM

17.15. cikk

Hatály

E szakasz a Felek által a következőket érintően elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre alkalmazandó:

(a) érintett beruházások; és

- (b) valamely Fél beruházói az érintett beruházásaik működése tekintetében.

17.16. CIKK

Beruházás és szabályozási intézkedések

1. A 17.3. cikk e cikkel összhangban alkalmazandó erre a szakaszra.
2. E szakasz nem értelmezhető úgy, mint valamely Fél az iránti kötelezettségvállalása, hogy nem változtatja meg jogi és szabályozási keretét, többek között olyan módon, amely hátrányosan érintheti az érintett beruházások működését vagy a beruházó nyereségre vonatkozó várakozásait.
3. Az egyértelműség érdekében pusztán az a tény, hogy a támogatást vagy a vissza nem térítendő támogatást egyik Fél sem nyújtotta, nem hosszabbította meg vagy nem tartotta fenn, illetve nem módosította vagy csökkentette, nem minősül kötelezettségzegésnek e szakasz értelmében, még akkor sem, ha az az érintett beruházásban veszteséget vagy kárt okoz:
 - (a) ha sem jogszabály, sem szerződés alapján nem áll fenn kötelezettség a támogatás nyújtására, meghosszabbítására vagy fenntartására vonatkozóan; vagy
 - (b) a támogatás nyújtásához, meghosszabbításához, fenntartásához, módosításához vagy csökkentéséhez kapcsolódó feltételekkel összhangban.

4. Az egyértelműség érdekében e szakasz egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint ami kizárja bármelyik Fél számára, hogy a támogatás¹ nyújtását megszüntesse vagy a támogatást visszafizettesse, ha az ilyen intézkedést egyik illetékes hatósága² rendelte el, továbbá nem értelmezhető úgy, hogy az érintett Fél kártalanítani köteles ezért a beruházót.

17.17. CIKK

A beruházóknak és az érintett beruházásoknak biztosított elbánás

1. Az egyes Felek saját területükön a másik Fél érintett beruházásai, valamint érintett beruházásaik tekintetében a beruházók számára igazságos és méltányos bánásmódot, valamint teljes körű védelmet és biztonságot biztosítanak a (2)–(6) bekezdésnek megfelelően.

¹ Az Uniós Fél esetében a „támogatás” fogalma magában foglalja az Európai Unió joga által meghatározott „állami támogatást” is.

² Az Uniós Fél esetében az e bekezdésben említett tevékenységek elrendelésére jogosult illetékes hatóságok az Európai Bizottság, illetve az állami támogatásra vonatkozó európai uniós jogot alkalmazó valamely tagállami bíróság vagy törvényszék.

2. Az igazságos és méltányos bánásmód (1) bekezdésben említett biztosítására vonatkozó kötelezettség valamely Fél általi megszegésének minősül, amennyiben egy intézkedés vagy intézkedéssorozat a következőket valósítja meg¹:

- (a) az igazságszolgáltatás megtagadása büntető-, polgári vagy közigazgatási eljárás során;
- (b) a bírósági és közigazgatási eljárásokban a szabályszerű eljárás alapvető megsértése;
- (c) nyilvánvaló önkényesség;

¹ Az egyértelműség érdekében annak meghatározásakor, hogy egy intézkedés vagy intézkedéssorozat az igazságos és méltányos bánásmód kötelezettsége megsértésének minősül-e, a Fórum többek között a következőket veszi figyelembe:

- (i) az a) és b) pont tekintetében, hogy az intézkedés vagy intézkedéssorozat magában foglal-e olyan súlyos köteleességszegést, amely sérti a bíróságok feddhetetlenségét; önmagában az a tény, hogy a beruházó által a vitatott intézkedés ellen belföldi eljárásban indított fellebbezést a Fórum elutasítja, megalapozatlannak találja vagy a fellebbezés más okból nem jár eredménnyel, nem minősül az igazságszolgáltatás megtagadásának az a) pont szerint;
- (ii) a c) és d) pont tekintetében, hogy az intézkedésre vagy intézkedéssorozatra nyilvánvalóan nem ok vagy tény alapján, vagy nyilvánvalóan jogellenes indokkal, például előítélet vagy elfogultság alapján került-e sor; önmagában valamely szakpolitika vagy eljárás jogellenessége, vagy pusztán következtelen vagy megkérdőjelezhető alkalmazása nem minősül a c) pont szerinti nyilvánvaló önkényességnek, azonban egy jogszabály vagy rendelet teljes és indokolatlan megtagadása, egy indok nélküli intézkedés, vagy az olyan magatartás, amely kifejezetten a beruházóra vagy annak érintett beruházására irányul károkozási céllal, a c) és d) pontban említett önkényességnek vagy megkülönböztetésnek minősülhet;
- (iii) az e) pont tekintetében, hogy valamelyik Fél a hatásköreit túllépve járt-e el és az állítólagos kényszerítés vagy zaklatás esetei ismétlődtek-e és hosszabb ideig fennálltak-e.

(d) nyilvánvalóan jogellenes alapon történő célzott hátrányos megkülönböztetés, például nemi, faji vagy vallási hovatartozás alapján; vagy

(e) a beruházókkal szembeni visszaélés, beleértve a kényszerítést, az erőszakot és a zaklatást.

3. A (2) bekezdésben említett jogsértés meghatározásakor a Fórum figyelembe veheti az egyik Fél által a beruházónak tett konkrét és egyértelmű nyilatkozatokat, amelyekre a beruházó észszerűen támaszkodott az érintett beruházás megvalósításával vagy fenntartásával kapcsolatos döntése során, mely beruházást a szóban forgó Fél ezt követően meghiúsított.

4. Az (1) bekezdésben említett „teljes körű védelem és biztonság” csak a Félnek a beruházók és az érintett beruházások fizikai biztonságával kapcsolatos kötelezettségére vonatkozik¹.

5. Az egyértelműség érdekében e megállapodás valamely más rendelkezésének megsértése vagy egy másik nemzetközi megállapodásnak a megsértése nem minősül e cikk megsértésének.

6. Önmagában az a tény, hogy egy intézkedés sérti valamely Fél jogát, nem minősül e cikk megsértésének. Annak megállapítása érdekében, hogy az intézkedés sérti-e e cikk valamely rendelkezését, a Fórum mérlegeli, hogy valamely Fél az (1)–(4) bekezdéssel összeegyeztethetetlen módon járt-e el.

¹ Az egyértelműség érdekében a „teljes körű védelem és biztonság” csak a Félnek azon kötelezettségeire vonatkozik, amely észszerűen szükséges lehet a beruházók és az érintett beruházások fizikai biztonságának védelméhez.

17.18. CIKK

Elbánás zavargások esetén

1. Az egyik Fél olyan beruházói, amelyek érintett beruházásai a másik Fél területén háború vagy más fegyveres konfliktus, forradalom vagy más polgári zavargás, illetve nemzeti veszélyhelyzet¹ következtében veszteségeket szenvednek el, a kárpótlás, a kártalanítás, a kártérítés vagy a rendezés más formája tekintetében legalább olyan kedvező elbánásban részesülnek, mint amilyenben az említett Fél a saját beruházóit vagy bármely harmadik ország beruházóit részesíti.

2. Az (1) bekezdés sérelme nélkül, ha az egyik Fél beruházói az ugyanezen bekezdésben említett helyzetek egyikében kárt szenvednek a másik Fél területén, úgy a másik Félnek azonnali, megfelelő és hatékony kártalanítást vagy kártérítést kell biztosítania számukra, ha az említett veszteségek a következőkből erednek:
 - (a) az érintett beruházások vagy azok részeinek lefoglalása a másik Fél fegyveres erői vagy hatóságai által; vagy
 - (b) érintett beruházásainak vagy annak részeinek megsemmisítése a másik Fél fegyveres erői vagy hatóságai által, amit az adott helyzet nem tett szükségessé.

3. Az e cikk (2) bekezdésében említett kártérítés összegét a 17.19. cikk (2) bekezdésével összhangban kell meghatározni a lefoglalás vagy megsemmisítés napjától a tényleges kifizetés napjáig.

¹ Az egyértelműség érdekében a nemzeti szükségállapot kihirdetése önmagában nem minősül e rendelkezés megsértésének.

17.19. CIKK

Kisajátítás¹

1. A Felek nem sajátítják ki vagy államosítják az érintett beruházásokat sem közvetlenül, sem közvetve olyan intézkedések útján, amelyek a kisajátítással vagy az államosítással (a továbbiakban: kisajátítás) azonos hatással járnak, kivéve ha erre:

- (a) közérdekű cél érdekében;
- (b) megkülönböztetésmentes módon;
- (c) azonnali, megfelelő és hatékony kártérítés ellenében; és
- (d) jogszerű eljárással összhangban kerül sor.

2. Az (1) bekezdés c) pontjában említett kártérítés:

- (a) késedelem nélkül kifizetendő;
- (b) egyenlő azzal a valós piaci értékkel, amelyet a kisajátított beruházás közvetlenül azt megelőzően képviselt, hogy a kisajátításra sor került (a továbbiakban: a kisajátítás napja), vagy hogy a közelgő kisajátítás ismertté vált, attól függően, hogy melyik következett be korábban;

¹ Az egyértelműség érdekében ez a cikk a 17-D. melléklettel összhangban értelmezendő.

- (c) teljes mértékben realizálható és szabadon átváltható valutában szabadon átutalható; és
- (d) a kisajátítás napjától a kifizetés napjáig kereskedelmi szempontból szokásos mértékű kamatot is tartalmaz.

3. Az érintett beruházónak jogában áll, hogy a kisajátító Fél joga szerint követelését és beruházásának értékmegállapítását rövid időn belül felülvizsgáltathassa e Fél bírói vagy más független hatóságával, a jelen cikkben szereplő elveknek megfelelően.

4. Ez a cikk nem alkalmazandó a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatban a kibocsátott kényszerengedélyek kiadására, sem a szellemi tulajdon-jogok visszavonására, korlátozására vagy létesítésére azokban az esetekben, amennyiben a kényszerengedély kiadása, visszavonása, korlátozása vagy létesítése összhangban van a TRIPS-megállapodással¹.

17.20. CIKK

Átutalások²

1. Mindegyik Fél lehetővé teszi az érintett beruházáshoz kapcsolódó valamennyi átutalást, amelyet szabadon átváltható pénznemben, szabadon és késedelem nélkül, és az átutalás napján alkalmazandó piaci átváltási árfolyamon kell végrehajtani. Az ilyen átutalások közé tartoznak a következők:

- (a) a tőke-hozzájárulások;

¹ Az egyértelműség érdekében a szellemi tulajdon-jogok e bekezdésben említett visszavonása magában foglalja e jogok törlését vagy érvénytelenítését, a szellemi tulajdon-jogok korlátozása pedig magában foglalja az e jogok alóli kivételeket.

² Az egyértelműség érdekében erre a cikkre a 17-E. melléklet vonatkozik.

- (b) a beruházás vagy a beruházás bármely részének eladásából, illetve az érintett beruházás részleges vagy teljes felszámolásából származó nyereségek, osztalékok, tőkenyereségek és egyéb hozamok, bevételek;
- (c) a kamatok, a jogdíjkifizetések, az igazgatási szolgáltatási díjak, a műszaki segítségnyújtás díjai és az egyéb díjak;
- (d) a valamely Fél beruházója vagy érintett beruházás által kötött szerződés szerint eszközölt kifizetések, ideértve a hitelmegállapodás szerint eszközölt kifizetéseket;
- (e) egy érintett beruházással kapcsolatosan külföldről felvett és az ahhoz kapcsolódó feladatokat ellátó személyzet illetménye és egyéb javadalmazása;
- (f) a 17.18. és a 17.19. cikk alapján eszközölt kifizetések; és
- (g) a D. szakasz alkalmazásából eredő kifizetések.

2. Valamely Fél nem követeli meg beruházóitól, hogy átutalják, vagy nem bünteti beruházóit, ha azok nem utalják át a másik Fél területén eszközölt érintett beruházásukból származó vagy annak betudható jövedelmüket, nyereségüket, profitjukat vagy egyéb összegeket.

17.21. CIKK

Jogok és kötelezettségek átszállása

Ha az egyik Fél vagy az e Fél által kijelölt bármely ügynökség az érintett beruházással kapcsolatban általa kötött garancia, biztosítási szerződés vagy más kártalanítási forma alapján kifizetést teljesít az adott Fél beruházója részére, a másik Fél, amelynek területén az érintett beruházást végrehajtották, elismeri bármely olyan jog átszállását vagy átruházását, amellyel a beruházó e fejezet alapján az érintett beruházás tekintetében a jogok és kötelezettségek átszállásának hiányában rendelkezett volna, és a beruházó az említett jogok és kötelezettségek átszállásának mértékéig nem érvényesítheti ezeket a jogokat.

17.22. CIKK

Megszűnés

1. Amennyiben e megállapodás a 41.13. cikk alapján megszűnik, e szakasz és a D. szakasz a megszűnés időpontjától számított további öt évig továbbra is hatályban marad a megszűnés időpontja előtt végrehajtott beruházások tekintetében.
2. Az (1) bekezdésben említett időszak egy alkalommal további öt évvel meghosszabbításra kerül, amennyiben a Felek között nincs hatályban más beruházásvédelmi megállapodás.

3. E cikk nem alkalmazandó, amennyiben e megállapodás ideiglenes alkalmazása megszűnik, és ez a megállapodás nem lép hatályba.

17.23. CIKK

Kapcsolat más megállapodásokkal

1. E megállapodás hatálybalépésekor a tagállamok és Chile közötti, a 17-F. mellékletben felsorolt megállapodások, ideértve az ezekből eredő jogokat és kötelezettségeket, hatályukat veszítik, és helyükbe e megállapodás e része lép.

2. E fejezet C. és D. szakaszának a 41.5. cikk (2) bekezdésével összhangban történő ideiglenes alkalmazása esetén a 17-F. mellékletben felsorolt megállapodások alkalmazását – beleértve az azokból eredő jogokat és kötelezettségeket is – fel kell függeszteni attól a naptól kezdve, amikor a Felek a 41.5. cikkel összhangban ideiglenesen alkalmazzák e fejezet C. és D. szakaszát. Ha az említett szakaszok ideiglenes alkalmazása megszűnik, és e megállapodás nem lép hatályba, a felfüggesztés megszűnik, és a 17-F. mellékletben felsorolt megállapodások ismét hatályba lépnek.

3. Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve kereset nyújtható be a 17-F. melléklet jegyzékében szereplő valamely megállapodás alapján az abban meghatározott szabályoknak és eljárásoknak megfelelően, feltéve, hogy:

- (a) az említett megállapodásnak a kereset alapját képező állítólagos megsértése a megállapodás (2) bekezdés szerinti felfüggesztését megelőzően történt, vagy – ha nem került sor a megállapodás a (2) bekezdés szerinti felfüggesztésére – az e megállapodás hatálybalépésének időpontját megelőzően; és
- (b) legfeljebb három év telt el a megállapodás (2) bekezdés szerinti felfüggesztésének időpontjától vagy – ha nem került sor az említett megállapodás a (2) bekezdés szerinti felfüggesztésére – e megállapodás hatálybalépésének napjától a kereset benyújtásának időpontjáig.

4. Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve, amennyiben e fejezet C. és D. szakaszának ideiglenes alkalmazása megszűnik és e megállapodás nem lép hatályba, az e megállapodásban megállapított szabályoknak és eljárásoknak megfelelően keresetet lehet benyújtani, feltéve, hogy:

- (a) a kereset e megállapodás olyan állítólagos megsértéséből ered, amely az e fejezet C. és D. szakasza ideiglenes alkalmazásának időszaka alatt következett be; és
- (b) az ideiglenes alkalmazás megszűnésének időpontjától számított legfeljebb három év telt el a kereset benyújtásának időpontjáig.

5. E cikk alkalmazásában az „e megállapodás hatálybalépése” fogalomnak a 41.5. cikkben foglalt meghatározása nem alkalmazandó.

17.24. CIKK

Felelős üzleti magatartás

1. A 33. fejezet sérelme nélkül a Felek ösztönzik az érintett beruházásokat, hogy belső politikáikba építsék be a vállalati társadalmi felelősségvállalás vagy a felelős üzleti magatartás nemzetközileg elismert elveit és iránymutatásait, például az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásait, az ILO multinacionális vállalatokra és szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú nyilatkozatát, valamint az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket.
2. A Felek újólal megerősítik annak fontosságát, hogy a befektetők átvilágítási eljárást folytassanak a befektetésük környezeti és társadalmi kockázatainak és hatásainak azonosítása, megelőzése és mérséklése céljából, továbbá azért, hogy számot adjanak azokról.

D. SZAKASZ

BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS VITARENDEZÉS ÉS A BERUHÁZÁSI VITÁKKAL FOGLALKOZÓ BÍRÓSÁGI RENDSZER

1. ALSZAKASZ

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

17.25. cikk

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez a szakasz az egyik Fél felperese és a másik Fél közötti, a 17.9. cikk (2) bekezdése, vagy a 17.11. cikk (2) bekezdése, vagy a C. szakasz szerinti állítólagos jogsértésből eredő jogvitára alkalmazandó, mely jogsértés állítólag veszteséget vagy kárt okoz a felperes vagy annak helyben alapított vállalkozása számára.
2. Ez a szakasz a 17.31. cikk szerinti viszontkeresetekre is alkalmazandó.
3. A Felek adósságának átstrukturálásával kapcsolatos kereset kapcsán a 17-G. melléklettel összhangban kell döntést hozni.

4. E szakasz alkalmazásában:

- (a) „felperes”: az egyik Fél beruházója, amely a másik Féllel fennálló beruházási vitában részes fél, és e szakasz alapján keresetet kíván benyújtani vagy nyújtott be:
 - (i) a saját nevében eljárva; vagy
 - (ii) olyan helyben alapított vállalkozás nevében eljárva, amely a tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll; a helyben alapított vállalkozást az ICSID-egyezmény 25. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásában egy másik szerződő állam állampolgárának kell tekinteni;
- (b) „jogvitát folytató felek”: a felperes és az alperes;
- (c) „ICSID kiegészítő intézkedésekre vonatkozó szabályok”: az eljárásoknak a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja Titkársága általi lefolytatásához szükséges kiegészítő intézkedésekre vonatkozó szabályok;
- (d) „ICSID-egyezmény”: az 1965. március 18-án Washingtonban kelt, az államok és más államok állampolgárai között keletkező beruházási viták rendezéséről szóló egyezmény;
- (e) „helyben alapított vállalkozás”: egy Fél területén letelepedett, és a másik Fél beruházójának tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló jogi személyiséggel rendelkező szervezet¹;

¹ A jogi személy: (a) a másik Fél valamely személyének tulajdonában van, ha a tőkerészesedés több mint 50 %-a a szóban forgó Fél valamely személyének tényleges tulajdonában van, (b) a másik Fél valamely személyének irányítása alatt áll, amennyiben ez a személy rendelkezik az igazgatók többsége kinevezésének jogával vagy más módon képes arra, hogy jogilag irányítsa a tevékenységet.

- (f) „New York-i egyezmény”: a külföldi választottbíróági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 1958. június 10-én New Yorkban kelt ENSZ-egyezmény;
- (g) „a jogvitát nem folytató Fél”: Chile, amennyiben az alperes az Uniós Fél, vagy az Uniós Fél, amennyiben az alperes Chile;
- (h) „eljárások”: eltérő rendelkezés hiányában a Fórum vagy Fellebbviteli Fórum előtti, e szakasz szerinti eljárások;
- (i) „alperes”: Chile, amennyiben a felperes az Uniós Fél beruházója, vagy az Európai Unió vagy az Európai Unió érintett tagállama, a 17.28. cikknek megfelelően meghatározottak szerint, amennyiben a felperes Chile beruházója;
- (j) „harmadik fél általi finanszírozás”: a valamely jogvitát folytató fél számára olyan jogvitát nem folytató félnek minősülő személy által nyújtott finanszírozás, melynek célja, hogy részben vagy egészében finanszírozza az eljárást a jogvita kimenetelétől függő ellenszolgáltatás ellenében, vagy adomány vagy vissza nem fizetendő támogatás formájában¹;
- (k) „az UNCITRAL választottbíróági szabályai”: az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának választottbíróági szabályai; és
- (l) „az UNCITRAL átláthatósági szabályai”: az UNCITRAL-nak a beruházó és állam közötti, szerződésen alapuló választottbíróági eljárás átláthatóságáról szóló szabályai.

¹ Az egyértelműség érdekében az ilyen finanszírozás közvetlenül vagy közvetve is nyújtható a jogvitát folytató félnek, kapcsolt vállalkozásának vagy képviselőjének.

2. ALSZAKASZ

ALTERNATÍV VITARENDEZÉS ÉS KONZULTÁCIÓK

17.26. CIKK

Közvetítés

1. A jogvitát folytató felek bármikor megállapodhatnak arról, hogy közvetítést vesznek igénybe.
2. A közvetítés igénybevétele önkéntes, és nem érinti a jogvitát folytató fél jogi helyzetét.
3. A közvetítési eljárásokra a 17-H. mellékletben megállapított szabályok, valamint adott esetben az albizottság által elfogadott, a közvetítésre vonatkozó szabályok az irányadók¹. Az albizottság mindent megtesz annak érdekében, hogy a közvetítésre vonatkozó szabályokat legkésőbb az esettől függően e megállapodás ideiglenes alkalmazásának vagy hatálybalépésének első napjáig elfogadja, de semmi esetre sem később, mint az említett naptól számított két év.
4. Az albizottság e megállapodás hatálybalépésének napján összeállítja a jog, a kereskedelem, az ipar vagy a pénzügyek területén elismert szakértelemmel, továbbá magas erkölcsi tartással rendelkező hat olyan személy listáját, akikre támaszkodni lehet a független ítélethozatal során és akik hajlandók és képesek közvetítőként szolgálni.

¹ A 17-H. mellékletben említett valamennyi határidő a jogvitát folytató felek kölcsönös egyetértésével módosítható.

5. A közvetítőt a jogvitát folytató felek megállapodásával nevezik ki. A jogvitát folytató felek közösen kérhetik a Fórum elnökét, hogy nevezzen ki egy közvetítőt az e cikk alapján létrehozott listáról, vagy – ilyen lista hiányában – a bármely Fél által javasolt személyek közül. A közvetítőknek értelemszerűen meg kell felelniük a 17-I. mellékletnek.

6. Amennyiben a jogvitát folytató felek közvetítés igénybevételéről állapodnak meg, a 17.27. cikk (5) bekezdésében, a 17.27. cikk (8) bekezdésében, a 17.54. cikk (10) bekezdésében és a 17.55. cikk (5) bekezdésében meghatározott határidőket felfüggesztik attól a naptól kezdve, amikor megállapodás született a közvetítés igénybevételéről, addig az időpontig, amikor bármelyik jogvitát folytató fél úgy határoz, hogy a közvetítőhöz és a jogvitát folytató másik félhez intézett írásbeli értesítés útján megszünteti a közvetítést. A jogvitát folytató mindkét fél kérelmére a Fórum vagy a Fellebbviteli Fórum felfüggeszti az eljárást.

17.27. CIKK

Konzultációk és békés vitarendezés

1. Törekedni kell a jogviták lehetőség szerint tárgyalások, jószolgálatok vagy közvetítés útján történő, békés rendezésére, amennyiben lehetséges, még az e cikk szerinti konzultáció iránti kérelem benyújtását megelőzően. Az egyezségről bármikor meg lehet állapodni, az 5. alszakasz alapján történő eljárás megindítását követően is.

2. A jogvitát folytató Felek az (1) bekezdés alapján kölcsönösen elfogadott megoldásról az e megoldás elfogadását követő 15 napon belül értesítik a jogvitát nem folytató Felet. Valamennyi jogvitát folytató fél tiszteletben tartja az e cikkel vagy a 17.26. cikkel összhangban elért, kölcsönösen elfogadott megoldást, és megfelel annak. Az albizottság figyelemmel kíséri az ilyen kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtását, és az e megoldásban részt vállaló Fél rendszeresen jelentést tesz az albizottságnak e megoldás végrehajtásáról.
3. Ha egy vita nem rendezhető az e cikk (1) bekezdésében foglaltak szerint, az egyik Félnek a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések megsértésére hivatkozó és keresetet benyújtani kívánó felperese konzultáció iránti kérelmet nyújt be a másik Félhez.
4. A kérelem a következő információkat tartalmazza:
- (a) a felperes neve és címe, továbbá amennyiben a kérelem benyújtására egy helyben alapított vállalkozás nevében kerül sor, a helyben alapított vállalkozás neve, címe és a cégbejegyzés helye;
 - (b) a beruházásnak, valamint a beruházás tulajdonjogának és ellenőrzésének leírása;
 - (c) a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett, állítólagosan megsértett rendelkezések;
 - (d) az egyes keresetek jogi és ténybeli alapja, beleértve a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezésekkel állítólagosan össze nem egyeztethető intézkedést;

- (e) a kereset tárgya, valamint az igényelt kártérítés becsült összege; és
- (f) a felperes tényleges tulajdonosára és vállalati struktúrájára vonatkozó információk, valamint bizonyíték, amelyből megállapítható, hogy a felperes a másik Fél beruházója, és hogy a beruházó tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll az érintett beruházás, és amennyiben a felperes egy helyben alapított vállalkozás nevében jár el, annak bizonyítéka, hogy a helyben alapított vállalkozás a tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll.

5. Amennyiben a jogvitát folytató felek nem állapodnak meg hosszabb időszakban, a konzultációkat a konzultáció iránti kérelem benyújtásától számított 60 napon belül meg kell kezdeni.

6. A jogvitát folytató felek eltérő megállapodása hiányában a konzultációk helyszíne a következő:

- (a) Santiago, ha a konzultációk a Chile általi állítólagos jogsértésre vonatkoznak;
- (b) Brüsszel, ha a konzultációk az Európai Unió általi állítólagos jogsértésre vonatkoznak; vagy
- (c) az érintett tagállam fővárosa, ha a konzultációk kizárólag az adott tagállam által elkövetett állítólagos jogsértésre vonatkoznak.

7. A jogvitát folytató felek megállapodhatnak úgy, hogy a konzultációkra videokonferencia útján vagy adott esetben más módon kerüljön sor.

8. A konzultáció iránti kérelem benyújtására vonatkozó határidők:

- (a) három éven belül attól az időponttól számítva, hogy a felperes – vagy ha a felperes a helyben alapított vállalkozás nevében jár el, három éven belül attól az időponttól számítva, hogy a helyben alapított vállalkozás – először tudomást szerzett vagy tudomást kellett volna szereznie a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezésekkel állítólagosan összeegyeztethetetlen intézkedésről és az abból eredő állítólagos veszteségről vagy kárról; vagy
- (b) két éven belül attól az időponttól számítva, hogy a felperes – vagy ha a felperes a helyben alapított vállalkozás nevében jár el, két éven belül attól az időponttól számítva, hogy a helyben alapított vállalkozás – az egyik Fél joga szerinti igazságszolgáltatási Fórum vagy bíróság előtti ügyét vagy eljárását befejezte; de minden esetben öt éven belül attól az időponttól számítva, hogy a felperes – vagy ha a felperes a helyben alapított vállalkozás nevében jár el, öt éven belül attól az időponttól számítva, hogy a helyben alapított vállalkozás – először tudomást szerzett vagy tudomást kellett volna szereznie a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezésekkel állítólagosan összeegyeztethetetlen intézkedésről és az abból eredő állítólagos veszteségről vagy kárról.

9. Amennyiben a felperes nem nyújt be a 17.30. cikk szerinti keresetet a konzultáció iránti kérelem benyújtásától számított 18 hónapon belül, úgy kell tekinteni, hogy a felperes visszavonta a konzultáció iránti kérelmét, illetve adott esetben az alperes megállapítására vonatkozó, a 17.28. cikk szerinti kérelmét, és nem nyújthat be keresetet e szakasz szerint ugyanezen állítólagos jogsértés vonatkozásában. A konzultációkban részt vevő jogvitát folytató felek megállapodhatnak az említett időszak meghosszabbításáról.

10. A folyamatos jogsértés nem újíthatja meg és nem szakíthatja meg a (8) bekezdésben meghatározott időszakokat.

11. Ha a konzultáció iránti kérelem e megállapodásnak az Unió Fél általi állítólagos megsértésére vonatkozik, az ilyen kérelmet az Európai Uniónak kell megküldeni. Ha a 17.28. cikkkel összhangban megállapítást nyer, hogy e megállapodás állítólagos megsértését valamely tagállam követte el, a konzultáció iránti kérelmet az érintett tagállamnak is meg kell küldeni.

3. ALSZAKASZ

KERESET BENYÚJTÁSA ÉS MEGELŐZŐ KÖRÜLMÉNYEK

17.28. cikk

Az alperes meghatározására irányuló kérelem

1. Ha a vitát nem sikerül rendezni a konzultáció iránti kérelem benyújtásától számított 90 napon belül, és ha a kereset tárgya e megállapodásnak az Unió Fél általi állítólagos megsértése, és a felperes a 17.30. cikk alapján keresetet kíván benyújtani, a felperes köteles értesítést küldeni az Európai Unió számára, amelyben az alperes meghatározását kéri.
2. Az értesítésben meg kell jelölni azon intézkedést, amellyel kapcsolatban a felperes keresetet kíván benyújtani. Ha valamely tagállam intézkedését jelölik meg, az értesítést az érintett tagállam részére is meg kell küldeni.

3. A meghatározást követően az Unió Fél a lehető leghamarabb, de az (1) bekezdésben említett értesítés kézhezvételének dátumától számított legfeljebb 60 napon belül tájékoztatja a felperest arról, hogy az Európai Unió vagy egy tagállam az alperes¹.

4. Ha a felperes a (3) bekezdésben említett értesítés kézbesítését követő 60 napon belül nem kap tájékoztatást az alperes meghatározásáról, az alperes:

(a) a tagállam, ha az (1) bekezdésben említett értesítésben megjelölt intézkedés(ek) kizárólag valamely tagállam intézkedése(i); vagy

(b) az Európai Unió, ha az (1) bekezdésben említett értesítésben megjelölt intézkedés vagy intézkedések között az Európai Unió intézkedése is szerepel.

5. Ha a felperes a 17.30. cikk szerinti keresetet nyújt be, azt az e cikk (3) bekezdésében említett és vele közölt megállapítás alapján kell megtennie, ha pedig ilyen megállapítást nem közöltek a felperessel, akkor e cikk (4) bekezdése alapján.

¹ Az egyértelműség érdekében az Unió Fél ezt a meghatározást kizárólag a következő jogszabály alapján végzi el: Az Európai Parlament és a Tanács 912/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unió által megkötött nemzetközi megállapodások által létrehozott, a beruházók és az államok közötti vitarendezést végző választott bíróságokkal kapcsolatos pénzügyi felelősség meghatározására vonatkozó keret létrehozásáról (EUHL L 257., 2014.8.28., 121. o.).

6. Ha a (3) bekezdés szerinti meghatározást követően akár az Európai Unió, akár valamely tagállam jár el alperesi minőségben, sem az Európai Unió, sem az érintett tagállam nem minősítheti a kérelmet elfogadhatatlannak, nem állapíthatja meg a Fórum hatáskörének hiányát, illetőleg nem állíthatja más módon, hogy a kereset vagy az ítélet megalapozatlan vagy érvénytelen, arra hivatkozva, hogy a megfelelő alperesnek az Európai Uniónak kellene lennie az érintett tagállam helyett, illetve fordítva.

7. A Fórumot és a Fellebbviteli Fórumot köti a (3) bekezdés szerinti meghatározás, vagy – amennyiben nem közöltek a felperessel ilyen meghatározást – a (4) bekezdés alapján történő meghatározás.

8. E megállapodás vagy a vitarendezésre alkalmazandó szabályok nem tartalmazzak olyan rendelkezést, amely akadályozná az Európai Unió és az érintett tagállam közötti jogvitával kapcsolatos valamennyi információ cseréjét.

17.29. CIKK

A kereset benyújtásának követelményei

1. A kereset benyújtása előtt a felperes köteles:
 - (a) a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések állítólagos megsértésének minősülő intézkedéssel kapcsolatos, belföldi vagy nemzetközi bíróság vagy törvényszék előtt a nemzeti vagy nemzetközi jog alapján folyamatban lévő bármely keresetet vagy eljárást visszavonni;

- (b) írásban kijelenteni, hogy a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések állítólagos megsértésének minősülő intézkedéssel kapcsolatban nem indít keresetet vagy eljárást nemzeti vagy nemzetközi bíróság vagy törvényszék előtt a nemzeti vagy nemzetközi jog alapján;
- (c) nyilatkozni arról, hogy nem hajtja végre az e szakasz szerint hozott ítéletet azelőtt, hogy az a 17.56. cikk szerint jogerőre emelkedne, és hogy nem kéri az e szakasz alapján hozott ítélet elleni fellebbezést, annak felülvizsgálatát, felmentését, hatályon kívül helyezését, megsemmisítését, vagy módosítását, vagy nem kezdeményezi bármely hasonló eljárás megindítását hazai vagy nemzetközi bíróság vagy törvényszék előtt.

2. A Fórum elutasítja az olyan felperes keresetét, aki vagy amely a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezésekkel állítólagosan összeegyeztethetetlen ugyanazon intézkedéssel kapcsolatban egy másik keresetet is benyújtott a Fórumhoz vagy bármely más belföldi vagy nemzetközi bírósághoz vagy törvényszékhez, kivéve, ha a felperes visszavonja az ilyen függőben lévő keresetet. Ez a bekezdés nem alkalmazandó, ha a felperes jogsértés megszüntetésére irányuló ideiglenes jogorvoslatra irányuló keresetet vagy megállapítási keresetet nyújt be valamely nemzeti bírósághoz vagy törvényszékhez.

3. E cikk alkalmazásában a „felperes” magában foglalja a beruházót is és – amennyiben a beruházó a helyben alapított vállalkozás nevében járt el – a helyben alapított vállalkozást is. Ezenkívül az (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdés alkalmazásában a „felperes” magában foglalja a következőket is:

- (a) ha a keresetet a saját nevében eljáró befektető nyújtja be, minden olyan személy, aki vagy amely közvetlen vagy közvetett tulajdonosi érdekeltséggel rendelkezik a befektetőben vagy a befektető ellenőrzése alatt áll, és azt állítja, hogy ugyanazt a veszteséget vagy kárt¹ szenvedte el, mint a befektető; vagy
- (b) ha a keresetet egy helyben alapított vállalkozás nevében eljáró befektető nyújtja be, minden olyan személy, aki vagy amely közvetlen vagy közvetett tulajdonosi érdekeltséggel rendelkezik a helyben alapított vállalkozásban vagy annak ellenőrzése alatt áll, és állítása szerint ugyanazon veszteséget vagy kárt² szenvedte el, mint a helyben alapított vállalkozás.

¹ Az egyértelműség érdekében az „ugyanaz a veszteség vagy kár” olyan veszteséget vagy kárt jelent, amely ugyanabból az intézkedésből ered, és amelynek megtérítését az érintett személy a felperessel azonos minőségben kívánja elérni (ha például a felperes részvényesként indít keresetet, ez a rendelkezés azon kapcsolott személyekre vonatkozik, akik szintén részvényesként követelik a veszteség vagy kár megtérítését).

² Az egyértelműség érdekében az „ugyanaz a veszteség vagy kár” olyan veszteséget vagy kárt jelent, amely ugyanabból az intézkedésből ered, és amelynek megtérítését az érintett személy a felperessel azonos minőségben kívánja elérni (ha például a felperes részvényesként indít keresetet, ez a rendelkezés azon kapcsolott személyekre vonatkozik, akik szintén részvényesként követelik a veszteség vagy kár megtérítését).

17.30. CIKK

Kereset benyújtása

1. Ha a jogvitát nem lehet rendezni a konzultáció iránti kérelem benyújtásától számított hat hónapon belül, és adott esetben legalább három hónap telt el az alperesnek a 17.28. cikk szerinti megállapítását kérő értesítés benyújtásától számítva, a felperes – feltéve, hogy megfelel az e cikkben és a 17.32. cikkben meghatározott követelményeknek – keresetet nyújthat be a Fórumhoz.

2. A kereset az alábbi vitarendezési szabályok valamelyike alapján nyújtható be a Fórumhoz:
 - (a) az ICSID-egyezmény, feltéve, hogy mind az alperes, mind a felperes állama részes fele az ICSID-egyezménynek;
 - (b) az ICSID kiegészítő intézkedésekre vonatkozó szabályai, feltéve, hogy az alperes vagy a felperes állama részes fele az ICSID-egyezménynek;
 - (c) az UNCITRAL választottbírói szabályai; vagy
 - (d) a jogvitát folytató felek által a felperes kérésére elfogadott bármely egyéb szabály.

3. A (2) bekezdésben említett vitarendezési szabályokat az e szakaszban meghatározott és az albizottság által elfogadott szabályokkal kiegészített szabályokra is figyelemmel kell alkalmazni.
4. A felperes által az e cikk szerinti kereset benyújtásakor azonosított valamennyi keresetnek a 17.27. cikk (4) bekezdésének c) és d) pontja szerinti konzultáció iránti kérelmében meghatározott információkon kell alapulnia.
5. Nem fogadhatók el azok a keresetek, amelyeket egy több, azonosítatlan felperesből álló osztály nevében nyújtottak be, vagy amelyeket egy olyan képviselő nyújtott be, aki több, a nevükben folytatott eljárással kapcsolatos valamennyi határozatot delegáló, azonosított vagy azonosítatlan felperes érdekében szándékozik lefolytatni az eljárást.
6. Az egyértelműség érdekében a felperes e szakasz alapján nem nyújthat be keresetet, ha beruházását csalárd megtévesztés, elhallgatás, korrupció vagy az eljárással való visszaélésnek minősülő magatartás útján eszközölték.

17.31. CIKK

Viszontkeresetek

1. Az alperes viszontkeresetet nyújthat be azon az alapon, hogy a felperes nem tett eleget valamely olyan nemzetközi kötelezettségének, amely mindkét Fél területén alkalmazandó¹, és amely a kereset ténybeli alapjával összefüggésben merült fel².
2. A viszontkeresetet legkésőbb az alperes ellenérdekű fél válasziratában vagy ellenkérelmében kell benyújtani, vagy az eljárás egy későbbi szakaszában, ha a Fórum úgy határoz, hogy a késedelem az adott körülmények között indokolt volt.
3. Az egyértelműség érdekében a felperesnek a 17.32. cikkben említett, az e szakasz szerinti eljárásokhoz való hozzájárulása a viszontkeresetnek az alperes általi benyújtását is magában foglalja.

¹ Az egyértelműség érdekében az e bekezdésben említett kötelezettségeknek a Felek által elfogadott jogi kötelezettségvállalásokon kell alapulniuk.

² A vegyes tanács valamely Fél kérésére a 17.38. cikk (6) bekezdése alapján kötelező erejű értelmezéseket ad ki az e bekezdésben említett nemzetközi kötelezettségek hatályának tisztázása érdekében.

17.32. CIKK

Hozzájárulás

1. Az alperes hozzájárul az e szakasz szerinti kereset benyújtásához.
2. Az (1) bekezdés szerinti hozzájárulást és az e szakasz szerinti keresetet úgy kell tekinteni, hogy az megfelel az alábbi követelményeknek:
 - (a) a jogvitát folytató felek írásbeli hozzájárulása tekintetében az ICSID-egyezmény 25. cikkében foglalt követelményeknek és az ICSID kiegészítő intézkedésekre vonatkozó szabályainak; és
 - (b) az 1958. június 10-én New Yorkban kelt, a külföldi választottbírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezmény (a továbbiakban: a New York-i egyezmény) II. cikkében rögzített, az írásbeli megállapodásra vonatkozó követelményeknek.
3. A 17.30. cikk szerinti kereset benyújtásának időpontjában úgy kell tekinteni, hogy a felperes az e szakaszban előírt eljárásokkal összhangban hozzájárulását adta.

17.33. CIKK

Harmadik fél általi finanszírozás

1. Ha a jogvitát folytató fél harmadik fél általi finanszírozásban részesült vagy részesül, vagy megállapodott arról, hogy harmadik fél általi finanszírozásban részesüljön, köteles a jogvitát folytató másik féllel és a Fórum tanácsával – vagy ha a Fórum tanácsát nem hozták létre, a Fórum elnökével – közölni a finanszírozást nyújtó harmadik fél nevét és címét, valamint adott esetben a tényleges tulajdonos nevét és címét, továbbá a vállalati struktúrát.
2. A jogvitát folytató fél az (1) bekezdés szerinti tájékoztatást a kereset benyújtásakor teszi meg, vagy, ha a harmadik fél általi finanszírozásról a kereset benyújtását követően állapodnak meg, a megállapodás megkötését, illetve az adomány vagy a támogatás nyújtását követően haladéktalanul. A jogvitát folytató fél haladéktalanul értesíti a Fórumot a közölt információkban bekövetkezett bármely változásról.
3. A Fórum elrendelheti a finanszírozási megállapodásra és a finanszírozást nyújtó harmadik félre vonatkozó további információk közlését, ha azt az eljárás bármely szakaszában szükségesnek tartja.

4. ALSZAKASZ

A BERUHÁZÁSI VITÁKKAL FOGLALKOZÓ BÍRÓSÁGI RENDSZER

17.34. CIKK

Első fokú igazságszolgáltatási fórum

1. A Felek a 17.30. cikk alapján benyújtott keresetek elbírálására első fokú igazságszolgáltatási fórumot (a továbbiakban: Fórum) hoznak létre.
2. A vegyes bizottság e megállapodás hatálybalépésekor kinevezi a Fórum kilenc bíróját. A bírák közül három valamely tagállam állampolgára, három chilei állampolgár, három pedig harmadik ország állampolgára. Kívánatos, hogy a bírák kinevezésekor a vegyes bizottság mérlegelje a sokszínűség és a nemek méltányos képviselésének szükségességét.
3. A vegyes bizottság dönthet a bírák számának a három többszörösével történő növeléséről vagy csökkentéséről. A további bírakat a (2) bekezdésben előírt kritériumok szerint nevezik ki.

4. A bírának olyan képesítéssel kell rendelkezniük, amelyet az állampolgárságuk szerinti ország előír a bírói kinevezéshez, vagy elismert szakértelemmel rendelkező jogásznak kell lenniük. Bizonyított tapasztalattal kell rendelkezniük a nemzetközi közjog területén. Kívánatos, hogy szakértelemmel rendelkezzenek a nemzetközi beruházási jog, a nemzetközi kereskedelmi jog és a nemzetközi beruházásokkal vagy nemzetközi kereskedelmi megállapodásokkal kapcsolatban felmerült viták rendezése területén.

5. A bírákat ötéves időtartamra nevezik ki. A közvetlenül e megállapodás hatálybalépését követően kinevezett kilenc bíró közül öt sorsolás útján kiválasztott bírónak, nevezetesen az uniós tagállamok két állampolgárának, két chilei állampolgárának és valamely harmadik ország egy állampolgárának, azonban nyolc évre meghosszabbodik a hivatali ideje. A megüresedő helyeket az üresedések sorrendjében töltik be. Ha egy bírót olyan bíró helyére jelölnek, aki nem töltötte ki hivatali idejét, elődje idejének végéig marad hivatalban. A Fórum valamely tanácsában eljáró bíró hivatali ideje lejártakor – a Fórum elnökének engedélyével – továbbra is részt vehet a tanács munkájában az adott tanács eljárásainak lezártaig, és kizárólag e célból továbbra is a Fórum bírójának tekintendő.

6. A Fórumon belül a szervezeti kérdésekért az elnök és az elnökhelyettes felel, akiknek munkáját a titkárság támogatja. Az elnököt és az elnökhelyettest a kétéves időtartamra, sorshúzással választják azon bírák közül, akik harmadik ország állampolgárságai. Tisztségüket rotációs alapon töltik be, melynek sorrendjét a vegyes bizottság alelnökei által elvégzett sorshúzással határozzák meg. Az elnököt akadályoztatása esetén az elnökhelyettes helyettesíti.

7. A Fórum három bíróból álló tanácsokban tárgyalja az ügyeket: egyikük az Európai Unió valamely tagállamának állampolgára, egyikük Chile állampolgára és egyikük pedig harmadik ország állampolgára. A tanács elnöke a Fórum azon bírója, aki harmadik ország állampolgára.
8. A 17.30. cikk szerinti kereset benyújtásakor a Fórum elnöke rotációs alapon megállapítja a Fórum ügyet tárgyaló tanácsának összetételét, biztosítva, hogy az véletlenszerű legyen és ne legyen előre kiszámítható, ugyanakkor egyenlő esélyt biztosítson valamennyi bírának tisztsége gyakorlására.
9. E cikk (7) bekezdésétől eltérve a jogvitát folytató felek megállapodhatnak abban, hogy az ügyet egyetlen olyan bíró tárgyalja, aki egy harmadik ország állampolgára, és akit a Fórum elnöke nevez ki. Az alperes jóhiszeműen mérlegeli a felperes ilyen irányú kérelmét, különösen, ha az igényelt ellentételezés vagy kártérítés viszonylag alacsony. Az ilyen kérelmet a kereset 17.30. cikk szerinti benyújtásával egyidejűleg kell benyújtani.
10. A Fórum a Felekkel folytatott konzultációt követően meghatározza saját munkarendjét.
11. A bírának mindenkor és rövid határidővel rendelkezésre kell állniuk, és figyelemmel kell kísérniük az e megállapodás e része szerinti vitarendezési tevékenységeket.
12. Rendelkezésre állásuk biztosítása érdekében a Fórum bírái havi rendelkezésreállási díjban részesülnek, melynek mértékét a vegyes bizottság határozza meg. A Fórum elnöke és adott esetben alelnöke a 17.35. cikk (11) bekezdése szerint meghatározott díjjal egyenértékű díjazásban részesül a Fórum elnöki funkcióinak az e szakasz értelmében történő betöltését szolgáló munkavégzés minden egyes napjáért.

13. A rendelkezésreállási díjat a Felek fejlettségi szintjük figyelembevételével fizetik meg, a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (a továbbiakban: ICSID) titkársága által kezelt számlára. Amennyiben az egyik Fél elmulasztja a díj megfizetését, a másik Fél dönthet úgy, hogy megfizeti a díjat. Minden ilyen hátralékot a megfelelő mértékű kamattal együtt kell kifizetni. A vegyes bizottság rendszeresen felülvizsgálja e díjak összegét és felosztását, és megfelelő kiigazításokat javasolhat.

14. Amennyiben a közös bizottság nem fogad el az e cikk (15) bekezdése szerinti határozatot, a Fórum valamely bírójának járó egyéb díjak és kiadások összegét az ICSID-egyezménynek a kereset benyújtása napján hatályos adminisztratív és pénzügyi szabályzata 14. cikkének (1) bekezdése szerint kell meghatározni, és azok viselésére a jogvitát folytató feleket a Fórumnak a 17.54. cikk (5), (6) és (7) bekezdése szerint kell köteleznie.

15. A vegyes bizottság határozat útján rendszeres fizetéssé alakíthatja a rendelkezésreállási díjat és a többi díjat és kiadást. Ebben az esetben a bírák teljes munkaidőben dolgoznak, és a vegyes bizottság határozza meg díjazásukat és a kapcsolódó szervezeti kérdéseket. A rendszeres fizetésben részesülő bírák egyéb kereső vagy nem kereső foglalkozást nem űzhetnek, kivéve, ha a Fórum elnöke kivételesen mentességeket biztosít számukra.

16. A Fórum titkárságának szerepét az ICSID titkársága tölti be, amely a Fórum munkáját megfelelően segíti. E támogatás költségeit a Fórum a jogvitát folytató felek között osztja el a 17.54. cikk (5), (6) és (7) bekezdésének megfelelően.

17.35. CIKK

Fellebbviteli Fórum

1. Egy állandó Fellebbviteli Fórum kerül létrehozásra, amely elbírálja a Bíróság által hozott ítéletek ellen benyújtott fellebbezéseket.
2. A vegyes bizottság: e megállapodás hatálybalépésekor kinevezi a Fellebbviteli Fórum hat tagját. A bírák közül kettő valamely tagállam állampolgára, kettő chilei állampolgár, kettő pedig harmadik ország állampolgára. Kívánatos, hogy a Fellebbviteli Fórum tagjainak kinevezésekor a vegyes bizottság mérlegelje a sokszínűség és a nemek méltányos képviselésének szükségességét.
3. A vegyes bizottság dönthet a Fellebbviteli Fórum tagjai számának a három többszörösével történő növeléséről. A további bírakat a (2) bekezdésben előírt kritériumokkal összhangban nevezik ki.
4. A Fellebbviteli Fórum tagjainak olyan képesítéssel kell rendelkezniük, amelyet az állampolgárságuk szerinti ország előír a legmagasabb szintű bírói kinevezéshez, vagy elismert szakértelemmel rendelkező jogásznak kell lenniük. Bizonyított tapasztalattal kell rendelkezniük a nemzetközi közjog területén. Kívánatos, hogy szakértelemmel rendelkezzenek a nemzetközi beruházási jog, a nemzetközi kereskedelmi jog és a nemzetközi beruházásokkal vagy nemzetközi kereskedelmi megállapodásokkal kapcsolatban felmerült viták rendezése területén.

5. A Fellebbviteli Fórum tagjait ötéves időtartamra nevezik ki. Ugyanakkor a közvetlenül az e megállapodás hatálybalépését követően kinevezett hat tag közül három, sorsolás útján megállapított tagot nyolcéves időtartamra kell kinevezni. A megüresedő helyeket az üresedések sorrendjében töltik be. Ha egy tagot olyan tag helyére jelölnek, aki nem töltötte ki hivatali idejét, elődje idejének végéig marad hivatalban. A Fellebbviteli Fórum valamely tanácsában eljáró tag hivatali ideje lejártakor – a Fellebbviteli Fórum elnökének engedélyével – továbbra is részt vehet a tanács munkájában az adott tanács eljárásainak lezártaig, és kizárólag e célból továbbra is a Fellebbviteli Fórum tagjának tekintendő.

6. A Fellebbviteli Fórumon belül a szervezeti kérdésekért az elnök és az elnökhelyettes felel, akiknek munkáját a titkárság támogatja. Az elnököt és az elnökhelyettest a kétéves időtartamra, sorshúzással választják azon tagok közül, akik harmadik ország állampolgárságai. Tisztségüket rotációs alapon töltik be, melynek sorrendjét a vegyes bizottság alelnökei által elvégzett sorshúzással határozzák meg. Az elnököt akadályoztatása esetén az elnökhelyettes helyettesíti.

7. A Fellebbviteli Fórum három tagból álló tanácsokban tárgyalja az ügyeket: egyikük az Európai Unió valamely tagállamának állampolgára, egyikük Chile állampolgára és egyikük pedig harmadik ország állampolgára. A tanács elnöke a Fórum azon tagja, aki harmadik ország állampolgára.

8. A Fellebbviteli Fórum elnöke rotációs alapon állapítja meg az egyes fellebbezéseket tárgyaló tanácsok összetételét, biztosítva, hogy az véletlenszerű legyen és ne legyen előre kiszámítható, ugyanakkor egyenlő esélyt biztosítson valamennyi tagnak tisztsége gyakorlására.

9. A Fellebbviteli Fórum a Felekkel folytatott konzultációt követően meghatározza saját munkarendjét.
10. A Fellebbviteli Fórum tagjainak mindenkor és rövid határidővel rendelkezésre kell állniuk, és figyelemmel kell kísérniük a megállapodás e része szerinti egyéb vitarendezési tevékenységeket.
11. Rendelkezésre állásuk biztosítása érdekében a Fellebbviteli Fórum tagjai havi rendelkezésreállási díjban részesülnek és a tagként ledolgozott minden egyes napért díjat kapnak, melynek mértékét a vegyes bizottság határozatban állapítja meg. A Fellebbviteli Fórum elnöke és adott esetben alelnöke díjat kap a Fellebbviteli Fórum e szakasz szerinti elnöki funkcióinak betöltését szolgáló munkavégzés minden egyes napjáért.
12. A Fellebbviteli Fórum tagjainak díjazását a Felek fizetik, fejlettségi szintjüket figyelembe véve, az ICSID titkársága által kezelt számlára történő befizetés útján. Amennyiben az egyik Fél elmulasztja a díj megfizetését, a másik Fél dönthet úgy, hogy megfizeti a díjat. Minden ilyen hátralékot a megfelelő mértékű kamattal együtt kell kifizetni. A vegyes bizottság rendszeresen felülvizsgálja e díjak összegét és felosztását, és megfelelő kiigazításokat javasolhat.
13. A vegyes bizottság határozat útján rendszeres fizetéssé alakíthatja a rendelkezésreállási díjazást és a munkavégzés minden egyes napjáért felszámított díjat. Ebben az esetben a Fellebbviteli Fórum tagjai teljes munkaidőben dolgoznak, és a vegyes bizottság határozza meg díjazásukat és a kapcsolódó szervezeti kérdéseket. A Fellebbviteli Fórum rendszeres fizetésben részesülő tagjai egyéb kereső vagy nem kereső foglalkozást nem űzhetnek, kivéve, ha a Fellebbviteli Fórum elnöke kivételesen mentességeket biztosít számukra.

14. A Fellebbviteli Fórum titkárságának szerepét az ICSID titkársága tölti be, amely a Fellebbviteli Fórum munkáját megfelelően segíti. E támogatás költségeit a Fellebbviteli Fórum a jogvitát folytató felek között osztja el a 17.54. cikk (5), (6) és (7) bekezdésének megfelelően.

17.36. CIKK

Etikai rendelkezések

1. A Fórum bíráit, illetve a Fellebbviteli Fórum tagjait olyan személyek közül választják, akik függetlenségéhez nem fér kétség. A tagok nem állhatnak kapcsolatban egyetlen kormánnyal sem¹. A vitához kapcsolódó ügyek tekintetében nem fogadhatnak el utasításokat semmilyen kormánytól vagy szervezettől. Nem vehetnek részt olyan vita elbírálásában, amely közvetlen vagy közvetett összeférhetetlenséget eredményezne. Meg kell felelniük a 17-I. mellékletnek. Kinevezésüktől kezdődően nem járhatnak el jogi képviselőként vagy valamely Fél által kinevezett szakértőként vagy tanúként semmilyen folyamatban lévő vagy új, ezen megállapodás vagy bármely más megállapodás, illetőleg a nemzeti jogrendszer hatálya alá tartozó, beruházásokkal kapcsolatos vitában.

¹ Az egyértelműség érdekében az a tény, hogy egy személy javadalmazást kap egy kormánytól, vagy korábban a kormány alkalmazásában állt, önmagában még nem zárja ki az adott személy megfelelőségét.

2. Ha a jogvitát folytató fél úgy ítéli meg, hogy a Fórum egy bírája vagy a Fellebbviteli Fórum egy tagja nem felel meg az (1) bekezdés követelményeinek, az adott tag kinevezését kifogásoló értesítést küld a Fórum elnökének vagy adott esetben a Fellebbviteli Fórum elnökének. A kifogásolásról szóló értesítést a jogvitát folytató félnek a Fórum vagy a Fellebbviteli Fórum tanácsának összetételéről való értesítésétől számított 15 napon belül, vagy attól a naptól számított 15 napon belül kell megküldenie, amelyen tudomást szerzett a releváns tényekről, ha nem volt elvárható, hogy e tényekről tudomása legyen a tanács összeállításakor. A kifogásolásnak tartalmaznia kell az annak alapjául szolgáló indokokat.

3. Amennyiben a Fórum kifogásolt bírása vagy a Fellebbviteli Fórum kifogásolt tagja a kifogásról szóló értesítés napjától számított 15 napon belül úgy dönt, hogy nem mond le, a Fórum elnöke vagy adott esetben a Fellebbviteli Fórum elnöke a jogvitát folytató felek meghallgatását és azt követően, hogy a Fórum bírójának vagy a Fellebbviteli Fórum tagjának lehetőséget biztosít észrevételei közlésére, a kifogásról szóló értesítés napjától számított 45 napon belül határozatot hoz, és haladéktalanul értesíti a jogvitát folytató feleket, továbbá a többi bírát vagy az említett tanács többi tagját.

4. A Fórum elnöki tanácsába történő kinevezés elleni kifogásolásról a Fellebbviteli Fórum elnöke hoz döntést és fordítva.

5. A Fellebbviteli Fórum elnökének indokolással ellátott ajánlása¹ nyomán a Felek a vegyes bizottság határozata útján dönthetnek úgy, hogy leváltják a Fórum bíróját vagy a Fellebbviteli Fórum tagját, amennyiben annak magatartása nem felel meg az e cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettségeknek, és összeegyeztethetetlen azzal, hogy az érintett személy továbbra is a Fórum vagy a Fellebbviteli Fórum tagja legyen. Ha az állítólagos szóban forgó magatartás a Fellebbviteli Fórum elnökének tulajdonítható, a Fórum elnöke indokolással ellátott ajánlást nyújt be. A 17.34. cikk (2) bekezdése és a 17.35. cikk (2) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó az e bekezdés alapján esetlegesen felmerülő üres álláshelyek betöltésére.

17.37. CIKK

Többoldalú vitarendezési mechanizmus

A Felek erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy együttműködjenek egy multilaterális beruházási igazságszolgáltatási Fórum és fellebbviteli mechanizmus létrehozásában a beruházásokkal kapcsolatos viták rendezése érdekében. Amikor a Felek között olyan nemzetközi megállapodás lép hatályba, amely az e megállapodás e része szerinti vitákra alkalmazandó többoldalú mechanizmust ír elő, e szakasz vonatkozó részei hatályukat veszítik. A vegyes bizottság határozatot fogadhat el, amelyben meghatározza a szükséges átmeneti intézkedéseket.

¹ Ez az ajánlás nem érinti a vegyes bizottság azon lehetőségét, hogy felhívja a Fellebbviteli Fórum elnökének figyelmét a Fórum valamely bírójának vagy a Fellebbviteli Fórum valamely tagjának olyan magatartására, amely összeegyeztethetetlen lehet az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségekkel és a Fórumban vagy Fellebbviteli Fórumban való tagságuk fenntartásával.

5. ALSZAKASZ

AZ ELJÁRÁS LEFOLYTATÁSA

17.38. CIKK

Alkalmazandó jog és értelmezési szabályok

1. A Fórum megállapítja, hogy az intézkedés, amellyel kapcsolatban a felperes keresetet nyújt be, összeegyeztethetetlen-e a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések valamelyikével.
2. Ennek megállapításához a Fórum a jelen megállapodást, valamint a Felekre alkalmazandó egyéb nemzetközi jogi szabályokat alkalmazza. A Fórum a nemzetközi közjog szokásos értelmezési szabályaival összhangban, a szerződések jogáról szóló bécsi egyezményben foglaltaknak megfelelően értelmezi a megállapodást.
3. Az egyértelműség érdekében, annak eldöntése céljából, hogy valamely intézkedés összhangban áll-e a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezésekkel, a Fórum adott esetben tényként veszi figyelembe a Fél jogát. Ennek során a Fórum követi e jognak az adott Fél bírósági vagy hatóságai általi értelmezését, és a Fórum által az e jognak tulajdonított jelentés nem kötelező az érintett Fél bíróságaira vagy hatóságaira nézve.

4. Az egyértelműség érdekében, a Fórum nem rendelkezik hatáskörrel a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezéseket állítólagosan sértő intézkedés jogszerűségének a jogvitát folytató Fél joga szerinti megállapítására.
5. Az egyértelműség érdekében, ha az egyik Fél beruházója e szakasz alapján keresetet nyújt be – beleértve az olyan keresetet is, amelyben azt állítja, hogy valamely Fél megsértette a 17.17. cikket –, a bizonyítási teher a beruházóra hárul, összhangban a jogvitára alkalmazandó nemzetközi jog általános elveivel.
6. Amennyiben a C. szakasszal¹ vagy D. szakasszal kapcsolatos értelmezési kérdések tekintetében komoly aggályok merülnek fel, a vegyes tanács határozatokat fogadhat el e megállapodás értelmezéséről. Az ilyen értelmezés kötelező erejű a Fórumra és a Fellebbviteli Fórumra nézve. A vegyes tanács dönthet úgy, hogy valamely értelmezés egy meghatározott időponttól kezdve kötelező.

17.39. CIKK

A mellékletek értelmezése

1. A 17.27. cikk (3) bekezdése szerinti konzultáció iránti kérelmet követően az alperes írásban kérheti az albizottságtól annak meghatározását, hogy a konzultáció iránti kérelem tárgyát képező intézkedés a 17-A. vagy a 17-B. mellékletben meghatározott nem megfelelő intézkedésnek minősül-e, és ha igen, milyen mértékben.

¹ A 17.25. cikkben említettek szerint.

2. Ezt a kérelmet a konzultáció iránti kérelem kézhezvételét követően a lehető leghamarabb be kell nyújtani az albizottsághoz. Az albizottsághoz intézett kérelem alapján a 17.27. cikk (5) bekezdésében, a 17.27. cikk (8) bekezdésében, a 17.54. cikk (10) bekezdésében és a 17.55. cikk (5) bekezdésében említett időtartamokat fel kell függeszteni.
3. Az albizottság jóhiszeműen megkísérli meghozni a kért határozatot. Minden ilyen határozatot haladéktalanul meg kell küldeni a jogvitát folytató feleknek.
4. Ha az albizottság a kéréstől számított három hónapon belül nem hoz döntést, az említett határidők felfüggesztése megszűnik.

17.40. CIKK

Egyéb keresetek

Ha a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések ugyanazon állítólagos megsértésével kapcsolatban e szakasz, a 38. fejezet vagy más nemzetközi megállapodás alapján keresetet nyújtanak be, és fennáll a lehetősége annak, hogy a kártérítések között átfedés van; vagy a másik nemzetközi megállapodás alapján benyújtott kereset jelentős hatással lehet az e szakasz alapján benyújtott kereset elbírálására, a Fórum adott esetben a jogvitát folytató felek meghallgatását követően határozatában, végzésében vagy ítéletében figyelembe veszi a 38. fejezet vagy a más nemzetközi megállapodás szerinti eljárásokat. E célból az eljárást is felfüggesztheti. A Fórum, miközben e cikk alapján eljár, tiszteletben tartja a 17.54. cikk (10) bekezdését.

17.41. CIKK

Kijátszásellenes mechanizmus

Az egyértelműség érdekében a Fórumnak meg kell állapítania saját joghatóságának hiányát, ha a jogvita már felmerült vagy észszerűen előrelátható volt akkor, amikor a felperes tulajdonjogot szerzett vagy megszerezte az irányítást a jogvita tárgyát képező beruházás fölött, vagy vállalati szerkezetátalakításban vett részt, feltéve, hogy a Fórum a tényállás alapján úgy dönt, hogy a beruházás tulajdonjogának, illetve az a feletti irányításnak a megszerzése, illetve a vállalati szerkezetátalakítás a felperes részéről elsősorban azzal a céllal történt, hogy e szakasz alapján keresetet nyújtson be. A joghatóság hiányának ilyen körülmények közötti megállapításának lehetősége nem érinti azokat a joghatósággal kapcsolatos egyéb kifogásokat, amelyeket a Fórum vizsgálhat.

17.42. CIKK

Nyilvánvalóan jogalap nélküli keresetek

1. Az alperes legkésőbb 30 nappal a Fórum tanácsának a 17.34. cikk (7) bekezdése szerinti összeállítását követően, de mindenestre a Fórum tanácsának első ülése előtt, vagy legkésőbb 30 nappal azt követően, hogy az alperes tudomást szerzett a kifogás alapjául szolgáló tényekről, kifogást nyújthat be, arra hivatkozva, hogy a kereset nyilvánvalóan nélkülöz minden jogalapot.
2. Az alperes köteles a lehető legpontosabban megindokolni a kifogást.

3. A Fórum lehetőséget biztosít a jogvitát folytató felek számára a kifogással kapcsolatos észrevételeik megtételére, majd a Fórum tanácsának első ülésén vagy azt követően haladéktalanul határozatot vagy előzetes ítéletet hoz a kifogással kapcsolatosan, megjelölve annak indokait. Amennyiben a kifogás a Fórum tanácsának első ülését követően érkezik, a Fórum a lehető leghamarabb, de bármely esetben legkésőbb a kifogás benyújtását követő 120 napon belül határozatot vagy előzetes ítéletet hoz. A kifogásról való döntés során a Fórum azt vélelmezi, hogy a felperes által hivatkozott tények megfelelnek a valóságnak, továbbá figyelembe vehet minden más nem vitatott releváns tényt.

4. A Fórum határozata nem érinti a jogvitát folytató fél azon jogát, hogy a 17.43. cikk szerint vagy az eljárás folyamán a kereset megalapozottságával kapcsolatban kifogással éljen, továbbá nem érinti a Fórum arra vonatkozó hatáskörét sem, hogy előzetes kérdésként más kifogásokat tárgyaljon.

17.43. CIKK

Jogilag megalapozatlan keresetek

1. A Fórum arra vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül, hogy más kifogásokat előzetes kérdésként kezeljen, illetőleg az alperes azon jogának sérelme nélkül, hogy az arra előírt időpontban erre vonatkozóan kifogásokat terjesszen elő, a Fórum előzetes kérdésként elbírálja és határozatot hoz az alperes bármely arra irányuló kifogását illetően, miszerint valamely, a 17.54. cikk alapján előterjesztett kereset vagy annak bármely része jogi okokból nem eredményezhet az e szakasz alapján a felperes javára hozott ítéletet, még abban az esetben sem, ha a felperes által állított tények valódiságát vélelmezik. A Fórum mérlegelhet a jogvitához nem tartozó bármely lényeges tényt is.

2. Az e cikk (1) bekezdése szerinti kifogást a Fórum részére a Fórum tanácsának összeállítását követően a lehető legrövidebb időn belül kell benyújtani, de legkésőbb addig az időpontig, amelyet a Fórum az alperes részére a válaszirat vagy ellenkérelem előterjesztése céljára meghatározott. Nem nyújtható be az (1) bekezdés szerinti kifogás, ameddig függőben vannak a 17.42. cikk szerinti eljárások, kivéve, ha a Fórum az eset körülményeinek értékelését követően engedélyezi az e cikk szerinti kifogás benyújtását.

3. Az (1) bekezdés szerinti kifogás kézhezvételét követően a Fórum – amennyiben nem tekinti a kifogást nyilvánvalóan megalapozatlannak – felfüggeszti az ügy érdemi vizsgálatát, ütemtervet állít fel a kifogás vizsgálatára, amely összhangban áll az egyéb előzetes kérdések vizsgálatára vonatkozó, általa már meghatározott esetleges ütemtervvel, és indokolással ellátott határozatot vagy ítéletet hoz a kifogás vonatkozásában.

17.44. CIKK

Átláthatóság

1. Az e szakasz szerinti jogvitákra az UNCITRAL átláthatósági szabályai értelemszerűen alkalmazandók, a következő szabályokon kívül.

2. Az UNCITRAL átláthatósági szabályai 3. cikkének (1) bekezdésében említett dokumentumok jegyzékébe a következő dokumentumokat kell felvenni: a közvetítői eljárásról való megállapodás (melyet e megállapodás 17.26. cikke említ), a konzultáció iránti kérelem (melyet e megállapodás 17.27. cikke említ), az alperes meghatározását kérő értesítés és az alperes meghatározásáról szóló értesítés (melyet e megállapodás 17.28. cikke említ), a kifogásról szóló értesítés és a kifogásról szóló határozat (melyet e megállapodás 17.36. cikke említ), valamint az egyesítés iránti kérelem (melyet e megállapodás 17.53. cikke említ).
3. Az egyértelműség érdekében a bizonyítékok az UNCITRAL átláthatósági szabályai 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tehetők.
4. Az UNCITRAL átláthatósági szabályainak 2. cikkétől eltérve az Unió Fél vagy adott esetben Chile megfelelő időben és a tanács összeállítását megelőzően a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi a konzultáció iránti kérelmet (melyet e megállapodás 17.27. cikke említ), valamint az alperes meghatározását kérő értesítést és az alperes meghatározásáról szóló értesítést (melyet e megállapodás 17.28. cikke említ), a bizalmas vagy védett információk kitakarását követően¹. Az ilyen dokumentumok a letéteményesnek címzett értesítés útján tehetők nyilvánosan elérhetővé, mely értesítésre az UNCITRAL átláthatósági szabályai hivatkoznak.
5. Bármely jogvitát folytató fél, amely a tárgyaláson bizalmasnak vagy védettnek minősített információkat kíván felhasználni, köteles tájékoztatni erről a Fórumot.

¹ Az egyértelműség érdekében a bizalmas vagy védett információ fogalmát az UNCITRAL átláthatósági szabályainak 7. cikkében található fogalom meghatározás szerint kell értelmezni.

6. Bármely jogvitát folytató fél, amely azt állítja, hogy bizonyos információk bizalmas vagy védett információnak minősülnek, köteles azokat a Fórumhoz történő benyújtáskor egyértelműen ekként megjelölni.

7. Az egyértelműség érdekében e szakasz fejezet egyetlen rendelkezése sem írja elő az alperes részéről olyan nyilvános információ visszatartását, amelyet saját joga szerint közzé kell tennie.

17.45. CIKK

Ideiglenes intézkedések

A Fórum ideiglenes biztosítási intézkedéseket rendelhet el a jogvitát folytató fél jogainak megőrzése vagy annak biztosítása érdekében, hogy a Fórum joghatósága teljes mértékben érvényesüljön, ideértve a jogvitát folytató fél birtokában vagy ellenőrzése alatt álló bizonyíték megőrzésére vagy a Fórum joghatóságának védelmére irányuló végzést is. A Fórum nem rendelheti el az eszközök lefoglalását, és nem akadályozhatja meg az állítólagosan jogsértő elbánás alkalmazását.

17.46. CIKK

Elállás

Amennyiben a felperes az e szakasz szerinti kereset benyújtását követően nem tesz semmilyen lépést az eljárás során az említett benyújtástól számított 180 egymást követő napon vagy a jogvitát folytató felek által esetlegesen megállapított más időszakon keresztül, úgy kell tekinteni, hogy a felperes visszavonta keresetét és eláll az eljárástól. A Fórum az alperes kérelmére és a jogvitát folytató felek értesítését követően végzés formájában tudomásul veszi az eljárás megszűnését, és rendelkezik a költségek felszámításáról. A végzés kibocsátását követően a Fórum nem jogosult eljárni. A felperes ezt követően nem nyújthat be keresetet ugyanarra a kérdésre vonatkozóan.

17.47. CIKK

A költségek fedezete

1. Az egyértelműség érdekében a Fórum az alperes kérésére elrendelheti a felperes számára, hogy a költségek egésze vagy egy része tekintetében fedezetet biztosítson, ha megalapozottan feltételezhető annak kockázata, hogy a felperes nem lesz képes betartani a vele szemben felmerült költségekről szóló esetleges határozatot.
2. Amennyiben a költségek fedezetét a Fórum határozatától számított 30 napon belül vagy a Fórum által meghatározott bármely más határidőn belül nem biztosítják teljes egészében, arról a Fórumnak erről tájékoztatnia kell a jogvitát folytató Feleket és a Fórum elrendelheti az eljárás felfüggesztését vagy megszüntetését.

3. A Fórum figyelembe vesz minden, az (1) bekezdésben említett körülményekkel kapcsolatban benyújtott bizonyítékot, beleértve a harmadik fél általi finanszírozás meglétét is.

17.48. CIKK

A jogvitát nem folytató Fél

1. Az alperes a kézhezvételt követő 30 napon belül vagy a bizalmas vagy védett információkkal kapcsolatos vita rendezését követően haladéktalanul átadja a következőket a jogvitát nem folytató Félnek:

- (a) a konzultáció iránti kérelmet (melyet a 17.27. cikk említ), a meghatározást kérő értesítést (melyet a 17.28. cikk említ), a 17.30. cikkben említett keresetet, továbbá az azokhoz csatolt dokumentumokat;
- (b) a jogvitát nem folytató Fél kérésére:
 - (i) beadványokat, feljegyzéseket, összefoglalókat, kérelmeket, vagy a valamely jogvitát folytató fél a Fórumhoz benyújtott más dokumentumokat;
 - (ii) harmadik személy által a Fórumhoz benyújtott írásbeli beadványokat;

- (iii) a Fórum meghallgatásairól készült jegyzőkönyveket vagy átiratokat, amennyiben rendelkezésre állnak; és
 - (iv) a Fórum végzéseit, ítéleteit és határozatait; és
- (c) a jogvitát nem folytató Fél kérésére és költségére a Fórumhoz benyújtott bizonyítékok összességét vagy egy részét.
2. A jogvitát nem folytató Fél jelen lehet az e szakasz alapján folytatott meghallgatásokon.
3. A Fórum befogadja a jogvitát nem folytató Félnek az e megállapodás értelmezésével kapcsolatos szóbeli vagy írásbeli beadványait, vagy – a jogvitát folytató felekkel folytatott konzultációt követően – felkérheti a jogvitát nem folytató Felet ilyen beadványok benyújtására. A Fórum biztosítja, hogy a jogvitát folytató felek megfelelő lehetőséget kapnak arra, hogy állást foglaljanak a jogvitát nem folytató Fél által benyújtott beadvánnyal kapcsolatosan.

17.49. CIKK

Harmadik felek közreműködése

1. A Fórum lehetővé teszi a beavatkozást minden olyan személy számára, aki vagy amely bizonyítani tudja a jogvita konkrét körülményeihez fűződő közvetlen és fennálló érdekét (a továbbiakban: beavatkozó fél). A beavatkozás a jogvitát folytató egyik fél álláspontjának egészben vagy részben történő támogatására korlátozódik.

2. A beavatkozási kérelmet a kereset benyújtásának a 17.30. cikk szerinti közzétételétől számított 90 napon belül kell benyújtani. Azt követően, hogy a jogvitát folytató felek lehetőséget kaptak észrevételeik előterjesztésére, a Fórum a kérelem benyújtásától számított 90 napon belül határoz a kérelemről.
3. Ha a beavatkozási kérelemnek a Fórum helyt ad, a beavatkozó fél megkapja a jogvitát folytató felek részére kézbesített valamennyi eljárási végzés másolatát, kivéve adott esetben a bizalmas vagy védett információkat. A beavatkozó az eljárási végzések közzétételét követően a Fórum által meghatározott határidőn belül beavatkozási beadványt nyújthat be. A jogvitát folytató feleknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy válaszoljanak a beavatkozási beadványra. A beavatkozó fél számára lehetővé kell tenni, hogy részt vegyen az e szakasz szerint tartott tárgyalásokon, és ott szóbeli nyilatkozatot tegyen.
4. Fellebbezés esetén a beavatkozó fél jogosult a Fellebbviteli Fórum előtt beavatkozni. A (3) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó.
5. Az e cikk által biztosított beavatkozási jog nem érinti a Fórum azon lehetőségét, hogy *amicus curiae* leveleket fogadjon el olyan harmadik személyektől, akiknek vagy amelyeknek az UNCITRAL átláthatósági szabályainak 4. cikkével összhangban jelentős érdekük fűződik az eljáráshoz.
6. Az egyértelműség érdekében az a tény, hogy egy személy a felperes hitelezője, önmagában nem tekinthető elegendőnek annak megállapításához, hogy az említett személynek közvetlen és fennálló érdeke van a jogvita konkrét körülményeihez.

17.50. CIKK

Szakértői jelentések

A 17.30. cikk (2) bekezdésében említett vonatkozó szabályok által engedélyezett egyéb típusú szakértők kijelölésének sérelme nélkül a Fórum a jogvitát folytató fél kérelmére vagy a jogvitát folytató felekkel tartott konzultációt követően saját kezdeményezésére kijelölhet egy vagy több szakértőt, hogy az írásban tegyen jelentést számára bármely tényszerű tudományos kérdéstről, például környezetvédelmi, egészségügyi vagy biztonsági témában, vagy a jogvitát folytató egyik fél által az eljárás során felvetett egyéb kérdésekről.

17.51. CIKK

Kártalanítás vagy egyéb kártérítés

A Fórum pedig nem fogadhat el arra vonatkozó védekezést vagy más hasonló állítást, miszerint a felperes vagy a helyben alapított vállalkozás biztosítási vagy garanciaszerződés alapján kártalanítást vagy egyéb kártérítést kapott vagy fog kapni az e szakasz alapján kezdeményezett jogvitában megtérítetni kívánt kár egésze vagy része tekintetében.

17.52. CIKK

A Felek szerepe

1. Egyik Fél sem érvényesít nemzetközi jogi keresetet a 17.30. cikk alapján benyújtott vita vonatkozásában, kivéve, ha a másik Fél nem tartotta be vagy nem teljesítette a szóban forgó vitában hozott ítéletben foglaltakat. Ez nem zárja ki valamely általánosan alkalmazandó intézkedés vonatkozásában a 38. fejezet szerinti vitarendezés lehetőségét, még akkor sem, ha az adott intézkedés egy adott beruházás tekintetében, amelyre vonatkozóan jogvita indult a 17.30. cikk szerint, állítólagosan megsértette ezt a megállapodást. E bekezdés nem érinti a 17.48. cikk rendelkezéseit.
2. Az (1) bekezdés nem zárja ki az olyan informális egyeztetéseket, amelyek egyedüli célja a vita rendezésének előmozdítása.

17.53. CIKK

Egyesítés

1. Abban az esetben, ha az e szakasz alapján külön-külön benyújtott két vagy több kereset azonos eseményekből és körülményekből eredő, közös jogi vagy ténybeli kérdést vet fel, az alperes a Fórum elnökéhez kérelmet nyújthat be, melyben kéri e kereseteknek vagy azok egy részének egyesített mérlegelését. A kérelemben szerepelniük kell az alábbiaknak:
 - (a) a keresetek egyesítésének elrendelését kérelmező, jogvitát folytató felek neve és címe;

(b) a kérelem tárgyát képező egyesítés hatálya; és

(c) az egyesítésre irányuló kérelem indoklása.

2. Az alperesnek a kérelmet az alperes által egyesíteni kívánt minden kereset valamennyi felperese részére is be kell nyújtania.

3. Ha az egyesítendő keresetek által érintett valamennyi jogvitát folytató fél egyetért a keresetek egyesített mérlegelésével, az említett jogvitát folytató feleknek közös kérelmet kell benyújtaniuk az (1) bekezdés alapján a Fórum elnökéhez. Amennyiben a Fórum elnöke nem állapítja meg, hogy a kérelem nyilvánvalóan megalapozatlan, a kérelem kézhezvételétől számított 30 napon belül a 17.34. cikkel összhangban új tanácsot hoz létre (a továbbiakban: egyesítési tanács) a Fórumon belül, amelynek joghatósága az egyesítési kérelem tárgyát képező keresetek közül néhányra vagy valamennyire, részben vagy egészben kiterjed.

4. Amennyiben az e cikk (3) bekezdésében említett jogvitát folytató felek az e cikk (1) bekezdésében említett egyesítésre irányuló kérelem utolsó felperes általi kézhezvételétől számított 30 napon belül nem jutottak megállapodásra az egyesítést illetően, a Fórum elnöke a 17.34. cikk (Fórum) értelmében egyesítést végző tanácsot hoz létre. Az egyesítési tanács akkor rendelkezik a keresetek közül néhányra vagy valamennyire kiterjedő, részleges vagy teljes joghatósággal, ha a jogvitát folytató felek álláspontjának mérlegelését követően meggyőződött arról, hogy a 17.30. cikk szerint benyújtott keresetek azonos jogi vagy ténybeli kérdéseket vetnek fel, valamint ugyanazon eseményekből vagy körülményekből adódnak, és, hogy a keresetek egyesítése szolgálná leginkább a viták méltányos és hatékony megoldásának érdekét, ideértve az ítéletek következetességét is.

5. Ha a felperesek nem jutnak megállapodásra a 17.30. cikk (2) bekezdésében foglalt listán szereplő vitarendezési szabályok kapcsán az egyesített mérlegelés iránti kérelem utolsó felperes általi kézhezvételétől számított 30 napon belül, az egyesített mérlegelés iránti kérelmet az UNCITRAL választottbírói szabályai alapján a Fórum egyesítési tanácsa elé kell terjeszteni, az e szakaszban meghatározott szabályokra is figyelemmel.

6. A Fórumnak a 17.34. cikk szerint összeállított tanácsai elveszítik joghatóságukat azon keresetek vagy e keresetek egy része vonatkozásában, amelyek felett az egyesítési tanács rendelkezik joghatósággal, és a Fórum tanácsainak eljárásait fel kell függeszteni. Az egyesítési tanácsnak azon keresetek részeire vonatkozóan hozott ítélete, amelyek felett joghatóságot vállalt, annak a 17.56. cikk értelmében vett jogerőre emelkedésének napjától kezdődően kötelező erejű a keresetek fennmaradó része felett joghatóságot vállaló tanácsokra nézve.

7. Az a felperes, akinek vagy amelynek a keresete egyesítés tárgyát képezi, visszavonhatja keresetét vagy annak az egyesítés tárgyát képező részét az e cikk szerinti vitarendezési eljárásból, amely esetben az ilyen keresetet vagy annak egy részét a 17.30. cikk alapján nem lehet újból benyújtani.

8. Az alperes kérésére az egyesítési tanács a (3) és (6) bekezdésben foglaltakkal azonos alapon és ugyanolyan joghatással határozhat arról, hogy joghatóságot vállal-e az (1) bekezdés hatálya alá tartozó, az egyesítési eljárás megindítását követően benyújtott kereset egészére vagy egy részére vonatkozóan.

9. A Fórum egyesítési tanácsa a felperes kérésére intézkedéseket hozhat annak érdekében, hogy megőrizze a felperessel kapcsolatos védett vagy bizalmas információk bizalmas jellegét a többi felperessel szemben. Ezen intézkedések között szerepelhetnek például a következők: a többi felperes számára a bizalmas vagy védett információkat tartalmazó dokumentumok esetében csak a szerkesztett változat álljon rendelkezésre, valamint hogy a tárgyalás egyes részeit a nyilvánosság kizárásával folytassák.

17.54. CIKK

Ideiglenes ítélet

1. Ha a Fórum arra a következtetésre jut, hogy az alperes a felperes állításának megfelelően megsértette a 17.25. cikk (1) bekezdésében hivatkozott rendelkezések valamelyikét, a Fórum a felperes kérelmére és a jogvitát folytató felek meghallgatását követően ítéletében kizárólag a következőket ítélni meg:

- (a) pénzbeli kártérítés, az adott esetben alkalmazandó kamatokkal; és
- (b) vagyon visszaszolgáltatása, amely esetben az ítéletnek rendelkeznie kell arról, hogy az alperes a visszaszolgáltatás helyett pénzbeli kártérítést és az adott esetben alkalmazandó, a 17.19. cikkel összhangban meghatározott kamatot fizethet.

Amennyiben a keresetet helyben alapított vállalkozás nevében nyújtották be, az e bekezdés szerinti valamennyi ítélet rendelkezik arról, hogy:

- (a) a pénzbeli kártérítést és a kamatokat a helyben alapított vállalkozás számára kell megfizetni;
- (b) a visszaszolgáltatandó vagyont a helyben alapított vállalkozás számára kell visszaszolgáltatni.

Az egyértelműség érdekében a Fórum kizárólag az első pontban említett jogorvoslatot ítéelhet meg, és nem rendelheti el az érintett intézkedés hatályon kívül helyezését, megszüntetését vagy módosítását.

2. A pénzbeli kártérítés összege nem lehet magasabb, mint a felperes vagy – amennyiben a felperes a helyben alapított vállalkozás nevében járt el – a helyben alapított vállalkozás által a 17.25. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések megsértése következtében elszenvedett veszteség mértéke, melyet csökkenteni kell az érintett Fél által már teljesített előzetes kártérítés vagy kártalanítás összegével. A Fórum az ilyen pénzbeli kártérítést a jogvitát folytató felek beadványai alapján állapítja meg, és adott esetben mérlegeli a károsult szándékos vagy gondatlan hibáját, illetve a kárenyhítés elmulasztását.

3. Az egyértelműség érdekében: ha valamely Fél beruházója a 17.30. cikk szerint keresetet nyújt be, csak olyan veszteség vagy kár megtérítése ítéelhető meg javára, amelyet a Fél beruházójának minőségében szenvedett el.

4. A Fórum nem ítéelhet meg büntető jellegű kártérítést.

5. A Fórum elrendeli, hogy az eljárás költségeit a jogvita peresztes fele viseli. Kivételes körülmények esetén – és amennyiben az ügy körülményei alapján indokoltnak ítéli – a Fórum feloszthatja e költségeket a jogvitát folytató felek között.
6. A kereset elutasítása és a 17.42. vagy 17.43. cikk szerinti ítélethozatal esetén a Fórum elrendeli, hogy a jogvitát folytató peresztes fél viselje az egyéb észszerű költségeket is, beleértve a jogi képviselet és tanácsadás észszerű költségeit is. Egyéb körülmények között a Fórum az egyéb észszerű költségeket – beleértve a jogi képviselet és tanácsadás észszerű költségeit – a jogvitát folytató felek között felosztja, figyelembe véve az eljárás kimenetelét és az egyéb releváns körülményeket, például a jogvitát folytató felek magatartását.
7. Amennyiben a keresetnek csak részben adtak helyt, a megítélt költségeket arányosan ki kell igazítani az egyes megítélt kereseti kérelmek számának és terjedelmének megfelelően.
8. A Fellebbviteli Fórum e cikkel összhangban állapítja meg és osztja meg a költségeket.
9. Legkésőbb e megállapodás hatálybalépését követően egy évvel a vegyes bizottság kiegészítő szabályokat fogad el a díjakra vonatkozóan annak érdekében, hogy meghatározza a jogi képviselet és tanácsadás azon maximális költségét, amelyet a jogvitát folytató vesztes fél bizonyos kategóriáinak kell viselnie, figyelembe véve pénzügyi forrásait.

10. A Fórum a kereset benyújtásának időpontjától számított 24 hónapon belül előzetes ítéletet bocsát ki. Ha ezt a határidőt nem lehet betartani, a Fórum ilyen értelmű határozatot fogad el, amelyben megjelöli a jogvitát folytató felek számára a késedelem okait, továbbá az ideiglenes ítélet kihirdetésének várható időpontját.

17.55. CIKK

Fellebbviteli eljárás

1. A jogvitát folytató felek bármelyike az előzetes ítélet ellen annak meghozatalától számított 90 napon belül nyújthat be fellebbezést a Fellebbviteli Fórumhoz. A fellebbezés indokai a következők:

- (a) a Fórum tévedett az alkalmazandó jogszabályok értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban;
- (b) a Fórum nyilvánvalóan tévedett a tények mérlegelésében, ideértve adott esetben a valamely Fél jogának mérlegelését is; vagy
- (c) az ICSID-egyezmény 52. cikkében szereplő indokok, amennyiben azok nem tartoznak e bekezdés a) vagy b) pontjának hatálya alá.

2. A Fellebbviteli Fórum elutasítja a fellebbezést, amennyiben úgy találja, hogy az megalapozatlan. A fellebbezést gyorsított eljárásban is elutasíthatja, amennyiben egyértelmű, hogy a fellebbezés nyilvánvalóan megalapozatlan.

3. Amennyiben a Fellebbviteli Fórum úgy ítéli meg, hogy a fellebbezés kellően megalapozott, úgy határozatával teljes mértékben vagy részben módosítja vagy visszavonja az előzetes ítéletben foglalt jogi ténymegállapításokat és következtetéseket. Határozatának pontosan részleteznie kell, hogy hogyan módosította vagy vonta vissza a Fórum vonatkozó ténymegállapításait és következtetéseit.

4. Amennyiben a Fórum által megállapított tények ezt lehetővé teszik, a Fellebbviteli Fórum saját jogi ténymegállapításait és az ilyen tényekre vonatkozó következtetéseit alkalmazza, valamint jogerős határozatot. Amennyiben ez nem lehetséges, az ügyet visszautalja a Fórumhoz.

5. Általános szabályként a fellebbezési eljárás nem haladhatja meg a 180 napot a jogvitát folytató fél fellebbezésének hivatalos benyújtása és a Fellebbviteli Fórum határozatának meghozatala között. Amennyiben a Fellebbviteli Fórum úgy ítéli meg, hogy határozatát nem tudja az említett 180 napos időszakon belül meghozni, úgy írásban tájékoztatja a jogvitát folytató feleket a késedelem okairól, valamint arról a becsült időtartamról, amely alatt határozatát módjában áll kibocsátani. Az eljárás időtartam semmilyen esetben sem haladhatja meg a 270 napot.

6. A fellebbezést benyújtó jogvitát folytató fél biztosítékkal szolgál a fellebbezés költségeit illetően.

7. A 17.33., a 17.44., a 17.45., a 17.46. és a 17.48. cikk, valamint adott esetben e szakasz egyéb rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók a fellebbezési eljárásra.

17.56. CIKK

Jogerős ítélet

1. Az e szakasz alapján hozott ideiglenes ítélet akkor válik jogerőssé, ha egyik jogvitát folytató fél sem fellebbezett az ideiglenes ítélet ellen a 17.55. cikk alapján.
2. Ha az ideiglenes ítélet ellen fellebbezést nyújtottak be, és a Fellebbviteli Fórum a 17.55. cikk alapján elutasította a fellebbezést, az ideiglenes ítélet a fellebbezés Fellebbviteli Fórum általi elutasításának napján jogerőssé válik.
3. Ha az ideiglenes ítélet ellen fellebbezést nyújtottak be, és a Fellebbviteli Fórum jogerős határozatot hozott, a Fellebbviteli Fórum által módosított vagy visszavont ideiglenes ítélet a Fellebbviteli Fórum jogerős határozata kiadásának napján emelkedik jogerőre.
4. Ha az ideiglenes ítélet ellen fellebbezést nyújtottak be, és a Fellebbviteli Fórum módosította vagy visszavonta az előzetes ítélet jogi ténymegállapításait és következtetéseit, továbbá az ügyet visszautalta a Fórumhoz, a Fórumnak – adott esetben a jogvitát folytató felek meghallgatását követően – felül kell vizsgálnia előzetes ítéletét a Fellebbviteli Fórum ténymegállapításainak és következtetéseinek bevonása érdekében. A Fórumot kötik a Fellebbviteli Fórum ténymegállapításai. A Fórumnak törekednie kell arra, hogy a Fellebbviteli Fórum határozatának kézhezvételétől számított 90 napon belül meghozza felülvizsgált ítéletét. A felülvizsgált ideiglenes ítélet 90 nappal a kibocsátását követően emelkedik jogerőre.

5. A jogerős ítélet tartalmazza a Fellebbviteli Fórum által a 17.55. cikk alapján hozott jogerős határozatot.

17.57. CIKK

Ítéletek érvényesítése

1. Az e szakasz alapján hozott ítélet mindaddig nem hajtható végre, amíg a 17.56. cikk alapján jogerőre nem emelkedik. A Fórum által az e szakasz szerint meghozott jogerős ítéletek a jogvitát folytató felekre nézve kötelező erejűek, és azok ellen nem nyújtható be fellebbezési, felülvizsgálati, felmentési, hatályon kívül helyezési vagy egyéb jogorvoslati kérelem¹.
2. A Felek kötelező erejű ítéletként elismerik az e szakasz szerint hozott ítéletet, és területükön valamely nemzet igazságszolgáltatási Fórumuk vagy bíróságuk által hozott jogerős ítélet végrehajtásával azonos módon biztosítják a pénzbírsággal járó kötelezettség teljesítését.
3. Az ítélet végrehajtására azon terület jogszabályai és egyéb rendelkezései szerint hatályos végrehajtási szabályok vonatkoznak, ahol az ítélet végrehajtandó.
4. Az egyértelműség érdekében a 41.10. cikk nem akadályozza meg az e szakasz szerint hozott ítéletek elismerését, végrehajtását és érvényesítését.

¹ Az egyértelműség érdekében ez nem akadályozza meg a jogvitát folytató felet abban, hogy az ítéletnek az alkalmazandó vitarendezési szabályokkal összhangban történő felülvizsgálatát vagy értelmezését kérje a Fórumtól, amennyiben ez a lehetőség az alkalmazandó szabályok alapján rendelkezésre áll.

5. Az e szakasz szerint hozott jogerős ítélet a New York-i egyezmény 1. cikkének értelmében vett, kereskedelmi jogviszonyból vagy ügyletből eredő jogvitával kapcsolatos választottbíróági ítéletnek minősül.

6. Az egyértelműség érdekében és e cikk (1) bekezdése alapján: ha egy keresetet e megállapodás 17.30. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján nyújtottak be vitarendezés céljából, az e szakasz szerint meghozott jogerős ítélet az ICSID-egyezmény IV. fejezetének 6. szakasza szerint meghozott ítéletnek minősül.

18. FEJEZET

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ SZOLGÁLTATÁSKERESKEDELEM

18.1. CIKK

Hatály

1. E fejezet valamely Fél olyan intézkedéseire alkalmazandó, amelyek érintik a másik Fél szolgáltatói által nyújtott szolgáltatások határon átnyúló kereskedelmét. Ezen intézkedések az alábbiakat érintő intézkedéseket foglalnak magukban:

(a) a szolgáltatással összefüggő előállítás, terjesztés, marketing, értékesítés és kiszállítás;

- (b) szolgáltatás vásárlása, használata vagy kifizetése;
- (c) hozzáférési és felhasználási lehetőség a szolgáltatásnyújtással összefüggő azon szolgáltatásokhoz, amelyeket a Felek előírásai szerint általánosságban a közösség számára kell nyújtani, beleértve a terjesztési, szállítási és távközlési hálózatokat; valamint
- (d) a szolgáltatásnyújtás feltételeként óvadék vagy más formájú pénzügyi biztosíték nyújtása.

2. Ez a fejezet nem alkalmazandó az alábbiakra:

- (a) a 25.2. cikkben meghatározott pénzügyi szolgáltatások;
- (b) audiovizuális szolgáltatások;
- (c) belföldi tengeri kabotázs¹;

¹ A vonatkozó nemzeti jogszabály alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, a jelen fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs az utasok vagy áruk szállítása a Chile vagy valamely tagállam területén található kikötő vagy pont és Chile vagy ugyanezen tagállam területén található kikötő vagy pont között, beleértve a kontinentális talapzatot is az ENSZ tengerjogi egyezményében meghatározottak szerint, továbbá a Chile vagy valamely tagállam területén található azonos kikötőből vagy pontból induló és oda visszatérő forgalom.

- (d) belföldi és nemzetközi, menetrendszerű, illetve nem menetrendszerű légi szolgáltatások vagy a légi szolgáltatásokat támogató kapcsolódó szolgáltatások¹, valamint a forgalmi jogok gyakorlásához közvetlenül kapcsolódó szolgáltatások, a következők kivételével:
- (i) repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások, amelyek során repülőgépet vonnak ki a szolgálatból;
 - (ii) légi szállítási szolgáltatások értékesítése és marketingje;
 - (iii) számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) kapcsolatos szolgáltatások; valamint
 - (iv) földi kiszolgálás;
- (e) közbeszerzés; valamint
- (f) valamely Fél vagy állami tulajdonban lévő vállalat által nyújtott támogatások, beleértve az államilag támogatott hiteleket, garanciákat és biztosításokat.

¹ Az egyértelműség érdekében a légi szolgáltatások vagy a légi szolgáltatásokat támogató kapcsolódó szolgáltatások a következő szolgáltatásokat foglalják magukban: légi közlekedés; az olyan légi járműveket használó szolgáltatások, amelyek elsődleges célja nem áruk vagy utasok szállítása, például a légi tűzoltás, a repülésoktatás, a városnéző repülés, a légi permetezés, a légi felmérés, a légi térképkészítés, a fényképezés, az ejtőernyős ugrás, a vontató vitorlázó repülés, a helikopteres függőteher-emelés fakitermeléshez és építkezéshez, valamint egyéb, levegőben végzett mezőgazdasági, ipari és felügyeleti szolgáltatások; légi járművek kölcsönzése személyzettel; valamint repülőtér-üzemeltetési szolgáltatások.

18.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet, valamint a 17-A., 17-B. és 17-C. melléklet alkalmazásában:

- (a) „repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások”: olyan tevékenységek, amelyeket akkor végeznek a repülőgépen vagy annak egy részén, amikor azt kivonják a szolgálatból, és nem tartozik ide az úgynevezett forgalmi karbantartás;
- (b) „számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) összefüggő szolgáltatások”: a légitársaság menetrendjéről, igénybevételi lehetőségeiről, díjszabásáról és díjszabási szabályairól információkat tartalmazó számítógépes rendszeren keresztül nyújtott olyan szolgáltatások, amelyek segítségével a helyfoglalás, illetve a jegyváltás lebonyolítható;
- (c) „határokon átnyúló szolgáltatáskereskedelem” vagy „szolgáltatások határokon átnyúló kereskedelme” vagy „határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás” olyan szolgáltatásnyújtás, amely:
 - (i) az egyik Fél területéről a másik Fél területére történik; vagy
 - (ii) az egyik Fél területén a másik Fél fogyasztójának történik;

- (d) „vállalkozás”: letelepedés útján létrehozott jogi személyiséggel rendelkező szervezet, fióktelep vagy képviseleti iroda;

- (e) „földi kiszolgálási szolgáltatások”: egy repülőtéren a következő szolgáltatások nyújtása egyedi díjfizetés vagy szerződés alapján: a légitársaságok képvisellete, adminisztráció és felügyelet; utaskezelés; poggyászkezelés; forgalmi előtéren előforduló feladatok; étkeztetés, kivéve az élelmiszer elkészítését; a légi áruk és postai küldemények kezelése; a légi járművek üzemanyaggal való feltöltése; a légi járművek szervizelése és takarítása; földi szállítás; valamint járatüzemeltetés, a személyzet igazgatása és a repülés tervezése; a földi kiszolgálási szolgáltatások nem foglalják magukban a következőket: saját földi kiszolgálás; biztonság; forgalmi karbantartási tevékenység; légi jármű-javítás és -karbantartás; és az olyan alapvető központosított repülőtéri infrastruktúrák működtetése vagy igazgatása, mint például a jégmentesítő berendezések, az üzemanyag-elosztó rendszerek, a csomagkezelő rendszerek vagy a repülőtéren belüli fix közlekedési rendszerek;

(f) „valamely Fél jogi személyiséggel rendelkező szervezete”¹:

(i) az Unió Fél esetében:

(A) az Európai Unió vagy legalább egy tagállama joga szerint létrehozott vagy szervezett jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amely jelentős üzleti tevékenységet² folytat az Európai Unió területén; és

(B) az Európai Unión kívül letelepedett és az Európai Unió valamely tagállamának természetes személyei által ellenőrzött hajózási társaságok, amelyek hajói az Európai Unió valamely tagállamában vannak bejegyezve és annak lobogója alatt közlekednek;

(ii) Chile esetében:

(A) a chilei jogszabályok szerint létrehozott vagy megszervezett, Chile területén lényeges üzleti tevékenységet folytató jogi személyiséggel rendelkező szervezet; valamint

(B) a Chilén kívül letelepedett és Chile természetes személyei által ellenőrzött hajózási társaságok, amelyek hajói Chilében vannak bejegyezve és Chile lobogója alatt közlekednek;

¹ Az egyértelműség érdekében az e fogalommeghatározásban említett hajózási társaságok csak a tengeri szállítási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos tevékenységeik tekintetében minősülnek a Felek jogi személyiséggel rendelkező szervezeteinek.

² Összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződésről a WTO részére küldött értesítésével (WT/REG39/1), az Unió Fél az EUMSZ 54. cikkében szabályozott, egy tagállam gazdaságával fenntartott „tényleges és folyamatos kapcsolat” fogalmát egyenértékűnek tartja a „jelentős üzleti tevékenység” fogalmával.

- (g) „légi közlekedési szolgáltatások értékesítése és marketingje”: az érintett légi fuvarozó számára fennálló lehetőségek arra, hogy szabadon értékesítse és forgalomba hozza légiközlekedési szolgáltatásait, ideértve a marketing minden vonatkozását, például a piackutatást, a reklámozást és a forgalmazást is; ezek a tevékenységek nem tartalmazzák a légiközlekedési szolgáltatások árképzését, sem az alkalmazandó feltételeket;
- (h) „szolgáltatás”: bármely ágazatba tartozó bármely szolgáltatás, az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások kivételével;
- (i) „az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amelyet nem üzleti alapon és nem egy vagy több szolgáltatóval versengve nyújtanak; és
- (j) „valamely Fél szolgáltatója”: valamely Fél természetes vagy jogi személye, aki/amely szolgáltatást nyújt, vagy arra törekszik.

18.3. CIKK

Szabályozási jog

A Felek újólág megerősítik azon jogukat, hogy saját területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan legitím szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint a népegészségügy, a szociális szolgáltatások, a közoktatás, a biztonság, a környezet – ideértve az éghajlatváltozást – és a közkerölcs védelme, a szociális vagy fogyasztóvédelem, a magánélet védelme és az adatvédelem, valamint a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme.

18.4. CIKK

Nemzeti elbánás

1. A Felek egymás szolgáltatásait és szolgáltatóit olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet hasonló helyzetben saját szolgáltatásaik és szolgáltatóik számára biztosítanak.
2. Az egyik Fél által az (1) bekezdés alapján biztosított elbánás a következőket jelenti:
 - (a) Chile valamely regionális vagy helyi önkormányzata tekintetében: nem kevésbé kedvező elbánás, mint az adott önkormányzat által a saját szolgáltatásai és azok szolgáltatói számára hasonló helyzetekben biztosított legkedvezőbb elbánás;
 - (b) az Európai Unió valamely tagállamának kormányzata vagy az Európai Unió valamely tagállamában működő kormányzat tekintetében: nem kevésbé kedvező elbánás, mint az adott kormányzat által a saját szolgáltatásai és azok szolgáltatói számára hasonló helyzetekben biztosított legkedvezőbb elbánás.
3. A Fél teljesítheti az (1) bekezdésben meghatározott követelményt azáltal, hogy egy másik Fél szolgáltatásainak és szolgáltatóinak a saját szolgáltatásainak és szolgáltatóinak nyújtott elbánással formálisan azonos, illetőleg attól formálisan eltérő elbánást biztosít.
4. A formálisan azonos vagy a formálisan eltérő elbánás kevésbé kedvezőnek minősül, amennyiben a versenyfeltételeket a másik Fél szolgáltatóival szemben, a Fél saját szolgáltatásainak és szolgáltatóinak javára módosítja.

5. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, miszerint valamely Félnek kompenzációt kell nyújtania azokért az eleve fennálló versenyhátrányokért, amelyek az érintett szolgáltatás vagy szolgáltatók külföldi illetőségéből adódnak.

18.5. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A Felek egymás szolgáltatásait és szolgáltatóit olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet hasonló helyzetben saját szolgáltatásaik és szolgáltatóik számára biztosítanak.
2. Az (1) bekezdés nem értelmezhető úgy, hogy az arra kötelezi valamelyik Felet, hogy a másik Fél szolgáltatásaira és szolgáltatóira is kiterjessze az olyan elbánást, amely az előírások (beleértve a természetes személy vagy vállalkozás gazdasági tevékenység folytatására való felhatalmazására, engedélyezésére vagy tanúsítására vonatkozó előírásokat vagy kritériumokat), illetve prudenciális intézkedések elismerését előíró intézkedések alkalmazásából ered.
3. Az egyértelműség kedvéért az (1) bekezdésben szereplő „elbánás” nem foglalja magában az egyéb nemzetközi egyezményekben vagy kereskedelmi megállapodásokban előírt vitarendezési eljárásokat vagy mechanizmusokat. Az egyéb nemzetközi egyezményekben vagy kereskedelmi megállapodásokban foglalt anyagi jogi rendelkezések önmagukban nem minősülnek az (1) bekezdésben említett „elbánásnak”, és így nem vezethetnek e cikk megsértéséhez az egyik Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedések hiányában. Az egyes Felek olyan intézkedései, amelyeket az ilyen anyagi jogi rendelkezések alapján alkalmaztak, az e cikk értelmében vett „elbánásnak” minősülhetnek, és így e cikk megsértését eredményezhetik.

18.6. CIKK

Helyi jelenlét

Egyik Fél sem szabhatja a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás feltételül, hogy a másik Fél szolgáltatója vállalkozást létesítsen vagy tartson fenn vagy rezidens legyen a területén.

18.7. CIKK

Piacra jutás

Azokban az ágazatokban vagy alágazatokban, amelyekben piacra jutási kötelezettségvállalásokat tesznek, a Felek nem fogadnak el vagy tartanak fenn sem a teljes területük, sem területi felosztás alapján olyan intézkedéseket, amelyek:

- (a) korlátozzák a következőket:
 - (i) a szolgáltatók száma számbeli kvóták, monopóliumok, kizárólagos szolgáltatók vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;
 - (ii) a szolgáltatási ügyletek vagy a tőke összértékét számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;

- (iii) a valamilyen meghatározott számszerű egységben kifejezett szolgáltatási műveletek száma vagy a szolgáltatási kibocsátás teljes mennyisége kvóták formájában vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában¹; vagy
 - (iv) egy adott pénzügyi szolgáltatási ágazatban vagy pénzügyi intézmény által alkalmazható, az adott pénzügyi szolgáltatás teljesítéséhez szükséges és ahhoz közvetlenül kapcsolódó természetes személyek számát számszerű kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában; vagy
- (b) korlátozzák vagy előírják a jogi személy vagy közös vállalkozás azon típusait, amelyeken keresztül a szolgáltató szolgáltatást nyújthat.

¹ Ez a pont nem vonatkozik valamely Fél olyan intézkedéseire, amelyek a szolgáltatásnyújtás bemeneti oldalát korlátozzák.

18.8. CIKK

A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések

1. A 18.4., a 18.5. és a 18.6. cikk nem alkalmazandó:
 - (a) olyan meglévő, nem megfelelő intézkedésre, amelyet a következők tartanak fenn:
 - (i) az Unió Fél esetében:
 - (A) az Európai Unió a 17-A-1. függelékben foglaltak szerint;
 - (B) valamely tagállam központi kormányzata a 17-A-1. függelékben foglaltak szerint;
 - (C) valamely tagállam regionális önkormányzata a 17-A-1. függelékben foglaltak szerint; vagy
 - (D) valamely helyi önkormányzat; valamint
 - (ii) Chile esetében:
 - (A) a központi kormányzat a 17-A-2. függelékben foglaltak szerint;

(B) valamely regionális önkormányzat a 17-A-2. függelékben foglaltak szerint; vagy

(C) valamely helyi önkormányzat;

(b) az e bekezdés a) pontjában említett nem megfelelő intézkedés folytatása vagy azonnali megújítása; vagy

(c) az e bekezdés a) pontjában említett nem megfelelő intézkedés módosítására, amennyiben a módosítás nem csökkenti az intézkedésnek a 18.4., 18.5. és 18.6. cikknek való megfelelőségét a közvetlenül a módosítást megelőzően fennállt megfelelőséghez képest.

2. A 18.4., 18.5. és 18.6. cikk nem alkalmazandó a Felek olyan intézkedéseire, amelyeket a 17-B. melléklet jegyzékében meghatározott ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében hoztak.

3. A 18.7. cikk nem alkalmazandó a Felek olyan intézkedéseire, amelyeket a 17-C. mellékletben meghatározott, kötelezettségvállalások által érintett ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében hoztak.

18.9. CIKK

Előnyök megtagadása

Az egyik Fél megtagadhatja a másik Fél szolgáltatójától az e fejezetből származó előnyöket, amennyiben a megtagadó Fél olyan intézkedéseket fogad el vagy tart fenn a nemzetközi béke és biztonság fenntartásával kapcsolatban (beleértve az emberi jogok védelmét is), amelyek/amelyeket:

- (a) megtiltják az adott szolgáltatóval, illetve az olyan személlyel folytatott ügyleteket, akinek az adott szolgáltató a tulajdonában van vagy ellenőrzése alatt áll; vagy
- (b) megsértenének vagy megkerülnének, ha e fejezet előnyeit biztosítanák az adott szolgáltató számára.

18.10. CIKK

A szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság

A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott, szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság. A szolgáltatásokkal kapcsolatos ügyek kezelése során az albizottság figyelemmel kíséri és biztosítja e fejezet, a 19., 20., 21., 22., 23., 24. és 26. fejezet, valamint a 17-A.-17-I., 19-A., 19-B., 19-C., 21-A. és 21-B. melléklet megfelelő végrehajtását.

19. FEJEZET

TERMÉSZETES SZEMÉLYEK ÜZLETI CÉLÚ IDEIGLENES TARTÓZKODÁSA

19.1. CIKK

Hatály

1. Ez a fejezet az egyik Fél olyan intézkedéseire vonatkozik, amelyek a másik Fél olyan természetes személyeinek a területére való belépése és ideiglenes tartózkodása révén érintik a gazdasági tevékenységek végzését, akik lehetnek letelepedési céllal érkező üzleti látogatók, beruházók, vállalaton belül áthelyezett személyek, rövid időszakra érkező üzleti látogatók, szerződéses szolgáltatók és független szakemberek.
2. Ez a fejezet nem alkalmazandó a 18.1. cikk (2) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett ágazatokra.
3. Ez a fejezet nem vonatkozik az egyik Félnek az olyan intézkedéseire, amely a másik Fél az előbbi Fél munkaerőpiacára belépni kívánó természetes személyeit érinti, illetve az állampolgárságot, a tartózkodást vagy az állandó munkavállalást érintő intézkedésekre.
4. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg valamely Felet abban, hogy intézkedéseket alkalmazzon a másik Fél természetes személyeinek a területére való belépésének vagy ideiglenes ott tartózkodásának szabályozására, ideértve azokat az intézkedéseket, amelyek a természetes személyek testi épségének védelme és szabályos határátlépése biztosítása érdekében szükségesek, feltéve hogy az említett intézkedések alkalmazására nem olyan módon kerül sor, hogy az érvényteleníti vagy csorbítja a másik Felet e megállapodás e részének rendelkezései szerint megillető előnyöket.

5. Pusztán az a tény, hogy az egyik Fél vízumkötelezettséget ír elő a másik Fél személyei számára, nem teszi semmissé vagy csorbítja az e megállapodás e része alapján a másik Fél számára járó előnyöket.

6. Azon kérdések vonatkozásában, amelyekkel kapcsolatban nem tettek kötelezettségvállalást e fejezet értelmében, a Felek jogszabályaiban foglalt, a természetes személyek belépésére és ideiglenes tartózkodására vonatkozó minden más előírása továbbra is alkalmazandó, ideértve a tartózkodás időtartamára vonatkozó jogszabályokat és egyéb rendelkezéseket is.

7. E fejezettől eltérve a Felek jogszabályaiban foglalt bármely egyéb, a foglalkoztatásra és társadalombiztosítási intézkedésekre vonatkozó követelmény továbbra is alkalmazandó, beleértve a minimálberről, valamint a kollektív bérmegállapodásokról szóló jogszabályokat és egyéb rendelkezéseket is.

8. Az e fejezet alapján a természetes személyek üzleti célú belépésére és ideiglenes tartózkodására vonatkozó kötelezettségvállalások nem alkalmazandók olyan esetekre, amikor a belépés vagy ideiglenes tartózkodás szándéka vagy hatása az, hogy befolyásolja a munkavállalók és a vezetőség közötti bárminemű viták vagy tárgyalások kimenetelét vagy az ilyen vitában vagy tárgyalásban érintett természetes személyek foglalkoztatását, vagy ezekre más módon kihasson.

19.2. CIKK

Fogalommeghatározások

1. A 17.2. és 18.2. cikkben szereplő fogalommeghatározások alkalmazandók erre a fejezetre, valamint a 19-A., 19-B. és 19-C. mellékletre, a valamely fél beruházójának a 17.2. cikk (1) bekezdése 1) pontjában szereplő meghatározása kivételével.

2. E fejezet, valamint a 19-A., 19-B. és 19-C. melléklet alkalmazásában:

(a) „üzleti értékesítők”: rövid időszakra érkező üzleti látogatók, akik:

- (i) az egyik Fél szolgáltatójának vagy árubeszállítójának képviselői, és akiknek szándékában áll, hogy szolgáltatások vagy áruk értékesítéséről tárgyaljanak, vagy megállapodásokat kössenek az általuk képviselt szolgáltató szolgáltatásainak vagy áruinak értékesítése céljából, beleértve a következőket: találkozók vagy konferenciákon való részvétel; és üzleti partnerekkel folytatott konzultáció, megrendelés felvétele vagy szerződések megtárgyalása a másik Fél területén működő vállalkozással;
- (ii) nem nyújtanak szolgáltatást olyan szerződés keretében, amelyet egy rövid időszakra érkező üzleti látogató ideiglenes tartózkodása szerinti Fél területén üzleti jelenléttel nem rendelkező vállalkozás, illetve a kérdéses területen található fogyasztó között kötöttek; és
- (iii) nem jutalékos rendszerben dolgozó ügynökök;

(b) „letelepedési céllal érkező üzleti látogatók”: valamelyik Fél jogi személyiséggel rendelkező szervezetében vezető beosztásban dolgozó természetes személyek, akik az ilyen jogi személyiséggel rendelkező szervezet vállalkozásának a másik Fél területén létrehozásáért felelősek, akik a letelepedés céljához szükséges szolgáltatásokon kívül nem nyújtanak más szolgáltatásokat, és a letelepedés céljához szükséges gazdasági tevékenységeken kívül nem folytatnak más gazdasági tevékenységet, továbbá akik nem kapnak javadalmazást a másik Fél területén található forrásból;

- (c) „szerződéses szolgáltatók”: olyan természetes személyek, akiket az egyik Fél olyan jogi személyiséggel rendelkező szervezete alkalmaz, amely maga nem letelepedett a másik Fél területén, és maga nem munkaerő-közvetítéssel és -kölcsönzéssel foglalkozó ügynökség, illetve nem fejt ki tevékenységet ilyen ügynökségen keresztül, és amely jóhiszeműen a másik Fél területén történő szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést kötött a másik Fél területén található végső felhasználóval, ami megkívánja, hogy alkalmazottai ideiglenesen az érintett másik Fél területén tartózkodjanak a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződés teljesítése céljából¹;
- (d) „független szakemberek”: olyan természetes személyek, akik szolgáltatásnyújtással foglalkoznak, és önálló vállalkozóként telepedtek le az egyik Fél területén, de nem letelepedtek a másik Fél területén, és jóhiszeműen a másik Fél területén történő szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést kötöttek (kivéve, ha munkaerő-közvetítéssel és -kölcsönzéssel foglalkozó ügynökségen keresztül tették ezt) a másik Fél területén található végső fogyasztóval, ami megkívánja, hogy ideiglenesen az említett másik Fél területén tartózkodjanak²;
- (e) „üzembe helyezők és karbantartók”: az eladó vagy a bérbeadó szerződéses kötelezettsége tekintetében elengedhetetlen szakismerettel rendelkező, üzembe helyezést, javítást és karbantartást, illetve felügyeletet ellátó, rövid időszakra érkező üzleti látogatók, akik szolgáltatásokat nyújtanak vagy az alkalmazottakat szolgáltatások nyújtására tanítják be, a belépési és ideiglenes tartózkodási kérelem címzettjének minősülő Fél területén kívül található vállalkozástól beszerzett vagy bérelt kereskedelmi vagy ipari berendezések vagy gépek – a számítógépes és kapcsolódó szolgáltatásokat is beleértve – értékesítésével vagy bérletével együtt járó szavatosság vagy egyéb szolgáltatási szerződés alapján, e szavatosság vagy szolgáltatási szerződés időtartama alatt;

¹ Az ezen albekezdésben említett szolgáltatási szerződésnek meg kell felelnie azon Fél jogszabályi követelményeinek ahol a szerződést végrehajtják.

² Az ezen albekezdésben említett szolgáltatási szerződésnek meg kell felelnie azon Fél jogszabályi követelményeinek ahol a szerződést végrehajtják.

- (f) „vállalaton belül áthelyezett személyek”: olyan természetes személyek, akik legalább egy éve az egyik Fél valamely jogi személyiséggel rendelkező szervezetének alkalmazásában állnak vagy abban partnerek, akiket ideiglenesen áthelyeznek az adott jogi személyiséggel rendelkező szervezetnek a másik Fél területén működő vállalkozásához, és akik az alábbi kategóriák egyikébe tartoznak:
- (i) vezető beosztású személyek;
 - (ii) szakemberek;
 - (iii) gyakornok munkavállalók;
- (g) „beruházó”: olyan természetes személy, aki a másik Fél területén olyan vállalkozást hoz létre, amely irányába az adott természetes személy vagy az e természetes személyt alkalmazó jogi személyiséggel rendelkező szervezet jelentős mértékű tőkeberuházási kötelezettséget vállalt, és aki az adott vállalkozás működését felügyeleti vagy végrehajtói minőségben fejleszti vagy irányítja;
- (h) „menedzser vagy vezető beosztású személy”: olyan, az egyik Fél jogi személyiséggel rendelkező szervezeténél vezető beosztásban dolgozó természetes személy, aki elsősorban a másik Fél területén irányítja a vállalkozásnak a vezetését¹, és aki felett az általános felügyeletet vagy irányítást elsődlegesen a vállalkozás magasabb szintű vállalatvezetői, igazgatóságának tagjai, részvényesei vagy az ezekkel egyenrangú személyek gyakorolják, valamint akinek feladatkörébe a következők tartoznak:
- (i) a vállalkozás vagy egy részlegének vagy aleggységének igazgatása;

¹ Az egyértelműség érdekében: a vezető beosztású személyek e fogalommeghatározása nem zárja ki azokat a személyeket, akik bár nem látnak el közvetlenül a tényleges szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó feladatokat, a fogalommeghatározásban leírt felelősségi köreik gyakorlása során ellátnak a szolgáltatásnyújtás teljesítéséhez szükséges feladatokat.

- (ii) más felügyeleti, szakmai irányító vagy vezető beosztást ellátó munkavállalók tevékenységeinek felügyelete és ellenőrzése; valamint
 - (iii) személyes hatáskörrel rendelkeznek a felvételre vagy elbocsátásra, illetve a felvétel vagy elbocsátás ajánlására vagy egyéb személyügyi műveletekre;
- (i) „rövid időszakra érkező üzleti látogatók”: olyan természetes személyek, akik a másik Fél területére kívánnak belépni és ott ideiglenesen tartózkodni, nem végeznek közvetlen értékesítést a nagyközönség számára, nem részesülnek díjazásban a másik Fél területén található forrásból, és az alábbi kategóriák egyikébe esnek:
- (i) üzleti értékesítők;
 - (ii) üzembe helyezők és karbantartók;
- (j) „szakértők”: a vállalkozás tevékenységi területei, módszerei vagy irányítása szempontjából kivételes ismerettel rendelkező természetes személyek, akik az egyik Fél jogi személyiséggel rendelkező szervezetén belül dolgoznak; az ilyen ismeretek felmérése során nem csupán a vállalkozás szempontjából lényeges ismereteket kell figyelembe venni, hanem azt is, hogy az adott személy rendelkezik-e a különleges szakismereteket igénylő munka vagy tevékenység típusára vonatkozó magas szintű képesítéssel, beleértve a megfelelő szakmai tapasztalatot, és adott esetben az elismert szakmai szervezetben való tagságot is; és

- (k) „gyakornok munkavállalók”: olyan természetes személyek, akik egyetemi képzéssel rendelkeznek, és akiket karrierfejlesztés, illetve az üzleti eljárásokkal vagy módszerekkel kapcsolatos képzés céljából ideiglenesen áthelyeztek¹;

19.3. CIKK

Vállalaton belül áthelyezett személyek, letelepedési céllal érkező üzleti látogatók és beruházók

1. A 19-A. mellékletben meghatározott vonatkozó feltételekre és képesítésekre is figyelemmel, a Felek:

- (a) engedélyezik a másik Fél vállalatán belül áthelyezett személyei, letelepedés céljából érkező üzleti látogatói, valamint beruházói belépését és ideiglenes tartózkodását;
- (b) engedélyezik a másik Fél vállalatán belül áthelyezett személyeinek foglalkoztatását a saját területükön;

¹ A fogadó vállalkozástól megkövetelhetik, hogy előzetes jóváhagyás céljából nyújtson be a tartózkodás időtartamára kiterjedő képzési programot, amely bizonyítja, hogy a tartózkodás képzés céljából történik. AT, CZ, DE, FR, ES, HU és LT: a képzésnek a megszerzett egyetemi diplomához kell kapcsolódnia.

- (c) a Felek számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában sem teljes területük, sem valamely területi alegységük tekintetében nem tarthatnak fenn vagy fogadhatnak el korlátozásokat azon természetes személyek összlétszámára vonatkozóan, akik egy adott ágazatban letelepedési céllal érkező üzleti látogatóként vagy beruházóként beléphetnek, vagy akik áthelyezett személyként foglalkoztatva lehetnek; valamint
- (d) legalább olyan kedvező elbánást biztosítanak a másik Fél vállalatán belül áthelyezett személyeinek, letelepedés céljából érkező üzleti látogatóinak és beruházóinak e személyeknek a területükön való ideiglenes tartózkodása tekintetében, mint amilyenben hasonló helyzetekben saját természetes személyeiket részesítik.

2. Az engedélyezhető tartózkodás hossza:

- (a) Chile esetében legfeljebb kétéves időszak, amely meghosszabbítható anélkül, hogy állandó tartózkodási engedélyt kellene kérni, feltéve, hogy a tartózkodás alapjául szolgáló feltételek érvényben maradnak; valamint
- (b) az Unió Fél esetében a vezető beosztású személyek vagy szakemberek esetében legfeljebb hároméves időszak; gyakornok munkavállalók és beruházók esetében legfeljebb egyéves időszak; valamint letelepedési céllal érkező üzleti látogatók esetében bármely hathónapos időszakon belül legfeljebb 90 nap.

19.4. CIKK

Rövid időszakra érkező üzleti látogatók

1. A hatály alóli, a 17.7. cikk (2) bekezdésében meghatározott kizárásokra és a 19-A. mellékletben meghatározott vonatkozó feltételekre és minősítésekre is figyelemmel a Felek munkavállalási engedély, a gazdasági szükségesség vizsgálata vagy más hasonló célú előzetes jóváhagyási eljárás nélkül engedélyezik a rövid időszakra érkező üzleti látogatók belépését és ideiglenes tartózkodását.
2. Ha az egyik Fél rövid időszakra érkező üzleti látogatója az ideiglenes tartózkodásának helye szerinti Fél területén szolgáltatást nyújt egy fogyasztónak, akkor ez a Fél az adott szolgáltatás nyújtása tekintetében olyan elbánásban részesíti a rövid időszakra érkező üzleti látogatót, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját szolgáltatói számára hasonló helyzetben biztosít.
3. A tartózkodás megengedett időtartama bármely tizenkét hónapos időszakban legfeljebb 90 nap.

19.5. CIKK

Szerződéses szolgáltatók és független szakemberek

1. A Felek engedélyezik a másik Fél 19-B. mellékletben meghatározott ágazatokban, alágazatokban és tevékenységekben működő szerződéses szolgáltatói számára a területükre való belépést és a területükön való ideiglenes tartózkodást az említett mellékletben meghatározott releváns feltételek és képesítések függvényében, feltéve, hogy:

- (a) a természetes személyek a szolgáltatást olyan jogi személyiséggel rendelkező szervezet alkalmazottjaként nyújtják, amely a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződést legfeljebb 12 hónapra kapta meg;
- (b) a másik Fél területére belépő természetes személyek a másik Fél területére való belépés iránti kérelem benyújtását megelőzően legalább egy éven keresztül az a) pontban említett jogi személyiséggel rendelkező szervezet alkalmazásában álltak, és a belépés iránti kérelem benyújtásának időpontjában legalább hároméves, a nagykorúságuk elérése után szerzett szakmai tapasztalattal rendelkeznek a szerződés tárgyát képező tevékenység ágazatában;
- (c) a másik Fél területére belépő természetes személyeknek:
 - (i) egyetemi képesítéssel vagy azzal egyenértékű tudást bizonyító képzettséggel kell rendelkezniük¹; és
 - (ii) ha a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél törvényei vagy rendeletei valamely tevékenység gyakorlásához ezt megkövetelik, szakképesítéssel rendelkeznek;

¹ Ha a diplomát vagy képesítést nem azon Fél területén szerezték meg, ahol a szolgáltatásnyújtás történik, ez a Fél értékelheti, hogy mindez egyenértékű-e a területén előírt egyetemi diplomával.

- (d) a másik Fél területén nyújtott szolgáltatásért a természetes személy az őt foglalkoztató jogi személyiséggel rendelkező szervezettől kapott díjazáson kívül nem részesül más díjazásban; valamint
- (e) az e cikk szerint engedélyezett belépés csak a szerződés tárgyát képező szolgáltatási tevékenységre vonatkozik, és nem jogosít fel a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél szakmai címének használatára.

2. A Felek engedélyezik a másik Fél 19-B. mellékletben meghatározott ágazatokban, alágazatokban és tevékenységekben működő független szakemberei számára a területükre való belépést és a területükre való ideiglenes tartózkodást az említett mellékletben meghatározott releváns feltételek és képesítések függvényében, feltéve, hogy:

- (a) a megkötött szerződés időtartama nem haladja meg a 12 hónapot;
- (b) a természetes személyek a belépés és az ideiglenes tartózkodás iránti kérelem benyújtásának időpontjában legalább hatéves szakmai tapasztalattal rendelkeznek a szerződés tárgyát képező tevékenységi ágazatban.
- (c) a másik Fél területére belépő természetes személyeknek rendelkezniük kell a következőkkel:
 - (i) egyetemi képesítéssel vagy azzal egyenértékű tudást bizonyító képzettséggel kell rendelkezniük¹; és

¹ Ha a diplomát vagy képesítést nem azon Fél területén szerezték meg, ahol a szolgáltatásnyújtás történik, ez a Fél értékelheti, hogy mindez egyenértékű-e a területén előírt egyetemi diplomával.

- (ii) ha a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél törvényei vagy rendeletei valamely tevékenység gyakorlásához ezt megkövetelik, szakképesítéssel rendelkeznek;
 - (d) az e cikk szerint engedélyezett belépés csak a szerződés tárgyát képező szolgáltatási tevékenységre vonatkozik; és nem jogosít fel a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél szakmai címének használatára.
3. Egyik Fél sem fogad el vagy tart fenn korlátozásokat a másik Fél belépésre és ideiglenes tartózkodásra jogosult szerződéses szolgáltatóinak vagy független szakembereinek teljes számára vonatkozóan számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában.
4. A Felek a területükön történő szolgáltatásnyújtás tekintetében olyan elbánásban részesítik a másik Fél szerződéses szolgáltatóit és független szakembereit, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját szolgáltatóik számára hasonló helyzetben biztosítanak.
5. Az engedélyezhető tartózkodás hossza:
- (a) az Unió Fél esetében egy 12 hónapos időszak alatt összesen legfeljebb 6 hónap vagy a szerződés időtartama, attól függően, hogy melyik a rövidebb; és
 - (b) Chile esetében legfeljebb egyéves időszak, amely az azt következő időszakokra meghosszabbítható, feltéve, hogy a tartózkodás alapjául szolgáló feltételek továbbra is érvényesek.

19.6. CIKK

A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések

Amennyiben a vonatkozó intézkedés természetes személyek üzleti célú belépését vagy ideiglenes tartózkodását érinti, a 19.3. cikk (1) bekezdésének c) és d) pontja, valamint a 19.5. cikk (3) és (4) bekezdése nem alkalmazandó a következőkre:

- (a) valamely Fél bármely meglévő nem megfelelő intézkedése az alábbiak szintjén:
 - (i) az Unió Fél esetében:
 - (A) az Európai Unió a 17-A-1. függelékben meghatározottak szerint;
 - (B) valamely tagállam központi kormányzata a 17-A-1. függelékben meghatározottak szerint;
 - (C) valamely tagállam regionális önkormányzata a 17-A-1. függelékben meghatározottak szerint; vagy
 - (D) a C) pontban említettektől eltérő helyi önkormányzat; valamint
 - (ii) Chile esetében:
 - (A) a központi kormányzat a 17-A-2. függelékben meghatározottak szerint;

(B) valamely regionális önkormányzat a 17-A-2. függelékben meghatározottak szerint; vagy

(C) helyi önkormányzat;

(b) az e bekezdés a) pontjában említett nem megfelelő intézkedés folytatása vagy azonnali megújítása;

(c) az e cikk a) és b) pontjában említett bármely nem megfelelő intézkedés módosítása annyiban, amennyiben az nem csökkenti az intézkedésnek a 19.3. cikk (1) bekezdése c) és d) pontjának, valamint a 19.5. cikk (3) és (4) bekezdésének való, közvetlenül a módosítás előtt fennálló megfelelőségét; vagy

(d) valamely Fél bármely olyan intézkedése, amely megfelel a 17-B. mellékletben meghatározott valamely feltételnek vagy képesítésnek.

19.7. CIKK

Átláthatóság

1. A Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a másik Fél természetes személyeinek a 19.1. cikk (1) bekezdésében említett belépésével és ideiglenes tartózkodásával kapcsolatos információkat.

2. Az e cikk (1) bekezdésében említett tájékoztatás adott esetben tartalmazza a következő információkat:

- (a) a vízum, az engedélyek, illetve a belépésre és az ideiglenes tartózkodásra vonatkozó bármilyen hasonló típusú engedély kategóriái;
- (b) az előírt dokumentáció és a teljesítendő feltételek;
- (c) a kérelem benyújtásának módja és választási lehetőségek a benyújtás helyét illetően (például konzuli hivatalok vagy online);
- (d) a kérelem elbírálásának díja és a kérelem feldolgozásának indikatív időtartama;
- (e) az e bekezdés a) pontjában említett egyes engedélytípusok esetében a tartózkodás maximális időtartama;
- (f) az esetleges kiterjesztés vagy megújítás feltételei;
- (g) a kísérő eltartottakra vonatkozó szabályok;
- (h) a rendelkezésre álló felülvizsgálati vagy fellebbezési eljárások; valamint
- (i) a természetes személyek belépésére és ideiglenes tartózkodására vonatkozó általános hatályú jogszabályok.

3. Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett információk tekintetében a Felek törekednek arra, hogy haladéktalanul tájékoztassák a másik Felet bármely új követelmény vagy eljárás bevezetéséről, illetve az olyan követelmények vagy eljárások bármely módosításáról, amelyek érintik a korábbi Fél területére való belépés, ideiglenes tartózkodás és adott esetben a munkavállalás engedélyezésének hatékony alkalmazását.

19.8. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 38. fejezet nem alkalmazandó a belépés és az ideiglenes tartózkodás megtagadására, kivéve, ha ismétlődő gyakorlatról van szó.

20. FEJEZET

BELSŐ SZABÁLYOZÁS

20.1. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez a fejezet a Felek engedélyezési követelményekkel és eljárásokkal, képesítési követelményekkel és eljárásokkal, valamint műszaki előírásokkal¹ kapcsolatos azon intézkedéseire alkalmazandó, amelyek a következőket érintik:

- (a) határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás;
- (b) szolgáltatásnyújtás vagy bármely más gazdasági tevékenység folytatása vállalkozás alapítása vagy érintett beruházás működtetése révén; vagy
- (c) az egyik Fél természetes személyei – 19.1. cikkben meghatározott – egyes kategóriáinak a másik Fél területén való ideiglenes tartózkodásával történő szolgáltatásnyújtás.

2. Ez a fejezet csak azon ágazatokra alkalmazandó, amelyekre vonatkozóan egy Fél a 17., 18. és 19. fejezet szerinti egyedi kötelezettségeket vállalt és csak olyan mértékben, amennyiben ezen egyedi kötelezettségek alkalmazandók.

¹ Az egyértelműség érdekében a műszaki szabványokkal kapcsolatos intézkedések tekintetében ez a fejezet csak a szolgáltatáskereskedelmet érintő említett intézkedésekre vonatkozik.

3. A (2) bekezdéstől eltérve, ez a fejezet nem alkalmazandó a Felek olyan engedélyezési követelményeire és eljárásaira, képesítési követelményeire és eljárásaira, valamint műszaki előírásaira, amelyek a következőket érintik:

- (a) vegyi alapanyagok és egyéb vegyi termékek gyártása;
- (b) gumitermékek gyártása;
- (c) műanyag termékek gyártása;
- (d) villamos motor, áramfejlesztő gyártása;
- (e) akkumulátor, szárazelem gyártása; valamint
- (f) fém és nemfém hulladékok és törmelékek újrafeldolgozása.

4. Az (1) bekezdéstől eltérve ez a fejezet nem alkalmazandó a Felek intézkedéseire, amennyiben azok a 17.5. cikk, 17.6. cikk, a 17.11. cikk (1) bekezdése, a 17.11. cikk (2) bekezdése, a 18.4. cikk, a 18.6. cikk, a 18.7. cikk, a 18.8. cikk (1) bekezdése, a 18.8. cikk (2) bekezdése, a 19.3. cikk (1) bekezdése, a 19.4. cikk (2) bekezdése, a 19.5. cikk (1) bekezdése, valamint a 19.6. cikk szerinti jegyzékek hatálya alá tartozó korlátozásokat jelentenek.

5. E fejezet alkalmazásában:

- (a) „engedély”: az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában említett bármely tevékenység végzésére vonatkozó engedély, amely egy olyan eljárás eredménye, amelynek egy kérelmezőnek alá kell vetnie magát az engedélyezési követelményeknek, képesítési követelményeknek vagy műszaki szabványoknak való megfelelés bizonyítása érdekében;

- (b) „illetékes hatóság”: olyan központi, regionális vagy helyi kormányzat vagy hatóság, illetve központi, regionális vagy helyi kormányzat vagy hatóság által ráruházott hatásköröket gyakorló nem kormányzati szerv, amely felhatalmazással rendelkezik arra, hogy – többek közt egy vállalkozás letelepedése révén történő – szolgáltatásnyújtás engedélyezésével kapcsolatban, vagy bármely egyéb gazdasági tevékenység végzésének engedélyezésével kapcsolatban határozatokat hozzon;
 - (c) „engedélyezési eljárás”: olyan igazgatási vagy eljárási szabályok, amelyeket azoknak a természetes személyeknek vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezetnek, akik vagy amelyek engedélyt szeretnének kapni – ideértve egy meglévő engedély módosítását vagy megújítását is – be kell tartaniuk az engedélyezési követelményeknek való megfelelés igazolása érdekében;
 - (d) „engedélyezési követelmények”: a képesítési követelményektől eltérő olyan lényeges követelmények, amelyeknek a természetes személyeknek vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezeteknek meg kell felelniük annak érdekében, hogy egy engedélyt megkapjanak, módosítsanak vagy meghosszabbítsanak;
 - (e) „képesítési eljárások”: olyan igazgatási vagy eljárási szabályok, amelyeket valamely engedély megszerzése céljából a természetes személyeknek be kell tartaniuk annak bizonyításához, hogy megfelelnek a képesítési előírásoknak; valamint
 - (f) „képesítési követelmények”: egy szolgáltatást nyújtó természetes személy kompetenciáival kapcsolatos lényeges előírások, amelyeknek a természetes személyeknek meg kell felelniük annak érdekében, hogy egy engedélyt megkapjanak, módosítsanak vagy meghosszabbítsanak.
6. E fejezet alkalmazásában a 17.2. és 18.2. cikkben megállapított fogalommeghatározások is alkalmazandók.

20.2. CIKK

Engedélyezési és minősítési feltételek

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy az engedélyezési előírásokhoz, engedélyezési eljárásokhoz, valamint képesítési előírásokhoz és képesítési eljárásokhoz kapcsolódó intézkedések olyan feltételeken alapulnak, amelyek kizárják, hogy az illetékes hatóságok értékelési hatáskörüket önkényes módon gyakorolják¹.
2. Az (1) bekezdésben említett feltételek:
 - (a) egyértelműek;
 - (b) objektívek és átláthatóak; és
 - (c) előzetesen hozzáférhetőek a nyilvánosság és az érdekelt személyek számára.
3. A Felek ösztönzik illetékes hatóságaikat, hogy műszaki szabványok elfogadásakor nyílt és átlátható eljárások keretében kidolgozott műszaki szabványokat fogadjanak el, továbbá ösztönzik a műszaki szabványok kidolgozására kijelölt testületeket, többek között az illetékes nemzetközi szervezeteket², hogy nyílt és átlátható eljárásokat alkalmazzanak.

¹ Az egyértelműség érdekében ezek a kritériumok magukban foglalhatják többek között a szolgáltatás nyújtására vagy más gazdasági tevékenység végzésére való felkészültség és képesség vizsgálatát, beleértve annak a valamely Fél szabályozási jellegű, például egészségügyi vagy környezetvédelmi követelményeivel összhangban történő elvégzését is. Az illetékes hatóságok értékelhetik az egyes kritériumok súlyát.

² Az „érintett nemzetközi szervezetek” fordulat olyan nemzetközi testületekre vonatkozik, amelyek tagsága nyitva áll mindkét Fél megfelelő testületei előtt.

4. Az engedélyt (a rendelkezésre állás függvényében) meg kell adni, amint – a megfelelő vizsgálat fényében – megállapításra került, hogy teljesültek az engedély megszerzéséhez szükséges feltételek.
5. Amennyiben a kiadható engedélyek száma valamely tevékenység esetében a rendelkezésre álló természeti erőforrások vagy a technikai lehetőségek szűkössége miatt korlátozott, a Felek a lehetséges kérelmezőkre olyan kiválasztási eljárást alkalmaznak, amely teljes mértékben biztosítja a pártatlanságot és az átláthatóságot, ideértve különösen az eljárás megindításával, lefolytatásával és befejezésével kapcsolatos megfelelő nyilvánosságot is.
6. Az (5) bekezdésre figyelemmel, a kiválasztási eljárás szabályainak meghatározásakor az egyes Felek figyelembe vehetik a jogos szakpolitikai célkitűzéseket, beleértve az egészséggel, a biztonsággal, a környezetvédelemmel és a kulturális örökség megőrzésével kapcsolatos megfontolásokat.

20.3. CIKK

Engedélyezési és minősítési eljárások

1. Az engedélyezési és minősítési eljárásoknak és alakiságoknak egyértelműnek kell lenniük, azokat előzetesen nyilvánosságra kell hozni, valamint önmagukban nem minősülhetnek a szolgáltatásnyújtás vagy bármely más gazdaságitevékenység-végzés korlátozásának. Valamennyi Fél törekszik arra, hogy a lehető legegyszerűbbé tegye az ilyen eljárásokat és alakiságokat, és indokolatlanul ne bonyolítsa vagy késleltesse a szolgáltatásnyújtást vagy bármilyen más gazdasági tevékenység gyakorlását.

2. Ha engedélyre van szükség, a Felek haladéktalanul közzéteszik vagy más módon nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az ilyen engedély megszerzésére, fenntartására, módosítására és megújítására vonatkozó követelményeknek és eljárásoknak való megfeleléshez szükséges információkat. Az ilyen információknak legalább az alábbiakat magában kell foglalnia (amennyiben létezik ilyen):

- (a) követelmények és eljárások;
- (b) az érintett illetékes hatóságok kapcsolattartási adatai;
- (c) díjak;
- (d) műszaki szabványok;
- (e) a kérelmekkel kapcsolatos határozatokra vonatkozó fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárások;
- (f) az engedélyekre és képesítésekre vonatkozó feltételek betartásának ellenőrzésére vagy érvényesítésére szolgáló eljárások;
- (g) a nyilvánosság bevonásának lehetőségei, például meghallgatások vagy észrevételek révén; valamint
- (h) a kérelmek feldolgozására vonatkozó indikatív időkeretek.

3. A kérelmezőknek esetlegesen felszámított engedélyezési díjnak¹ észszerűnek és átláthatónak kell lennie, és önmagában nem korlátozhatja az adott szolgáltatás nyújtását vagy az adott gazdasági tevékenység folytatását.
4. Az egyes Feleknek biztosítaniuk kell, hogy az engedélyezési eljárás során az illetékes hatóság által alkalmazott eljárások és határozatok valamennyi kérelmező tekintetében pártatlanok. Az illetékes hatóság határozatát független módon hozza meg, és a hatóságot nem vonhatják felelősségre azon szolgáltatásokat nyújtó vagy gazdasági tevékenységet folytató személyek, amelyekre vonatkozóan az engedélyt kérelmezik.
5. Ha a kérelem benyújtásához konkrét határidőket írnak elő, a kérelmezők számára ehhez észszerű időtartamot kell biztosítani. A kérelmeket az illetékes hatóságnak lehetőség szerint elektronikus formában kell elfogadnia a hitelesség ugyanazon feltételei szerint, mint a papíron benyújtott kérelmek esetében.
6. Az illetékes hatóságnak indokolatlan késedelem nélkül meg kell kezdenie a kérelem feldolgozását annak benyújtását követően. Az egyes Felek törekszenek arra, hogy meghatározzák a kérelem feldolgozásának indikatív időkeretét és a kérelmező kérésére – indokolatlan késedelem nélkül – biztosítják, hogy az illetékes hatóság tájékoztatást adjon a kérelem állásáról. Az egyes Felek biztosítják, hogy a kérelem feldolgozása – ideértve a végső határozat meghozatalát is – a hiánytalan kérelem benyújtásától számított észszerű időn belül megtörténjen.

¹ Az engedélyezési díjak nem foglalják magukban a természetes erőforrások használatáért, az árverésért, pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő összegeket.

7. Az illetékes hatóságnak az általa hiányosnak ítélt kérelem kézhezvételét követő észszerű határidőn belül tájékoztatnia kell a kérelmezőt, és amennyiben megvalósítható, azonosítania kell a kérelem elbírálásának lezárásához szükséges kiegészítő információkat, valamint lehetőséget kell teremtenie a kérelmező számára a kérelem hiányosságainak pótlására.
8. Az illetékes hatóság eredeti dokumentumok helyett elfogadja a Fél jogával összhangban hitelesített dokumentumok másolatait, kivéve, ha az illetékes hatóság az engedélyezési eljárás integritásának védelme érdekében eredeti dokumentumokat kér.
9. Amennyiben az illetékes hatóság elutasít egy kérelmet, arról – saját kérésére vagy az illetékes hatóság kezdeményezésére – írásban és indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell a kérelmezőt. A kérelmezőt főszabályként tájékoztatni kell a kérelmet elutasító határozat indokairól, és az adott határozat elleni fellebbezés benyújtására rendelkezésre álló határidőről. A kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy észszerű határidőn belül újból benyújtsa kérelmét.
10. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a megítélt engedély indokolatlan késedelem nélkül és az abban foglalt feltételek szerint hatályba lépjen.
11. Amennyiben vizsgát írnak elő az engedélyezéshez, az illetékes hatóságnak észszerűen gyakori időközönként gondoskodnia kell az adott vizsgák megtartásáról, és észszerű időt biztosítsanak a kérelmezők számára, hogy kérelmezhessék a vizsga letételét.

20.4. CIKK

Felülvizsgálat

Ha a GATS VI. cikkének (4) bekezdésével kapcsolatos tárgyalások eredményei hatályba lépnek, a Felek közösen felülvizsgálják azokat. Amennyiben a közös felülvizsgálat úgy ítéli meg, hogy az ilyen eredmények e megállapodás e részébe történő beépítése javítaná az itt foglalt elveket, a Felek közösen eldöntik, hogy beépítsék-e ezeket az eredményeket e megállapodás ezen részébe.

20.5. CIKK

Az általánosan alkalmazandó intézkedések igazgatása

A Felek biztosítják, hogy a szolgáltatások kereskedelme tekintetében általánosan alkalmazandó intézkedéseket méltányos, tárgyilagos és pártatlan módon kezelik.

20.6. CIKK

Közigazgatási határozattal szembeni fellebbezés

Valamennyi Fél köteles fenntartani vagy létrehozni olyan bírósági, választottbírói vagy igazgatási mechanizmust vagy eljárást, amely az érintett beruházó vagy szolgáltató kérése alapján rendelkezik a letelepedést, a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást vagy természetes személyek üzleti céllal történő ideiglenes jelenlétét érintő igazgatási határozatok azonnali megvizsgálásáról, és ha jogos, a megfelelő jogorvoslatról. Ha ezek az eljárások nem függetlenek az adott igazgatási határozatot hozó szervtől, az egyes Felek rendelkeznek a tárgyilagos és elfogulatlan vizsgálatok biztosításáról.

21. FEJEZET

SZAKMAI KÉPESÍTÉSEK KÖLCSÖNÖS ELISMERÉSE

21.1. CIKK

Szakmai képesítések kölcsönös elismerése

1. E fejezet alkalmazásában semmi sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy a természetes személyektől megköveteljék a tevékenység végzésének területén előírt szükséges képesítéseket vagy szakmai tapasztalatot, az érintett tevékenységi ágazat tekintetében.

2. A Felek arra ösztönzik a saját területükön az adott ágazatban működő vagy adott tevékenységet folytató, releváns szakmai szervezeteket vagy hatóságokat, hogy a szakmai képesítések kölcsönös elismerésére vonatkozóan dolgozzanak ki és nyújtsanak be közös ajánlásokat a 18.10. cikkben említett, szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottságnak. Ezeket a közös ajánlásokat a következő szempontok tényalapú értékelésének kell alátámasztania:

- (a) a szakmai képesítések kölcsönös elismerésére vonatkozó tervezett megállapodás gazdasági értéke (a továbbiakban: kölcsönös elismerésre vonatkozó megállapodás); valamint
- (b) az érintett rendszerek kompatibilitása, azaz az egyes Felek által alkalmazott engedélyezési, működési és tanúsítási követelmények egymással való összeegyeztethetőségének mértéke.

3. A közös ajánlás kézhezvételét követően a szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság észszerű időn belül felülvizsgálja, hogy a közös ajánlás összhangban áll-e e megállapodás ezen részével. Az ilyen felülvizsgálatot követően az említett albizottság kidolgozhat egy kölcsönös elismerésre vonatkozó megállapodásról szóló határozatot, és javasolhatja a vegyes tanácsnak annak a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében való elfogadását a 21-B. mellékletben szereplő, kölcsönös elismerésre vonatkozó megállapodások meghatározása vagy módosítása érdekében¹.

4. Az e cikk (3) bekezdése alapján elfogadott szabályozásnak tartalmaznia kell az Unió Félnél, illetőleg Chilében a 17., 18., 19. vagy 26. fejezet hatálya alá tartozó területen megszerzett szakmai képesítések elismerésének feltételeit.

¹ Az egyértelműség érdekében: a kölcsönös elismerésre vonatkozó megállapodások nem eredményezhetik a szakmai képesítések automatikus elismerését, hanem csupán – a Felek kölcsönös érdekében – azon feltételek meghatározására szorítkozhatnak, amelyek mellett az illetékes hatóságok elismerhetik az ilyen képesítéseket.

5. Az e cikk (2) bekezdésében említett közös ajánlások elkészítése és a szabályozás elfogadásának indokoltságával kapcsolatban a vegyes tanács által végzett, az e cikk (3) bekezdésében említett értékelés során figyelembe kell venni a szakmai képesítések elismerésére vonatkozó rendelkezésekről készült, a 21-A. mellékletben található iránymutatást.

22. FEJEZET

KÉZBESÍTÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

22.1. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez a fejezet a valamennyi kézbesítési szolgáltatásra vonatkozó szabályozási keret elveit határozza meg.
2. E fejezet alkalmazásában:
 - (a) „kézbesítési szolgáltatások”: postai és futárpostai vagy expressz kézbesítési szolgáltatások, amelyek magukban foglalják a postai küldemények gyűjtésével, feldolgozásával, szállításával és kézbesítésével kapcsolatos tevékenységeket;

- (b) „expressz kézbesítési szolgáltatások”: postai küldemények gyorsított és megbízható gyűjtése, feldolgozása, szállítása és kézbesítése, amely tartalmazhat hozzáadott értéket képviselő elemeket, például származási helyről történő gyűjtést, címzettnek történő személyes kézbesítést, nyomon követést, a rendeltetési hely és a címzett megváltoztatásának lehetőségét a küldeménytovábbítás során vagy az átvétel visszaigazolását;
- (c) „expressz postai szolgáltatások”: az Egyetemes Postaegyesület (Universal Postal Union) keretében kijelölt postai szolgáltatók önkéntes szövetségén, az Express Mail Service Cooperative-en keresztül nyújtott nemzetközi expressz kézbesítési szolgáltatások;
- (d) „engedély”: az egyedi kézbesítési szolgáltatónak egy illetékes szabályozó hatóság által adott engedély, amely meghatározza a kézbesítési szolgáltatási ágazatra vonatkozó eljárásokat, kötelezettségeket és követelményeket;
- (e) „postai küldemény”: legfeljebb 31,5 kg-os megcímezett küldemény abban a végleges formában, amelyben azt bármely típusú – akár állami, akár magán – kézbesítési szolgáltató szállítja, beleértve az olyan küldeményeket is, mint a levél, a csomag, a hírlap vagy a katalógus;
- (f) „postai monopólium”: meghatározott kézbesítési szolgáltatások nyújtására vonatkozó kizárólagos jog valamely Fél területén belül, az adott Fél jogszabályainak megfelelően; valamint
- (g) „egyetemes szolgáltatás”: meghatározott minőségű kézbesítési szolgáltatások folyamatos nyújtása a Fél területének valamennyi pontján, valamennyi felhasználó számára megfizethető áron.

22.2. CIKK

Egyetemes szolgáltatás

1. A Felek jogosultak meghatározni az általuk fenntartani kívánt egyetemes szolgáltatási kötelezettség fajtáját. Mindegyik Fél, amely egyetemes szolgáltatási kötelezettséget tart fenn, átlátható, megkülönböztetésmentes és semleges módon kezeli azt a kötelezettség hatálya alá tartozó valamennyi kézbesítési szolgáltató tekintetében.
2. Amennyiben valamely Fél előírja, hogy a bejövő expressz postai szolgáltatásokat egyetemes szolgáltatásként kell nyújtani, nem részesítheti kedvezményes elbánásban ezt a szolgáltatást más nemzetközi expressz kézbesítési szolgáltatásokkal szemben.

22.3. CIKK

A piactorzító gyakorlatok megelőzése

A Felek biztosítják, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó kézbesítési szolgáltató nem alkalmaz a piacot torzító gyakorlatokat, ideértve a következőket:

- (a) egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó szolgáltatás nyújtásából származó bevételek felhasználása expressz kézbesítési szolgáltatás vagy egyéb, nem egyetemes szolgáltatások nyújtásának kerestámogatásához; vagy

- (b) indokolatlan különbségtétel a fogyasztók – például a vállalkozások vagy tömeges küldeményeket feladók vagy konszolidátorok – között a díjszabás vagy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó kézbesítési szolgáltatás nyújtására vonatkozó egyéb feltételek tekintetében.

22.4. CIKK

Engedélyek

1. Ha valamely Fél a kézbesítési szolgáltatások nyújtásához engedélyt ír elő, akkor nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a következőket:
 - (a) valamennyi engedélyezési követelmény és az az elfogadható időtartam, amely szükséges az engedély iránti kérelmekre vonatkozó határozatok meghozatalához; valamint
 - (b) az engedélyezés feltételei.
2. Az engedélyezési eljárásoknak, kötelezettségeknek és követelményeknek átláthatónak és megkülönböztetésmentesnek kell lenniük, és objektív kritériumokon kell alapulniuk.

3. Ha az illetékes szabályozó hatóság elutasítja az engedély iránti kérelmet, írásban tájékoztatja a kérelmezőt az elutasítás okairól. A Felek létrehoznak vagy fenntartanak egy fellebbezési eljárást, amely az engedélykérelmezési eljárásban érintett felektől független testület útján valósul meg. Az említett szerv lehet bíróság.

22.5. CIKK

A szabályozó hatóságok függetlensége

1. A Felek gondoskodnak arról, hogy a kézbesítési szolgáltatások szabályozásáért felelős bármely hatóság ne tartozzon számadással a kézbesítési szolgáltatók felé, és hogy a szabályozó hatóság által elfogadott határozatok és eljárások pártatlanok, megkülönböztetéstől mentesek és átláthatóak legyenek a területükön működő összes piaci szereplő tekintetében.

2. A Felek biztosítják, hogy a kézbesítési szolgáltatások szabályozásáért felelős hatóság kellő időben lássa el a rábízott feladatokat, valamint megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokkal rendelkezzen.

23. FEJEZET

TÁVKÖZLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

23.1. CIKK

Hatály

1. Ez a fejezet meghatározza a 17. és 18. fejezet szerint liberalizált távközlési hálózatok és szolgáltatások biztosítására vonatkozó szabályozási keret alapelveit.
2. Ez a fejezet nem alkalmazandó a távközlési hálózatok és szolgáltatások segítségével továbbított tartalmak szolgáltatására, vagy az ezek feletti szerkesztői ellenőrzés gyakorlására.

23.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „kapcsolódó eszközök”: azok a távközlési hálózattal vagy szolgáltatással kapcsolatos szolgáltatások, fizikai infrastruktúrák és egyéb létesítmények, amelyek lehetővé teszik vagy támogatják az adott hálózat vagy szolgáltatás útján történő szolgáltatásnyújtást, vagy erre alkalmasak; ide tartozhatnak az épületek vagy az épületek kábelbevezetése, az épületek kábelvezetése, antennák, tornyok és egyéb támszerkezetek, alépítmények, kábelcsatornák, tartóoszlopok, ellenőrzőaknák és szekrények;
- (b) „alapvető létesítmények”: nyilvános távközlési hálózatok és szolgáltatások létesítményei:
 - (i) amelyeket kizárólagosan vagy főként egyetlen vagy korlátozott számú szolgáltató biztosít; valamint
 - (ii) amelyeknek szolgáltatásnyújtás céljából történő helyettesítése gazdaságilag vagy technikailag nem kivitelezhető;
- (c) „összekapcsolás”: a távközlési hálózatok vagy szolgáltatások ugyanazon vagy különböző szolgáltatói által használt nyilvános távközlési hálózatok összekapcsolása annak érdekében, hogy az egyik szolgáltató felhasználói számára lehetővé tegyék az ugyanazon szolgáltató vagy egy másik szolgáltató felhasználóival való kommunikációt, vagy más a szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést, függetlenül attól, hogy ezeket a szolgáltatásokat az érintett szolgáltatók valamelyike vagy más, a hálózathoz hozzáférő szolgáltató nyújtja-e;

- (d) „internet-hozzáférési szolgáltatások”: nyilvános távközlési szolgáltatások, amelyek az egyik Fél területén internetcsatlakozást és ezáltal az internet lényegében valamennyi végpontjával összekapcsolási lehetőséget biztosítanak, tekintet nélkül az alkalmazott hálózati technológiára és a használt végberendezésre;
- (e) „bérelt vonali szolgáltatás”: két vagy több kijelölt pont közötti olyan távközlési szolgáltatások vagy létesítmények, beleértve a virtuális jellegűeket is, amelyek kapacitást különítenek el a felhasználó számára célzott használatra vagy rendelkezésre állásra;
- (f) „vezető szolgáltató”: távközlési hálózatok vagy szolgáltatások olyan szolgáltatója, amely képes lényegesen befolyásolni a részvételi feltételeket (tekintettel az árra és a szolgáltatásnyújtásra) a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások érintett piacán az alapvető létesítmények feletti ellenőrzés vagy az adott piacon elfoglalt pozíciója miatt;
- (g) „hálózati elemek”: nyilvános távközlési szolgáltatás nyújtásához használt létesítmények vagy berendezések, beleértve az adott létesítmények vagy berendezések által biztosított jellemzőket, funkciókat és képességeket;
- (h) „számhordozhatóság”:
 - (i) az Unió Fél esetében a meglévő telefonszámát megőrizni kívánó előfizető azon képessége, hogy a minőség, a megbízhatóság vagy a kényelem csökkenése nélkül változatlanul megtarthassa azt – vezetékes telefonvonal esetében ugyanazon a helyen –, ha az ugyanazon kategóriába tartozó nyilvános távközlési szolgáltatók között vált; és

- (ii) Chile esetében egy végfelhasználó azon képessége, hogy – kérésére – a minőség, a megbízhatóság vagy a kényelem csökkenése nélkül megtarthassa a meglévő telefonszámát, amikor a nyilvános távközlési szolgáltatók között vált;
- (i) „nyilvános távközlési hálózat”: olyan távközlési hálózat, amelyet teljes egészében vagy nagyrészt nyilvános távközlési szolgáltatások nyújtására használnak hálózati végpontok között;
- (j) „nyilvános távközlési szolgáltatás”: minden olyan távközlési szolgáltatás, amelyet általában a nyilvánosság számára kínálnak;
- (k) „előfizető”: az a természetes személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződő fele egy nyilvános távközlési szolgáltatóval ilyen szolgáltatások nyújtására kötött szerződésnek;
- (l) „távközlés”: jelek elektromágneses eszközökkel történő továbbításából és vételéből álló szolgáltatás;
- (m) „távközlési hálózat”: olyan átviteli rendszer, adott esetben kapcsoló vagy útválasztó eszköz, illetve egyéb erőforrás – ideértve a nem aktív hálózati elemeket is –, amely lehetővé teszi a jelek vezetéken, rádióhullámon, optikai vagy egyéb elektromágneses úton történő továbbítását és vételét;
- (n) „távközlési szabályozó hatóság”: az e fejezet hatálya alá tartozó távközlési hálózatok és szolgáltatások szabályozásáért felelős szerv vagy szervek¹;

¹ Az egyértelműség érdekében: a távközlési szabályozó hatóság magában foglal minden olyan hatóságot, amelyet valamelyik Fél az e fejezetben foglalt kötelezettségek végrehajtásával megbízott.

- (o) „távközlési szolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amely teljes egészében vagy nagyrészt jelek (beleértve az adásjeleket is) távközlési hálózatokon (beleértve a műsorterjesztésre használt hálózatokat is) keresztül történő továbbításából és vételéből áll;
- (p) „egyetemes szolgáltatás”: azon meghatározott minőségű szolgáltatások összessége, amelyeket minimálisan valamely Fél területén, megfizethető áron valamennyi felhasználó rendelkezésére kell bocsátani, földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül; valamint
- (q) „felhasználó”: nyilvános távközlési hálózatot vagy szolgáltatást igénybe vevő természetes személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet.

23.3. CIKK

Távközlési szabályozó hatóság

1. A Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó hatóságuk jogilag elkülönül és funkcionálisan független valamennyi távközlési hálózat vagy szolgáltatás szolgáltatóitól vagy a távközlési hálózati berendezések üzemeltetőitől, valamint hogy a távközlési szabályozó hatóságuk által hozott határozatok és az általa alkalmazott eljárások pártatlanok minden piaci szereplő tekintetében.
2. Amennyiben valamely Fél távközlési hálózatokat, illetve berendezéseket üzemeltető vagy ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat állami tulajdonban tart vagy azok fölött ellenőrzést gyakorol, biztosítja, hogy a távközlési szabályozó funkció az említett tulajdonlással, illetve ellenőrzéssel összefüggő tevékenységektől szerkezetileg ténylegesen elkülönüljön.

3. A távközlési szabályozó hatóságok függetlenségének és pártatlanságának biztosítása érdekében a Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó hatóságuk ne tartson fenn pénzügyi érdekeltséget és ne töltsön be működési vagy irányítási szerepet nyilvános távközlési hálózatok vagy berendezések üzemeltetőiben, illetve távközlési szolgáltatások szolgáltatóiban.
4. A Felek biztosítják, hogy a távközlési hálózatok vagy szolgáltatások szolgáltatói, illetve a távközlési hálózati berendezések üzemeltetői ne befolyásolják a távközlési szabályozó hatóság határozatait és eljárásait.
5. Mindegyik Fél előírja, hogy távközlési szabályozó hatósága rendelkezzen az e fejezetben meghatározott kötelezettségek érvényesítése érdekében rábízott feladatok ellátásához szükséges szabályozói és felügyeleti hatáskörrel, valamint megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokkal. Ezt a hatáskört átláthatóan és kellő időben kell gyakorolni. Az említett feladatokat könnyen hozzáférhető és világosan érthető formában közzé kell tenni, különösen, ha ezeket a feladatokat egynél több szervre ruházzák rá.
6. A Felek hatáskörrel ruházzák fel távközlési szabályozó hatóságukat, amely biztosítja, hogy kérésükre a távközlési hálózatok üzemeltetői vagy távközlési szolgáltatók minden olyan információt – beleértve a pénzügyi információt is – haladéktalanul rendelkezésükre bocsássanak, amelyre a távközlési szabályozó hatóságnak szüksége van ahhoz, hogy feladatait ezen fejezettel összhangban elláthassa. Bármely rendelkezésre bocsátott információt a titoktartási követelményeknek megfelelően kell kezelni.

7. Az egyes Felek biztosítják, hogy az adott Fél távközlési szabályozó hatósága által kiadott határozat által érintett távközlési hálózatok vagy szolgáltatások felhasználója vagy szolgáltatója jogosult legyen jogorvoslással élni a kérdéses határozat ellen a távközlési szabályozó hatóságtól és a határozat által érintett más felektől független fellebbviteli szervnél. Ezen fellebbviteli eljárás befejezéséig a távközlési szabályozó hatóság által kiadott határozat hatályban marad, kivéve, ha az adott hatóság szerinti Fél jogával összhangban ideiglenes intézkedéseket hoznak.

23.4. CIKK

Távközlési hálózatok üzemeltetésének vagy ilyen szolgáltatások nyújtásának engedélyezése

1. Ha valamelyik Fél a távközlésihálózat-üzemeltetést vagy a távközlési szolgáltatások nyújtását engedélyhez köti, meghatározza azt az észszerű időtartamot, amely általában a távközlési szabályozó hatóság számára szükséges ahhoz, hogy határozatot hozzon az engedély iránti kérelemről, és ezt az időtartamot átlátható módon közli a kérelmezővel, valamint igyekszik a közölt határidőn belül határozni a kérelemről¹.
2. Minden engedélyezési kritériumnak és alkalmazandó eljárásnak a lehető legegyszerűbbnek, tárgyilagosnak, átláthatónak, megkülönböztetésmentesnek és arányosnak kell lennie. Az engedéllyel kapcsolatban előírt vagy ahhoz kapcsolódó kötelezettségeknek és feltételeknek megkülönböztetésmentesnek, átláthatónak, arányosnak és a nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódónak kell lenniük.

¹ Az egyértelműség érdekében: e cikk nem zárja ki, hogy valamely Fél egyszerű bejelentést követően engedélyezze a távközlésihálózat-üzemeltetést vagy távközlésszolgáltatás-nyújtást, anélkül, hogy meg kellene várni a távközlési szabályozó hatóság határozatát.

3. A Felek biztosítják, hogy a kérelmező írásban megkapja az engedély elutasításának vagy visszavonásának, illetve a szolgáltatóspecifikus feltételek előírásának indokait. Ilyen elutasítás, visszavonás vagy feltételek előírása esetén a kérelmező számára biztosítani kell, hogy egy fellebbezési testülethez folyamodhasson.

4. A szolgáltatókra kivetett adminisztratív díjaknak (ha vannak ilyenek) mind objektívnek, átláthatónak, megkülönböztetésmentesnek és az e fejezetben meghatározott kötelezettségek kezelése, ellenőrzése és végrehajtása során észszerűen felmerülő igazgatási költségekkel arányosnak kell lenniük¹.

23.5. CIKK

Összekapcsolás

A 23.9. cikk sérelme nélkül, a Felek biztosítják, hogy a nyilvános távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató jogosult és – valamely nyilvános távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó, a területén működő másik szolgáltató kérelmére – köteles legyen a területén nyilvános távközlési hálózatok üzemeltetése vagy szolgáltatások nyújtása céljából tárgyalásokat folytatni az összekapcsolásról.

¹ Az adminisztratív díjak nem foglalják magukban a szűkös források használatára vonatkozó jogokért járó kifizetéseket és az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulásokat.

23.6. CIKK

Hozzáférés és használat

1. A Felek biztosítják, hogy a másik Fél bármely szolgáltatója észszerű és megkülönböztetésmentes¹ feltételek mellett hozzáférjen bármely nyilvános távközlési hálózathoz vagy szolgáltatáshoz, és azokat használhassa, egyebek mellett a (2)–(5) bekezdéssel összhangban.
2. Az egyes Felek biztosítják, hogy a másik Fél bármely szolgáltatója hozzáférjen minden olyan nyilvános távközlési szolgáltatáshoz és használhassa ezeket, amelyeket az adott Fél határain belül vagy azokon átnyúlóan kínálnak – ideértve a bérelt vonalakat is –, és e célból – az (5) bekezdésre figyelemmel – biztosítják, hogy az ilyen szolgáltatóknak engedélyezzék a következőket:
 - (a) olyan felhasználói állomás vagy más berendezés vásárlása vagy bérlése és összekapcsolása, amely csatlakozik a hálózathoz és amely a szolgáltatásnyújtáshoz szükséges;
 - (b) a bérelt vagy saját tulajdonú magánvonalak összekapcsolása a nyilvános távközlési hálózatokkal vagy egy másik távközlési szolgáltató által bérelt vagy birtokolt vonalakkal; valamint
 - (c) a szolgáltatások során a távközlési szolgáltatásoknak a nyilvánosság számára történő rendelkezésére bocsátásának biztosításához szükségessé váló, saját maga által választott működési protokoll használatára.

¹ E cikk alkalmazásában a „megkülönböztetésmentes” jelentése: a 17.9., 17.11., 18.4. és 18.5. cikkben meghatározott legnagyobb kedvezményes elbánás és nemzeti elbánás, valamint olyan feltételek, amelyek nem kevésbé kedvezőek, mint a hasonló nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások bármely más felhasználója számára hasonló helyzetekben biztosított feltételek.

3. Az egyes Feleknek gondoskodniuk kell arról, hogy a másik Fél szolgáltatója használhassa a nyilvános távközlési hálózatokat vagy szolgáltatásokat az adott Fél határain belüli, illetve azokon keresztülmenő információ továbbítására, ideértve az ilyen szolgáltató vállalatán belüli kommunikációját, valamint a bármelyik Fél területén adatbázisokban vagy más, gépileg olvasható formában tárolt információhoz való hozzáférésre.

4. A (3) bekezdéstől eltérve valamely Fél megfelelő intézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fenn a kommunikáció biztonságának és bizalmasságának szavatolására, azon követelménynek eleget téve, hogy az ilyen intézkedéseket nem alkalmazzák oly módon, hogy azok önkényes vagy megalapozatlan megkülönböztetést vagy a szolgáltatáskereskedelem álcázott korlátozását jelentsék.

5. Az egyes Felek biztosítják, hogy a területükön a nyilvános távközlési hálózatokhoz vagy szolgáltatásokhoz való hozzáférést, illetve ezek használatát illetően nem szabnak feltételeket azon felül, amely a következőkhöz szükséges:
 - (a) a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások szolgáltatói közfeladatai ellátásának védelme, különös tekintettel azon képességükre, hogy nyilvános távközlési szolgáltatásaikat általában hozzáférhetővé tegyék a nyilvánosság számára; vagy
 - (b) a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások műszaki integritásának védelme.

23.7. CIKK

Távközléssel kapcsolatos vitarendezés

1. A Felek biztosítják, hogy a távközlési hálózatok üzemeltetői vagy a távközlési szolgáltatások szolgáltatói között az e fejezetből eredő jogokkal vagy kötelezettségekkel kapcsolatban felmerülő vita esetén, valamint bármelyik jogvitát folytató fél kérésére a távközlési szabályozó hatóság a vita rendezése érdekében észszerű időn belül kötelező erejű határozatot hoz.
2. A Felek biztosítják, hogy a távközlési szabályozó hatóság által hozott határozatot nyilvánosságra hozzák, figyelemmel az üzleti titokra a törvényeik és rendeleteik értelmében vonatkozó előírásokra. A távközlési szabályozó hatóság teljeskörűen ismerteti a jogvitát folytató felek számára a döntés alapjául szolgáló indokokat. A jogvitát folytató feleknek jogában áll a 23.3. cikk (7) bekezdésével összhangban fellebbezni az érintett határozat ellen.
3. A Felek biztosítják, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett eljárás nem zárja ki azt, hogy bármelyik jogvitát folytató fél – a szóban forgó Fél jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban – bírósághoz fordulhasson.

23.8. CIKK

A vezető szolgáltatókra vonatkozó, versennyel kapcsolatos védintézkedések

A Felek megfelelő intézkedéseket vezetnek be vagy tartanak fenn annak megakadályozása érdekében, hogy a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások azon szolgáltatói, akik vagy amelyek – önmagukban vagy másokkal együtt – vezető szolgáltatónak minősülnek, ne vehessenek részt versenyellenes gyakorlatokban, illetve ne folytathassák azokat, beleértve a következőket:

- (a) versenyellenes keresztámogatás;
- (b) a versenytársaktól szerzett információknak a versennyel ellentétes eredménnyel való felhasználása; valamint
- (c) annak elmulasztása, hogy az alapvető létesítményekre vonatkozó olyan műszaki adatokat és üzleti szempontból lényeges információkat más szolgáltatók számára időben rendelkezésre bocsássák, amelyek az utóbbiak számára szükségesek a szolgáltatásnyújtáshoz.

23.9. CIKK

A vezető szolgáltatókkal való összekapcsolás

1. A Felek biztosítják, hogy a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások vezető szolgáltatói a hálózat bármely műszakilag megvalósítható pontján összekapcsolást garantáljanak. A vezető szolgáltatók az ilyen összekapcsolást:

- (a) megkülönböztetésmentes feltételek mellett biztosítják (többek között a díjakra, a műszaki előírásokra és specifikációkra, a minőségre és a karbantartásra vonatkozóan), valamint olyan minőségben, amely nem kedvezőtlenebb annál, mint amit saját hasonló szolgáltatásaik, illetőleg leányvállalataik vagy más kapcsolt vállalkozások hasonló szolgáltatásai számára biztosítanak;
- (b) megfelelő időben és olyan feltételek mellett biztosítják (többek között a díjak, a műszaki előírások, a specifikációk, a minőség és a karbantartás vonatkozásában), amelyek átláthatóak és észszerűek, figyelembe veszik a gazdasági megvalósíthatóságot, és kellőképpen szétválasztottak ahhoz, hogy a szolgáltatóknak ne kelljen fizetnie azokért a hálózati összetevőkért vagy létesítményekért, amelyekre nincs szüksége a szolgáltatásnyújtáshoz; valamint
- (c) kérésre a felhasználók többsége számára kínált hálózati végpontokon túl egyéb pontoknál is biztosítják, olyan díjak ellenében, amelyek tükrözik a szükséges kiegészítő szolgáltatások kiépítésének költségeit.

2. Az egyes Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a valamely vezető szolgáltatóval való összekapcsolásra alkalmazandó eljárásokat.

3. A Felek biztosítják, hogy a vezető szolgáltatók nyilvánosan tegyék közzé vagy az összekapcsolásra vonatkozó hatályos megállapodásaikat vagy az összekapcsolásra vonatkozó referenciaajánlataikat, az adott esetnek megfelelően.

23.10. CIKK

Hozzáférés a vezető szolgáltatók alapvető létesítményeihez

A Felek felhatalmazzák távközlési szabályozó hatóságukat arra, hogy megkövetelje, hogy a területükön működő vezető szolgáltató a távközlési hálózat biztosítása vagy távközlési szolgáltatások nyújtása céljából észszerű, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett a távközlési hálózatok vagy szolgáltatások szolgáltatói rendelkezésére bocsássák alapvető létesítményeiket, kivéve, ha ez az összegyűjtött tények és a távközlési szabályozó hatóság által végzett piacértékelés alapján nem szükséges a tényleges verseny eléréséhez. A vezető szolgáltató alapvető létesítményei magukban foglalhatnak hálózati elemeket, bérelt vonali szolgáltatásokat és kapcsolódó létesítményeket.

23.11. CIKK

Szűkös erőforrások

1. A Felek biztosítják, hogy a távközléssel kapcsolatos szűkös erőforrások – ideértve a rádióspektrumot, a számokat és a hozzáférési utakat is – elosztására és az azokkal kapcsolatos használati jogok odaítélésére vonatkozó eljárásaikat nyílt, objektív, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos módon, kellő időben, az általános érdekű célkitűzések érdekében folytatják le. A használati jogokhoz kapcsolódó eljárásoknak, feltételeknek és kötelezettségeknek objektív, átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos kritériumokon kell alapulniuk.
2. A Felek a kiosztott frekvenciasávok mindenkori használatát nyilvánosan, de a különleges kormányzati célokra kiosztott frekvenciák részletes megjelölése nélkül hozzáférhetővé teszik.
3. A valamely Fél által hozott, a spektrum kiosztására és kijelölésére, illetve a frekvenciagazdálkodásra irányuló intézkedések önmagukban nem összeegyeztethetlenné a 17.8. és 18.7. cikkel. Ennek megfelelően a Felek fenntartják a jogot arra, hogy olyan spektrum- és frekvenciagazdálkodási intézkedéseket hozzanak és alkalmazzanak, amelyek a távközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számának korlátozását eredményezhetik, feltéve, hogy ennek kapcsán az adott Fél e megállapodás e részével összeegyeztethető módon jár el. Ez magában foglalja a frekvenciasávok kiosztásának lehetőségét is, a spektrum rendelkezésre állásával kapcsolatos jelenlegi és jövőbeni igények figyelembevételével.

23.12. CIKK

Számhordozhatóság

Az egyes Felek gondoskodnak arról, hogy területükön a nyilvános távközlési szolgáltatások nyújtói időben és észszerű feltételek mellett biztosítsák a számhordozhatóságot.

23.13. CIKK

Egyetemes szolgáltatás

1. A Feleknek jogukban áll meghatározni, hogy milyen egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket kívánnak fenntartani, és jogukban áll döntenii azok hatályáról és végrehajtásáról.
2. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket önmagukban nem tekintik versenyellenesnek, feltéve, hogy azokat arányos, átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes módon hajtják végre. Az ilyen kötelezettségeket a verseny szempontjából semleges módon kell végrehajtani, és azok nem jelenthetnek nagyobb terhet annál, mint ami az adott egyetemes szolgáltatás tekintetében a Fél által meghatározottak értelmében szükséges.
3. A Felek biztosítják, hogy az egyetemes szolgáltatók kijelölésére vonatkozó eljárások a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások valamennyi szolgáltatója előtt nyitva álljanak, és egy hatékony, átlátható és megkülönböztetéstől mentes mechanizmus útján jelölik ki az egyetemes szolgáltatókat.

4. Ha az egyik Fél úgy dönt, hogy finanszírozza az egyetemes szolgáltatás valamely szolgáltató általi nyújtását, biztosítania kell, hogy ez a finanszírozás ne haladja meg az egyetemes szolgáltatási kötelezettség által okozott nettó költséget.

23.14. CIKK

Az információk bizalmas kezelése

1. A Felek biztosítják, hogy a távközlési hálózatok vagy szolgáltatások azon szolgáltatói, amelyek a 23.5., 23.6., 23.9. vagy 23.10. cikk szerinti rendelkezések tárgyalása során bizalmas információkat szereznek egy másik távközlési hálózat vagy szolgáltatás szolgáltatójától, ezeket az információkat kizárólag arra a célra használják fel, amelyre azokat rendelkezésre bocsátották, és mindenkor tiszteletben tartás az információk bizalmas jellegét.
2. A Felek biztosítják a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások használata során továbbított telekommunikáció és kapcsolódó forgalmi adatok bizalmas kezelését, feltéve, hogy az e célból elfogadott intézkedéseket nem alkalmazzák olyan módon, amely önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a szolgáltatások kereskedelmének rejtett korlátozását jelentené.

23.15. CIKK

Külföldi részesedés

A távközlésihálózat-üzemeltetés vagy távközlési szolgáltatásnyújtás tekintetében (ide nem értve a közszolgálati rádiós műsorszolgáltatást) a Felek – kereskedelmi jelenlétükön keresztül – nem írhatnak elő közös vállalkozásra vonatkozó követelményeket, illetve nem korlátozhatják a külföldi tőke részesedését a külföldi részesedés maximális százalékos korlátja vagy az egyedi vagy összesített külföldi befektetések összértéke tekintetében.

23.16. CIKK

Nyílt és megkülönböztetésmentes internet-hozzáférés

1. Az egyes Felek intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn annak biztosítására, hogy az internethozzáférés-szolgáltatók lehetővé tegyék e szolgáltatások felhasználóinak az általuk választott információkhoz, tartalmakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok terjesztését.
2. Az (1) bekezdés nem érinti a Felek azon törvényeit és rendeleteit, amelyek a szóban forgó bekezdésben említett információk, tartalmak vagy szolgáltatások jogszerűségére vonatkoznak.
3. Az (1) bekezdéstől eltérve az internethozzáférés-szolgáltatók végrehajthatnak olyan megkülönböztetéstől mentes¹, észszerű, átlátható és arányos hálózatkezelési intézkedéseket, amelyek összhangban vannak valamelyik Fél törvényeivel és rendeleteivel.

¹ A Felek jogszabályaiban és rendelkezéseiben előírt kivételekre figyelemmel.

4. Az egyes Felek intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn annak biztosítására, hogy az internethozzáférés-szolgáltatók lehetővé tegyék e szolgáltatások felhasználóinak az általuk választott eszközök használatát, feltéve, hogy az ilyen eszközök nem sértik más eszközök, a hálózat vagy a hálózaton keresztül nyújtott szolgáltatások biztonságát.

23.17. CIKK

Nemzetközi mobiltelefonos barangolás

1. A Felek törekednek arra, hogy együttműködjenek a nemzetközi mobiltelefonos barangolási szolgáltatások átlátható és észszerű díjszabásának oly módon történő előmozdításában, amely elősegítheti a Felek közötti kereskedelem növekedését és a fogyasztók jólétének fokozását.
2. A Felek lépéseket tehetnek a nemzetközi mobilbarangolási díjak és a barangolási szolgáltatások technológiai alternatívái átláthatóságának és versenyének fokozására, például a következők révén:
 - (a) annak biztosítása, hogy a nyilvánosság könnyen hozzáférjen a lakossági díjakra vonatkozó információkhoz; valamint
 - (b) a barangolás technológiai alternatíváinak használatát gátló akadályok minimálisra csökkentése, amelynek során a felhasználók a másik Fél területéről történő beutazásukkor a választásuk szerinti eszköz segítségével hozzáférhetnek a távközlési szolgáltatásokhoz.

24. FEJEZET

NEMZETKÖZI TENGERI SZÁLLÍTÁSI SZOLGÁLTATÁSOK

24.1. CIKK

Hatály, fogalommeghatározások és alapelvek

1. Ez a fejezet meghatározza a nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások liberalizálására vonatkozó elveket a 17., 18. és 19. fejezettel összhangban.
2. E fejezet, a 17., 18. és 19. fejezet, valamint a 17-A., 17-B. és 17-C. melléklet alkalmazásában:
 - (a) „konténerállomás- és lerakatszolgáltatás”: olyan tevékenység, amely magában foglalja a konténerek tárolását, akár a kikötő területén, akár a szárazföldön, megrakásuk vagy kirakásuk, javításuk és szállításhoz történő előkészítésük céljából;
 - (b) „vámkezelési szolgáltatások” vagy „vámügynöki szolgáltatások”: olyan tevékenységek, amelyek magukban foglalják a másik fél nevében az importtal, az exporttal és a tranzitáruval kapcsolatos vámkezelési eljárásokat, függetlenül attól, hogy ez a szolgáltató fő tevékenysége, vagy a fő tevékenység szokásos kiegészítése;

- (c) „»háztól házig« típusú vagy multimodális szállítási művelet”: egyetlen fuvarokmány szerinti teherszállítás, amely egynél több szállítási módot vesz igénybe, és amely nemzetközi tengeri szállítást is magában foglal;
- (d) „átrakodási szolgáltatások”: nemzetközi (konténeres) teheráru tengeren történő elő- vagy továbbszállítása az egyik Fél területén található kikötők között, úton az említett Fél területén kívüli célállomás felé;
- (e) „szállítmányozási szolgáltatások”: olyan tevékenységek, amelyek során a szolgáltató a megbízó nevében megszervezi és felügyeli a szállítmánnyal kapcsolatos műveleteket, beszerzi a fuvarozóeszközt és a kapcsolódó szolgáltatásokat, elkészíti az okmányokat és megadja a szükséges üzleti információkat;
- (f) „nemzetközi teheráru”: az egyik Fél kikötője és a másik Fél vagy egy harmadik ország kikötője között, vagy valamely tagállam kikötője és egy másik tagállam kikötője között szállított teheráru;
- (g) „nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatás”: utasok vagy teheráru tengerjáró hajón való szállítása az egyik Fél kikötője és a másik Fél vagy egy harmadik ország kikötője között, valamint közvetlen szerződéskötés más szállítási szolgáltatások nyújtóival háztól-házig történő vagy multimodális szállítási műveletek egyetlen fuvarokmány alapján történő biztosítása érdekében, de a fogalom nem terjed ki az ilyen egyéb szállítási szolgáltatások nyújtására;

- (h) „kereskedelmi hajózási képviselő”: olyan tevékenység, amelynek során az ügynök az adott földrajzi területen egy vagy több hajójárat vagy hajózási társaság érdekeit képviseli az alábbi célokból:
- (i) tengerhajózás és járulékos szolgáltatások marketingje és értékesítése (az árajánlatadástól a számlázásig), a társaságok nevében hajóraklevél kibocsátása, a szükséges vonatkozó szolgáltatások beszerzése és továbbértékesítése, okmányok elkészítése és üzleti információk biztosítása; vagy
 - (ii) eljárás a hajó kikötését szervező társaságok nevében, a hajó beérkezésének szervezése, szükség esetén teheráru átvétele;
- (i) „kiegészítő tengerészeti szolgáltatás”: tengeri rakománykezelési szolgáltatások, vámkezelési szolgáltatások, konténerállomás és -lerakatszolgáltatás, kereskedelmi hajózási képviselő és tengeri szállítmányozási szolgáltatások; valamint
- (j) „tengeri rakománykezelési szolgáltatások”: a rakodási vállalkozók által végzett tevékenységek, ideértve a terminálok üzemeltetését; nem tartoznak azonban ide a dokkmunkások közvetlen tevékenységei, amennyiben az említett munkaerő szervezése a rakodási vállalkozótól vagy a terminált üzemeltető vállalattól függetlenül történik; az érintett tevékenységek magukban foglalják az alábbiak megszervezését és felügyeletét:
- (i) a teheráru ki- vagy berakodása a hajóról, illetve a hajóra;

(ii) a teheráru rögzítése vagy a teheráru rögzítésének kioldása; valamint

(iii) a teheráru fogadása vagy célba juttatása és megóvása a szállítás előtt vagy a kirakodás után.

3. Tekintettel a Felek között a nemzetközi tengeri szállítás tekintetében fennálló liberalizáció meglévő szintjeire, a következő alapelvek alkalmazandók:

(a) a Felek üzleti és megkülönböztetésmentes alapon ténylegesen alkalmazzák a nemzetközi tengeri piacokhoz és kereskedelemhez való korlátlan hozzáférés elvét; valamint

(b) az egyes Felek a másik Fél lobogója alatt hajózó vagy a másik Fél szolgáltatója által üzemeltetett hajókat a saját hajóikhoz képest nem kevésbé előnyös elbánásban részesítik, többek között a kikötők elérése, a kikötők infrastruktúrája, szolgáltatásai és kiegészítő tengerészeti szolgáltatásai, valamint az azokkal kapcsolatos illetékek és díjak, a vámügyi létesítmények és a be- és kirakodásra szolgáló horgonyzóhelyek tekintetében.

4. A (3) bekezdésben említett elvek alkalmazása során a Felek:

(a) nem foglalnak a harmadik országokkal jövőben kötendő, tengeri szállítási szolgáltatásokról – köztük a száraz és a folyékony ömlesztett rakomány szállításáról és a menetrend szerinti kereskedelemről – szóló kétoldalú megállapodásokba rakománymegosztási záradékot, és elfogadható időn belül megszüntetik az ilyen tárgyú rakománymegosztási rendelkezéseket, amennyiben azok korábbi megállapodásokból kifolyólag még fennállnak; valamint

(b) e megállapodás hatálybalépésének napjától eltörölnek minden olyan egyoldalú intézkedést, igazgatási, technikai és egyéb akadályt, illetve tartózkodnak minden ilyentől, amely rejtett korlátozó vagy megkülönböztető hatást gyakorolhat a szabad szolgáltatásnyújtásra a nemzetközi tengeri szállításban.

5. Valamennyi Félnek lehetővé kell tennie, hogy a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói a 17-A., 17-B. és 17-C. mellékletben szereplő egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében meghatározott feltételekkel összhangban vállalkozást alapíthassanak, illetve működtethessenek a területén.

6. Mindegyik Fél elfogadható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói számára elérhetővé teszi az alábbi szolgáltatásokat a kikötőnél: révkalauzolás, vontatás és vontató biztosítása, élelmiszer-, üzemanyag- és vízellátás, hulladékgyűjtés és ballaszt hulladékeltávolítás, révkapitányi szolgáltatások, navigációs segítség, a hajó üzemeltetéséhez szükséges parti üzemeltetési szolgáltatások, beleértve a hírközlés, víz és elektromos energia biztosítását, vészhelyzeti javító berendezések, horgonyzási, és parthozállási és kikötői szolgáltatások.

7. Valamennyi Fél engedélyezi, hogy a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói Chile kikötői vagy valamely tagállam kikötői között áthelyezzék azokat a tulajdonukban álló vagy általuk bérelt, üres konténereket, amelyeket nem fuvaroznak fizetés ellenében teherárúként.

25. FEJEZET

PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

25.1. CIKK

Hatály

1. E fejezet a valamelyik Fél által a következőkkel kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésre alkalmazandó:
 - (a) a másik Fél pénzügyi intézményei;
 - (b) a másik Fél beruházói és az ilyen beruházók beruházásai a Fél területén lévő pénzügyi intézményben; vagy
 - (c) pénzügyi szolgáltatások határokon átnyúló kereskedelme.
2. Az egyértelműség érdekében a 17. fejezet alkalmazandó az olyan intézkedésre, amely:
 - (a) egy Fél beruházójára és egy ilyen beruházónak a pénzügyi intézményektől eltérő pénzügyi szolgáltatóba eszközölt beruházására vonatkozik; és

- (b) nem a pénzügyi szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó intézkedés, és valamely Fél beruházójára vagy az ilyen beruházónak a másik Fél területén egy pénzügyi intézménybe szközölt beruházására vonatkozik.
3. A 17. és 18. fejezetnek csak azon rendelkezései alkalmazandók az e fejezet hatálya alá tartozó intézkedésekre, amely rendelkezéseket belefoglalják ebbe a fejezetbe, és amelyek e fejezet részét képezik.
4. A 17.5., a 17.16–17.23. és a 18.9. cikket belefoglalják e fejezetbe, és e cikkek e fejezet részét képezik.
5. A 17. fejezet D. szakaszát belefoglalják e fejezetbe, és a D. szakasz e fejezet részét képezi kizárólag az olyan állítások tekintetében, amelyek zerint az egyik Fél megsértette a 17.16., 17.17., 17.18., 17.19., 17.20. vagy 17.21. cikket, illetve a 25.3. cikk (2) bekezdését vagy a 25.5. cikk (2) bekezdését.
6. E fejezet nem alkalmazandó a valamelyik Fél által a következőkkel kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésre:
- (a) egy központi bank vagy pénzügyi hatóság vagy bármely más közjogi testület által a pénzügy- vagy árfolyam-politika keretében végzett tevékenység;
- (b) állami nyugdíjrendszer vagy kötelező társadalombiztosítási rendszer részét képező tevékenységek vagy szolgáltatások; vagy
- (c) valamely Fél – ideértve annak állami szerveit – megrendelésére, illetve garanciája mellett vagy forrásaiból végzett tevékenységek vagy szolgáltatások.

7. A (6) bekezdéstől eltérve ez a fejezet annyiban alkalmazandó, amennyiben valamely Fél engedélyezi, hogy a (6) bekezdés b) és c) pontja szerinti tevékenységeket vagy szolgáltatásokat pénzügyi intézményei közigazgatási intézményekkel vagy pénzügyi intézményekkel versenyezve nyújtsák.

8. A 25.3. és 25.5.–25.9. cikk nem alkalmazandó a közbeszerzésekre.

9. A 25.3. és 25.5–25.8. cikk nem alkalmazandó az egyik Fél által nyújtott támogatásokra, beleértve a kormányzat által támogatott kölcsönöket, garanciákat és biztosításokat.

25.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet és a 25. melléklet alkalmazásában:

- (a) „valamely Fél határon átnyúló pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatója”: valamely Fél olyan személye, aki a Fél területén pénzügyi szolgáltatásokat nyújt, és aki az ilyen szolgáltatások határon átnyúló nyújtása útján pénzügyi szolgáltatásokat nyújt vagy kíván nyújtani;

- (b) „határon átnyúló pénzügyi szolgáltatásnyújtás” vagy „pénzügyi szolgáltatások határon átnyúló kereskedelme” olyan pénzügyi szolgáltatásnyújtás, amely:
- (i) az egyik Fél területéről a másik Fél területére történik; vagy
 - (ii) az egyik Fél területén e Fél illetőségével rendelkező személy által a másik Fél illetőségével rendelkező szolgáltatásfogyasztójának történik;
- (c) „pénzügyi intézmény”: egy vagy több pénzügyi szolgáltatást nyújtó szolgáltató, amelynek szabályozása vagy felügyelete a letelepedése szerinti Fél joga szerint e szolgáltatások nyújtása tekintetében pénzügyi intézményként történik, ide értve a pénzügyi szolgáltató szerinti Fél területén lévő olyan fiókot is, amelynek központi irodái a másik Fél területén található;
- (d) „pénzügyi szolgáltatás”: pénzügyi jellegű szolgáltatás, ideértve a biztosítást és a biztosítással összefüggő szolgáltatásokat, banki szolgáltatásokat és más pénzügyi (biztosítástól eltérő) szolgáltatásokat. A pénzügyi szolgáltatások az alábbi tevékenységekre terjednek ki:
- (i) biztosítási- és biztosítással összefüggő szolgáltatások:
 - (A) közvetlen biztosítás (ideértve az együttbiztosítást):
 - (1) életbiztosítás; valamint
 - (2) nem-életbiztosítás;

- (B) viszontbiztosítás és továbbengedményezés;
 - (C) biztosításközvetítés, úgymint brókeri és ügynöki tevékenység; valamint
 - (D) kiegészítő biztosítási szolgáltatások, például tanácsadás, biztosítási matematika, kockázatértékelés és kárrendezési szolgáltatások; valamint
- (ii) banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások (a biztosítás kivételével):
- (A) lakossági betét és más visszafizetendő pénzeszközök elfogadása;
 - (B) mindenfajta hitelezés, ideértve a fogyasztási hiteleket, jelzáloghitelt, hitelfaktorálást és a kereskedelmi ügyletek finanszírozását;
 - (C) pénzügyi lízing;
 - (D) minden fizetési és pénzáttalási szolgáltatás, ideértve a hitel-, terhelési és betéti kártyákat, az utazási csekket és a bankváltókat is;
 - (E) garanciák és kötelezettségvállalások;

- (F) saját vagy az ügyfél számlájára folytatott kereskedés, ideértve a tőzsdei, a tőzsdén kívüli vagy egyéb módozatokat, az alábbiakra vonatkozóan:
- (1) pénzügyi eszközök (ideértve a csekket, váltót és letéti jegyeket);
 - (2) devizák;
 - (3) származékos termékek, ideértve a határidős és opciós szerződéseket;
 - (4) árfolyam- és kamatlábeszközök, ideértve az olyan termékeket, mint például a swapok és a forward kamatláb megállapodások;
 - (5) átruházható értékpapírok; vagy
 - (6) egyéb átruházható értékpapírok és pénzügyi eszközök, ideértve a veretlen aranyat is;
- (G) mindenfajta értékpapír kibocsátásában való részvétel, ideértve a jegyzési garanciavállalást és kibocsátói tevékenységet (nyilvánosan és zárt körben egyaránt) és az ilyen kibocsátásokkal összefüggő szolgáltatások nyújtását;
- (H) pénzügynöki tevékenység;

- (I) vagyonkezelés, úgymint készpénz- vagy portfóliókezelés, mindenfajta beruházási alapok kezelése, nyugdíjalap-kezelés, értékpapír-letétek őrzése és bizalmi vagyonkezelői szolgáltatások;
 - (J) pénzügyi eszközök elszámolásával és kiegyenlítésével összefüggő szolgáltatások, ideértve az értékpapírokat, a származékos termékeket és az egyéb forgatható instrumentumokat;
 - (K) pénzügyi információk nyújtása és továbbítása, pénzügyi adatkezelés és az ezzel kapcsolatos szoftverek; valamint
 - (L) tanácsadás, közvetítés és más kiegészítő pénzügyi szolgáltatások az (A)–(K) alpontokban felsorolt tevékenységek vonatkozásában, ideértve a hitelreferenciát és -elemzést, a befektetési és portfólió-kutatást és tanácsadást, a felvásárlással, illetve vállalkozási szerkezetátalakítással és stratégiával összefüggő tanácsadást;
- (e) „valamely Fél pénzügyi szolgáltatója”: az egyik Fél olyan természetes személye vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezete, amely pénzügyi szolgáltatást nyújt, vagy arra törekszik (ide nem értve a közigazgatási intézményeket);
- (f) „beruházás”: a 17.2. cikk (k) pontja szerinti „beruházás”, kivéve e fejezet és a 25. melléklet alkalmazásában a „hitel” és „hitelviszonyt megtestesítő értékpapír” tekintetében:
- (i) egy pénzügyi intézmény által kibocsátott hitel vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír csak akkor minősül beruházásnak, ha azt a pénzügyi intézmény letelepedése szerinti Fél szavatoló tőkével kezeli; és

- (ii) az i) pontban említett pénzügyi intézmény által kibocsátott hiteltől vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírtól eltérő, pénzügyi intézmény által nyújtott hitel vagy tulajdonolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír nem beruházás;

az egyértelműség érdekében: a pénzügyi intézmény által kibocsátott hiteltől vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírtól eltérő, határon átnyúló pénzügyi szolgáltatást nyújtó szolgáltató által nyújtott hitel vagy tulajdonolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír akkor minősül beruházásnak a 17. fejezet alkalmazásában, ha az ilyen hitel vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír teljesíti a beruházás 17.2. cikk k) pontjában meghatározott kritériumait;

- (g) „valamely Fél beruházója”: az egyik Fél természetes személye vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezete, aki vagy amely a másik Fél területén pénzügyi intézménybe kíván beruházni, ruház be vagy ruházott be;

- (h) „valamely Fél jogi személyiséggel rendelkező szervezete”:

- (i) az Uniós Fél esetében: az Európai Unió vagy legalább egy tagállama joga szerint létrehozott vagy szervezett jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amely jelentős üzleti tevékenységet¹ folytat az Európai Unió területén; és

- (ii) Chile esetében: a chilei jogszabályok szerint létrehozott vagy megszervezett, Chile területén lényeges üzleti tevékenységet folytató jogi személyiséggel rendelkező szervezet;

¹ Összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződésről a WTO részére küldött értesítésével (WT/REG39/1), az Uniós Fél az EUMSZ 54. cikkében szabályozott, egy tagállam gazdaságával fenntartott „tényleges és folyamatos kapcsolat” fogalmát egyenértékűnek tartja a „lényeges üzleti tevékenység” fogalmával.

- (i) „új pénzügyi szolgáltatás”: olyan pénzügyi jellegű szolgáltatás, ideértve a meglévő és új termékekkel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy a termék forgalmazásának módját, amelyet a Fél területén egyik pénzügyi szolgáltató sem nyújt, de a másik Fél területén igénybe vehető;
- (j) „közigazgatási intézmény”:
 - (i) a Fél kormányzata, központi bankja, monetáris hatósága vagy olyan szerv, amely a Fél tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll és elsősorban kormányzati funkciók vagy kormányzati célú tevékenységek végrehajtásával foglalkozik, de nem tartoznak ide azok a szervek, amelyek kereskedelmi alapon nyújtanak pénzügyi szolgáltatásokat; vagy
 - (ii) valamely magánszervezet, amely olyan funkciókat lát el, amelyek szokásosan a központi bank vagy más monetáris hatóság feladatai lennének; valamint
- (k) „ön szabályozó szervezet”: olyan nem kormányzati szervezet, többek között értékpapír- vagy határidős tőzsde vagy piac, elszámoló ügynökség vagy más szervezet, illetve egyesület, amely saját jogú, vagy adott esetben központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok vagy hatóságok által átruházott szabályozó vagy felügyeleti jogkört gyakorol a pénzügyi szolgáltatók vagy pénzügyi intézmények felett.

25.3. CIKK

Nemzeti elbánás

1. A letelepedés tekintetében a Felek a másik Fél pénzügyi intézményeibe beruházókat és a pénzügyi intézménybe történő beruházásnak minősülő vállalkozásokat olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját pénzügyi intézményeikbe beruházásokat eszközölő beruházók és azok pénzügyi intézménynek minősülő vállalkozásai számára hasonló helyzetben¹ biztosítanak.
2. A működés tekintetében a Felek a másik Fél pénzügyi intézményeibe beruházókat és a pénzügyi intézménybe való beruházásaikat olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját pénzügyi intézményeikbe beruházásokat eszközölő beruházók és azok pénzügyi intézménybe való beruházásai számára hasonló helyzetben² biztosítanak.
3. Az egyik Fél által az (1) és (2) bekezdés alapján biztosított elbánás a következőket jelenti:
 - (a) Chile valamely regionális vagy helyi önkormányzata tekintetében: nem kevésbé kedvező elbánás, mint az adott önkormányzat által a pénzügyi intézményekbe beruházásokat eszközölő chilei beruházók és azok a pénzügyi intézménybe való beruházásai számára hasonló helyzetekben a területén biztosított legkedvezőbb elbánás;

¹ Az egyértelműség érdekében az, hogy „hasonló helyzetekben” biztosítják-e az ilyen elbánást, eseti, tényeken alapuló elemzést igényel, és a helyzetek összességétől függ.

² Az egyértelműség érdekében az, hogy „hasonló helyzetekben” biztosítják-e az ilyen elbánást, eseti, tényeken alapuló elemzést igényel, és a helyzetek összességétől függ.

- (b) az Európai Unió valamely tagállamának kormányzata vagy az Európai Unió valamely tagállamában működő kormányzat tekintetében: nem kevésbé kedvező elbánás, mint az adott kormányzat által az adott tagállam pénzügyi intézményekbe beruházásokat eszközölő beruházói és azok pénzügyi intézménybe való beruházásai számára hasonló helyzetekben a területén biztosított legkedvezőbb elbánás¹.

25.4. CIKK

Közbeszerzés

1. A Felek biztosítják, hogy a másik Félnek a területükön letelepedett pénzügyi intézményei számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amelyet hasonló helyzetekben saját pénzügyi intézményeiknek biztosítanak a beszerző szerv által kormányzati célból vásárolt áruk vagy szolgáltatások tekintetében.
2. Az e cikkben meghatározott nemzeti elbánásra vonatkozó kötelezettség alkalmazása továbbra is a 28.3. cikkben meghatározott biztonsági és általános kivételek hatálya alá tartozik.

¹ Az egyértelműség érdekében az Európai Unió valamely tagállamának kormányzata vagy az Európai Unió valamely tagállamában működő kormányzat által biztosított elbánás magában foglalja – adott esetben – a regionális és helyi önkormányzatok által biztosított elbánást is.

25.5. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A letelepedés tekintetében a Felek a másik Fél pénzügyi intézményekbe beruházásokat eszközölő beruházóit és a pénzügyi intézménybe való beruházásnak minősülő vállalkozásait olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet valamely harmadik ország pénzügyi intézményekbe beruházásokat eszközölő beruházói és azok vállalkozásai számára hasonló helyzetben¹ biztosítanak.
2. A működés tekintetében a Felek a másik Fél pénzügyi intézményekbe beruházásokat eszközölő beruházóit és azok pénzügyi intézménybe való beruházásait olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet valamely harmadik ország pénzügyi intézményekbe beruházásokat eszközölő beruházói és azok pénzügyi intézménybe való beruházásai számára hasonló helyzetben² biztosítanak.
3. Az (1) és (2) bekezdés nem értelmezhető úgy, hogy az arra kötelezi valamelyik Felet, hogy a másik Fél pénzügyi intézményeinek beruházóira vagy pénzügyi intézménybe való beruházásaikra is kiterjessze az olyan elbánást, amely az előírások (beleértve a természetes személy vagy vállalkozás gazdasági tevékenység folytatására való felhatalmazására, engedélyezésére vagy tanúsítására vonatkozó előírásokat vagy kritériumokat), illetve prudenciális intézkedések elismerését előíró intézkedések alkalmazásából ered.

¹ Az egyértelműség érdekében az, hogy „hasonló helyzetekben” biztosítják-e az ilyen elbánást, eseti, tényeken alapuló elemzést igényel, és a helyzetek összességétől függ.

² Az egyértelműség érdekében az, hogy „hasonló helyzetekben” biztosítják-e az ilyen elbánást, eseti, tényeken alapuló elemzést igényel, és a helyzetek összességétől függ.

4. Az egyértelműség kedvéért az (1) és (2) bekezdésben szereplő „elbánás” nem foglalja magában az egyéb nemzetközi beruházási egyezményekben vagy kereskedelmi megállapodásokban előírt, beruházásokkal kapcsolatos vitarendezési eljárásokat vagy mechanizmusokat. Az egyéb nemzetközi beruházási egyezményekben vagy kereskedelmi megállapodásokban foglalt anyagi jogi rendelkezések önmagukban nem minősülnek az (1) és (2) bekezdésben említett „elbánásnak”, és így nem vezethetnek e cikk megsértéséhez az egyik Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedések hiányában. Az egyes Felek olyan intézkedései, amelyeket az ilyen anyagi jogi rendelkezések alapján alkalmaztak, az e cikk értelmében vett „elbánásnak” minősülhetnek, és így e cikk megsértését eredményezhetik.

25.6. CIKK

Piacra jutás

1. Azokban a 25-1. és 25-2. függelék B. szakaszában felsorolt ágazatokban vagy alágazatokban, ahol piacra jutási kötelezettségvállalásokat tesznek, egyik Fél sem fogad el vagy tart fenn pénzügyi intézményeknek a másik Fél beruházója általi létrehozása vagy működése útján megvalósított piacra jutással kapcsolatban, sem a teljes területe, sem valamely területi alegysége vonatkozásában olyan intézkedést, amely:

- (a) korlátozza a pénzügyi intézmények számát számbeli kvóták, monopóliumok, kizárólagos szolgáltatók vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;
- (b) korlátozza a pénzügyi szolgáltatási ügyletek vagy a tőke összértékét számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;

- (c) korlátozza a valamilyen meghatározott számszerű egységben kifejezett pénzügyi szolgáltatási műveletek számát vagy a pénzügyi szolgáltatási kibocsátás teljes mennyiségét kvóták formájában vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában;
- (d) korlátozza egy adott pénzügyi szolgáltatási ágazatban vagy pénzügyi intézmény által alkalmazható, az adott pénzügyi szolgáltatás nyújtásához szükséges és ahhoz közvetlenül kapcsolódó természetes személyek számát számszerű kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény formájában; vagy
- (e) korlátozza vagy előírja a jogi személy vagy közös vállalkozás azon típusait, amelyeken keresztül a pénzügyi intézmény szolgáltatást nyújthat.

2. Az egyértelműség érdekében e cikk nem értelmezhető úgy, mint amely megakadályozza a Feleket abban, hogy a pénzügyi intézményeknek előírják bizonyos pénzügyi szolgáltatások külön jogi személyeken keresztül történő nyújtását, ha az adott Fél joga szerint a pénzügyi intézmény által nyújtott pénzügyi szolgáltatások mindegyike nem nyújtható egyetlen jogi személy által.

25.7. CIKK

Határon átnyúló pénzügyi szolgáltatások

1. A 18.4., 18.5., 18.6. és 18.7. cikket belefoglalták e fejezetbe és e fejezet részét képezik, és alkalmazandók a 25-1. és 25-2. függelékben meghatározott határon átnyúló pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat érintő intézkedésekre.

2. A Felek engedélyezik a területükön tartózkodó személyeknek, valamint tartózkodási helyüktől függetlenül a természetes személyeknek, hogy a másik Fél határokön átnyúló pénzügyi szolgáltatást nyújtó, a másik Fél területén található szolgáltatóitól pénzügyi szolgáltatásokat vásároljanak. Ez a kötelezettség nem kötelezi a Feleket arra, hogy engedélyezzék a szóban forgó szolgáltatóknak a területükön üzleti tevékenység folytatását vagy annak kezdeményezését. E kötelezettség alkalmazásában az egyes Felek meghatározhatják az „üzleti tevékenység folytatása” és a „kezdeményezés” fogalmát, feltéve, hogy ezen fogalommeghatározások nem összeegyeztethetetlenek e cikk (1) bekezdésével.

3. A pénzügyi szolgáltatások határon átnyúló kereskedelmének prudenciális szabályozása egyéb eszközeinek sérelme nélkül a Fél előírhatja a másik Fél határon átnyúló pénzügyi szolgáltatást nyújtó szolgáltatóinak és finanszírozási eszközöknek a regisztrációját vagy engedélyezését.

25.8. CIKK

Felső vezetés és igazgatótanács

A Felek nem írhatják elő a másik Félnek a területükön letelepedett valamely pénzügyi intézménye számára, hogy az igazgatótanácsba vagy felsővezetői – például vállalatvezetői vagy menedzseri – pozíciókba bizonyos állampolgárságú természetes személyeket nevezzen ki.

25.9. CIKK

Teljesítőképeségi követelmények

1. A Felek nem írnak elő vagy nem érvényesítenek követelményeket, illetve nem érvényesítenek semmiféle kötelezettségvállalást vagy vállalást az egyik Fél vagy egy harmadik ország pénzügyi intézményének letelepedésével vagy működésével kapcsolatban az adott Fél területén, amely a következőkre vonatkozik:

- (a) az áruk vagy szolgáltatások bizonyos szintjének vagy százalékos arányának exportálása;
- (b) belföldi tartalom bizonyos szintjének vagy arányának elérése;
- (c) a területén előállított áru vagy nyújtott szolgáltatás beszerzése, használata vagy előnyben részesítése, vagy a területén lévő természetes személyektől vagy vállalkozásoktól történő áru- vagy szolgáltatásbeszerzés;
- (d) az import mennyiségének vagy értékének az export mennyiségéhez vagy értékéhez, illetve az ilyen pénzügyi intézményhez kapcsolódó devizabeáramláshoz való kötése;
- (e) a pénzügyi intézmény által előállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások érintett Fél területén való értékesítésének korlátozása oly módon, hogy az ilyenek értékesítését az exportjuk vagy devizanyereségük mennyiségéhez vagy értékéhez kötik;
- (f) adott technológiához, termelési folyamathoz vagy más védett ismerethez való hozzáférés biztosítása vagy ezek átadása a területén lévő természetes személynek vagy vállalkozásnak;

- (g) kizárólag a Fél területéről az általa előállított áruk vagy az általa nyújtott szolgáltatások szállítása egy konkrét regionális vagy világpiacra;
- (h) az adott pénzügyi intézménynek a világ egy meghatározott, a Fél területénél szélesebb földrajzi régiójában történő működését vagy teljes világszintű működését irányító székhely létrehozása a Fél területén;
- (i) saját állampolgárai egy bizonyos számának vagy százalékos arányának alkalmazása; vagy
- (j) a kivitel vagy a kivitel céljából történő értékesítés korlátozása.

2. A Felek nem kötik az egyik Fél vagy egy harmadik ország pénzügyi intézményének a területükön való létesítésével vagy működtetésével kapcsolatos előny megszerzését vagy megtartását az alábbiakra vonatkozó követelményeknek való megfeleléshez:

- (a) hazai tartalmak bizonyos szintjének vagy százalékos arányának elérése;
- (b) a területükön előállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások vásárlása, használata vagy előnyben részesítése, vagy természetes személyektől vagy vállalkozásoktól származó áruk vagy szolgáltatások vásárlása a területükön;
- (c) az import mennyiségének vagy értékének az export mennyiségéhez vagy értékéhez, illetve a pénzügyi intézményhez kapcsolódó devizabeáramláshoz való kötése;

(d) a pénzügyi intézmény által előállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások érintett Fél területén való értékesítésének korlátozása oly módon, hogy az ilyenek értékesítését az exportjuk vagy devizanyereségük mennyiségéhez vagy értékéhez kötik; vagy

(e) a kivitel vagy az értékesítés korlátozása.

3. A (2) bekezdés nem értelmezhető oly módon, hogy megakadályozza a Feleket abban, hogy az egyik Fél vagy egy harmadik ország beruházója pénzügyi intézményeinek a területükön való létesítésével vagy működtetésével kapcsolatban kapott vagy továbbra is kapott előnyt a területükön folytatott helyi termelésre, szolgáltatásnyújtásra, alkalmazottak képzésére vagy alkalmazására, bizonyos létesítmények építésére vagy bővítésére, vagy kutatás-fejlesztés folytatására vonatkozó előírásoknak való megfeleléshez kössék.

4. Az (1) bekezdés f) pontja nem alkalmazandó, amennyiben:

(a) valamely Fél engedélyezi a TRIPS-megállapodás 31. vagy 31a. cikke szerinti szellemi tulajdon-jog használatát, vagy olyan védett információ közzétételét előíró intézkedéseket, amelyek a TRIPS-megállapodás 39. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartoznak és azzal összhangban állnak; vagy

(b) a követelményt, illetve a kötelezettségvállalást vagy vállalást bíróság, közigazgatási bíróság vagy versenyhatóság írja elő vagy juttatja érvényre annak érdekében, hogy egy olyan gyakorlatot orvosljon, amelyről bírósági vagy közigazgatási eljárás állapította meg, hogy a Fél versenyjogába ütközik.

5. Az (1) bekezdés a), b) és c) pontjának, valamint a (2) bekezdés a) és b) pontja nem alkalmazandó az áruk és szolgáltatások exportösztönzési és külföldi segélyprogramokban való részvételével kapcsolatos minősítési követelményekre.
6. A (2) bekezdés a) és b) pontja nem alkalmazandó az importáló Fél által egy áru azon tartalmával kapcsolatban támasztott követelményekre, amelyek teljesülése a kedvezményes vám vagy kedvezményes kvóta alkalmazásához szükséges.
7. Az egyértelműség érdekében: ez a cikk nem értelmezhető úgy, mint amely arra kötelezi a Feleket, hogy engedélyezzék egy adott szolgáltatás határokon átnyúló nyújtását, amennyiben az adott Fél az ilyen szolgáltatásnyújtásra vonatkozóan olyan korlátozásokat vagy tilalmakat fogad el vagy tart fenn, amelyek összhangban állnak a 25. mellékletben felsorolt valamely ágazat, alágazat vagy tevékenység tekintetében meghatározott fenntartásokkal, feltételekkel vagy minősítésekkel.
8. Ez a cikk nem érinti a Feleknek a WTO-egyezmény alapján tett kötelezettségvállalásait.

25.10. CIKK

A megállapodásnak nem megfelelő intézkedések

1. A 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. és 25.9. cikk nem alkalmazandó:
 - (a) olyan meglévő, nem megfelelő intézkedésre, amelyet a következők tartanak fenn:
 - (i) az Unió Fél esetében:
 - (A) az Európai Unió a 25-1. függelék C. szakaszában foglaltak szerint;
 - (B) valamely tagállam központi kormányzata a 25-1. függelék C. szakaszában foglaltak szerint;
 - (C) valamely tagállam regionális önkormányzata a 25-1. függelék C. szakaszában foglaltak szerint; vagy
 - (D) valamely helyi önkormányzat; valamint
 - (ii) Chile esetében:
 - (A) a központi kormányzat a 25-2. függelék C. szakaszában foglaltak szerint;

(B) valamely regionális önkormányzat a 25-2. függelék C. szakaszában foglaltak szerint; vagy

(C) valamely helyi önkormányzat;

(b) az e bekezdés a) pontjában említett nem megfelelő intézkedés folytatása vagy azonnali megújítása; vagy

(c) az e bekezdés a) pontjában említett nem megfelelő intézkedés módosítására, amennyiben a módosítás nem csökkenti az intézkedésnek a 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. vagy 25.9. cikknek való megfelelését a közvetlenül a módosítást megelőzően fennállt megfeleléshez képest.

2. A 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. és 25.9. cikk nem alkalmazandó valamely Fél olyan intézkedéseire, amelyeket az adott Fél a 25-1. és a 25-2. függelék D. szakaszában meghatározott ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében hozott.

3. A Felek az e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően elfogadott és a 25-1. vagy 25-2. függelék D. szakaszának hatálya alá tartozó intézkedés alapján nem írhatják elő közvetlenül vagy közvetve a másik Fél beruházója számára, hogy állampolgársága miatt az intézkedés hatálybalépésének időpontjában meglévő pénzügyi intézményét eladja vagy más módon elidegenítse.

4. A 25.6. cikk nem alkalmazandó valamely Fél olyan intézkedéseire, amelyeket az adott Fél a 25-1. vagy a 25-2. függelék B. szakaszában meghatározott ágazatok, alágazatok vagy tevékenységek tekintetében hozott.

5. Ha valamely Fél a 17-A. vagy 17-B. mellékletben fenntartásokat fogalmazott meg a 17.9., 17.11., 17.12., 17.13., 18.4. vagy 18.5. cikk tekintetében, az említett fenntartás – az esettől függően – egyben a 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. vagy 25.9. cikk tekintetében fenntartásnak is minősül, amennyiben a fenntartásban meghatározott intézkedés, ágazat, alágazat vagy tevékenység e fejezet hatálya alá tartozik.

25.11. CIKK

Prudenciális kivételek

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az akadályozza bármelyik Felet abban, hogy prudenciális okokból intézkedéseket fogadjon el vagy tartson fenn az alábbiak érdekében:

- (a) a beruházók, betétesek, kötvénytulajdonosok vagy olyan személyek védelme érdekében, akiknek valamely pénzügyi szolgáltató vagyongazdálkodói kötelezettséggel tartozik; vagy
- (b) valamely Fél pénzügyi rendszere integritásának és stabilitásának biztosítása.

2. Amennyiben az ilyen intézkedések nem egyeztethetők össze e megállapodás e részének más rendelkezéseivel, nem használhatók fel a Fél e megállapodás e része szerinti kötelezettségvállalásainak vagy kötelezettségeinek elkerülésére.

25.12. CIKK

Információk kezelése

E megállapodás e részének egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely előírná valamely Fél részére az egyedi fogyasztóinak ügyeire és számlájára vonatkozó információk, vagy az állami szervek birtokában lévő bármely bizalmas vagy saját információ átadását.

25.13. CIKK

Belföldi szabályozás és átláthatóság

1. A 20. fejezet (a 20.1. cikk (5) bekezdésének c)–f) pontjai kivételével), valamint a 36. fejezet nem alkalmazandó a Felek e fejezet hatálya alá tartozó intézkedéseire.
2. Amennyiben kivitelezhető, és az intézkedések elfogadására vonatkozó jogszabályaikkal összhangban, a Felek:
 - (a) előzetesen nyilvánosságra hozzák a következőket:
 - (i) az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatban elfogadandó, általánosan alkalmazandó jogszabályokat és rendeleteket; vagy

- (ii) olyan dokumentumokat, amelyek elegendő részletességgel ismertetik egy ilyen lehetséges új jogszabályt vagy rendeleteket ahhoz, hogy lehetővé tegyék az érdekelt személyek és a másik Fél számára annak értékelését, hogy érdekeik jelentősen sérülhetnek-e, és ha igen, hogyan;
- (b) az érdekelt személyek és a másik Fél számára észszerű lehetőséget biztosítanak ahhoz, hogy az a) pont szerint javasolt bármely törvénnyel és rendelettel, illetve közzétett dokumentummal kapcsolatban észrevételt tegyenek;
- (c) figyelembe veszik a b) ponttal összhangban esetlegesen benyújtott észrevételeket; valamint
- (d) észszerű időt hagynak az a) pont i. alpontja szerinti törvények és rendeletek közzététele és azon dátum között, amikor a pénzügyi szolgáltatóknak meg kell felelniük a szóban forgó törvényeknek és rendeleteknek.

3. E cikk a Felek engedélyezési előírásokkal és eljárásokkal, valamint képzettségi előírásokkal és eljárásokkal kapcsolatos intézkedéseire alkalmazandó, és csak azokra az ágazatokra vonatkozik, amelyek kapcsán a Felek e fejezet alapján egyedi kötelezettségvállalásokat tettek, és csak olyan mértékben, amennyire ezek az egyedi kötelezettségvállalások alkalmazandók.

4. Ha az egyik Fél valamely pénzügyi szolgáltatás nyújtásának engedélyezésével kapcsolatban intézkedéseket fogad el vagy tart fenn, az adott Fél biztosítja, hogy:

- (a) ezek az intézkedések objektív és átlátható kritériumokon alapuljanak¹;
- (b) az engedélyezési eljárások pártatlanok legyenek és alkalmasak arra, hogy a kérelmezők bizonyítsák azt, hogy megfelelnek-e a követelményeknek, amennyiben léteznek ilyen követelmények; valamint

¹ Ezek a kritériumok magukban foglalhatják egyebek mellett a szolgáltatás nyújtására való felkészültséget és képességet, beleértve annak a valamely Fél szabályozási követelményeivel összhangban történő nyújtásának képességét is. Az illetékes hatóságok értékelhetik az egyes kritériumok súlyát.

(c) az engedélyezési eljárások önmagukban ne akadályozzák indokolatlanul a követelmények teljesítését.

5. Ha az egyik Fél engedélyhez köti¹ valamely pénzügyi szolgáltatás nyújtását, az adott Fél haladéktalanul közzéteszi vagy más módon nyilvánosan hozzáférhetővé teszi az ilyen engedély megszerzésére, fenntartására, módosítására és megújítására vonatkozó követelményeknek és eljárásoknak való megfeleléshez szükséges információkat. Ezen információk közé tartoznak többek között (amennyiben rendelkezésre állnak):

- (a) az ilyen engedély megszerzésére, fenntartására, módosítására és megújítására vonatkozó követelmények és eljárások;
- (b) az érintett illetékes hatóságok kapcsolattartási adatai;
- (c) a kérelmekkel kapcsolatos határozatokra vonatkozó fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárások;
- (d) az engedélyekre és képzésekre vonatkozó feltételek betartásának ellenőrzésére vagy érvényesítésére szolgáló eljárások; valamint
- (e) a nyilvánosság bevonásának lehetőségei, például meghallgatások vagy észrevételek révén.

¹ E fejezet alkalmazásában az „engedély” valamely pénzügyi szolgáltatás nyújtására vonatkozó, olyan eljárásból eredő engedély, amelyet a kérelmezőnek az engedélyezési követelményeknek, vagy képzési követelményeknek való megfelelés igazolása érdekében követnie kell.

6. Ha egy Fél valamely pénzügyi szolgáltatás nyújtását engedélyhez köti, az adott Fél illetékes hatóságai:

- (a) amennyire lehetséges lehetővé teszik a kérelmező számára, hogy az év folyamán bármikor benyújthassa engedélyezési kérelmét¹;
- (b) amennyiben az engedély kérelmezésére meghatározott időszak áll rendelkezésre, észszerű határidőt állapítanak meg a kérelem benyújtására;
- (c) indokolatlan késedelem nélkül kezdeményezik a kérelem feldolgozását;
- (d) törekednek a kérelmek elektronikus formában való elfogadására a hitelesség ugyanazon feltételei szerint, mint a papíron benyújtott kérelmek esetében; valamint
- (e) az eredeti dokumentumok helyett elfogadják a dokumentumoknak a Fél jogával összhangban hitelesített másolatait, kivéve, ha az eredeti dokumentumok bemutatására az engedélyezési eljárás integritásának védelme érdekében van szükség.

7. Az egyes Felek vállalják, hogy a lehető legegyszerűbbé teszik az engedélyezési eljárásokat és az alakításokat, amelyek nem bonyolítják vagy késleltetik indokolatlanul a pénzügyi szolgáltatás nyújtását.

8. Az egyes Felek törekszenek arra, hogy meghatározzák a kérelem feldolgozásának indikatív időkeretét és a kérelmező kérésére – indokolatlan késedelem nélkül – tájékoztatást adnak a kérelem állásáról.

¹ Az egyértelműség érdekében az illetékes hatóságoknak nem kell megkezdeniük a kérelmek feldolgozását a hivatalos munkaidőn és munkanapokon kívül.

9. Ha az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy egy kérelem a Fél jogszabályai és rendeletei szerinti feldolgozás céljából hiányos, észszerű időn belül és a lehetőségekhez mérten:

- (a) tájékoztatják a kérelmezőt arról, hogy a kérelem hiányos;
- (b) a kérelmező kérésére meghatározzák azokat a további információkat, amelyek a kérelem kiegészítéséhez szükségesek, vagy iránymutatást adnak arra vonatkozóan, hogy a kérelmet miért tekintik hiányosnak; valamint
- (c) lehetőséget biztosítanak a kérelmezőnek¹ arra, hogy a kérelem kiegészítéséhez szükséges további információkat benyújtsa.

10. Ha a (9) bekezdés a), b) vagy c) pontjában meghatározott intézkedések egyike sem kivitelezhető, az illetékes hatóságok – amennyiben a kérelmet annak hiányossága okán elutasítják – gondoskodnak arról, hogy erről észszerű időn belül tájékoztassák a kérelmezőt.

11. A Felek biztosítják, hogy illetékes hatóságaik az általuk felszámított engedélyezési díjak² tekintetében a kérelmezők rendelkezésére bocsássák a díjtáblázatot vagy a díjösszegek meghatározásának módjára vonatkozó információkat, és ne használják fel a díjakat a Felek kötelezettségvállalásainak vagy kötelezettségeinek megkerülésére.

¹ A vonatkozó lehetőség biztosítása nem vonja maga után, hogy az illetékes hatóságnak meg kellene hosszabbítania a határidőket.

² Az engedélyezési díjak nem foglalják magukban a természetes erőforrások használatáért, az árverésért, pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő összegeket.

12. Az illetékes hatóság függetlenül hozza meg határozatait, és nem elszámoltatható az olyan szolgáltatásokat nyújtó személyek által, amelyek tekintetében engedélyt ír elő.
13. Az egyes Felek biztosítják, hogy a kérelem feldolgozása – ideértve a végső határozat meghozatalát is – a hiánytalan kérelem benyújtásától számított észszerű időn belül megtörténjen, valamint a kérelmezőt a kérelemmel kapcsolatos határozatról lehetőség szerint írásban tájékoztassák.
14. Amennyiben az illetékes hatóság elutasít egy kérelmet, arról a kérelmezőt – saját kérésére vagy az illetékes hatóság kezdeményezésére – írásban és indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatni kell. Amennyire csak lehetséges a kérelmezőt tájékoztatni kell a kérelem elutasításáról szóló határozat indokairól, és az adott határozat elleni fellebbezés benyújtására rendelkezésre álló határidőről. A kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy észszerű határidőn belül újból benyújtsa kérelmét.
15. Ha vizsgát írnak elő az engedélyezéshez, az illetékes hatóságnak biztosítania kell, hogy az adott vizsgákat észszerűen gyakori időközönként szervezzék meg, és észszerű időt biztosítsanak a kérelmezők számára, hogy kérelmezhessék a vizsga letételét.
16. A Felek biztosítják, hogy a megadott engedély indokolatlan késedelem nélkül, a benne foglalt feltételek szerint hatályba lépjen.

25.14. CIKK

Valamely Fél területén megjelenő új pénzügyi szolgáltatások

1. A Fél lehetővé teszi a másik Fél – fióktelepnek nem minősülő – pénzügyi intézménye számára, hogy olyan új pénzügyi szolgáltatást nyújtson, amely szolgáltatás nyújtását az előbbi Fél belső joga alapján hasonló helyzetekben saját pénzügyi intézményei számára lehetővé tenné, feltéve, hogy az új pénzügyi szolgáltatások bevezetése nem tesz szükségessé új törvényeket vagy rendeleteket, illetve a meglévő törvények vagy rendeletek módosítását.
2. A Felek meghatározhatják azt az intézményes és igazságügyi formát, amelynek keretében az új pénzügyi szolgáltatás nyújtható, és engedélykötelessé tehetik a szolgáltatásnyújtást. Ha előírnak ilyen engedélyt, arról elfogadható időn belül határozatot kell hozni, és az engedély kizárólag prudenciális okokból utasítható el.
3. E cikk nem akadályozza egy Fél pénzügyi intézményét abban, hogy olyan pénzügyi szolgáltatás engedélyezésének elbírálásáért folyamodjon a másik Félhez, amelyet egyik Fél területén sem nyújtanak. Az elbírálásért folyomódás az ilyen kérelem benyújtása szerinti Fél jogának tárgyát képezi, és nem az e cikk szerinti kötelezettségek tárgyát.

25.15. CIKK

Önszabályozó szervezetek

Ha egy Fél előírja a másik Fél pénzügyi intézményének vagy határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatójának az előbbi Fél területén vagy területére történő pénzügyi szolgáltatásnyújtáshoz, hogy legyen tagja, résztvevője egy önszabályozó szervezetnek vagy férjen hozzá egy önszabályozó szervezethez, akkor az előíró Fél biztosítja, hogy az önszabályozó szervezet megfeleljen a 17.9., 17.11., 18.4. és 18.5. cikkben meghatározott kötelezettségeknek.

25.16. CIKK

Fizetési és elszámolási rendszerek

A nemzeti elbánást biztosító feltételekkel azonos feltételek mellett a Felek a másik Fél területükön letelepedett pénzügyi intézményei számára kötelesek hozzáférést biztosítani a közigazgatási intézmények által működtetett fizetési és elszámolási rendszerekhez, valamint a szokásos üzleti életben rendesen elérhető hivatalos finanszírozási és refinanszírozási lehetőségekhez. E cikk nem biztosít hozzáférést a kölcsönfelvevőknek a Fél szükséghelyzet esetére fenntartott finanszírozási lehetőségeihez.

25.17. CIKK

Pénzügyi szolgáltatások albizottsága

1. A 8.8. cikk (1) bekezdése értelmében létrehozott pénzügyi szolgáltatások albizottsága (a továbbiakban: albizottság) a Felek pénzügyi szolgáltatásokért felelős képviselőiből áll.
2. Az albizottság:
 - (a) felügyeli e fejezet végrehajtását;
 - (b) a pénzügyi szolgáltatásokkal összefüggő, valamely Fél által az albizottság elé utalt kérdések mérlegelése;
 - (c) párbeszédet folytat a pénzügyi szolgáltatási ágazat szabályozásáról azzal a céllal, hogy javítsa a Felek szabályozási rendszereinek kölcsönös ismeretét, és együttműködést biztosítson a nemzetközi szabványok kidolgozása terén; és
 - (d) részt vesz a 25.20. cikknek megfelelően a vitarendezési eljárásokban.

25.18. CIKK

Technikai egyeztetések és konzultációk

1. Bármely Fél írásban technikai megbeszélést és konzultációt kérhet a másik Félről bármely, az e megállapodás e része alapján felmerülő, a pénzügyi szolgáltatásokat érintő témában. A másik Félnek jóhiszeműen fontolóra kell vennie a kérés teljesítését. A Felek megbeszéléseik és konzultációik eredményeiről beszámolnak az albizottságnak.
2. Az egyes Felek biztosítják, hogy a megbeszéléseken és konzultációkon résztvevő küldöttségüknek olyan tisztviselők is tagjai legyenek, akik megfelelő szakértelemmel rendelkeznek a pénzügyi szolgáltatások terén.
3. Az egyértelműség érdekében e cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az arra kötelezné a Feleket, hogy:
 - (a) eltérjenek a pénzügyi hatóságok közötti információmegosztásra vonatkozó törvényeiktől és egyéb rendelkezéseiktől vagy a Felek pénzügyi hatóságai közötti egyezményekben vagy megállapodásokban foglalt követelményektől; vagy
 - (b) megköveteljék a szabályozó hatóságoktól, hogy olyan intézkedést hozzanak, amely beavatkozást jelentene konkrét szabályozási, felügyeleti, igazgatási vagy végrehajtási kérdésekbe.

4. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza valamelyik Felet, amelynek felügyeleti célból a másik Fél területén található pénzügyi intézményre vagy a másik Fél határon átnyúló pénzügyi szolgáltatójára vonatkozó információra van szüksége abban, hogy a másik Fél illetékes szabályozó hatóságához forduljon információszerzés céljából.

5. Az egyértelműség érdekében e cikk nem sérti egyik Félnek a 38. fejezetből fakadó jogait és kötelezettségeit sem.

25.19. CIKK

Vitarendezés

1. A 38. fejezet – beleértve a 38-A. és 38-B. mellékletet – az e cikk által módosított formában alkalmazandó az e fejezet alkalmazásával és értelmezésével kapcsolatos jogviták rendezésére.

2. A Felek eltérő megállapodása hiányában a 38.9. cikkben meghatározott követelményeken túlmenően a testületi tagoknak szakértelemmel vagy tapasztalattal kell rendelkezniük a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó jog vagy gyakorlat terén, amely magában foglalhatja a pénzügyi intézmények szabályozását is.

3. Az albizottság javasolja a vegyes bizottságnak, hogy állítson össze egy olyan, a (2) bekezdésben meghatározott követelményeket teljesítő legalább 15 személyt tartalmazó jegyzéket, akik hajlandók és képesek testületi tagként szolgálni. A vegyes bizottság legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított egy éven belül összeállítja ezt a jegyzéket. E jegyzék az alábbi három aljegyzékből áll:

- (a) egy személyek neveit tartalmazó aljegyzék, amelyet az Unió Fél javaslatai alapján állítottak össze;
- (b) egy olyan aljegyzék, amelyet Chile javaslatai alapján állítottak össze; valamint
- (c) egy olyan aljegyzék, amelyen olyan személyeket tüntetnek fel, akik egyik Félnek sem állampolgárai, és akik hajlandók és képesek a szakértői testület elnöki tisztségét ellátni.

4. Minden egyes aljegyzékben legalább öt személy szerepel. A vegyes bizottságnak biztosítania kell, hogy a jegyzéken mindig szerepeljen legalább ennyi személy.

5. E fejezet alkalmazásában az e cikk (3) bekezdésben említett jegyzék annak összeállítását követően a 38.8. cikk (1) bekezdése szerint összeállított jegyzék helyébe lép.

25.20. CIKK

Pénzügyi szolgáltatásokat érintő beruházással kapcsolatos vitarendezés

1. A 17. fejezet D. szakaszának a jelen cikkel módosított szövege alkalmazandó a következőkre:
 - (a) valamely Fél által elfogadott vagy fenntartott, pénzügyi intézményekbe beruházókra és azok pénzügyi intézményekbe való beruházásaira vonatkozó intézkedéssel kapcsolatos beruházási viták, amelyekre e megállapodás ezen része alkalmazandó, és amel vitában egy beruházó azt állítja, hogy valamelyik Fél megsértette a 25.3. cikk (2) bekezdését, a 25.5. cikk (2) bekezdését, a 17.17., 17.18., 17.19. vagy 17.20. cikket; vagy
 - (b) a 17. cikk alapján kezdeményezett olyan beruházási viták, amelyekben a 25.11. cikkre hivatkoznak.

2. Az e cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti beruházási viták esetében, vagy ha az alperes az e cikk (1) bekezdésének b) pontja szerint a 25.11. cikkre hivatkozik a keresetnek a Fórumhoz a 17.30. cikkel összhangban történő benyújtásától számított 60 napon belül, a Fórum jogvitát tárgyaló tanácsa a jogvitát folytató felekkel folytatott konzultációt követően a 17.50. cikk alapján kijelölhet egy vagy több szakértőt a 25.19. cikk szerint elfogadott jegyzékből, hogy készítsen(ek) számára jelentést az eljárásban érintett jogvitát folytató fél által felvetett, pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos bármely ténybeli kérdésről.

3. Figyelembe véve valamely Fél azon jogának fontosságát, hogy prudenciális okokból intézkedéseket fogadjon el vagy tartson fent, amennyiben az ilyen intézkedések a 25.11. cikk hatálya alá tartoznak, akkor az említett cikk alkalmazandó a megállapodás ezen részének bármely más rendelkezésén – köztük a 17.17. cikkel – alapuló keresettel szembeni megalapozott védekezésként. A 17.27. cikk szerinti konzultáció iránti kérelmet követően az alperes írásban felkérheti az albizottságot annak meghatározására, hogy a konzultáció iránti kérelem tárgyát képező intézkedés indokolt-e a 25.11. cikk alapján, és ha igen, milyen mértékben. Az ilyen felkérést a konzultáció iránti kérelem kézhezvételét követően a lehető leghamarabb kell benyújtani. Ilyen felkérés esetén a 17.27., 17.28 és 17.30. cikkben hivatkozott időtartamok felfüggesztésre kerülnek.
4. A (3) bekezdés szerinti felkérést követően az albizottság jóhiszeműen igyekszik határozni. Minden ilyen határozatot haladéktalanul meg kell küldeni a jogvitát folytató feleknek.
5. Amennyiben az albizottság úgy határoz, hogy az intézkedés indokolt a 25.11. cikk alapján, akkor a 17.30. cikk alapján nem nyújtható be kereset a Fórumhoz.
6. Ha az albizottság az e cikk (3) bekezdése szerinti felkéréstől számított három hónapon belül nem hoz határozatot, az említett bekezdésben hivatkozott határidők felfüggesztése megszűnik.
7. Amennyiben az alperes nem nyújt be az e cikk (3) bekezdése szerint felkérést, az nem sérti az alperes azon jogát, hogy az eljárás későbbi szakaszában védekezésként felhasználja a 25.11. cikket. A Fórum nem von le kedvezőtlen következtetést abból a tényből, hogy az albizottság nem hozott határozatot.

26. FEJEZET

DIGITÁLIS KERESKEDELEM

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

26.1. CIKK

Hatály

1. E fejezet az elektronikus úton folytatott kereskedelemre alkalmazandó.
2. E fejezet nem alkalmazandó az audiovizuális szolgáltatásokra.

26.2. CIKK

Fogalommeghatározások

1. A 17.2. és 18.2. cikkben szereplő fogalommeghatározások alkalmazandók e fejezetre.

2. E fejezet alkalmazásában:

- (a) „fogyasztó”: bármely természetes személy vagy – amennyiben valamelyik Fél törvényei és rendeletei úgy rendelkeznek – jogi személyiséggel rendelkező szervezet, aki vagy amely a kereskedelmi, üzleti vagy szakmai tevékenységi körén kívül eső célokra nyilvános távközlési szolgáltatást használ vagy igényel;
- (b) „közvetlen üzletszerzési célú tájékoztatás”: a kereskedelmi reklámtevékenység bármely olyan formája, mellyel egy természetes személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet nyilvános távközlési szolgáltatás felhasználásával üzletszerzési célú üzeneteket küld a végfelhasználók számára – az elektronikus levelezés, a szöveges, illetve multimédiás üzenetek alkalmazása mindenképpen idetartozik;
- (c) „elektronikus azonosítás”: olyan folyamat, amely lehetővé teszi a következők megerősítését:
 - (i) egy természetes személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet elektronikus azonosítása; vagy
 - (ii) az elektronikus adatok eredete és sértetlensége;
- (d) „elektronikus bélyegző”: olyan, jogi személyiséggel rendelkező szervezet által alkalmazott elektronikus adat, amelyet más elektronikus adathoz csatolnak, illetve logikailag hozzárendelnek, hogy biztosítsák az ilyen más adat eredetét és sértetlenségét;

- (e) „elektronikus aláírás”: olyan elektronikus adat, amelyet más elektronikus adathoz csatolnak, illetve logikailag hozzárendelnek, és megfelel a következő követelményeknek:
- (i) egy természetes személy arra használja, hogy elektronikus formában kifejezze egyetértését a kapcsolt adatban foglaltakkal; valamint
 - (ii) úgy csatolják az elektronikus adathoz, hogy nyomon követhető legyen a kapcsolt elektronikus adat minden későbbi megváltoztatása;
- (f) „elektronikus bizalmi szolgáltatások”: olyan elektronikus szolgáltatások, melyek elektronikus aláírások, elektronikus bélyegzők, elektronikus időbélyegzők, ajánlott elektronikus kézbesítés, weboldal-hitelesítés és az e szolgáltatásokhoz kapcsolódó tanúsítványok létrehozásából, ellenőrzéséből és érvényesítéséből állnak;
- (g) „végfelhasználó”: az a természetes személy vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet, aki vagy amely fogyasztóként vagy – amennyiben valamelyik Fél törvényei és rendeletei úgy rendelkeznek – kereskedelmi, üzleti vagy szakmai célból nyilvános távközlési szolgáltatást használ vagy igényel;
- (h) „személyes adatok”: a 8.3. cikk r) pontjában meghatározott személyes adatok; és
- (i) „nyilvános távközlési szolgáltatás”: a 23.2. cikk j) pontjában meghatározott nyilvános távközlési szolgáltatás.

26.3. CIKK

Szabályozási jog

A Felek újólág megerősítik azon jogukat, hogy saját területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan legitím szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint a népegészségügy, a szociális szolgáltatások, a közoktatás, a biztonság, a környezet – ideértve az éghajlatváltozást – és a közkerölcs védelme, a szociális vagy fogyasztóvédelem, a magánélet védelme és az adatvédelem, valamint a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme.

26.4. CIKK

Kivételek

E fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy a 25.11., 39.1. és 39.2. cikkel összhangban intézkedéseket fogadjanak el vagy tartsanak fenn az ott meghatározott közérdekű okokból.

B. SZAKASZ

ADATFORGALOM ÉS A SZEMÉLYES ADATOK VÉDELME

26.5. CIKK

Adatok határokon átívelő áramlása

A Felek a digitális kereskedelem megkönnyítése érdekében vállalják a határokon átívelő adatforgalom biztosítását. Ebből a célból egyik Fél sem korlátozhatja a Felek között zajló, határokon átnyúló adatforgalmat:

- (a) annak megkövetelésével, hogy a feldolgozás az adott Fél területén lévő informatikai berendezések vagy hálózati elemek segítségével történjen, ideértve az adott Fél területén tanúsított vagy jóváhagyott informatikai berendezések vagy hálózati elemek igénybevételének megkövetelését is;
- (b) annak megkövetelésével, hogy tárolás vagy feldolgozás céljából az adatok fizikailag az adott Fél területén legyenek;
- (c) a másik Fél területén végzett tárolás vagy feldolgozás megtiltásával; vagy
- (d) azzal, hogy a határokon átívelő adattovábbítás feltételül szabja az adott Fél területén lévő informatikai berendezések vagy hálózati elemek igénybevételét vagy az adatoknak az adott Fél területén való fizikai jelenlétét.

26.6. CIKK

A személyes adatok és a magánélet védelme

1. A Felek elismerik, hogy a személyes adatok és a magánélet védelme alapvető jog, és az ezzel kapcsolatos magas szintű normák elősegítik a digitális gazdaság iránti bizalmat és a kereskedelem fejlődését.
2. A Felek elfogadhatnak és fenntarthatnak olyan intézkedéseket, amelyeket megfelelőnek tartanak a személyes adatok és a magánélet védelmének biztosítása érdekében, beleértve a személyes adatok határon átnyúló továbbítására vonatkozó szabályok elfogadását és alkalmazását. E megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem érinti a személyes adatok és a magánélet azon védelmét, amelyet az egyik Fél intézkedései biztosítanak.

C. SZAKASZ

EGYEDI RENDELKEZÉSEK

26.7. CIKK

Az elektronikus továbbításra kivetett vámok

A Felek nem vetnek ki vámot az egyik Fél személye és a másik Fél személye között, elektronikus úton történő továbbításokra.

26.8. CIKK

Az előzetes engedélyezés mellőzése

1. A Felek nem írhatnak elő előzetes engedélyt kizárólag azon az alapon, hogy egy szolgáltatást online nyújtanak¹, és nem fogadhatnak el vagy tarthatnak fenn más, azonos hatású követelményt.
2. Az (1) bekezdés nem vonatkozik a távközlési szolgáltatásokra, a műsorszóró szolgáltatásra, a szerencsejáték-szolgáltatásokra, a jogi képviseleti szolgáltatásokra vagy a jegyzői, illetve azzal egyenértékű, közhatalom gyakorlásához közvetlenül és konkrétan kapcsolódó szolgáltatásokra.

26.9. CIKK

Szerződések elektronikus úton történő megkötése

1. A Felek biztosítják, hogy törvényeik és egyéb rendelkezéseik lehetővé tegyék a szerződések elektronikus úton történő megkötését, és hogy a szerződéses folyamatokra vonatkozó jogi követelmények ne akadályozzák az elektronikus úton kötött szerződések alkalmazását, valamint ne fosszák meg az ilyen szerződéseket joghatásuktól és érvényességüktől elektronikus úton történő megkötésük miatt.

¹ Online szolgáltatásnyújtásnak minősül, ha a szolgáltatásnyújtás elektronikus úton történik, a személyek egyidejű jelenléte nélkül.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó:

- (a) a műsorszolgáltatásokra, a szerencsejáték-szolgáltatásokra, valamint a jogi képviseleti szolgáltatásokra;
- (b) a jegyzői, illetve azzal egyenértékű, közhatalom gyakorlásához közvetlenül és konkrétan kapcsolódó szolgáltatásokra; valamint
- (c) ingatlanhoz kapcsolódó jogokat alapító vagy átruházó szerződések, bíróságok, hatóságok vagy közhatalmat gyakorló szakmák közreműködését törvényileg igénylő szerződések, nem kereskedelmi, üzleti és szakmai célból eljáró személyek által nyújtott kezességről és ügyleti biztosítékról szóló szerződések, valamint olyan szerződések, amelyekre a családjog vagy az öröklési jog irányadó.

26.10. CIKK

Elektronikus bizalmi szolgáltatások és elektronikus hitelesítés

1. A Felek nem tagadhatják meg egy elektronikus bizalmi szolgáltatás vagy elektronikus hitelesítés joghatását vagy bírósági vagy közigazgatási eljárásokban bizonyítékként való elfogadhatóságát amiatt, hogy az elektronikus formátumú.

2. Egyik Fél sem fogad el vagy tart fenn olyan intézkedéseket, melyek:
 - (a) megtiltják az elektronikus tranzakcióban részt vevő felek számára, hogy kölcsönösen meghatározzák a tranzakciójukhoz szükséges megfelelő elektronikus módszert; vagy
 - (b) megakadályozzák, hogy az elektronikus tranzakcióban részt vevő felek az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok előtt tudják bizonyítani, hogy elektronikus tranzakciójuk megfelel-e az elektronikus bizalmi szolgáltatásokra vagy az elektronikus hitelesítésre vonatkozó jogi követelményeknek.

3. A (2) bekezdéstől eltérve bármelyik Fél megkövetelheti, hogy az elektronikus tranzakciók egy bizonyos kategóriája esetében az elektronikus hitelesítési módszer(t) vagy elektronikus bizalmi szolgáltatás(t):
 - (a) a saját jogszabályaival összhangban akkreditált hatóság tanúsítsa; vagy
 - (b) megfeleljen bizonyos teljesítménykövetelményeknek, melyeknek ugyanakkor objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük, és csak az érintett kategóriájú elektronikus tranzakciók konkrét jellemzőire vonatkozhatnak.

26.11. CIKK

Online fogyasztói bizalom

1. A Felek elismerik az elektronikus kereskedelemben vetett fogyasztói bizalom fokozásának jelentőségét. Valamennyi Fél intézkedéseket fogad el, illetve tart fenn az elektronikus kereskedelmi ügyletekben részt vevő fogyasztók hatékony védelmének biztosítása érdekében, ideértve az olyan intézkedéseket, amelyek:

- (a) tiltják a félrevezető és csalárd kereskedelmi gyakorlatot;
- (b) kötelezik a beszállítókat és szolgáltatókat, hogy jóhiszeműen eljárva tisztességes kereskedelmi gyakorlatot folytassanak, ideértve annak tilalmát, hogy fogyasztóknak kéretlen termékekért, illetve szolgáltatásokért díjat számítsanak fel;
- (c) előírják az áruszállítók vagy szolgáltatók számára, hogy egyértelmű és alapos tájékoztatást adjanak a fogyasztóknak az azonosításukra és elérhetőségeikre¹, valamint az árukra vagy szolgáltatásokra, az ügyletre és az alkalmazandó fogyasztói jogokra vonatkozóan; és
- (d) a jogaik érvényesítése érdekében elérhetővé teszik a fogyasztók számára a jogorvoslat lehetőségét, ideértve a jogorvoslathoz való jogot, amikor az árut, illetve szolgáltatást kifizették, és azt nem a megállapodás szerint szállítják vagy nyújtják.

¹ A közvetítő szolgáltatók esetében az azonosító és az elérhetőségi adatok magukban foglalják az áru vagy a szolgáltatás tényleges szállítójának kilétét és elérhetőségeit is.

2. A Felek elismerik a nemzeti fogyasztóvédelmi hatóságaik vagy más érintett szerveik közötti együttműködés fontosságát az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatos tevékenységek terén, a fogyasztói bizalom növelése érdekében.

26.12. CIKK

Kéretlen direktmarketing-célú kommunikáció

1. A Felek mindegyike biztosítja a végfelhasználók közvetlen üzletszerzési célú, kéretlen tájékoztatással szembeni hatékony védelmét.

2. A Felek olyan hatékony intézkedéseket fogadnak el, illetve tartanak fenn kéretlen közvetlen üzletszerzési célú tájékoztatással kapcsolatban, amelyek:

- (a) megkövetelik a kéretlen üzletszerzési célú tájékoztatást küldő szolgáltatóktól, hogy biztosítsák, hogy a címzettek képesek legyenek megakadályozni e tájékoztatások folyamatos fogadását; vagy
- (b) a jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben meghatározottak szerint előírják azt, hogy a címzettek hozzájárulására van szükség a közvetlen üzletszerzési célú tájékoztatások fogadásához.

3. A Felek gondoskodnak arról, hogy a közvetlen üzletszerzési célú tájékoztatások egyértelműen azonosíthatók legyenek, feltüntetve, hogy kinek a nevében küldték azokat, és tartalmazzák a szükséges információkat annak érdekében, hogy a végfelhasználók díjmentesen és bármikor kérhessék az üzenetküldés megszüntetését.

26.13. CIKK

A forráskód átadására kötelezés vagy a forráskódhoz való hozzáférésnyújtásra kötelezés tilalma

1. Egyik Fél sem követeli meg a másik Fél természetes személyének vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezetének tulajdonában álló szoftver forráskódjának átadását vagy az ahhoz való hozzáférést. Ez a bekezdés nem alkalmazandó azokra az esetekre, amikor a másik Fél személye üzleti alapon, önkéntesen adja át a forráskódot vagy biztosít ahhoz hozzáférést, például egy közbeszerzési ügylet vagy egy szabadon letárgyalt szerződés esetében. E bekezdés egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg valamely Fél személyét abban, hogy szoftverét ingyenes és nyílt forráskódú megoldások keretében licenche adja.
2. Az egyértelműség érdekében a 25.11., a 39.1. és a 39.2. cikk alkalmazható a Felek tanúsítási eljárással összefüggésben elfogadott vagy fenntartott intézkedéseire.
3. E cikknek egyetlen rendelkezése sem érinti:
 - (a) a bíróság, közigazgatási bíróság vagy versenyhatóság által a versenyjog megsértésének orvoslására vonatkozóan előírt követelményeket;
 - (b) a szellemi tulajdon-jogok oltalmát és érvényesítését; vagy
 - (c) a Felek azon jogát, hogy a 28.3. cikkel összhangban intézkedéseket hozzanak.

26.14. CIKK

Szabályozási kérdésekben való együttműködés a digitális kereskedelem tekintetében

1. A Felek együttműködnek a saját jogukra, valamint annak végrehajtására vonatkozó információcsere útján a digitális kereskedelemből eredő szabályozási kérdésekkel kapcsolatban, beleértve a következőket:

- (a) a határokon átnyúló, műszakilag átjárható bizalmi és elektronikus hitelesítés elismerése és elősegítése;
- (b) a direktmarketing-célú kommunikáció kezelése;
- (c) a fogyasztók online védelme; valamint
- (d) a digitális kereskedelem fejlesztése szempontjából fontos bármely egyéb szabályozási kérdés.

2. A Felek az (1) bekezdésben említett információcsere alapján párbeszédet folytatnak egymással.

3. E cikk nem alkalmazandó a Feleknek a személyes adatok és a magánélet védelmével kapcsolatos szabályaira és intézkedéseire, ideértve a személyes adatok határokon átívelő továbbításával kapcsolatosakat is.

26.15. CIKK

Felülvizsgálat

Bármely Fél kérésére a 18.10. cikkben említett, szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság felülvizsgálja e fejezet végrehajtását, különös tekintettel az új üzleti modellekből vagy technológiákból esetlegesen adódó, a digitális kereskedelmet érintő lényeges változásokra. A szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság jelentést tesz megállapításairól, és bármilyen szükséges ajánlást megtehet a vegyes bizottságnak.

27. FEJEZET

TŐKEMOZGÁSOK, KIFIZETÉSEK ÉS ÁTUTALÁSOK, VALAMINT IDEIGLENES VÉDINTÉZKEDÉSEK

27.1. CIKK

Célkitűzés és hatókör

E fejezet célja az e megállapodás e részének értelmében vett liberalizált ügyletekkel összefüggő tőkemozgások és fizetési műveletek lehetővé tétele¹.

¹ Az egyértelműség érdekében e fejezet a 17-E. melléklet hatálya alá tartozik.

27.2. CIKK

Folyó fizetési mérleg

E megállapodás ezen része egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül, az egyes Felek szabadon átváltható valutában és a Nemzetközi Valutaalap 1944. július 22-én Bretton Woodsban (New Hampshire) elfogadott alapokmányával összhangban engedélyeznek minden átutalási vagy fizetési műveletet a folyó fizetési mérlegben megjelenő olyan ügyletek tekintetében, amelyek ezen megállapodás e részének hatálya alá tartoznak.

27.3. CIKK

Tőkemozgások

E megállapodás e része egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül, az egyes Felek kötelesek lehetővé tenni a folyó fizetési mérleg tőkemérlegén és pénzügyi mérlegén zajló tranzakciók tekintetében a tőke szabad mozgását a beruházásoknak és egyéb tranzakcióknak a 17., 18. és 25. fejezetben előírtak szerinti liberalizációja céljából.

27.4. CIKK

A tőkemozgásra, fizetési műveletekre vagy átutalásokra vonatkozó jogszabályok és egyéb rendelkezések alkalmazása

1. A 17.20., 27.2. és 27.3. cikk nem értelmezhető úgy, mint amely megakadályozza a Feleket a következőkre vonatkozó jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik alkalmazásában:

- (a) csőd, fizetési képtelenség vagy a hitelezők jogainak védelme;
- (b) pénzügyi eszközök (úgy mint értékpapírok, határidős ügyletek és származékos ügyletek) kibocsátása, kereskedése vagy forgalmazása;
- (c) pénzügyi jelentés készítése vagy nyilvántartások vezetése a tőkemozgásokról, kifizetésekről vagy átutalásokról, ha ez a bűnüldöző vagy pénzügyi szabályozó hatóságok részére történő segítségnyújtás érdekében szükséges;
- (d) bűncselekmények vagy vétségek, illetve megtévesztő vagy csalárd gyakorlatok;
- (e) a bírósági vagy közigazgatási eljárásokban hozott végzések vagy ítéletek betartásának biztosítása; vagy
- (f) szociális biztonság, állami nyugdíjbiztosítás vagy kötelező megtakarítási rendszerek.

2. Az (1) bekezdésben említett jogszabályok és egyéb rendelkezések méltányos és megkülönböztetéstől mentes módon alkalmazandók, illetve nem alkalmazhatók olyan módon, ami a tőkemozgások, fizetési műveletek vagy átutalások rejtett korlátozásának minősülne.

27.5. CIKK

Ideiglenes védintézkedések

Az Európai Unió gazdasági és monetáris uniójának működésében tapasztalt súlyos nehézségek, vagy azok veszélye okozta kivételes körülmények esetén az Unió Fél hat hónapot meg nem haladó időtartamra a tőkemozgások, kifizetések vagy átutalások tekintetében védintézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fenn. Ezeket az intézkedéseket a szigorúan szükséges mértékre kell korlátozni.

27.6. CIKK

Korlátozások a fizetési mérleggel vagy a külső finanszírozással kapcsolatos nehézségek esetén

1. Amennyiben a Felek egyike a fizetési mérleggel vagy a külső finanszírozással kapcsolatban súlyos nehézségeket, illetve ennek veszélyét tapasztalja, korlátozó intézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fenn a tőkemozgásokkal, kifizetésekkel és átutalásokkal kapcsolatban¹.

¹ Az egyértelműség érdekében a fizetési mérleggel vagy a külső finanszírozással kapcsolatos súlyos nehézségeket, illetve ezek veszélyét – egyéb tényezők mellett – a monetáris és árfolyam-politikával kapcsolatos súlyos nehézségek vagy ezek veszélye okozhatják.

2. Az e cikk (1) bekezdésében említett intézkedések:

- (a) adott esetben összhangban állnak a Nemzetközi Valutaalap alapokmányának cikkeivel;
- (b) nem haladják meg az e cikk (1) bekezdésében említett helyzet kezeléséhez szükséges mértéket;
- (c) átmenetiek és azokat az e cikk (1) bekezdésében említett helyzet javulásával fokozatosan felszámolják.
- (d) kerülnek a másik Fél kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi érdekeit érintő szükségtelen károkozást; valamint
- (e) megkülönböztetésmentesek a hasonló helyzetben lévő harmadik országokkal összehasonlítva.

3. Az árukereskedelem esetében az egyes Felek korlátozó intézkedéseket fogadhatnak el vagy tarthatnak fenn a külső pénzügyi helyzet vagy a fizetési mérleg megóvása érdekében. Az ilyen intézkedéseknek összhangban kell állniuk az 1994. évi GATT-tal és az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény fizetési mérleggel kapcsolatos rendelkezéseiről szóló egyetértési megállapodással.

4. Szolgáltatáskereskedelem esetén a Felek bármelyike elfogadhat vagy fenntarthat korlátozó intézkedéseket a külső pénzügyi helyzetének vagy a fizetési mérlegének megóvása céljából. Az ilyen intézkedéseknek összhangban kell lenniük a GATS XII. cikkével.

5. Az a Fél, amelyik az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedéseket fogad el vagy tart fenn, haladéktalanul értesíti azokról a másik Felet.

6. Amennyiben e cikk alapján korlátozó intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn, a Felek haladéktalanul konzultációt folytatnak a szolgáltatásokkal és beruházásokkal foglalkozó albizottság keretében, kivéve, ha az ilyen konzultációkra más fórumokon kerül sor, amelyeknek mindkét Fél tagja. A konzultációk során megvizsgálják a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos, az adott intézkedéseket eredményező nehézségeket, többek között az alábbi tényezők figyelembevételével:

- (a) a nehézségek természete és mértéke;
- (b) a külső gazdasági és kereskedelmi környezet; valamint
- (c) a rendelkezésre álló alternatív korrekciós intézkedések.

7. A (6) bekezdés szerinti konzultációk során foglalkoznak azzal, hogy a korlátozó intézkedések megfelelnek-e az (1) és (2) bekezdésnek. E konzultációk a Nemzetközi Valutaalap (IMF) által bemutatott valamennyi statisztikai vagy tényszerű jellegű megállapításon alapulnak – amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak –, és a következtetéseiknek figyelembe kell venniük a Valutaalapnak az érintett Fél fizetésimérleg- és külső pénzügyi helyzetéről szóló értékelését.

28. FEJEZET

KÖZBESZERZÉS

28.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet, valamint a 28-A. és 28-B. melléklet alkalmazásában:

- (a) „kereskedelmi áruk vagy szolgáltatások”: olyan áru vagy szolgáltatás, amelyet általában kereskedelmi piactereken értékesítenek vagy kínálnak eladásra nem állami beszerzőknek, és amelyeket nem állami célokra szoktak beszerezni;
- (b) „építőipari szolgáltatások”: olyan szolgáltatások, amelyek célja bármilyen magas- vagy mélyépítési munka megvalósítása, a CPC 51. főcsoportja értelmében;
- (c) „elektronikus árverés”: olyan iteratív folyamat, amelyben az ajánlattevők az új árakra, illetőleg az ajánlatnak a bírálati részszempontokhoz kapcsolódó egyes számszerűsíthető, az ártól különböző elemeire, vagy mindkettőre vonatkozóan kedvezőbb ajánlatot tesznek elektronikus úton, ami az ajánlatok rangsorolását vagy újbóli rangsorolását eredményezi;

- (d) „írásbeli” vagy „írásban”: bármely, szavakból vagy számjegyekből álló kifejezési forma, amely olvasható, reprodukálható és később közölhető; tartalmazhat elektronikus úton továbbított és tárolt adatokat is;
- (e) „korlátozott körű tendereljárás”: olyan közbeszerzési módszer, amelynek keretében a beszerző szerv kapcsolatba lép a választása szerinti beszállítóval vagy beszállítókkal;
- (f) „intézkedés”: az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéshez kapcsolódó bármilyen törvény, rendelet, eljárás, igazgatási iránymutatás vagy gyakorlat, vagy a beszerző szerv bármilyen cselekménye;
- (g) „többszöri felhasználásra szánt jegyzék”: azon beszállítókat tartalmazó jegyzék, amelyekről a beszerző szerv megállapította, hogy megfelelnek a jegyzékbe való felvétel feltételeinek, és amely jegyzéket a beszerző szerv többször kíván felhasználni;
- (h) „szándékolt beszerzésről szóló értesítés”: a beszerző szerv által közzétett értesítés, amelyben felhívják az érdekelt beszállítókat részvételi jelentkezés, ajánlat vagy mindkettő benyújtására;
- (i) „ellentételezés”: azok a feltételek vagy kötelezettségvállalások, amelyek ösztönzik a helyi fejlesztéseket vagy javítják valamelyik Fél fizetésimérleg-elszámolásait, mint például a belföldi tartalom alkalmazása, a technológia engedélyezése, beruházások, csereüzletek vagy hasonló intézkedések vagy követelmények;
- (j) „nyílt eljárás”: olyan beszerzési módszer, amelynek keretében valamennyi érdekelt beszállító benyújthatja az ajánlatát;

- (k) „beszerző szerv”: a 28-A. melléklet és a 28-B. melléklet A., B. és C. szakaszának alkalmazási körébe tartozó szerv;
- (l) „minősített beszállító”: olyan beszállító, amelyet a beszerző szerv a részvétel feltételeit teljesítő ajánlattevőként ismer el;
- (m) „meghívásos pályázati eljárás”: olyan közbeszerzési módszer, amelynek keretében a beszerző szerv csak minősített beszállítókat kér fel ajánlat benyújtására;
- (n) „szolgáltatások”: eltérő rendelkezés hiányában a szolgáltatások magukban foglalják az építőipari szolgáltatásokat is;
- (o) „szabvány”: olyan okmány, amelyet egy elismert testület fogadott el és hagyott jóvá általános és ismételt használatra; és amely árukra, szolgáltatásokra vagy kapcsolódó eljárásokra és gyártási módszerekre vonatkozó szabályokat, iránymutatásokat vagy jellemző ismertetőjegyeket határoz meg, amelyek teljesítése nem kötelező; az okmány tartalmazhat valamely árura, szolgáltatásra, eljárásra vagy gyártási módszerre vonatkozó terminológiát, jeleket, csomagolási, jelölési vagy címkézési követelményeket, illetve vonatkozhat kizárólag ezekre;
- (p) „beszállító”: árukat vagy szolgáltatásokat nyújtó vagy nyújtani képes személy vagy személyek csoportja; valamint

- (q) „műszaki leírás”: olyan ajánlattételi követelmény, amely:
- (i) meghatározza:
 - (A) a közbeszerzés tárgyát képező áruk tekintetében megkövetelt jellemzőket, ideértve a minőségre, a teljesítményre, a biztonságra és a méretekre vonatkozó, illetve az előállításukhoz szükséges gyártási folyamatokra és módszerekre vonatkozó jellemzőket is; vagy
 - (B) a közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatások tekintetében megkövetelt jellemzőket, ideértve a minőségre, a teljesítményre és a biztonságra vonatkozó, illetve az ilyen szolgáltatások nyújtásához szükséges folyamatokra és módszerekre vonatkozó jellemzőket is; vagy
 - (ii) meghatározza az árura vagy szolgáltatásra alkalmazandó, a terminológiára, a jelekre, a csomagolásra, a jelölésre vagy a címkézésre vonatkozó követelményeket.

28.2. CIKK

Hatály és alkalmazási kör

1. E fejezet az érintett közbeszerzésekre vonatkozó bármely intézkedésre vonatkozik, amelynek lefolytatása kizárólag vagy részben elektronikus úton történik.

2. E fejezet alkalmazásában „az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés” kormányzati célú beszerzést jelent:

- (a) amelynek tárgya olyan áruk, szolgáltatások vagy ezek bármilyen kombinációjának beszerzése:
 - (i) a 28-A. és 28-B. mellékletben meghatározottak szerint; és
 - (ii) amelyek beszerzése nem kereskedelmi értékesítés vagy viszonteladás, vagy kereskedelmi értékesítésre vagy viszonteladásra szánt termék gyártása vagy szállítása vagy szolgáltatás nyújtása céljából történik;
- (b) bármilyenfajta szerződéses úton, például: beszerzés; lízing; valamint bérbeadás vagy részletvétel, vételi opció kikötésével vagy anélkül;
- (c) amely vonatkozásában az e cikk (6)–(8) bekezdésével összhangban becsült érték megegyezik vagy meghaladja a 28-A. vagy 28-B. mellékletben meghatározott küszöbértéket a 28.6. cikk szerinti hirdetmény közzétételének időpontjában;
- (d) amelyet a beszerző szerv végez; valamint
- (e) amely nincs az e cikk (3) bekezdése vagy a 28-A. vagy 28-B. melléklet szerint egyébként kizárva az alkalmazási körből.

3. Amennyiben a 28-A. vagy 28-B. melléklet másként nem rendelkezik, e fejezet nem alkalmazandó a következőkre:

- (a) földterület, meglévő épületek vagy ingatlanok, illetve az ezekhez fűződő jogok megvásárlása vagy bérlete;
- (b) nem szerződéses megállapodások vagy bármilyen formájú támogatás, amelyet valamelyik Fél nyújt, az együttműködési megállapodásokat, vissza nem térítendő támogatásokat, hiteleket, szubvenciókat, tőkeinjekciókat, garanciákat és pénzügyi ösztönzőket is beleértve;
- (c) pénzügyi vagy letéti szolgáltatások, szabályozott pénzügyi intézményekre irányuló felszámolási vagy vállalatvezetői szolgáltatások, illetve államadósság értékesítéséhez, visszaváltásához és elosztásához kapcsolódó szolgáltatások beszerzése vagy vásárlása, beleértve a hiteleket és államkötvényeket, kincstárjegyeket és más értékpapírokat is;
- (d) állami hatóságokkal kötött munkaszerződések;
- (e) a következő beszerzések:
 - (i) közvetlenül nemzetközi segítségnyújtás céljából lefolytatott beszerzések, beleértve a fejlesztési segílyt is;

- (ii) olyan nemzetközi megállapodás meghatározott eljárása vagy feltétele szerinti közbeszerzés, amely megállapodás csapatok állomásoztatására, illetve amely egy projektnek az aláíró országok általi közös megvalósítására irányul; vagy
 - (iii) nemzetközi szervezet meghatározott eljárása vagy feltétele, illetve nemzetközi támogatásokból, hitelekkel vagy más segítségnyújtásból finanszírozott eljárás vagy feltétel szerinti beszerzések, amennyiben az alkalmazandó eljárás vagy feltétel nem lenne összeegyeztethető ezzel a fejzettel; vagy
- (f) pénzügyi szolgáltatások.
4. E fejezet alkalmazandó a 28-A. vagy 28-B. melléklet hatálya alá tartozó valamennyi beszerzésre, amely esetében az egyes Felek kötelezettségeit a következőképpen határozzák meg:
- (a) a 28-A. és 28-B. melléklet A. szakaszában azon központi kormányzati szervek megnevezése, amelyek közbeszerzései e fejezet hatálya alá esnek;
 - (b) a 28-A. vagy 28-B. melléklet B. szakaszában azon központi szint alatti kormányzati szervek megnevezése, amelyek közbeszerzései e fejezet hatálya alá esnek;
 - (c) a 28-A. és 28-B. melléklet C. szakaszában az összes egyéb szerv megnevezése, amelyek közbeszerzései e fejezet hatálya alá esnek;
 - (d) a 28-A. vagy 28-B. melléklet D. szakaszában azon áruk megnevezése, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;

- (e) a 28-A. és 28-B. melléklet E. szakaszában az építőipari szolgáltatások kivételével azon szolgáltatások megnevezése, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;
- (f) a 28-A. és 28-B. melléklet F. szakaszában azon építőipari szolgáltatások megnevezése, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;
- (g) a 28-A. és 28-B. melléklet G. szakaszában azon építési koncessziók megnevezése, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;
- (h) a 28-A. és 28-B. melléklet H. szakaszában általános megjegyzés feltüntetése;
- (i) a 28-A. és 28-B. melléklet I. szakaszában azok a médiumok megnevezése, amelyekben a Fél közzéteszi a közbeszerzési hirdetményeit, az odaítélésről szóló tájékoztatóit, valamint a közbeszerzési rendszerével kapcsolatos, az e fejezetben meghatározott egyéb információkat;
- (j) a 28-B. melléklet J. szakaszában a küszöbértékekhez használandó átváltási árfolyam.

5. Ha a beszerző szerv az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés meghatározott követelményeknek megfelelő lefolytatása során olyan személyeket vesz igénybe, akik nem szerepelnek a 28-A. vagy 28-B. mellékletben, az ilyen követelményekre a 28.4. cikk értelemszerűen alkalmazandó.

6. A beszerzés becsült értékének annak megállapítása céljából történő meghatározása során, hogy a beszerzés érintett közbeszerzésnek minősül-e, a beszerző szerv:

- (a) a beszerzést nem oszthatja fel részbeszerzésekre, és nem választhat ki vagy használhat a beszerzés becsült értékének meghatározására egy adott értékelési módszert avégett, hogy a beszerzést teljes mértékben vagy részlegesen kivonja e fejezet alkalmazása alól; valamint

(b) a beszerzés becsült maximális összesített értékét veszi figyelembe annak teljes tartama alatt, függetlenül attól, hogy egy vagy több beszállítónak ítélték oda, figyelemmel a díjazás minden formájára, így például:

(i) a prémiumokat, díjakat, jutalékokat és kamatokat is; valamint

(ii) amennyiben a beszerzés biztosítja opciók lehetőségét, az ilyen opciók teljes értékét.

7. Amennyiben egy beszerzés egyedi előírásai egynél több szerződés odaítélését, vagy a szerződések több részben történő odaítélését eredményezik (a továbbiakban: megújítható szerződések), a becsült maximális összesített érték számításának a következőkön kell alapulnia:

(a) az előző 12 hónap vagy a beszerző szerv előző költségvetési éve során odaítélt, azonos típusú árura vagy szolgáltatásra vonatkozó megújítható szerződések értéke, lehetőség szerint az áru vagy szolgáltatás ezt követő 12 hónap folyamán várhatóan bekövetkező mennyiségi vagy értékbeli változásainak figyelembevételével kiigazítva; vagy

(b) az azonos típusú árura vagy szolgáltatásra vonatkozó, az első szerződés odaítélését követő 12 hónap, vagy a beszerző szerv költségvetési éve folyamán odaítélendő megújítható szerződések becsült értéke.

8. Olyan, áruk vagy szolgáltatások bérletére, haszonbérletére, lízingjére vagy részletvételére irányuló beszerzés esetén, amelynél összértéket nem jelölnek meg, az értékelés alapja a következő:

- (a) határozott időre szóló szerződés esetén:
 - (i) ha a szerződés időtartama legfeljebb 12 hónap, az időtartama alatti becsült összesített maximális érték;
 - (ii) ha a szerződés időtartama meghaladja a 12 hónapot, a becsült összesített maximális érték, bármilyen becsült maradványértéket is beleértve;
- (b) határozatlan időre kötött szerződés esetén a becsült havi részlet 48-szorosa;
- (c) ha nem biztos, hogy a szerződés határozott időtartamú, a b) pontot kell alkalmazni.

28.3. CIKK

Biztonsággal kapcsolatos és általános kivételek

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az akadályozná a Feleket abban, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, vagy olyan információkat hozzanak nyilvánosságra, amelyeket szükségesnek tartanak a fegyver, lőszer vagy hadianyag beszerzésével vagy a nemzetbiztonság, illetve a honvédelem szempontjából nélkülözhetetlen beszerzésekkel kapcsolatos alapvető biztonsági érdekeik védelmében.

2. Figyelemmel arra a követelményre, hogy ilyen intézkedést nem szabad olyan módon alkalmazni, amely azonos körülmények fennállása esetén a Felek közötti önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozását jelenti, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy akadályozná valamely Felet olyan intézkedés meghozatalában vagy érvényesítésében, amely:

- (a) a közérköles, közrend vagy közbiztonság védelméhez szükséges;
- (b) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges;
- (c) a szellemi tulajdon oltalmához szükséges; vagy
- (d) fogyatékkal élők, jótékonyági intézmények vagy börtönmunka termékeire vagy szolgáltatásaira vonatkozik.

3. A Felek egyetértenek abban, hogy a (2) bekezdés b) pontja kiterjed az emberi, állati és növényi élet és egészség védelméhez szükséges környezetvédelmi intézkedésekre.

28.4. CIKK

Általános elvek

Megkülönböztetésmentesség

1. Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatos intézkedések tekintetében mindegyik Fél – a beszerző szerveit is ideértve – a másik Fél áruit és szolgáltatásait, valamint a másik Félnek a Felek bármelyikének áruit vagy szolgáltatásait kínáló beszállítóit haladéktalanul és feltétel nélkül köteles legalább olyan kedvezményes elbánásban részesíteni, mint amilyenben a Fél – a beszerző szerveit is ideértve – saját áruit, szolgáltatásait és beszállítóit részesíti.
2. Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatos valamennyi intézkedés tekintetében valamely Fél, beleértve annak beszerző szerveit is:
 - (a) külföldi érdekeltség vagy tulajdonjog mértéke alapján nem részesíthet kedvezőtlenebb elbánásban egy helyben letelepedett beszállítót egy másik, helyben letelepedett beszállítónál; vagy
 - (b) nem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést helyben letelepedett beszállítóval szemben azon az alapon, hogy egy bizonyos beszerzésben az általa ajánlott termékek vagy szolgáltatások a másik Fél termékei vagy szolgáltatásai.

Elektronikus eszközök alkalmazása

3. A Felek gondoskodnak arról, hogy az érintett közbeszerzésekkel kapcsolatos minden kommunikáció és információcsere elektronikus úton történjen, ideértve a beszerzési információk, hirdetmények és pályázati dokumentációk közzétételét, valamint az ajánlatok befogadását. Ha az érintett közbeszerzést elektronikus úton folytatják le, a beszerző szerv:

- (a) biztosítja, hogy a beszerzést olyan információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel bonyolítsák le, beleértve az információk hitelesítésével és titkosításával kapcsolatosakat is, amelyek általánosan elérhetők és interoperábilisak más általánosan elérhető információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel;
- (b) létrehozza és fenntartja azokat a rendszereket, amelyek biztosítják a részvételi jelentkezések és az ajánlatok sértetlenségét, a beérkezés idejének meghatározását és a jogosulatlan hozzáférés megakadályozását is ideértve; valamint
- (c) elektronikus információs és kommunikációs eszközöket használ a beszerzési eljárásokban a hirdetmények és az ajánlattételi dokumentáció közzétételéhez, valamint – a lehető legnagyobb mértékben – az ajánlatok benyújtásához.

A közbeszerzés lefolytatása

4. A beszerző szervnek az érintett közbeszerzést átlátható módon és pártatlanul kell lefolytatnia:
 - (a) e fejezettel összhangban, olyan módszerek alkalmazásával, mint a nyílt eljárás, a meghívásos pályázati eljárás és a tárgyalásos pályázati eljárás; valamint
 - (b) megelőzve az összeférhetlenséget és a korrump gyakorlatokat, a hatályos jogszabályokkal összhangban.

Származási szabályok

5. Az e fejezet hatálya alá tartozó közbeszerzés céljából a Felek nem alkalmaznak a másik Félől importált árukra olyan származási szabályokat, amelyek eltérnek azoktól a származási szabályoktól, amelyeket az adott Fél a rendes kereskedelmi forgalom során alkalmaz ugyanazon áruk behozatalára.

Ellentételezés

6. Az érintett közbeszerzéssel kapcsolatban a Felek – a beszerző szerveiket is beleértve – a beszerzés egyetlen szakaszában sem kérhetnek, vehetnek figyelembe, alkalmazhatnak vagy kényszeríthetnek ki ellentételezést.

Nem a beszerzésre vonatkozó intézkedések

7. Az (1) és a (2) bekezdés nem alkalmazandó a behozatalra vagy azzal összefüggésben kivetett vámra vagy bármilyen egyéb díjra, az ilyen vámok és díjak kivetésének módozataira, és egyéb behozatali szabályokra, formai előírásokra vagy intézkedésekre, amelyek érintik a szolgáltatások kereskedelmét, az érintett közbeszerzéseket szabályozó intézkedések kivételével.

Korrupció elleni küzdelem

8. A Felek biztosítják, hogy megfelelő intézkedésekkel rendelkezzenek a közbeszerzéseik során előforduló korrupció kezelésére és megelőzésére. Az ilyen intézkedések magukban foglalhatnak olyan eljárásokat, amelyek határozatlan időre vagy meghatározott időtartamra kizárják a Fél beszerzéseiben való részvételre való jogosultságból azon ajánlattevőket, amelyekről az adott Fél igazságügyi hatóságai jogerős határozatban megállapították, hogy az adott Fél területén a közbeszerzésekkel kapcsolatban vesztegetést, csalást vagy egyéb jogellenes cselekményeket követtek el. A Felek biztosítják továbbá, hogy olyan politikákkal és eljárásokkal rendelkezzenek, amelyek a lehető legnagyobb mértékben kiküszöbölik vagy kezelik egy adott közbeszerzésben részt vevő vagy arra befolyást gyakorló személyek részéről esetleg felmerülő összeférhetlenséget.

28.5. CIKK

A közbeszerzési rendszerre vonatkozó információk

1. Valamennyi Fél köteles:

- (a) haladéktalanul közzétenni az érintett közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályban vagy rendeletben előírt, az értesítésekbe és az ajánlattételi dokumentációba hivatkozással belefoglalt jogszabályokat, rendeleteket, bírósági határozatokat, általánosan alkalmazandó igazgatási döntéseket, szokásos szerződéses záradékokat, valamint az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésekre vonatkozó eljárásokat, és ezek bármilyen módosítását a nemzeti szinten hivatalosan kijelölt, széles körben terjesztett és a nyilvánosság számára mindenkor hozzáférhető, megfelelő elektronikus vagy papíralapú médium útján; valamint
- (b) megkeresésre azokról felvilágosítást nyújtani a másik Félnek.

2. A 28-A. melléklet, illetve a 28-B. melléklet I. szakasza a következők jegyzékét tartalmazza:

- (a) azon elektronikus vagy nyomtatott médiumokat, amelyek útján az érintett Fél közzéteszi az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott információt;
- (b) azon elektronikus vagy nyomtatott médiumokat, amelyek útján az érintett Fél közzéteszi a 28.6. cikkben, a 28.8. cikk (9) bekezdésében és a 28.17. cikk (2) bekezdésében előírt hirdetményeket; és

- (c) azon weboldal(ak) címét, amelye(ke)n az érintett Fél közzéteszi az alábbiakat:
- (i) a 28.17. cikk (4) bekezdése szerinti beszerzési statisztikáit; vagy
 - (ii) a 28.17. cikk (5) bekezdése alapján odaítélt szerződésekre vonatkozó hirdetményeit.
3. A Felek haladéktalanul értesítik a 28.21. cikkben említett albizottságot a Félre vonatkozó, a 28-A. melléklet és a 28-B. melléklet I. szakaszában felsorolt információk bármilyen változásáról.

28.6. CIKK

Hirdetmények

A szándékolt beszerzésekről szóló hirdetmény

1. A beszerző szerv a megállapodás hatálya alatt álló minden egyes beszerzés tekintetében hirdetményt tesz közzé a szándékolt beszerzésre vonatkozóan, kivéve, ha a 28.14. cikkben meghatározott körülmények állnak fenn.
2. E fejezet eltérő rendelkezése hiányában a szándékolt beszerzésekről szóló minden egyes hirdetménynek a következőket kell tartalmaznia:
 - (a) a beszerző szerv neve és címe, valamint minden más információ, amely szükséges az intézménnyel való kapcsolatfelvételhez a beszerzéshez kapcsolódó összes lényeges dokumentum megszerzéséhez, valamint a dokumentáció ára és a fizetés módjai, amennyiben a dokumentáció nem térítésmentes;

- (b) a beszerzés leírása, beleértve a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét, illetve ha az a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget;
- (c) a megújítható szerződések esetében, amennyiben lehetséges, a szándékolt beszerzésekről szóló hirdetések közzétételének várható ütemezése;
- (d) valamennyi opció leírása;
- (e) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidőt vagy a szerződés időtartamát;
- (f) az alkalmazandó beszerzési eljárás, és annak meghatározása, hogy tartalmaz-e tárgyalást vagy elektronikus árverési mechanizmust;
- (g) adott esetben a közbeszerzésben való részvételi jelentkezés benyújtására vonatkozó címet és határidőt;
- (h) az ajánlatok benyújtására vonatkozó cím és határidő;
- (i) azon nyelv vagy nyelvek meghatározása, amelyen vagy amelyeken az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések benyújthatók, amennyiben azok benyújthatók olyan nyelven, amely nem a hivatalos nyelve annak a Félnek, amelyikhez a beszerző szerv tartozik;

- (j) a beszállítókra vonatkozó részvételi feltételek felsorolása és rövid leírása, ideértve a beszállítók által ezzel kapcsolatban benyújtandó meghatározott dokumentumokra és igazolásokra vonatkozó követelményeket, hacsak ezeket a követelményeket nem tartalmazza a pályázati dokumentáció, amelyet a szándékolt beszerzésről szóló hirdetménnyel egy időben bocsátanak az összes érdekelt beszállító rendelkezésére;
- (k) azokban az esetekben, amikor a beszerző szerv a 28.8. cikk (5) bekezdése szerint korlátozott számú minősített beszállítót szándékozik kiválasztani, és felhívni ajánlat benyújtására, azoknak a kritériumoknak a meghatározása, amelyek alapján a beszállítók kiválasztása történik, és azon beszállítók száma, akik ajánlatot nyújthatnak be; és
- (l) annak feltüntetése, hogy a beszerzés e fejezet hatálya alá tartozik.

Összefoglaló értesítés

3. A beszerző szerv a szándékolt beszerzés minden egyes esetére vonatkozóan a WTO egyik hivatalos nyelvén összefoglaló értesítést tesz közzé a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételével egy időben¹. Az összefoglaló hirdetménynek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- (a) a közbeszerzés tárgya;

¹ Az egyértelműség érdekében a WTO hivatalos nyelvei az angol, a spanyol és a francia.

- (b) az ajánlatok benyújtási határideje, vagy adott esetben a beszerzésben való részvételi jelentkezés, vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelem benyújtásának határideje; valamint
- (c) az a cím, ahonnan beszerezhető a beszerzéshez kapcsolódó dokumentáció.

A tervezett beszerzésről szóló felhívás

4. A beszerző szerveket arra ösztönzik, hogy minden pénzügyi évben a lehető legkorábban tegyék közzé a jövőbeli beszerzések terveiről szóló hirdetményt (a továbbiakban: tervezett beszerzésről szóló hirdetmény). A tervezett beszerzésről szóló hirdetmény tartalmazza a beszerzés tárgyát és a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének tervezett időpontját.

5. A 28-A. vagy 28-B. melléklet B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó beszerző szerv a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményt felhasználhatja szándékolt beszerzésről szóló hirdetményként, feltéve, hogy a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény az e cikk (2) bekezdésében említettek közül a már a szerv rendelkezésére álló valamennyi információt tartalmazza, valamint egy nyilatkozatot, amely szerint az érdekelt ajánlattevőknek jelezniük kell a beszerző szerv felé az ajánlattételi szándékukat.

A hirdetményekre vonatkozó közös szabályok

6. A szándékolt beszerzésről szóló hirdetmények, összefoglaló hirdetmények és tervezett beszerzésről szóló hirdetmények elektronikus úton, díjmentesen, egyablakos hozzáférési ponton keresztül az interneten közvetlenül hozzáférhetőnek kell lennie. Ezen túlmenően a hirdetés olyan megfelelő nyomtatott médiumon keresztül is közzétehető, amelyet széles körben terjesztenek, a hirdetmények pedig a nyilvánosság számára mindenkor hozzáférhetőnek kell lennie, legalább a hirdetésben feltüntetett időszak lejártáig.

A megfelelő nyomtatott és elektronikus médiumokat az egyes Felek a 28-A., illetve 28-B. melléklet I. szakaszában sorolják fel.

7. A (6) bekezdésben a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmények, az összefoglaló hirdetmények és a tervezett beszerzésről szóló hirdetmények elektronikus úton, ingyenesen, egyetlen hozzáférési ponton keresztül történő hozzáférhetőségére vonatkozóan meghatározott követelményektől eltérően Chile e megállapodás hatálybalépésének napjától és az egységes hozzáférési pont teljes működéséig tartó hároméves átmeneti időszakra – az egyetlen hozzáférési pont ideiglenes alternatívájaként – létrehoz egy internetes átjárót, amely ingyenesen elérhető, és azokra a platformokra vagy weboldalakra mutató hivatkozásokat tartalmaz, amelyeken a hirdetményeket közzéteszik. Az átjáró legfeljebb négy webhelyre mutató hivatkozásokat tartalmazhat, amelyek a következők:

(a) *Mercado público*;

(b) *Ministerio de Obras Públicas*;

(c) *Dirección General de Concesiones*; valamint

(d) *Diario Oficial*.

8. A felek rendelkeznek e cikk (7) bekezdésének időszakos felülvizsgálatáról, amely magában foglal egy, a 28.21. cikkben említett albizottság keretében zajló tárgyalást, különös tekintettel az egységes hozzáférési pont végrehajtásának állására.

28.7. CIKK

A részvétel feltételei

1. A beszerző szerv arra a szükséges mértékre korlátozza a beszerzésben való részvétel feltételeit, amellyel biztosítható, hogy a beszállító rendelkezik olyan jogi, pénzügyi, üzleti és műszaki alkalmassággal, amellyel az adott beszerzés megvalósítható.
2. A részvétel feltételeinek meghatározása során a beszerző szerv:
 - (a) a beszerzésben való részvételt nem köti ahhoz a feltételhez, amely szerint az ajánlattevőnek olyan beszállítónak kell lennie, akinek valamely Fél beszerző szerve korábban már odaítélt egy vagy több szerződést;
 - (b) megfelelő előzetes szakmai tapasztalatot követelhet, ha az szükséges a beszerzés követelményeinek teljesítéséhez; valamint

(c) a beszerzés feltételeként nem ír elő az adott Fél területén szerzett korábbi tapasztalatot.

3. Annak értékelése során, hogy a beszállító megfelel-e a részvételi feltételeknek, a beszerző szerv:

(a) értékeli a beszállító pénzügyi kapacitását, valamint üzleti és műszaki alkalmasságát a beszállító által végzett üzleti tevékenységek alapján a beszerző szerv szerinti Fél területén és azon kívül; valamint

(b) értékelését azon feltételek alapján végzi, amelyeket a beszerző szerv előzetesen meghatározott a hirdetményekben vagy az ajánlattételi dokumentációban.

4. Ha vannak alátámasztó bizonyítékok, és feltéve, hogy ezt a bekezdést nem alkalmazza olyan módon, amely a Felek közötti önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetés eszközét képezné, az egyik Fél – a beszerző szerveit is beleértve – például a következő indokok alapján zárhat ki egy beszállítót:

(a) csődeljárás;

(b) hamis nyilatkozatok;

(c) jelentős vagy ismétlődő hiányosságok korábbi szerződés vagy szerződések szerinti lényeges követelmény vagy kötelezettség teljesítésében;

- (d) súlyos bűncselekményt vagy egyéb büntetendő cselekményt megállapító jogerős bírósági ítéletek;
- (e) súlyos szakmai kötelezettségszegés vagy mulasztás, amely hátrányosan érinti a beszállító kereskedelmi feddhetetlenségét; vagy
- (f) adófizetési kötelezettség nem teljesítése.

28.8. CIKK

A beszállítók minősítése

Nyilvántartási rendszerek és minősítési eljárások

1. A Felek – a beszerző szerveiket is beleértve – működtethetik a beszállítók nyilvántartási rendszerét, amelynek keretében az érdekelt beszállítóknak regisztrálniuk kell és meg kell adniuk bizonyos információkat. Ebben az esetben a Fél biztosítja, hogy az érdekelt beszállítók elektronikus úton hozzáférjenek a nyilvántartási rendszerre vonatkozó információkhoz, és bármikor kérelmezhessek a nyilvántartásba vételt. Az illetékes hatóság észszerű határidőn belül tájékoztatja őket a kérelemnek helyt adó vagy elutasító határozatáról. A kérelem elutasítása esetén a határozatot megfelelően indokolni kell.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy:
 - (a) beszerző szervei törekedjenek a minősítési eljárásaik közötti különbségek minimalizálására; valamint
 - (b) amennyiben beszerző szerveik nyilvántartási rendszereket tartanak fenn, a beszerző szervek törekedjenek az említett rendszerek közötti különbségek minimalizálására.

3. A Felek – a beszerző szerveiket is beleértve – nem fogadhatnak el vagy alkalmazhatnak olyan nyilvántartási rendszert vagy minősítési eljárást, amelynek célja vagy hatása az, hogy szükségtelenül akadályozza a másik Fél beszállítóinak a Fél beszerzésében való részvételét.

Meghívásos pályázati eljárás

4. Amennyiben a beszerző szerv meghívásos pályázati eljárást kíván lefolytatni, köteles:
 - (a) a szándékolt beszerzésről szóló hirdetménybe belefoglalni legalább a 28.6. cikk (2) bekezdésének a), b), f), g), j), k) és l) pontjában meghatározott információkat, és felhívni az ajánlattevőket részvételi jelentkezés benyújtására; és
 - (b) az ajánlattételi időtartam kezdetéig biztosítani legalább a 28.6. cikk (2) bekezdésének c), d), e), h) és i) pontjában meghatározott információkat a minősített beszállítók számára, amelyeket a 28.12. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján értesít.

5. A beszerző szerv lehetővé teszi minden minősített beszállító számára, hogy részt vegyen egy adott beszerzésben, hacsak a beszerző szerv a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben nem korlátozza azon beszállítóknak a számát, akiknek engedélyezi ajánlat benyújtását, és nem állapítja meg a korlátozott számú beszállítók kiválasztásának szempontjait vagy indoklását. Az ajánlattételi felhívást a verseny biztosításához szükséges számú beszállítónak kell címezni.

6. Amennyiben az ajánlattételi dokumentáció nyilvánosan nem hozzáférhető a (4) bekezdésben említett hirdetmény közzétételének időpontjától, a beszerző szerv ezeket a dokumentumokat valamennyi, az (5) bekezdéssel összhangban kiválasztott minősített beszállítónak egyszerre bocsátja rendelkezésére.

Többszöri felhasználásra szánt jegyzékek

7. A beszerző szervek többszöri felhasználásra szánt jegyzéket tarthatnak fenn, feltéve, hogy az értesítést, amelyben felhívják az érdekelt beszállítókat, hogy kérelmezzék a jegyzékbe való felvételüket:

- (a) évente közzéteszik; valamint
- (b) ha elektronikus úton teszik közzé, a 28-A. és 28-B. melléklet I. szakaszában felsorolt megfelelő médiában folyamatosan elérhetővé teszik.

8. A (7) bekezdésben szereplő hirdetmény tartalmazza a következőket:
- (a) azon áruk vagy szolgáltatások, illetve azok kategóriáinak felsorolása, amelyekre vonatkozóan a jegyzéket felhasználhatják;
 - (b) a beszállítók által a jegyzékbe való felvétel érdekében teljesítendő részvételi feltételek és azok a módszerek, amelyeket a beszerző szerv annak ellenőrzésére használ fel, hogy a beszállító megfelel-e a feltételeknek;
 - (c) a beszerző szerv neve és címe, valamint az intézménnyel való kapcsolatfelvételhez és a jegyzékkel kapcsolatos valamennyi vonatkozó dokumentum megszerzéséhez szükséges más információ;
 - (d) a jegyzék érvényességi időszaka és megújításának vagy megszüntetésének módjai, illetve ha az érvényességi időszakot nem írják elő, annak a módszernek a megadása, amellyel értesítést küldenek a jegyzék használatának megszüntetéséről; valamint
 - (e) annak feltüntetése, hogy a jegyzék felhasználható az e fejezet hatálya alá tartozó beszerzések esetében.
9. A (7) bekezdéstől eltérve, ha egy többszöri felhasználásra szánt jegyzék legfeljebb három évig érvényes, a beszerző szervnek elegendő a (7) bekezdésben említett hirdetményt csak egy alkalommal, a jegyzék érvényességi időtartamának kezdetén közzétennie, feltéve, hogy a hirdetmény:
- (a) tartalmazza az érvényesség időtartamát, valamint azt, hogy további hirdetményeket nem tesznek közzé; valamint

(b) közzététele elektronikus úton történik, és folyamatosan elérhető érvényessége időtartama alatt.

10. A beszerző szerv lehetővé teszi a beszállítóknak a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételük bármikori kérelmezését, és észszerűen rövid időn belül feltünteti a jegyzékben az összes minősített beszállítót.

11. Ha a többszöri felhasználásra szánt jegyzékben nem szereplő beszállító a 28.12. cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül részvételi jelentkezést ad be a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken alapuló beszerzésben, és benyújt minden előírt dokumentumot, a beszerző szerv megvizsgálja a jelentkezést. A beszerző szerv nem zárhatja ki az ajánlattevőt a mérlegelésből azon az alapon, hogy a beszerző szerv nem rendelkezett elegendő idővel arra, hogy megvizsgálja a kérelmet, kivéve, ha kivételes esetekben, a beszerzés bonyolultságának eredményeként, a beszerző szerv nem képes elvégezni a kérelem vizsgálatát az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidőn belül.

A 28-A. vagy 28-B. melléklet B. és C. szakaszában szereplő szervek

12. A 28-A. vagy 28-B. melléklet B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó beszerző szerv felhasználhatja szándékolt beszerzésről szóló hirdetményként azt a hirdetményt, amely alapján az érdekelt ajánlattevők kérelmezhetik a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételüket, feltéve, hogy:

- (a) a hirdetményt e cikk (7) bekezdésével összhangban tették közzé, és az tartalmazza az e cikk (8) bekezdésében előírt információkat, valamint a 28.6. cikkben előírtak közül rendelkezésre álló információkat, és egy nyilatkozatot arról, hogy a hirdetmény szándékolt beszerzésről szóló hirdetménynek minősül, vagy, hogy csak a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken szereplő ajánlattevők kapnak további értesítést a többszöri felhasználásra szánt jegyzék hatálya alá tartozó beszerzésekről; és
- (b) a beszerző szerv haladéktalanul rendelkezésre bocsátja az adott beszerzésben való részvételi szándékukat kifejező beszállítók számára azokat az információkat, amelyek alapján a beszállítók dönthetnek arról, hogy részt kívánnak-e venni a beszerzésben, ideértve a 28.6. cikk (2) bekezdése szerinti összes információt, amennyiben az említett információ rendelkezésre áll.

13. A 28-A. vagy 28-B. melléklet B. vagy C. szakaszának hatálya alá tartozó, beszerző szerv lehetővé teheti egy beszállítónak, aki az e cikk (10) bekezdésével összhangban kérte a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételét, hogy egy adott közbeszerzés keretében ajánlatot nyújtson be, amennyiben a beszerző szerv számára elegendő idő áll rendelkezésére annak megvizsgálására, hogy a beszállító teljesíti-e a részvétel feltételeit.

A beszerző szerv határozataira vonatkozó információk

14. A beszerző szerv haladéktalanul tájékoztatja a beszerzésben való részvételi jelentkezést vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmet benyújtó beszállítót a beszerző szerv által a jelentkezéssel vagy a kérelemmel kapcsolatban meghozott döntésről.

15. Abban az esetben, ha a beszerző szerv elutasítja a beszállító beszerzésben való részvételi jelentkezését vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmét, visszavonja a beszállító minősítését, vagy leveszi az ajánlattevőt a többszöri felhasználásra szánt jegyzékből, a beszerző szerv erről haladéktalanul értesíti a beszállítót, és a beszállító kérésére haladéktalanul írásos indokolást küld döntéséről.

28.9. CIKK

Műszaki leírások

1. A beszerző szerv nem készíthet, fogadhat el vagy alkalmazhat műszaki leírásokat, illetve nem írhat elő megfelelőségértékelési eljárásokat azzal a céllal vagy eredménnyel, hogy szükségtelen akadályt állítson a nemzetközi kereskedelem útjába.

2. A beszerzendő árukra és szolgáltatásokra vonatkozó műszaki leírások előírásakor a beszerző szerv adott esetben:

- (a) a tervezési és leíró jellemzők helyett a teljesítmény- és funkcionális követelmények tekintetében határozza meg a műszaki leírást; valamint
- (b) a műszaki leírásokat nemzetközi szabványokra, ha vannak ilyenek, vagy nemzeti műszaki előírásokra, elismert nemzeti szabványokra vagy építési szabályzatokra alapozza, ha nincsenek ilyen nemzetközi szabványok.

3. Amennyiben a műszaki leírások tervezési vagy leíró jellemzőket tartalmaznak, a beszerző szerv adott esetben a „vagy ezzel egyenértékű” szavaknak az ajánlattételi dokumentációban való szerepeltetésével köteles jelezni, hogy figyelembe veszi azokat az egyenértékű árukra vagy szolgáltatásokra irányuló ajánlatokat, amelyek igazolhatóan teljesítik a beszerzés követelményeit.

4. A beszerző szerv nem írhat elő olyan műszaki leírásokat, amelyek bizonyos védjegyet vagy kereskedelmi nevet, szabadalmat, szerzői jogot, formatervezési mintát, típust, konkrét származást, gyártót vagy szállítót követelnek meg vagy ezekre hivatkoznak, kivéve, ha a beszerzési követelményeknek nincs más kellően pontos vagy érthető leírási módja, és feltéve, hogy ezekben az esetekben a beszerző szerv az ajánlattételi dokumentációban a „vagy ezzel egyenértékű” szavakat szerepelteti.

5. A beszerző szerv – úgy, hogy ezzel a versenyt kizárná – nem kér vagy fogad el egy adott beszerzésre vonatkozó műszaki leírások előkészítése vagy elfogadása során felhasználható tanácsot olyan személytől, aki üzletileg érdekelt lehet a beszerzésben.

6. Az egyértelműség érdekében a Fél, ideértve annak beszerző szerveit is, e cikkel összhangban elkészíthet, elfogadhat vagy alkalmazhat olyan műszaki leírásokat, amelyek a természeti erőforrások megőrzésére vagy a környezetvédelem előmozdítására irányulnak.

28.10. CIKK

Ajánlattételi dokumentáció

1. A beszerző szervnek a beszállítók rendelkezésére kell bocsátania az ajánlattételi dokumentációt, amely a beszállítók számára az ajánlatok elkészítéséhez és benyújtásához szükséges összes információt tartalmazza. Amennyiben a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény nem tartalmazza, az ajánlattételi dokumentációnak a következők teljes körű leírását kell tartalmaznia:

- (a) a beszerzés leírását, ideértve a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét, illetve, ha a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget és minden más teljesítendő követelményt, ideértve a műszaki leírást, a megfelelés igazolását, a terveket, a rajzokat és útmutatókat;

- (b) a beszállítókra vonatkozó részvételi feltételeket, a beszállítók által a részvételi feltételekkel kapcsolatban megküldendő információk és dokumentumok listáját is ideértve;
- (c) a szerződés odaítélésekor a beszerző szerv által alkalmazandó összes bírálati szempontot, és az említett szempontok relatív jelentőségét, kivéve azokat az eseteket, ahol az ár az egyetlen szempont;
- (d) azokban az esetekben, ahol a beszerző szerv elektronikus eszközökkel folytatja le a beszerzést, a hitelesítéssel és titkosítással kapcsolatos valamennyi követelményt vagy az információ elektronikus úton történő benyújtásához kapcsolódó más követelményeket;
- (e) amennyiben a beszerző szerv elektronikus árverést alkalmaz, azoknak az árverés alapjául szolgáló szabályoknak az ismertetését, az ajánlatnak a bírálati szempontok szerinti tartalmi elemeinek a meghatározását is ideértve;
- (f) ha az ajánlatokat nyilvánosan bontják fel, az ajánlatok felbontásának dátuma, időpontja és helye, valamint adott esetben az ajánlatok felbontásánál jelenlétre jogosultak;
- (g) minden más feltétel, ideértve a fizetési feltételeket és az ajánlatok benyújtási módjainak bármilyen meghatározását, így a nyomtatott formában vagy elektronikus úton történő benyújtást; valamint
- (h) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidőket.

2. A beszerzés tárgyát képező áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidők meghatározása során a beszerző szerv olyan tényezőket vesz figyelembe, mint a beszerzés bonyolultsága, az alvállalkozók bevonásának várható mértéke és az áruk előállításához, kiraktározásához és az eladás helyéről való elszállításához, illetve a szolgáltatás nyújtásához szükséges valós időtartam.
3. A tervezett beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban megadott bírálati szempontok többek között ár- és egyéb költség tényezőket, valamint minőségi, műszaki értékkel, környezeti jellemzőkkel és teljesítési feltételekkel kapcsolatos szempontokat is tartalmazhatnak.
4. A beszerző szerv haladéktalanul:
 - (a) rendelkezésre bocsátja az ajánlattételi dokumentációt, annak biztosítása érdekében, hogy az érdekelt beszállítók számára elegendő idő álljon rendelkezésre arra, hogy benyújthassák ajánlataikat;
 - (b) kérelemre átadja az ajánlattételi dokumentációt bármely érdekelt beszállító részére; valamint
 - (c) az egyes Felek jogszabályaiban megállapított határidőn belül válaszol minden lényeges információra irányuló, érdekelt vagy részt vevő beszállító által benyújtott észszerű információkérésre, feltéve, hogy az ilyen információ nem jelent az érintett beszállító számára előnyt más beszállítókhöz képest.

Módosítások

5. Amennyiben a beszerző szerv megváltoztatja a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben vagy a részt vevő beszállítók rendelkezésére bocsátott ajánlattételi dokumentációban meghatározott szempontokat vagy követelményeket, vagy módosítja, illetve újra kiadja a hirdetményt vagy a pályázati dokumentációt, köteles írásban megküldeni az összes ilyen módosítást vagy a módosított vagy újból közzétett hirdetményt vagy a pályázati dokumentációt:

- (a) az információ módosításának, megváltozásának vagy újbóli kiadásának időpontjában a beszerzésben részt vevő összes beszállítónak, amennyiben ismertek az ajánlattevő számára, minden más esetben pedig az eredeti információ rendelkezésre bocsátásával megegyező módon; valamint
- (b) figyelembe véve a beszerzés jellegét és összetettségét, megfelelő időben biztosítva a beszállítók számára, hogy adott esetben módosíthassák, és ismét benyújthassák ajánlataikat.

28.11. CIKK

Környezetvédelmi és szociális szempontok

1. A Felek lehetővé tehetik a beszerző szerveik számára, hogy környezetvédelmi és szociális szempontokat is figyelembe vegyenek a közbeszerzési eljárás során, feltéve, hogy azok megkülönböztetéstől mentesek, összhangban vannak a 28.4. cikk (6) bekezdésében foglalt beszámítási tilalommal, és kapcsolódnak a szerződés tárgyához.

2. Az egyértelműség érdekében a környezetvédelmi és szociális szempontok nem fogalmazhatók meg, fogadhatók el, illetve alkalmazhatók olyan módon, amely önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetés eszközét képezné a Felek között vagy a kereskedelem rejtett korlátozását alapozná meg a Felek között.

28.12. CIKK

Időtartamok

1. A beszerző szervnek saját indokolt igényeivel összhangban elegendő időt kell biztosítania a beszállítók számára ahhoz, hogy előkészítsék és benyújtsák részvételi jelentkezéseiket és ajánlataikat, figyelemmel olyan tényezőkre, mint:

- (a) a beszerzés jellege és összetettsége;
- (b) alvállalkozók bevonásának várható mértéke; valamint
- (c) az ajánlatok külföldről, illetve belföldről nem elektronikus eszközök révén történő eljuttatásához szükséges idő azokban az esetekben, amikor nem kerül sor elektronikus eszközök használatára.

A határidők, beleértve azok meghosszabbítását is, valamennyi érdekelt vagy résztvevő beszállító esetében azonosak.

2. A meghívásos eljárást alkalmazó beszerző szerv megállapítja, hogy a részvételi jelentkezések benyújtásának határideje elvileg nem lehet a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számított 25 napnál korábban. Ha a beszerző szerv által megfelelően indokolt sürgősség miatt az ilyen határidő nem lenne betartható, a határidő 10 napnál nem rövidebb időtartamra rövidíthető.

3. A (4), (5), (7) és (8) bekezdésben foglaltak kivételével a beszerző szerv az ajánlattételi határidőt 40 napnál nem korábbi időtartamban határozza meg:

- (a) nyílt eljárás esetében a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számítva; vagy
- (b) attól a naptól számítva, hogy a beszerző szerv megküldte a beszállítónak az ajánlattételi felhívást, attól függetlenül, hogy alkalmaz-e többszöri felhasználásra szánt jegyzéket vagy sem.

4. A beszerző szerv lerövidítheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőt 10 napnál nem rövidebb időtartamra, amennyiben:

- (a) a beszerzést végző szerv a 28.6. cikk (4) bekezdésében meghatározott tervezett beszerzésről szóló hirdetményt tett közzé a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napját legalább 40 nappal és legfeljebb 12 hónappal megelőzően, és a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény tartalmazza a következőket:
 - (i) a beszerzés leírását;

- (ii) az ajánlatok vagy a részvételi jelentkezések benyújtásának várható határidejét;
 - (iii) annak jelzését, hogy az érdekelt beszállítóknak a beszerző szervnek jelezniük kell a beszerzésben való részvételi szándékukat;
 - (iv) azt a címet, ahonnan beszerezhetőek a beszerzéshez kapcsolódó dokumentumok; valamint
 - (v) a 28.6. cikk (2) bekezdése szerint összeállított, szándékolt beszerzésről szóló hirdetménnyel kapcsolatban rendelkezésre álló információt;
- (b) a beszerző szerv a megújítható szerződések esetében a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben jelzi, hogy a későbbi hirdetményekben szereplő ajánlattételi határidőket e bekezdés alapján határozza meg; vagy
- (c) a beszerző szerv által megfelelően indokolt sürgősség miatt a (3) bekezdéssel összhangban megállapított ajánlattételi határidő nem tartható be.

5. A beszerző szerv minden egyes következő feltétel fennállása esetén feltételenként öt nappal lerövidítheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőt:

- (a) a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzététele elektronikus úton történik;

- (b) a teljes ajánlattételi dokumentációt elektronikus úton bocsátják rendelkezésre a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától; valamint
- (c) a beszerző szerv elektronikus úton fogadja az ajánlatokat.

6. Az (5) bekezdés (4) bekezdéssel összefüggésben történő alkalmazása semmiképpen sem eredményezheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőnek a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számított 10 napnál rövidebb időtartamra történő lerövidítését.

7. E cikk egyéb rendelkezéseitől eltérően abban az esetben, ha a beszerző szerv kereskedelmi árukat vagy szolgáltatásokat, illetve azok bármilyen kombinációját szerzi be, a (3) bekezdéssel összhangban az ajánlattételi határidőt lerövidítheti 13 napnál nem rövidebb időtartamra, feltéve, hogy a beszerző szerv elektronikus úton egy időben teszi közzé a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményt és a teljes ajánlattételi dokumentációt. Ha ezenkívül a beszerző szerv a kereskedelmi árukra vagy szolgáltatásokra benyújtott ajánlatokat elektronikus úton fogadja, a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott határidőt lerövidítheti 10 napnál nem rövidebb időtartamra.

8. Amennyiben a 28-A. melléklet vagy a 28-B. melléklet B. vagy C. szakasza szerinti beszerző szerv kiválasztotta az összes minősített beszállítót, vagy korlátozott számú minősített beszállítót választott ki, az ajánlattétel időtartamát a beszerző szerv és a kiválasztott beszállítók közös megegyezésével állapíthatják meg. Megegyezés hiányában az időtartam nem lehet 10 napnál rövidebb.

28.13. CIKK

Tárgyalás

1. A Fél előírhatja a beszerző szervei számára, hogy az érintett közbeszerzés kapcsán folytassanak tárgyalásokat a beszállítókkal, ha:
 - (a) a beszerző szerv kifejezte tárgyalások folytatására irányuló szándékát a 28.6. cikk (2) bekezdésének pontjában előírtak szerint a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben; vagy
 - (b) ha az értékelésből az állapítható meg, hogy egyetlen ajánlatot sem lehet nyilvánvalóan legkedvezőbbnek minősíteni a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban meghatározott egyedi bírálati szempontok alapján.
2. A beszerző szerv:
 - (a) biztosítja, hogy a tárgyalásban részt vevő beszállítók elutasítására a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban megadott bírálati szempontoknak megfelelően kerüljön sor; valamint
 - (b) a tárgyalások lezárásakor minden versenyben maradó részt vevő ajánlattevőnek közös határidőt biztosít új vagy módosított ajánlat benyújtására.

28.14. CIKK

Korlátozott körű tendereljárás

1. Amennyiben e rendelkezést nem az ajánlattevők közötti verseny elkerülésére, hazai ajánlattevőinek védelmére vagy olyan módon használja, amely hátrányos megkülönböztetést jelent a másik Fél ajánlattevőivel szemben, a beszerző szerv korlátozott körű tendereljárást alkalmazhat, és kizárólag az alábbi körülmények valamelyikének fennállása esetén dönthet úgy, hogy nem alkalmazza a 28.6., 28.7., 28.8., 28.10., 28.12., 28.13., 28.15. és 28.16. cikket:

(a) ha:

- (i) nem nyújtottak be ajánlatot, vagy egy beszállító sem kérvényezte a részvételt;
- (ii) a benyújtott ajánlatok egyike sem felel meg az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek;
- (iii) egyik beszállító sem felelt meg a részvétel feltételeinek; vagy
- (iv) a benyújtott ajánlatokat az illetékes hatóság összejátszásnak minősítette, feltéve, hogy az ajánlattételi dokumentáció követelményeit nem változtatták meg lényegesen;

- (b) ha az árukat vagy szolgáltatásokat csak egy bizonyos ajánlattevő szállíthatja vagy nyújthatja, és nem létezik észszerű alternatíva vagy nem léteznek helyettesítő áruk vagy szolgáltatások, az alábbi okok miatt:
 - (i) a megrendelés egy műalkotásra vonatkozik;
 - (ii) szabadalmak, szerzői jogok vagy más kizárólagos jogok által biztosított oltalom; vagy
 - (iii) a verseny műszaki okokra visszavezethető hiánya miatt;
- (c) az árut szállító vagy a szolgáltatást nyújtó eredeti nyertes beszállító általi olyan kiegészítő teljesítések esetén, amelyek nem képezték az eredeti beszerzés részét, ha az ilyen pótlólagos áruk vagy szolgáltatások szállítójának megváltoztatása:
 - (i) nem megvalósítható olyan gazdasági vagy technikai okok miatt, mint például az eredeti közbeszerzés során vásárolt, meglévő berendezésekkel, szoftverekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy kölcsönös átjárhatóság; valamint
 - (ii) jelentős kényelmetlenséget vagy jelentős mértékű párhuzamos költségeket okozna a beszerző szerv számára;
- (d) amennyiben feltétlenül szükséges, ha a beszerző szerv által előre nem látható események által előidézett rendkívüli sürgősségi okokból az árukat vagy szolgáltatásokat nyílt vagy meghívásos eljárással nem lehet időben beszerezni;

- (e) árupiacon vásárolt áruk esetében;
- (f) ha egy beszerző szerv olyan prototípusokat vagy első árut, illetve szolgáltatást vásárol, amelyet egy egyedi kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy eredeti fejlesztési szerződés keretében vagy céljából, az intézmény kérésére fejlesztettek ki; az első termék vagy szolgáltatás eredeti kifejlesztése magában foglalhat korlátozott mértékű gyártást vagy szolgáltatásnyújtást annak érdekében, hogy felölelje a helyszínen végzett vizsgálat eredményeit, és kimutatható legyen, hogy a termék vagy szolgáltatás alkalmas a minőségi szabványok szempontjából elfogadható mennyiségben történő gyártásra vagy szolgáltatás nyújtására, de nem tartalmaz mennyiségi előállítást vagy szolgáltatásnyújtást a piacképesség megalapozására, illetve a kutatási és fejlesztési költségek fedezésére;
- (g) rendkívül előnyös feltételekkel lebonyolított vásárlások esetében, amely feltételek csak nagyon rövid ideig állnak fenn szokatlan értékesítések esetén, mint például a felszámolás, csődgondokság általi vagy csőd miatti értékesítések, tehát nem a rendszeres beszállítóktól történő szokásos vásárlások esetében; vagy
- (h) amennyiben egy szerződést a tervpályázat győztesének ítélnék oda, feltéve, ha:
 - (i) a pályázatot olyan módon szervezték meg, amely összhangban áll e fejezet alapelveivel, különösen a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételét illetően; valamint
 - (ii) a pályázatokat független bírálóbizottság bírálja el a tervezési szerződésnek a nyertes számára való odaítélése céljából.

2. A beszerző szerv írásbeli jelentést készít minden, az (1) bekezdés alapján odaitélt szerződésről. A jelentés tartalmazza a beszerző szerv nevét, a beszerzett áruk vagy szolgáltatások értékét és fajtáját, valamint egy, az (1) bekezdésben szereplő, a korlátozott körű tendereljárás alkalmazását indokoló körülményeket és feltételeket bemutató nyilatkozatot.

28.15. CIKK

Elektronikus árverések

Amennyiben a beszerző szerv elektronikus árverés útján szándékozik az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzést lefolytatni, e szervnek az elektronikus árverés megkezdése előtt minden egyes résztvevő rendelkezésére kell bocsátania a következőket:

- (a) az automatikus értékelési módszert, az ajánlattételi dokumentációban meghatározott bírálati szempontokon alapuló matematikai képletet is ideértve, amelyet az árverés során az ajánlatok automatikus rangsorolására vagy újbóli rangsorolására használnak fel;
- (b) az ajánlat elemei bármilyen első értékelésének eredményeit, amennyiben a szerződést a legelőnyösebb ajánlat alapján ítélik oda; valamint
- (c) az árverés lefolytatásához kapcsolódó bármilyen más vonatkozó információt.

28.16. CIKK

Az ajánlatok kezelése és a szerződések odaítélése

Az ajánlatok kezelése

1. A beszerző szerv valamennyi ajánlatot olyan eljárások keretében fogadja, bontja fel és kezeli, amelyek biztosítják a beszerzési eljárás tisztességességét és pártatlanságát, valamint az ajánlatok bizalmasságát.
2. A beszerző szerv nem büntetheti azokat az ajánlattevőket, akiknek ajánlatai a benyújtási határidő után érkeznek be, amennyiben a késedelem kizárólag a beszerző szerv mulasztásából ered.
3. Ha a beszerző szerv bármelyik beszállítónak lehetőséget ad nem szándékolt formai hibák javítására az ajánlatok felbontása és a szerződés odaítélése között, ugyanezt a lehetőséget kell biztosítani az összes beszállítónak.

A szerződések odaítélése

4. Ahhoz, hogy az odaítélésről dönthessenek, az ajánlatot írásban kell benyújtani, és a felbontás időpontjában meg kell felelnie a hirdetményekben és az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek, és a részvételi feltételeknek eleget tevő beszállítótól kell származnia.

5. Hacsak a beszerző szerv meg nem állapítja, hogy a szerződés odaítélése nem szolgálja a közérdeket, a beszerző szerv a szerződést annak az ajánlattevőnek ítéli oda, amelyről megállapította, hogy képes a szerződés feltételeinek teljesítésére, és amely kizárólag a hirdetményekben és az ajánlattételi dokumentációban meghatározott bírálati szempontok alapján:

(a) a legelőnyösebb ajánlatot; vagy

(b) a legalacsonyabb árat tartalmazó ajánlatot, ha az ár volt az egyetlen szempont.

6. Ha a beszerző szervhez a többi benyújtott ajánlathoz képest kirívóan alacsony árat tartalmazó ajánlat érkezik, kérheti az ajánlattevőtől annak bizonyítását, hogy az ajánlattevő megfelel a részvétel feltételeinek és képes a szerződés feltételeinek teljesítésére.

7. A beszerző szerv nem élhet opciókkal, nem állhat el a beszerzéstől, vagy nem módosíthat odaítélt szerződéseket olyan módon, amely az e fejezet szerinti kötelezettségek megkerülését szolgálja.

8. A Felek minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy – általános szabályként – az odaítélés és a szerződés megkötése között várakozási időt biztosítanak annak érdekében, hogy a sikertelen ajánlattevők számára elegendő idő álljon rendelkezésre az odaítélésről szóló határozat felülvizsgálatára és megtámadására.

28.17. CIKK

A beszerzési információk átláthatósága

Az ajánlattevőknek nyújtott információk

1. A beszerző szerv haladéktalanul tájékoztatja a beszerzésben részt vevő beszállítókat a beszerző szerv szerződés odaítéléséről szóló döntéséről, és a tájékoztatást a beszállító kérésére írásban is megteszi. A 28.18. cikk (2) és (3) bekezdésére figyelemmel a beszerző szerv kérésre indokolást küld az elutasított ajánlattevőnek, amelyben ismerteti az ajánlat elutasításának okait és a nyertes ajánlattevő ajánlatának relatív előnyeit.

A szerződések odaítéléséről szóló információk közzététele

2. Az e fejezet hatálya alá tartozó egyes szerződések odaítélése után legkésőbb 72 nappal a beszerző szerv a 28-A. és 28-B. melléklet I. szakaszában felsorolt megfelelő nyomtatott vagy elektronikus médiumokban köteles hirdetményt közzétenni. Ha a beszerző szerv a hirdetményt kizárólag elektronikus médiában teszi közzé, az információknak észszerű időn keresztül mindenkor hozzáférhetőeknek kell lenniük. A hirdetménynek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- (a) a beszerzett áruk vagy szolgáltatások leírása;
- (b) a beszerző szerv neve és címe;

- (c) a nyertes szállító neve;
- (d) a nyertes ajánlat értéke, illetve a szerződés odaítélésénél figyelembe vett legmagasabb és legalacsonyabb értékű ajánlat;
- (e) az odaítélés dátuma; valamint
- (f) az alkalmazott beszerzési módszer típusa, valamint amennyiben a 28.14. cikkkel összhangban korlátozott körű tendereljárást alkalmaztak, az ilyen eljárás alkalmazását indokoló körülmények leírása.

A dokumentáció és a jelentések megőrzése, és az elektronikus nyomkövethetőség

3. Minden beszerző szerv a szerződés odaítélésének időpontjától számított legalább három évig megőrzi:

- (a) az érintett közbeszerzésekkel kapcsolatos beszerzési eljárásokra és szerződések odaítélésére vonatkozó dokumentációt és jelentéseket, beleértve a 28.14. cikk szerinti jelentéseket; és
- (b) azokat az adatokat, amelyek biztosítják az érintett közbeszerzések lefolytatásának elektronikus és megfelelő módon történő nyomkövethetőségét.

Statisztikai adatok cseréje

4. A másik Fél kérésére és a 28.21. cikkben említett albizottságban folytatott megbeszélésekre tekintettel az egyes Felek a másik Fél rendelkezésére bocsátják az áruk, szolgáltatások és építési szolgáltatások érintett közbeszerzésére vonatkozó statisztikákat, beleértve a lehető legnagyobb mértékig az építési koncessziókra vonatkozó statisztikákat. A 28.23. cikkel összhangban a Felek együttműködnek egymás közbeszerzési statisztikáinak jobb megértése érdekében.

5. Amennyiben a Fél az e cikk (2) bekezdése alapján az odaítélt szerződésekről szóló hirdetmények elektronikus formában történő közzétételét írja elő, és a hirdetmények a nyilvánosság számára egységes adatbázison keresztül olyan formában érhetőek el, amely lehetővé teszi az e megállapodás hatálya alá tartozó szerződések elemzését, a Fél a 28.21. cikkben említett albizottságnak történő jelentéstétel helyett megadhatja a weboldalra mutató hivatkozást, valamint felvilágosítást nyújthat az ilyen adatok eléréséhez és felhasználásához.

28.18. CIKK

Az információk közzététele

Információszoigáltatás a Felek számára

1. A másik Fél kérésére a Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsátja az annak megállapításához szükséges összes információt, hogy az érintett beszerzést tisztességesen, pártatlanul és e fejezettel összhangban folytatták-e le, a nyertes ajánlat jellemzőiről és relatív előnyeiről szóló információt is ideértve. Azokban az esetekben, amikor az ilyen információ rendelkezésre bocsátása sértené a jövőbeli ajánlatok közötti versenyt, az a Fél, akihez az információ beérkezik, nem adja tovább egyik beszállítónak sem, kivéve, ha az információt nyújtó Féllel folytatott konzultációt követően az információt nyújtó Fél ehhez hozzájárul.

Az információk felfedésének tilalma

2. E cikk egyéb rendelkezéseitől eltérően a Felek (ideértve a beszerző szerveiket) nem hozhatnak nyilvánosságra olyan információkat, amelyek sértének egy adott beszállító jogos kereskedelmi érdekeit, vagy amelyek sérthetik a beszállítók közötti tisztességes versenyt, kivéve a törvény által megkövetelt mértékig vagy az információt átadó beszállító írásos engedélyével.

3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy bizalmas információk nyilvánosságra hozatalára kötelezné a Feleket, a beszerző szerveiket, hatóságokat és felülvizsgálati testületeiket is ideértve, amennyiben ez:

- (a) akadályozná a jogérvényesítést;
- (b) sértheti a beszállítók közötti tisztességes versenyt;
- (c) sértené egyes személyek jogos üzleti érdekeit, ideértve a szellemi tulajdon védelmét; vagy
- (d) más módon ellentétes lenne a közérdekkel.

28.19. CIKK

Hazai felülvizsgálati eljárások

1. Mindegyik Félnek gyors, hatékony, átlátható és megkülönböztetéstől mentes igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárásokat kell biztosítania, amelyeken keresztül egy beszállító az olyan érintett beszerzésekkel összefüggésben, amelyekben az ajánlattevő érdekelt vagy érdekelt volt, kifogást emelhet a következők kapcsán:

- (a) az e fejezetben foglaltak megsértése; vagy

- (b) az e fejezet végrehajtására hozott intézkedéseknek való megfelelés egyik Fél általi elmulasztása, ha a beszállítónak nem áll jogában a Fél törvényei alapján, hogy közvetlenül kifogást emeljen az e fejezetben foglaltak megsértésével kapcsolatban.

Az eljárási szabályokat valamennyi kifogásra vonatkozóan írásba kell foglalni, és általánosan hozzáférhetővé kell tenni.

2. Abban az esetben, ha egy ajánlattevő olyan, az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéssel összefüggésben tesz panaszt az (1) bekezdésben hivatkozott jogsértéssel vagy mulasztással kapcsolatban, amelyben érdekelt, vagy érdekelt volt, annak a Félnek, amelyhez a beszerzést lefolytató beszerző szerv tartozik, ösztönöznie kell a beszerző szervét és a beszállítót arra, hogy konzultáció során keressenek megoldást a panaszra. A beszerző szervnek az ilyen panaszokat pártatlanul és időben kell megvizsgálnia olyan módon, hogy az ne érintse a beszállító részvételét a jelenleg zajló vagy a jövőbeli beszerzésekben, vagy az ahhoz való jogát, hogy igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárás részeként jogorvoslattal éljen.

3. Minden beszállítónak elegendő időt kell biztosítani a kifogás elkészítésére és benyújtására, amely semmiképp sem lehet 10 napnál rövidebb attól a naptól számítva, amelyen a beszállító számára a kifogás alapja ismertté vált, vagy észszerűen ismertté kellett válnia.

4. Mindegyik Fél létrehoz vagy kijelöl legalább egy pártatlan közigazgatási vagy bírói hatóságot, amely független a beszerző szerveitől, hogy átvegye és megvizsgálja a beszállítónak az érintett közbeszerzéssel összefüggően felmerült kifogásait.

5. Ha először a (4) bekezdésben említett hatóságtól különböző testület vizsgálja felül a kifogást, a Félnek biztosítania kell, hogy a beszállítónak jogában álljon fellebbezéssel fordulni az eredeti határozat ellen egy pártatlan igazgatási vagy bírói hatósághoz, mely független attól a beszerző szervtől, amelynek beszerzése a kifogás tárgyát képezi.

6. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a nem bírósági felülvizsgálati testület határozatai vagy bírósági felülvizsgálat alá tartoznak, vagy az adott felülvizsgálati testület olyan eljárásokkal rendelkezik, amelyek biztosítják a következőket:

- (a) a beszerző szerv írásban válaszol a kifogásra, és a felülvizsgálati testület rendelkezésére bocsátja az összes vonatkozó dokumentumot;
- (b) az eljárás résztvevőit (a továbbiakban: a résztvevők) megilleti az a jog, hogy a felülvizsgálati testület kifogással kapcsolatos határozathozatala előtt meghallgassák őket;
- (c) a résztvevőket megilleti a jog, hogy képviseltethessék magukat, és segítséget vehessenek igénybe;
- (d) a résztvevők számára biztosítani kell, hogy a teljes eljárásban részt vehessenek;
- (e) a résztvevőknek jogukban áll kérni, hogy az eljárások nyilvánosak legyenek és tanúkat idézhessenek be; valamint
- (f) a felülvizsgálati testület a beszállítók kifogásaival kapcsolatos határozatait vagy ajánlásait időben, írásban hozza meg, és minden egyes határozatot vagy ajánlást indokolással lát el.

7. Az egyes Feleknek a következőket biztosító eljárásokat kell elfogadniuk vagy fenntartaniuk:
- (a) gyors ideiglenes intézkedések, amelyek biztosítják az ajánlattevő számára a beszerzésben való részvétel lehetőségét; az ilyen ideiglenes intézkedések a beszerzési eljárás felfüggesztését eredményezhetik; az eljárások lehetővé tehetik az érintett érdekek – többek között a közérdek – szempontjából túlnyomóan hátrányos következmények figyelembevételét annak eldöntésekor, hogy szükséges-e az említett intézkedések alkalmazása; az intézkedés mellőzésének méltányos indokát írásban kell ismertetni; valamint
 - (b) ha a felülvizsgálati testület megállapítja az (1) bekezdésben hivatkozott jogsértést vagy mulasztást, kiigazító intézkedést vagy kártalanítást határoz meg, amely kiterjedhet vagy az ajánlat elkészítésének költségeire, vagy a kifogással kapcsolatos költségekre, vagy mindkettőre.

28.20. CIKK

Az alkalmazási kör módosítása és helyesbítése

1. Az Unió Fél módosíthatja vagy helyesbítheti a 28-A. mellékletet, Chile pedig módosíthatja vagy helyesbítheti a 28-B. mellékletet.

Módosítások

2. Ha az egyik Fél az (1) bekezdésben említettek szerint módosítani kívánja mellékletét, akkor az adott Fél:

- (a) írásban értesíti a másik Felet; valamint
- (b) az értesítésben ismerteti a másik Fél számára ajánlott megfelelő kompenzációs kiigazításokra irányuló javaslatot, annak érdekében, hogy a módosítást megelőzővel összehasonlítható szintű alkalmazási kört lehessen fenntartani.

3. Az e cikk (2) bekezdésének b) pontjától eltérve, egy adott Félnek nem kell kompenzációs kiigazításokról rendelkeznie, ha a módosítás olyan gazdálkodó egységre vonatkozik, amely felett a Fél ténylegesen megszüntette ellenőrzését vagy befolyását. A 28-A. vagy 28-B. melléklet A., B. vagy C. szakaszában felsorolt szervek érintett közbeszerzései feletti kormányzati ellenőrzés vagy befolyás az adott szerv beszerzései tekintetében akkor tekinthető ténylegesen megszűntnek, ha a szerv versenynek van kitéve olyan piacokon, amelyre nem korlátozott a bejutás.

4. Ha az egyik Fél a (2) bekezdés szerint értesíti a másik Felet mellékletének tervezett módosításáról, a másik Fél írásban emelhet az ellen kifogást, ha vitatja a következőket:

- (a) a (2) bekezdés b) pontja alapján javasolt kiigazítás megfelelő a kölcsönös megállapodás tárgyát képező összehasonlítható szintű alkalmazási kör fenntartásához; vagy
- (b) a javasolt módosítás olyan szervekre vonatkozik, amely felett a Fél ellenőrzése vagy befolyása a (3) bekezdésnek megfelelően ténylegesen megszűnt.

A másik Fél az e cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül írásban benyújtja az e bekezdés szerinti esetleges kifogásait. Ha az említett Fél nem nyújt be írásos kifogást az említett időszak alatt, akkor úgy tekintendő, hogy az érintett Fél elfogadta a kiigazítást vagy a módosítást, beleértve a 38. fejezet alkalmazásában is.

Helyesbítések

5. A 28-A., illetve 28-B. mellékletet érintő alábbi változtatásokat a Felek pusztán formai jellegű helyesbítésnek tekintik, feltéve, hogy azok nem érintik az e fejezetben előírt, kölcsönösen elfogadott alkalmazási kört:

- (a) valamely szerv nevének megváltozása;
- (b) a 28-A. vagy 28-B. melléklet A., B. vagy C. szakaszában felsorolt két vagy több szerv egyesülése;
- (c) a 28-A. vagy 28-B. melléklet A., B. vagy C. szakaszában felsorolt szerv szétválása két vagy több olyan szervre, amelyek mindegyikét felveszik a 28-A. vagy 28-B. melléklet ugyanazon szakaszában felsorolt szervek közé.

6. Ha az egyik Fél a 28-A. vagy 28-B. melléklet helyesbítését javasolja, az adott Fél e megállapodás hatálybalépését követően kétfévente értesíti a másik Felet.

7. Az értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül bármelyik Fél értesítheti a másik Felet a javasolt helyesbítéssel szembeni kifogásáról. Ha valamely Fél kifogást terjeszt elő, fel kell tüntetnie, hogy miért véli úgy, hogy a javasolt helyesbítés nem az (5) bekezdés szerinti változás, valamint le kell írnia, hogy a javasolt helyesbítés milyen hatással van az e fejezetben előírt kölcsönösen elfogadott alkalmazási körre. Amennyiben az értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül nem terjesztenek elő írásban ilyen kifogást, úgy tekintendő, hogy a Fél elfogadta a javasolt helyesbítést.

Konzultáció és vitarendezés

8. Ha a másik Fél 45 napon belül kifogást emel a javasolt módosítással vagy helyesbítéssel szemben, a Felek arra törekednek, hogy az értesítés kézbesítését követően a kérdést konzultációk útján rendezzék. Amennyiben a kifogás kézbesítésétől számított 60 napon belül a Felek között nem születik megállapodás, az a Fél, amelyik módosítani vagy helyesbíteni kívánja a mellékletét, az ügyet e megállapodás e részével összhangban vitarendezési eljárás elé utalhatja. A tervezett módosítás vagy helyesbítés csak akkor lép hatályba, ha abba mindkét Fél megegyezett, vagy a 38. fejezetben meghatározott eljárásban született jogerős határozat alapján.

9. Ha az e cikk (8) bekezdése szerinti konzultációs eljárás során nem sikerül megegyezésre jutni, az nem mentesíti a Feleket a 38. fejezet szerinti konzultációk lefolytatásának kötelezettsége alól.

28.21. CIKK

Közbeszerzéssel foglalkozó albizottság

Valamely Fél kérésére a 8.8. cikk (1) bekezdésével összhangban létrehozott, közbeszerzéssel foglalkozó albizottság (a továbbiakban: albizottság) összeül annak érdekében, hogy foglalkozzon az e fejezet végrehajtásával és rendelkezéseinek érvényesülésével kapcsolatos kérdésekkel, beleértve a következőket:

- (a) a közbeszerzésekkel kapcsolatos, valamely Fél által az albizottság elé utalt kérdések;
- (b) a Felek által a 28.23. cikkben meghatározottak szerint vállalt együttműködési tevékenységek nyomon követése;
- (c) a kis- és középvállalkozások érintett közbeszerzésekben való részvételének a 28.22. cikkben meghatározottak szerinti megkönnyítése; és
- (d) az egyetlen hozzáférési pont 28.6. cikk (7) bekezdése szerinti megvalósításának állásáról folytatott megbeszélés.

28.22. CIKK

A kis- és középvállalkozások részvételének megkönnyítése

1. A Felek elismerik, hogy a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) jelentős mértékben hozzájárulhatnak a gazdasági növekedéshez és a foglalkoztatás javulásához, valamint hogy fontos a kkv-k közbeszerzésekben való részvételének megkönnyítése.
2. A Felek elismerik, hogy az elektronikus közbeszerzés fontos szerepet játszik a kkv-k közbeszerzési eljárásokban való részvételének megkönnyítésében azáltal, hogy biztosítja az átláthatóságot.
3. A Felek elismerik továbbá a Felek beszállítói – különösen a kkv-k – közötti üzleti szövetségek fontosságát, beleértve a pályázati eljárásokban való közös részvételt.
4. A Felek:
 - (a) tájékoztatást nyújthatnak a kkv-k közbeszerzésben való részvételének elősegítése, előmozdítása, ösztönzése vagy megkönnyítése érdekében alkalmazott intézkedéseikről;
 - (b) együttműködhetnek olyan mechanizmusok kidolgozásában, amelyek révén a kkv-k tájékoztatást kaphatnak az e fejezet szerinti érintett közbeszerzésekben való részvételi lehetőségekről.

5. A kkv-k érintett közbeszerzésekben való részvételének megkönnyítése érdekében a Felek lehetőség szerint:

- (a) meghatározzák a kkv-k fogalmát egy elektronikus portálon;
- (b) törekszenek arra, hogy az összes pályázati dokumentációt ingyenesen hozzáférhetővé tegyék;
- (c) megtesznek minden olyan más intézkedést, amelynek célja a kkv-k részvételének megkönnyítése az e fejezet hatálya alá tartozó közbeszerzésekben, feltéve, hogy ezek az intézkedések nem diszkriminatívak a másik Fél vállalkozásaival szemben.

28.23. CIKK

Együttműködés

1. A Felek minden tőlük telhetőt megtesznek együttműködési tevékenységeik fejlesztése érdekében azért, hogy alaposabban megértsék egymás közbeszerzési rendszereit, valamint javítsák az egymás piacaihoz való hozzáférést olyan kérdésekben, mint:

- (a) tapasztalatcsere és információcsere, például a szabályozási keretek, a bevált módszerek és a statisztikák tekintetében;

- (b) a beszállítók – különösen a kkv-k – részvételének megkönnyítése az érintett közbeszerzésekben;
 - (c) az elektronikus eszközök fejlesztése és használatuk kiterjesztése a közbeszerzési rendszerek területén;
 - (d) a képességek fejlesztése a kormánytisztviselők és a közbeszerzési szervek személyzete kölcsönös tanulásának elősegítése révén e fejezet rendelkezéseinek teljesítése céljából.
2. A Felek értesítik a 28.21. cikkben említett bizottságot bármely ilyen tevékenységről.

28.24. CIKK

További tárgyalások

A 28.21. cikk szerinti közbeszerzéssel foglalkozó albizottság felülvizsgálja e fejezet rendelkezéseinek érvényesülését, és legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított négy éven belül javasolhatja a vegyes bizottságnak, hogy az utóbbi javasolja a Feleknek további tárgyalások folytatását a piacok további megnyitása érdekében.

29. FEJEZET

ÁLLAMI TULAJDONBAN LÉVŐ VÁLLALATOK, KÜLÖNLEGES JOGOSULTSÁGOKKAL VAGY KIVÁLTSÁGOKKAL FELRUHÁZOTT VÁLLALATOK ÉS KIJELÖLT MONOPÓLIUMOK

29.1. CIKK

Hatály

1. A Felek megerősítik az 1994. évi GATT XVII. cikkének (1)–(3) bekezdése, az 1994. évi GATT XVII. cikkének értelmezéséről szóló egyetértési megállapodás, valamint a GATS VIII. cikkének (1), (2) és (5) bekezdése szerinti jogait és kötelezettségeiket.
2. Ez a fejezet a kereskedelmi tevékenységeket folytató állami tulajdonban lévő vállalatra, a különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásra, valamint a kereskedelmi tevékenységet folytató kijelölt monopóliumra (a továbbiakban: gazdálkodó egység) vonatkozik. Amennyiben a gazdálkodó egység kereskedelmi és nem kereskedelmi tevékenységet¹ egyaránt folytat, ez a fejezet kizárólag a kereskedelmi tevékenységre alkalmazandó.
3. Ez a fejezet a minden kormányzati szinten működő állami tulajdonban lévő vállalkozásokra, különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásokra, valamint kijelölt monopóliumokra vonatkozik.

¹ A nem kereskedelmi tevékenységek közé tartozhat a jogszerű közszolgáltatási feladat ellátása, valamint a honvédelem vagy közbiztonság biztosításához közvetlenül kapcsolódó bármely tevékenység is.

4. Ez a fejezet nem alkalmazandó az áruk vagy szolgáltatások valamelyik Fél általi kormányzati, és nem kereskedelmi vizonteladási célú vagy kereskedelmi értékesítésre szánt áruk vagy szolgáltatások nyújtásában való felhasználás érdekében történő beszerzésére, függetlenül attól, hogy a beszerzés a 28.2. cikkben meghatározottak szerint „érintett beszerzésnek” minősül-e.
5. Ez a fejezet nem alkalmazandó az államhatalom gyakorlása során nyújtott bármely szolgáltatásra.
6. Ez a fejezet nem alkalmazandó az állami tulajdonban lévő vállalkozásokra, különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásokra, illetve kijelölt monopóliumokra abban az esetben, ha a gazdálkodó egység kereskedelmi tevékenységéből származó éves bevétele az előző három egymást követő év bármelyikében kevesebb mint 100 millió különleges lehvási jog (SDR)¹ volt.
7. A 29.4. cikk nem alkalmazandó az ezen megállapodás hatókörén kívüli szolgáltatási ágazatokra.
8. A 29.4. cikk annyiban nem alkalmazandó valamely Fél állami tulajdonban lévő vállalatára, különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozására és kijelölt monopóliumára, amennyiben az a következők szerint hajt végre beszerzéseket, illetve értékesít árut vagy szolgáltatást:
 - (a) bármely hatályos, a 17.14. cikk, a 18.8. cikk vagy a 25.10. cikk szerinti nem megfelelő intézkedés, amelyet a Fél a 17-A. mellékletben foglalt jegyzékében meghatározottak szerint tart fenn, hosszabbít meg, újít meg vagy módosít; vagy

¹ Az e megállapodás hatálybalépésének napjától számított első öt évben a küszöb 200 millió SDR.

- (b) bármely, a megállapodásnak nem megfelelő intézkedés, amelyet a Fél a 17.14. cikkel, a 18.8. cikkel vagy a 25.10. cikkel összhangban, a 17-B. mellékletben foglalt jegyzékében meghatározottak szerint egyes ágazatokra, alágazatokra vagy tevékenységekre vonatkozóan fogad el vagy tart fenn.

29.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet és a 29. melléklet alkalmazásában:

- (a) „kereskedelmi tevékenység”: egy vállalat által végzett olyan tevékenységek, amelyek eredménye a vonatkozó piacokon, a vállalkozás által meghatározott mennyiségben és áron értékesítendő áruk előállítása vagy szolgáltatások nyújtása, amelyeket haszonszerzési cézzal végeznek¹;
- (b) „kereskedelmi megfontolások”: az árat, a minőséget, az elérhetőséget, az értékesíthetőséget, a szállítást, valamint a beszerzést vagy az értékesítés egyéb feltételeit érintő megfontolások, vagy más olyan tényezők, amelyeket rendes körülmények között figyelembe vesznek egy olyan magántulajdonban lévő vállalkozás üzleti döntéseinek meghozatalakor, amely piacgazdasági elvek alapján működik a vonatkozó üzletágban vagy iparágban;

¹ Az egyértelműség érdekében: egy nonprofit vagy költségmegtérülési alapon működő vállalkozás által folytatott tevékenység nem minősül kereskedelmi tevékenységnek.

- (c) „kijelölni”: monopóliumot létesíteni vagy engedélyezni, illetve egy monopólium alkalmazási körét kiterjeszteni további áru vagy szolgáltatásra;
- (d) „kijelölt monopólium”: olyan gazdálkodó egység – ideértve gazdálkodó egységek egy csoportját vagy kormányhivatalát is –, amelyet valamely Fél területének bármely vonatkozó piacán egy adott áru vagy szolgáltatás kizárólagos szolgáltatójának vagy beszerzőjének jelölnek ki, de nem foglalja magában a kizárólagos szellemi tulajdon-jogban részesített gazdálkodó egységeket kizárólag az ilyen jogban részesítés okán;
- (e) „különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozás”¹: olyan magán- vagy állami vállalkozás, amelyet az egyik Fél jogilag vagy ténylegesen különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal ruházott fel; egy Fél akkor nyújt különleges jogosultságokat és kiváltságokat, ha kettőben vagy többben határozza meg, illetve kettőre vagy többre korlátozza azon vállalkozások számát, amelyek számára engedélyezett egy áru értékesítése vagy szolgáltatás nyújtása, figyelembe véve az adott ágazati szabályozást, amely alapján a jogkörök vagy kiváltságok nyújtására sor került, ezt az objektív, arányos és megkülönböztetésmentes kritériumoktól különböző feltételek szerint teszi, lényegesen befolyásolva más vállalkozások azon képességét, hogy ugyanazt az árut vagy szolgáltatást ugyanazon a földrajzi területen lényegében azonos feltételek mellett nyújthassák;
- (f) „államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások”: a GATS I. cikke (3) bekezdésének c) pontjában, ideértve adott esetben a GATS pénzügyi szolgáltatásokról szóló mellékletében meghatározott államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatás; valamint
- (g) „állami tulajdonban lévő vállalat”: valamely Fél tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló vállalkozás².

¹ Az egyértelműség kedvéért a csekély mértékben rendelkezésre álló erőforrások elosztásakor az engedélyek objektív, arányos és megkülönböztetésmentes kritériumok szerint korlátozott számú vállalkozásnak történő odaítélése önmagában nem minősül különleges jogosultságnak vagy kiváltságnak.

² A tulajdon vagy az irányítás megállapításához eseti alapon minden vonatkozó jogi és ténybeli elemet meg kell vizsgálni.

29.3. CIKK

Általános rendelkezések

A Felek e fejezetből fakadó jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül, e fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg, hogy az egyes Felek állami tulajdonú vállalkozásokat létesítsenek vagy tartsanak fenn, monopóliumokat jelöljenek ki vagy tartsanak fenn, illetve vállalkozásokat különleges jogsultságokkal vagy kiváltságokkal ruházzanak fel.

29.4. CIKK

Megkülönböztetéstől mentes bánásmód és kereskedelmi megfontolások

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az egyes állami tulajdonban lévő vállalataik, különleges jogosultságokkal és kiváltságokkal felruházott vállalkozásaik, illetve kijelölt monopóliumaik a kereskedelmi tevékenységek gyakorlása során:
 - (a) kereskedelmi megfontolások szerint járjanak el az áruk vagy szolgáltatások beszerzése vagy értékesítése során, kivéve a közszolgáltatási feladataik feltételeinek teljesítése céljából, amelyek nem ellentétesek e bekezdés b) vagy c) pontjával;

- (b) egy áru vagy szolgáltatás beszerzése során:
- (i) a másik Fél vállalkozásai által nyújtott áruk és szolgáltatások számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyent az érintett Fél saját vállalkozásai által nyújtott hasonló áruk vagy hasonló szolgáltatások számára biztosít; valamint
 - (ii) a másik Félnek a 17.2. cikk (1) bekezdésének d) pontjában szereplő meghatározás értelmében érintett beruházásnak minősülő vállalkozás által az adott Fél területén nyújtott áruk vagy szolgáltatások számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyent a Fél beruházóinak beruházásaként, a Fél területén működő érintett piacon működő vállalkozások által nyújtott hasonló áruk vagy hasonló szolgáltatások számára biztosít; valamint
- (c) egy áru vagy szolgáltatás értékesítése során:
- (i) a másik Fél vállalkozása számára ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyent az érintett Fél saját vállalkozásai számára biztosít; valamint
 - (ii) a másik Félnek a 17.2. cikk (1) bekezdésének d) pontjában szereplő meghatározás értelmében érintett beruházásnak minősülő vállalkozás számára az adott Fél területén ne biztosítsanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyent az említett Fél beruházóinak beruházásaként, a Fél területén működő érintett piacon működő vállalkozások számára biztosít.

2. Az (1) bekezdés nem zárja ki, hogy az állami tulajdonú vállalkozások, a különleges jogsultságokkal és kiváltságokkal felruházott vállalkozások vagy a kijelölt monopóliumok:

- (a) eltérő feltételek mellett szerezzenek be vagy szállítsanak áru vagy szolgáltatást, ideértve az árral kapcsolatos feltételeket is, amennyiben ezen eltérő feltételeket a kereskedelmi megfontolásokkal összeegyeztethető módon határozzák meg; vagy
- (b) elutasítsák áruk vagy szolgáltatások beszerzését vagy szállítását, amennyiben az elutasítás kereskedelmi megfontolásoknak megfelelően történik.

29.5. CIKK

Szabályozási keret

1. A Felek a lehető legjobban használják fel a vonatkozó nemzetközi standardokat, többek között adott esetben az OECD állami tulajdonú vállalatok irányítására vonatkozó iránymutatásait.
2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy az általa létrehozott vagy fenntartott bármely szabályozó szerv és szabályozói tevékenységet végző illetékes hatóság:
 - (a) a szabályozói tevékenység hatékonysága érdekében független minden vállalkozástól, amelyet szabályoz, és azoknak nem tartozik számot adni; valamint

(b) hasonló körülmények között pártatlanul¹ jár el minden olyan vállalkozás tekintetében, amelyet szabályoz, beleértve az állami tulajdonban lévő vállalatokat, a különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásokat és a kijelölt monopóliumokat².

3. Az állami tulajdonú vállalkozások, a különleges jogosultságokkal és kiváltságokkal felruházott vállalkozások, illetve a kijelölt monopóliumok tekintetében mindegyik Fél következetesen és megkülönböztetésmentesen alkalmazza saját jogszabályait és egyéb rendelkezéseit.

29.6. CIKK

Átláthatóság

1. Az a Fél (a továbbiakban: kérelmező Fél), amely joggal feltételezi, hogy az e fejezet szerinti érdekeit hátrányosan befolyásolják a másik Fél állami tulajdonban lévő vállalatainak, a különleges jogosultságokkal és kiváltságokkal felruházott vállalkozásainak vagy a kijelölt monopóliumainak a kereskedelmi tevékenységei, kérheti a másik Felet (a továbbiakban: megkeresett Fél), hogy írásban szolgáltatson információkat a szóban forgó gazdálkodó egységnek az e fejezet végrehajtásával kapcsolatos kereskedelmi tevékenységeiről.

2. Az (1) bekezdés alapján benyújtott kérelemben a kérelmező Fél köteles magyarázatot adni arra, hogy szerinte a gazdálkodó egység tevékenységei miként befolyásolják a kérelmező Fél e fejezet szerinti érdekeit, és megjelölni, hogy a (3) bekezdésben felsorolt információk közül melyek közzétételét kéri.

¹ Az egyértelműség érdekében: a szabályozó szervnek a szabályozási feladatai gyakorlása során tanúsított pártatlanságát a szabályozó szerv általános gyakorlatához viszonyítva értékeli.

² Az egyértelműség érdekében: azon ágazatok esetében, amelyek tekintetében a Felek a megállapodás más fejezeteiben szereplő szabályozó szervekkel kapcsolatos konkrét kötelezettségekben állapodtak meg, a többi fejezetek vonatkozó rendelkezései élveznek elsőbbséget.

3. Az (1) és (2) bekezdésben foglaltakkal összhangban a megkeresett Fél az alábbi információt köteles szolgáltatni:

- (a) a gazdálkodó egység tulajdonjoga és szavazati szerkezete, feltüntetve a részvények százalékos arányát, amelyet a Fél, annak állami tulajdonú vállalkozásai, különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásai vagy kijelölt monopóliumai halmozottan birtokolnak, valamint az általuk a gazdálkodó egységben halmozottan birtokolt szavazati jogok százalékos arányát;
- (b) a Fél és annak állami tulajdonban lévő vállalkozásai, különleges jogosultságokkal vagy kiváltságokkal felruházott vállalkozásai, vagy kijelölt monopóliumai által halmozottan birtokolt különleges részvények, illetve különleges szavazati jogok vagy egyéb jogok leírása, ha ezek a jogok különböznek azoktól, amelyek a gazdálkodó egység általános törzsrészvényeihez kapcsolódnak;
- (c) a gazdálkodó egység szervezeti felépítése, és az igazgatóság vagy azzal egyenértékű testület összetétele;
- (d) a gazdálkodó egységet szabályozó vagy ellenőrző kormányhivatalok vagy közjogi szervek leírása, a szóban forgó kormányhivatalok vagy közjogi szervek által a gazdálkodó egységre rótt jelentési kötelezettségek leírása, valamint a kormányhivataloknak vagy bármely közjogi szervnek a vezető tisztségviselők, valamint az igazgatótanács vagy más, ezzel egyenértékű ügyvezető testület tagjainak a kinevezésével, elbocsátásával vagy díjazásával kapcsolatos jogai és gyakorlata;

- (e) a gazdálkodó egység éves bevétele és összes eszköze a legutóbbi olyan hároméves időszak alatt, amelyről rendelkezésre áll információ;
- (f) bármely olyan mentesség, védettség és kapcsolódó intézkedések, amelyeket a gazdálkodó egység a megkeresett Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései szerint élvez; valamint
- (g) a gazdálkodó egységre vonatkozó bármely további nyilvánosan hozzáférhető információ, ideértve annak éves beszámolóit és harmadik fél által végzett könyvvizsgálatokat is.

4. Az (1), (2) és (3) bekezdés nem kötelezi egyik Felet sem olyan bizalmas információk közlésére, amelyek közlése ellentétes lenne a jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel, amelyek akadályoznák a bűnüldözést vagy másképpen ütköznének közérdekbe, vagy amelyek sértenék egyes vállalkozások jogos kereskedelmi érdekeit.

5. Amennyiben a kért információ nem áll a megkeresett Fél rendelkezésre, a megkeresett Fél írásban értesíti a kérelmező Felet ennek indokairól.

29.7. CIKK

Félspecifikus melléklet

1. A 29.4. cikk nem alkalmazandó a valamely Fél által a 29. mellékletben szereplő jegyzékébe vett állami tulajdonban lévő vállalatok vagy kijelölt monopóliumok e megállapodásnak nem megfelelő tevékenységeire, a Fél menetrendjében foglalt feltételek szerint.
2. A vegyes tanács bármely Fél kérésére határozatot fogadhat el a 29. melléklet módosításáról a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján, és minden esetben mérlegeli a 29. melléklet lehetséges módosításait a megállapodás hatálybalépését követő öt éven belül.

30. FEJEZET

VERSENYPOLITIKA

30.1. CIKK

Alapelvek

A Felek elismerik a szabad és torzulásoktól mentes verseny fontosságát a kereskedelem és a beruházások terén. A Felek tudomásul veszik, hogy a versenyellenes gyakorlatok torzíthatják a piacok megfelelő működését és gyengíthetik a kereskedelem liberalizálásából származó előnyöket.

30.2. CIKK

Szabályozási keret

1. A Felek versenyjogot érvényesítenek vagy fogadnak el, amely a gazdaság valamennyi ágazatára vonatkozik¹, és hatékonyan kezeli a következő gyakorlatokat:
 - (a) a vállalkozások közötti megállapodások, vállalkozások társulásainak határozatai és összehangolt magatartás, amelyek célja vagy hatása a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása;
 - (b) erőfölénnyel való visszaélés egy vagy több vállalkozás részéről; valamint
 - (c) a vállalkozások közötti összeolvadások, amelyek jelentősen gátolják a hatékony versenyt, különösen az erőfölény kialakulásának vagy megerősödésének eredményeképpen.
2. Az egyes Felek biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett versenyjog valamennyi vállalkozásra vonatkozik, a magán és állami vállalkozásokra egyaránt.
3. Az egyes Felek versenyjogának alkalmazása jogilag vagy ténylegesen nem akadályozhatja a szóban forgó vállalkozásokra ruházott egyetlen közérdekű feladat végrehajtását sem. Valamelyik Fél versenyjoga alóli kivételeknek a közérdekkel kapcsolatos, a kívánt szakpolitikai célkitűzések eléréséhez feltétlenül szükséges mértékre korlátozott, és átlátható feladatokra kell korlátozódniuk.

¹ Az egyértelműség érdekében: az Európai Unió versenyjoga a mezőgazdasági ágazatra a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (2013. december 17.) összhangban alkalmazandó (EUHL L 347., 2013.12.20., 671. o.).

30.3. CIKK

Végrehajtás

1. A Felek olyan funkcionálisan független hatóságot működtetnek, amely felelős a 30.2. cikkben említett versenyjog hatékony érvényesítéséért, és rendelkezik az ezen versenyjogi jogszabályok teljes mértékű alkalmazásához és hatékony végrehajtásához szükséges hatáskörökkel és erőforrásokkal.
2. Az egyes Felek saját versenyjogi jogszabályaikat átláthatóan és megkülönböztetésmentes módon alkalmazzák, figyelemmel a tisztességes eljárás elveire és az érintett vállalkozások védekezéshez való jogára, állampolgárságtól és tulajdonjogtól függetlenül.

30.4. CIKK

Együtműködés

1. A Felek elismerik, hogy kölcsönös érdekük az együtműködés előmozdítása a versenypolitikájukkal kapcsolatos kérdések és a versenypolitikájuk érvényesítése terén.
2. Az együtműködés megkönnyítése érdekében a Felek versenyhatósági információkat cserélhetnek, az adott Fél jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírt titoktartási szabályok függvényében.

3. A Felek versenyhatóságai vállalják, hogy lehetőség és szükség szerint az azonos vagy kapcsolódó magatartás vagy ügyek tekintetében törekednek jogérvényesítési tevékenységeik összehangolására.

30.5. CIKK

Konzultációk

1. A Felek közötti kölcsönös megértés előmozdítása és az e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos konkrét kérdések kezelése érdekében a Felek valamely Fél kérésére haladéktalanul konzultációt folytatnak az e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos kérdésekről¹. A konzultációt kérő Fél adott esetben jelzi, hogy az ügy hogyan érinti a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat.

2. Az (1) bekezdésben említett konzultációk megkönnyítése érdekében mindegyik Fél arra törekszik, hogy a vonatkozó nem bizalmas információkat átadja a másik Fél részére.

30.6. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 38. fejezet nem alkalmazandó erre a fejezetre.

¹ Az Unió Fél esetében az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága jár el.

31. FEJEZET

TÁMOGATÁSOK

31.1. CIKK

Alapelvek

A Felek elismerik, hogy támogatás nyújtható, ha az közpolitikai célkitűzések eléréséhez szükséges. A Felek ugyanakkor tudomásul veszik, hogy bizonyos támogatások torzíthatják a piacok megfelelő működését, és gyengíthetik a kereskedelem liberalizációjából és a versenyből származó előnyöket. Elvben tehát a Felek nem nyújtanak támogatást, ha ez a támogatás kedvezőtlen hatást gyakorol vagy valószínűleg kedvezőtlen hatást gyakorolhat a Felek közötti versenyre vagy kereskedelemre.

31.2. CIKK

Fogalommeghatározás és hatály

1. E fejezet alkalmazásában a támogatás olyan intézkedés, amely megfelel az SCM-megállapodás 1.1. cikkében foglalt feltételeknek, függetlenül attól, hogy a támogatást árukat előállító vagy szolgáltatást nyújtó vállalkozás számára nyújtják¹.

¹ Az egyértelműség kedvéért: E cikk nem sérti a WTO-ban vagy kapcsolódó többoldalú fórum keretében a jövőben folytatandó tárgyalások eredményét a szolgáltatásokra vonatkozó támogatások meghatározását illetően.

2. E fejezet az SCM-megállapodás 2. cikke szerint egyedinek minősülő támogatásokra vonatkozik.
3. E fejezetet a bármely vállalkozás – ideértve az állami és magánvállalatokat – számára nyújtott támogatásokra kell alkalmazni.
4. Az egyes Felek biztosítják, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott vállalkozásoknak nyújtott támogatásokra az e fejezetben meghatározott szabályok vonatkozzanak, amennyiben e szabályok alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozza az érintett vállalkozásokra bízott adott feladatok ellátását. A vállalkozásokra ruházott feladatoknak átláthatónak kell lenniük, és az e fejezetben meghatározott szabályok alkalmazásának korlátozása vagy az attól való eltérés nem lépheti túl a rájuk ruházott feladatok ellátásához szükséges mértéket.
5. A 31.5. cikk nem alkalmazandó a mezőgazdaságról szóló megállapodás 1. melléklete rendelkezéseinek a hatálya alá tartozó, árukereskedelemre vonatkozó támogatásokra.
6. A 31.5. és a 31.6. cikk nem alkalmazandó az audiovizuális ágazatra.
7. A 31.5. és 31.6. cikk nem alkalmazandó az őslakos népek és közösségeik számára gazdaságfejlesztés céljából nyújtott támogatásokra¹. E támogatásoknak célzottak, arányosnak és átlátszónak kell lennie.
8. A 31.5. és a 31.6. cikk nem alkalmazandó a természeti katasztrófák vagy egyéb rendkívüli események által okozott károk megtérítésére nyújtott támogatásokra.

¹ E bekezdés alkalmazásában az őslakos népek és közösségeik alatt az egyes Felek jogszabályai által ekként meghatározott közösségeket kell érteni. Az Uniós Fél esetében a jogszabályok alatt az uniós jog és az egyes tagállamok joga egyaránt értendő.

9. A 31.5. cikk nem alkalmazandó a gazdasági vészhelyzetre való reagálás céljából ideiglenes alapon nyújtott támogatásokra¹. Az ilyen támogatásoknak arányosnak és célzottak kell lenniük a gazdasági vészhelyzet orvoslása érdekében.

10. A vegyes tanács határozatában módosíthatja a „támogatás” e cikk (1) bekezdésében szereplő fogalom meghatározását a szolgáltatást nyújtó vállalkozások tekintetében annak érdekében, hogy a témában a WTO-ban vagy kapcsolódó többoldalú fórumokon folytatandó jövőbeli viták eredményét figyelembe vegye, a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint.

31.3. CIKK

Kapcsolat a WTO-egyezménnyel

E fejezet a Felek GATS XV. cikke, GATT 1994 XVI. cikke, az SCM-megállapodás és a mezőgazdasági megállapodás szerinti jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül alkalmazandók.

¹ „Gazdasági vészhelyzet” alatt olyan gazdasági esemény értendő, amely egy Fél gazdaságában súlyos zavart okoz. Az Uniós Fél esetében „egy Fél gazdasága” alatt az Európai Unió vagy annak egy vagy több tagállamának gazdasága értendő.

31.4. CIKK

Átláthatóság

1. A területükön nyújtott vagy fenntartott támogatásokkal kapcsolatban a Felek elérhetővé teszik a következő információkat:

- (a) a támogatás jogalapja és célja;
- (b) a támogatás formája;
- (c) a támogatás összege vagy a támogatáshoz rendelt költségvetés összege; valamint
- (d) lehetőség szerint a támogatás kedvezményezettjének neve.

2. A Fél a következők révén teljesíti a jelen cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeket:

- (a) a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás 25. cikke szerinti értesítés, feltéve, hogy az tartalmazza a jelen cikk (1) bekezdésében előírt valamennyi információt, és az értesítést legalább két évente megteszik;

- (b) a mezőgazdasági megállapodás 18. cikke szerinti értesítés; vagy
- (c) a Fél által vagy annak nevében történő közzététel nyilvánosan elérhető weboldalon, a támogatás nyújtásának vagy fenntartásának évét követő naptári év december 31-ig.

31.5. CIKK

Konzultációk

1. Ha az egyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél által nyújtott támogatás negatív hatást gyakorol vagy gyakorolhat kereskedelmi érdekeire vagy a versenyre, a Fél (a továbbiakban: megkereső Fél) írásban kifejezheti aggodalmát a másik Félnek (a továbbiakban: megkeresett Fél), és konzultációt kérhet az ügyben. A kérésnek tartalmaznia kell annak ismertetését, hogy a támogatás miként gyakorol vagy gyakorolhat negatív hatást a megkereső Fél érdekeire vagy a versenyre.
2. Az (1) bekezdés alkalmazásában a megkereső Fél a támogatással kapcsolatban az alábbi információkat kérheti a megkeresett Féltől:
 - (a) a támogatás jogalapja és szakpolitikai célja;
 - (b) a támogatás formája;

- (c) a támogatás időpontjai és időtartama, és bármilyen egyéb ahhoz kapcsolódó határidő;
- (d) a támogatás jogosultsági követelményei;
- (e) a támogatás teljes összege vagy a támogatáshoz rendelt költségvetés összege;
- (f) lehetőség szerint a támogatás kedvezményezettjének neve; valamint
- (g) bármely más információ, amely lehetővé teszi a támogatás negatív hatásának értékelését.

3. A megkeresett Fél a (2) bekezdéssel összhangban kért tájékoztatást legkésőbb a kérelem kézhezvételének időpontjától számított 60 napon belül, írásban megadja.

4. Ha a megkeresett Fél – részben vagy egészben – nem adja meg a (2) és (3) bekezdés alapján kért tájékoztatást, a megkeresett Fél írásbeli válaszában kifejti, hogy miért nem adta meg ezt a tájékoztatást.

5. Amennyiben a kért tájékoztatás kézhez vétele és a konzultációk lefolytatása után a megkereső Fél úgy véli, hogy a szóban forgó támogatás jelentős negatív hatást gyakorol vagy gyakorolhat kereskedelmi érdekeire vagy a versenyre, a megkeresett Fél minden igyekezetével arra törekszik, hogy az említett hatásokat megszüntesse vagy minimálisra csökkentse.

31.6. CIKK

Feltételekhez kötött támogatások

1. A következő támogatások odaítélésekor a Felek az alábbi feltételeket alkalmazzák:
 - (a) az olyan támogatások tekintetében, amelynek értelmében egy kormány közvetlenül vagy közvetve felelősséget vállal bizonyos vállalkozások adósságainak vagy kötelezettségeinek garantálásáért, az adósság vagy kötelezettség fedezete az összegét vagy a kormányzati felelősségvállalás időtartamát tekintve nem korlátlan; valamint
 - (b) a fizetéképtelen vagy nehéz helyzetben lévő vállalkozások számára egy évnél hosszabb időtartamig nyújtott támogatások (például a hitelek és a garanciák, a készpénztámogatások, a tőkeinjekciók, az eszközök piaci ár alatti juttatása vagy az adómentesség) azzal a feltétellel nyújthatók, hogy készült reális feltételezéseken alapuló, hiteles szerkezetátalakítási terv azzal a céllal, hogy észszerű időn belül biztosítsák a vállalkozás visszatérését a hosszú távú életképességhez, továbbá hogy a vállalkozás (a kis- és középvállalkozások kivételével) hozzájárul a szerkezetátalakítás költségeihez.
2. Az (1) bekezdés b) pontja nem alkalmazandó az olyan támogatásokra, amelyeket a vállalkozások részére ideiglenes likviditási támogatásként nyújtanak a csupán a nehéz helyzetben lévő vállalkozás üzleti tevékenységének folytatásához szükséges összeg erejéig terjedő hitelgarancia vagy hitel formájában arra az időre, amely a szerkezetátalakítási vagy felszámolási terv elfogadásához szükséges.

3. Ez a cikk csak az olyan támogatásokra vonatkozik, amelyek negatív hatást gyakorolnak vagy gyakorolhatnak a másik Fél kereskedelmére és a versenyre.

4. Ez a cikk nem vonatkozik az alábbi támogatásokra:

(a) amelyeket a vállalatok rendezett piacelhagyásának biztosításához nyújtanak; vagy

(b) amelyek halmozott összege vagy költségvetése három egymást követő évben vállalkozásonként nem éri el a 170 000 SDR-t.

31.7. CIKK

A támogatások felhasználása

A Felek biztosítják, hogy a vállalkozások csak arra a kifejezetten meghatározott szakpolitikai célra használják fel az adott támogatást, amelyre azt kapták¹.

¹ Az egyértelműség érdekében, ha a Fél ennek érdekében kialakította a megfelelő jogszabályi keretet és közigazgatási eljárásokat, a kötelezettség teljesültnek tekintendő.

31.8. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 38. fejezet nem alkalmazható a 31.5. cikk (5) bekezdésére.

31.9. CIKK

Bizalmas kezelés

1. Az e fejezet keretében folytatott információcsere során a Felek figyelembe veszik a saját jogukban foglalt, szakmai és üzleti titoktartásra vonatkozó előírások szerinti korlátozásokat, valamint biztosítják az üzleti titkok és más bizalmas információk védelmét.
2. Ha az egyik Fél e fejezet alapján információt közöl, az információt fogadó Fél megőrzi annak bizalmas jellegét.

32. FEJEZET

SZELLEMI TULAJDON

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

32.1. CIKK

Célkitűzések

1. E fejezet célkitűzései a következők:
 - (a) az innovatív és kreatív áruk és szolgáltatások előállításának és értékesítésének megkönnyítése a Felek között, ezáltal hozzájárulva a Felek gazdaságának fenntarthatóbbá és inkluzívabbá tételéhez;
 - (b) a Felek közötti kereskedelem előmozdítása és szabályozása, valamint e kereskedelem torzulásainak és akadályainak csökkentése; valamint
 - (c) a szellemi tulajdon-jogok megfelelő szintű és hatékony védelmének és érvényesítésének megvalósítása.

2. A TRIPS-megállapodás 7. cikkében meghatározott célkitűzések értelemszerűen vonatkoznak e fejezetre.

32.2. CIKK

Hatály

1. A Felek eleget tesznek a szellemi tulajdon területén megkötött azon nemzetközi egyezményekből, többek között a TRIPS-megállapodásból eredő kötelezettségeiknek, amelyeknek részes felei.

2. E fejezet kiegészíti és pontosítja az egyes Feleknek a TRIPS-megállapodásból, illetve egyéb, a szellemi tulajdon területén megkötött nemzetközi egyezményekből eredő jogait és kötelezettségeit.

3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza a Feleket abban, hogy saját joguk rendelkezéseit alkalmazzák, amelyek a szellemitulajdon-jogok magasabb szintű védelmét és érvényesítését vezetik be, feltéve, hogy a rendelkezések nem ellentétesek e fejazzettel. A Felek szabadon állapíthatják meg a megfelelő módszert a fejezetben foglaltak saját jogrendszerükbe és joggyakorlatukba történő átültetésére.

32.3. CIKK

Alapelvek

1. A TRIPS-megállapodás 8. cikkében meghatározott alapelvek értelemszerűen vonatkoznak e fejezetre.
2. Figyelembe véve a belföldi rendszerek mögöttes közpolitikai célkitűzéseit, a Felek elismerik annak szükségességét, hogy a saját szellemi tulajdonra vonatkozó rendszereik révén, az átláthatóság elvének tiszteletben tartása mellett, valamint figyelembe véve valamennyi érintett érdekelt fél érdekeit, ideértve a jogosultakat, a felhasználókat és a nagyközönséget is, a következőket tegyék meg:
 - (a) az innováció és a kreativitás előmozdítása; valamint
 - (b) az információ, a tudás, a technológia, a kultúra és a művészetek elterjedésének a megkönnyítését.

32.4. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet és a 32-A, a 32-B és a 32-C. melléklet alkalmazásában:

- (a) „Berni Egyezmény”: az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló, 1886. szeptember 9-i, 1979. szeptember 28-án módosított Berni Egyezmény;
- (b) „szellemi tulajdon”: a szellemi tulajdonnak e fejezet B. szakaszának 1–7. alszakasza és a TRIPS-megállapodás II. része 1–7. szakasza hatálya alá tartozó valamennyi kategóriája; a szellemi tulajdon védelme magában foglalja a Párizsi Egyezmény 10a. cikke szerint a tisztességtelen verseny elleni védelmet is;
- (c) „Párizsi Egyezmény”: az ipari tulajdon oltalmáról szóló, 1883. március 20-án kelt, utoljára 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított Párizsi Egyezmény;
- (d) „Római Egyezmény”: az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló, 1961. október 26-án kelt Római Egyezmény; valamint
- (e) „WIPO”: Kereskedelmi Világszervezet.

32.5. CIKK

Nemzeti elbánás

1. Az e fejezet hatálya alá tartozó szellemi tulajdonhoz fűződő jogok valamennyi kategóriája tekintetében mindegyik Fél köteles a másik Fél állampolgárait legalább olyan kedvezményes elbánásban részesíteni, mint amilyenben a Fél a saját állampolgárait részesíti a szellemi tulajdon védelme¹ tekintetében, figyelemmel a Párizsi Egyezményben, a Berni Egyezményben, a Római Egyezményben, az 1989. május 26-án Washingtonban elfogadott, az integrált áramkörökhöz kapcsolódó szellemi tulajdonról szóló szerződésben, valamint a WIPO Előadásokról és a Hangfelvételekről szóló, 1996. december 20-án Genfben kelt Szerződésében (a továbbiakban: WPPT) korábban megállapított kivételekre. Az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek tekintetében e kötelezettség csak az e fejezetben megállapított jogokra vonatkozik.

2. A Felek bírósági és közigazgatási eljárásaik tekintetében élhetnek az (1) bekezdés alapján engedélyezett kivételekkel, ideértve a másik Fél állampolgárai számára annak előírását, hogy a területükön kézbesítési címet jelöljenek meg vagy képviselőt jelöljenek ki, feltéve, hogy az ilyen kivétel:

- (a) az érintett Fél e fejezettel nem összeegyeztethetetlen jogszabályainak vagy egyéb rendelkezéseinek való megfelelés biztosításához szükségesek; valamint

¹ E rendelkezés alkalmazásában az „oltalom” magában foglalja a szellemi tulajdon-jogok hozzáférhetőségét, megszerzését, alkalmazási körét, fenntartását és érvényesítését érintő ügyeket, valamint azokat az ügyeket, amelyek a szellemi tulajdon-jogoknak e fejezetben különösen tárgyalt használatát érintik. Továbbá e bekezdés alkalmazásában az „oltalom” magában foglalja a hatékony technológiai intézkedések kijátszásának megakadályozására szolgáló intézkedéseket, valamint a jogkezelési információval kapcsolatos intézkedéseket is.

(b) alkalmazásának módja nem valósítja meg a kereskedelem rejtett korlátozását.

3. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a szellemi tulajdon-jogok megszerzésére vagy fenntartására irányuló, a WIPO keretében kötött többoldalú megállapodásokban előírt eljárásokra.

32.6. CIKK

Szellemi tulajdon és népegészségügy

1. A Felek elismerik a WTO miniszteri konferenciája által 2001. november 14-én Dohában elfogadott, a TRIPS-megállapodás és a népegészségügy kapcsolatáról szóló nyilatkozat (a továbbiakban: a Dohai Nyilatkozat) jelentőségét. Az ezen fejezet hatálya alá tartozó jogok és kötelezettségek értelmezése és végrehajtása során a Felek biztosítják a Dohai Nyilatkozatnak való megfelelést.

2. Mindkét Fél végrehajtja a TRIPS-megállapodás 31a. cikkét, valamint annak mellékletét és a szóban forgó melléklet függelékét, amely 2017. január 23-án lépett hatályba.

32.7. CIKK

Jogkimerülés

E megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg az egyes Feleket annak eldöntésében, hogy a szellemitulajdon-jogok kimerülése alkalmazandó-e, illetve hogy az milyen feltételek mellett alkalmazandó a Fél saját jogrendszerében.

B. SZAKASZ

A SZELLEMITULAJDON-JOGOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

1. ALSZAKASZ

SZERZŐI ÉS SZOMSZÉDOS JOGOK

32.8. CIKK

Nemzetközi megállapodások

1. Mindkét Fél megerősíti az alábbi nemzetközi megállapodások iránti elkötelezettségét és eleget tesz azoknak:

(a) a Berni Egyezmény;

- (b) a Római Egyezmény;
 - (c) a WIPO 1996. december 20-án Genfben kelt Szerzői Jogi Szerződése (a továbbiakban: WCT);
 - (d) a WPPT; valamint
 - (e) a 2013. június 27-én Marrákesben kelt, a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló marrákesi szerződés.
2. A Felek megtesznek minden észszerű erőfeszítést annak érdekében, hogy megerősítsék az audiovizuális előadások védelméről szóló, 2012. június 24-én Pekingben elfogadott Szerződést, vagy csatlakozzanak ahhoz.

32.9. CIKK

Szerzők

Valamennyi Fél kizárólagos jogot biztosít a szerzők részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- (a) műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;

- (b) műveik eredeti vagy másolt példányainak bármilyen formában történő nyilvános terjesztése értékesítés útján vagy másként;
- (c) műveik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő közvetítése a nyilvánossághoz, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben hozzáférhessenek; valamint
- (d) számítógépes programjaik vagy filmes munkáik eredeti vagy másolati példányainak a nyilvánosság részére való kereskedelmi bérbeadása.

32.10. CIKK

Előadóművészek

Valamennyi Fél kizárólagos jogot biztosít az előadóművészek részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- (a) előadásaik rögzítése¹;
- (b) műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- (c) rögzített előadásaik adásvétellel vagy más módon megvalósuló nyilvános terjesztése;

¹ „Rögzítés”: hangoknak vagy azok megjelenítésének olyan anyagi formába foglalása, amelyről azok készülék segítségével érzékelhetővé, reprodukálhatóvá vagy közvetíthetővé tehetők.

- (d) rögzített előadásaik vezetékes vagy vezeték nélküli hozzáférhetővé tétele oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg; valamint
- (e) előadásaik vezeték nélküli sugárzása és a nyilvánossághoz közvetítése, kivéve, ha az előadás már maga is sugárzott előadás vagy rögzítés eredménye.

32.11. CIKK

A hangfelvételek előállítói

Valamennyi Fél kizárólagos jogot biztosít a hangfelvételek előállítói részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- (a) hangfelvételeik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- (b) hangfelvételeik eredeti és azok többszörözött példányai adásvétellel vagy a tulajdonjog egyéb átruházásával megvalósuló nyilvános terjesztése;

- (c) hangfelvételeik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő nyilvánossághoz közvetítése oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg; valamint
- (d) hangfelvételeik nyilvánosság számára való kereskedelmi bérbeadása.

32.12. CIKK

Műsorszolgáltató szervezetek

Valamennyi Fél kizárólagos jogot biztosít a műsorszolgáltató szervezetek részére a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- (a) vezeték nélkül sugárzott műsoraik rögzítése;
- (b) vezeték nélkül sugárzott műsoraik felvételeinek közvetlen vagy közvetett, ideiglenes vagy tartós, bármely eszközzel és formában, egészben vagy részben történő többszörözése; valamint
- (c) sugárzott műsoraik vezeték nélküli újrásugárzása, illetve nyilvánosság¹ közvetítése, amennyiben e közvetítés olyan helyen történik, amely belépődíj ellenében hozzáférhető a nyilvánosság számára.

¹ Az egyértelműség kedvéért: e bekezdés egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy meghatározzák az e jog gyakorlásához szükséges feltételeket a Római Egyezmény 13. cikkének d) pontjának megfelelően.

32.13. CIKK

Kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek sugárzása és nagyközönség felé történő közvetítése¹

1. Valamennyi Fél biztosítja azt a jogot, amelynek célja, hogy a felhasználó egy egyszeri méltányos díjazást fizessen az előadóművésznek vagy a hangfelvétel-előállítónak a kereskedelmi célból kiadott hangfelvétel, illetve e hangfelvétel egy többszörözött példánya sugárzás vagy egyéb módon a nyilvánossághoz közvetítés céljából történő felhasználása esetén.²
2. A Felek biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett egyszeri, méltányos díjazás felosztásra kerüljön az érintett előadóművészek és hangfelvétel-előállítók között. A Felek elfogadhatnak olyan jogszabályt, amely az előadóművészek és hangfelvételek előállítói közötti megegyezés hiányában meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint az előadóművészek és hangfelvétel-előállítók osztoznak az egyszeri méltányos díjazáson.

¹ A Felek biztosíthatnak szélesebb körű jogokat az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók számára a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek sugárzása és nagyközönség felé történő közvetítése tekintetében.

² E cikk alkalmazásában a „nyilvánossághoz közvetítés” nem foglalja magában a hangfelvétel vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő nyilvánosságra hozatalát oly módon, hogy a nagyközönség tagjai a hangfelvételhez való hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

32.14. CIKK

Az oltalom időtartama

1. A mű szerzőjének jogai a szerző életében és a halálától számított legkevesebb 70 éven át állnak fenn, attól az időponttól függetlenül, amikor a művet jogszerűen nyilvánosságra hozták¹.
2. Amennyiben egy művön fennálló szerzői jog több szerzőtársat illet, az (1) bekezdésben meghatározott védelmi időt az utoljára elhunyt szerző halálától kell számítani.

¹ Amennyiben egy Fél különös oltalmi időt ír elő arra az esetre, amikor jogi személyt jelölnek meg jogosultként, az oltalom időtartama a mű jogszerű nyilvánosságra hozatalát követő legalább 70 évig tart.

3. A név nélkül vagy felvett néven szerzett művek esetében az oltalom időtartama a mű jogszerű nyilvánosságra hozatalát követő legalább 70 évig tart. Ha azonban a szerző által felvett név semmi kétséget nem hagy a szerző személyazonossága felől, vagy ha a szerző az e bekezdésben meghatározott idő alatt felfedi személyazonosságát, az oltalom időtartamának az (1) bekezdésben meghatározottnak kell lennie.

4. A filmalkotások és audiovizuális művek oltalmi ideje az utoljára elhunyt szerző halálától számított legalább 70 évig tart. A Felek jogszabályai és egyéb rendelkezései határozzák meg, hogy mely személyeket kell a filmművészeti vagy audiovizuális alkotás szerzőjének tekinteni.

5. A műsorszolgáltató szervezetek jogai a műsor első sugárzásának időpontjától számított 50 éven át részesülnek oltalomban.

6. Az előadóművészek jogai az előadás rögzítésének időpontjától számított legalább ötven éven át részesülnek oltalomban; ugyanakkor:

- (a) ha az előadás rögzítését az ebben a bekezdésben említett 50 éven belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák vagy – amennyiben egy Fél arról rendelkezik – jogszerűen a nyilvánossághoz közvetítik, az oltalom időtartamát az első ilyen nyilvánosságra hozataltól vagy – ha egy Fél arról rendelkezik – nyilvánossághoz közvetítéstől kell számítani; ha egy Fél a nyilvánosságra hozatalt és a nyilvánossághoz közvetítést egyaránt lehetővé teszi, az oltalom időtartamát annak az eseménynek az időpontjától kell számítani, amelyik korábban bekövetkezett; valamint
- (b) ha az előadás hangfelvételen történő rögzítését az ebben a bekezdésben említett 50 éven belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák vagy – amennyiben a Fél arról rendelkezik – jogszerűen a nyilvánossághoz közvetítik, az oltalom időtartama az első ilyen nyilvánosságra hozataltól vagy – amennyiben a Fél arról rendelkezik – nyilvánossághoz közvetítést követő legalább 70 évig tart; ha egy Fél a nyilvánosságra hozatalt és a nyilvánossághoz közvetítést egyaránt lehetővé teszi, az oltalom időtartamát annak az eseménynek az időpontjától kell számítani, amelyik korábban bekövetkezett.

7. A hangfelvétel-előállítók jogai az első rögzítéstől számított legalább 50 év elteltével megszűnnek. Ha azonban a hangfelvételt ezen az említett időszakon belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák vagy – amennyiben a Fél arról rendelkezik – jogszerűen a nyilvánossághoz közvetítik, e jogok az ilyen első nyilvánosságra hozataltól vagy – ha a Fél arról rendelkezik – az ilyen első nyilvánossághoz közvetítéstől számított legalább 70 éven át oltalomban részesülnek. A Felek hatékony intézkedéseket fogadhatnak el vagy tarthatnak fenn annak biztosítása érdekében, hogy az 50 év oltalmat követő 20 évben keletkezett hasznot méltányosan osszák el az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók között.

32.15. CIKK

Követő jog

1. A Felek követő jogot biztosítanak az eredeti képzőművészeti műalkotás szerzőjének javára, amely elidegeníthetetlen, és amelyről a szerző előzetesen sem mondhat le; e jog alapján az alkotásnak a szerző általi első eladását követő minden viszonteladásáért az eladási árból a szerzőt jogdíj illeti meg¹.

2. Az (1) bekezdésben foglalt követő jogot valamennyi viszonteladásra alkalmazni kell, amelyben a művészeti piac képviselői – így például aukciós házak, művészeti galériák és általában műkereskedők – eladóként, vevőként, illetve közvetítőként közreműködnek.

¹ E cikk ellenére a jogdíjak kiszámításához Chile esetében továbbra is alkalmazható az 1970. augusztus 28-án kelt és 2017. október 13-án a 21.045. sz. törvénnyel módosított 17.366. sz. törvény 36. cikkének első bekezdése.

3. Valamennyi Fél rendelkezhet úgy, hogy az (1) bekezdésben említett követő jogot nem kell alkalmazni olyan viszonteladások esetében, amikor az eladó az alkotást közvetlenül a szerzőtől szerezte meg a viszonteladást megelőző három éven belül, és a viszonteladási ár nem halad meg egy bizonyos minimumösszeget.

32.16. CIKK

Közös jogkezelés

1. A Felek ösztönzik a megfelelő közös jogkezelő szervezeteik közötti párbeszédet, a műveknek és egyéb oltalom alatt álló anyagoknak a Felek területén való hozzáférhetőségének, valamint az ilyen művek és egyéb oltalom alatt álló anyagok felhasználásáért fizetendő jogdíjakból származó bevételek átutalásának előmozdítása érdekében.

2. A Felek ösztönzik a közös jogkezelő szervezetek átláthatóságát, különös tekintettel az általuk beszedett jogdíjakra, a beszedett jogdíjakra alkalmazott levonásokra, a beszedett jogdíjak felhasználására, a felosztási szabályzataikra és az általuk kezelt repertoárra.

3. A Felek biztosítják, hogy a területükön letelepedett azon közös jogkezelő szervezetet, amely képviseleti megállapodás alapján a másik Fél területén letelepedett, másik közös jogkezelő szervezetet képvisel, arra ösztönözzék, hogy pontosan, rendszeresen és kellő gondossággal fizesse a képviselt közös jogkezelő szervezetnek járó összegeket, valamint tájékoztassa a képviselt közös jogkezelő szervezetet a nevében begyűjtött jogdíjbevételek összegéről és az ezekből adott esetben levont összegekről.

32.17. CIKK

Korlátozások és kivételek

A Felek a 32.9–32.13. cikkben foglalt jogok tekintetében kizárólag olyan különös esetekben rendelkezhetnek kivételekről vagy korlátozásokról, amelyek nem ellentétesek a mű vagy más teljesítmény rendes felhasználásával, és indokolatlanul nem károsítják a jogosultak jogos érdekeit.

32.18. CIKK

A technológiai intézkedések védelme

1. A Felek megfelelő jogi védelmet biztosítanak minden hatékony technológiai intézkedés megkerülése ellen, amelyet olyan személy hajt végre, aki tudja, vagy kellő gondosság mellett tudnia kellene, hogy cselekményének célja a műszaki intézkedés megkerülése.
2. Valamennyi Fél megfelelő jogi védelmet biztosít az olyan eszközök, termékek vagy alkatrészek előállítása, importja, forgalmazása, értékesítése, bérbeadása, értékesítést vagy bérbeadást ösztönző reklámozása vagy kereskedelmi célú birtoklása, illetve olyan szolgáltatások nyújtása ellen, amelyek:
 - (a) népszerűsítésének, reklámozásának vagy forgalmazásának célja valamely hatékony technológiai intézkedés megkerülése;

- (b) valamely hatékony technológiai intézkedés megkerülésén túl csak korlátozott kereskedelmi jelentőségű rendeltetéssel bírnak; vagy
- (c) tervezésének, előállításának, módosításának vagy nyújtásának elsődleges célja valamely hatékony technológiai intézkedés megkerülésének lehetővé tétele vagy megkönnyítése.

3. Ezen alszakasz alkalmazásában „technológiai intézkedés” bármely olyan technológia, eszköz vagy alkatrész, amely rendeltetésszerű működése esetén azt a célt szolgálja, hogy a művek vagy más teljesítmények¹ tekintetében megakadályozzon vagy korlátozzon olyan cselekményeket, amelyeket bármely szerzői jog vagy szomszédos jog jogosultja nem engedélyezett a Fél belső jogának megfelelően. A technológiai intézkedések akkor minősülnek hatékonyak, ha az oltalom alatt álló mű vagy más teljesítmény használatát a jogosult hozzáférés-ellenőrzés vagy védelmi eljárás alkalmazásával korlátozza, így például kódolás, zavarás, illetve a mű vagy más teljesítmény egyéb átalakítása útján, vagy másolás-ellenőrző mechanizmussal, amellyel eléri a védelmi célt.

4. Az ezen cikk (1) bekezdésében foglalt jogi védelemre tekintet nélkül, a jogosultak önkéntes intézkedésének hiányában a Felek szükség szerint megfelelő intézkedéseket hozhatnak annak biztosítása érdekében, hogy a hatékony technológiai intézkedések megkerülése ellen e cikkkel összhangban nyújtott megfelelő jogi védelem ne akadályozza meg a 32.17. cikkkel összhangban előírt kivételek vagy korlátozások kedvezményezettjeit, hogy éljenek e kivételekkel vagy korlátozásokkal.

¹ Az egyértelműség kedvéért, a „művek vagy egyéb teljesítmények” nem vonatkozik azon művekre vagy más teljesítményekre, amelyek oltalmi ideje lejárt.

32.19. CIKK

Jogkezelési adatokkal kapcsolatos kötelezettségek

1. A Felek megfelelő védelmet biztosítanak minden olyan személy ellen, aki illetéktelenül a következő tudatos cselekmények valamelyikét végzi, ha a fenti személy tudja, vagy észszerűen tudnia kellene, hogy ezzel a cselekedetével az adott Fél jogszabályai szerinti szerzői jog vagy szomszédos jog megsértését idézi elő, teszi lehetővé, könnyíti meg vagy fedi el:

- (a) bármely elektronikus jogkezelési adat eltávolítása vagy megváltoztatása; valamint
- (b) az ezen alszakasz alapján védett olyan művek vagy más teljesítmények forgalmazása, forgalmazási célú behozatala, sugárzása vagy a nyilvánosság részére történő közvetítése, amelyekből az elektronikus jogkezelő információt illetéktelenül eltávolították vagy megváltoztatták.

2. E cikk alkalmazásában „jogkezelési információ” minden olyan, a jogkezelők által szolgáltatott információ, amely az e cikkben említett művet vagy más teljesítményt, a szerzőt vagy más jogtulajdonost, illetve a mű vagy más teljesítmény felhasználásának feltételeivel kapcsolatos információkat azonosítja, továbbá az ilyen információt leképező bármely szám vagy kód.

3. A (2) bekezdést kell alkalmazni, ha az említett bekezdésben hivatkozott információk bármelyike az e cikkben említett mű vagy más teljesítmény másolatához társul, illetve a mű vagy más teljesítmény nyilvánosságához történő közvetítésével kapcsolatban jelenik meg.

2. ALSZAKASZ

VÉDJEGYEK

32.20. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Valamennyi Fél köteles:

- (a) eleget tenni a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodáshoz kapcsolódó, 1989. június 27-én elfogadott, legutóbb 2007. november 12-én módosított jegyzőkönyvnek;
- (b) eleget tenni az 1994. október 27-én Genfben kelt Védjegyjogi Szerződésnek és a gyári vagy kereskedelmi védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozásáról szóló, 1957. június 15-én elfogadott és 1979. szeptember 28-án módosított Nizzai Megállapodásnak; valamint
- (c) minden elvárható erőfeszítést megtenni a 2006. március 27-én Szingapúrban kelt Szingapúri Védjegyjogi Szerződéshez való csatlakozás érdekében.

32.21. CIKK

A védjegyoltalom által biztosított jogok

Az egyes Felek rendelkeznek arról, hogy egy bejegyzett védjegy tulajdonosának kizárólagos joga legyen arra, hogy a védjegyjogosult beleegyezésével nem rendelkező harmadik feleket megakadályozzon a gazdasági tevékenység körében a védjegyként már lajstromozott megjelöléssel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölés használatában, ha az ilyen használat valószínűsíthetően zavart keltene. Azonos jel azonos árukra vagy szolgáltatásokra történő használata esetén a valószínűsíthető zavarkeltést vélelmezni kell.

32.22. CIKK

Lajstromozási eljárás

1. Az egyes Felek rendelkeznek egy olyan védjegylajstromozási rendszerről, amelyben az illetékes védjegy hivatal által hozott valamennyi jogerős elutasító határozat – beleértve a részleges elutasítást is – megfelelő indokolást tartalmaz, és a határozatot írásban közlik az érintett féllel.
2. A Felek lehetőséget biztosítanak harmadik felek számára arra, hogy felszólaljanak a védjegybejelentési kérelmekkel vagy a Fél jogszabályainak megfelelően adott esetben a védjegybejegyzéssel szemben. A felszólalási eljárás kontradiktórium.

3. Az egyes Felek a védjegybejelentéseket és a lajstromozott védjegyeket tartalmazó, nyilvánosan hozzáférhető elektronikus adatbázist hoznak létre.

32.23. CIKK

Közismert védjegyek

A Párizsi Egyezmény 6a. cikkében és a TRIPS-megállapodás 16. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett közismert védjegyek oltalmának érvényesítése céljából a Felek megerősítik az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Unió közgyűlése és a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) közgyűlése által a WIPO-tagállamok közgyűléseinek harmincnegyedik ülésorozata (1999. szeptember 20–29.) keretében elfogadott, a közismert védjegyek védelmére vonatkozó rendelkezésekre vonatkozó közös ajánlás jelentőségét.

32.24. CIKK

Kivételek a védjegyoltalomból eredő jogok alól

1. Az egyes Felek:
 - (a) a védjegyoltalomból eredő jogok alóli korlátozott kivételként rendelkeznek a leíró jellegű kifejezések méltányos használatáról; valamint

(b) rendelkezhetnek egyéb korlátozott kivételekről.

2. Az (1) bekezdés alkalmazandó, feltéve, hogy e kivételek figyelembe veszik a védjegyjogosultak és harmadik felek jogos érdekeit.

3. A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenység körében – az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban – használja az alábbiakat:

(a) saját nevét vagy címét;

(b) az áru vagy a szolgáltatás fajtájára, minőségére, mennyiségére, rendeltetésére, értékére, földrajzi eredetére, előállítás, illetve teljesítési idejére vagy egyéb jellemzőjére vonatkozó jelzést; vagy

(c) a védjegyet, ha az – különösen tartozékok vagy alkatrészek tekintetében – szükséges az áru vagy a szolgáltatás rendeltetésének jelzésére.

4. A (3) bekezdés csak akkor alkalmazandó, ha a harmadik fél általi használat tisztességes ipari és kereskedelmi gyakorlattal összhangban történik¹.

5. A Fél rendelkezhet úgy, hogy a védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el harmadik felet attól sem, hogy gazdasági tevékenysége körében kizárólag helyi jelentőségű korábbi jogát gyakorolja, ha e jogot az adott Fél jogszabályai elismerik és a használat arra a területre korlátozódik, amelyen a jogot elismerik.

¹ Ellenkező esetben a Felek a védjegy ezen használatát azon feltételhez köthetik, hogy a használat nem lehet félrevezető vagy nem kelthet zavart a fogyasztók érintett körében.

32.25. CIKK

Megszűnési okok

1. Az egyes Felek gondoskodnak a védjegyoltalom megszűnésének megállapításáról, ha a jogosult az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban a védjegy tényleges használatát az adott területen megszakítás nélkül öt éven át elmulasztja, kivéve, ha a jogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolja. A Fél ugyanakkor rendelkezhet oly módon, hogy a védjegyoltalom megszűnése nem állapítható meg, ha az ötéves időtartam elteltét követően, de a megszűnés megállapítására irányuló kérelem benyújtását megelőzően megkezdik, illetve folytatják a tényleges védjegyhasználatot. E rendelkezés azonban nem alkalmazható, ha a jogosult a tényleges védjegyhasználatot a kérelem benyújtását megelőző – a használat elmulasztásának megszakítás nélküli, ötéves időtartama lejártakor kezdődő – három hónapban csupán azt követően kezdi meg, illetve kezdi újra, hogy értesül arról, hogy a használat hiánya miatt a megszűnés megállapítását fogják kérni.

2. A védjegyoltalom akkor is visszavonható, ha a lajstromozás napját követően a védjegyjogosult cselekménye vagy mulasztása következtében a megjelölés a forgalomban annak az árunak vagy szolgáltatásnak a szokásos nevévé vált, amelyekre a védjegyet lajstromozták¹.

¹ A védjegyoltalom akkor is visszavonható, ha a lajstromozás napját követően – a védjegyjogosult vagy az ő engedélyével más által folytatott védjegyhasználat következtében – a védjegy az árujegyzékben meghatározott áruk, illetve szolgáltatások tekintetében megtévesztővé vált, különösen az áruk vagy a szolgáltatások jellegét, minőségét vagy földrajzi származását illetően.

32.26. CIKK

Rosszhiszeműen benyújtott kérelmek

A védjegy törlésének van helye, ha a megjelölést rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra. A Felek előírhatják azt is, hogy az ilyen megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban.

3. ALSZAKASZ

FORMATERVEZÉSI MINTÁK¹

32.27. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Az egyes Felek minden elvárható erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy csatlakozzanak az 1999. július 2-án Genfben elfogadott, a Hágai Megállapodásnak az ipari minták nemzetközi lajstromozásáról szóló genfi szövegéhez.

¹ A jelen fejezet alkalmazásában a „formatervezési mintára” való utalások a lajstromozott formatervezési mintákat jelentik.

32.28. CIKK

Lajstromozott formatervezési minták oltalma¹

1. A Felek biztosítják az önállóan alkotott, új vagy eredeti formatervezési minták oltalmát.² Az oltalmat lajstromozás útján biztosítják, amely kizárólagos jogot biztosít a jogosultnak ezen cikk rendelkezéseivel összhangban.
2. A lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogában áll harmadik feleket megakadályozni legalább abban, hogy a jogosult engedélye nélkül kereskedelmi célra előállítsanak, értékesítsenek, importáljanak vagy exportáljanak az oltalomban részesülő formatervezési mintát hordozó vagy azt megtestesítő terméket, vagy ilyen cikket használjanak, amennyiben az ilyen cselekmények jogellenesen akadályozzák a minta rendeltetésszerű felhasználását vagy nem egyeztethetők össze a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal.
3. Az összetett termék alkotóelemét képező termékre alkalmazott vagy ilyen termékbe beépített formatervezési minta kizárólag akkor tekinthető újnak vagy eredetinek:
 - (a) ha az alkotóelem az összetett termékbe való beépítését követően is látható marad az összetett termék rendeltetésszerű használata során; és

¹ Az Unió oltalmat biztosít a nem lajstromozott formatervezési mintákra is, amennyiben azok megfelelnek a közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet előírásainak (EUHL L 3., 2002.1.5., 1. o.).

² A Fél rendelkezhet úgy belső jogszabályaiban, hogy a formatervezési minták eredeti jellege is megkövetelhető. Az Unió Fél álláspontja szerint a formatervezési minta nem minősül egyedi jellegűnek, ha a tájékozott felhasználóban a minta által keltett összbenyomás nem tér el az ilyen felhasználóban a korábban már nyilvánosságra hozott bármely formatervezési minta által keltett összbenyomástól.

(b) az alkotóelem a) pontban említett látható külső jellegzetességei önmagukban is megfelelnek az újdonság vagy az eredetiség követelményeinek.

4. A (3) bekezdés a) pontja alkalmazásában „rendeltetésszerű használat”: a végső felhasználó részéről történő használat, amely a karbantartást, szervizelést, illetve a javítást nem foglalja magában.

32.29. CIKK

Az oltalom időtartama

A lajstromozást követően rendelkezésre álló oltalmi időtartam a lajstromozás iránti kérelem benyújtásától számított legalább 15 év.

32.30. CIKK

Kivételek és kizárások

1. A Felek rendelkezhetnek meghatározott kivételekről a formatervezésiminta-oltalom hatálya alól, feltéve, hogy az ilyen kivételek nem észszerűtlenül ellentétesek az oltalmazott formatervezési minta rendes felhasználásával, és nem sértik aránytalanul a lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogos érdekeit, figyelembe véve harmadik személyek jogos érdekeit is.

2. A formatervezési minta oltalma nem terjed ki az alapvetően műszaki vagy funkcionális megfontolások által indokolt formatervezési mintákra.
3. Nem részesülhet mintaoltalomban a termék külső jellegzetessége, amelyet szükségképpen pontosan ugyanabban a formában és méretben kell megvalósítani ahhoz, hogy a termék, amelyben a formatervezési minta megtestesül, illetve amelyre a mintát alkalmazzák, szerkezetileg összekapcsolható legyen egy másik termékkel, vagy elhelyezhető legyen benne, körülötte vagy mellette oly módon, hogy mindegyik termék betölthesse a rendeltetését.
4. A (3) bekezdéstől eltérve mintaoltalomban részesülhet az a formatervezési minta, amely azt a célt szolgálja, hogy előregyártott elemekből álló rendszerekben lehetővé tegye a többféle összeállítást, illetve a kölcsönösen kicserélhető termékek kapcsolódását.

32.31. CIKK

Kapcsolat a szerzői joggal

A formatervezési mintát – bármely formában történő megalkotásától vagy rögzítésétől kezdve – az adott Fél szerzői jogi jogszabályai szerinti védelem is megilleti. E szerzői jogi védelem terjedelmét és feltételeit, ideértve az előírt egyéni, eredeti jelleg mértékét, az egyes Felek határozzák meg.

4. ALSZAKASZ

FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK

32.32. CIKK

Fogalommeghatározás és hatály

1. E megállapodás e részének alkalmazásában „földrajzi árujelző”: valamely Fél területének, egy régiójának vagy helységének a neve, amelyet az e helyről származó olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható.
2. Ezen alszakasz a 32-C. mellékletben felsorolt termékeket azonosító földrajzi árujelzőkre vonatkozik.
3. A Felek megállapodnak abban, hogy a megállapodás érvénybe lépését követően mérlegelik az ezen alszakasz hatálya alá tartozó földrajzi árujelzők körének kiterjesztését egyéb, a (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó termékosztályokra, különösen a kézműipari termékekre, figyelembe véve a Felek jogalkotási fejleményeit.

4. A Felek egymás földrajzi árujelzőit oltalomban részesítik ezen alszakasszal összhangban, feltéve, feltéve hogy a földrajzi árujelző a származási országban oltalom alatt áll.

32.33. CIKK

A jegyzékben szereplő földrajzi árujelzők

A másik Fél 32-A. mellékletben említett jogszabályainak és a 32-C. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzőinek vizsgálatát követően, valamint megfelelő közzétételi intézkedések végrehajtását követően saját jogszabályainak és gyakorlatának megfelelően valamennyi Fél oltalomban részesíti a másik Fél 32-C. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzőit, az ezen alszakaszban meghatározott oltalmi szintnek megfelelően.

32.34. CIKK

A földrajzi árujelzők jegyzékének módosítása

1. A Felek egyetértenek abban, hogy a 32-C mellékletben található földrajzi árujelzők jegyzéke módosítható a 32.40. cikk (1) bekezdése alapján. A 32-C. mellékletben található földrajzi árujelzők jegyzékéhez az egyes Felek legfeljebb 45 földrajzi árujelzőt adhatnak hozzá a megállapodás hatálybalépését követően háromévente. A Felek új földrajzi árujelzőket a 32-B. mellékletben meghatározott kritériumokkal összhangban lefolytatott felszólalási eljárást és a földrajzi árujelzők mindkét Fél kölcsönös megalégedésére történő vizsgálatát követően adhatnak hozzá a jegyzékhez.

2. Ha a 32-C. mellékletben található földrajzi árujelzők jegyzékének módosítására a jegyzékben szereplő földrajzi árujelző írásmódjával kapcsolatos kismértékű változás vagy az adott földrajzi terület megnevezésére való hivatkozás miatt van szükség, a 32.40. cikk (4) bekezdésében említett eljárást kell alkalmazni.

3. A földrajzi árujelzők (1) vagy (2) bekezdés szerinti jegyzékbe vételéhez vagy módosításához a Felek kölcsönös egyetértésére van szükség.

32.35. CIKK

A földrajzi árujelzők oltalmának hatálya

1. A 32-C. mellékletben felsorolt, valamint a 32.34. cikk szerint felvett újabb földrajzi árujelzők a következőkkel szemben élveznek oltalmat:

- (a) a földrajzi árujelző kereskedelmi felhasználása olyan termék esetén, amely azonos termékfajtába tartozik és:
 - (i) nem a földrajzi árujelző vonatkozásában a 32-C. mellékletben meghatározott származási helyről származik; vagy

- (ii) a földrajzi árujelző vonatkozásában a 32-C. mellékletben meghatározott származási helyről származik, azonban nem az oltalmazott név termékleírásának megfelelően állították elő vagy készítették, még abban az esetben is, ha a földrajzi árujelzőt „fajta”, „típusú”, „-féle”, „utánzat”, „ízű” vagy más hasonló kifejezéssel együtt tüntetik fel;
 - (b) a termék olyan megjelölése vagy külső kialakítása, amely a termék földrajzi eredetével kapcsolatban a fogyasztók megtévesztésének kockázatát jelentő módon arra utal vagy olyan benyomást kelt, hogy a szóban forgó termék olyan földrajzi területről származik, amely eltér annak tényleges származási helyétől;
 - (c) a Párizsi Egyezmény 10a. cikke értelmében tisztességtelen versenycselekményt képező bármely egyéb használat, ideértve a földrajzi árujelző hírnevének kihasználását vagy a termék származására, eredetére, jellegére vagy alapvető tulajdonságaira vonatkozó bármely egyéb, a belső vagy a külső csomagoláson, az adott termékhez kapcsolódó reklámanyagon vagy dokumentumon elhelyezett hamis vagy megtévesztő megjelölést, valamint a termék valódi eredetét illetően a fogyasztó megtévesztésére alkalmas gyakorlatot.
2. Az oltalom alatt álló földrajzi árujelzők nem válnak generikus elnevezéssé a Felek területén.
 3. Ez az alszakasz nem tartalmaz kötelezettséget olyan földrajzi árujelzők oltalmára, amelyek a származási területen nem állnak oltalom alatt vagy az oltalmuk megszűnt.

4. Az egyes Felek nem zárják ki annak lehetőségét, hogy egy földrajzi árujelző oltalmát vagy elismerését a származási terület szerinti illetékes hatóságok visszavonják azon az alapon, hogy az oltalomban vagy elismerésben részesített kifejezés már nem teljesíti a származási területén eredetileg biztosított oltalom vagy elismerés feltételeit.
5. A Felek értesítik egymást, ha egy földrajzi árujelző oltalma a származási területén megszűnik. Az értesítést a 32.40. cikkben foglalt eljárásoknak megfelelően kell megtenni.
6. E megállapodásban semmi sem sértheti valamely személy azon jogát, hogy a kereskedelmi tevékenység során saját nevét vagy üzleti jogelődje nevét használja, kivéve, ha a nevet a nyilvánosság megtévesztésének céljából használják.
7. Az ezen alszakasz értelmében nyújtott oltalom a 32-C. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzők fordítására is vonatkozik, ha a fordítás használata miatt fennáll a nyilvánosság megtévesztésének kockázata.
8. Ha egy földrajzi árujelző fordítása azonos alakú egy általános vagy leíró kifejezéssel, ideértve a főneveket és mellékneveket is, vagy ilyen kifejezést foglal magában, illetve ha azonos alakú egy olyan kifejezéssel, vagy olyan kifejezést foglal magában, amely valamely Fél területén a köznyelvben egy termék szokásos neve, vagy ha egy földrajzi árujelző nem azonos alakú az ilyen kifejezéssel, de magában foglalja a kifejezést, a jelen alszakasz rendelkezései nem érintik valamely személy azon jogát, hogy a kérdéses kifejezést használja a kérdéses termék vonatkozásában.

9. Az ezen alszakasz által biztosított oltalom nem vonatkozik a 32-C-1. függelékben felsorolt földrajzi árujelzőként oltalom alatt álló összetett kifejezés valamely elemére, ha a kifejezés adott eleme¹ a köznyelvben szokásos, a kapcsolódó termék közhasználatú nevéként használatos kifejezés.

10. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg az egyes Felek területén egy termékkel kapcsolatban valamely növény- vagy állatfajta nevének használatát.²

11. Új földrajzi árujelzőknek az adott Fél által a 32.34. cikk szerint kívánt hozzáadása esetén semmi nem kötelezi a Feleket arra, hogy egy olyan földrajzi árujelzőt oltalomban részesítsenek, amely az adott Fél területén a köznyelvben szokásos, a kapcsolódó termék közhasználatú nevéként használatos kifejezéssel azonos alakú.³

¹ A 32-C-1. függelékben meghatározottaknak megfelelően, amely azon kifejezéseket tartalmazza, amelyekre nézve a Felek nem kérnek oltalmat.

² A 32-C. mellékletben található magyarázó megjegyzések azonosítják azon növény- és állatfajtákat, amelyek használatát a Felek nem akadályozzák.

³ A jegyzékhez adandó új földrajzi árujelzők meghatározásakor annak eldöntéséhez, hogy egy kifejezés valamely Fél területén a köznyelvben az adott áru közismert elnevezésének minősül-e, a Fél hatóságai jogosultak figyelembe venni azt, hogy a fogyasztók hogyan értelmezik a kifejezést a Fél területén. A fogyasztók ezen értelmezése szempontjából lényeges tényezők lehetnek a következők: a) megbízható források, például szótárak, újságok és megfelelő weboldalak tanúsága szerint használják-e a kifejezést a szóban forgó terméktípusra; vagy b) miként forgalmazzák és használják a kifejezéssel jelölt árut az adott Fél területén folytatott kereskedelemben.

32.36. CIKK

A földrajzi árujelzők használatának joga

1. Az ezen alszakasz alapján földrajzi jelzésként oltalom alatt álló elnevezést bármely olyan gazdasági szereplő használhatja, aki a kapcsolódó leírásnak megfelelő terméket forgalmaz.
2. A földrajzi árujelzőként ezen alszakasz alapján oltalom alatt álló elnevezés tekintetében a földrajzi árujelző használatát sem felhasználói regisztrációhoz, sem további díjakhoz nem lehet kötni.

32.37. CIKK

A védjegyek és a földrajzi árujelzők közötti kapcsolat

1. A Felek elutasítják az olyan védjegy lajstromozását, amelynek használata megszegné a 32.35. cikket és amely ugyanazon terméktípussal kapcsolatos mint a földrajzi árujelző, feltéve, hogy az ilyen védjegy lajstromozására irányuló kérelmet a földrajzi árujelző oltalmára irányuló kérelem benyújtásának időpontját követően nyújtják be az érintett Fél területén.
2. Az (1) bekezdésben foglaltak megsértésével lajstromozott védjegyeket hivatalból vagy egy érintett fél kérésére érvényteleníteni kell, a Felek jogának és gyakorlatának megfelelően.

3. A 32.33. cikkben említett földrajzi árujelzők esetében az (1) és (2) bekezdésben említett oltalomra irányuló kérelem benyújtásának időpontja 2022. november 1.
4. A 32.34. cikkben említettek szerint a 32-C. melléklethez hozzáadott földrajzi árujelzők esetében az oltalomra irányuló kérelem benyújtásának időpontja a másik Félhez intézett, földrajzi árujelző oltalom alá helyezésére irányuló kérvény továbbításának időpontja, feltéve, hogy a 32.34. cikkben említettek szerint az oltalom alatt álló földrajzi jelzések jegyzékének módosítása sikeresen megtörtént.
5. A Felek oltalmazzák a földrajzi árujelzőt abban az esetben is, ha már létezik korábbi védjegy. A jóhiszeműen lajstromozott korábbi védjegyek megújíthatóak, valamint eltéréseket mutathatnak, ami új védjegybejegyzési kérelmek benyújtását igényli, feltéve, hogy az eltérések nem ássák alá a földrajzi árujelzők oltalmát, és a Felek joga szerint semmi nem indokolja, hogy a védjegyet töröljék.
6. E cikk (5) bekezdése alkalmazásában a „korábbi védjegy” olyan védjegy, amely megsérti a 32.35. cikket, és amelyet jóhiszeműen azt megelőzően jelentettek be lajstromozásra vagy amelynek oltalma használat révén – ha az érintett jog biztosítja ennek lehetőségét – azt megelőzően keletkezett az egyik Fél területén, hogy a földrajzi árujelző oltalmazására irányuló kérelmet e megállapodás e része alapján a másik Fél benyújtotta.

32.38. CIKK

Az oltalom érvényesítése

A Felek az érintett fél kérésére igazgatási intézkedések útján érvényesítik a 32.35–32.37. cikkek által nyújtott védelmet. Az egyes Felek saját jogszabályaiknak és gyakorlataiknak megfelelően további közigazgatási és jogi lépésekről rendelkeznek annak érdekében, hogy megakadályozzák vagy megszüntessék az oltalom alatt álló földrajzi árujelzők jogosulatlan használatát.

32.39. CIKK

Általános szabályok

1. Ezen alszakasz alapján egyik Fél sem köteles egy elnevezést földrajzi árujelzőként oltalmazni, ha ez az elnevezés valamely növény- vagy állatfajta nevével ütközik, és ezáltal alkalmas arra, hogy a termék tényleges származása tekintetében megtéveszse a fogyasztókat.
2. Ha a Felek földrajzi árujelzői azonos alakú elnevezések, akkor az egyik Fél a másik Fél valamennyi földrajzi árujelzőjének védelmet biztosít, feltéve, hogy a gyakorlatban megfelelően elkülönül az árujelzők használata és az elnevezések megjelenítése, hiszen csak így kerülhető el a fogyasztók megtévesztése.

3. Ha az egyik Fél egy harmadik országgal való kétoldalú tárgyalásaival összefüggésben e harmadik ország valamely földrajzi árujelzőjének oltalom alá helyezését javasolja, amely azonos alakú a másik Fél valamely földrajzi árujelzőjével, tájékoztatja a másik Felet, amely számára lehetőséget kell biztosítani, hogy észrevételt tehessen, mielőtt az adott földrajzi árujelző oltalom alá kerül.
4. A 32-C. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzőknek megfelelő termékek behozatalát, kivitelét és értékesítését a termék forgalomba hozatala szerinti Fél területén hatályos jogszabályokkal és egyéb rendelkezésekkel összhangban kell végezni.
5. Az oltalom alatt álló földrajzi árujelzők termékleírásaiból eredő kérdésekkel a 32.40. cikkben említett albizottság foglalkozik.
6. A jelen alszakasz értelmében oltalom alatt álló földrajzi árujelzőket csak a termék származási helye szerint illetékes Fél törölheti. A Felek értesítik egymást, ha valamely 32-C. mellékletben szereplő földrajzi árujelző oltalma az adott Fél területén megszűnik. Az értesítést követően a 32-C. mellékletet a 32.40. cikk (3) bekezdése szerint módosítani kell.
7. Az ebben az alszakaszban említett termékleírást, beleértve annak módosításait is, annak a Félnek a hatóságai hagyják jóvá, ahonnan az áru származik.

32.40. CIKK

Albizottság, együttműködés és átláthatóság

1. Ezen alszakasz alkalmazásában a 32.66. cikkben említett albizottság a vegyes tanácsnak javaslatot tehet a következők módosítására, a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint:

- (a) a 32-A. melléklet a Felek területén alkalmazandó jogra való hivatkozás tekintetében;
- (b) a 32-B. melléklet a felszólalási eljáráshoz felhasználandó kritériumok tekintetében; valamint
- (c) a 32-C. melléklet a földrajzi árujelzők tekintetében.

2. Ennek az alszakasznak az alkalmazásában a 32.66. cikkben említett albizottság felelős az alábbiakkal kapcsolatos információk cseréjéért:

- (a) a földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos jogalkotási és szakpolitikai fejlemények;
- (b) földrajzi árujelzők, azok jelen alszakasznak megfelelő oltalmának vizsgálata céljából; valamint
- (c) más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó ügyek a földrajzi árujelzők témájában.

3. A 32.39. cikk (6) bekezdésében említett értesítést követően az albizottság ajánlást tesz a vegyes tanácsnak a 32-C. melléklet módosítására e cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően, a jelen megállapodás e részének értelmében biztosított oltalom megszüntetése érdekében.

4. A jegyzékben szereplő földrajzi árujelző vagy az annak megfelelő földrajzi terület megnevezésének helyesírásával kapcsolatos kismértékű változás esetén a Fél az albizottság keretében értesíti a másik Felet a változásról és annak magyarázatáról. Az albizottság javaslatot tesz a vegyes tanácsnak a 32-C. melléklet módosítására e kismértékű változtatással, a 8.5. cikk (6) bekezdésének a) pontja szerint.

5. A Felek közvetlenül vagy az albizottságon keresztül kapcsolatot tartanak fenn az ezen alszakasz végrehajtásával és működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. A Felek információt kérhetnek egymástól különösen a termékleírásokra, ideértve azok módosítására, valamint a közigazgatási úton történő jogérvényesítéssel foglalkozó kapcsolattartó pontokra vonatkozóan.

6. A Felek közzétehetik a másik Fél ezen alszakasz alapján oltalmat élvező földrajzi árujelzőihez kapcsolódó termékleírásokat vagy azok összefoglalóját, valamint a földrajzi árujelzőkhöz kapcsolódó közigazgatási úton történő jogérvényesítés ügyében megbízott kapcsolattartók adatait.

32.41. CIKK

Egyéb oltalom

1. Ezen alszakasz nem érinti a Felek azon jogait és kötelezettségeit, amelyek a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezményből vagy bármely egyéb olyan, a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal kapcsolatos többoldalú megállapodásból erednek, amelyek az Unió Fél és Chile szerződő fele.
2. Ezen alszakasz nem érinti a Felek vonatkozó jogszabályai alapján valamely földrajzi árujelző elismerésére vagy oltalmára vonatkozó kérelem előterjesztésének jogát.

5. ALSZAKASZ

SZABADALMAK

32.42. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Az egyes Felek¹ tiszteletben tartják az 1970. június 19-én Washingtonban elfogadott, 1979. szeptember 28-án és legutóbb 2001. október 3-án módosított Szabadalmi Együtműködési Szerződést.

¹ Az Unió Fél esetében a jelen cikkből fakadó kötelezettségnek a tagállamok tesznek eleget.

32.43. CIKK

A gyógyszeripari termékek forgalombahozatali engedélyének késedelme esetén alkalmazandó
kiegészítő oltalom

1. A Felek elismerik, hogy a területükön szabadalmi oltalom alatt álló gyógyszeripari termékek forgalombahozatali vagy egészségügyi engedélyezési eljárás tárgyát képezhetik a forgalomba hozatalt megelőzően.
2. Az egyes Feleknek további oltalmi időtartamot biztosító, megfelelő és hatékony mechanizmust kell biztosítaniuk arra, hogy kompenzálják a szabadalom jogosultja számára a tényleges szabadalmi élettartamnak a területükön történt első forgalombahozatali vagy egészségügyi engedélyezés indokolatlan késedelméből¹ eredő csökkenését. A további oltalmi időtartam nem haladhatja meg az öt évet.

¹ E cikk alkalmazásában az indokolatlan késedelem magában foglalja a forgalombahozatali vagy egészségügyi engedély iránti kérelem benyújtása után a kérelmezőnek adott első érdemi válasz két évet meghaladó késedelmét. Az ilyen késedelem meghatározásába nem szükséges belefoglalni a forgalombahozatali vagy egészségügyi engedély megadása tekintetében történt bármely olyan késedelmet, amely a kérelmezőnek tulajdonítható, vagy amely időszak kívül esik a forgalombahozatali engedély iránti kérelmet elbíráló vagy az egészségügyi nyilvántartást végző hatóság ellenőrzésén.

3. A (2) bekezdésben foglaltak ellenére valamennyi Fél – saját jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban – további oltalmat biztosíthat a szabadalmi oltalom alatt álló forgalombahozatali vagy egészségügyi engedélyezési eljárás tárgyát képező terméknek annak érdekében, hogy a szabadalom jogosultját a tényleges szabadalmi oltalom csökkenéséért kompenzálja. Az ilyen további oltalmi időszak időtartama nem haladhatja meg az öt évet.¹
4. Az egyértelműség kedvéért, az e cikkben foglalt kötelezettségek végrehajtása során az egyes Felek feltételekről és korlátozásokról rendelkezhetnek, feltéve, hogy a Fél továbbra is érvényesíti az e cikkben foglaltakat.
5. Az egyes Felek minden tőlük telhetőt megtesznek annak érdekében, hogy a gyógyszeripari termékek forgalombahozatali vagy egészségügyi engedélyezése iránti kérelmeket hatékonyan és kellő időben feldolgozzák az észszerűtlen vagy szükségtelen késedelmek elkerülése érdekében. Az észszerűtlen késedelmek elkerülése érdekében a Felek elfogadhatnak vagy fenntarthatnak olyan eljárásokat, amelyek felgyorsítják a forgalombahozatali vagy egészségügyi engedély iránti kérelem feldolgozását.

¹ Ez a maximális időtartam nem érinti az oltalom időtartamának lehetséges további kiterjesztését olyan gyógyszerek tekintetében, amelyek esetében gyermekgyógyászati vizsgálatokat végeztek, és e vizsgálatok eredményeit feltüntették a terméktájékoztatóban.

6. ALSZAKASZ

NYILVÁNOSSÁGRA NEM HOZOTT INFORMÁCIÓK VÉDELME

32.44. CIKK

Az üzleti titkok oltalmának hatálya

1. A TRIPS-megállapodásnak különösen a 39. cikk (1) és (2) bekezdésének való megfelelési kötelezettségének teljesítése során a Felek megfelelő polgári bírósági eljárásokat és jogorvoslati eszközöket biztosítanak az üzleti titok jogosultjának azzal a céllal, hogy a jogosult megakadályozza az üzleti titkok megszerzését, felhasználását vagy felfedését, illetve jogorvoslatban részesüljön, valahányszor a fentieket a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon hajtják végre.

2. Ennek az alszakasznak az alkalmazásában:

(a) „üzleti titok”: olyan információ, amely:

- (i) titkos abban az értelemben, hogy – mint egységes egész vagy mint elemeinek egy adott pontos konfigurációban összeállított összessége – általánosan nem ismert, illetve nem könnyen hozzáférhető az általában ilyen jellegű információval foglalkozó körökhöz tartozó személyek számára;
- (ii) kereskedelmi értékkel rendelkezik, mivel titkos; valamint

(iii) titokban tartása érdekében az információk feletti ellenőrzés gyakorlására feljogosított személy a körülmények figyelembevételével elvárható lépéseket megtette;

(b) „üzleti titok jogosultja”: az üzleti titok feletti ellenőrzést jogszerűen gyakorló természetes vagy jogi személy.

3. Ezen alszakasz alkalmazásában a Felek legalább a következő magatartásokat ellentétesnek tekinti a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal:

(a) az üzleti titoknak az üzleti titok jogosultja beleegyezése nélküli megszerzése, amennyiben azt a következők révén hajtották végre: az üzleti titok jogosultjának jogszerű ellenőrzése alatt álló olyan dokumentumokhoz, tárgyakhoz, anyagokhoz vagy elektronikus állományokhoz való engedély nélküli hozzáférés, azok eltulajdonítása vagy azokról másolat készítése, amelyek az üzleti titkot tartalmazzák, vagy amelyekből az üzleti titok kinyerhető;

(b) üzleti titok felhasználása vagy nyilvánosságra hozatala, amennyiben azt az üzleti titok jogosultjának beleegyezése nélkül hajtotta végre egy olyan személy, aki tekintetében az alábbi feltételek bármelyike teljesül:

(i) az a) pontban szereplők szerint jutott az üzleti titok birtokába;

(ii) az üzleti titokra vonatkozó titoktartási megállapodást vagy az üzleti titokra vonatkozó más titoktartási kötelezettséget sért; vagy

(iii) az üzleti titok hasznosításának korlátozására vonatkozó szerződéses vagy más kötelezettséget sért;

(c) az üzleti titok megszerzése, felhasználása vagy felfedése, ha olyan személy követi el, aki az üzleti titok megszerzésekor, felhasználásakor vagy felfedésekor tudott, vagy akinek az adott körülmények között tudnia kellett volna arról, hogy az üzleti titokhoz közvetlenül vagy közvetetten olyan másik személytől jutottak hozzá, aki az üzleti titkot a b) pont értelmében jogosulatlanul használta fel vagy fedte fel.

4. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem értendő úgy, hogy bármely Félnek a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétesnek kell tekintenie a következő magatartási formák bármelyikét:

(a) a vonatkozó információnak egy adott személy általi önálló felfedése vagy összegyűjtése;

(b) egy termék mérnöki visszafejtése egy olyan személy által, akinek jogszerűen került a birtokába a termék, és akinek nincsen semmilyen jogilag érvényes kötelezettsége a vonatkozó információ megszerzésének korlátozására;

(c) az információnak az adott Fél joga által előírt vagy engedélyezett megszerzése, felhasználása vagy közzététele; vagy

(d) a munkavégzés során tisztességes módon megszerzett tapasztalatok és készségek munkavállalók általi felhasználása.

5. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem értelmezhető a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságának korlátozásaként, ideértve a tömegtájékoztatás szabadságát is, az egyes Felek által biztosított védelem szerint.

32.45. CIKK

Üzleti titkokkal kapcsolatos polgári bírósági eljárások és jogorvoslatok

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a 32.44. cikkben említett polgári igazságszolgáltatási eljárásban részt vevő bármely személy, vagy bárki, aki az említett bírósági eljárások részét képező dokumentumokhoz hozzáfér, nem hasznosíthat vagy nem fedhet fel olyan üzleti titkot vagy állítólagos üzleti titkot, amelyet az illetékes igazságügyi hatóságok valamely érintett fél megfelelően indokolt kérelmére bizalmasnak minősítettek, és amelyről e részvétel vagy hozzáférés eredményeképp szerzett tudomást.
2. A 32.44. cikkben említett polgári igazságszolgáltatási eljárásban mindegyik Fél biztosítja, hogy igazságügyi hatóságai hatáskörrel rendelkeznek legalább a következőkre:
 - (a) ideiglenes intézkedések elrendelése – valamelyik Fél jogszabályaival és egyéb rendelkezéseivel összhangban – az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő megszerzésének, felhasználásának vagy közzétételének megakadályozása érdekében;
 - (b) a jogsértés megszüntetésének elrendelése az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő megszerzésének, felhasználásának vagy közzétételének megakadályozása érdekében;

- (c) azon személynek, aki tudta, vagy akinek a körülmények ismeretében tudnia kellett, hogy a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon szerzett meg, használt fel vagy tett közzé üzleti titkot, arra való utasítása, hogy az üzleti titok ilyen megszerzése, felhasználása vagy közzététele folytán elszenvedett tényleges kárnak megfelelő kártérítést fizessenek az üzleti titok jogosultjának;

- (d) konkrét intézkedések megtétele az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő állítólagos megszerzésével, felhasználásával vagy közzétételével kapcsolatos polgári eljárás során keletkezett üzleti titok vagy állítólagos üzleti titok bizalmasságának megőrzése érdekében; az ilyen konkrét intézkedések az érintett Fél jogszabályaival összhangban magukban foglalhatják a következők lehetőségét:
 - (i) a bizonyos dokumentumok egészéhez vagy egyes részeihez való hozzáférés korlátozása;

 - (ii) a meghallgatásokhoz vagy az azokról készült felvételekhez vagy jegyzőkönyvekhez való hozzáférés korlátozása;

 - (iii) egy bírósági határozat olyan betekinthesítő változatának rendelkezésre bocsátása, amelyből az üzleti titkokat tartalmazó részeket törölték vagy kitakarták;

- (e) szankciók kiszabása a bírósági eljárásban részt vevő minden féllel vagy bármely más olyan személlyel szemben, aki elmulasztja vagy megtagadja az üzleti titok vagy állítólagos üzleti titok védelmével kapcsolatos illetékes igazságügyi hatóságok határozatainak teljesítését.

3. Valamennyi Fél biztosítja, hogy igazságügyi hatóságainak ne kelljen alkalmazniuk a 32.44. cikkben említett bírósági eljárásokat és jogorvoslatokat, ha az üzleti tisztesség követelményeivel ellentétes magatartásra a Fél jogával összhangban, egy kötelességszegés, jogsértés vagy jogellenes cselekmény felfedése, illetve a Fél joga által elismert jogos érdek oltalmazása céljából került sor.

32.46. CIKK

A gyógyszerészeti termékekkel kapcsolatos, nyilvánosságra nem hozott adatok védelmes

1. Amennyiben valamely Fél egy előzetesen nem engedélyezett újszerű vegyi anyagot alkalmazó gyógyszer forgalmazási vagy egészségügyi engedélyezésének feltételeként előírja egy nyilvánosságra nem hozott teszt vagy az annak megállapításához szükséges más preklinikai vagy klinikai vizsgálatok egyéb adatainak benyújtását, hogy az adott termék használata biztonságos és hatékony-e, az említett Fél biztosítja ezen adatok harmadik féllel történő közlés elleni védelmét, ha ezen adatok keletkeztetése jelentős erőfeszítést igényel, kivéve, ha a közzétételt kiemelkedően fontos közérdek indokolja, vagy ha lépéseket tesznek az adatok tisztességtelen kereskedelmi felhasználás elleni védelme érdekében.

2. Valamennyi Fél biztosítja, hogy az érintett Fél területén az első forgalmazási vagy egészségügyi engedély keltétől számított legalább öt évig az első forgalmazási vagy egészségügyi engedély iránti kérelemben benyújtott preklinikai vagy klinikai vizsgálatok eredményei alapján engedélyezett gyógyszer nem hozható forgalomba az első forgalmazási vagy egészségügyi engedély jogosultjának kifejezett hozzájárulása nélkül.

3. Egyik Félre sem vonatkozik korlátozás azt illetően, hogy rövidített engedélyezési eljárást alkalmazzanak gyógyszerek tekintetében bio-egyenértékűségi vagy biológiai hozzáférhetőségi tanulmányok alapján.

4. A Felek rendelkezhetnek feltételekről és korlátozásokról az e cikk értelmében fennálló kötelezettségek teljesítéséhez, feltéve, hogy a Fél továbbra is érvényesíti az e cikkben foglaltakat.

32.47. CIKK

A mezőgazdasági vegyi termékekkel kapcsolatos adatok védelme

1. Amennyiben valamely Fél egy újszerű vegyi anyagot alkalmazó mezőgazdasági vegyi termék forgalombahozatali engedélyezésének feltételeként előírja arra vonatkozó tesztek vagy tanulmányok benyújtását, hogy az adott termék használata biztonságos és hatékony-e, a Fél a mezőgazdasági vegyi termék első forgalombahozatali engedélyének keltétől számított legalább tíz évig nem adhat ki engedélyt másik mezőgazdasági vegyi termékre a tesztek vagy tanulmányok eredményei alapján az első engedélyért folyamodó személy kifejezett hozzájárulása nélkül.

2. A Felek jogosultak az e cikk által nyújtott védelmet azon tesztekre és tanulmányokra korlátozni, amelyek megfelelnek az alábbi feltételeknek:

(a) szükségesek a mezőgazdasági vegyi termék más növény tekintetében történő felhasználásának engedélyezéséhez vagy az engedély ilyen értelmű módosításához; valamint

(b) igazoltan megfelelnek a helyes laboratóriumi gyakorlat vagy a helyes kísérleti gyakorlat elveinek.

3. Az egyes Felek szabályokat állapíthatnak meg a gerinces állatokon végzett kísérletek megismétlésének elkerülése céljából.

4. Az e cikkben foglalt kötelezettségek végrehajtása során az egyes Felek feltételekről és korlátozásokról rendelkezhetnek, feltéve, hogy a Fél továbbra is érvényesíti az e cikkben foglaltakat.

7. ALSZAKASZ

NÖVÉNYFAJTÁK

32.48. CIKK

Növényfajta-oltalom

A Felek biztosítják a növényfajták oltalmát az 1961. december 2-án kelt és legutóbb 1991. március 19-én Genfben módosított, az új növényfajták oltalmáról szóló nemzetközi egyezménynek (a továbbiakban: UPOV-egyezmény) megfelelően, ideértve az UPOV-egyezmény 15. cikkében meghatározott, nemesítői jog alóli kivételt is, és együttműködnek e jogok előmozdítása és érvényesítése érdekében.

C. SZAKASZ

A SZELLEMITULAJDON-JOGOK ÉRVÉNYESÍTÉSE

1. ALSZAKASZ

POLGÁRI JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI ÚTON TÖRTÉNŐ JOGÉRVÉNYESÍTÉS

32.49. CIKK

Általános kötelezettségek

1. A Felek ismételten megerősítik a TRIPS-megállapodásból eredő kötelezettségeiket, és biztosítják a szellemitulajdon-jogok érvényesítését jogszabályaikkal és egyéb rendelkezéseikkel összhangban. A Felek rendelkeznek az ezen alszakaszban foglalt intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazásáról.
2. E szakasz nem alkalmazandó a B. szakasz 6. alszakaszára.
3. A Felek olyan intézkedésekről, eljárásokról és jogorvoslatokról rendelkeznek, amelyek méltányosak és igazságosak, és nem szükségtelenül bonyolultak vagy költségesek, és nem eredményeznek észszerűtlen határidőket és indokolatlan késedelmeket.

4. A (3) bekezdésben említett intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak ezen túlmenően hatásosnak, arányosnak és elrettentőnek kell lenniük, és úgy kell azokat alkalmazni, hogy a jogszerű kereskedelemnek ne állítsanak korlátokat, és hogy biztosítékok álljanak rendelkezésre az azokkal való visszaélés esetére.

5. E szakasz egyetlen rendelkezése sem kötelezi a Feleket arra, hogy:

- (a) a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére az általános jogérvényesítést szolgáló bíróságoktól elkülönített bíróságokat hozzanak létre; vagy
- (b) az erőforrásokat megosszák a szellemi tulajdon-jogok érvényesítése és az általános jogérvényesítés között.

32.50. CIKK

A végrehajtási intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazásának kérelmezésére jogosult személyek

A Felek az alább felsorolt személyeket elismerik olyanként, mint akik jogosultak arra, hogy az ebben a szakaszban és a TRIPS-egyezmény III. részében említett intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazása iránti kérelmet nyújtsanak be:

- (a) szellemi tulajdon-jogok jogosultjai, az egyes Felek jogával összhangban;

- (b) a szellemi tulajdon-jogok használatára jogosult minden más személy, így különösen a hasznosítók, feltéve, hogy azt az egyes Felek joga lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel;
- (c) szellemi tulajdon-jogok közös kezelését végző szervezetek, amelyek szabályszerűen elismert jogosultsággal rendelkeznek arra, hogy szellemi tulajdonjogok jogosultjait képviseljék, feltéve, hogy azt az egyes Felek joga lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel;
- (d) szervezetek¹, amelyeknek általában véve elismerik azon jogát, hogy szellemi tulajdonjogok jogosultjait képviseljék, feltéve, hogy azt az egyes Felek joga lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel.

32.51. CIKK

Bizonyítékok

1. A Felek biztosítják, hogy az ügy érdekében lefolytatandó eljárás megindítása előtt olyan fél által benyújtott kérelemre, aki észszerűen rendelkezésre álló bizonyítékot mutatott be azon követelésének alátámasztására, hogy szellemi tulajdonjogát megsértették vagy ilyen jogsértés veszélye fennáll, az illetékes bíróságok azonnali és hatékony ideiglenes intézkedéseket rendelhetnek el a feltételezett jogsértésre vonatkozó releváns bizonyítékok biztosítása érdekében, feltéve, hogy az a bizalmas információk adott Fél jogszabályai szerinti védelmét nem sérti. Az ideiglenes intézkedések elrendelésekor az igazságügyi hatóságok figyelembe veszik a feltételezett jogsértő jogos érdekeit.

¹ Chile esetében a „szervezetek” kifejezés alatt „szövetségek és egyesületek” értendők. Az Unió Fél esetében a „szervezetek” kifejezés alatt „hivatalos jogvédő szervezetek” értendők.

2. Az (1) bekezdés szerinti ideiglenes intézkedés lehet például az állítólagosan jogsértő áru részletes leírása, mintavétellel vagy anélkül, vagy az ezen áru és – indokolt esetben – az elsősorban ilyen áru előállításához vagy forgalmazásához felhasznált anyagok és felszerelések, valamint az azokhoz kapcsolódó dokumentumok lefoglalása.

3. A szellemitulajdon-jogok üzletszerűen elkövetett megsértése esetén valamennyi Fél megteszi az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy lehetővé tegyék az illetékes igazságügyi hatóságok számára, hogy – indokolt esetben – valamely fél kérelmére elrendelhessék az ellenérdekű fél ellenőrzése alatt álló banki, pénzügyi vagy kereskedelmi dokumentumok közlését, a bizalmas információk védelmének sérelme nélkül.

32.52. CIKK

Tájékoztatáshoz való jog

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy – a szellemitulajdon-jog megsértése miatt indított polgári jogi eljárás során, a felperes indokolt és arányos kérelmére – az illetékes igazságszolgáltatási hatóságok felszólíthassák a jogsértőt vagy bármely más személyt, hogy szolgáltatson információkat a szellemitulajdon-jogot sértő áruk vagy szolgáltatások eredetéről és terjesztési hálózatairól.

2. Az (1) bekezdés alkalmazásában „bármely más személy” legalább olyan személy:
 - (a) akiről megállapították, hogy kereskedelmi mennyiségben birtokolta a jogsértő árukat;
 - (b) akiről megállapították, hogy a jogsértő szolgáltatásokat üzletszerűen vette igénybe;
 - (c) akiről megállapították, hogy üzletszerűen nyújtott szolgáltatásokat jogsértő tevékenységekhez; vagy
 - (d) az ebben a bekezdésben említett személy állítása szerint részt vett a jogsértő áruk előállításában, gyártásában vagy forgalmazásában vagy a jogsértő szolgáltatások nyújtásában.
3. Az (1) bekezdésben említett tájékoztatás szükség szerint az alábbiakat foglalhatja magában:
 - (a) az áruk vagy szolgáltatások előállítóinak, gyártóinak, forgalmazóinak, szállítóinak és más korábbi birtokosainak neve és címe, valamint azoknak a kis- és nagykereskedőknek a neve és címe, akiknek az árukat és szolgáltatásokat szánták; valamint
 - (b) az előállított, gyártott, kiszállított, átvett vagy megrendelt mennyiségek, valamint az érintett árukért és szolgáltatásokért kapott ár.

4. E cikket az egyes Felek joga azon jogszabályainak sérelme nélkül kell alkalmazni, amelyek:
- (a) a jogosult számára további tájékoztatáshoz való jogot biztosítanak;
 - (b) az e cikk értelmében közölt információk polgári eljárásban való felhasználása tekintetében irányadók;
 - (c) a tájékoztatáshoz való joggal történő visszaéléssel kapcsolatos felelősséget szabályozzák;
 - (d) lehetőséget nyújtanak az olyan információ nyújtásának megtagadására, amely arra kényszerítené az (1) bekezdésben említett személyt, hogy beismerje saját vagy közeli rokonainak a részvételét valamely szellemi tulajdonjog megsértésében; vagy
 - (e) az információforrások bizalmosságának védelmét vagy a személyes adatok kezelését szabályozzák.

32.53. CIKK

Ideiglenes és megelőző intézkedések

1. A Felek biztosítják, hogy igazságügyi hatóságaik a kérelmező kérelmére ideiglenes intézkedést rendelhessenek el az állítólagos jogsértő ellen a szellemitulajdon-jogot fenyegető sérelem megakadályozására, vagy ideiglenes jelleggel és szükség esetén – feltéve, hogy arról az adott Fél jogszabályai rendelkeznek – ismételt pénzbírság kiszabása mellett az állítólagos jogsértések folytatásának megtiltására, vagy a jogsértés folytatásának olyan biztosíték nyújtásától való függővé tételére, amely a jogosult kártérítését szolgálja. Ideiglenes intézkedést kiadhatnak – adott esetben ugyanazon feltételek mellett – olyan harmadik féllel¹ szemben is, amely felett az adott igazságügyi hatóság joghatóságot gyakorol, és amelynek szolgáltatásait valamely szellemitulajdon-jog megsértésére használják fel.

2. Valamennyi Fél gondoskodik arról, hogy igazságügyi hatóságainak hatáskörében álljon a jogosult kérelmére elrendelni a szellemitulajdon-jogot vélhetően sértő áruk lefoglalását vagy meghatározott személynek történő átadását², hogy ezzel megakadályozzák azok kereskedelmi forgalomba kerülését vagy kereskedelmi csatornákon keresztül történő mozgását.

¹ E cikk alkalmazásában az egyes Felek előírhatják, hogy a „harmadik fél” a közvetítőket is magában foglalja.

² A bekezdésben foglaltak végrehajtásához a Felek választhatnak, hogy a lefoglalást vagy az átadást írják-e elő.

3. Feltételezett üzletszerűen elkövetett jogsértés esetében valamennyi Fél biztosítja, hogy a bíróságok óvintézkedésként elrendelhessék a feltételezett jogsértő ingó és ingatlan vagyonának lefoglalását, beleértve bankszámláinak befagyasztását és egyéb vagyontárgyainak lefoglalását, amennyiben a sértett fél igazolja, hogy a kártérítési igényének teljesítése kétséges. E célból az illetékes hatóságok elrendelhetik a banki, pénzügyi vagy kereskedelmi iratok átadását, vagy a szóban forgó információkhoz való megfelelő hozzáférést.

32.54. CIKK

Jogorvoslat

1. A Felek biztosítják, hogy az igazságügyi hatóságok – a kérelmező kérésére, és a jogosult számára a jogsértés okán járó kártérítés sérelme nélkül, valamint mindenféle ellentételezés nélkül – hatáskörrel rendelkezzenek elrendelni azon áruk megsemmisítését vagy legalább a kereskedelmi láncból való végleges kivonását, amelyekről bebizonyosodott, hogy szellemitulajdon-jogot sértenek. Adott esetben az igazságügyi hatóságok elrendelhetik a túlnyomórészt ilyen áruk előállítása vagy gyártása során használt anyagok és eszközök megsemmisítését is.
2. A Felek igazságügyi hatóságainak hatáskörrel kell rendelkeznie annak elrendelésére, hogy ezeket az intézkedéseket a jogsértő költségére végrehajtsák, kivéve, ha ez ellen különleges érveket hoznak fel.

3. A jogorvoslatokra vonatkozó kérelmek elbírálása során figyelembe kell venni azt, hogy az elrendelt intézkedéseknek a jogsértés súlyosságával arányosnak kell lenniük, továbbá figyelembe kell venni a harmadik személyek érdekeit.

32.55. CIKK

A jogsértés megszüntetésére irányuló eljárások

A Felek gondoskodnak arról, hogy – amennyiben a szellemitulajdon-jog megsértését kimondó bírósági határozat születik – az igazságügyi hatóságok a jogsértés további folytatását megtiltó bírósági végzést adhassanak ki a jogsértővel és adott esetben olyan harmadik féllel¹ szemben, aki felett az illetékes igazságügyi hatóság joghatóságot gyakorol, és akinek a szolgáltatásait szellemitulajdon-jogok megsértésére használják fel, mely határozatban megtiltja a jogsértés további folytatását.

¹ E cikk alkalmazásában az egyes Felek előírhatják, hogy a „harmadik fél” a közvetítőket is magában foglalja.

32.56. CIKK

Alternatív intézkedések

Valamennyi Fél biztosíthatja, hogy az igazságügyi hatóságok indokolt esetben, azon személy kérelmére, akivel szemben a 32.54. vagy 32.55. cikkben foglalt intézkedések alkalmazhatók, pénzbeli kártalanítás fizetését rendelhessék el a sértett fél javára a 32.54. vagy 32.55. cikkben foglalt intézkedések alkalmazása helyett, amennyiben a személy nem szándékosan és nem gondatlanul járt el, az intézkedések végrehajtása aránytalan kárt okozna számára, és a sértett fél javára fizetendő pénzbeli kártalanítás megfelelő ellenszolgáltatásnak tűnik.

32.57. CIKK

Kártérítés

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy az igazságügyi hatóságok a sértett fél kérelmére elrendeljék, hogy a jogsértő, aki tudta, vagy kellő gondosság mellett tudnia kellett volna, hogy jogsértést valósít meg, a jogosult számára a jogsértés folytán elszenvedett tényleges kárnak megfelelő kártérítést fizessen.

2. Az (1) bekezdés szerinti kártérítés összegének meghatározásakor az egyes Felek igazságügyi hatóságainak jogában áll többek között a jogosult által megadott bármilyen igazolható értéket figyelembe venni, amely tartalmazhatja az elmaradt nyereséget, a jogsértéssel érintett áruk vagy szolgáltatások piaci értékét, illetve ajánlott kiskereskedelmi árát¹. A Felek gondoskodnak arról, hogy legalább a szerzői jogok vagy szomszédos jogok megsértése, illetve védjegyhamisítás esetén polgári bírósági eljárásban az igazságügyi hatóságnak jogában álljon a jogsértőt a jogsértésből származó nyereségének a jogtulajdonos részére történő megfizetésére kötelezni, akár a kártérítés további lehetőségeként, azon felül vagy a kártérítés részeként.

3. A (2) bekezdés mellett további lehetőségként, megfelelő esetekben, a kártérítést átalányösszegben is megállapíthatják olyan tényezők alapján, mint amilyen például legalább azon jogdíjak vagy díjak összege, amelyek a jogosultnak jártak volna, ha a jogsértő engedélyt kért volna a szóban forgó szellemi tulajdon-jog használatáért.

4. E cikk nem akadályozza meg a Feleket abban, hogy ha a jogsértő nem tudta – vagy észszerű indokok alapján nem tudhatta –, hogy jogsértő tevékenységet végez, előírják, hogy igazságszolgáltatási hatóságaik a sértett fél javára elrendelhessék a nyereség behajtását vagy kártérítés fizetését, amelyet előzetesen is megállapíthatnak.

¹ Az Unió Fél esetében ide tartoznak adott esetben a gazdasági szempontoktól eltérő tényezők is, mint például a jogsértő által a jogosultnak okozott erkölcsi sérelem.

32.58. CIKK

Jogi költségek

A Felek gondoskodnak arról, hogy az igazságügyi hatóságnak a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére irányuló polgári igazságszolgáltatási eljárások befejezésekor hatásköre legyen elrendelni, hogy a pereszes fél a jogi költségeket és az érintett Fél joga alapján fizetendő egyéb költségeket térítse meg a pernyertes félnek.

32.59. CIKK

Bírósági határozatok közzététele

Valamennyi Fél biztosítja, hogy a szellemi tulajdon-jogok megsértése miatt indított bírósági eljárásokban az igazságügyi hatóságok megfelelő intézkedéseket rendelhessenek el a felperes kérelmére és a jogsértő költségére a határozattal kapcsolatos információ terjesztése érdekében, ideértve a határozat megjelenítését és teljes vagy részleges közzétételét.

32.60. CIKK

A szerzői vagy tulajdonosi minőség védelmezése

A Felek elismerik, hogy az alábbi szakaszban előírt intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazásának céljából:

- (a) ahhoz, hogy egy irodalmi vagy művészeti mű szerzőjét az ellenkező bizonyításáig szerzőnek tekintsék és ennél fogva jogsértés esetén jogosult legyen eljárás megindítására, elegendő, ha a szerző nevét a szokásos módon feltüntetik a művön; valamint
- (b) az a) pontban foglalt rendelkezés értelemszerűen alkalmazandó a szerzői és szomszédos jogok jogosultjaira az oltalom alatt álló teljesítményük tekintetében.

32.61. CIKK

Közigazgatási eljárások

Amennyiben bármelyik polgári jogi jogorvoslat az ügy érdekében folytatott közigazgatási eljárás eredményeként is elrendelhető, az ilyen eljárásnak lényegileg azonos elveknek kell megfelelnie, mint az ezen alszakasz vonatkozó rendelkezései.

2. ALSZAKASZ

HATÁRON TÖRTÉNŐ ÉRVÉNYESÍTÉS

32.62. CIKK

Határon alkalmazott intézkedések

1. A vámellenőrzésnek alávetett áru tekintetében valamennyi Fél olyan eljárásokat fogad el vagy tart hatályban, amelyek keretében a jogosult az illetékes hatóságokhoz benyújtott kérelemben kérheti a feltehetően szellemi tulajdon-jogot sértő áru átengedésének felfüggesztését vagy visszatartását. Ezen alszakasz alkalmazásában „feltehetően szellemi tulajdon-jogot sértő áru”: olyan áru, amely feltehetően védjegyet, szerzői és szomszédos jogot, földrajzi árujelzőt, szabadalmat, használati mintát, ipari formatervezési mintát vagy integrált áramkörök topográfiáinak oltalmát sért.
2. A Felek rendelkeznek olyan elektronikus rendszerekkel, amelyek segítségével az illetékes hatóságok kezelni tudják a jóváhagyott vagy nyilvántartásba vett kérelmeket.
3. Valamennyi Fél biztosítja, hogy illetékes hatóságai ne számítsanak fel díjat a kérelem vagy bejegyeztetés feldolgozásából eredő adminisztratív költségek fedezésére.
4. Valamennyi Fél biztosítja, hogy illetékes hatóságai észszerű időn belül döntsenek a kérelem elfogadásáról vagy nyilvántartásba vételéről.

5. Valamennyi Fél biztosítja, hogy az elfogadott vagy nyilvántartásba vett kérelmek több szállítmányra is vonatkozzanak.
6. A vámellenőrzésnek alávetett áru tekintetében valamennyi Fél biztosítja, hogy vámhatóságai hivatalból rendelkezhessenek a feltehetően védjegyet vagy szerzői jogot sértő áru átengedésének felfüggesztéséről vagy visszatartásáról.
7. A vámhatóságok kockázatelemzés alkalmazásával azonosítják a feltehetően szellemi tulajdon-jogokat sértő árukat. Az egyes Felek saját jogszabályaiknak megfelelően hajtják végre az ezen bekezdésben foglaltakat.
8. Valamennyi Fél rendelkezhet olyan eljárásokkal, amelyek lehetővé teszik a feltehetően szellemi tulajdon-jogot sértő áruk megsemmisítését anélkül, hogy a jogsértés hivatalos megállapításához előzetes közigazgatási vagy bírósági eljárásra lenne szükség, amennyiben az érintett személyek beleegyeznek a megsemmisítésbe, vagy nem ellenzik azt. Ha az ilyen árut nem semmisítik meg, úgy valamennyi Fél biztosítja, hogy – különös méltánylást érdemlő körülmények kivételével – az árut olyan módon távolítsák el a kereskedelmi forgalomból, hogy elkerüljék a jogosultnak történő bármilyen károkozást.
9. A Felek rendelkezhetnek olyan eljárásokkal, amelyek lehetővé teszik a postai küldeményekben vagy futárszolgálattal feladott hamisított védjeggyel ellátott és kalózáruk gyors megsemmisítését.
10. A Felek bármelyike dönthet úgy, hogy ezt a cikket nem alkalmazza olyan áruk behozatalára, amelyet maga a jogosult vagy az ő engedélyével más személy egy harmadik országban hoz forgalomba. A Felek kizárhatják e cikk alkalmazása alól az utasok személyi poggyászában behozott, nem kereskedelmi jellegű árut is.

11. A Felek vámhatóságai rendszeres párbeszédet folytatnak és előmozdítják az együttműködést a releváns érdekelt felekkel és a szellemitulajdon-jogok érvényesítésében részt vevő egyéb hatóságokkal.

12. A Felek együttműködnek a feltehetően szellemitulajdon-jogot sértő áru nemzetközi kereskedelme tekintetében. A Felek különösen megosztják egymással a feltehetően szellemitulajdon-jogot sértő áru kereskedelmére vonatkozó azon információkat, amelyek a másik Felet érintik.

13. Az együttműködés egyéb formáinak sérelme nélkül, a vámügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló, e megállapodáshoz tartozó jegyzőkönyvet kell alkalmazni a szellemitulajdon-jogokra vonatkozó azon jogszabályok megsértése tekintetében, amelyek végrehajtására valamely Fél vámhatóságai e cikkel összhangban hatáskörrel rendelkeznek.

32.63. CIKK

Az 1994. évi GATT-tal és a TRIPS-megállapodással való összhang

A szellemitulajdon-jogoknak a vámhatóságok általi érvényesítése céljából a határon alkalmazott intézkedések végrehajtása során – függetlenül attól, hogy azok e megállapodás hatálya alá tartoznak-e –, az egyes Feleknek biztosítaniuk kell az 1994. évi GATT- és a TRIPS-megállapodás – és különösen az 1994. évi GATT V. cikke és a TRIPS-megállapodás 41. cikke, valamint III. részének 4. szakasza – szerinti kötelezettségeikkel való összhangot.

D. SZAKASZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

32.64. CIKK

Együtműködés

1. A Felek együtműködnek az e fejezet szerinti kötelezettségvállalások és kötelezettségek végrehajtásának támogatása céljából.
2. A Felek szellemitulajdon-jogok oltalmával és érvényesítésével kapcsolatos kérdésekben való együtműködése a következő tevékenységeket foglalhatja magában:
 - (a) a szellemitulajdon-jogokra irányadó jogi keretre, valamint az oltalom és a jogérvényesítés releváns szabályaira vonatkozó információcsere;
 - (b) a Felek közötti tapasztalatcsere a területtel kapcsolatos jogalkotás előrehaladásáról;
 - (c) tapasztalat- és információcsere a Felek között a szellemitulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozóan;
 - (d) a központi kormányzati szintű és a központi kormányzati szint alatti végrehajtásról a vámszervek, a rendőrség, a közigazgatási és az igazságszolgáltatási szervek általi tapasztalatcsere;

- (e) együttműködés – harmadik országokkal is – a hamisított áruk exportálásának megakadályozása érdekében;
- (f) technikai segítségnyújtás, kapacitásépítés és a személyzet cseréje és képzése;
- (g) a szellemi tulajdon-jogok oltalma és védelme, valamint az ezzel kapcsolatos információk terjesztése többek között az üzleti körök és a civil társadalom körében;
- (h) a fogyasztók és a jogosultak tudatosságának erősítése, valamint az intézményi együttműködés fokozása, különösen a Felek szellemi tulajdonnal foglalkozó hivatalai között;
- (i) a nagyközönség tudatosságának aktív előmozdítása és képzése a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó szakpolitikákkal kapcsolatban;
- (j) a köz- és magánszféra közötti együttműködés a kis- és középvállalatok bevonásával, többek között a kkv-kra összpontosító rendezvényeken vagy összejöveteleken a szellemi tulajdon-jogok védelme és érvényesítése, valamint az e jogokkal kapcsolatos jogsértések csökkentése terén; valamint
- (k) hatékony stratégiák kidolgozása a célközönségek és kommunikációs programok azonosítása céljából, amelyek erőteljesebben felhívják a fogyasztók és a média figyelmét a szellemi tulajdon-jogok megsértésének hatásaira, valamint annak egészségügyi és biztonsági kockázataira és a szervezett bűnözéssel való kapcsolatára.

3. A Felek közzétehetik a termékleírásokat vagy az említett termékleírások összefoglalóját, valamint a másik Félnek a B. szakasz 4. alszakasza alapján oltalmat élvező földrajzi árujelzők ellenőrzésével és kezelésével foglalkozó kapcsolattartó pontok adatait.

4. A Felek közvetlenül vagy a 32.66. cikkben említett albizottságon keresztül kapcsolatot tartanak fenn az e fejezet végrehajtásával és működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

32.65. CIKK

Az érdekelt felek önkéntes kezdeményezései

Valamennyi Fél törekszik arra, hogy elősegítse az érdekelt felek önkéntes kezdeményezéseit a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos jogsértések visszaszorítása érdekében az online és más piactereken is, amelyek konkrét problémákra összpontosítanak és realisztikus, kiegyensúlyozott, arányos és minden érintett számára méltányos gyakorlati megoldásokat keresnek többek között a következő módokon:

- (a) saját területén a Felek törekszenek arra, hogy konszenzust teremtsenek az érdekelt felek között a szellemitulajdon-jogok oltalma és érvényesítése, valamint a jogsértések visszaszorítása terén a megoldások elősegítésére és a nézeteltérések feloldására irányuló önkéntes kezdeményezések megkönnyítése érdekében;
- (b) a Felek törekszenek arra, hogy megosszák egymással a saját területükön az önkéntes kezdeményezések támogatására irányuló erőfeszítésekre vonatkozó információkat; valamint

- (c) a Felek kölcsönösen törekszenek egymás érdekelt felei közötti nyílt párbeszéd és együttműködés előmozdítására, a közös megoldások ösztönzésére, a szellemitulajdon-jogok védelmével és érvényesítésével kapcsolatos nézeteltérések feloldására és a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos jogsértések visszaszorítására.

32.66. CIKK

A szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság

A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság (a továbbiakban: albizottság) nyomon követi és biztosítja e fejezet, valamint a 32-A., 32-B. és 32-C. melléklet megfelelő végrehajtását és működését. Az albizottság az e fejezetben, ideértve a 32.40. cikkben ráruházott egyes feladatokat is ellátja.

33. FEJEZET

KERESKEDELEM ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

A. SZAKASZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

33.1. CIKK

Célkitűzések

1. A Felek emlékeztetnek az ENSZ 1992. június 3–14. között Rio de Janeiróban megrendezett Környezet és Fejlődés Konferenciáján elfogadott Agenda 21-re, a fenntartható fejlődésről szóló 2002. évi johannesburgi csúcstalálkozó végrehajtási tervére, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (ILO) a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 97. ülészakán, 2008. június 10-én Genfben elfogadott nyilatkozatára (a továbbiakban: a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozat), a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2012. évi ENSZ-konferencia „A jövő, amit akarunk” című zárójelentésére, valamint az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére, valamint az abban foglalt fenntartható fejlődési célokra.

2. A Felek elismerik, hogy a fenntartható fejlődés magában foglalja a gazdasági fejlődést, a társadalmi fejlődést és a környezetvédelmet, mely három összetevő egymással kölcsönösen összefügg és egymást erősíti a jelen és a jövő generációk jóléte érdekében.
3. Mindezekre tekintettel e fejezet célja, hogy a Felek közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatokat oly módon fejlessze, amely hozzájárul a fenntartható fejlődéshez, különösen annak a kereskedelem és a beruházások szempontjából lényeges munkaügyi¹ és környezetvédelmi dimenziójához.
4. E fejezet közös értékekre és érdekekre épülő, együttműködésen alapuló megközelítést testesít meg.

33.2. CIKK

A szabályozási jog és a védelem szintje

1. A Felek elismerik az egyes Felek jogát saját fenntartható fejlődéssel kapcsolatos politikáik és prioritásaik meghatározására, különösen a munkavállalók és a környezet belföldi védelmi szintjének, továbbá saját munkaügyi és környezetvédelmi prioritásaik meghatározására, valamint arra, hogy ennek megfelelően elfogadják vagy módosítsák a foglalkoztatással és a környezettel kapcsolatos saját jogszabályaikat és szakpolitikáikat az általuk megfelelőnek ítélt módon.
2. Az (1) bekezdésben említett védelmi szinteknek, jogszabályoknak és szakpolitikáknak összhangban kell állniuk az egyes Feleknek az e fejezetben említett multilaterális környezetvédelmi megállapodások (a továbbiakban: MEA) és multilaterális munkaügyi előírások és megállapodások iránti elkötelezettségével, amelyekben a Fél részes fél.

¹ E fejezet alkalmazásában a „munka” az ILO tisztességes munkára vonatkozó programja szerinti stratégiai célkitűzéseket jelenti, amelyeket a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozat fogalmaz meg.

3. Valamennyi Fél törekszik annak biztosítására, hogy környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályai, egyéb rendelkezései és politikái magas szintű környezet- és munkavállalói védelmet írjanak elő és arra ösztönözzenek, továbbá törekszik a környezet- és munkavállalói védelem jogszabályaiban, egyéb rendelkezéseiben és politikáiban elrendelt szintjeinek javítására.
4. A Felek nem gyengítik vagy csökkentik a környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályaikban és egyéb rendelkezéseikben biztosított védelmi szintet a kereskedelem vagy a beruházások ösztönzése érdekében.
5. A Felek nem mellőzik környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályaikat és egyéb rendelkezéseiket, vagy térnek el azoktól más módon, illetve nem ajánlják fel azok mellőzését vagy az azoktól való eltérést oly módon, amely gyengíti vagy csökkenti ezen jogszabályokat és egyéb rendelkezéseket azért, hogy ösztönözzék a kereskedelmet vagy beruházásokat.
6. A Felek nem mulasztják el – folyamatos vagy ismétlődő fellépés vagy a fellépés hiánya útján – hatékonyan érvényesíteni környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályaikat és egyéb rendelkezéseiket oly módon, hogy az befolyásolja a kereskedelmet vagy a beruházásokat.
7. Mindegyik Fél fenntartja a jogot arra, hogy észszerű mérlegelési jogkört gyakoroljon, és jóhiszeműen döntsön a környezetvédelmi erőforrások elosztásáról a környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik érvényesítésére vonatkozó prioritásaikkal összhangban.
8. A Felek nem alkalmazzák környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályaikat és egyéb rendelkezéseiket olyan módon, amely a kereskedelem vagy a beruházás rejtett korlátozását valósítaná meg.

33.3. CIKK

Kereskedelem és felelős üzleti magatartás, az ellátási láncok felelős irányítása

1. A Felek elismerik az ellátási láncoknak a felelős üzleti magatartás vagy vállalati társadalmi felelősségvállalási gyakorlatok révén megvalósuló felelősségteljes irányításának jelentőségét, valamint a kereskedelem szerepét e cél megvalósítása során.
2. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:
 - (a) előmozdítják a felelős üzleti magatartást vagy a vállalati társadalmi felelősségvállalást, ösztönözve az adott Fél által elfogadott vagy támogatott nemzetközileg elismert elveknek, normáknak és irányelveknek, ideértve a kellő gondosságra vonatkozó ágazati irányelveknek megfelelő vonatkozó gyakorlatok vállalkozások általi átvételét; valamint
 - (b) támogatják a vonatkozó, az adott Fél által elfogadott vagy támogatott nemzetközi eszközök – például az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei, az ILO multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló, 1977 novemberében Genfben elfogadott háromoldalú nyilatkozata (a továbbiakban: ILO háromoldalú nyilatkozat a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről), az ENSZ Globális Megállapodás, valamint az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozóan az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa 2011. június 16-i 17/4. sz. határozatával elfogadott irányelvek – terjesztését és alkalmazását.

3. A Felek elismerik a nemzetközi ágazatspecifikus iránymutatások hasznosságát a vállalati társadalmi felelősségvállalás vagy a felelős üzleti magatartás területén, és előmozdítják a közös munkát e tekintetben. A Felek az OECD kellő gondosságra vonatkozó iránymutatásaihoz való csatlakozást előmozdító intézkedéseket is végrehajtanak.

4. A Felek elismerik az olyan árukkal való kereskedelem előmozdításának jelentőségét, amelyek hozzájárulnak a szociális körülmények és a környezetvédelmi szempontból megfelelő gyakorlatok javításához, például az erőforrás-hatékony, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságot elősegítő környezeti áruk és szolgáltatások, az olyan áruk, amelyek előállítása nem kötődik erdőirtáshoz, valamint az önkéntes alapon működő, fenntarthatóságot garantáló rendszerek és mechanizmusok alá tartozó áruk.

5. A Felek az e cikk hatálya alá tartozó kérdésekben információt és bevált gyakorlatokat cserélnek egymással, valamint együttműködnek adott esetben kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumok keretében.

33.4. CIKK

Tudományos adatok és műszaki információk

1. A Felek közötti kereskedelmet vagy a beruházásokat esetlegesen érintő, a környezet vagy a munkafeltételek védelmét célzó intézkedések létrehozása vagy végrehajtása során az egyes Felek figyelembe veszik a rendelkezésre álló, lehetőség szerint elismert technikai és tudományos testületektől származó tudományos és technikai ismereteket, valamint a vonatkozó nemzetközi normákat, iránymutatásokat vagy ajánlásokat, amennyiben vannak ilyenek.

2. Ha a tudományos ismeretek vagy információk elégtelenek vagy nem egyértelműek, és súlyos környezetkárosodás veszélye vagy a munkahelyi egészséget és biztonságot fenyegető kockázat áll fenn, a Fél az elővigyázatosság elve alapján is elfogadhat intézkedéseket. Ezen intézkedéseket felül kell vizsgálni, mielőtt új vagy kiegészítő tudományos adatok állnak rendelkezésre.

3. Ha a (2) bekezdéssel összhangban elfogadott intézkedés befolyásolja a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat, bármely Fél kérheti az intézkedést elfogadó Felet, hogy nyújtson tájékoztatást annak bemutatására, hogy az intézkedés saját védelmi szintjének megfelelő, valamint kérheti a kérdés megtárgyalását a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság keretében.

4. Ezen intézkedések nem alkalmazhatók olyan módon, amely önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetés, vagy a nemzetközi kereskedelem vagy beruházások rejtett korlátozásának eszközét képezné.

33.5. CIKK

Átláthatóság és helyes szabályozási gyakorlatok

A Felek elismerik az átláthatósági szabályok és a helyes szabályozási gyakorlatok alkalmazásának jelentőségét a 35. és 36. fejezettel, különösen az érdekelt személyeknek véleményük ismertetésére nyújtott lehetőségekre vonatkozó szabályokkal összhangban:

- (a) a kereskedelmet vagy a beruházásokat esetlegesen érintő, a környezet vagy a munkafeltételek védelmét célzó intézkedések; valamint

- (b) a környezet vagy a munkafeltételek védelmét esetlegesen érintő kereskedelmi vagy beruházási intézkedések.

33.6. CIKK

A nyilvánosság tudatosságának növelése, tájékoztatása, részvétele és eljárási garanciák

1. A Felek előmozdítják a nyilvánosság munkaügyi és környezeti jogszabályaikra és egyéb rendelkezéseikre vonatkozó ismereteit, többek között annak biztosításával, hogy munkaügyi és környezetvédelmi jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik, valamint a végrehajtási és megfeleléségi eljárások nyilvánosan elérhetők legyenek.
2. A Felek törekednek arra, hogy az e fejezet adott Fél általi végrehajtására vonatkozóan bármely személy tájékoztatási kérelmének helyt adjanak.
3. A Felek élhetnek a 40.5., 40.6. és 40.7. cikkben említett mechanizmusokkal annak érdekében, hogy e fejezet végrehajtásával kapcsolatos kérdésekben megismerjék a véleményeket.
4. Az egyes Felek oly módon teszik lehetővé közlések és vélemények fogadását – valamint kellő figyelembevételét –, hogy e fejezet végrehajtásával kapcsolatos kérdésekben az adott Fél személyeitől írásbeli beadványokat fogadnak nemzeti eljárásaiknak megfelelően. A Felek kötelesek írásban és kellő időben választ adni a beadványokra. Ezen közlésekről és véleményekről értesíthetik a 40.6. cikk szerint létrehozott belső konzultációs csoportjukat és a másik Félnek a 33.19. cikk (6) bekezdése szerint kijelölt kapcsolattartó pontját.

5. Annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a környezetvédelmi vagy munkajog megsértésével szembeni fellépést – az ilyen jogszabályok megsértésével szembeni megfelelő jogorvoslatot is ideértve –, a Felek saját jogukkal összhangban közigazgatási vagy bírósági eljárásokhoz való hozzáférést biztosítanak azon személyek számára, akik egy adott ügyben jogilag elismert érdekekkel rendelkeznek, vagy akik azt állítják, hogy jogaikat megsértették.

6. A Felek jogszabályaikkal összhangban biztosítják, hogy az (5) bekezdésben említett eljárások jogszerűek legyenek, ne legyenek korlátozóan drágák, ne szabjanak észszerűtlen határidőket vagy jelentsenek indokolatlan késedelmet, adott esetben tegyék lehetővé a jogsértés megszüntetésének elrendelését, és legyenek tisztességesek, méltányosak és átláthatók.

33.7. CIKK

Együtműködési tevékenységek

1. A Felek elismerik az e megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása és jelen fejezet végrehajtása céljából a környezetvédelmi és munkaügyi politikák kereskedelmi vonatkozásait illetően folytatott együtműködési tevékenységek fontosságát.

2. Együttműködési tevékenységek szükség szerint nemzetközi és regionális szervezetek, valamint harmadik országok, vállalkozások, munkáltatói és munkavállalói érdekképviseleti szervezetek, oktatási és kutatószervezetek, továbbá egyéb nem kormányzati szervezetek részvételével is folytathatók és megvalósíthatók.
3. Együttműködési tevékenységeket a Felek megállapodása szerinti kérdések és témák vonatkozásában lehet folytatni, kölcsönös érdekű kérdések kezelése érdekében.
4. A Felek együttműködhetnek a fejezetben foglalt és többek között az alábbi kérdésekben:
 - (a) a kereskedelem és a fenntartható fejlődés munkaügyi és környezetvédelmi szempontjai a nemzetközi fórumokon, ideértve különösen a WTO-t, az ENSZ fenntartható fejlődéssel foglalkozó magas szintű politikai fórumát, az ENSZ Környezetvédelmi Programját (a továbbiakban. UNEP) az ILO-t és a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokat;
 - (b) a munkaügyi és környezetvédelmi jogszabályok és normák hatása a kereskedelemre és a beruházásra;
 - (c) a kereskedelmi és beruházási jog hatása a munkafeltételekre és a környezetre; valamint

(d) az alábbiak kereskedelmi vonatkozásai:

- (i) a fenntartható fogyasztásra és termelésre irányuló kezdeményezések, ideértve azokat is, amelyek célja a körforgásos gazdaság és a zöld növekedés előmozdítása és a szennyezéscsökkentés; valamint
- (ii) a környezeti termékek és szolgáltatások – többek között a kapcsolódó nem vámjellelű akadályok kiküszöbölése útján történő – ösztönzésére irányuló kezdeményezések.

5. Az együttműködési tevékenységek prioritásait a Felek közösen határozzák meg a kölcsönös érdekű területek és a rendelkezésre álló erőforrások alapján.

6. A Felek az e fejezetben meghatározott együttműködési területeken személyesen vagy a Felek rendelkezésére álló bármely technikai eszköz révén is végezhetnek tevékenységeket.

B. SZAKASZ

KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS ERŐFORRÁSOK

33.8. CIKK

Célkitűzése1. A Felek arra törekednek, hogy előmozdítsák az egymást támogató kereskedelmi és környezetvédelmi politikákat, a környezet magas szintű védelmét azon többoldalú környezetvédelmi megállapodásokkal összhangban, amelyeknek az egyes Felek részesei, valamint saját környezetvédelmi jogszabályaik és egyéb rendelkezéseik hatékony végrehajtását, továbbá hogy fokozzák képességüket a kereskedelmi vonatkozású környezetvédelmi kérdések kezelésére, ideértve az együttműködés révén.

2. A Felek elismerik, hogy a környezet védelme és megőrzése, valamint a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás érdekében folytatott együttműködés olyan előnyökkel jár, amelyek hozzájárulhatnak a fenntartható fejlődéshez, erősíthetik a környezetvédelmi irányítást, és kiegészíthetik e megállapodás célkitűzéseit.

3. A Felek elismerik az egymást támogató kereskedelmi és környezetvédelmi politikák és gyakorlatok jelentőségét a környezetvédelem erősítése érdekében a fenntartható fejlődés előmozdítása során.

33.9. CIKK

Többoldalú környezetvédelmi irányítás és megállapodások

1. A Felek elismerik az ENSZ Környezetvédelmi Programjának Környezetvédelmi Közgyűlése jelentőségét. A Felek elismerik a többoldalú környezetvédelmi megállapodások kritikus szerepét a globális, regionális és nemzeti szintű környezetvédelmi kihívások kezelésében. A Felek elismerik továbbá, hogy fokozni kell a kereskedelempolitika és a környezetvédelmi politika egymást támogató jellegét. Ennek megfelelően mindegyik Fél hatékonyan végrehajtja azon többoldalú környezetvédelmi megállapodásokat, beleértve azok jegyzőkönyveit, amelyeknek részes fele.
2. A Felek elismerik, hogy mindegyik Félnek jogában áll intézkedéseket elfogadni vagy fenntartani azon többoldalú környezetvédelmi megállapodások céljainak előmozdítása érdekében, amelyeknek részes fele.
3. A Felek párbeszédet folytatnak és szükség szerint együttműködnek a kölcsönös érdeket jelentő kereskedelmi és környezetvédelmi kérdésekben, különösen a többoldalú környezetvédelmi megállapodások tekintetében. Ez kiterjed az egyes Feleknek a többoldalú környezetvédelmi megállapodások – ideértve azok jegyzőkönyveit és módosításait – megerősítésére vonatkozó kezdeményezéseivel kapcsolatos rendszeres információcserére is.

33.10. CIKK

Kereskedelem és éghajlatváltozás

1. A Felek elismerik a többoldalú környezetvédelmi megállapodások jelentőségét az éghajlatváltozás terén, különösen az ENSZ 1992. május 9-én New Yorkban elfogadott Éghajlatváltozási Keretegyezménye és a Párizsi Megállapodás célkitűzése elérésének szükségét az éghajlatváltozás sürgető veszélyének kezelése érdekében. Erre tekintettel a Felek elismerik a kereskedelem szerepét a fenntartható fejlődés céljának elérésében és az éghajlatváltozás kezelésében, valamint az egyéni és kollektív erőfeszítések jelentőségét az éghajlatváltozás hatásainak kezelése érdekében az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó fellépések révén.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:

- (a) hatékonyan végrehajtják az UNFCCC-t és a Párizsi Megállapodást, ideértve az azokban rögzített nemzetileg meghatározott hozzájárulásokra vonatkozó kötelezettségvállalásaikat;
- (b) előmozdítják a kereskedelem pozitív hozzájárulását az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátás mellett működő, körforgásos gazdaságra és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlődésre való átálláshoz, ideértve az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást célzó fellépéseket; valamint
- (c) elősegítik és előmozdítják az éghajlatváltozás mérséklése, a fenntartható megújuló energia és az energiahatékonyság szempontjából különösen fontos áruk és szolgáltatások kereskedelmét és az azokba történő beruházásokat, jelen megállapodás egyéb rendelkezéseivel összhangban.

3. A 33.7. cikkkel összhangban a Felek szükség szerint együttműködnek az éghajlatváltozás kereskedelmi vonatkozásai tekintetében, kétoldalúan, regionálisan és adott esetben nemzetközi fórumokon, többek között az UNFCCC, a WTO és az ózonréteget lebontó anyagokról szóló, 1987. szeptember 16-án Montrealban elfogadott montreali jegyzőkönyv (továbbiakban: Montreali Jegyzőkönyv) keretében. A Felek továbbá szükség szerint a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet keretében is együttműködhetnek e kérdésekben.

4. Az (1) bekezdéssel összhangban a Felek egyebek közt az alábbi területeken folytatnak együttműködést:

- (a) tudás- és tapasztalatcsere a Párizsi Megállapodás végrehajtása tekintetében, valamint az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia, a megújuló energia, az alacsony kibocsátású technológiák, az energiahatékonyság, a szén-dioxid-árazás, a fenntartható közlekedés, a fenntartható és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens infrastruktúra fejlesztése, a kibocsátás-ellenőrzés és a természet alapú megoldások előmozdításának módjáról; továbbá az együttműködési lehetőségek feltárása a rövid távú éghajlatbefolyásolók és a talaj szénmegkötése terén; valamint
- (b) tudás- és tapasztalatcsere az ózonkárosító anyagok fokozatos kivonására és a fluorozott szénhidrogének fokozatos csökkentésére irányuló ambiciózus fellépés tekintetében a Montreali Jegyzőkönyvvel összhangban, az előállításukat, felhasználásukat és kereskedelmüket ellenőrző intézkedések, az említett ózonkárosító anyagok és fluorozott szénhidrogének környezetbarát alternatíváinak bevezetése, a biztonsági és egyéb releváns szabványok frissítése, valamint adott esetben a Montreali Jegyzőkönyv által szabályozott anyagok illegális kereskedelme elleni küzdelem révén.

33.11. CIKK

Kereskedelem és erdők

1. A Felek elismerik a fenntartható erdőgazdálkodás jelentőségét, valamint a kereskedelem szerepét az említett cél elérésében.
2. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:
 - (a) intézkedéseket hoznak az illegális fakitermelés és az ahhoz kapcsolódó kereskedelem elleni küzdelem érdekében, többek között adott esetben harmadik országokkal folytatott együttműködések révén;
 - (b) ösztönzik az erdők megőrzését és a fenntartható erdőgazdálkodást;
 - (c) előmozdítják a fenntartható erdőgazdálkodásból származó faanyagok és fatermékek kereskedelmét és fogyasztását; valamint
 - (d) információkat cserélnek egymással az illegális fakitermelés elleni küzdelemre, a fenntartható erdőgazdálkodásra, az erdőirtásra és erdőpusztulásra, az erdészeti irányításra és az erdőtakaró megőrzésére irányuló kereskedelmi vonatkozású kezdeményezésekről a kölcsönös érdekű szakpolitikáik hatásainak és egymást kölcsönösen erősítő jellegének maximalizálása érdekében.

3. Elismerve, hogy az erdők és a fenntartható erdőgazdálkodás fontos szerepet tölt be az éghajlatváltozás elleni küzdelemben és a biológiai sokféleség megőrzésében, a Felek előmozdítják az erdőirtással foglalkozó kezdeményezéseket, ideértve az erdőirtásmentes ellátási láncokat. Ezen túlmenően a Felek – szükség szerint, valamint a 33.7. cikkkel összhangban – együttműködnek egymással kétoldalúan, regionálisan és a vonatkozó nemzetközi fórumokon az erdőirtás és az erdőpusztulás minimalizálása érdekében világszerte.

33.12. CIKK

Kereskedelem és a vadon élő állatok és növények

1. A Felek elismerik annak jelentőségét, hogy a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló, 1973. március 3-án Washingtonban kelt Egyezményben (a továbbiakban: CITES) foglaltaknak megfelelően biztosítani kell azt, hogy a vadon élő állatok és növények nemzetközi kereskedelme ne veszélyeztesse a vadon élő állatok és növények túlélését.
2. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek:
 - (a) a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelem keretében hatékony intézkedéseket hajtanak végre, többek között adott esetben harmadik országokkal folytatott együttműködési tevékenységek révén; valamint

(b) előmozdítják a CITES függelékeiben felsorolt fajták hosszú távú megőrzését és fenntartható hasznosítását, ideértve a CITES vonatkozó testületeiben történő együttműködés révén annak érdekében, hogy a CITES függelékeit napra készen tartsák, valamint a nemzetközi kereskedelem miatt a CITES égisze alatt meghatározott egyéb kritériumok alapján veszélyeztetettnek minősülő egyéb fajok felvételének előmozdításával.

3. A Felek a 33.7. cikkel összhangban szükség szerint együttműködhetnek vagy információt cserélhetnek kétoldalúan, regionálisan és a vonatkozó nemzetközi fórumokon a vadon élő állatok és növények illegális kereskedelmével kapcsolatos kölcsönös érdekű kérdésekben, ideértve a tudatosság növelése révén a vadon élő állatokból és növényekből készült illegális termékek iránti kereslet csökkentése érdekében, valamint az információmegosztással és a végrehajtással kapcsolatos együttműködés fokozására irányuló kezdeményezések révén.

33.13. CIKK

Kereskedelem és biológiai sokféleség

1. A Felek elismerik a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható hasznosításának jelentőségét, valamint a kereskedelem szerepét az említett célkitűzések elérésében, összhangban a biológiai sokféleségről szóló, 1992. június 5-én Rio de Janeiróban kelt egyezményvel, más releváns többoldalú környezetvédelmi megállapodásokkal, amelyeknek részes felei, valamint az ezek keretében elfogadott határozatokkal.

2. Az (1) bekezdésnek megfelelően az egyes Felek intézkedéseket hoznak a biológiai sokféleség megőrzése érdekében, amennyiben az a kereskedelemhez és a beruházásokhoz kapcsolódó nyomásnak van kitéve, ideértve az információk és tapasztalatok cseréje, valamint az idegenhonos inváziós fajok terjedésének megelőzését célzó intézkedések révén, elismerve, hogy a szárazföldi és tengeri idegenhonos inváziós fajok határokon átnyúló mozgása kereskedelmi vonatkozású útvonalakon keresztül károsan hathat a környezetre, a gazdasági tevékenységekre és fejlődésre, valamint az emberi egészségre.
3. A Felek elismerik az őslakos és a hagyományos életmódot megtestesítő helyi közösségek tudása, innovációi és gyakorlata tiszteletben tartásának, megőrzésének és fenntartásának fontosságát, amelyek hozzájárulnak a biológiai sokféleség megőrzéséhez és fenntartható használatához, továbbá a Felek elismerik a kereskedelem ebben játszott szerepét.
4. A Felek elismerik a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés elősegítésének és a genetikai erőforrások hasznosításából származó előnyök igazságos és méltányos megosztása előmozdításának jelentőségét, saját belső intézkedéseikkel és az egyes Felek nemzetközi kötelezettségeivel összhangban.
5. A Felek elismerik továbbá a – saját jogukkal vagy politikájukkal összhangban folytatott – társadalmi részvétel és konzultációk jelentőségét, a biológiai sokféleség megőrzésére és fenntartható hasznosítására irányuló intézkedések kidolgozása és végrehajtása során.

6. A Felek a 33.7. cikkkel összhangban adott esetben előmozdíthatják, együttműködhetnek vagy információt cserélhetnek kétoldalúan, regionálisan és nemzetközi fórumokon a biológiai sokféleségre vonatkozó politikák kereskedelmi vonatkozásaival és a kölcsönös érdekű intézkedésekkel kapcsolatban, például:

- (a) a biológiai erőforrások fenntartható felhasználása útján előállított és a biodiverzitás megőrzéséhez hozzájáruló természetierőforrás-alapú termékek kereskedelmét érintő kezdeményezések és bevált gyakorlatok;
- (b) a biológiai sokféleség megőrzése és fenntartható hasznosítása, valamint az ökoszisztémák és az ökoszisztéma-szolgáltatások értékelése, helyreállítása és az ehhez kapcsolódó gazdasági eszközök; valamint
- (c) a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés és az ilyen erőforrások hasznosításából származó előnyök tisztességes és méltányos megosztása.

33.14. CIKK

Kereskedelem és fenntartható gazdálkodás a halászat és akvakultúra terén

1. A Felek elismerik a tengeri biológiai erőforrások és a tengeri ökoszisztémák megőrzése és az azokkal való fenntartható gazdálkodás, valamint az e célok elérése érdekében a kereskedelem által betöltött szerep jelentőségét.
2. Az állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések kidolgozása és végrehajtása során a Felek figyelembe veszik a szociális, kereskedelmi, fejlesztési és környezetvédelmi aggodalmakat, valamint a kisipari és kisüzemi halászat jelentőségét a helyi halász közösségek megélhetése szempontjából.

3. A Felek elismerik, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat¹ jelentős negatív hatást gyakorolhat a halállományokra, a halászati termékek kereskedelmének fenntarthatóságára, a fejlődésre és a környezetre, továbbá megerősítik, hogy cselekvésre van szükség a túlhalászás és a halászati erőforrások nem fenntartható kiaknázásának problémája ellen.

4. E cikk (1), (2) és (3) bekezdésével összhangban az egyes Felek:

- (a) végrehajtják az ENSZ 1982. december 10-én Montego Bayben kelt tengerjogi egyezményét; az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1982. december 10-i tengerjogi egyezményében foglalt, a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló halállományok és a hosszú távon vándorló halállományok védelméről és kezeléséről szóló rendelkezések végrehajtásáról szóló, 1995. augusztus 4-én New Yorkban elfogadott ENSZ-megállapodást; az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetnek (a továbbiakban: FAO) a nemzetközi védelmi és gazdálkodási intézkedések nyílt tengeri halászhajók általi betartásának előmozdításáról szóló, 1993. november 24-én Rómában elfogadott egyezményét, a FAO felelősségteljes halászatra vonatkozó, 1995. október 31-én a 4/95. sz. határozattal elfogadott magatartási kódexét, valamint a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló, 2009. november 22-én Rómában kelt FAO-megállapodást, és az azokban foglalt elvekkel összhangban járnak el;

¹ A „jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat” kifejezés az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete 2001-ben Rómában elfogadott, a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló nemzetközi cselekvési tervének (a továbbiakban: 2001. évi jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászati akcióterv) (3) bekezdésében szereplő meghatározás szerint értendő.

- (b) részt vesznek a halászhajók, a hűtőhajók és az ellátóhajók globális nyilvántartására irányuló FAO-kezdeményezésben;
- (c) olyan halászati gazdálkodási rendszer működtetésére törekednek, amely a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteken és a halászati gazdálkodás és megőrzés tekintetében nemzetközileg elismert bevált módszereken alapul, amelyeket a tengeri fajták fenntartható hasznosítását és megőrzését célzó nemzetközi jogi eszközök¹ idevágó rendelkezései tükrözik, és amelyet úgy alakítanak ki, hogy egyebek mellett:
- (i) megelőzzék a túlhalászt és a túlzott halászati kapacitásokat;
 - (ii) csökkentsék a nem célfajok járulékos kifogását;
 - (iii) előmozdítsák a túlhalászott állományok helyreállítását minden tengeri halászatra nézve; valamint
 - (iv) előmozdítsák az ökoszisztéma-központú halászati gazdálkodást, többek közt a Felek közötti együttműködés révén;

¹ Az említett jogi eszközök közé tartozik többek között adott esetben az ENSZ tengerjogi egyezménye; az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1982. decemberi tengerjogi egyezményében foglalt, a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló halállományok és a hosszú távon vándorló halállományok védelméről és kezeléséről szóló rendelkezések végrehajtásáról szóló ENSZ-megállapodás; a FAO felelősségteljes halászatra vonatkozó magatartási kódexe; a nemzetközi védelmi és gazdálkodási intézkedések nyílt tengeri halászhajók általi betartásának előmozdításáról szóló FAO-megállapodás; a 2001. évi jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászati akcióterv; valamint a kikötő szerinti államoknak a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedéseiről szóló FAO-megállapodás.

- (d) a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászati gyakorlatok leküzdésére, valamint az ilyen gyakorlatok révén lehalászott fajokból származó termékek kereskedelmének megelőzésére irányuló erőfeszítéseket segítő:
- (i) hatékony intézkedéseket hajtanak végre a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat leküzdésére;
 - (ii) nyomonkövetési, ellenőrzési, megfigyelési, megfelelési és végrehajtási rendszerek alkalmazását biztosítják annak érdekében, hogy:
 - (A) megelőzzék és nemzetközi kötelezettségeiknek és saját joguknak megfelelően megakadályozzák, hogy az országuk lobogója alatt hajózó hajók és természetes személyek jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászati tevékenységben vegyenek részt; valamint
 - (B) kezeljék a halak vagy haltermékek tengeri átrakodását a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászati tevékenységek megakadályozása és elkerülése érdekében;
 - (iii) végrehajtsák a kikötő szerinti állam intézkedéseit; valamint
 - (iv) intézkedéseket hoznak annak megelőzésére, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatból származó halak és halászati termékek bekerüljenek az egyes Felek ellátási láncába, és ennek érdekében együttműködnek, ideértve az információcsere elősegítésével;

- (e) aktívan részt vesznek azon regionális halászati gazdálkodási szervezetek munkájában, amelyeknek tagjai, megfigyelői vagy nem szerződő együttműködő felei, a jó halászati irányítás és a fenntartható halászat megvalósítására törekedve, például a tudományos kutatás előmozdításával és a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményekre támaszkodó állományvédelmi intézkedések elfogadásával, a megfelelési mechanizmusok megerősítésével, rendszeres teljesítmény-felülvizsgálat végzésével, a regionális halászati gazdálkodási szervezet gazdálkodási intézkedései hatékony ellenőrzésének, nyomon követésének és végrehajtásának elfogadásával, és adott esetben a fogási dokumentációs vagy tanúsítási rendszerek és a kikötő szerinti államok intézkedéseinek elfogadásával és végrehajtásával;
- (f) arra törekednek, hogy összhangban járjanak el azon vonatkozó védelmi és gazdálkodási intézkedésekkel, amelyeket olyan regionális halászati gazdálkodási szervezetek hoztak, amelyeknek nem tagjai, annak érdekében, hogy elkerüljék ezen intézkedések kijátszását, valamint igyekeznek nem megkerülni az olyan regionális halászati gazdálkodási szervezetek vagy megállapodások által működtetett fogási vagy kereskedelmi dokumentációs rendszereket, amelyeknek nem tagjai; valamint
- (g) ösztönzik a fenntartható és felelős akvakultúra kialakítását, figyelembe véve annak gazdasági, társadalmi és környezeti szempontjait, a FAO felelősségteljes halászatra vonatkozó magatartási kódexében foglalt célkitűzések és elvek végrehajtásának megfelelően.

5. A fenntartható halászati gyakorlatok és a fenntartható halászatból származó halászati termékek kereskedelmének előmozdítása céljából a Felek szükség szerint és a 33.7. cikkkel összhangban együttműködnek kétoldalúan és regionális halászati gazdálkodási szervezeteken belül. Ezen túlmenően a Felek együttműködhetnek az e cikkben foglaltak végrehajtását támogató ismeretek és bevált gyakorlatok cseréjével is.

C. SZAKASZ

MUNKAERŐ ÉS KERESKEDELEM

33.15. CIKK

Célkitűzések

1. A Felek elismerik, hogy a kereskedelem és a beruházások lehetőségeket teremtenek a munkahelyteremtés és a tisztességes munka szempontjából, többek közt a fiatalok számára, olyan foglalkoztatásra vonatkozó feltételek mellett, amelyek tiszteletben tartják a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia által 1998. június 18-án Genfben elfogadott és 2022-ben módosított, a munka világra vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozatban (a továbbiakban: ILO-nyilatkozat a munka világra vonatkozó alapvető elvekről és jogokról), valamint a 2008. június 10-én elfogadott és 2022-ben módosított tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozatban (a továbbiakban: a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozat) megfogalmazott alapelveket.
2. A Felek igyekeznek, hogy magas szintű munkavédelmet biztosítsanak az általuk vállalt nemzetközi munkaügyi normákkal összhangban, valamint előmozdítsák az egymást támogató kereskedelmi és munkaügyi politikákat a munkavállalók munkafeltételeinek és munkában töltött életének javítása érdekében. Arra törekednek, hogy fokozzák az emberi tőke fejlesztését és javítsák az emberi tőkével való gazdálkodást a jobb foglalkoztathatóság, üzleti kiválóság és nagyobb termelékenység érdekében, mind a munkavállalók, mind a vállalkozások előnyére. Ennek megfelelően a Felek igyekeznek lehetőséget biztosítani a fiataloknak azon készségek elsajátítására, amelyek szükségesek ahhoz, hogy sikeresen a munkaerőpiacra lépjenek, és ott is maradjanak.

3. A Felek igyekeznek együttműködni a kölcsönös érdeklődésére számot tartó, a kereskedelemhez kapcsolódó munkaügyi kérdésekkel kapcsolatban, a Felek közötti tágabb kapcsolatok megerősítése érdekében.

33.16. CIKK

Multilaterális munkaügyi előírások és megállapodások

1. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a nemzetközi kereskedelem fejlesztésének olyan módon történő előmozdítása mellett, amely elősegíti a tisztességes munka mindenki, különösen a nők, a fiatalok és a fogyatékossgal élő személyek számára történő biztosítását, összhangban az ILO keretében vállalt kötelezettségvállalásaikkal, ideértve a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozatban és a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozatban foglaltakkal.
2. Emlékeztetve a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozatra, a Felek tudomásul veszik, hogy a munka világára vonatkozó alapvető elvek és jogok megsértése nem szolgálhat hivatkozással és nem használható fel jogos komparatív előnyként, valamint hogy a munkaügyi normákat nem szabad protekcionista kereskedelmi célokra felhasználni.
3. A Felek hatékonyan végrehajtják a tagállamok és Chile által ratifikált ILO-egyezményeket.

4. Összhangban az ILO 1919. június 28-án a versailles-i békeszerződés XIII. részeként elfogadott alapokmányával, valamint a munka világra vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozattal, a Felek tiszteletben tartják, előmozdítják és hatékonyan végrehajtják az alapvető ILO-egyezményekben meghatározott, nemzetközileg elismert alapvető munkaügyi normákat, amelyek a következők:

- (a) az egyesülés szabadsága és a kollektív szerződéshez való jog tényleges elismerése;
- (b) a kényszermunka minden formájának felszámolása;
- (c) a gyermekmunka tényleges megszüntetése, ideértve a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltása;
- (d) a foglalkoztatással és a munkával kapcsolatos megkülönböztetések felszámolása; valamint
- (e) a biztonságos és egészséges munkakörnyezet.

5. A Felek rendszeresen információt cserélnek egymással az ILO által naprakésznek minősített ILO-egyezmények vagy jegyzőkönyvek ratifikálása tekintetében elért előrehaladásukról, amennyiben azoknak még nem részes felei.

6. A Felek előmozdítják az ILO tisztességes munka programját, amelyet a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló ILO-nyilatkozat tartalmaz, különös tekintettel az alábbiakra:

- (a) tisztességes munkakörülmények mindenki számára, többek között a munkabér és a díjazás, a munkaidő, egyéb munkafeltétek és a szociális védelem tekintetében; valamint
- (b) a munkavállalók és munkáltatók, valamint szervezeteik és az érintett kormányzati szervek között a munkaügyi kérdésekről folytatott szociális párbeszéd.

7. Az ILO keretében vállalt kötelezettségvállalásaikkal összhangban az egyes Felek:

- (a) intézkedéseket és szakpolitikákat fogadnak el és hajtanak végre a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozóan; valamint
- (b) hatékony munkaügyi felügyeleti rendszert tartanak fenn a vonatkozó ILO-normákkal összhangban.

33.17. CIKK

Kényszermunka

1. Emlékeztetve arra, hogy a kényszermunka felszámolása a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend egyik célkitűzése, a Felek hangsúlyozzák a kényszermunkáról szóló 1930. évi ILO-egyezmény 2014. június 11-én, Genfben elfogadott 2014. évi jegyzőkönyve megerősítésének és hatékony végrehajtásának fontosságát.

2. A Felek elismerik a kényszermunka minden formájának felszámolására irányuló célkitűzést, ideértve a gyermekekkel végeztetett kényszermunkát is.

3. Következésképpen, a Felek azonosítják a kényszermunka minden formájának felszámolására vonatkozó együttműködésnek, valamint az információk, tapasztalatok és bevált gyakorlatok megosztásának lehetőségeit.

33.18. CIKK

Együttműködés a kereskedelem és a munkaügyi kérdések terén

A Felek a 33.7. cikkel összhangban, szükség szerint, kétoldalúan és az ILO keretében konzultálnak egymással, és együttműködnek a kereskedelemmel kapcsolatos, kölcsönös érdeklődésre számot tartó munkaügyi kérdésekben, ideértve többek között az alábbiakat:

- (a) munkahelyteremtés és a termelékeny, magas színvonalú foglalkoztatás előmozdítása, ideértve a munkahelyteremtő növekedés megteremtésére és a fenntartható vállalatok és vállalkozói készség előmozdítására irányuló politikák;
- (b) az üzleti tevékenység és a munka hatékonysága javításának elősegítése, különösen a kis- és középvállalkozások tekintetében;

- (c) a humán tőke fejlesztése, hozzáférés a munkaerőpiachoz, és a foglalkoztathatóság fokozása, különösen a fiatal körében, ideértve az élethosszig tartó tanulás és a szakképzés, a továbbképzés, a képzés és a készségek fejlesztése révén, többek között a feltörekvő és a környezeti iparágakban;
- (d) a munka és a magánélet közötti egyensúly és innovatív munkahelyi gyakorlatok a munkavállalók jóllétének fokozása érdekében;
- (e) tudatosság növelése az ILO tisztességes munkára vonatkozó programjára – ideértve a kereskedelem és a teljes és produktív foglalkoztatás közötti összefüggéseket, a munkaerőpiaci kiigazításokat, az alapvető munkaügyi normákat, a globális ellátási láncokon belüli tisztességes munkát, a szociális védelmet és a társadalmi befogadást, a szociális párbeszédet, valamint a nemek közötti egyenlőséget – vonatkozóan;
- (f) a kereskedelem révén minőségi munkahelyek, többek közt a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének előmozdítása;
- (g) munkahelyi egészségvédelem és biztonság, valamint munkaügyi felügyelet, például a megfelelőségi és végrehajtási mechanizmusok javítása;
- (h) a sokszínű, többgenerációs munkaerő kihívásainak és lehetőségeinek kezelése, ideértve az alábbiak révén:
 - (i) a foglalkoztatással és a munkával kapcsolatos egyenlőség előmozdítása és a megkülönböztetések felszámolása; valamint

- (ii) a sérülékeny csoportba tartozó munkavállalók védelme;
- (i) a munkaügyi kapcsolatok javítása, például az alternatív vitarendezés és a háromoldalú konzultációk terén bevált gyakorlatok cseréjén keresztül;
- (j) az alapvető, prioritást élvező és egyéb naprakész ILO-egyezmények, valamint a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú ILO-nyilatkozat, továbbá az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek végrehajtása; valamint
- (k) munkaügyi statisztikák.

D. SZAKASZ

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

33.19. CIKK

Kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság és kapcsolattartó pontok

1. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrejövő, kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság (a továbbiakban: albizottság) Chile részéről a kereskedelmi, munkaügyi, környezetvédelmi és nemi kérdésekért felelős tisztviselőkből áll.

2. Az albizottság külön ülészakokat tart a környezetvédelmi és a munkaügyi kérdésekben¹, valamint a kereskedelemhez és a fenntartható fejlődéshez kapcsolódó horizontális kérdésekben.
3. Az albizottság feladatai:
- (a) e fejezet végrehajtásának elősegítése, nyomon követése és felülvizsgálata;
 - (b) a fejezetben foglalt együttműködési tevékenységek – ideértve az információk és tapasztalatok cseréjét a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken – meghatározása, szervezése, felügyelete és értékelése;
 - (c) jelentéstétel és ajánlások megfogalmazása a vegyes bizottság számára az e fejezettel kapcsolatos kérdések kapcsán, többek között a 40.5. cikkben említett civil társadalmi mechanizmusokkal folytatott megbeszélések témáira vonatkozóan is;
 - (d) a 33.21–33.22. cikkben említett feladatok elvégzése;
 - (e) egyeztetés a megállapodás e részének értelmében létrejövő más albizottságokkal, szükség szerint, ideértve a nemekkel kapcsolatos kérdések, megfontolások és tevékenységek integrálására irányuló lépések tekintetében, a 34.4. cikk (8) bekezdésében említettek szerint; valamint
 - (f) bármely egyéb feladat ellátása, amelyben a Felek megállapodnak.

¹ A környezetvédelmi és munkaügyi témák tárgyalása történhet külön-külön vagy egymást követő ülészakokon is.

4. Az albizottság a Felek kölcsönös egyetértése alapján konzultálhat megfelelő érdekelt felekkel vagy szakértőkkel, vagy tanácsot kérhet azoktól a fejezet végrehajtásával kapcsolatos kérdésekben.
5. Az albizottság egyes üléseiről konszenzussal jelentést készít, és azt az ülést követően közzéteszi.
6. Mindegyik Fél kijelöl egy kapcsolattartó pontot közigazgatásán belül az e fejezet végrehajtására vonatkozó kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció és egyeztetés elősegítése érdekében. Chile esetében a munkaügyi, környezetvédelmi és nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdésekben az egyes kapcsolattartó pontokat a Külügyminisztérium Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Altitkárságának vagy annak jogutódjának a képviselője biztosítja. A Felek haladéktalanul értesítik egymást a kapcsolattartó pontok személyéről és elérhetőségi adatairól.
7. A kapcsolattartó pontok:
 - (a) elősegítik a Felek közötti rendszeres kommunikációt és egyeztetést;
 - (b) a 8.7. cikk (2) bekezdés ellenére segítik az albizottság munkáját, többek között az albizottság üléseihez napirend készítésével és az egyéb szükséges előkészületek biztosításával;

- (c) adott esetben kommunikálnak az adott Fél civil társadalmával; valamint
- (d) együttműködnek egymással, illetve saját közigazgatásuk megfelelő szerveivel, az együttműködési tevékenységek fejlesztése és végrehajtása érdekében.

33.20. CIKK

Vitarendezés

1. A Felek párbeszéd, információcsere és együttműködés révén mindent megtesznek annak érdekében, hogy megoldják a Felek között a fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerülő nézeteltéréseket.
2. Abban az esetben, ha a Felek nem értenek egyet e fejezet értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban, a Felek csak a 33.21. és 33.22. cikk alapján létrehozott vitarendezési eljárásokat alkalmazhatják.

33.21. CIKK

Konzultáció

1. A másik Fél kapcsolattartó pontjához intézett írásbeli kérelem útján bármely Fél (a továbbiakban: megkereső Fél) konzultációt kérhet a másik Félről (a továbbiakban: megkeresett Fél) az e fejezet értelmezése vagy alkalmazása kapcsán felmerülő ügyekben. A kérelemnek tartalmaznia kell a konzultáció kérésének indokait, beleértve a szóban forgó ügy kellően részletes leírását, és megjelölve a fejezet azon rendelkezéseit, amelyek alkalmazását a Fél indokoltnak tartja.
2. A megkeresett Fél legkésőbb a kérelem kézhezvételének időpontjától számított 10 napon belül, írásban köteles válaszolni, feltéve, hogy a megkereső Féllel nem állapodnak meg másként.
3. Amennyiben a Felek nem állapodnak meg másként, a Felek a kérelem megkeresett Fél általi kézhezvételétől számított 30 napon belül megkezdik a konzultációkat.
4. A konzultációk személyes részvétellel vagy a Felek rendelkezésére álló bármely technikai eszköz révén is megtarthatók. Amennyiben a konzultációra személyesen kerül sor, a Felek eltérő megállapodásának hiányában a konzultációra a megkeresett Fél területén kerül sor.
5. A konzultációk során a Felek:
 - (a) elegendő információt közölnek, amely lehetővé teszi az ügy teljes körű kivizsgálását; valamint

(b) a konzultáció során megosztott információkat bizalmasan kezelik.

6. A Felek az ügy kölcsönösen kielégítő rendezése érdekében konzultációkat kezdenek, és figyelembe veszik az üggyel kapcsolatos együttműködési lehetőségeket is. Az e fejezetben említett többoldalú megállapodásokkal kapcsolatos ügyekben a Felek figyelembe veszik az ILO vagy a fenti megállapodások szerint létrehozott érintett testületek által nyújtott tájékoztatást. Adott esetben a konzultációk a Felek e szervezetek vagy testületek, vagy bármely megfelelőnek tartott szakértő vagy testület tanácsát kéri a konzultációk támogatása érdekében.

7. Ha a Felek nem jutnak megoldásra az ügyben a konzultációkra vonatkozó kérelem (1) bekezdés szerinti kézbesítését követő 60 napon belül, a másik Fél kapcsolattartó pontjához intézett írásbeli megkeresés útján bármely Fél kérheti az albizottság összehívását az ügy megtárgyalására. Az albizottság haladéktalanul összeül, és arra törekszik, hogy az ügyben megoldást találjon.

8. Mindkét Fél, vagy az e cikk (7) bekezdése szerint összehívott albizottság, szükség szerint a 40.6. cikkben említett belső konzultációs csoportok véleményét vagy más szakértői javaslatot kérhet.

9. Ha a Felek megoldásra jutnak az ügyben, dokumentálják annak eredményét, ideértve adott esetben a konkrét lépéseket és határidőket, amelyekben megállapodtak. A Felek ellenkező értelmű megállapodása hiányában a konzultáció eredményét nyilvánosságra hozzák.

33.22. CIKK

Szakértői testület

1. Ha a Felek nem jutnak megoldásra az ügyben az albizottság összehívására vonatkozó, a 33.21. cikk (7) bekezdésében említett kérelem kézbesítését követő 60 napon belül, vagy egyik Fél sem nyújt be ilyen kérelmet, a konzultációkra vonatkozóan a 33.21. cikk (1) bekezdése szerint benyújtott írásbeli kérelem kézbesítését követő 120 napon belül a megkereső Fél kérheti szakértői testület felállítását az ügy megvizsgálására.

Az ilyen kérelmeket a megkeresett Fél kapcsolattartó pontjához kell írásban benyújtani. A kérelemnek tartalmaznia kell a szakértői testület felállítására vonatkozó kérés indokait, beleértve a szóban forgó ügy kellően részletes leírását, és annak kifejtését, hogy az ügy miért jelenti a fejezet konkrét rendelkezéseinek megsértését.

2. Az e cikkben foglalt ellenkező értelmű rendelkezések hiányában a 38.6., 38.10., 38.13. cikk, a 38.14. cikk (1) bekezdése, a 38.15., 38.19. cikk, a 38.20. cikk (2) bekezdése, a 38.21., 38.22., 38.24., 38.32., 38.33., 38.34. és 38.35. cikk, valamint a 38-A. mellékletben foglalt eljárási szabályzat és a 38-B. mellékletben foglalt magatartási kódex értelemszerűen alkalmazandó.

3. Az albizottság az első ülésén javaslatot tesz a vegyes bizottságnak egy legalább 15 olyan személyt tartalmazó jegyzék létrehozására, akik hajlandók és képesek a szakértői testület tagjaként szolgálni. Ezen ajánlás alapján a vegyes bizottság a jelen megállapodás hatálybalépését követő egy éven belül létrehozza az említett személyek jegyzékét. E jegyzék az alábbi három aljegyzékből áll:

(a) egy személyek neveit tartalmazó aljegyzék, amelyet az Unió Fél javaslatai alapján állítottak össze;

- (b) egy olyan aljegyzék, amelyet Chile javaslatai alapján állítottak össze; valamint
 - (c) egy olyan személyeket tartalmazó aljegyzék, akik egyik Félnek sem állampolgárai, és akik a szakértői testület elnöki tisztségét töltik be.
4. Minden egyes aljegyzékben legalább öt személy szerepel. A vegyes bizottságnak biztosítania kell, hogy a jegyzékeket napra készen tartsák, és mindig szerepeljen rajtuk legalább ennyi személy.
5. A (3) bekezdésben említett személyeknek a munkaügyi vagy környezetvédelmi jogszabályokban, az e fejezetben tárgyalt kérdésekben, illetve a nemzetközi megállapodások keretében felmerülő vitás kérdések rendezése terén szaktudással vagy szakértelemmel kell rendelkeznie. A szakértők függetlenek, egyéni minőségükben járnak el, és semmilyen szervezettől vagy kormánytól nem fogadnak el utasításokat a vitatott ügyvel kapcsolatos kérdésekben, nem állnak kapcsolatban egyik fél kormányával sem, és teljesítik a 38-B. mellékletben szereplő magatartási kódexben foglaltakat.
6. Miután a szakértői testület a 38.6. cikk (3), (4) és (6) bekezdésében foglalt eljárásoknak megfelelően létrejön, a szakértőket az e cikk (3) bekezdésében említett vonatkozó aljegyzékekről választják ki.

7. A Feleknek a szakértői testület létrehozásától számított öt napon belüli eltérő megállapodása hiányában a szakértői testület feladatmeghatározása a következő:

„az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Chilei Köztársaság közötti magas szintű keretmegállapodás 33. fejezete vonatkozó rendelkezései fényében a szakértői testület létrehozása iránti kérelemben említett ügy megvizsgálása, és a testület megállapításait és az ügy megoldására megfogalmazott ajánlásait tartalmazó jelentés készítése a 33.23. cikkel összhangban”.

8. Az ebben a fejezetben említett többoldalú megállapodásokkal összefüggő kérdésekben a szakértői testület tájékoztatást kér az ILO-tól vagy a szóban forgó megállapodások alapján létrehozott megfelelő testületektől, az ILO vagy e megfelelő testületek által elfogadott valamennyi rendelkezésre álló releváns értelmező útmutatást, megállapítást vagy határozatot is ideértve. Az így kapott információkat meg kell küldeni észrevételezésre a Feleknek.

9. A szakértői testület e fejezet érintett rendelkezéseit a nemzetközi közjog szokásos értelmezési szabályaival összhangban értelmezi, ideértve a szerződések jogáról szóló bécsi egyezményben kodifikált szabályokat is.

10. A szakértői testület időközi jelentést tesz a Felek számára, valamint zárójelentést készít, amely tartalmazza a ténymegállapításokat, a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságát és a megállapítások, következtetések vagy ajánlások mögött húzódó okfejtést.

11. A szakértői testület az időközi jelentését a létrehozásától számított 100 napon belül a Felek elé tárja. Ha a testület úgy ítéli meg, hogy ez a határidő nem teljesíthető, a szakértői testület elnöke írásban értesíti a Feleket, megjelölve a késedelem okait és azt a napot, amikor a testület az időközi jelentését kibocsátani tervezi. Az e bekezdésben meghatározott határidő a Felek kölcsönös megegyezésével meghosszabbítható.

12. Az időközi jelentés átadását követő 25 napon belül bármelyik Fél indokolással ellátott kérelmet intézhet a szakértői testülethez az időközi jelentés konkrétan meghatározott szempontokból történő felülvizsgálata érdekében. A Fél a kérelem kézbesítésétől számított 15 napon belül észrevételeket fűzhet a másik Fél kérelméhez.

13. A szakértői testület a kérelem és az észrevételek mérlegelését követően zárójelentést készít. Ha a (12) bekezdésben említett időtartamon belül nem érkezik be írásbeli kérelem az időközi jelentés konkrétan meghatározott szempontjainak felülvizsgálatára, az időközi jelentés a szakértői testület zárójelentésévé válik.

14. A szakértői testület a létrehozásától számított 175 napon belül a Felek elé tárja a zárójelentését. Amennyiben a szakértői testület úgy ítéli meg, hogy ez a határidő nem teljesíthető, a testület elnöke írásban értesíti a Feleket, megjelölve a késedelem okait és azt a napot, amikor a testület a zárójelentését kibocsátani tervezi. Az e bekezdésben meghatározott határidő a Felek kölcsönös megegyezésével meghosszabbítható.

15. A zárójelentésnek tartalmaznia kell a Felek által az időközi jelentéssel kapcsolatban benyújtott írásbeli kérelmek megvitatását, és egyértelműen foglalkoznia kell a Felek minden észrevételével.

16. A Felek a szakértői testület zárójelentését a szakértői testület általi átadástól számított 15 napon belül nyilvánosságra hozzák.

17. Ha a szakértői testület zárójelentésében megállapítja, hogy az egyik Fél nem teljesítette az e fejezet értelmében fennálló kötelezettségeit, a Felek megvitatják a végrehajtandó megfelelő intézkedéseket a szakértői testület jelentésének és ajánlásainak figyelembevételével. A megkeresett Fél a jelentés nyilvános közzétételétől számított legfeljebb három hónapon belül tájékoztatja a 40.6. cikkben említett belső konzultációs csoportjait és a másik Felet a végrehajtandó tevékenységekre és intézkedésekre vonatkozó határozatairól.

18. Az albizottság nyomon követi a szakértői testület zárójelentése és ajánlásai nyomán tett lépéseket. A 40.6. cikkben említett belső konzultációs csoportok ennek kapcsán észrevételeket nyújthatnak be az albizottságnak.

33.23. CIKK

Felülvizsgálat

1. Az e fejezetben foglalt célkitűzések elérésének fokozása érdekében a Felek az albizottság ülésein megvitatják a fejezet hatékony végrehajtását, figyelembe véve egyebek közt az egyes Felek fontosabb szakpolitikai fejleményeit, valamint a nemzetközi megállapodásokkal kapcsolatos fejleményeket.

2. E megbeszélések eredményeire figyelemmel bármelyik Fél kérheti a fejezet felülvizsgálatát a megállapodás hatálybalépésének napját követően bármikor. Ennek érdekében az albizottság ajánlást fogalmazhat meg a Felek számára a fejezet vonatkozó rendelkezéseinek módosítására, a 41.6. cikk (1) bekezdésével létrehozott módosítási eljárásnak megfelelően.

34. FEJEZET

KERESKEDELEM ÉS NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG

34.1. CIKK

Háttér és célkitűzések

1. A Felek egyetértenek abban, hogy nagy jelentőséggel bír a nemek közötti egyenlőség szempontjainak beépítése a befogadó gazdasági növekedés előmozdításába, és hogy a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő politikák e tekintetben kiemelkedő szerepet játszhatnak. Ezek közé tartozik a nők gazdaságban és nemzetközi kereskedelemben való részvételét gátló akadályok lebontása, többek között az egyenlő munkaerőpiaci esélyek javítása a férfiak és a nők munkakörökhöz és ágazatokhoz való hozzáférése szempontjából.
2. A Felek elismerik, hogy a nemzetközi kereskedelem és beruházás a gazdasági növekedés motorját jelentik. Elismerik továbbá a nők jelentős hozzájárulását a gazdasági növekedéshez a gazdasági tevékenységben, egyebek közt az üzleti szférában és a nemzetközi kereskedelemben való részvételük révén.

3. A Felek elismerik, hogy a nők részvétele a nemzetközi kereskedelemben hozzájárulhat gazdasági szerepvállalásuk és gazdasági önállóságuk előmozdításához. A nők hozzáférése a gazdasági erőforrásokhoz, illetve az, hogy gazdasági erőforrások nők tulajdonában vannak, hozzájárul a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedéshez, jóléthez, versenyképességhez, valamint a társadalom jóllétéhez. Ennek megfelelően a Felek hangsúlyozzák azon szándékukat, hogy e megállapodás e részét a férfiak és nők közötti egyenlőséget előmozdító és javító módon hajtsák végre.
4. A Felek emlékeztetnek az Egyesült Nemzetek 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére, és a kereskedelem és a nemek közötti egyenlőség kérdésében érintett fenntartható fejlődési célokra, különösen az 5. célkitűzésre: a nemek egyenlőségének megvalósítása, minden nő és lány társadalmi szerepének megerősítése.
5. A Felek emlékeztetnek a 2017 decemberében, a WTO Buenos Airesben megrendezett miniszteri konferenciája alkalmával tett, a kereskedelemről és a nők gazdasági szerepvállalásáról szóló együttes nyilatkozat célkitűzéseit.
6. A Felek emlékeztetnek a nők és férfiak közötti egyenlőség általános érvényesítésére és a nők társadalmi szerepének megerősítésére, valamint a demokratikus elvek, emberi jogok és alapvető szabadságok érvényesítésére vonatkozó kötelezettségvállalásaikra, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és a férfiak és nők közötti egyenlőséggel kapcsolatos más nemzetközi emberi jogi okmányokban foglaltaknak megfelelően, amelyeknek a Felek részes felei.

7. A Felek megerősítik a nőkről szóló negyedik világkonferencián 1995. szeptember 4–15. között Pekingben elfogadott Pekingi Nyilatkozat és a Pekingi Cselekvési Platform keretében vállalt kötelezettségvállalásaikat, különös tekintettel azon célkitűzésekre és rendelkezésekre, amelyek a nők erőforrásokhoz, foglalkoztatáshoz, piacokhoz és kereskedelemhez való egyenlő hozzáférésére vonatkoztak.
8. A Felek újólá megerősítik az inkluzív kereskedelempolitikák jelentőségét, amelyek hozzájárulhatnak a nők és a férfiak közötti egyenlő jogok, bánásmód és esélyek előmozdításához, valamint a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának felszámolásához.
9. A Felek hangsúlyozzák a magánszektor szerepét a nemek közötti egyenlőség ösztönzésében, a vállalati tevékenységek keretében alkalmazott megkülönböztetésmentesség és sokszínűségi politikák révén, a Felek által elfogadott vagy támogatott nemzetközi irányelveknek és normáknak megfelelően.
10. A Felek törekednek arra, hogy:
- (a) a közöttük fennálló kereskedelmi kapcsolatokat, együttműködést és párbeszédet oly módon erősítsék, amely elősegíti a nők és a férfiak, mint munkások, termelők, kereskedők vagy fogyasztók közötti esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot, a nemzetközi kötelezettségvállalásaikkal összhangban;
 - (b) elősegítsék az együttműködést és a párbeszédet annak érdekében, hogy javítsák a nők számára a kereskedelem által teremtett lehetőségekhez való hozzáférés lehetőségét és feltételeit;
 - (c) tovább erősítsék képességeiket a kereskedelmi vonatkozású nemi kérdések kezelésére, ideértve információk és bevált módszerek cseréje révén.

34.2. CIKK

Többoldalú megállapodások

1. Mindegyik Fél megerősíti elkötelezettségét a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, az ENSZ Közgyűlése által 1979. december 18-án elfogadott egyezmény keretében fennálló kötelezettségeinek hatékony végrehajtására, különös tekintettel az egyezmény azon rendelkezéseire, amelyek a nőkkel szemben a gazdasági életben és a foglalkoztatás területén tapasztalható hátrányos megkülönböztetés felszámolására vonatkoznak.
2. A Felek emlékeztetnek a jelen megállapodás e része 33.16. cikkének értelmében vállalt kötelezettségeikre az ILO nemek közötti egyenlőségre, valamint a foglalkoztatás és a foglalkozás tekintetében való megkülönböztetés felszámolására vonatkozó, és az európai uniós tagállamok és Chile által egyaránt megerősített egyezményeivel kapcsolatban.
3. A Felek megerősítik elkötelezettségüket azon kötelezettségvállalásaik hatékony végrehajtása iránt, amelyek a nemek közötti egyenlőséggel és a nők jogaival foglalkozó egyéb olyan többoldalú megállapodások értelmében állnak fenn, amelyeknek az egyes Felek részes felei.

34.3. CIKK

Általános rendelkezések

1. A Felek elismerik, hogy mindegyik Félnek jogában áll saját hatókört és biztosítékokat megállapítani a nők és férfiak közötti esélyegyenlőségre vonatkozóan, valamint vonatkozó jogszabályait és szakpolitikáit ennek megfelelően elfogadni vagy módosítani, a 34.2. cikkben említett nemzetközi megállapodások értelmében fennálló kötelezettségvállalásaival összhangban.

2. Az egyes Felek törekednek annak biztosítására, hogy vonatkozó jogszabályaik és szakpolitikáik gondoskodjanak a férfiak és nők közötti egyenlő jogokról, bánásmódról és lehetőségekről, valamint ezeket előmozdítsák, nemzetközi kötelezettségvállalásaiknak megfelelően. Az egyes Felek törekednek az ezen jogszabályok és szakpolitikák fejlesztésére.
3. Az egyes Felek igyekeznek nemekre lebontott adatokat gyűjteni a kereskedelem és a nemek közötti egyenlőség vonatkozásában, hogy jobban megérthessék a kereskedelempolitikai eszközök által a nőkre és a férfiakra munkavállalóként, termelőként, kereskedőként vagy fogyasztóként gyakorolt eltérő hatásokat.
4. Valamennyi Fél előmozdítja saját területén a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó jogszabályaival és politikáival kapcsolatos tudatosság növelését, beleértve azoknak a befogadó gazdasági növekedésre és a kereskedelempolitikára gyakorolt hatását és azok szempontjából való jelentőségét is.
5. A Felek szükség szerint figyelembe veszik a férfiak és nők közötti egyenlőség célkitűzését az ezen megállapodás e része által érintett területekre vonatkozó intézkedések kialakítása, végrehajtása és felülvizsgálata során.
6. A Felek ösztönzik a kereskedelmet és a beruházásokat a nők és férfiak egyenlő esélyeinek és részvételének előmozdításával a gazdaság és a nemzetközi kereskedelem terén. Ez többek között olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek célja: a nemi alapú hátrányos megkülönböztetés minden formájának fokozatos felszámolása; az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bér” elvének előmozdítása a nemek közötti bérkülönbség kezelése érdekében, és annak elősegítése, hogy a nőket ne érje hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás és a foglalkozás terén, ideértve a terhességgel és az anyasággal összefüggő okokból.

7. A Felek a kereskedelem vagy a beruházások ösztönzése céljából nem gyengíthetik vagy csökkenthetik a saját jogszabályaik által garantált védelmet, amely a nemek közötti egyenlőséget vagy a nők és férfiak közötti esélyegyenlőséget biztosítja.

8. A Felek nem mellőzik a nemek közötti egyenlőséget vagy a nők és férfiak közötti esélyegyenlőséget biztosító jogszabályaikat és normáikat, vagy térnek el azoktól más módon, illetve nem ajánlják fel azok mellőzését vagy az azoktól való eltérést oly módon, amely gyengíti vagy csökkenti az ezen jogszabályok értelmében biztosított védelmet azért, hogy a kereskedelmet vagy beruházásokat ösztönözzék.

9. A Felek nem mulasztják el hatékonyan érvényesíteni – folyamatos vagy ismétlődő fellépés vagy a fellépés hiánya útján – a nemek közötti egyenlőséget vagy a nők és férfiak közötti esélyegyenlőséget biztosító jogszabályaik által garantált védelmet oly módon, hogy az befolyásolja a kereskedelmet vagy a beruházásokat.

34.4. CIKK

Együttműködési tevékenységek

1. A Felek elismerik a nemek közötti egyenlőséget támogató intézkedések kereskedelmi vonatkozásainak kialakítása, végrehajtása, nyomon követése és megerősítése kapcsán szerzett tapasztalataik kölcsönös megosztásából fakadó előnyöket.

2. A Felek az (1) bekezdéssel összhangban olyan együttműködési tevékenységeket valósítanak meg, amelyek a nők, ideértve munkavállalók, üzletasszonyok és vállalkozók képességét és körülményeit hivatottak javítani annak érdekében, hogy hozzáférhessenek a jelen megállapodás e része által teremtett lehetőségekhez és teljes mértékben kihasználhassák azokat.

3. A Felek a kölcsönös megállapodásuk szerinti kérdésekben és témákban folytatnak együttműködési tevékenységeket.
4. Együttműködési tevékenységek szükség szerint az ENSZ, WTO, ILO, OECD és más nemzetközi szervezetek, valamint harmadik országok, vállalkozások, munkáltatói és munkavállalói érdekképviseleti szervezetek, oktatási és kutatószervezetek, továbbá egyéb nem kormányzati szervezetek részvételével is folytathatók és megvalósíthatók.
5. Az együttműködés kiterjedhet a nők nemzetközi kereskedelemben történő fokozottabb részvételét ösztönző politikákra és programokra vonatkozó tapasztalatok és bevált módszerek megosztására, valamint az alábbiak kereskedelmi vonatkozásaira:
 - (a) a nők pénzügyi kirekesztődése felszámolásának és oktatásának, valamint a finanszírozási eszközökhöz való hozzáféréseinek előmozdítása;
 - (b) a női vezetők helyzetének javítása és a nőkből álló hálózatok fejlesztése;
 - (c) a nők teljes körű részvételének előmozdítása a gazdaságban, részvételük, vezető szerepük és oktatásuk ösztönzése révén, különösen azokon a területeken, ahol alulreprezentáltak, például a természettudományok, a technológia, a mérnöki tudományok és a matematika, valamint az innováció és az üzleti élet;
 - (d) a nemek közötti egyenlőség előmozdítása a vállalkozásokon belül;
 - (e) a nők részvétele a magán és állami szektor döntéshozói pozícióiban;

- (f) a női vállalkozói lét előmozdítását célzó állami és magánkezdeményezések, többek közt a nőknek a formális gazdaságba való integrálása, a nők által vezetett vállalkozások versenyképességének erősítése, hogy részt tudjanak venni és versenyre kelhessenek a helyi, regionális és globális értékláncokban, továbbá a nők által vezetett kis és közepes méretű vállalkozások nemzetköziesítését előmozdító tevékenységek;
- (g) a nők digitális készségeinek, valamint az online üzleti eszközökhöz és elektronikus kereskedelmi platformokhoz való hozzáféréseinek fejlesztésére irányuló szakpolitikák és programok;
- (h) az ellátással és gondozással kapcsolatos szakpolitikák és programok javítása, illetve a munka és a magánélet közötti egyensúlyt lehetővé tevő, a nemek közötti egyenlőség szempontjait érvényesítő intézkedések;
- (i) a nők nemzetközi kereskedelemben történő részvételének növekedése és a nemek közötti bérkülönbség csökkentése között fennálló kapcsolat feltárása;
- (j) a kereskedelempolitikák nemi alapú elemzésének fejlesztése, ideértve ezek kialakítása, végrehajtása és hatásainak nyomon követése;
- (k) a nemek szerint lebontott adatok gyűjtése, az indikátorok, monitorozási és értékelési módszerek, valamint a nemek közötti egyenlőség nézőpontjából történő statisztikai elemzés alkalmazása;
- (l) a nők nemzetközi kereskedelemben való részvétele és az olyan területek közötti kapcsolódások feltárása, mint a nők tisztességes munkája, foglalkozási szegregációja és munkafeltételei, ideértve a várandós és gyermekágyas munkavállalók munkahelyi biztonsága és egészsége, a 33.18. cikk f) pontjával összhangban;

(m) a válságok és veszélyhelyzetek nőkre és férfiakra gyakorolt eltérő gazdasági hatásait megelőző, enyhítő és azokra reagáló szakpolitikák és programok; valamint

(n) a Felek által meghatározott bármely egyéb kérdés.

6. Az együttműködési tevékenységek prioritásait a Felek közösen határozzák meg a kölcsönös érdekű területek és a rendelkezésre álló erőforrások alapján.

7. Az együttműködés, ideértve az (5) bekezdésben meghatározott területen is, megvalósulhat személyes részvétellel vagy a Felek rendelkezésére álló bármely technikai eszköz révén, olyan tevékenységek révén, mint például: munkaértekezletek, szemináriumok, konferenciák, kollaboratív programok és projektek; tapasztalatcsere, továbbá a szakpolitikákra és eljárásokra vonatkozó bevált módszerek megosztása; és szakértők cseréje.

8. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrejövő, kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottságon keresztül a Felek ösztönzik a jelen megállapodás e részében létrehozott testületeket, hogy a nemi egyenlőséggel kapcsolatos kérdéseket, megfontolásokat és tevékenységeket építsék be munkájukba.

9. A Felek szükség szerint ösztönzik a nők inkluzív részvételét az ezen cikk alapján életre hívott együttműködési tevékenységek végrehajtása során.

34.5. CIKK

Intézményi rendelkezések

1. Ezen fejezet végrehajtásáért a 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott, kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság felelős. E fejezetre a 33.19. cikket értelemszerűen kell alkalmazni¹.
2. Amennyiben a Felek a 40.6. cikk alapján létrehozott vagy kijelölt belső konzultációs csoport és a 40.7. cikk alapján megszervezett civil társadalmi fórum keretében együttműködnek a civil társadalommal, ösztönzik olyan szervezetek részvételét, amelyek a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdításán dolgoznak.

34.6. CIKK

Vitarendezés

E fejezetre a 33.20., 33.21. és 33.22. cikket értelemszerűen kell alkalmazni².

¹ Az egyértelműség kedvéért, a 33. fejezetre vagy környezetvédelmi és munkaügyi kérdésekre való utalásokat az említett cikkben úgy kell értelmezni, mint amelyek e fejezetre vagy adott esetben nemi kérdésekre utalnak.

² Az egyértelműség kedvéért, a 33. fejezetre vagy környezetvédelmi és munkaügyi kérdésekre, ügyekre vagy jogszabályokra való utalásokat az említett cikkekben úgy kell értelmezni, mint amelyek e fejezetre, vagy adott esetben az ezen kérdésekhez vagy ügyekhez kapcsolódó nemi kérdésekre, ügyekre vagy jogszabályokra utalnak.

34.7. CIKK

Felülvizsgálat

1. A Felek egyetértenek abban, hogy fontos a megállapodás e részének végrehajtása által a férfiak és nők közötti egyenlőségre, valamint a nőknek a kereskedelemmel összefüggésben nyújtott lehetőségekre gyakorolt hatás nyomon követése és értékelése, közösen vagy külön-külön az egyes Felek eljárásain és intézményein keresztül, valamint a jelen megállapodás e részének értelmében létrejövő eljárások és intézmények révén.
2. A Felek a végrehajtás során nyert tapasztalatok tükrében felülvizsgálhatják a fejezetet és szükség esetén javaslatot tehetnek arra, hogy miként lehet megerősíteni.

35. FEJEZET

ÁTLÁTHATÓSÁG

35.1. CIKK

Célkitűzés

1. A Felek – elismerve egymás szabályozási környezetének a közöttük folytatott kereskedelemre és beruházásokra gyakorolt esetleges hatását – arra törekednek, hogy kiszámítható szabályozási környezetet és hatékony eljárásokat biztosítsanak a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k számára.

2. A Felek újíolag megerősítik a WTO-megállapodás értelmében fennálló kötelezettségvállalásaikat, és azokra építve e fejezetben további szabályokat fektetnek le az átláthatóságra vonatkozóan.

35.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „közigazgatási határozat”: olyan jogi hatállyal bíró határozat vagy intézkedés, amely egy egyedi esetben alkalmazandó egy konkrét személyre, árura vagy szolgáltatásra, és arra az esetre is kiterjed, amikor elmarad a valamely Fél joga szerint előírt közigazgatási határozat meghozatala; valamint
- (b) „általános hatályú közigazgatási határozat”: olyan közigazgatási határozat vagy értelmezés, amely minden olyan személyre és tényállásra alkalmazandó, amely általában véve a közigazgatási határozat vagy értelmezés hatálya alá tartozik és amely magatartási normát állapít meg, de nem foglalja magában a következőket:
 - (i) közigazgatási vagy kvázi bírósági eljárás során hozott megállapítás vagy határozat, amely egy konkrét ügyben a másik Fél egy konkrét személyére, árújára vagy szolgáltatására alkalmazandó; vagy
 - (ii) olyan határozat, amely egy konkrét cselekményre vagy gyakorlatra vonatkozik.

35.3. CIKK

Közzététel

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdéssel kapcsolatos jogszabályai, egyéb rendelkezései, eljárásai, általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatai és bírósági határozatai haladéktalanul közzétételre kerüljenek, ha kivitelezhető, elektronikus úton vagy más olyan módon, amely bárkinek lehetővé teszi ezek tartalmának megismerését.

2. Valamennyi Fél magyarázattal szolgál e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkozó jogszabályai, egyéb rendelkezései, eljárásai, általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatai és bírósági határozatai céljáról és indokáról.

3. Valamennyi Fél biztosítja, hogy észszerű idő teljen el e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkozó jogszabályai és egyéb rendelkezései közzététele és hatálybalépése között, kivéve, amennyiben ez sürgető okok fennállása miatt nem lehetséges. E bekezdés nem alkalmazható az általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatokra és bírósági határozatokra.

35.4. CIKK

Tájékoztatáskérés és információszolgáltatás

1. Valamennyi Fél megfelelő mechanizmusokat hoz létre vagy tart fenn, hogy választ adhasson bármely személynek e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkozó jogszabályok vagy egyéb rendelkezések bármelyikére vonatkozó megkeresésére.
2. A Felek egyike kérésére a másik Fél haladéktalanul tájékoztatást ad és válaszol bármely – akár hatályos, akár tervezett –, e megállapodás e részének hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkozó jogszabályt vagy egyéb rendelkezést érintő tájékoztatáskérésre, kivéve, ha e megállapodás e részének más fejezete alapján erre külön mechanizmus jött létre.

35.5. CIKK

Közigazgatási eljárások

1. E megállapodás e részének hatálya alá tartozó bármely kérdés tekintetében valamennyi Fél tárgyilagos, pártatlan és észszerű módon igazgatja minden jogszabályát, egyéb rendelkezését, eljárását és általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatát.

2. Ha az (1) bekezdésben említett jogszabályok, egyéb rendelkezések, eljárások vagy általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatok alkalmazása tekintetében a másik Fél konkrét személyeire, áruira vagy szolgáltatásaira vonatkozó közigazgatási eljárás indul, az egyes Felek:

- (a) arra törekednek, hogy a közigazgatási eljárás által közvetlenül érintett személyek részére a rájuk vonatkozó jogszabályokkal és egyéb rendelkezésekkel összhangban észszerű tájékoztatást adjanak az adott eljárás megindításakor, ideértve az eljárás jellegének meghatározását, azon joghatóság megnevezését, amelyben az eljárást kezdeményezték, és a vitatott kérdések általános leírását; valamint
- (b) észszerű lehetőséget biztosítanak az ilyen személyeknek arra, hogy bármely végleges közigazgatási határozatot megelőzően előadhassák az álláspontjukat alátámasztó tényeket és érveket, amennyiben ezt a rendelkezésre álló idő, az eljárás jellege és a közérdek lehetővé teszi.

35.6. CIKK

Felülvizsgálat és fellebbezés

1. Az egyes Felek bírósági, választottbírósági vagy közigazgatási mechanizmusokat vagy eljárásokat hoznak létre vagy tartanak fenn e megállapodás e részének hatálya alá tartozó ügyekkel kapcsolatos közigazgatási határozatok haladéktalan felülvizsgálata és – indokolt esetben – kiigazítása érdekében.

2. Valamennyi Fél biztosítja, hogy bíróságai, választottbíróságai vagy közigazgatási bíróságai megkülönböztetésmentes és elfogulatlan módon folytassák le a fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárásokat. E bíróságok pártatlanok és függetlenek a közigazgatási végrehajtási jogkörrel felruházott hatóságtól, és az ügy kimenetelében semmiféle érdekeltségük nem lehet.

3. Az (1) bekezdésben említett bíróságok vagy eljárások tekintetében valamennyi Fél biztosítja, hogy az ezen bíróságok előtt megjelent, illetve az említett eljárásokban érintett feleknek biztosítsák a következőket:

- (a) észszerű lehetőség saját álláspontjuk alátámasztására, illetve megvédésére; valamint
- (b) határozat olyan döntéshozatal eredményeként, amely a bizonyítékokon és a feljegyzések benyújtásán, vagy ha a Fél joga előírja, az illetékes közigazgatási hatóság által összeállított feljegyzéseken alapul.

4. Az egyes Felek biztosítják, hogy a (3) bekezdés b) pontjában említett határozatot a közigazgatási végrehajtási jogkörrel felruházott hatóság hajtja végre, az adott Fél jogszabályaiban és egyéb rendelkezéseiben előírt fellebbezés vagy további felülvizsgálat mellett.

35.7. CIKK

Kapcsolat más fejezetekkel

Az e fejezetben foglalt rendelkezéseket e megállapodás e részének más fejezeteiben meghatározott egyedi szabályok mellett kell alkalmazni.

36. FEJEZET

HELYES SZABÁLYOZÁSI GYAKORLATOK

36.1. CIKK

Hatály

1. E fejezet a szabályozó hatóságok által a megállapodás e részének hatálya alá eső kérdésekben elfogadott vagy kezdeményezett szabályozási intézkedésekre alkalmazandó.
2. E fejezet nem alkalmazandó a tagállamok szabályozó hatóságaira és szabályozási intézkedéseire, gyakorlataira vagy megközelítéseire.

36.2. CIKK

Általános elvek

1. A Felek elismerik a következők jelentőségét:
 - (a) a helyes szabályozási gyakorlatok alkalmazása a szabályozási intézkedések tervezésének, kialakításának, kibocsátásának, végrehajtásának, értékelésének és felülvizsgálatának folyamatában, a belföldi szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében; valamint

- (b) az e megállapodás e részéből származó előnyök fenntartása és fokozása az áruk és szolgáltatások kereskedelmének megkönnyítése és a Felek közötti beruházások növelése érdekében.
2. A Felek az e megállapodás e része szerinti helyes szabályozási gyakorlatokra vonatkozó megközelítésüket szabadon, saját jogi keretükkel, gyakorlatukkal és a szabályozási keretüket meghatározó alapelveikkel – ezen belül az elővigyázatosság elvével – összhangban állapíthatják meg.
3. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az valamely Felet kötelezi:
- (a) a szabályozási intézkedések előkészítésére és elfogadására vonatkozó belső eljárásaitól való eltérésre;
- (b) olyan intézkedések meghozatalára, amelyek aláásnák vagy akadályoznák a közpolitikai célkitűzéseinek megvalósítására irányuló szabályozási intézkedések időben történő elfogadását; vagy
- (c) valamilyen konkrét szabályozási eredmény elérésére.

36.3. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „szabályozó hatóság”:
 - (i) az Unió Fél esetében: az Európai Bizottság; valamint
 - (ii) Chile esetében: a végrehajtó hatalmi ág bármely szabályozó hatósága; valamint
- (b) „szabályozási intézkedések”:
 - (i) az Unió Fél esetében:
 - (A) rendeletek és irányelvek, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 288. cikkének rendelkezései szerint; valamint
 - (B) az Európai Unió működéséről szóló szerződés az EUMSZ 290. és 291. cikkében meghatározottak szerinti végrehajtási, illetve felhatalmazáson alapuló jogi aktusok; valamint
 - (ii) Chile esetében: a szabályozó hatóságok által elfogadott, általánosan alkalmazandó jogszabályok és rendeletek, amelyeknek való megfelelés kötelező¹.

¹ A 2019. évi 3. sz. elnöki utasítás II. cikkének (1) bekezdése és annak módosítása szerint.

36.4. CIKK

A szabályozásfejlesztés belső koordinációja

Az egyes Felek a szabályozási intézkedések előkészítésére, értékelésére vagy felülvizsgálatára szolgáló belső koordinációs vagy felülvizsgálati folyamatokat vagy mechanizmusokat tartanak fenn. Ezeknek az eljárásoknak vagy mechanizmusoknak egyebek között a következőkre kell irányulniuk:

- (a) a helyes szabályozási gyakorlatok ösztönzése, beleértve az e fejezetben foglaltakat is;
- (b) az adott Fél szabályozási intézkedései között fennálló szükségtelen átfedések és következetlen követelmények azonosítása és kiküszöbölése;
- (c) az adott Fél nemzetközi kereskedelmi kötelezettségeinek való megfelelés biztosítása; valamint
- (d) az előkészítés alatt álló szabályozási intézkedések által – többek között a kis- és középvállalkozásokra – gyakorolt hatás mérlegelésének elősegítése.

36.5. CIKK

A szabályozási eljárások és mechanizmusok átláthatósága

Az egyes Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a szabályozó hatóságaik által a szabályozási intézkedések kidolgozásához, értékeléséhez vagy felülvizsgálatához alkalmazott eljárások és mechanizmusok leírásait, a Fél szabályainak és eljárásainak megfelelően. Az említett leírásokban feltüntetik a vonatkozó iránymutatásokat, szabályokat vagy eljárásokat, beleértve azokat is, amelyek a nyilvánosság véleménynyilvánítását teszik lehetővé.

36.6. CIKK

Korai tájékoztatásnyújtás a tervezett szabályozási intézkedésekről

1. A Felek igyekeznek évente nyilvánosságra hozni – saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban – a tervezett jelentős¹ szabályozási intézkedéseket.
2. Az (1) bekezdésben említett jelentős szabályozási intézkedések tekintetében valamennyi Fél kellő időben nyilvánosan hozzáférhetővé teszi következőket:
 - (a) az intézkedés hatályának és célkitűzésének rövid leírása; valamint
 - (b) amennyiben ismert, az intézkedés elfogadásának várható időpontja, ideértve adott esetben a nyilvános konzultáció lehetőségeit is.

¹ Az egyes Felek szabályozó hatóságai meghatározhatják, hogy mi minősül jelentős szabályozási intézkedésnek az e cím szerinti kötelezettségei tekintetében.

36.7. CIKK

Nyilvános konzultációk

1. Jelentős szabályozási intézkedés kidolgozása során adott esetben valamennyi Fél saját szabályaival és eljárásaival összhangban:
 - (a) közzéteszi a szabályozási intézkedések tervezetét vagy olyan konzultációs dokumentumokat, amelyek kellő részletességgel ismertetik a kidolgozás alatt álló szabályozási intézkedést, bármely személynek¹ lehetővé téve annak felmérését, hogy saját érdekeire az intézkedés jelentős hatást gyakorol-e, és ha igen, hogyan;
 - (b) észszerű lehetőséget biztosít megkülönböztetésmentes módon minden személynek arra, hogy észrevételeket tegyen; valamint
 - (c) megvizsgálja a kapott észrevételeket.
2. A Felek szabályozó hatóságai törekednek arra, hogy igénybe vegyék az elektronikus kommunikációs eszközöket, és hogy erre a célra szolgáló elektronikus portált tartsanak fenn tájékoztatásnyújtás és a nyilvános konzultációkhoz kapcsolódó észrevételek fogadása céljából.
3. Az egyes Felek szabályozó hatóságai törekednek arra, hogy nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék a konzultációk eredményeinek vagy a beérkezett észrevételeknek az összefoglalóját, kivéve a bizalmas információk védelméhez, illetve a személyes adatok vagy a nem megfelelő tartalmak visszatartásához szükséges mértéket.

¹ Az egyértelműség kedvéért, ez a bekezdés nem akadályozza meg, hogy a Fél célzott konzultációkat folytasson érdekelt személyekkel, a szabályai és eljárásai által meghatározott körülmények között.

36.8. CIKK

Hatásvizsgálat

1. Valamennyi Fél elősegíti, hogy szabályozó hatósága a vonatkozó szabályokkal és eljárásokkal összhangban a jelentősebb szabályozási intézkedések esetében elvégezze a kidolgozás alatt álló szabályozás hatásvizsgálatát.
2. A hatásvizsgálat elvégzése során az egyes Felek szabályozó hatóságai olyan folyamatokat és mechanizmusokat segítenek elő, amelyek figyelembe veszik a következő tényezőket:
 - (a) a szabályozási intézkedés szükségessége, beleértve annak a problémának a jellegét és jelentőségét, amelyet a szabályozási intézkedés kezelni kíván;
 - (b) adott esetben olyan megvalósítható és megfelelő szabályozási és nem szabályozási alternatívák, amelyek a Fél közpolitikai célkitűzéseit megvalósítanák, beleértve a szabályozás mellőzésének lehetőségét is;
 - (c) a lehetséges és releváns mértékig az alternatívák társadalmi, gazdasági és környezeti hatásai, ideértve a nemzetközi kereskedelemre, valamint a kis- és középvállalkozásokra gyakorolt hatásokat is; valamint
 - (d) a mérlegelés tárgyát képező lehetőségek hogyan viszonyulnak a vonatkozó nemzetközi normákhoz, ideértve adott esetben az esetleges eltérések okait is.

3. A szabályozó hatóság által valamely szabályozási intézkedésre vonatkozóan végzett hatásvizsgálat tekintetében az érintett szabályozó hatóság zárójelentést készít, amely részletesen ismerteti az értékelés során általa figyelembe vett tényezőket és a releváns megállapításokat. A jelentést az érintett szabályozási intézkedés nyilvánosságra hozatalakor nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

36.9. CIKK

Visszamenőleges értékelés

A Felek elismerik a hatályban lévő szabályozási intézkedések időszakos visszamenőleges értékelésének pozitív hozzájárulását a felesleges szabályozási terhek csökkentéséhez, beleértve a kis- és középvállalkozásokat érintő terheket is, valamint a közpolitikai célkitűzések hatékonyabb eléréséhez. A Felek törekednek az időszakos visszamenőleges értékelések alkalmazásának előmozdítására saját szabályozási rendszereik keretében is.

36.10. CIKK

Szabályozási nyilvántartás

Valamennyi Fél biztosítja, hogy a hatályos szabályozási intézkedéseket egy olyan külön nyilvántartásban tegyék közzé, amely témánként azonosítja a szabályozási intézkedéseket és amely nyilvánosan elérhető egy egységes, szabadon hozzáférhető weboldalon. A weboldalon lehetővé kell tenni a szabályozási intézkedésekre vonatkozóan hivatkozás vagy szó megadásával történő keresést. Valamennyi Fél rendszeresen frissíti nyilvántartását.

36.11. CIKK

Együtműködés és információcsere

A Felek együttműködhetnek e fejezet végrehajtásának megkönnyítése céljából. Az említett együttműködés kiterjedhet a szabályozó hatóságok közötti együttműködés megerősítését célzó releváns tevékenységek megszervezésére, valamint az e fejezetben meghatározott szabályozási gyakorlatokkal kapcsolatos információcserére.

36.12. CIKK

Kapcsolattartó pontok

Az egyes Felek a megállapodás hatálybalépését követő egy hónapon belül kapcsolattartó pontot jelölnek ki a Felek közötti információcsere megkönnyítése céljából.

36.13. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 38. fejezet nem alkalmazandó erre a fejezetre.

37. FEJEZET

KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK

37.1. CIKK

Célkitűzések

A Felek elismerik a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) jelentőségét kétoldalú kereskedelmi és beruházási kapcsolataikban, és megerősítik, hogy elkötelezettek a kkv-k azon képességének fokozása iránt, hogy a megállapodás e részéből származó előnyöket ki tudják használni.

37.2. CIKK

Információmegosztás

1. Mindegyik Fél létrehoz vagy fenntart egy kkv-knak szóló, nyilvánosan elérhető weboldalt, amelyen a megállapodás e részével kapcsolatos információk szerepelnek, többek között:

(a) e megállapodás e részének összefoglalása; valamint

- (b) a kkv-knak szóló tájékoztatás, amely magában foglalja:
 - (i) az e megállapodás e részében foglalt olyan rendelkezések leírását, amelyeket a Felek mindegyike relevánsnak tart mindkét Fél kkv-i szempontjából; valamint
 - (ii) minden további olyan információt, amelyet a Fél hasznosnak tart az e megállapodás e részében biztosított lehetőségek kiaknázásában érdekelt kkv-k szempontjából.
2. Az (1) bekezdésben említett weboldalon mindkét Fél feltünteti az alábbiakra mutató internetes hivatkozást:
- (a) e megállapodás e részének szövege, ideértve annak minden mellékletét és függelékét, különösen a vámjegyzékeket és a termékspecifikus származási szabályokat;
 - (b) a másik Fél egyenértékű weboldala; valamint
 - (c) a Fél azon hatóságainak weboldalai, amelyek a Fél megítélése szerint hasznos információkkal szolgálnának a kereskedelemben vagy az adott Fél területén folytatott üzleti tevékenységben érdekelt személyek számára.
3. Az (1) bekezdésben előírt weboldalon valamennyi Fél feltünteti saját hatóságainak weboldalaira mutató internetes hivatkozást, ahol a következőkre vonatkozó tájékoztatás érhető el:
- (a) a behozatallal, kivitellel és árutovábbítással kapcsolatos vámszabályok és -eljárások, valamint a vonatkozó formanyomtatványok, dokumentumok és egyéb szükséges információk;

- (b) a szellemi tulajdon-jogra – ideértve a földrajzi árujelzőket – vonatkozó rendelkezések és eljárások;
- (c) műszaki előírások, ideértve szükség esetén a kötelező megfelelésgértékelési eljárások és a megfelelésgértékelő szervezetek jegyzékeire mutató hivatkozások, amennyiben a 16. fejezetben meghatározottak szerint kötelező a harmadik fél által végzendő megfelelésgértékelés;
- (d) a behozatalhoz és a kivitelhez kapcsolódó egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések, a 13. fejezetben foglaltak szerint;
- (e) a közbeszerzésre vonatkozó szabályok és a közbeszerzési hirdetményeket tartalmazó adatbázis és a 28. fejezet egyéb vonatkozó rendelkezései;
- (f) cégbejegyzési eljárások; valamint
- (g) egyéb információk, amelyeket a Fél a kkv-k szempontjából hasznosnak tart.

4. Az (1) bekezdésben említett weboldalon valamennyi Fél feltünteti egy olyan adatbázisra mutató internetes hivatkozást, amely elektronikusan kereshető a harmonizált rendszer szerinti kódok alapján, és amely a Fél piacára való bejutás tekintetében a következő információkat tartalmazza:

- (a) vámtételek és kvóták, ideértve a legnagyobb kedvezményben részesített vámtételeket, a legnagyobb kedvezményben nem részesített nemzetekre vonatkozó vámtételeket, valamint a preferenciális vámtételeket és a vámkontingenseket;

- (b) jövedéki adók;
- (c) adók (például hozzáadottérték-adó);
- (d) vámok és egyéb díjak, ideértve az egyéb termékspecifikus díjakat is;
- (e) származási szabályok a 10. fejezetben foglaltak szerint;
- (f) vámvisszatérítés, halasztott vámfizetés vagy más olyan kedvezmény, amely a vámokat csökkenti, visszatéríti vagy azok alól mentességet biztosít;
- (g) az áru vámértékének meghatározásához használt kritériumok;
- (h) egyéb vámjellegű intézkedések;
- (i) a behozatali eljárásokhoz szükséges információk; valamint
- (j) a nem tarifális intézkedésekkel vagy rendelkezésekkel kapcsolatos információk.

5. Valamennyi Fél rendszeresen – vagy a másik Fél kérésére – frissíti az (1)–(4) bekezdésben említett, a weboldalán feltüntetett információkat és hivatkozásokat annak érdekében, hogy ezek naprakészek és pontosak legyenek.

6. A Felek biztosítják, hogy az e cikkben említett információkat a kkv-k számára megfelelő módon mutassák be. Mindegyik Fél törekszik arra, hogy ezen információkat angol nyelven hozzáférhetővé tegye.

7. Egyik Fél sem teszi díjkötelessé az (1)–(4) bekezdés alapján nyújtott információkhoz való hozzáférést valamely Fél személyei részére.

37.3. CIKK

Kkv-k kapcsolattartó pontjai

1. A Felek tájékoztatják egymást a kkv-k számára kijelölt kapcsolattartó pontjukról, amely az e cikkben felsorolt feladatokat látja el. A Felek haladéktalanul értesítik egymást a kapcsolattartó pontok elérhetőségi adatainak változásáról.

2. A kkv-k kapcsolattartó pontjai:

- (a) biztosítják, hogy a megállapodás e részének végrehajtása során figyelembe vegyék a kkv-k érdekeit, hogy mindkét Fél kkv-i kihasználhassák az e megállapodás e része által teremtett új lehetőségeket;
- (b) biztosítják, hogy a 37.2. cikkben említett információk naprakészek és a kkv-k számára relevánsak legyenek. A kkv-k kapcsolattartó pontjain keresztül bármely Fél javasolhat olyan további információkat, amelyeket a másik Fél belefoglalhat a 37.2. cikkel összhangban szolgáltatandó információkba;

- (c) megvizsgálják minden, az e megállapodás e részének végrehajtásával kapcsolatos, kkv-kat érintő ügyet, többek között a következőket:
 - (i) információcsere annak érdekében, hogy támogassák a vegyes bizottságot az e megállapodás e része kkv-kkal kapcsolatos vonatkozásainak nyomon követésére és végrehajtására irányuló feladataiban;
 - (ii) az e megállapodás e része által létrehozott albizottságok és kapcsolattartó pontok támogatása a kkv-k szempontjából lényeges kérdések mérlegelésében;
- (d) tevékenységükről rendszeresen jelentést tesznek – közösen vagy egyénileg – a vegyes bizottságnak megfontolás céljából; valamint
- (e) a Felek megállapodása szerint mérlegelik az e megállapodás e része alapján felmerülő, kkv-kat érintő további kérdéseket.

3. A kkv-k kapcsolattartó pontjai szükség szerint üléseznek, és a Felek megállapodása szerinti kommunikációs csatornákon keresztül végzik munkájukat, amelyek magukban foglalhatják az elektronikus levelezést, a videokonferenciákat vagy más eszközöket.

4. A kkv kapcsolattartó pontok tevékenységük végzése során – adott esetben – törekedhetnek a szakértőkkel és külső szervezetekkel való együttműködésre.

37.4. CIKK

A vitarendezés alkalmazásának kizárása

A 38. fejezet nem alkalmazandó erre a fejezetre.

38. FEJEZET

VITARENDEZÉS

A. SZAKASZ

CÉLKITŰZÉS ÉS HATÓKÖR

38.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célja, hogy hatékony és eredményes mechanizmust hozzon létre a Felek között e megállapodás e részének értelmezése és alkalmazása kapcsán felmerülő viták elkerülésére és rendezésére abból a célból, hogy kölcsönösen elfogadott megoldás szülessen.

38.2. CIKK

Hatály

E megállapodás e része eltérő rendelkezésének hiányában e megállapodás e része rendelkezéseinek (a továbbiakban: érintett rendelkezések) értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban a Felek között felmerülő viták esetén ezt a fejezetet kell alkalmazni.

38.3. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet és a 38-A és a 38-B. melléklet alkalmazásában:

- (a) „panaszos fél”: az a Fél, amely a 38.5. cikk szerinti testület létrehozását kéri;
- (b) „közvetítő”: olyan személy, akit a 38.27. cikkel összhangban közvetítőnek választottak ki;
- (c) „testület”: a 38.6. cikk alapján létrehozott testület;

(d) „testületi tag”: a testület tagja; valamint

(e) „bepanaszolt Fél”: az a Fél, amely állítólagosan megsértett valamely vonatkozó rendelkezést.

B. SZAKASZ

KONZULTÁCIÓK

38.4. CIKK

Konzultációk

1. A Felek törekednek arra, hogy a 38.2. cikkben említett jogvitákat úgy rendezzék, hogy jóhiszeműen konzultációt kezdeményeznek egy kölcsönösen elfogadott megoldás elérése céljából.
2. Az egyik Fél a másik Félhez intézett írásos kérelem formájában kezdeményez konzultációt, megjelölve a szóban forgó intézkedést és a vonatkozó rendelkezéseket, amelyeknek alkalmazását indokoltnak tartja.

3. Az a Fél, amelyhez a konzultációra irányuló kérelmet benyújtották, haladéktalanul, legkésőbb a konzultációra irányuló kérelem kézbesítésétől számított 10 napon belül válaszol a kérelemre. A konzultációt a konzultációra irányuló kérelem kézbesítésének időpontjától számított 30 napon belül megtartják, annak a Félnek a területén – ha a Felek másként nem állapodnak meg –, amelyikhez a kérelmet intézték. A konzultáció az arra irányuló kérelem kézbesítésének napjától számított 46. napon lezártnak tekintendő, kivéve, ha a Felek a konzultáció folytatásáról döntenek.
4. Sürgősségi – többek között romlandó árukkal vagy szezonális árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos – konzultációkra a kérelem kézbesítésétől számított 15 napon belül kerül sor. A konzultáció az arra irányuló kérelem kézbesítésének napjától számított 23. napon lezártnak tekintendő, kivéve, ha a Felek a konzultáció folytatásáról döntenek.
5. A konzultáció során a Feleknek elegendő ténybeli információt kell nyújtania, amely lehetővé teszi a kérdéses intézkedés által a megállapodás e részének működésére és alkalmazására gyakorolt hatás teljes körű vizsgálatát. Az egyes Felek törekednek arra, hogy illetékes kormányzati hatóságaik azon munkatársainak részvételét biztosítsák, akik szakértelemmel rendelkeznek a konzultáció tárgyát illetően.
6. A konzultációk – és különösen a konzultációk során közölt, bizalmasnak minősített információk és a Felek által képviselt álláspontok – bizalmasak, és nem sérthetik a Felek jogait a további eljárásokban.

7. Amennyiben a konzultációra irányuló kérelem címzettje a kézbesítést követő 10 napon belül nem válaszol a kérelemre, vagy amennyiben a konzultációkra nem kerül sor a (3) vagy (4) bekezdésben meghatározott időkereteken belül, vagy amennyiben a Felek megállapodnak, hogy nem tartanak konzultációkat, vagy amennyiben a konzultációt kölcsönösen elfogadott megoldás elérése nélkül zárták le, a konzultációt kérelmező Fél a 38.5. cikkhez folyamodhat.

C. SZAKASZ

A vitarendezési testület eljárásai

38.5. CIKK

A vitarendezési testület eljárásainak megindítása

1. Amennyiben a Feleknek a 38.4. cikkben előírt konzultációk révén nem sikerül rendezniük a kérdést, a konzultációt kérelmező Fél kérheti egy vitarendezési testület felállítását.
2. A vitarendezési testület létrehozására irányuló kérelmet a másik Félhez intézett írásbeli kérelem útján kell benyújtani. A panaszos Fél kérelmében azonosítja a vitatott intézkedést, megjelöli az érintett rendelkezéseket, amelyek alkalmazását indokoltnak tartja, és – a panasz jogalapjának egyértelmű bemutatásához elegendő módon – kifejti, hogy az adott intézkedés hogyan sérti az érintett rendelkezéseket.

38.6. CIKK

A vitarendezési testület létrehozása

1. A vitarendezési testület három tagból áll.
2. A Felek a vitarendezési testület létrehozására irányuló írásbeli kérelem bepanaszolt Félnek történő kézbesítésétől számított 14 napon belül konzultálnak egymással abból a célból, hogy megállapodjanak a testület összetételében.
3. Ha a Felek az e cikk (2) bekezdésében előírt időtartamon belül nem jutnak megállapodásra a testület összetételéről, akkor az e cikk (2) bekezdésében előírt időtartam lejártát követő 10 napon belül mindegyik Fél kinevez egy tagot a testületbe a 38.8. cikk (1) bekezdésének megfelelően összeállított aljegyzékről. Ha az említett időtartamon belül a bepanaszolt Fél nem nevez ki testületi tagot az aljegyzékéről, a vegyes bizottság panaszos Fél által delegált társelnöke az említett időtartam lejártát követő öt napon belül sorsolás útján kiválasztja a testületi tagot a bepanaszolt Fél aljegyzékéről. A vegyes bizottság panaszos Fél által delegált társelnöke a testületi tag sorsolással történő kiválasztását átruházhatja.
4. Ha a Felek az e cikk (2) bekezdésében előírt időtartamon belül nem jutnak megállapodásra a testület elnökéről, a vegyes bizottság panaszos Fél által delegált társelnöke az említett időtartam lejártát követően 10 napon belül sorsolás útján kiválasztja a testület elnökét az elnöki tisztséget betöltő személyek 38.8. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően összeállított aljegyzékéről. A vegyes bizottság panaszos Fél által delegált társelnöke a testület elnökének sorsolással történő kiválasztását átruházhatja más személyre.

5. A Felek eltérő értelmű megállapodásának hiányában a vitarendezési testület 15 nappal azután jön létre, hogy a három kiválasztott testületi tag a 38-A. melléklet szerint értesíti a Feleket arról, hogy elfogadta kinevezését. Valamennyi Fél haladéktalanul közzéteszi a testület létrehozásának időpontját.

6. Amennyiben az e cikk (3) vagy (4) bekezdése szerinti kérelemig a 38.8. cikkben előírt jegyzékek bármelyikét nem állították össze, vagy azok nem tartalmaznak elegendő nevet, a vitarendezési testület tagjait sorsolás útján választják ki azon személyek közül, akiket valamelyik Fél vagy mindkét Fél hivatalosan javasolt a 38-A. mellékletnek megfelelően.

38.7. CIKK

A vitarendezési fórum megválasztása

1. Ha vita merül fel egy olyan intézkedéssel kapcsolatban, amely állítólag a megállapodás e része szerinti valamely kötelezettséget sérti, valamint egy másik olyan nemzetközi megállapodás – beleértve a WTO-egyezményt is – szerinti lényegében egyenértékű kötelezettséget, amelynek mindkét Fél részes fele, a jogorvoslatot kérő Fél választja meg, hogy melyik fórum előtt kívánja rendezni a vitát.

2. Amint valamelyik Fél megválasztotta a fórumot és az (1) bekezdésben említett konkrét intézkedés tekintetében kezdeményezte a vitarendezési eljárást e cikkel vagy egy másik nemzetközi megállapodással összhangban, az adott Fél nem kezdeményezhet vitarendezési eljárást a másik nemzetközi megállapodás szerint, illetve e cikk szerint, kivéve, ha az elsőként választott fórum eljárási vagy joghatósági problémák miatt nem tud megállapításokat tenni a kérdésben.

3. E cikk alkalmazásában:

- (a) az e fejezet szerinti vitarendezési eljárást akkor kell kezdeményezettnek tekinteni, amikor az egyik Fél a 38.5. cikk alapján vitarendezési testület létrehozását kéri;
- (b) egy jogvita rendezésére irányuló eljárást abban az esetben kell a WTO-egyezmény szerint kezdeményezettnek tekinteni, ha az egyik Fél a WTO-egyezmény 2. mellékletében foglalt „Vitarendezés szabályairól és eljárásáról szóló Egyetértés” 6. cikke értelmében vitarendezési testület létrehozását kérelmezte; valamint
- (c) a bármely más megállapodás szerinti vitarendezési eljárások az érintett megállapodás vonatkozó rendelkezései szerint tekintendők kezdeményezettnek.

4. A (2) bekezdés sérelme nélkül, e megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy a Felek felfüggeszék a WTO Vitarendezési Testülete által vagy egy másik olyan nemzetközi megállapodás vitarendezési eljárásai alapján engedélyezett kötelezettségeket, amelynek a Felek részes felei. A WTO-egyezményre vagy a Felek közötti bármely más nemzetközi megállapodásra nem lehet hivatkozni annak megakadályozása érdekében, hogy az adott Fél felfüggeszesse fennálló kötelezettségeit e cikk alapján.

38.8. CIKK

A vitarendezési testület tagjainak jegyzéke

1. A vegyes bizottság legkésőbb az e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően egy évvel elfogadja annak a legalább 15 személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek a vitarendezési testület tagjaként szolgálni. E jegyzék az alábbi három aljegyzékből áll:
 - (a) egy személyek neveit tartalmazó aljegyzék, amelyet az Unió Fél javaslati alapján állítottak össze;
 - (b) egy olyan aljegyzék, amelyet Chile javaslati alapján állítottak össze; valamint
 - (c) azon személyek aljegyzéke, akik egyik Félnek sem állampolgárai, és akik a testület elnöki tisztségét töltik be.
2. Minden egyes aljegyzékben legalább öt személy szerepel. A vegyes bizottságnak biztosítania kell, hogy a jegyzéken mindig szerepeljen legalább ennyi személy.
3. A vegyes bizottság további jegyzékeket állíthat össze e megállapodás e részének hatálya alá tartozó egyes ágazatokban szakértelemmel rendelkező személyekről. A Felek megegyezése esetén e további jegyzékek használhatók a testületnek a 38.6. cikkben szereplő eljárás szerinti összeállításához.

38.9. CIKK

A vitarendezési testület tagjaival szembeni követelmények

1. A vitarendezési testület minden tagja:
 - (a) bizonyított szakértelemmel rendelkezik a jog, a nemzetközi kereskedelem és e megállapodás e részében taglalt egyéb kérdések terén;
 - (b) független a Felektől, és nem kötődhet egyik Félhez sem, illetve nem fogadhat el azoktól utasítást;
 - (c) egyéni minőségében jár el, és nem fogad el utasítást semmilyen szervezettől vagy kormánytól a vitarendezéshez kapcsolódó ügyeket illetően; valamint
 - (d) megfelel a 38-B. mellékletnek.
2. Az elnök az (1) bekezdésben meghatározott követelmények teljesítése mellett a vitarendezési eljárások terén szerzett tapasztalattal is rendelkezik.
3. Tekintettel egy adott jogvita tárgyára, a Felek megállapodhatnak abban, hogy eltérnek az (1) bekezdés a) pontjában felsorolt követelményektől.

38.10. CIKK

A vitarendezési testület feladatai

A vitarendezési testület:

- (a) objektíven értékeli az elé utalt ügyet, beleértve a tényállás tárgyilagos értékelését, valamint az érintett rendelkezések alkalmazhatóságát és az azokkal való összeegyeztethetőséget;
- (b) határozataiban és jelentéseiben ismerteti a ténymegállapításokat, az érintett rendelkezések alkalmazhatóságát, és a testület megállapításait és következtetéseit alátámasztó alapvető indokokat; valamint
- (c) rendszeresen konzultál a Felekkel, és megfelelő lehetőségeket biztosít egy kölcsönösen elfogadott megoldás kidolgozásához.

38.11. CIKK

Feladatmeghatározás

1. A Feleknek a vitarendezési testület létrehozásától számított öt napon belüli eltérő megállapodása hiányában a testület feladata a következő:

„az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Chilei Köztársaság közötti magas szintű keretmegállapodás III. részének vonatkozó rendelkezései fényében a vitarendezési testület létrehozására irányuló kérelemben említett ügy megvizsgálása, a kérdéses intézkedésnek a megállapodás III. részének érintett rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségére vonatkozó megállapítások tétele, és jelentés készítése a megállapodás 38.13. cikkével összhangban”.

2. Amennyiben a Felek az (1) bekezdésben szereplőktől eltérő feladatmeghatározásban állapodnak meg, az (1) bekezdésben említett időtartamon belül értesítik a testületet az elfogadott feladatmeghatározásról.

38.12. CIKK

Döntéshozatal a sürgősségről

1. Valamely Fél kérésére a testület a létrehozásának napjától számított 10 napon belül határoz az ügy sürgősségéről.
2. Sürgős esetekben az e szakaszban előírt alkalmazandó időtartamok az abban előírt időtartamok fele, a 38.6. és 38.11. cikkben említett időtartamok kivételével.

38.13. CIKK

Időközi és zárójelentés

1. A testület a létrehozásától számított 90 napon belül időközi jelentést tár a Felek elé. Ha a testület úgy ítéli meg, hogy ez a határidő nem teljesíthető, a testület elnöke értesíti a Feleket, megjelölve a késedelem okait és azt a napot, amikor a testület az időközi jelentését kibocsátani tervezi. A testület időközi jelentését legkésőbb a létrehozása után 120 nappal kibocsátja.

2. Az időközi jelentés kézbesítésétől számított 10 napon belül a Felek bármelyike írásban kérheti a testületet, hogy vizsgálja felül az időközi jelentés konkrétan meghatározott szempontjait. Bármelyik Fél észrevételeket tehet a másik Fél kérelmével kapcsolatban a kérelem kézbesítésétől számított hat napon belül.
3. Ha nem érkezik be a (2) bekezdés szerinti kérelem, az időközi jelentés a zárójelentéssé válik.
4. A testület a zárójelentését a létrehozásától számított 120 napon belül tárja a Felek elé. Amennyiben a testület úgy ítéli meg, hogy ez a határidő nem teljesíthető, a testület elnöke írásban értesíti a Feleket, megjelölve a késedelem okait és azt a napot, amikor a testület a zárójelentését kibocsátani tervezi. A testület a zárójelentést legkésőbb a létrehozása után 150 nappal kibocsátja.
5. A zárójelentésnek tartalmaznia kell a Felek által az időközi jelentéssel kapcsolatban benyújtott írásbeli kérelmek megvitatását, és egyértelműen foglalkoznia kell a Felek észrevételeivel. A testület időközi és zárójelentése az alábbiakat tartalmazza:
 - (a) a Felek érveinek összefoglalását és a (2) bekezdésben említett észrevételeket tartalmazó leíró rész;

- (b) a testület megállapításai az ügy tényállása és az adott érintett rendelkezések alkalmazhatósága tekintetében;
 - (c) a testület megállapításai arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó intézkedés összhangban áll-e az adott érintett rendelkezésekkel; valamint
 - (d) a b) és c) pontban említett megállapítások indokolása.
6. A zárójelentés jogerős és kötelező a Felekre nézve.

38.14. CIKK

Intézkedések a megfelelés érdekében

1. A bepanaszolt Fél minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy haladéktalanul eleget tegyen a zárójelentésnek annak érdekében, hogy megfeleljen az érintett rendelkezéseknek.
2. A bepanaszolt Fél legkésőbb a zárójelentés kézbesítését követő 30 napon belül értesíti a panaszos Felet azokról az intézkedésekről, amelyeket a zárójelentésnek való megfelelés érdekében hozott vagy szándékozik meghozni.

38.15. CIKK

Észszerű határidő

1. Amennyiben az azonnali megfelelés nem lehetséges, a bepanaszolt Fél legkésőbb a zárójelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül értesíti a panaszos Felet a megfeleléshez szükséges észszerű határidőről. A Felek törekednek arra, hogy megállapodjanak a zárójelentésnek való megfeleléshez szükséges észszerű határidőről.
2. Amennyiben a Felek nem állapodnak meg az észszerű határidőről, a panaszos Fél legkorábban 20 nappal az (1) bekezdésben említett értesítés kézbesítésének időpontját követően, írásban kérheti, hogy az eredeti vitarendezési testület állapítson meg észszerű határidőt. A testület a kérelem kézbesítésétől számított 20 napon belül meghozza határozatát a Felek részére.
3. A bepanaszolt Fél az észszerű határidő lejártát megelőzően legalább egy hónappal értesíti a panaszos Felet a zárójelentésben foglaltaknak való megfelelés érdekében tett előrehaladásról.
4. A Felek megállapodhatnak az észszerű határidő meghosszabbításáról.

38.16. CIKK

A megfelelés felülvizsgálata

1. A bepanaszolt Fél legkésőbb a 38.15. cikkben említett észszerű határidő lejártáig értesíti a panaszos Felet a zárójelentésben foglaltaknak való megfelelés érdekében hozott intézkedéseiről.
2. Amennyiben a Felek nem értenek egyet a megfelelés érdekében hozott intézkedések meglétével vagy az intézkedéseknek a vonatkozó rendelkezésekkel való összhangjával kapcsolatban, a panaszos Fél írásban kérheti az eredeti testülettől, hogy döntsön az ügyben. A kérelemben a panaszos Fél megjelöli a szóban forgó intézkedéseket, és – a panasz jogalapjának egyértelmű bemutatásához elegendő módon – kifejti, hogy ezen intézkedések hogyan sértik az érintett rendelkezéseket. A testület a kérelem kézbesítésétől számított 46 napon belül meghozza határozatát a Felek részére.

38.17. CIKK

Ideiglenes korrekciós intézkedések

1. A panaszos Fél kérésére és a vele folytatott konzultációt követően a bepanaszolt Fél ideiglenes ellentételezésre vonatkozó ajánlatot nyújt be, amennyiben:
 - (a) a bepanaszolt Fél értesíti a panaszos Felet arról, hogy a zárójelentésnek nem lehet eleget tenni;

- (b) a bepanaszolt Fél a 38.14. cikkben említett időtartamon belül nem értesíti a panaszos Felet a megfelelés érdekében hozott vagy meghozni tervezett intézkedésekről, vagy a 38.15. cikkben említett észszerű határidő lejártáig nem értesíti a panaszos Felet a megfelelés érdekében hozott intézkedésekről;
- (c) a testület a 38.16. cikk szerint megállapítja, hogy a megfelelés érdekében nem hoztak intézkedést; vagy
- (d) a testület a 38.16. cikk szerint megállapítja, hogy a megfelelés érdekében hozott intézkedés nem áll összhangban az érintett rendelkezésekkel.

2. Az (1) bekezdés a), b), c) vagy d) pontjában említett helyzetek bármelyike esetén a panaszos Fél értesítheti a bepanaszolt Felet arról, hogy fel kívánja függeszteni az érintett rendelkezések szerinti kötelezettségeket, ha:

- (a) a panaszos Fél úgy határoz, hogy nem nyújt be az (1) bekezdés alapján kérelmet; vagy
- (b) a panaszos Fél az (1) bekezdés alapján kérelmet nyújtott be, és a Felek nem állapodnak meg ideiglenes ellentételezésről a 38.15. cikkben említett észszerű határidő lejártát – vagy a testület 38.16. cikk szerinti határozatának kézbesítését – követő 20 napon belül.

3. A panaszos Fél a (2) bekezdésben említett értesítés kézbesítésétől számított 10 nap elteltével felfüggesztheti a kötelezettségeket, kivéve, ha a bepanaszolt Fél a (6) bekezdés alapján kérelmet nyújtott be.

4. A kötelezettségek felfüggesztésének szintje nem haladhatja meg a rendelkezések megsértése miatt bekövetkező hatálytalanítás vagy gyengítés mértékét. A (2) bekezdésben említett értesítésben meg kell határozni a kötelezettségek tervezett felfüggesztésének mértékét.

5. A felfüggesztendő kötelezettségek mérlegelése során a panaszos Félnek elsőként arra kell törekednie, hogy ugyanazon ágazatban vagy ágazatokban függessen fel kötelezettségeket, mint amelyeket a vitarendezési testület által az érintett rendelkezésekkel összeegyeztethetetlennek talált intézkedések érintenek. A kötelezettségek felfüggesztése alkalmazható e megállapodás e részének hatálya alá tartozó olyan ágazatra vagy ágazatokra is, amelyekben a testület nem állapított meg hatálytalanítást vagy gyengítést, különösen, ha a panaszos Fél úgy ítéli meg, hogy az említett ágazatban vagy ágazatokban történő felfüggesztés alkalmazható vagy hatékonyan ösztönöz a zárójelentésben foglaltak teljesítésére.

6. Ha a bepanaszolt Fél úgy véli, hogy a kötelezettségek szándékolt felfüggesztésének bejelentett mértéke meghaladja a jogsértés által okozott hatálytalanításnak vagy gyengítésnek megfelelő mértéket, a (3) bekezdésben előírt időtartam vége előtt írásban kérelmezheti az eredeti testülettől, hogy hozzon döntést. A testület a kérelem dátumától számított 30 napon belül meghozza határozatát a Felek részére a kötelezettségek felfüggesztésének mértékéről. A panaszos Fél nem függesztheti fel semmilyen kötelezettségét mindaddig, amíg a vitarendezési testület meg nem hozza határozatát. A kötelezettségek felfüggesztésének összhangban kell lennie e határozattal.

7. A kötelezettségek felfüggesztése vagy az e cikkben említett ellentételezés ideiglenes, és nem alkalmazható az alábbiakat követően:

- (a) a Felek a 38.32. cikk értelmében kölcsönösen elfogadott megoldást találtak;
- (b) a Felek megállapodtak abban, hogy a megfelelés érdekében hozott intézkedésnek köszönhetően a bepanaszolt Fél megfelel az érintett rendelkezéseknek; vagy

- (c) a testület által a vonatkozó rendelkezésekkel összeegyeztethetetlennek ítélt, a megfelelés érdekében hozott intézkedéseket visszavonták vagy módosították annak érdekében, hogy a bepanaszolt Fél megfeleljen az említett rendelkezéseknek.

38.18. CIKK

Az ideiglenes korrekciós intézkedéseket követően a megfelelés céljából hozott intézkedések felülvizsgálata

1. A bepanaszolt Fél értesíti a panaszos Felet minden olyan intézkedésről, amelyet a megfelelés érdekében a kötelezettségek felfüggesztését vagy az ideiglenes ellentételezés alkalmazását követően hozott. A (2) bekezdésben említett esetek kivételével a panaszos Fél az értesítés kézbesítését követő 30 napon belül véget vet a kötelezettségek felfüggesztésének. Azokban az esetekben, amikor ellentételezés alkalmazására került sor, a bepanaszolt Fél a megfelelésről szóló értesítés kézbesítésétől számított 30 napon belül megszüntetheti az ilyen ellentételezés alkalmazását, a (2) bekezdésben említett esetek kivételével.
2. Amennyiben a Felek az értesítés kézbesítésétől számított 30 napon belül nem jutnak egyetértésre arról, hogy az (1) bekezdéssel összhangban bejelentett intézkedéssel a bepanaszolt Fél teljesíti-e az érintett rendelkezéseket, a panaszos Fél írásban felkéri az eredeti testületet, hogy hozzon döntést az ügyben. A testület a kérelem kézbesítésétől számított 46 napon belül meghozza határozatát a Felek részére. Amennyiben a vitarendezési testület úgy határoz, hogy a megfelelés érdekében tett intézkedés teljesíti az érintett rendelkezéseket, a kötelezettségek felfüggesztése vagy – adott esetben – az ellentételezés megszűnik. A panaszos Fél a testület határozatának fényében szükség szerint kiigazítja a kötelezettségek felfüggesztésének vagy az ellentételezésnek a mértékét.

3. Amennyiben a bepanaszolt Fél úgy ítéli meg, hogy a panaszos Fél által végrehajtott felfüggesztés mértéke meghaladja a jogsértés által okozott érvénytelenítés vagy csorbulás mértékét, írásban kérheti, hogy az eredeti ügyben eljáró testület hozzon döntést az ügyben.

38.19. CIKK

A vitarendezési testület tagjainak leváltása

Ha a vitarendezési testületnek az e részben foglaltak alapján indított eljárásai során a testületi tag nem tud részt venni, visszalép vagy le kell váltani, mert nem felel meg a 38-B. mellékletben szereplő követelményeknek, a 38.6. cikknek megfelelően új testületi tagot kell kinevezni. Az e részben említett jelentés vagy határozat elfogadásának időtartamát meg kell hosszabbítani az új testületi tag kinevezéséhez szükséges időtartamra.

38.20. CIKK

Eljárási szabályzat

1. A vitarendezési testület e rész szerinti eljárásait e fejezet és a 38-A. melléklet szabályozza.
2. A testület minden meghallgatása nyilvános, kivéve, ha a 38-A. melléklet másképp rendelkezik.

38.21. CIKK

Felfüggesztés és megszüntetés

1. A Felek együttes kérelmére a testület bármikor felfüggesztheti a munkáját a Felek által megállapított, 12 egymást követő hónapot meg nem haladó időtartamra.
2. A Felek együttes írásbeli kérelmére a testület a felfüggesztési időszak vége előtt, illetve az egyik Fél írásbeli kérelmére a felfüggesztési időszak lejártakor folytatja a munkáját. A kérelmező Fél ennek megfelelően értesíti a másik Felet. Amennyiben valamelyik Fél a megállapított felfüggesztési időtartam végén nem kérelmezi a testület munkájának folytatását, a testület felhatalmazása hatályát veszti és a vitarendezési eljárás lezárul.
3. A testület munkájának e szakasz alapján történő felfüggesztése esetén az e részben foglalt vonatkozó időtartamokat annyi idővel kell meghosszabbítani, mint amennyi ideig a testület munkája szünetelt.

38.22. CIKK

Tájékoztatáskéréshez való jog

1. Valamelyik Fél kérésére vagy saját kezdeményezésére a vitarendezési testület a Felektől szükségesnek és megfelelőnek ítélt információkat kérhet. A Felek haladéktalanul és teljeskörűen válaszolnak a testület minden ilyen tájékoztatási kérelmére.

2. A testület valamely Fél kérésére vagy saját kezdeményezésére bármilyen forrásból bekérheti a szükségesnek és megfelelőnek ítélt információkat. A testületnek ezen kívül jogában áll az általa megfelelőnek ítélt módon és adott esetben a Felek által megállapított feltételek mellett szakértők véleményét kikérni, ideértve a tájékoztatást és a technikai tanácsot is.
3. A testület a 38-A. mellékletnek megfelelően megvizsgálja az egyik Fél természetes személyei vagy az egyik Fél területén letelepedett jogi személyek *amicus curiae* beadványait.
4. A testület által az e cikk alapján megszerzett bármely információt a Felek tudomására kell hozni, és a Felek észrevételeket tehetnek ezen információkkal kapcsolatban.

38.23. CIKK

Értelmezési szabályok

1. A vitarendezési testület a nemzetközi közjog szokásos értelmezési szabályaival összhangban értelmezi az érintett rendelkezéseket, ideértve a szerződések jogáról szóló bécsi egyezményben kodifikált szabályokat is.
2. A testület figyelembe veszi továbbá a WTO-vizsgálóbizottságoknak és a Fellebbezési Testületnek a WTO Vitarendezési Testülete által elfogadott jelentéseiben szereplő releváns értelmezéseket.

3. A testület jelentései és határozatai nem egészíthetik ki, illetve nem korlátozhatják a Felek e megállapodás e részéből fakadó jogait és kötelezettségeit.

38.24. CIKK

A vitarendezési testület jelentései és határozatai

1. A vitarendezési testület tanácskozásait bizalmasan kell kezelni. A testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy konszenzussal fogalmazza meg a jelentéseit és hozza meg határozatait. Ha ez nem lehetséges, a testület többségi szavazással határoz. A testületi tagok eltérő véleményeit semmiképpen sem fedik fel.
2. Mindegyik Fél nyilvánosan hozzáférhetővé teszi beadványait, valamint a vitarendezési testület jelentéseit és határozatait, a bizalmas információk védelme mellett.
3. A vitarendezési testület jelentéseit és határozatait a Felek feltétel nélkül elfogadják. A testület jelentései és határozatai nem keletkeztetnek jogokat vagy kötelezettségeket személyek számára.
4. A vitarendezési testület és a Felek bizalmasan kezelik az egyes Felek által a 38-A. mellékletnek megfelelően a testület elé terjesztett információkat.

D. SZAKASZ

KÖZVETÍTŐ MECHANIZMUS

38.25. CIKK

Célkitűzés

1. A közvetítő mechanizmus célja annak elősegítése, hogy egy közvetítő segítségével zajló átfogó és gyors eljárás révén kölcsönösen elfogadott megoldást sikerüljön találni a felek között.
2. A közvetítői eljárás csak a Felek közös megegyezésével kezdődhet meg annak érdekében, hogy feltárják a kölcsönösen elfogadott megoldásokat, és figyelembe vegyék a közvetítő tanácsait és megoldási javaslatait.

38.26. CIKK

A közvetítői eljárás kezdeményezése

1. Valamely Fél (a továbbiakban: megkereső Fél) bármikor kérheti a másik Felet (a továbbiakban: megkeresett Fél) írásban, hogy kezdjenek közvetítői eljárást a megkeresett Fél valamely intézkedésével kapcsolatban, amely állítólag hátrányosan érinti a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat.

2. Az (1) bekezdésben említett kérelemnek kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy a megkereső Fél számára problémát okozó pontokat világosan bemutassa, és:

- (a) meg kell határozni a szóban forgó intézkedést;
- (b) meg kell neveznie azokat a hátrányos hatásokat, amelyeket az intézkedés a megkereső Fél szerint a Felek közötti kereskedelemre vagy beruházásokra gyakorol vagy gyakorolni fog; valamint
- (c) ki kell fejtenie, hogy a megkereső Fél szerint az említett hatások hogyan állnak összefüggésben az intézkedéssel.

3. A megkeresett Fél jóhiszeműen mérlegeli a kérelmet, és a kézbesítésétől számított 10 napon belül írásban megküldi a kérelmező Félnek a kérés elfogadását vagy elutasítását; ellenkező esetben a kérelmet elutasítottak kell tekinteni.

38.27. CIKK

A közvetítő kiválasztása

1. A Felek törekednek arra, hogy a közvetítői eljárás kezdeményezésétől számított 14 napon belül megállapodjanak a közvetítő személyében.

2. Ha a Felek az e cikk (1) bekezdésében meghatározott időtartamon belül nem tudnak megállapodni a közvetítő személyében, bármelyik Fél felkérheti a vegyes bizottság megkereső Fél által delegált társelnökét, hogy a kérést követő öt napon belül sorshúzással válassza ki a közvetítőt a vitarendezési testület elnöki posztjára jelölt személyek 38.8. cikk (1) bekezdésének c) pontjával összhangban létrehozott aljegyzékéből. A vegyes bizottság megkereső Fél által delegált társelnöke a közvetítő sorsolással történő kiválasztását átruházhatja más személyre.
3. Amennyiben a 38.26. cikk szerinti kérelem benyújtásáig a vitarendezési testület elnöki posztjára jelölt személyek 38.8. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett aljegyzéke nem kerül összeállításra, a közvetítőt sorshúzással választják ki azon személyek közül, akiket az egyik vagy mindkét Fél formálisan jelölt ezen aljegyzékbe.
4. A közvetítő nem lehet egyik Fél állampolgára sem, és egyik Fél alkalmazásában sem állhat, kivéve, ha a Felek másként állapodnak meg.
5. A közvetítő személynek teljesítenie kell a 38-B. mellékletben foglaltakat.

38.28. CIKK

A közvetítói eljárás szabályai

1. A közvetítő kinevezését követő 10 napon belül a megkereső Fél átadja a közvetítőnek és a megkeresett Félnek aggályainak részletes írásbeli ismertetését, különösen a szóban forgó intézkedés működésére és annak a kereskedelemre vagy beruházásokra gyakorolt lehetséges kedvezőtlen hatásaira vonatkozóan. Az aggályok fenti ismertetésének kézbesítésétől számított 20 napon belül a megkeresett Fél írásban észrevételeket tehet. A Felek minden általuk relevánsnak tartott információt belefoglalhatnak az ismertetésbe vagy az észrevételekbe.
2. A közvetítő átlátható módon segít a Feleknek tisztázni a szóban forgó intézkedést és annak a kereskedelemre vagy beruházásokra gyakorolt lehetséges kedvezőtlen hatásait. A közvetítő különösen megbeszéléseket szervezhet a Felek között, közösen vagy külön-külön konzultálhat a Felekkel, megfelelő szakértőktől és az egyéb érdekelt felektől segítséget kérhet, illetve konzultálhat velük, valamint a Felek kérésére bármely más további segítséget nyújthat. A közvetítő konzultál a Felekkel azelőtt, hogy segítséget kérne vagy konzultálna a vonatkozó szakértőkkel és érdekelt felekkel.
3. A közvetítő tanácsot nyújthat és megoldást javasolhat a Felek számára mérlegelés céljából. A Felek elfogadhatják vagy elutasíthatják a javasolt megoldást, illetve eltérő megoldásról állapodhatnak meg. A közvetítő nem ad tanácsot vagy nem tesz észrevételt a szóban forgó intézkedésnek e megállapodás e részével való összeegyeztethetőségét illetően.

4. A közvetítói eljárást a megkeresett Fél területén kell lefolytatni, vagy a Felek kölcsönös megegyezése alapján bármilyen más helyen vagy módon lefolytatható.
5. A Feleknek törekedniük kell arra, hogy a közvetítő kinevezését követő 60 napon belül kölcsönösen elfogadott megoldást találjanak. Végleges megoldás elfogadásáig a Felek fontolóra vehetnek lehetséges ideiglenes megoldásokat, különösen akkor, ha az intézkedés romlandó árura, vagy szezonális árura vagy szolgáltatásra vonatkozik.
6. Bármely Fél kérésére a közvetítő tényeken alapuló jelentéstervezetet nyújt be a Feleknek, amely tartalmazza a következőket:
 - (a) a szóban forgó intézkedés rövid összefoglalása;
 - (b) a követett eljárások; valamint
 - (c) adott esetben bármilyen kölcsönösen elfogadott megoldás, ideértve az esetleges ideiglenes megoldásokat is.
7. A tényeken alapuló jelentéstervezet benyújtását követően a közvetítő 15 napig ad lehetőséget a Feleknek a jelentéstervezetre vonatkozó észrevételeik megtételére. A Felektől kapott észrevételek mérlegelését követően a közvetítő az észrevételek kézhezvételétől számított 15 napon belül végleges tényszerű jelentést nyújt be a Feleknek. A tényeken alapuló jelentéstervezet, valamint zárójelentés nem tartalmazhat e megállapodás e részének értelmezésére vonatkozó megállapításokat.

8. A közvetítói eljárás lezárul:

- (a) a kölcsönösen elfogadott megoldásnak a Felek által történő elfogadásával, ennek a közvetítő részére történő bejelentésének napján;
- (b) a Felek kölcsönös megállapodásával az eljárás bármelyik szakaszában, a megállapodásnak a közvetítő részére történő bejelentésének napján;
- (c) a közvetítő Felekkel folytatott konzultációját követően tett írásbeli nyilatkozatával, amelynek értelmében a közvetítés folytatása nem járna eredménnyel, ezen nyilatkozatnak a Felek részére történő bejelentése napján; vagy
- (d) valamely Fél írásbeli nyilatkozatával, miután a közvetítói eljárás keretében felmérte a kölcsönösen elfogadott megoldásokat, és megfontolta a közvetítő tanácsait és az általa javasolt megoldásokat, ezen nyilatkozatnak a közvetítő és a másik Fél részére történő bejelentése napján.

38.29. CIKK

Bizalmas kezelés

A Felek eltérő megállapodásának hiányában a közvetítói eljárás valamennyi lépését bizalmasan kell kezelni, ideértve a tanácsokat, illetve a javasolt megoldásokat is. Azonban bármely Fél nyilvánosságra hozhatja azt a tényt, hogy közvetítésre kerül sor.

38.30. CIKK

Kapcsolat a vitarendezési eljárásokkal

1. A közvetítói eljárás nem érinti a Feleknek a B. és C. szakasz vagy bármely más megállapodásban szereplő vitarendezési eljárások szerinti jogait és kötelezettségeit.
2. Az e megállapodás vagy bármely más megállapodás szerinti egyéb vitarendezési eljárásban egyik Fél sem támaszkodhat az alábbiakra, vagy nem hozhatja fel bizonyítékként, és a testület nem veheti figyelembe az alábbiakat:
 - (a) a másik Fél által a közvetítói eljárás során képviselt álláspontokat vagy a kizárólag a 38.28. cikk (2) bekezdése alapján gyűjtött információkat;
 - (b) azt a tényt, hogy a másik Fél jelezte hajlandóságát arra, hogy elfogadjon egy megoldást a közvetítés tárgyát képező intézkedésre; vagy
 - (c) a közvetítő által adott tanácsokat vagy tett javaslatokat.
3. A Felek eltérő megállapodása hiányában a közvetítő nem lehet a vitarendezési testület tagja az e megállapodás szerinti vitarendezési eljárásokban, vagy a közvetítói részvételének tárgyát képezővel megegyező ügyet érintő, egyéb megállapodás szerinti vitarendezési eljárásban.

E. SZAKASZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

38.31. CIKK

Információkérés

1. A 38.4. cikk szerinti konzultációra vagy a 38.26. cikk szerinti közvetítésre irányuló kérelem benyújtása előtt bármelyik Fél tájékoztatást kérhet a másik Félről a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat állítólag hátrányosan érintő intézkedésről. A Fél, amelyhez a kérelmet intézték, a kérelem kézbesítésétől számított 20 napon belül írásbeli választ ad, a kért információra vonatkozó észrevételeivel együtt.
2. Ha a Fél, amelyhez a kérelmet intézték, úgy véli, hogy nem áll módjában válaszát a kérelem kézbesítésétől számított 20 napon belül megküldeni, haladéktalanul tájékoztatja a másik Felet a késedelem okairól, valamint arról, hogy becslése szerint leghamarabb milyen időtartamon belül áll módjában válaszát megküldeni.
3. A Felektől általában elvárt, hogy a 38.4. cikk szerinti konzultációra vagy a 38.26. cikk szerinti közvetítésre irányuló kérelem benyújtása előtt az e cikk (1) bekezdése szerint információt kérjenek.

38.32. CIKK

Kölcsönösen elfogadott megoldás

1. A 38.2. cikkben említett viták tekintetében a Felek bármikor megállapodhatnak egy kölcsönösen elfogadott megoldásban.
2. Amennyiben a Felek kölcsönösen elfogadott megoldást találnak a vitarendezési testület eljárása vagy a közvetítői eljárás során, a Felek közösen értesítik a megoldásról a testület elnökét, illetve a közvetítőt. Ilyen értesítés esetén lezárul a vitarendezési testület eljárása vagy a közvetítői eljárás.
3. Az egyes Felek haladéktalanul, vagy adott esetben a megállapított időtartamon belül megteszik a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtásához szükséges intézkedéseket.
4. A végrehajtó Fél legkésőbb a megállapított határidő lejártának időpontjáig írásban tájékoztatja a másik Felet minden intézkedésről, amelyet a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtása érdekében hozott.

38.33. CIKK

Időtartamok

1. Az e fejezetben meghatározott valamennyi időtartamot annak a cselekménynek a bekövetkezését követő naptól kezdődően kell számítani, amellyel kapcsolatosan az időtartamot alkalmazzák.

2. Az e fejezetben foglalt valamennyi időtartam a Felek kölcsönös megegyezésével módosítható.
3. A C. szakasz értelmében a vitarendezési testület bármikor javasolhatja a Feleknek az e fejezetben hivatkozott időtartamok módosítását, javaslata indokainak feltüntetésével.

38.34. CIKK

Költségek

1. A vitarendezési testület eljárásában vagy a közvetítői eljárásban való részvételből eredő kiadások esetében mindegyik Fél a saját kiadásait viseli.
2. A Felek közösen és egyenlő mértékben megosztják a szervezési ügyekből fakadó kiadásokat, ideértve a vitarendezési testület tagjainak és a közvetítőnek fizetendő díjazást és kiadásokat. A vitarendezési testület tagjainak javadalmazását a 38-A. melléklettel összhangban kell meghatározni. A testületi tagok javadalmazására vonatkozóan a 38-A. mellékletben előírt szabályok értelemszerűen alkalmazandók a közvetítőkre.

38.35. CIKK

A mellékletek módosítása

A vegyes tanács a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint határozatban dönthet a 38-A. és 38-B. melléklet módosításáról.

39. FEJEZET

KIVÉTELEK

39.1. CIKK

Általános kivételek

1. A megállapodás 9., 11., 15., 26. és 29. fejezetének és a 17. fejezet¹ B. szakaszának alkalmazásában az 1994. évi GATT XX. cikkét, ideértve annak megjegyzéseit és kiegészítő rendelkezéseit is, belefoglalják e megállapodásba, és az értelemszerűen e megállapodás részét képezi.

2. Feltételezve, hogy ezeket az intézkedéseket nem a hasonló feltételeket alkalmazó országok önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetésének, illetve a beruházások liberalizálásának vagy a szolgáltatás-kereskedelem leplezett korlátozásának eszközeként alkalmazzák, e megállapodás 15. fejezete, 18–27. fejezete², 29. fejezete vagy 17. fejezete³ B. szakaszának egy rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely bármely Felet akadályozna olyan intézkedések elfogadásában és fenntartásában, amelyek:
 - (a) szükségesek a közbiztonság vagy a közérkölc s védelméhez vagy a közrend fenntartásához⁴;

¹ E rendelkezés nem alkalmazandó a 17.10. cikkre.

² Az egyértelműség kedvéért, e cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely a 17-E. mellékletben meghatározott jogokat korlátozza.

³ E rendelkezés nem alkalmazandó a 17.10. cikkre.

⁴ Az e pont szerinti kivételek csak akkor alkalmazhatók, ha a társadalom alapvető érdekeinek valamelyike valódi és kellően súlyos fenyegetettség alatt áll.

- (b) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükségesek;
- (c) azon jogszabályok vagy egyéb rendelkezések betartásának biztosításához szükségesek, amelyek nem ellentétesek e megállapodás e részével, ideértve a következőkre vonatkozókat is:
 - (i) félrevezető vagy csalárd gyakorlatok megakadályozása vagy a szerződések nem teljesítése hatásának kezelése;
 - (ii) a magánélet védelme a személyes adatok feldolgozásának és terjesztésének összefüggésében, valamint az egyéni nyilvántartások és számlák védelme; vagy
 - (iii) a biztonság.

3. Az egyértelműség érdekében: a Felek tudomásul veszik, hogy amennyiben az említett intézkedések egyébként összeegyeztethetetlenek a megállapodás e részének az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett fejezeteinek rendelkezéseivel:

- (a) az 1994. évi GATT XX. cikkének b) pontjában, valamint e cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett intézkedések kiterjednek az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges környezetvédelmi intézkedésekre;

- (b) az 1994. évi GATT XX. cikkének g) pontja az élő és nem élő kimerülő természeti erőforrások megőrzésével kapcsolatos intézkedésekre alkalmazandó; valamint
- (c) a multilaterális környezetvédelmi megállapodások végrehajtása érdekében hozott intézkedések az 1994. évi GATT XX. cikkének b) vagy g) pontja vagy e cikk (2) bekezdésének b) pontja alá tartozhatnak.

4. Mielőtt valamelyik Fél az 1994. évi GATT XX. cikkének i) és j) pontja szerinti intézkedést alkalmaz, a másik Fél rendelkezésére bocsát minden vonatkozó információt annak érdekében, hogy a Felek számára elfogadható megoldást találjanak. Amennyiben a vonatkozó információ rendelkezésére bocsátásától számított 30 napon belül nem születik elfogadható megoldás, az intézkedést tenni kívánó Fél alkalmazhatja az intézkedést. Ha a kivételes és azonnali fellépést igénylő kritikus körülmények az előzetes tájékoztatást és az információ vizsgálatát lehetetlenné teszik, az intézkedéseket tenni kívánó Fél haladéktalanul alkalmazhatja a helyzet kezeléséhez szükséges óvintézkedéseket. A Fél azonnal tájékoztatja a másik Felet ezen intézkedések alkalmazásáról.

39.2. CIKK

Biztonsággal kapcsolatos kivételek

E megállapodás e részére a 41.4. cikk vonatkozik.

39.3. CIKK

Adózás

1. E cikk alkalmazásában:

- (a) „lakóhely”: az adóügyi illetőség szerinti ország;
- (b) „adóegyezmény”: a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény vagy más, teljes egészében vagy főként adózással kapcsolatos nemzetközi megállapodás, amelynek az Európai Unió valamelyik tagállama, az Európai Unió vagy Chile részes fele; valamint
- (c) „adóintézkedés”: az Európai Unió, valamelyik uniós tagállam vagy Chile adójogszabályait alkalmazó intézkedés.

2. E megállapodás e része csak annyiban vonatkozik az adóintézkedésekre, amennyiben azok alkalmazása szükséges a megállapodás e része rendelkezéseinek érvényesüléséhez.

3. E megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem érinti az Európai Unió, az Európai Unió tagállamai vagy Chile bármilyen adóügyi megállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit. E megállapodás e része és bármely adóegyezmény összeegyeztethetlensége esetén az összeegyeztethetlenség erejéig az adóegyezmény élvez elsőbbséget. Az Európai Unió vagy annak tagállamai és Chile közötti adóegyezmény tekintetében egyrészt az Európai Unió vagy az Európai Unió tagállamai, másrészt Chile e megállapodás e része és az adott adóegyezmény szerint illetékes hatóságai együttesen határozzák meg, hogy fennáll-e bármilyen összeegyeztethetlenség e megállapodás e része és az adóegyezmény között.

4. Az e megállapodás e része alapján nyújtott legnagyobb kedvezményes elbánásra vonatkozó kötelezettségek nem alkalmazandók az Európai Unió, az Európai Unió tagállamai vagy Chile által valamely adóegyezmény alapján biztosított előnyre.

5. Amennyiben az ilyen jellegű intézkedések megfelelnek annak a követelménynek, hogy alkalmazásuk nem jelenti a kereskedelem és beruházások burkolt korlátozását, illetve önkényes és megalapozatlan diszkrimináció eszközét országok között, ha hasonló feltételek állnak fenn, e megállapodás e részének egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza valamelyik Felet a közvetlen adók méltányos vagy hatékony kivetésének vagy beszedésének biztosítására irányuló olyan intézkedések elfogadásában, fenntartásában vagy végrehajtásában, amelyek:

- (a) különbséget tesznek a különböző helyzetben lévő adófizetők között, különös tekintettel tartózkodási helyükre vagy a tőkebefektetésük helyére; vagy
- (b) célja valamely adóegyezmény vagy az adott Fél adóügyi jogszabályai értelmében adók elkerülésének vagy kijátszásának megakadályozása.

39.4. CIKK

Az információk közzététele

1. E megállapodás e részének egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az egyes Felek számára előírja olyan bizalmas információk rendelkezésre bocsátását, amelyek közlése gátolná a jogszabályok végrehajtását, vagy más módon ellentétben állna a közérdekkel, vagy amely egyes állami vállalatok vagy magánvállalkozások jogszerű kereskedelmi érdekeit sértené, kivéve, ha a vitarendezési testület ilyen bizalmas információkat kér a 38. fejezet szerinti vitarendezési eljárás során. Ezekben az esetekben a testületnek biztosítania kell a bizalmas kezelés teljes körű védelmét.
2. Ha egy Fél a törvényei szerint bizalmasnak minősülő információt nyújt be a vegyes tanácshoz, vegyes bizottsághoz, albizottságokhoz vagy az e megállapodás alapján létrehozott egyéb szervekhez, a másik Fél köteles az információt bizalmasan kezelni, kivéve, ha az információt benyújtó Fél másként rendelkezik.

39.5. CIKK

WTO-mentességek

Amennyiben a megállapodás e részének értelmében fennálló kötelezettség lényegében azonos a WTO-egyezmény értelmében fennálló valamely kötelezettséggel, a WTO-egyezmény IX. cikke alapján elfogadott mentességnek megfelelően hozott intézkedéseket úgy kell tekinteni, hogy azok összhangban vannak e megállapodás e részében foglalt lényegében azonos rendelkezéssel.

IV. RÉSZ

ÁLTALÁNOS INTÉZMÉNYI KERET

40. FEJEZET

INTÉZMÉNYI KERETEK

40.1. CIKK

Vegyes tanács

1. A Felek létrehozzák a vegyes tanácsot. A vegyes tanács felügyeli ezen megállapodás célkitűzéseinek megvalósítását és ellenőrzi a megállapodás végrehajtását. Megvizsgálja a megállapodás keretében felmerülő kérdéseket, valamint a kölcsönös érdeklődésre számot tartó egyéb kétoldalú vagy nemzetközi kérdéseket.
2. A vegyes tanács e megállapodás hatálybalépésének napjától számított egy éven belül, majd azt követően kétévente, vagy a Felek eltérő megállapodása szerint ülésezik. A vegyes tanács üléseire személyes részvétellel vagy más technikai eszköz révén kerül sor, eljárási szabályzatával összhangban. A személyes részvétellel tartott ülésekre Brüsszelben és Santiagóban felváltva kerül sor.

3. A vegyes tanács az Uniók Fél miniszteri szintű képviselőiből, Chile részéről pedig a külügyminiszterből vagy azok meghatalmazottjaiból áll. Amikor a vegyes tanács a 8.5. cikk szerint kereskedelmi formációban jár el, a Felek kereskedelmi és beruházási ügyekért felelős képviselőiből áll.
4. A vegyes tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat fogadjon el az e megállapodásban előírt esetekben, valamint ajánlásokat tegyen, eljárási szabályzatával összhangban. A vegyes tanács határozatait és ajánlásait közös megegyezéssel fogadja el. A határozatok kötelező erővel bírnak a Felekre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében. Az ajánlások nem kötelező erejűek.
5. A vegyes tanács társelnöki tisztét mindkét Fél egy-egy képviselője látja el, az eljárási szabályzatával összhangban, figyelembe véve az adott ülésen tárgyalandó konkrét kérdéseket.
6. A vegyes tanács első ülésén megállapítja saját eljárási szabályzatát és a vegyes bizottság eljárási szabályzatát.
7. A vegyes tanács bármely feladatát átruházhatja a vegyes bizottságra, ideértve a kötelező erejű határozatok meghozatalát és az ajánlások megfogalmazását.
8. E cikkben túlmenően, amikor a vegyes tanács kereskedelmi formációban jár el, a 8.5. cikket kell alkalmazni.

40.2. CIKK

Vegyes bizottság

1. A Felek létrehozzák a vegyes bizottságot. A vegyes bizottság segíti a vegyes tanácsot feladatai ellátásában.
2. A vegyes bizottság felelős e megállapodás általános végrehajtásáért. Az a körülmény, hogy a vegyes bizottság foglalkozik valamely ügygel vagy kérdéssel, nem akadályozza meg a vegyes tanácsot, hogy ugyanazzal az ügygel vagy kérdéssel foglalkozzon.
3. A vegyes bizottság e megállapodás hatálybalépésének napjától számított egy éven belül, majd azt követően évente, vagy a Felek eltérő megállapodása szerint ülésezik. A vegyes bizottság: üléseire személyes részvétellel vagy más technikai eszköz révén kerül sor, eljárási szabályzatával összhangban. A személyes részvétellel tartott ülésekre Brüsszelben és Santiagóban felváltva kerül sor.
4. A vegyes bizottság a felek képviselőiből áll, és társelnöki tisztét mindkét Fél egy-egy képviselője látja el, az eljárási szabályzatával összhangban, figyelembe véve az adott ülésen tárgyalandó konkrét kérdéseket.
5. Amikor a vegyes bizottság a 8.6. cikk szerint kereskedelmi formációban jár el, a Felek kereskedelmi és beruházási ügyekért felelős képviselőiből áll.

6. A vegyes bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat fogadjon el az e megállapodásban előírt esetekben, illetve a vegyes tanács által a 40.1. cikk (7) bekezdése szerint átruházott hatáskörben. A vegyes bizottság jogosult továbbá ajánlásokat tenni, ideértve abban az esetben, ha a 40.1. cikk (7) bekezdése szerint átruházott hatáskörben jár el. A vegyes bizottság határozatait és ajánlásait közös megegyezéssel, eljárási szabályzatával összhangban fogadja el. Az átruházott feladatkörök gyakorlása során a vegyes bizottság a vegyes tanács eljárási szabályzatával összhangban hozza meg határozatait és ajánlásait. A határozatok kötelező erővel bírnak a Felekre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében. Az ajánlások nem kötelező erejűek.

7. E cikkben túlmenően, amikor a vegyes bizottság kereskedelmi formációban jár el, a 8.6. cikket kell alkalmazni.

40.3. CIKK

Albizottságok és egyéb szervek

1. E megállapodás II. részében említett területeken folytatott együttműködési tevékenységek végrehajtásának koordinálása és felügyelete céljából létrejön a fejlesztési és nemzetközi együttműködési albizottság.

2. Az e megállapodás III. részéhez kapcsolódó albizottságokat a 8.8. cikk alapján hozzák létre.

3. A vegyes tanács vagy a vegyes bizottság határozatban dönthet valamely további albizottság vagy egyéb szerv létrehozásáról. A vegyes tanács vagy a vegyes bizottság saját hatáskörén belül feladatokkal bízhatja meg az e bekezdés értelmében létrehozott albizottságokat vagy egyéb szerveket, amelyek segítik feladatai ellátásában, valamint meghatározott feladatokkal vagy témákkal foglalkoznak. A vegyes tanács vagy a vegyes bizottság az albizottságokra vagy az e bekezdés értelmében létrehozott egyéb szervekre ruházott feladatokat megváltoztathatja.
4. Az albizottságok és egyéb szervek a Felek képviselőiből állnak, és az elnöki feladatokat az egyes Felek képviselői közösen látják el.
5. Amennyiben ez a megállapodás másképp nem rendelkezik, vagy a Felek eltérő megállapodása hiányában, az albizottságok a létrehozásuktól számított egy éven belül üléseznek, majd azt követően megfelelő szinten bármely Fél, a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság kérésére. Az albizottságok saját kezdeményezésre is ülést tarthatnak, eljárási szabályzatukkal összhangban. Az albizottságok üléseire személyes részvétellel vagy más technikai eszköz révén kerül sor, saját eljárási szabályzatukkal összhangban. A személyes részvétellel tartott ülésekre Brüsszelben és Santiagóban felváltva kerül sor.
6. Amennyiben ez a megállapodás másképp nem rendelkezik, az albizottságok és egyéb szervek rendszeresen, valamint a vegyes bizottság kérésére jelentést készítenek a vegyes bizottság részére.

7. Az a körülmény, hogy valamelyik albizottság foglalkozik egy ügyel vagy kérdéssel, nem akadályozza meg a vegyes tanácsot vagy a vegyes bizottságot, hogy ugyanazzal az ügyel vagy kérdéssel foglalkozzon.

8. A vegyes tanács vagy a vegyes bizottság az albizottságok és egyéb szervek részére eljárási szabályzatot fogadhat el, amennyiben azt indokoltnak tartja. Ha a vegyes tanács vagy a vegyes bizottság nem fogad el ilyen eljárási szabályzatot, értelemszerűen a vegyes bizottság eljárási szabályzata alkalmazandó.

9. Az albizottságok és egyéb szervek eljárási szabályzatukkal összhangban ajánlásokat tehetnek. Az albizottságok és egyéb szervek ajánlásait közös megegyezéssel fogadják el. Az albizottságok és egyéb szervek ajánlásai nem kötelező erejűek.

10. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott, szolgáltatásokkal és beruházással foglalkozó albizottság rendelkezések meghozatalára vonatkozó határozatokat fogadhat el a 17.39. cikkel összhangban. A 8.8. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott, pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó albizottság rendelkezések meghozatalára vonatkozó határozatokat fogadhat el a 25.20. cikkel összhangban. Ezen határozatokat az albizottságok kölcsönös egyetértéssel fogadják el. Ezen határozatok a felekre nézve kötelező érvényűek.

40.4. CIKK

Parlamenti vegyes bizottság

1. A Felek parlamenti vegyes bizottságot hoznak létre. A parlamenti vegyes bizottság az Európai Parlament képviselőiből és a Chilei Kongresszus képviselőiből áll.
2. A parlamenti vegyes bizottság kidolgozza saját eljárási szabályzatát.
3. A parlamenti vegyes bizottság a találkozók és eszmecserek, valamint a kapcsolatok szorosabbra fűzésének fóruma. A bizottság évente kétszer ülészik.
4. A parlamenti vegyes bizottság tájékoztatást kap a vegyes tanács határozatairól és ajánlásairól.
5. A parlamenti vegyes bizottság ajánlásokat tehet a vegyes tanácsnak a megállapodás végrehajtásával kapcsolatban.

40.5. CIKK

A civil társadalom részvétele

A Felek előmozdítják a civil társadalom részvételét a jelen megállapodás végrehajtásában, különösen a 40.6. cikkben említett belső konzultációs csoportokkal és a 40.7. cikkben említett civil társadalmi fórummal való együttműködés révén.

40.6. CIKK

Belső konzultációs csoport

1. Valamennyi Fél e megállapodás hatálybalépését követő két éven belül kijelöl egy belső konzultációs csoportot. Az egyes belső konzultációs csoportok kiegyensúlyozottan képviselik a független civil társadalmi szervezeteket, köztük nem kormányzati szervezeteket, szakszervezeteket, üzleti és munkáltatói szervezeteket. Ennek érdekében a Felek megállapítják saját jelölési szabályait belső konzultációs csoportjuk összetételének meghatározásához, részvételi lehetőséget nyújtva különböző ágazatok szereplőinek. Az egyes belső konzultációs csoportok tagságát rendszeres időközönként meg kell újítani, az e bekezdés szerint megállapított kinevezési szabályokkal összhangban.
2. A Felek évente legalább egyszer találkoznak belső konzultációs csoportjukkal a megállapodás végrehajtásának megvitatása céljából. Az egyes Felek mérlegelhetik a belső konzultációs csoportjuk által benyújtott véleményeket és ajánlásokat.

3. Annak érdekében, hogy a nyilvánosság jobban megismerje a belső tanácsadó csoportokat, a Felek közzéteszik a belső konzultációs csoportjukban részt vevő szervezetek listáját, valamint azok kapcsolattartási adatait.

4. A Felek megfelelő módszerekkel előmozdítják a belső konzultációs csoportok közötti kapcsolatokat.

40.7. CIKK

Civil társadalmi fórum

1. A Felek előmozdítják egy rendszeres civil társadalmi fórum megrendezését a megállapodás végrehajtására vonatkozó párbeszéd folytatása érdekében.

2. A Felek a civil társadalmi fórum üléseit közös megegyezéssel hívják össze. A civil társadalmi fórum üléseinek összehívásakor az egyes Felek meghívják a területükön letelepedett független civil társadalmi szervezeteket, ideértve a 40.6. cikkben említett saját belső konzultációs csoportjuk tagjait. A Felek előmozdítják a civil társadalmi szervezetek kiegyensúlyozott képviselését, lehetővé téve nem kormányzati szervezet, szakszervezetek, üzleti és munkáltatói szervezetek részvételét. Minden szervezet maga viseli a civil társadalmi fórumon való részvétel költségeit.

3. A Feleknek a vegyes tanácsban vagy a vegyes bizottságban részt vevő képviselői szükség szerint részt vesznek a civil társadalmi fórum ülésein. A Felek közösen vagy egyénileg közzéteszik a civil társadalmi fórum keretében tett hivatalos nyilatkozataikat.

41. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

41.1. CIKK

A Felek fogalommeghatározása

E megállapodás alkalmazásában:

(a) „Fél”:

(i) az Európai Unió vagy annak tagállamai, vagy az Európai Unió és annak tagállamai saját hatásköreiknek megfelelően (a továbbiakban: az Uniós Fél), vagy

(ii) Chile; valamint

(b) „Felek”: az Uniós Fél és Chile.

41.2. CIKK

Területi alkalmazás

1. E megállapodás a következő területeken alkalmazandó:
 - (a) az Unió Fél tekintetében azokon a területeken, amelyeken az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés alkalmazandó, az azokban a szerződésekben meghatározott feltételekkel; valamint
 - (b) Chile tekintetében a fennhatósága alatt álló szárazföldi és tengeri terület, valamint légtér, továbbá azon kizárólagos gazdasági övezet és kontinentális talapzat, amelyen belül szuverén jogait és joghatóságát gyakorolja a nemzetközi joggal¹ és a chilei joggal² összhangban.

E megállapodás alkalmazásában a „terület” kifejezés – a megállapodás kifejezetten ellenkező rendelkezése hiányában – e bekezdésben foglaltak szerint értendő.

¹ Az egyértelműség érdekében, a nemzetközi jog magában foglalja az Egyesült Nemzetek 1982. december 10-én Montego Bayben kelt Tengerjogi Egyezményét.

² Az egyértelműség érdekében, a chilei jog és a nemzetközi jog közötti ellentét esetén az utóbbi az irányadó.

2. Az árukkal kapcsolatos tarifális elbánást – beleértve a származási szabályokat és az azok alapján biztosított elbánás ideiglenes felfüggesztését – érintő rendelkezések tekintetében e megállapodás a 952/2013/EU európai parlamenti és a tanácsi rendelet¹ 4. cikkében meghatározott azon uniós vámterületek területeire is alkalmazandó, amelyek nem tartoznak e cikk (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá.

41.3. CIKK

A kötelezettségek teljesítése

1. Minden Fél bármilyen olyan általános vagy konkrét intézkedést meghoz, amely e megállapodás szerinti kötelezettségei teljesítéséhez szükséges.
2. Ha valamelyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette e megállapodás III. része szerinti bármely kötelezettségét, az említett részben előírt különleges mechanizmusokat kell alkalmazni.
3. Ha valamelyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette az 1.2. cikk (2) bekezdésében vagy a 2.2. cikk (1) bekezdésében e megállapodás lényeges elemének minősített bármely kötelezettségét, megfelelő intézkedéseket tehet. E bekezdés alkalmazásában a „megfelelő intézkedések” magukban foglalhatják e megállapodás részleges vagy teljes felfüggesztését.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (EUHL L 269., 2013.10.10., 1. o).

4. Ha valamelyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette az e megállapodásban foglalt bármely kötelezettségét az e cikk (2) és (3) bekezdésének hatálya alá tartozók kivételével, erről értesíti a másik Felet. A Felek a vegyes tanács égisze alatt konzultációt folytatnak, hogy kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak. A vegyes tanács arra törekszik, hogy a lehető leghamarabb kölcsönösen elfogadható megoldást találjon. Ha a vegyes tanácsnak az értesítés időpontjától számított 60 napon belül nem sikerül kölcsönösen elfogadható megoldást találnia, az értesítést küldő Fél megfelelő intézkedéseket tehet. E bekezdés alkalmazásában a „megfelelő intézkedések” csak e megállapodás I., II. és IV. részének felfüggesztését foglalhatják magukban.

5. Az e cikk (3) és (4) bekezdésében említett „megfelelő intézkedéseket” a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartásával kell meghozni, és arányosnak kell lenniük az e megállapodás szerinti kötelezettségek végrehajtásának elmulasztásával. Az intézkedések közül azokat kell előnyben részesíteni, amelyek kevésbé zavarják meg e megállapodás működését.

41.4. CIKK

Biztonsággal kapcsolatos kivételek

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy:
 - (a) megköveteli bármelyik Féltől olyan információk szolgáltatását vagy olyan információkhoz való hozzáférést, amelyek átadását a Fél alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli; vagy

- (b) akadályozza bármelyik Felet abban, hogy olyan, az alapvető biztonsági érdekei védelméhez szükségesnek ítélt intézkedéseket hozzon, amely(et):
- (i) a fegyverek, lőszeres és hadfelszerelések gyártásával vagy kereskedelmével, valamint más áruk és anyagok, szolgáltatások és technológiák olyan kereskedelmével vagy azokkal összefüggő ügyletekkel, valamint olyan gazdasági tevékenységekkel kapcsolatos, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek;
 - (ii) hasadó- és fuzionáló anyagokra, illetve ezek alapanyagaira vonatkozik; vagy
 - (iii) háború idején vagy bármely, a nemzetközi kapcsolatokban felmerülő egyéb veszélyhelyzet felmerülésekor hoznak; vagy
- (c) akadályozza bármelyik Felet abban, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányában megfogalmazott kötelezettségei alapján lépéseket tegyen a nemzetközi béke és biztonság fenntartására.

2. A Felek mindegyike köteles a vegyes bizottságot a lehető legteljesebb mértékben tájékoztatni az (1) bekezdés b) és c) pontja értelmében tett intézkedéseiről és azok megszüntetéséről.

41.5. CIKK

Hatálybalépés és ideiglenes alkalmazás

1. Ez a megállapodás az attól a naptól számított harmadik hónap első napján lép hatályba, amikor a Felek az e megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső eljárásaik befejezéséről szóló utolsó értesítést egymásnak megküldték.
2. Az (1) bekezdés ellenére a Felek e megállapodást részben vagy egészben, ideiglenesen, saját belső eljárásaikkal összhangban alkalmazhatják.
3. Az ideiglenes alkalmazás az azt a napot követő második hónap első napján kezdődik, amelyen a Felek értesítik egymást az ehhez szükséges belső eljárásaik befejezéséről, beleértve annak Chile általi megerősítését, hogy egyetért a megállapodás Unió Fél által javasolt részeinek ideiglenes alkalmazásával.
4. Bármelyik Fél írásban értesítheti a másik Felet e megállapodás ideiglenes alkalmazásának felmondására irányuló szándékáról. Az ideiglenes alkalmazás az értesítést követő második hónap első napján szűnik meg.
5. A megállapodás ideiglenes alkalmazása során az e megállapodás értelmében létrehozott vegyes tanács és más testületek elláthatják az ideiglenes alkalmazás hatálya alá eső rendelkezésekkel kapcsolatos feladataikat. A feladataik ellátása során elfogadott határozatok hatályukat veszítik, amikor e megállapodás ideiglenes alkalmazása a (4) bekezdéssel összhangban megszűnik. Az ezen időpont előtt szabályszerűen végrehajtott határozatok múltbeli joghatásait ez nem érinti.

6. Amennyiben a (2) és (3) bekezdéssel összhangban a Felek a megállapodás hatálybalépése előtt ideiglenesen alkalmazzák annak valamelyik rendelkezését, az ilyen rendelkezésben szereplő, e megállapodás hatálybalépésének napjára való utalást úgy kell érteni, hogy az arra az időpontra vonatkozik, amelytől kezdve a Felek e rendelkezést a (3) bekezdéssel összhangban alkalmazzák.

7. Az e cikk szerinti értesítéseket az Uniós Fél esetében az Európai Unió Tanácsa Főtitkárságának, Chile esetében pedig a Külügyminisztériumnak kell megküldeni.

41.6. CIKK

Módosítások

1. A Felek e megállapodás módosításáról írásban állapodhatnak meg. A módosítások hatálybalépésére a 41.5. cikk rendelkezéseivel összhangban, értelemszerűen kerül sor.

2. E cikk (1) bekezdése ellenére a vegyes tanács határozatokat fogadhat el e megállapodás módosításáról a 8.5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában és a 41.9. cikk (5) bekezdésében említett esetekben.

41.7. CIKK

Egyéb megállapodások

1. E megállapodás hatálybalépésekor a társulási megállapodás, ideértve az annak intézményi keretében hozott határozatokat, hatályát veszti, és a helyébe e megállapodás lép.
2. E megállapodás hatálybalépésekor az ideiglenes kereskedelmi megállapodás hatályát veszti, és a helyébe e megállapodás lép.
3. A Felek közötti összes egyéb megállapodásban és megegyezésben található, a társulási megállapodásra vagy az ideiglenes kereskedelmi megállapodásra vonatkozó hivatkozásokat – ideértve a társulási megállapodás intézményi keretében hozott határozatokat – úgy kell értelmezni, hogy azok erre a megállapodásra utalnak.
4. A Felek e megállapodást kiegészíthetik a megállapodás II. részének hatálya alá tartozó bármely együttműködési területre vonatkozó egyedi megállapodás megkötésével. Ezek az egyedi megállapodások az e megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok szerves részét képezik, és a közös intézményi keret hatálya alá tartoznak.
5. Az e megállapodás II. részének hatálya alá tartozó egyedi együttműködési területekhez kapcsolódó meglévő kétoldalú megállapodásokat az e megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok részének kell tekinteni, és azokra a közös intézményi keret vonatkozik.

6. E megállapodás hatálybalépésekor a megállapodás III. részének hatálya alá tartozó meglévő megállapodások hatályukat veszítik.

7. A megállapodás hatálybalépésekor az ideiglenes kereskedelmi megállapodással létrehozott kereskedelmi tanács által elfogadott javaslatokat vagy határozatokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket az e megállapodás 40.1. cikke szerint létrehozott vegyes tanács fogadott el. Az ideiglenes kereskedelmi megállapodással létrehozott kereskedelmi bizottság által elfogadott javaslatokat vagy határozatokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket az e megállapodás 40.2. cikke szerint létrehozott vegyes bizottság fogadott el.

8. Az e cikk (2) bekezdése ellenére:

- (a) az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 20.5. cikke alapján elfogadott, e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő ideiglenes védintézkedések természetes lejáratukig továbbra is alkalmazandók;
- (b) az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 5. fejezetének C. szakasza alapján elfogadott, e megállapodás hatálybalépésének napján hatályban lévő kétoldalú védintézkedések természetes lejáratukig továbbra is alkalmazandók;
- (c) az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 26.22. cikkének (1) bekezdése vagy 31.5. cikke alapján már megindított vitarendezési eljárások e megállapodás hatálybalépését követően is folytatódnak a lezárásukig; valamint

(d) az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 26.22. cikkének (1) bekezdése vagy 31.5. cikke alapján indított vitarendezési eljárások kötelező jellegű eredménye e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően is kötelező marad a Felekre nézve.

9. A Felek nem indíthatnak vitarendezési eljárást e megállapodás alapján olyan ügyekben, amelyek az ideiglenes kereskedelmi megállapodás 26. vagy 31. fejezete szerinti végleges bizottsági jelentés tárgyát képezték.

10. Az ideiglenes kereskedelmi megállapodás értelmében már teljesen vagy részben eltelt átmeneti időszakokat figyelembe kell venni az e megállapodás szerinti egyenértékű rendelkezésekben előírt átmeneti időszakok kiszámításakor. Az e megállapodás szerinti ilyen átmeneti időszakok kiszámítása az ideiglenes kereskedelmi megállapodás hatálybalépésének napjával kezdődik.

11. Az ideiglenes kereskedelmi megállapodás értelmében már teljesen vagy részben eltelt eljárási időszakokat figyelembe kell venni az e megállapodás szerinti egyenértékű rendelkezésekben előírt eljárási időszakok kiszámításakor.

12. A társulási megállapodás V. mellékletében szereplő, a borkereskedelemről szóló megállapodást (a továbbiakban: borkereskedelemről szóló megállapodás) és a társulási megállapodás VI. mellékletében szereplő, a szeszes italok és az ízesített italok kereskedelméről szóló megállapodást (a továbbiakban: a szeszes italokról szóló megállapodás)¹ – beleértve valamennyi függelékét – belefoglalják e megállapodásba, és azok értelemszerűen e megállapodás részét képezik az alábbiak szerint:

- (a) a borkereskedelemről szóló megállapodásban és a szeszes italokról szóló megállapodásban szereplő, a társulási megállapodás IV. részében említett vitarendezési mechanizmusra, valamint a társulási megállapodás XVI. mellékletében említett magatartási kódexre történő hivatkozásokat az e megállapodás 38. fejezetében előírt vitarendezési mechanizmusra, illetve 38-B. mellékletében előírt magatartási kódexre való hivatkozásként kell értelmezni;
- (b) a borkereskedelemről szóló megállapodásban és a szeszes italokról szóló megállapodásban szereplő, a Közösségre történő hivatkozásokat az Unió Félre való hivatkozásként kell értelmezni;
- (c) a borkereskedelemről szóló megállapodásban és a szeszes italokról szóló megállapodásban szereplő, a társulási megállapodással létrehozott társulási bizottságra való hivatkozásokat az e megállapodás 40.2. cikke alapján létrehozott, kereskedelmi formációban eljáró vegyes bizottságra való hivatkozásként kell értelmezni;
- (d) a borkereskedelemről szóló megállapodásban és a szeszes italokról szóló megállapodásban szereplő, a társulási megállapodás IV. mellékletére való hivatkozásokat az e megállapodás 13. fejezetére való hivatkozásként kell értelmezni;

¹ Az egyértelműség érdekében: a borkereskedelemről szóló megállapodás és a szeszes italokról szóló megállapodás aláírásának és hatálybalépésének időpontja megegyezik a társulási megállapodás aláírásának és hatálybalépésének időpontjával.

- (e) az egyértelműség érdekében: a borkereskedelemről szóló megállapodás 30. cikkével létrehozott vegyes bizottság és a szeszes italokról szóló megállapodás 17. cikkével létrehozott vegyes bizottság továbbra is megmarad, és továbbra is ellátja a borkereskedelemről szóló megállapodás 29. cikkében és a szeszes italokról szóló megállapodás 16. cikkében megjelölt feladatokat;
- (f) az egyértelműség érdekében: e megállapodás 41.11. cikkének (2) bekezdése alkalmazandó a borkereskedelemről szóló megállapodásra és a szeszes italokról szóló megállapodásra; valamint
- (g) az e megállapodásba foglalt, a borkereskedelemről szóló megállapodást és a szeszes italokról szóló megállapodást úgy kell értelmezni, hogy azok magukban foglalják az ideiglenes kereskedelmi megállapodásba foglalt, a borkereskedelemről szóló megállapodás és a szeszes italokról szóló megállapodás bármely módosítását.

13. A borkereskedelemről szóló megállapodásra vagy a szeszes italokról szóló megállapodásra vonatkozó társulási megállapodás intézményi kerete alapján hozott, e megállapodás hatálybalépésekor hatályos határozatokat úgy kell tekinteni, hogy azokat az e megállapodás 40.2. cikke szerint létrehozott, kereskedelmi formációban eljáró vegyes bizottság elfogadta.

14. A Felek levélváltás útján módosíthatják a borkereskedelemről szóló megállapodásban és a szeszes italokról szóló megállapodásban foglalt függelékeket.¹

¹ Az egyértelműség érdekében Chile az *acuerdos de ejecución* (elnöki megállapodás) révén végrehajtja a borkereskedelemről szóló megállapodásba és a szeszes italokról szóló megállapodásba foglalt módosításokat, a chilei joggal összhangban.

41.8. CIKK

Mellékletek, függelékek, jegyzőkönyvek, megjegyzések és lábjegyzetek

Az e megállapodáshoz tartozó mellékletek, függelékek, jegyzőkönyvek, megjegyzések és lábjegyzetek a megállapodás szerves részét képezik.

41.9. CIKK

Jövőbeni csatlakozások az Európai Unióhoz

1. Az Unió Fél értesíti Chilét minden, harmadik országok részéről az Európai Unióhoz benyújtott csatlakozás iránti kérelemről.
2. Az Unió Fél értesíti Chilét az új tagállamnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló csatlakozási szerződés (a továbbiakban: csatlakozási szerződés) aláírásának és hatálybalépésének napjáról.
3. Az új tagállam a vegyes tanács által meghatározott feltételekkel összhangban csatlakozik ehhez a megállapodáshoz. Ez a csatlakozás az új tagállam Európai Unióhoz való csatlakozásának napján lép hatályba.

4. E cikk (3) bekezdése ellenére e megállapodás III. része az új tagállam és Chile között az adott új tagállam Európai Unióhoz történő csatlakozásának időpontjától alkalmazandó.

5. Ezen cikk (4) bekezdése végrehajtásának elősegítése érdekében a csatlakozási szerződés aláírásának napjától kezdődően a vegyes bizottság megvizsgálja az új tagállam Európai Unióhoz történő csatlakozásának jelen megállapodásra gyakorolt hatásait, a 8.6. cikk (1) bekezdésének f) pontja szerint. A vegyes tanács határozatot hoz a jelen megállapodás mellékleteinek szükséges módosításairól, valamint bármely egyéb módosításról, amelyre szükség lehet, ideértve az átmeneti intézkedéseket is. A vegyes tanács bármely, e bekezdés alapján hozott határozata az új tagállam Európai Unióhoz történő csatlakozásának napján lép hatályba.

41.10. CIKK

Magánjogi jogok

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az a Felek között a nemzetközi közjog alapján létrehozottaktól eltérő jogokat vagy kötelezettségeket keletkeztetne közvetlenül, vagy úgy, hogy erre a megállapodásra közvetlenül hivatkozni lehet a Felek jogrendszerében.

2. A Felek saját belső jogukban nem biztosíthatnak a másik Fél elleni keresetindítási jogot azon az alapon, hogy a másik Fél intézkedése nem összeegyeztethető e megállapodással.

41.11. CIKK

Hivatkozás a jogszabályokra és egyéb megállapodásokra

1. Eltérő rendelkezés hiányában a Feleknek e megállapodás által hivatkozott jogszabályai és egyéb rendelkezései azok módosításait is magukban foglalják.
2. Amennyiben e megállapodás nemzetközi megállapodásokra hivatkozik, vagy azokat részben vagy egészben belefoglalja ebbe a megállapodásba, az ilyen rendelkezések – e megállapodás eltérő rendelkezése hiányában – úgy értendők, hogy azok a nemzetközi megállapodások magukban foglalják az e megállapodás aláírásának napján vagy azt követően mindkét Fél számára hatályba lépő módosításokat vagy a helyükbe lépő megállapodásokat.
3. Amennyiben az (2) bekezdésben említett bármely módosítás vagy utódmegállapodás eredményeként bármilyen kérdés merül fel e megállapodás végrehajtását vagy alkalmazását illetően, a Felek bármelyik Fél kérésére konzultációt folytathatnak egymással azzal a céllal, hogy kölcsönösen kielégítő megoldást találjanak.

41.12. CIKK

Időbeli hatály

E megállapodás határozatlan időre marad hatályban.

41.13. CIKK

Megszűnés

A 41.12. cikktől eltekintve, bármelyik Fél értesítheti a másik Felet az e megállapodás felmondására irányuló szándékáról. Az értesítéseket az Unió Fél esetében az Európai Unió Tanácsa Főtitkárságának, a Chilei Köztársaság esetében pedig a Külügyminisztériumnak kell megküldeni. A megszűnés az értesítés kézhezvételének napjától számított hat hónap elteltével válik hatályossá.

41.14. CIKK

Hiteles szövegek

E megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven; a szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

FENTIEK HITELEÜL a szabályszerű felhatalmazással rendelkező alulírottak ezt a megállapodást aláírták.